THE LIBRARY – THE UNIVERSITY OF JORDAN

מעריב
יום ו' י"ז טבת תשל"ד 11.1.74 גליון 8972 שנה כ"ה
העתון הנפוץ ביותר במדינה
מייסד והעורך הראשון ד"ר ע. קרליבך ז"ל

נאי ישראל להפרדת הכוחות: פיקוח שראלי־מצרי על ההפרדה ודילול הכוחות

אי נוסף: פירוז השטח שיפונה ע"י צה"ל ✶ אם יסטה קיסינג'ר מעקרונות אלה – תכונס הממשלה להכרעה

מאת יוסף חריף

ישראל שואפת, שסידורי הפיקוח על הפרדת ...זות באזור התעלה, יהיו נתונים בידי ...רות ישראלים־מצריים ולא בידי גורמים ... מכל מקום, תביעתה של ישראל שתמורת ...תה החד־צדדית אל תוך סיני, תדלל מצרים כוחותיה בגדה המזרחית כרוכה בדרישה ...ת לקיים פיקוח קפדני על מצב הכוחות ...ר הפרדתם. זה יהיה אחד הנושאים המרכ־ שיידונו בשיחות עם המצרים, באמצעות ... החוץ האמריקני, ד"ר קיסינג'ר, שיגיע ... לקאהיר.

תכנית דיין

„כוח התראה"

התייעצויות בירושלים

עוכב מינוי מוטי פרידמן כראש הצוות לכיבוי הדליקה באבו־רודס

בגלל „הסתייגות מסויימת" של היועץ המשפטי לממשלה ✶ בעקבות פירסום בחו"ל — דובר צה"ל: הדליקה פרצה בגלל תקלה בירי טילי „הוק"

מאת יובל אליצור

(סוף בעמוד 2, טורים 2, 3, 4, 5)

קיסינג'ר יצא לקאהיר; וואשינגטון מקווה שיצליח לנסח עקרונות ההפרדה

שר־החוץ האמריקני יבוא לירושלים במוצ"ש וישתתף ב„סעודת עבודה" שתערוך לכבודו גולדה מאיר ✶ מצרים ביטלה דרישתה להתחייבות מראש מצד ישראל לסגת מכל השטחים

מאת שמואל שגב, סופר „מעריב" בוואשינגטון

„המצרים עושים הכנות לחידוש האש"

נמסר למרכז או"ם על־ידי מטה כוח החרום בקאהיר ✶ דמשק: סאדאת הזהיר את קיסינג'ר שלא יוכל „לבלום" את צבאו

מאת פיליפ בן, סופר „מעריב" באירופה

מצרים תדריש „לוח זמנים"

„סאדאת הזהיר את קיסינג'ר"

סעודת עבודה

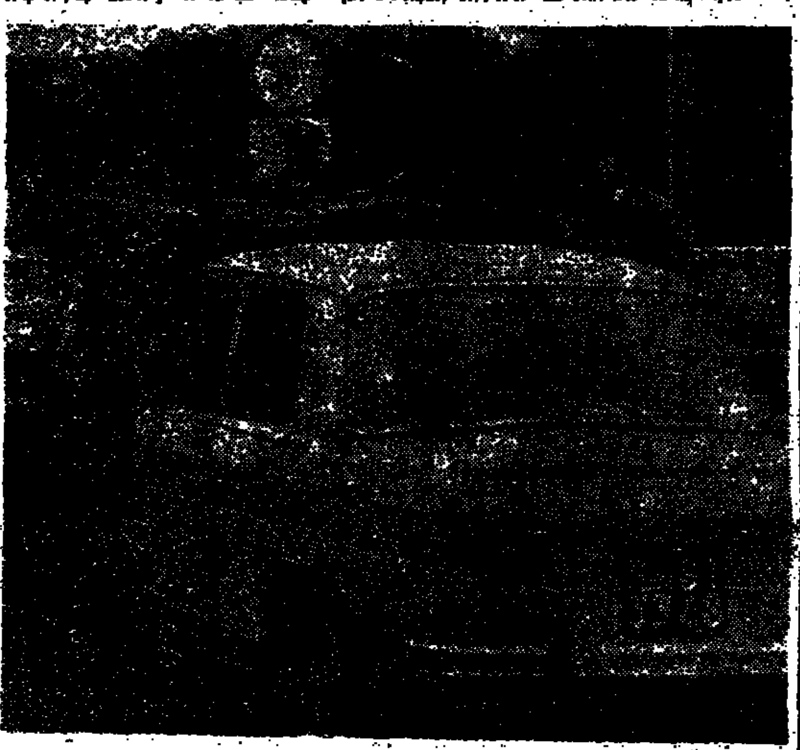

במסגרת אמצעי הבטחון שנקטו בימים אלה בנמל התעופה צ'אמפינו ברומא, בדקו שוטרים חמושים בתת־מקלעים בתאי המטען של המכוניות. (תצלום איי.פי. רדיוטלגראפי)

מיכלית ענקית פגעה במזח הנפט של אילת

נגרם נזק הנאמד בכ־3 מיליון לירות

מאת ברוך מאירי

מיכלית ענקית פגעה השבוע במזח הקבוע של נמל הנפט באילת. נגרם נזק הנאמד בקרוב לשלושה מיליון לירות.

3 פצצות הוטלו במרכז רומא

נגרמו נזקים למשרדי חברות אמריקניות

שלוש פצצות התפוצצו הבוקר במרכז רומא וגרמו נזק לארבעה בנינים. נופצו מאות חלונות.

„רומא מנפחת פרשת ,14 המחסלים' הישראלים לקראת בואם של שני שרי הנפט ערביים"

...רה זו רווחת בבירה האיטלקית ✶ משלחת איטלקית תצא לאוסלו „לחקור את ששת הנאשמים ברצח בושיקי" ✶ גם דובר צרפתי מודה: „משטרת צרפת חוקרת"

מאת עדה לוצ'אטי, כתבת „מעריב" ברומא

שמותיהם של ה־14

„ביצוע דומה"

(סוף בעמוד 2, טורים 1, 2, 3, 4)

בראיון השבוע — ל„מעריב"

ספיר: לא הייתי ולא אהיה מועמד לראשות הממשלה

תוקף את הליכוד ✶ קובע: יוטלו מילוות ומסים חדשים

„מעולם לא הייתי, אינני עכשיו ולא אהיה בעתיד מועמד לראשות ממשלת ישראל" — אמר שר האוצר, מר פנחס ספיר, בראיון השבוע ל„מעריב", המתפרסם היום במלואו בעמוד 24.

עתון איטלקי: קדאפי החל להחרים מוצרי „פיאט"

הוחזר משלוח טרקטורים ללוב ✶ הנהלת החברה האיטלקית מכחישה את הידיעה

מאת עדה לוצ'אטי

סוחר בזהב הותקף ונשדד

ועדת ה־14 של המערך ממשיכה במו"מ לחידוש הקואליציה הקיימת

...ולת חלוקת התיקים — במו"מ שתנהל גולדה ✶ ל"ע וש. אלוני הקימו גוש בכנסת

נשבו עוד 6 חיילים מצריים ליד העיר סואץ

מאת יעקב ארז, כתבו הצבאי של „מעריב"

מה אתה יודע על הולנד? חידון פרסים חדש של חברת ... לחיילים ולאלה שנשארו בעורף... מתחרים בגליון יום ראשון של מעריב

...לקטורה ... דרושים ... שימו לב: דרושים: מתנדבים ... זופו/אב Joppas דרושים אנשי שירות ... עצמאי

مكان الأصل

שר ההגנה האמריקני לעתונאים בוושינגטון:

אספקת הנשק שתקבל ישראל מארה"ב לא תכלול סוגים שלא קיבלה במלחמה

מדינות רבות, ובהן ארה"ב, מפיקות לקחים ממלחמת צה"ל

מאת שמואל שגב
סופר „מעריב" בוושינגטון

שר ההגנה האמריקני, ג'יימס שלזינגר אמר אתמול במסיבת עתונאים, שנערכה לעתונאים מטעם אגודת עתונאי החוץ, כי תוכנית אספקת הנשק החדשה לישראל לא תכלול שום פריטים חדשים של מערכות נשק שלא סופקו לישראל בעיצומה מלחמת יום הכיפורים.

בהופעתו הראשונה לפני פורום זה, אמר שלזינגר כי אספקת הנשק לישראל תתבצע במסגרת התקציב של 2.2 מיליארד דולאר, שאושר באחרונה על ידי הקונגרס. הוא לא דן בקצב האספקה ולא אמר לאיזו מידת הסכמה הגיעו הוא ושר הבטחון משה דיין בעת ביקורו בוושינגטון.

המשמעות המידית של דברי שלזינגר היא שעל אף אספקת טילי קרקע־קרקע בעלי טווח בינוני על ידי ברית המועצות למצרים ולסוריה, אין להניח כי ארה"ב תספק לישראל טילים דומים מדגם „לאנס".

לקחים מהמלחמה בישראל

עם זאת לא הוציא שלזינגר מכלל אפשרות אספקת סוגים משוכללים של נשק, כגון „וולאיי", „רוקאיי" ו„סמארט בומבס" בעתיד. כלי נשק אלה הוכיחו עצמם כיעילים מאוד ולאור הלקח הישראלי — בעיקר מבחינת טווח ושימוש ביום או בלילה — חושבים עתה בארה"ב לערוך בהם שינויים ושיפורים.

משרד ההגנה האמריקני דן בפירוט מסויים בלקחים שעל ארה"ב להפיק ממלחמת יום הכיפורים. הלקח הראשון נוגע לכמות התחמושת והציוד שיש לאגור. המסקנה היא כי יש לערוך את חישוב הכמויות הדרושות על יסוד מאזן הכוחות, סוג המלחמה וחישובים אחרים ו„לא על יסוד של נקודות".

היה זה רמז למחסור בתחמושת שנתגלה בישראל ימים אחדים לאחר פרוץ הקרבות. המצרים צרכו כמויות עצומות של תחמושת וכפו בכך על ישראל לעשות כן.

חשיבותם של מקלטים

הלקח השני הוא בחשיבותם של מקלטים והקמת מערכת הגנה אווירית יעילה. שלזינגר הטעים שנבצר הפעם מחיל האוויר הישראלי להרוס את חיל האוויר המצרי, כבמלחמת ששת הימים, משום שהמטוסים המצריים נשמרו במקלטים.

כן הוכח שמערכת הגנה אווירית יעילה יכולה לעלות לחיל האוויר של האויב במחיר גבוה. כהוכחה ציין שלזינגר את המספר הגדול של מטוסים ישראליים, שנפגעו על ידי טילים מצריים וסוריים. בעקבות מלחמת יום הכיפורים מגלות מדינות אחרות, ובהן ארה"ב, עניין רב בהקמת מערכת הגנה אווירית חדשה.

לקח נוסף נוגע לשימוש בחיל הרגלים כסיוע והגנה על השריון. שר ההגנה האמריקני הסביר שכמה מצבאות המערב, לרבות צה"ל, סברו שהנשק האנטי־טנקי הטוב ביותר הוא הטנק עצמו. אך מלחמת יום הכיפורים הוכיחה שהשריון, הנעזר בחיל רגלים המצוייד בנשק האנטי־טנקי יכול להוכיח עצמו יעיל מאוד. הטיל האנטי־טנקי „סאגר" הוכיח עצמו בהצלחה גדולה בצבאות מצרים וסוריה נגד השריון הישראלי בימי הלחימה הראשונים.

מלחמת בזק היתה נכשלת

לטענת מלחמת הבזק של ישראל במלחמת ששת הימים סבור שלזינגר כי הפעם לא היתה ישראל מצליחה בכך ומחירה הפעם היה יכול להיות גבוה בהרבה משהיה בעבר.

שלזינגר שיבח את „התחמושת המדוייקת" האמריקנית. סוגי נשק אלה סופקו בעת הקרבות וכללו את הטיל האנטי־טנקי „טאו", את הפצצות המולייקות וסוגים שונים של טילים ופצצות, המונחים בצורת טלוויזיה או קרני לייזר. כלי נשק אלה נוצלו בצורה יעילה והקטינו את מספר הנזקים הישראליות וכן צמצמו את סכנת הפגיעה במטוסים.

במיוחד שיבח שלזינגר את הטיל אוויר־קרקע „סטרייק", שהוכיח עצמו יעיל בניחות נגד קני טילים ומטרות קרקע אחרות.

שר ההגנה הצרפתי: אפשר להפיק לקחים חשובים ממלחמת יום הכיפורים

מאת סופר „מעריב" בפאריס

שר־ההגנה של צרפת, מר רובר גאליי, אמר אתמול, כי כבר עתה אפשר להפיק כמה לקחים חשובים ממלחמת יום הכיפורים.

בדברו במסיבת העתונאים, אמר כי אפשר להפיק כמה לקחים ממלחמה זו, שבה איבדה ישראל טנקים כמספר הטנקים שיש לצבא הצרפתי.

אשר למלחמה באוויר, אמר מר גאליי, כי הוכחה נחיצותם של פצצות וטילי אוויר־קרקע, שהמטוסים המשגרים אותם לא יהיו בטווח אש נ.מ. אשר לזירה היבשתית, הוכחה חשיבותם של טילי שטח במקום הארטילריה הקלאסית של כלי שיט.

אשר לכוחות חי"ר יש לתת עדיפות להגנת נ.ט. ונ.מ.

ראש המטות המשולבים של צבא ארה"ב:

בריה"מ מספקת לסוריה טילי קרקע־קרקע לטווח בינוני

טילי „סקאד" הם בעלי טווח יעיל למרחק 310 ק"מ

מאת שמואל שגב,
סופר „מעריב" בוושינגטון

„ברית המועצות החלה לספק לאחרונה לסוריה טילי קרקע־קרקע מתנייעים לטווח בינוני, מסוג „סקאד" המסוגלים לפגוע בליבה של תל־אביב וערים ישראליות אחרות" — על כך מסר ראש המטות המשולבים של צבא ארה"ב, אדמיראל תומאס מורר, בראיון שהעניק אתמול לטלוויזיה.

סוריה היא המדינה הערבית השניה, לאחר מצרים, המקבלת טילי „סקאד", אך בכל הנוגע לישראל, האיום הסורי מסוכן יותר, מאחר שלא כמו בסיני — אין כידוע רוחב ידים המפריד בין רמת־הגולן, משם עלולים לירות טילים אלה, לבין הערים הגדולות בישראל.

במהלך מלחמת יום־הכיפורים שילחו הסורים טילים בעלי טווח קצר, מסוג „פרוג", אל קרית־שמונה ומטרות אזרחיות אחרות בישראל. בכך שסיפקה לסורים טילי „סקאד" הוכיחה ברית המועצות חוסר אחריות, מאחר שהיא ניצבת מאחורי הבטחון השורר בלב הסורים, כי הם יכולים להרשות לעצמם שלא לשאת ולתת עם ישראל בז'נבה.

טיל ה„סקאד" נישא על גבי מרכב מתנייע. משקלו כ־5 טונות ואורכו כ־12 מטר. זהו אחד מטילי הארטילריה הכבדים שבידי ברית־המועצות. הנישא על גבי מרכב מתנייע בעל גלגלים, בצורה מאונכת ומוצב בצורה אופקית לפני השילוח. הטיל מונע בדלק נוזלי ומגיע למהירות שיום של כ־4800 קמ"ש.

ידוע, כי מצרים קיבלה 20 טילי „סקאד" לפני מלחמת יום־הכיפורים, אך סוריה קיבלה טילים אלה אחרי שהוכרזה הפסקת האש ב־22 באוקטובר. טילי ה„סקאד", שהם בעלי טווח יעיל של 310 ק"מ מסוגלים לשאת ראשי־חץ גרעיניים.

השבועון לעניני תעופה „אוויאיישן וויק", דיווח בשעתו, כי ברית המועצות שלחה אמנם למצרים ראשי־חץ גרעיניים במהלך המלחמה, אך מאז הוצאו חזרה ממצרים.

בראיון בטלוויזיה אמר אדמיראל מורר: „כן, הטילים נמצאים בידי הסורים, אך קשה לומר כי טילים אלה עלולים להפר את מאזן הכוחות במזרח־התיכון". אדמיראל מורר הוסיף, כי לדעתו מאמנים הסובייטים צוותים סוריים בהפעלת הטילים ובהחזקתם, אך אין הוא מאמין כי הסובייטים עצמם יפעילו את הטיל. „אינני מצפים כי הרוסים יגיעו לקווי החזית עם אחד מן הטילים הללו."

נוכחות טילים מסוג זה בסוריה ובמצרים עשויה להניע את האמריקנים לספק לישראל טילי קרקע־קרקע מסוג „לאנס", ידיעות בעתונות האמריקנית, ובתוך כך גם בשבועון „אוויאיישן וויק", מוסרות, כי בביקורו של שר־הבטחון משה דיין בוושינגטון, בתחילת חודש דצמבר, כלל ברשימת הקניות שלו את הטיל „לאנס", אך לא ידוע אם הסכים שר ההגנה האמריקני, ג'יימס שלזינגר, לספק לישראל טילים אלה, גם לאחר ביקורו השני של דיין בוושינגטון, בשבוע שעבר.

במקביל לידיעה על אספקת טילי „סקאד" לסוריה, פירסם העתון „בולטימור סאן" ידיעה, לפיה הגיעו באחרונה לדמשק 24 מטוסי „מיג" מצפון־קוריאה, במטרה לתגבר את חיל האוויר הסורי.

מקורות בין אמריקניים מציינים, כי הצבא הסורי חזר למלוא עצמת כוח האדם שלו, וכתוצאה מאספקת הנשק הסובייטי חזר לרמת ציוד הגבוהה כזו שהיתה לו לפני המלחמה. עם זאת, חידוש כוחו של חיל־האוויר הסורי שסבל אבדות קשות במלחמת יום הכיפורים, נתקל בקשיים גדולים.

(יופ"צ). — שגריר ישראל בארה"ב, שמחה דיניץ, אמר אתמול בוושינגטון, כי אספקת טילים לטווח בינוני מדגם „סקאד" על־ידי ברית־המועצות לסוריה, עלולה לסבך את המו"מ להסכם שלום במזרח התיכון.

(ראה עמוד 10 בגליון „ימים ולילות")

שר החוץ האמריקני ד"ר הנרי קיסינג'ר (מימין) ושגריר ישראל שמחה ד[יניץ] בפגישתם שלשום בוואשינגטון. (תצלום איי.פי. רדיוטלפו)

קיסינג'ר יצא לקאהיר

(סוף בעמוד 1)

שעורכה לכבודו ראש הממשלה גב' מאיר ושבה ישתתפו גם שרי הבטחון והחוץ, שגריר ישראל בוושינגטון שמחה דיניץ. השגריר דיניץ יצא אמש בדרכו לישראל. במידה שיושג הסכם בין קיסינג'ר לבין ראש הממשלה בעניין העקרונות הרצויים — יוכל שר החוץ האמריקני לשוב למצרים, כדי להגיש לנשיא סאדאת את ההצעה הישראלית.

אל מר קיסינג'ר נלוו סגנו מר ג'וזף סיסקו; השגריר מר אלסוורת באנקר; היועץ המשפטי של הסטייט דיפארטמנט וכן פקידים בכירים בבית הלבן ובמחלקת המדינה. כן נלווים לשר החוץ האמריקני כ־10 עתונאים.

מצרים מציבה דרישה

ערב צאתו של ד"ר קיסינג'ר למצרים נמסר בוושינגטון, שמצרים ביטלה את דרישתה להתחייבות מראש מצד ישראל לפנות מכל השטחים, אך אותה עצה גם נמסר שמצרים מתכוונת להכליל בכל הסכם ביניים סעיף, הקושר את הפרדת הכוחות להסדר כולל.

הביעה בגרות. זו היא שהכשילה בעבר את מאמצי השגריר גונאר יארינג להגיע לידי הסדר ביניים לפתיחתה מחדש של תעלת סואץ.

שיחות מגעים

בחוגים מדיניים בוושינגטון חלוקים בהערכת הצעד המצרי. יש סבורים, כי יש בזה ביטוי התקדמות, ואחרים סבורים, כי הדיבור ב„ביניים" בלבד, הם בדרישה בכל שיחה עם קיסינג'ר את הצורך בנסיגה כוללת של ישראל. לטיות הד־כם הפרדת הכוחות להסדר כולל מכוונת איפוא להשגת אותה מטרה.

במסיבה עתונאים בוושינגטון מיקד ד"ר קיסינג'ר לחזק את בטחון שומעיו, שהמשימה לא תהיה משימה בפני עצמה, אלא תהיה קשורה להסדר הסופי.

הוא אמר, כי הפרדת הכוחות היא רק שלב בתהליך של יישוב הסיכסוך וכי „עד כמה שידוע לי, מקבלים הצדדים" עמדה אמריקנית זו.

הבהרות נוספות

כאן ביקורו של שר הבטחון בוושינגטון, היו הבהרות נוספות בין ישראל וארה"ב, באמצעות השגריר דיניץ, ביום ב' וביום ד'.

מי יזם את הביקור?

בדבריו של ד"ר קיסינג'ר אתמול נתגלתה סתירה בינו לבין מר דיניץ, ביחס לשאלה מי יזם את הביקור. מר דיניץ אמר ביום ד' לעתונאים, כי הנשיא ניכסון יזם את מסע קיסינג'ר, ואילו קיסינג'ר אמר אתמול במסיבת העתונאים, שהצדדים — ישראל ומצרים — הם שיזמו את המסע.

4 סעיפים בתכנית דיין

אם כי הפרטים המדוייקים של התוכניה דיין לא פורסמו, נודע באורח מוסמך, שהתכנית קבועה לארבעת הסעיפים הבאים:

1. נסיגה כל הכוחות הישראליים משטחי גדות התעלה, לפי הגנה מזרחית משם, כפוף לצעבורי המיתלה והגידי, בדרום, ובאלוהה בצפון. נסיגה זו תסיר את כיתור הארמיה השלישית ותשים קץ לנוכחות הצבאית הישראלית בגדה המערבית.

2. דילול הכוחות המצריים למספרים סי[מליים] תוך הדגשה על פינוי [טנ]קים לערך וכל הארטי[לריה]. הנוכחות הצבאית ה[מצרית] תהיה מוגבלת לחיל [רגלים] בלבד, כשלב ראשון [ל]פירוז חלקים גדולים ש[ל סי]ני, לאחר שיגיעו לידי [הסדר] סופי.

3. התחום שבין שני [הכוחות] ויוצבו בו כ[וחות] של חיל השלום של [האו"ם]. ישראל ומצרים [יאפ]שרו הקמת עמדות פי[קוח] ... כדי לפקח על [ש]מירת הסכם הפרדת הכוחות.

4. מצרים תקבל על [עצמה] לפעול למען פינוי תע[לת סואץ] מן המיכשולים ולהחזרת החיים האזרחיים בגדה ... של התעלה להתקו[ממות] כהה לכוונתה הטובה.

מילווה למצרים

בהקשר זה בוטל ... קיסינג'ר לסאדאת „מת[נת] דמות מילווה של 100 [מיליון] דולאר, שאושר ביום ... ישיבה מיוחדת של נגידי הבנק ליצוא וי[בוא] ארה"ב, לפינוי תעלה ...

משקיפים מדיניים [בוושינג]טון אמרו, כי עיתוי ... שעליו החלט בבנק ל[יצוא] ויבוא, אורגן כך, ... מה כ„גורי" בידיו של [קיסינ]ג'ר לפתוח את המגו...

(קודם אישרה יפאן ... 140 מיליון דולאר ... מטרה).

משקיפים מדיניים [בוושינג]טון הביעו את התקוה [שקי]סינג'ר יוכל להביא לי... כם על עקרונות הפר[דת הכו]חות, הסכם שיוכל ל... סיס לדיונים מפורטי[ם בין] ישראל ומצרים בז'נ[בה].

תרעומת בליכוד

יהושע ביצור מוסר [מ]בחוגי הליכוד הוב[עה תר]עומת על ששר החוץ [האמ]ריקני, ד"ר הנרי ק[יסינג'ר] לא ייפגש עם ועדת ה[חוץ ו]הבטחון של הכנסת, ... קורו השלישי בארץ, ... מחר בערב.

נציגי הליכוד בוועד[ת החוץ ו]הבטחון אומרים, כ[י ה]שיבות בפגישה של ק[י]סינג'ר עם הוועדה, ... ישמע בעת ביקורו בא[רץ ...] רק את עמדת הממשל[ה ...] יעמוד באמצעות פגי[שה עם] הוועדה הפרלמנטארי[ת על ה]הלכי הרוח השוררים [ב]חלקים שונים של הצי[בור ב]ישראל, לגבי פתרון [הסכסוך] הישראלי־ערבי.

הייכל דוחה הצעות דיי[ן] להפרדת הכוח[ות]

עורך העתון „אל אה[ראם"] מוחמד חסנין הייכל, [כתב ב]בשורה השבועי את ה... שהעלה שר־הבטחון, [משה] דיין, בקשר להפרדת [הכו]חות, וטוען, כי הצעו[תיו] מיועדות לגרימת קר... קאהיר ומוסקווה וב... ערבים לבין עצמם.

סיסקו מקוו[ה] להפרדת כוח[ות] בשבועות הקרובים

עוזר שר החוץ האמ[ריקני] ג'וזף סיסקו אמר אתמ[ול ב]ראיון בתחנת רדיו בניו[־יורק] כי הגיעתי לקוות, שבש[בועות] הקרובים תהיה הפרדה כוחות ישראל ומצרים. השגת הסדר בעניין ה[סכסוך] הערבי־הישראלי עלולה [להימ]שך כמה שנים.

רומא מנפחת פרשת „14 המחסלים"

(סוף בעמוד 1)

על יסוד של מה שרואים באיטליה כ„הקבלות יוצאות מן הכלל" בין מותו של זועייתר לבין מותו של בושיקי. בשני מקרי הרצח, השתמשו באותו סוג של כדורים ובאותו סוג של אקדחים. המכונית שבה השתמש הרוצח של זועייתר — מכונית פיאט 125, בעלת לוחית זיהוי ממילאנו — נשכרה על־ידי „קנדי", שלדעת משטרת נורווגיה היה אחד הישראלים, המעורב ברצח בושיקי.

משלחת איטלקית לאוסלו

מקורות במשטרת איטליה אף קבעו, שיש הוכחות לכך שכמה מן הנאשמים במשפט אוסלו נראו בבירה האיטלקית בזמן רצח זועייתר.

בעקבות ביקורם של חוקרים ומומחים נורווגיים, בתחילת נובמבר ברומא, תבקר באוסלו בימים הקרובים משלחת, שתכלול את השופט אבאטה, הנתבע סנסה־קרוצ'ה — כדי לחקור את ששת הנאשמים.

מקורות מוסמכים איטלקיים אמרו, בתגובה על ידיעות שאיטליה הגישה בקשה להסגרת השישה באוסלו, כי גם אם התקבל הגלפה בעניין זה, תהיה הפניה יותר פורמאלית מאשר ממשית.

„גם אם נורבגיה תיענה לבקשת ההסגרה, אי־אפשר יהיה להסגיר את הששה, לפי החוק הבינלאומי אלא לאחר שירצו את העונש הצפוי להם בנורבגיה. דבר זה יימשך בודאי שנים" — השיבו המקורות.

כותרות ראשיות

עתוני הימין, הברכו השמאל, מסקרים סיקור מלא — עם כותרות ראשיות לכל רוחב העמוד — את פרשת „ארבעה־עשר סוכני המודיעין הישראליים".

באיטליה טוענים, כי הש.ב. עמד מאחורי המיבצעים באוסלו וברומא. כן מייחסים לאותו ארגון את מותם של אבו בשאן בקפריסין, בינואר 1973, ושל מוחמד האמשארי ובסיל אל קובייסי, בפאריס.

רק עתונים שמרניים, כגון „איל טמפו", המופיע ברומא, רומזים לאפשרות שזועייתר, שנחשב ממתון ומכיפוס אינטלקטואלי, נפל אולי קורבן לקיצונים ערביים.

משקיפים באיטליה תמהים על עיתוי ההודעה בדבר זיהוי ה„14". מקורות מהימנים אומרים, כי שלטונות איטליה הגיעו להחלטה בעניין זה עוד לפני כמה שבועות, זמן קצר לאחר שהשופטים והמומחים הנורווגיים הגיעו לרומא.

סופר „מעריב" בפאריס, מטלגרף: משטרת צרפת הודיעה, כי היא עוקבת אחר משפט לילהאמר, שבו עומדים לדין חשודים ישראליים, כיוון שיש למשטרה הצרפתית סיבה טובה להאמין, שהיה קשר בין הרצח בלילהאמר לבין רצח שלושה מחבלים ערביים בפאריס.

במשפט בנורווגית הועלתה אתמול שאלת שיתוף הפעולה עם המשטרה הצרפתית, ודובר המשטרה בפאריס הודה, כי משטרת צרפת חוקרת את הקשר עם רצח המחבלים בצרפת. הוא סירב למסור פרטים נוספים, כיוון ש„הדבר עלול לפגוע בהמשך החקירה".

בעקבות מסיבת העתונאים, שנערכה ביום ד' על־ידי אלמנתו של מוחמד האמשארי, שמרה המשטרה על שתיקה מלאה בקשר לטענה שהאשה, כאילו יש בידיה תיקים המכילים צילומים של איש השירות החשאי, העומד בראש חוליית חיסול מחבלים ישראלית באירופה.

עוכב מינוי מוטי פרידמן

(סוף בעמוד 1)

צע את הפעולה ללא הדרכה והכוונה מיוחדות. הוצע על כן להקים כוח משימה, שבראשו יעמוד מוטי פרידמן, אשר בתפקידו כמנכ"ל „נתיבי נפט", במשך חמש שנים, למד להכיר היטב את השדה הימי באבו־רודס וכן יש לו נסיון רב בנושא הפקת הנפט ובעבודות הביצוע הכרוכות בו.

כשהעלו כאיר גירון וד"ר דינשטיין את ההצעה למנות את מוטי פרידמן להפקיד זה, לפני שר האוצר מר פנחס ספיר — הפנה אותם אל היועץ המשפטי, לקבל את חוות דעתו.

כזכור, הגיש היועץ המשפטי, לפני כמה שנה, כתב אישום נגד מר פרידמן, שבו הוא נאשם בהעלמת מס ריבאי הגשת דו"חות על החזקת מטבע חוץ. העניין עדיין לא הגיע לכל דיון משפטי.

נודע, כי ד"ר דינשטיין פנה ליועץ המשפטי והוא השיב לו, שאם מדובר במאבק לאור את השריפה ולמנוע הפסדים עצומים, אין הוא בתנגד למינויו של מר פרידמן למבצע זה — אך זאת רק באין אלטרנאטיבה אחרת.

מסרב להיות יועץ

לאור חוות דעתו זו של היועץ המשפטי, הוצע למר פרידמן לקבל את התפקיד, אך כיועץ בלבד ולא כאיש ביצוע. מר פרידמן סירב, בטענה כי מדובר במבצע המחייב מאמץ מירבי של צוות, שיכלול כמה עשרות אנשים, ואם אין מנהל לצוות זה, שיוכל לכוון את העבודה היומיומית, אין טעם ביועצים. מר פרידמן נפגע מהתייגותו של היועץ המשפטי והדגיש שאין שום קשר בין האשמות שהועלו נגדו לבין המשימה שהוא מתבקש לבצע כעת, מה גם שאין לו שום ספק, כי יצא זכאי בכל משפט שיתנהל נגדו.

הוא הציע, כי כוח המשימה יהיה כפוף להנהלת „נתיבי נפט" וכי התפקיד שיוטל עליו יהיה מוגדר וימוקד במשימת כיבוי השריפה בלבד.

1.5 מיליון ל"י נזקים בכל יום

הדליקה באבו־רודס נמשכת וגורמת נזק של כ־1.5 מיליון לירות ליום. בדיונים שהתנהלו סביב מינויו של מוטי פרידמן לראש צוות המשימה נדונו כמה הצעות לכיבוי האש ומר פרידמן אמר, שהוא משוכנע, כי יש בידו הפתרון הדרוש, אף כי הדבר ידרוש זמן ומאמצים לא מבוטלים. הוא סבור עם זאת, שאסור לבזבז זמן על דיונים ותהיות, בשעה שהנזק הולך וגדל.

סיבת הדליקה: טילי „הוק"

יעקב ארז, סופר הצבאי של „מעריב", מוסר:

ועדת חקירה של חיל־האוויר בודקת את הגורמים שהביאו לירי טילי „הוק" לעבר מגדל השאיבה הימי באבו־רודס, לפני עשרה ימים. כתוצאה מפגיעת טילים במיתקני השאיבה גרמה הדליקה הגדולה בשלוש בארות ימיות.

לפני עשרה ימים, בשעה 10 בלילה, שוגרו מסוללת טילי „הוק" של צה"ל, מספר טילים לכיוון מערב. הטילים פגעו במגדל שאיבת הנפט, בים, ובצנרת של אחד מן הבארות הימיות. כתוצאה מפגיעת הטילים הלקחה במקום דליקה. בדרך נס לא נפגע איש מקרב 34 עובדי חברת „נתיבי נפט", שהיו על גבי פלטפורמה ימית, המחוברת בגשר צר לפלטפורמה המרכזית, שנפגעה מירי הטילים.

מטרה ניידת — כניידה

יש סבורות, כי ירי הטילים נגרם כתוצאה מתקלה כאותה שבגיזרה זו פעלו בעבר מטוסים של המצרים, נראה היה לאנשי הסוללה, שמטוסים מתקרבים אליהם. אז ניתנה פקודת השיגור והמספר טילים שולחו. הטילים פגעו במיתקני השאיבה ובציל אחד התפוצץ בקירבת מקום.

גילוי הפרשה בחו"ל

האישור של דובר צה"ל, כי טילי „הוק" ישראליים הם כי הציתו את השדה הימי באבו־רודס, ניתן בעקבות פירסום הפרשה על־ידי הכתב הראשי בישראל של רשת הטלוויזיה נ.בי.סי., ג'ודיס בריגנטון, מארה"ב.

מר בריגנטון, שהופיע בתכנית והמשודרת מחוף אל חוף, אמר כי הצנזורה בישראל לא הסכימה להעביר ידיעה זו, ועל כן הוא נאלץ לעקוף אותה ולדווח על כך עם שובו לניו־יורק.

הליקופטרים כבויים — בצבעי צה"ל

גילוי נוסף של בריגנטון היה, כי הליקופטרים סוריים מסווים בצבעי צה"ל נחתו באחד המוצבים על החרמון בעת מלחמת יום הכיפורים, והכנאים סובייטיים חזרו למוצב, שבו נמצאו מכשירי ראדאר ומכשירים אלקטרוניים מתוחכמים מתוצרת ארה"ב. הסכנאים הסובייטיים נטלו עמם את הציוד, שהוא המלה האחרונה בביון האלקטרוני, כדי ללמוד שיטות ראדאר אמריקניות וישראליות.

מר בריגנטון קיים את כתבו בהערה אירונית, כי „הישראלים התפארו כאשר הצליחו בשעתם לסלק מכשירי ראדאר מלב אדמת מצרים, אך הם יודעים יפה להסתיר את העובדה, כי גם אותם אפשר להכות באותן שיטות".

„התנהגות מופתית"

דוד גוטרמן, סופר „מעריב", מוסר:

יו"ר מועצת המנהלים של חברת „נתיבי נפט", מר יצחק סירקין, הגלה על גב את ההתנהגות המופתית של העובדים, בעת שאירעה התקלה. בשיחה עם סופר „מעריב" אמר אבה, כי העובדים היו בסכנה גדולה, אך הם התארגנו מיד בצורה יוצאת מן הכלל ושנו, בלי שאיש מהם ייפגע, כל הפעולות הא־להה נעשו בהשיכה. נודע, כי בפעולות הכיבוי השתתפו גם כוחות צה"ל, שהיו באזור. גם סגן שר האוצר, ד"ר צבי דינשטיין, אמר השבוע, כי העובדים גילו „גישה וקור רוח".

„התכנון הכיבויי"

הבוקר נודע, כי פעולות הכיבוי של השריפה באבו־רודס יתחילו רק בעוד כשבועיים. במשך השבוע הקרוב תימשך עבודת „התכנון הכיבויי", המתבססת על חוות־דעתם של המומחים שביקרו באבו־רודס. מכל מקום, מעריכים כי האש במיתקני ההפקה הימיים תמשיך לבעור עוד שבועות, ואולי חודשים.

ב"ה

כנס חירום

להקמת ממשלת חירום לאומית ושמירה על ריבונותנו על יהודה ושומרון

הציבור הדתי לאומי מתכנס

לכנס חירום

למען הקמת ממשלת חירום לאומית ושמירה על ריבונותנו על יהודה ושומרון

הכנס יתקיים אי"ה ביום ראשון, י"ט טבת, תשל"ד 13.1.74 בשעה 4.00 אחה"צ, בבית ציוני אמריקה, רח' דניאל פריש 1, תל־אביב

יפתחו את הדיון:

הסופר נחום אריאלי, ירושלים
פרופ. יהודה דון, בר־אילן
הרב חיים דרוקמן, ראש ישיבת בנ"ע אור עציון
ח"כ זבולון המר, סגן שר החינוך והתרבות
חנן פורת, כפר עציון

דיון חברים והחלטות.

הציבור הדתי מוזמן!

מעריב

העורך: אריה דיסנצ'יק
המו"ל: הוצאת מודיעין בע"מ
בית דפוס „מעריב" בע"מ

תל־אביב: מערכת, הנהלה, מודעות, דפוס: בית „מעריב" רח' קרליבך 2 (מיקוד: 67 132) ת.ד. 20010 טל. 267211. סניף ראשי לקבלת מודעות בתל־אביב: שדרות רוטשילד 33 (מיקוד: 65 123), טלפון 621994.

ירושלים: המערכת: רח' הלל 14 (מיקוד: 94 581), טל. 231158. הפצה ומודעות: רח' הלל 16, טל. 231769.

חיפה: רח' הנביאים 29 (מיקוד: 33 104), טלפון 666468; 669020. הפצה ומודעות: רח' הנביאים 32, טל. 663254; 660051.

הודעה לבעלי רכב פרטי!!!

מבצע החודש בהנחות גדולות

נשיונל אטלנטיק — יצרני ציפויי חן למושבי רכב מודיעה בזאת על

התחלת מכירה ישירה מהיצרן לצרכן של ציפויים למושבי רכב מבד מגבת סטרץ'

לרגל מבצע החודש ימכרו הציפויים במחיר מוזל

- ציפויי חן מיפה ומהדר את מכוניתך.
- ציפויי חן סופג את זיעתך ומונע התחממות מכוניתך — אידיאלי לאקלים החם של הארץ.
- ציפויי חן נצבע בצבעים יציבים ומרהיבים
- ציפויי חן מלווה בתעודת אחריות

„לאיכות וחן — אין כציפויי חן"

המכירה הקמעונאית תערך במחסן המפעל
תל־אביב, נשיונל אטלנטיק, רח' מטלון (מרכז מסחרי) 3 (6 בתים מרחוב העליה), בימים א'—ה' בין השעות 9.00—19.00 — בימי שישי לא תתקיים מכירה —

התובע במשפט נאשמי לילהאמר מציג תצלומים וחומר שנאספו בשבילו על־ידי משטרת פאריס

[...]חוקר את סילוויה רפאל על „ארגזי קרטון" שמשטרת צרפת מצאה בדירתה השכורה בפאריס — לדבריו, היה בהם „ציוד למעקב במכוניות" ✶ עתון אוסלואי כותב, כי צרפת מבקשת הסגרת חלק מנאשמי לילהאמר, כדי לחקרם בקשר למותו של מפקד המחבלים חסן בודיה ✶ הנאשם הבא אברהם גמר, מכחיש השערת התובע, שהוא היה מפקד המיבצע בנורווגיה [...]אמר, שכוונתם היתה למסור לשלטונות הנורווגיים מידע שיאספו, [...] מזימת חבלה אנטי־ישראלית ✶ החלה עדותו של דן ארבל

רישום זה של אולם בית־המשפט בו נשפטים החשודים בקשר לרצח בושיקי הופיע בעתון „אפטנפוסטן".

[...]לביא, [...]כאילו [...] אבל הרושם שהתקבל אתמול בבית המשפט באוסלו — כן קומ[...] לדין שישה ישראלים, אשמים בשותפות לרצח מרוקני אחמד בושיקי בעיר לילהאמר, ובריגול — [...] שקיים תאום כלשהו [...] נורווגיה, צרפת ואיטל[...], שתכליתו לסכך את ששת [...]ישראלים. ברשת רחבה, [...] על אירופה [...], מלילהאמר דרך פאריס [...] רומא.

עתוני הבוקר, שהוכנסו ל[...]ם המשפט באוסלו, הביאו [...] הודעת המשטרה האיטל[...], המבקשת לחקור את ה[...]ראלים בפרשת רצח אחמד [...]יותר. הנה קם התובע, [...] דילר, והזל מפזר רמ[...] מחשידים, כלפי שניים [...]הישראלים לפחות, כאילו [...] להם מרכז פעולה גם [...]אריס.

[...]ברור, כאילו מבקש התובע לאשר [...] באוזני השופטים המקומיים, כי משטרת צרפת מבקשת את הסגרתם של אחד או אחדים מן הנאשמים, כתום המשפט באוסלו, כדי לחקור אותם בקשר לחיסולו של חסן בודייה. התובע התכוון לסילוויה רפאל ולאברהם גמר. לגבי גמר אין חולקים, ש[...] מואמן כדיפלומט בשגרירות ישראל בפאריס, עד [...] שנת השישים. תחילה כ[...] שני ואחר כך כמזכיר [...] ראשון בתפקיד נספח תרבות [...]קונסוליה.

ירות בפאריס

על סילוויה אמר התובע ב[...]ם הפתיחה, כי היתה בפא[...] דירה רשומה על שמה, [...] שכרה שולם בידי אלמונים אחרי מעצרה. היא רשומה [...] על שמה הבדוי — [...] סילוויה רוקסבורג — המר[...] בדרכונה הקאנאדי המזוייף [...] המוצג עתה בבית המשפט באוסלו.

[...]וד סיפר התובע, כי בדי[...] הפאריסית של הנאשם צבי [...]טיינברג (שלפי דבריו היה [...] בשגרירות) — שבמסמ[...] הוא לא נקרא צבי, אלא [...]יק, כפי שם לידתו, הכ[...] בדרכונו הבראזילי המזו[...] — נמצאו 11 מפתחות. כל [...] היה קשור ללוחית־זי[...] שנשאה שם של קולנוע [...] מסעדה. לדברי התובע, זהו [...] סימני־צופן של דירות [...] בעזרתה של משטרת [...]יס נבדק ונמצא, כי המפ[...] של „קולנוע איטלי" פותח [...] דירות של מסתרישה [...]סבורג, היא סילוויה רפאל.

ביקר אצלך [ב]דירה הפאריסית?

[...]ילוויה, היושבת מול ה[...]פטים — בגבה אל שאר [...]כחים באולם — המשיכה [...] לספר את קורותיה ב[...]שת לילהאמר. בבוא הגדו[...] של התובע להציג את שאלותיו, הוא מעביר את הנושא ללא הקדמות לפאריס.

הוא שואל אותה, כמה זמן התגוררה בדירתה הפאריסית. סילוויה זוכרת שתי תקופות, אך לא את הימים המדויקים. היא מגלה עובדה אחת: בשתי התקופות — היא שכרה את הדירה ב־15.5.73 — גרה שם לפי בקשתו של מייק, הוא אדוארד לאסקר, אחד מחברי קבוצת לילהאמר, שעדיין הוא מבוקש על ידי המשטרה הנורווגית.

התובע רוצה לדעת, אם מישהו מבין 15 חברי הקבוצה, ששמותיהם מתנוססים על קיר בית המשפט, ביקר אצלה באותה דירה, באחת מאותן שתי התקופות.

היא אומרת: אף אחד לא. לא צבי שטיינברג, לא אברהם גמר, ואף לא מייק. „אני הייתי הדיירת של הדירה" — אומרת סילוויה — „אני קיבלתי את המפתחות".

„נתת את המפתחות למישהו? או שמא נתת העתקים?" — מתעניין התובע.

„נתתי למייק" — עונה סילוויה — „לא לשטיינברג".

משטרת פאריס שלחה תצלומים

מדוע סקרן התובע לגלות שותפים סמויים לאותה דירה? התשובה נמצאת בתוך תיק צהוב, גדוש בתצלומים, הנמצאים בידי התובע וכן בידי הסניגורים ומנהלי החקירה המשטרתית היושבים באולם. ביום 12.9.73 נעשו צילומים אלה בידי המשטרה הפאריסאית, שהשיגה מבית המשפט צו חיפוש לדירה. נראים בהם קופסאות קרטון [...] וכן „[...]", שכמבעם לא פורש. סילוויה מכירה את התצלומים הללו, בחלקה, כבר הציגו אותם בפניה.

„את יכולה להסביר מה יש כאן?" — חוקר אותה התובע.

„כאשר ראיתי את התמונות, גם המשטרה הנורווגית לא ידעה מה יש שם" — אומרת סילוויה.

התובע: „כלומר, זה הגיע לדירה אחרי לכתך".

סילוויה: „יתכן".

מהו ה„ציוד"?

יותר בואם של התפצים המיסתוריים חשוב למדי. סילוויה סיפרה בתשובותיה, כי בתקופות שבהן גרה שם, עסקה ב„איסוף ציוד", בלי להרחיב את הדיבור על מהותו. התובע שואל, איפוא, אם מצאה כאן מכשירים מיוחדים. סילוויה אינה יכולה להשיב. היא אינה מכירה את הציוד המצולם.

„למי יש גישה לדירה?" — מתעניין התובע. — „אולי למישהו דרך מייק?"

„אני לא יודעת" — עונה סילוויה.

התובע אינו לוחץ עליה לענות. הוא אף אמר, כי היא רשאית לשתוק. מה שאמרה, לא היה משמעותי יותר משתיקה.

לפתע, כאילו נרתעה לאחור התובע, שואלת סילוויה: „האם הבנתי נכון, שלמעשים אין קשר לפרשת עבודתנו?"

„הבנת לא נכון" — משיב התובע.

„אמצעי מעקב"

מיד אחרי כן הוא בעלה פירוש משלו לאותם ארגזי קרטון (או לתכולתם הבעלמה), המצויים בתצלום הדירה: „הם משמשים למעקב בעזרת מכוניות".

פרקליטה של סילוויה מונע ממקומו. „לפי מה אתה קובע זאת?" — הוא משסע את דברי התובע.

„זוהי הנחה, שאנחנו רוצים להוכיחה" — הוא משיב לסניגור. ובפנותו אל סילוויה, הוא חותם במפתיע את הפרק הזה, באמרו: „אני מבין מדברייך, שלא ידעת דבר על הציוד הזה".

התובע לא שולף הקלף המסקרן

מכאן ואילך ציפו הכל לרגע, בו ישלוף התובע משרוולו קלף מסקרן זה: הלא ידוע, כי ב־27.6.73 נרצח בפאריס חסן בודייה. ותשובת התובע לסילוויה רמזה, כי יש קשר בין לילהאמר לפאריס. ומה יכול להיות המשותף, אם לא שני האנשים, שנעצרו פה ושם?

בסוף ישיבת אתמול חזר התובע שוב אל הדירה, אחר שאברהם גמר סיים את הופעתו בחקירתו, זכות לתובע לשאול שאלה אחרונה. אב בית־הדין מפנה את תשומת־לבו, אם כדאי לשאול גם כאשם זה בענין הדירה. התובע מגלגל בהיסוס, ותכף בהדחו שעה ארוכה. לבסוף הוא מוסק, כי איננו רוצה להזכיר את הפרשה „בהקשר זה".

עד הצהרים סיימה סילוויה את הופעתה, שהחלה שלשום. אך האווירה היתה שונה. היא המשיכה לדבר בלשון שוטפת, בצליל של כנות, אך בלא הקלילות וההומור ששבו את הלבבות שלשום.

יחס נוקשה

אב בית־הדין הזה מגלה כלפיה חוסר סבלנות. הופעתו הרכה והמחושבת כלפי הנאשמת הראשונה, מאריאן גלאדניקוף, התחלפה לפתע בנוקשות. ברגע מסויים אף הפסיק תשובה מפי סילוויה בכעס, באמרו, כי לא זאת ביקש לשמוע.

למאריאן הסביר אב בית הדין פנים. כאשר היא התקשתה לפרש את ההערה המתומה שהושמעה במכונית — „הם לקחו אותו" — נתן לה חמש הזדמנויות לתקן את עצמה ואף סייע לה בשאלות מדריכות. האם הלך לקראת מאריאן מפני שהיתה לו שפה משותפת עם מאריאן השוודית, ללא תיווך מתורגמן ומערכת אלקטרונית מסורבלת, המקשה עיקוב רצוף ובלתי אמצעי אחר באנגלית הקולחת בשפתיה של סילוויה?

מה דובר בטלפון?

אב בית הדין זכר את דבריה של מאריאן על צילצול טלפון שקיבלו בדירתם באוסלו, בבוקרו של יום ראשון, למחרת היום בלילהאמר. היא הבינה, שקרה משהו לא נעים. סילוויה היא שקיבלה את השיחה.

עתה ביקש השופט מסילוויה לספר את תוכן השיחה. היא סיפרה, כי המטלפן נשמע כמו מייק. הוא שאל, אם ישנה טוב. היא ענתה, כי אכן ישנה טוב. הוא השיב לה, בסגנונו שהתוכר כבר במשפט: „בריסט" („מצויין"). אך לא לפיטפוטי חולין דרוכה אזנו של השופט. הוא משסע אותה ברוגז.

„אבל זה מה שהוא שאל" — מצטדקת סילוויה. — „הוא אמר שיתקשר שוב, אבל לא התקשר". מכאן ואילך לא היתה עוד האווירה כפי שהיתה קודם לכן.

לא ראתה מי דובר

להבהרת הנקודות המעורפלות — ההערות „הם לקחו אותו" או „ג'וב זה ג'וב", שלדברי מאריאן העיר אותן גייגים באוזני סילוויה, כשיצאו מלילהאמר — לא תרמה סילוויה מאומה. השיבה: „לא שמעתי", או „לא זוכרת".

„מאור בשם גייגים? היא לא יכלה לראות מי דיבר אותו מבחוץ, משום שהאיש בא לעמתה על רקע אורות דולקים של המכוניות שמולם. היא לא שמעה את ההערה המנורה [...] עד יום אתמול. [...] בין — „איש דרך זאת, לבלות את מוצאי שבת בנורווגיה".

„מאריאן טענה, כי הראו להם תמונה או תמונות של האיש המבוקש בלילהאמר. היא אף העידה, כי סילוויה הזבירה את התמונות במקום מוצבע בגופה.

„תמונה?" — התפלאה סילוויה, כששאל אותה השופט. — „לא ראיתי תמונה. אולי שמעתי משהו על תמונה, כשהראו את התמונה, לא הייתי באוסלו."

חבילה קטנה

היא הוסיפה סיפור, שמצטרף למהתרות התעלומות הצצות ועולות לרגע בהמלך המשפט. כאשר עקבו אחרי בושיקי בפתח הקולנוע בלילהאמר, נתן לה פראנסואה מכשיר־אלחוט קטן „ווקי־טוקי", להאזנה בלבד. הצופן שלה היה „מספר 5". אחר כך חזר אל המכונית ונתן בידה חבילה קטנה ושטוחה, שגודלה 5 ס"מ על 5 ס"מ. „השמרי עליה" — ציווה — „אם תראי מחר את מייק, תני לו את זה".

היא שמרה אותה בתוך החזייה, ליד המטפחת, כי לא היו לה כיסים בחצאית. בבית הניחה אותה יחד עם כל הבגדים. מה היה בה — אין היא יודעת. פשר החבילה לא נתברר לנוכחים באולם המשפט.

על מה שוחחו

בדרך חזרה מלילהאמר לאוסלו — המשיכה סילוויה — אם אמנם אמר משהו „הם לקחו אותו", ייתכן שהכוונה היתה לפראנסואה, שצריך היה לנסוע במכוניתו, אך לא נמצא ברחוב, ובוודאי מישהו אחר מן החבורה לקח אותו. לא דיברו על ההרוג. שמעו עליו רק למחרת היום, מפי השוטרים שבאו לעצור אותם בדירה.

על מה דיברו, אם כן? — על ענינים רגילים, כמו עייפותם הרבה.

כן, הכירו את השמועות בדבר מזימת טרור בסקאנדינאוויה. התעורר ויכוח, אם היה איש שאחריו עקבו אכן מתכנן משהו כזה, והמשתתפת ה[...] סילוויה עצמה: „אני היא [...] שגילתה סקרנות" — סיפרה סילוויה.

היא משיבה לשופט, כי לא אמרו לה לפני צאתה, שהמשימה לא תהיה מסוכנת או בלתי־חוקית. היא שמעה אמנם על „ספטמבר השחור", אך לא עלה בדעתה, שבגלל זה תהיה נשקפת סכנה לנורווגיה.

לגלות: מי עומד לבצע — ומה

„אם חשבת אכן כי ספטמבר־השחור מעורב בפרשה, האם לא תיארת לך אפשרות של סכנה, כמו שפיכות־דמים במקרה של עימות אתם?" — שואל השופט.

סילוויה משיבה, כי הפעולה שהיתה מעורבת בה היא בעלת אופי טהור של מודיעין. היא מזכירה את מקרי הרצח שהעלה התובע בנאום הפתיחה, אשר בוצעו ברומא או פאריס. מקרים אלה היו בעלי אופי של נקמה.

סילוויה הצביעה על מה שמתרחש בימים אלה בשדה התעופה של לונדון, שם נכנס צבא לפעולה, בעקבות ידיעת מודיעין על טרוריסטים, המתכוננים להפיל מטוס נוסעים בטילים.

„זה בדיוק מה שגם אנחנו עסוקים" — היא אומרת. — „רצינו לגלות מי עומד לבצע מה, ולהעביר כל ידיעה לשלטונות המקומיים".

לא פעולת נקם

השופט: האם לא מוטב היה להכניס בסוד העניין את השלטונות המקומיים, במקום לשלוח מישראל 15 שליחים?

סילוויה: אני חושבת שכן.

השופט: כלומר, את לא הסכמת לעצם המיבצע.

סילוויה: כן. זה נראה חסר טעם.

השופט: והאם לא דובר פעם על פעולת נקם?

סילוויה: אף פעם.

למה דווקא בושיקי

התובע מקבל את [...] דיבור. נראה החקירה הא[...] האלג'ירי כמאל בן־אמאנה, „בעל הזקן השיער השחור", שצריך היה להובילם אל הטרוריסט הערבי, המתכנן הפעולה בסקאנדינאוויה.

„האם שמעת פעם את השם עלי חסן סלאמה?" — הוא שואל.

„אולי. אבל זה לא אומר לי דבר" — משיבה סילוויה.

לפני כן אמרה סילוויה כי הרושם שלה היה, שבן־אמאנה הוא האיש שצריך להתרכז בו. לא הוזכר שם אחר. שואל התובע: „אם כן, מדוע התעניינת באיש הזה (בושיקי)?"

„כי לא היה איש אחר" — עונה סילוויה. הקהל צוחק.

גובהה: 1.86 מטר

הדבר האופייני לימים הראשונים של המשפט הוא היעדר „רעמים וברקים". אין הקירות [...] הערבי צולבות. אין לוחצים על הנאשמים בנסיון להפילם בפח.

גם סניגורה של סילוויה, ינן כריסטופרסן, לא הרבה לשאול. מחקירתו הסתבר, דרך אגב, כי פראנסואה אמר, שמכשירי הקשר הגיעו באיחור של שלושה ימים.

הוא סיים בשאלה, שמשמעותה לא ברורה עדיין. הוא שאל את סילוויה, מה גובהה. היא השיבה: 1.86 מטר.

מתומצת, עניני

הגיע תור הופעתו של אברהם גמר. בן 36, לובש סוודר חום בהיר וחולצה פתוחה בצווארון. בולט בזקן־הנקוד שלו. פניו צ[...]איש. הוא הציג עצמו כמתרגם למדעי המדינה ויחסים בינלאומיים באוניברסיטת תל־אביב.

קורותיו בישראל ומתוצה לה עד בואו לנורווגיה שוחזרו בדלתיים סגורות — כנהוג גם כלפי יתר הנאשמים. גם שם הוא לא נסוג מבשלוח־ידו הבוטחר ולא אישר את טענתו של התובע מנאום הפתיחה, כאילו הוא „קשור לשירותים החשאיים של ישראל".

אברהם מדבר אנגלית בהיגוי צברי. כאשר נפתחו הדלתות, שיחזר באריכות ובפרוטרוט את מסע הקבוצה בישראל ואת תולדותיה, בקול צלול, בדיבור איטי, מתומצת ועניני.

מפיו נתקבלה תמונה מדוייקת יותר על דמותו של האלג'ירי כמאל בן־אמאנה. נראה, כי זהו גבר כבן שלושים, בעל גובה בינוני, צנום [...] זקנו בן שבועיים בלבד.

על עצם המיבצע, אין הוא מחדש, אלא זאת: פראנסואה (הוא ז'אק סורנייה) השתדל להתבלט כמה שפחות. כאשר הגיעו מאוסלו ללילהאמר והלכו למלון „ויקטוריה", ביקש פראנסואה, כי אברהם גמר ירשום על שמו — גמר — את החדר המשותף לשכרו. אחר כך הופיע פראנסואה עם תיק קטן ואברהם ראה שם בפעם הראשונה את מכשירי הקשר הקטנים „ווקי־טוקי". מפיו נודע לו כנראה, כי „מישהו איים עליה". מי? לא ברור.

לא ראה נשק

השופט שואל, אם היה ידוע לו, כי המשימה היתה לעיקוב אחר אדם המתכנן פעולת טרור.

הוא משיב: „מה שנאמר לו, הוא לאסוף מידע, שיוכל להוביל ליצירת תמונה טובה יותר, לקראת אפשרות של חטיפה משום בנורווגיה, או במקום אחר בסקאנדינאוויה."

את תמונתו של האיש המבוקש לא ראה, — אמר. — גם נשק לא ראה ושום אמצעי, שירמוז על פעולה אלימה.

„אבל אותה יכול להיות, כי מטלת הבילוש המעקב הזאת עלולה היתה לסכן את חיי האיש, אם הוא חבר בארגון טרור" — מקשה השופט.

„חטיפת מטוס יכולה אולי לסכן אותו" — משיב אברהם — „אבל סתם מעקב?"

גם גמר אמר, שהכוונה היתה למסור לנורווגים כל מידע שיאספו, לסיכול המזימה בשטוקהולם. על שאלה, מדוע לא העבירו לשלטונות המקומיים את עבודת המודיעין, אין בפיו הסבר.

שלוש ההערות

שוב ושוב נתפסים התובע, כמו השופט, להוראה שקיבלה הקבוצה במוצאי שבת בלילהאמר: „לכו הביתה". וכן לשתי ההערות: „הם לקחו אותו" ו„ג'וב זה ג'וב".

אולם אברהם גמר בטוח, שהוא לא שמע את המשפט „הם לקחו אותו" וגם לא את ההערה השלישית.

אשר להוראה לחזור הביתה — זאת שמע.

ומה חשב, כאשר שמע דברים אלה ממכשיר האלחוט שהחזיקה סילוויה, כאשר נסתיים המעקב אחר בושיקי בבית הקולנוע הוא עלה לאוטובוס?

„נאמר לנו אחר הצהרים, שאם לא נמצא את בן־אמאנה (האלג'ירי) עד הערב, ולא נקבל הוראה חדשה, נחזור לאוסלו. ברוח זו הבנתי את ההוראה" — אומר גמר.

דיווח כל שעה

אולם התובע אינו מתעניין כעת בגירסה נוספת של ההוראות. הוא [...] לגלות, אם אברהם [...] היה מפקד הקבוצה. [...] זה שברי ידיעות והוא [...] לשוב אותן.

אברהם דוחה השערה זו ומצהיר בתוקף, כפי שאמרו קודמיו, כי המנהיג היה „מייק".

התובע שואל: מי, אם כן, היה מוסמך להעביר הוראות?

אברהם מסביר, כי הוראות ושדרים קיבל מכמה אנשים. בהמשך הוא, הוא היה צריך לדווח למפונים — בפרשת המעקב אחר האלג'ירי באוסלו — ומרכז הדיווח היה בקפה „סיבולי", לשם היה עליו לבוא אחת לשעה, בשעה השלמה. פעם בא ומצא שם את מייק ונורה המגר.

אולם התובע סבור, כי הוא שנתן את ההוראות, כמו, למשל, זו שאמרה לחזור לאוסלו, כדי לעקוב שם אחרי האלג'ירי במוצאי שבת, בשעה שיצאו מהמלון.

אך אברהם בשלו: כבר אמר, שאם בן־אמאנה לא יימצא בלילהאמר, וההוליה שלו לא תקבל הוראות חדשות, יחזור לאוסלו.

טלפון מהאמאר

התובע אינו מרפה. הוא מזכיר את סיפורה של מאריאן בדבר שיחה טלפונית שלו, בדרך מאוסלו ללילהאמר.

אברהם משיב בניחותא: „מייק ביקש ממני לטלפן מהדרך, לשאול אם יש הוראות נוספות, בעת שנסענו בעקבות בן־אמאנה. טילפנתי מהעיירה האמאר. במלון של מייק אמרו לי, שהוא איננו. אינני זוכר באיזה מלון התגורר".

אברהם אינו זוכר בשמות של בתי המלון השונים. כאשר נשאל, מה צבעה של אחת המכוניות השכורות — השיב, שהוא „עיוור צבעים חלקית".

גם סביב עדותו של גמר הועלו פרשיות נעלמות נוספות. הוא הצטווה להמתין לאלג'ירי בתחנת הרכבת באוסלו, עם סילוויה. עתה שואל עו"ד אבאוס, סניגורם של צבי שטיינברג ומיכאל דורף: האם הנהגה בתחנה מכונית בעלת לוחית זיהוי של הקורפוס הדיפלומטי?

התשובה — שלילית.

עדות ראשונה

סניגורו של גמר, ינן כריסטופרסן, מגלה דרך אגב, כי אברהם גמר שתק במשטרה ולא שיתף פעולה עם החקירה. „התגבלתי באוזני השופט והסברתי מדוע" — אומר אברהם.

הפרקליט מוסיף שאלה רטורית: „התגבויה לא יכלה לרענן את זכרונך לפי הרשומות שבידי המשטרה".

מסתבר, איפוא, כי אתמול היתה זאת הפעם הראשונה, בעת הופעתו בבית המשפט, שגמר פתח את פיו בפרשת לילהאמר — והפרקליט ביקש להסב את שימת־הלב למשקלה של עדות זו.

אחרי גמר החל להעיד הנאשם דן ארבל. אך כנהוג במשפט זה, נסגרו שוב הדלתיים — כדי לשמוע דברים הנוגעים לעברו בישראל, ולאו דווקא לנושא הנידון באוסלו — ורק הבוקר הוא יספר על חלקו בפרשת לילהאמר.

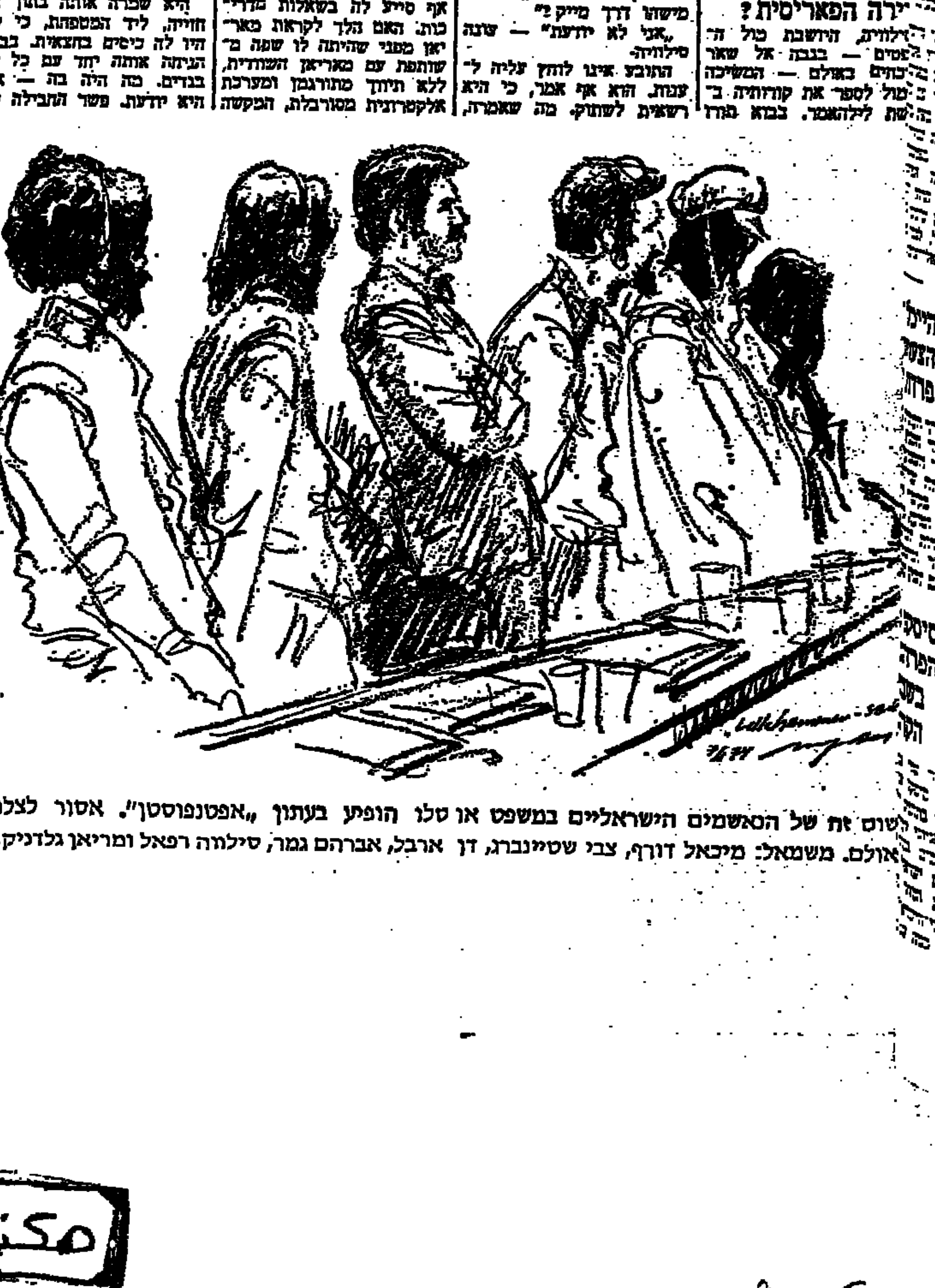

רישום זה של הנאשמים הישראלים במשפט אוסלו הופיע בעתון „אפטנפוסטן". אסור לצלם [ב]אולם. משמאל: מיכאל דורף, צבי שטיינברג, דן ארבל, אברהם גמר, סילווה רפאל ומריאן גלדניקוף

ואלדהיים: הפרדת הכוחות תיתכן תוך כמה שבועות

אולם השגת הסדר מדיני מלא תהיה „ממושכת וקשה"

מאת פיליפ בן,
סופר „מעריב" באו"ם

„אני מצפה שתוך כמה שבועות יגיעו מצרים וישראל להסכם על הפרדת כוחות והיערכות־מחדש" — אמר אתמול בניו־יורק מזכיר האו"ם, ד"ר קורט ואלדהיים.

הוא הוסיף כי השלב הבא, השגת הסדר מדיני מלא, יהיה „ממושך וקשה" להערכתו. אך הוא משוכנע שכל הצדדים בסכסוך הישראלי־ערבי „נחושים בהחלטתם להצליח". עוד הוסיף, כי לא תהיה שום תחרות בין האו"ם למעצמות־העל בשאלה מי יצליח להביא לסיומו של המשבר המזרח תיכוני. יהיה זה בלתי מציאותי להאמין שאפשר לעשות משהו, שאין מעצמות־העל משתתפות בו.

ד"ר ואלדהיים הביע דעתו, שהסכם במזרח התיכון יסייע לפתרון משבר האנרגיה. האו"ם, אמר, ערך כמה מחקרים על השפעותיו של משבר האנרגיה. אך עד כה לא ביקשה שום חברה בארגון לפתוח בדיון בענין זה.

גנראל שוודי במטה המשקיפים

ד"ר ואלדהיים הודיע כי ב־1 באפריל יהיה הגנראל השוודי בנגט לילייסטראנד ראש משקיפי האו"ם במזרח התיכון, ומטהו יהיה בירושלים. הגנראל הפיני אנסיו סילאסוואו ישאר בתפקידו כמפקד כוח החרום של האו"ם.

בתשובה לשאלה מי יכול להגביר את סילוקו של כוח החרום של האו"ם, הודיע ד"ר ואלדהיים שדבר זה יכול להיעשות רק לפי החלטת מועצת הבטחון, שהקימה את הכוח. כן אמר, שכאשר השגת הסכם על הפרדת כוחות בין ישראל למצרים ייקבע שטח הפקר, בו יסיירו יחידות של כוח החרום — ויתכן שאז יהיה צורך להגדיל את הכוח, המונה כיום 5500 איש.

مكان الأصل

מסתמנת כניעת ממשלת אנגליה לתביעות השכר של כורי הפחם

האיגודים המקצועיים הבטיחו למנוע „הצפת דרישות"

מאת י. פינקלסטון, סופר „מעריב" בלונדון

בצילה של התמוטטות כלכלית מוחלטת, המאיימת על בריטניה, נראה כי ממשלתו של אדוארד הית מוכנה להיכנע לדרישות כורי הפחם, שסירובם לדרישותם היא אחד הגורמים העיקריים למשבר האנרגיה בבריטניה.

קונגרס האיגודים המקצועיים בבריטניה הציע לממשלה נוסח לפתרון המצב: אם תיענה הממשלה לדרישות הכספיות של כורי הפחם, שהן גבוהות יותר מכפי שמסכימה הממשלה לשלם בהתאם לתוכנית המחירים, לא ינצלו זאת איגודים מקצועיים אחרים לתביעות.

שר האוצר הבריטי, אנתוני בארבר, דחה את ההצעה. אך ראש הממשלה אדוארד הית החליט בכל זאת לעיין בה מחדש, יחד עם מנהיגי האיגודים המקצועיים.

הממשלה שוקלת מחדש

ממשלת בריטניה סבורה עד כה, כי אם תיענה לדרישות הכורים, תוצף לאחר מכן בגל של תביעות להעלאות שכר, והמדינה תיגרר לאינפלציה קשה. עתה הבטיחו האיגודים המקצועיים למנוע גל תביעות כזה. הממשלה, החוששת מפני שיתוק תעשייתי ומסחרי מוחלט, שוקלת את עמדתה מחדש לאחר מאבק מר וממושך עם כורי הפחם.

אדוארד הית

תגובת כורי הפחם על עקשנותו של הית היתה: „הית מוותר לערבים, אך נלחם בנו".

בלונדון מדברים גם על בחירות חדשות. אך צירי פרלמנט שמרניים יעצו לראש הממשלה שלא ללכת לבחירות חדשות, כי זה מסוכן מדי. כמה שרים בעלי השפעה, ובתוכם השר החדש לעניני אנרגיה, הלורד קארינגטון, תומכים בבחירות חדשות, בתקוה שהשמרנים יזכו בנצחון בטוח.

ראש עיריית שכם מנע הפגנות „נגד ההתנחלות היהודית"

אל־מאסרי: אני רואה כמחוסלת את „פרשת ההתנחלות היהודית בשכם"

מאת יוסף ולטר

ראש עיריית שכם, האג'י מעוז אל־מאסרי, מנע אתמול, על־ידי פניה אישית לגופים שונים, קיום הפגנות המוניות „נגד ההתנחלות בשכם".

במשך יום אתמול לא נעשה — בניגוד למה שציפו בשכם — נסיון מצד קבוצת ישראלים כלשהי להתנחל באיזור. מכך מסיקים, כי היתה מהומה רבה על לא דבר, וכי מקור הבהלה שאחזה בתושבי העיר הוא בשמועה שהופצה, כי מתנחלים עומדים להגיע אתמול לשכם. יחד עם זאת יש להדגיש, כי נושא זה „נוצל", בידי גורמים שונים, כדי להתסיס את הרוחות בעיר.

כפי שנודע, היה בכוונת גופים שונים בשכם לשתק לחלוטין את המסחר בעיר ולצאת להפגנות המוניות. בהיוודע דבר זה לראש־העיריה (שהותר שלשום על־ידי המימשל הצבאי מפני שיבוש החיים התקינים בעיר), הוא פנה ישירות לגורמים שונים, בעיקר לנציגי ארגונים, וביקש שלא לעשות מעשים פזיזים כלשהם, אשר יפגעו בתושבי העיר. הוא הדגיש באוזניהם, כי אם המתנחלים יבואו לשכם, יהיה הוא הראשון אשר יצא להפגין, וכי באותה שעה יורה לכל המואזינים בעיר לקרוא לתושבים לצאת לרחובות. עתה, נוכח הבטחתו המפורשת של המימשל הצבאי, כי לא יורשה למתנחלים להיכנס לאיזור, „אין טעם בכל הרעש המיותר" — הדגיש.

מעוז אל מאסרי

בפנייה זו הצליח אל־מאסרי להשקיט לחלוטין את הרוחות בעיר, ואתמול התנהלו החיים כסידרם. ראש העיריה אמר לי בשעות הצהריים, כי הוא רואה פרשה זו כמחוסלת.

כוחות הבטחון, מצידם, נערכו משעות הבוקר המוקדמות של יום־אתמול לקראת אפשרות שמתנחלים יבקשו להיכנס לשכם — בהציבם מחסומים בדרכי הגישה לעיר. מכוניות ישראליות נעצרו במחסומים ונהגיהן נחקרו למטרת בואם.

ארגונים יהודיים יפגינו היום בניו־יורק נגד סגן ר"מ יפאן

מאת פליפ בן, סופר „מעריב" בארה"ב

קבוצה של ארגונים יהודיים השוכנים בארה"ב מארגנת היום הפגנה נגד סגן ראש ממשלת יפאן, מאקאו מיקי, המבקר עתה בניו־יורק.

וההפגנה תתקיים בחזית בניין המועצה לעניני חוץ, שם ינאם מיקי בפני קבוצה של אישים רבי־השפעה בארה"ב ויסביר את מדיניות ארצו. ההפגנה נערכת בתגובה על ידיעה, שיפאן עלולה להיכנע לכל דרישות הערבים ולנתק את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. הכוונה היא להזהיר את יפאן, שאם מדינה זו תיכנע „לסחיטה כלכלית ערבית" ותחזור על מדיניות הנייטראלית, יזיק הדבר לקדמותה ולאמינותה של יפאן ויפגע גם ביחסים הכלכליים בין יפאן לארה"ב.

הארגונים היהודיים ציינו, כי עמדה יפאנית פרו־ערבית עלולה לחבל „ברוחמה החשובה והעדינה", שנוקטת עתה ארה"ב כדי להביא להסדר ערבי־ישראלי, ועמדה יפאנית כזו תגובה בחריפות על ידי העתונות והציבור האמריקני, העלולים להניא אמריקנים רבים מרכישת מוצרים יפאניים.

משלחת יפאן באו"ם, שם יבקר מאקאו מיקי ויקיים מסיבת עתונאים, השקיעה מאמצים גדולים כדי להדגיש את הקו הפרו־ערבי בו נקט מיקי כאשר היה שר חוץ של ארצו. בהודעה מיוחדת פירסמה המשלחת היפאנית קטעים מכל נאומיו של מיקי באו"ם, בהם קרא לישראל לפנות שטחים שכבשה ב־1967 ולקלוט את כל הפליטים הערביים. צעד זה בא בעקבות מחוות רבות שעשתה יפאן לאחרונה באו"ם, שכוונת כולן לזכות באהדת הערבים. בין היתר הגדילה יפאן את תרומתה לסוכנות הסעד והתעסוקה לפליטים, וכן הגדילה את תרומתה לאו"ם, כדי להקטין את הגרעון הנוצר בארגון כתוצאה מסירוב הגוש הסובייטי וכמה מדינות ערביות לשלם בשביל הוצאות האו"ם, שהגורמים הסובייטיים רואים אותן כבלתי חוקיות.

אתמול נפגשה קבוצה של מנהיגים יהודיים, בראשות יעקב שטיין, עם מאקאו מיקי בניו־יורק, וציינו באזניו, כי לבדיונות הכניעה היפאנית לסחיטות הערבית עלולות להיות השלכות חמורות במזרח־התיכון. לא נראה שהמשלחת נתרשמה בפגישה זו, אם כי מיקי הביע תקוה, שירבה הסדר בזול בו־עצות.

„רשם בית המשפט אינו רשאי לקבוע אם ישראל שרויה במלחמה עם מרוקו"

מאת שאול הון

אם אמנם שרויה ישראל במצב מלחמה עם מרוקו? — לא רשם בית המשפט רשאי להחליט על כך. זו היתה מסקנתו, המנוגדת לזו של רשם בית המשפט, של השופט הבכיר בתל־אביב, המנוגדת להחלטתו של הרשם הראשון, שנדרש להכריע בסוגיה זו ביחסים שבין שני צדדים לבית־המשפט.

השופט מר ולך בציין בהחלטה, כי הצהרה על כך, שהיא מדינת אויב לגבי ישראל, טעונה אסמכתא בתצהיר כל כך. ואמנם בהקשר שר האוצר לקבוע עמדה בנושא זה, אך טרם הגיב. מכל מקום קבע השופט בתחילתו כי קביעה כזאת, אם אמנם שרויה ישראל ומרוקו ביחסי מלחמה, אינה בסמכותו של הרשם — אלא של השופט אשר ידון בתביעה עצמה.

החלטה זו קבע רשם בית המשפט המחוזי בתל אביב, השופט דוד ולך, בעקבות תביעה כספית בין שני צדדים לשעבר.

את התביעה הגיש מר מאיר מוייסה כצרפתי, באמצעות עו"ד אליעזר מלחי. הוא טען, כי מר שלמה (סם) אזולאי, כיום תושב בת־ים, עבד עמו בשותפות בקזבלנקה שבמרוקו, כמעיל כגב. בעקבות הציע לו אזולאי עיסקה של שעוני יהלומים, והבטיח לו רווח של 5,000 דרכמונים מרוקניים, אם ישקיע 30 אלף דרכמונים.

אולם, לדברי התובע, בעלמו לפתע עקבותיו של אזולאי, והבנק הספרדי־ברוקני בקזבלנקה לא כיבד את הצ'ק שנתן אזולאי להבטחת סכום ההשקעה של הזמנת, בטענה על אולאי כהן עו"ד ב. עמיעד, כי אם אמנם יש כאן חוב, הרי העיסקה נעשתה במרוקו, ועל כן אין סמכות לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב לדון בתביעה זו — מה גם שבין ישראל ומרוקו יש יחסי מלחמה.

הפרשה החלה להתברר לפני השופט מר דוד ולך, רשם בית המשפט המחוזי בתל־אביב. עו"ד מלחי טען, כי בבקשה הנתבע לשחרר בחלטה בין לתי המדינות, היה צריך להביא הצהרה של השר הנוגע בדבר. בסוקרה זו — שר האוצר, מכוח סמכויו בעניני כספים. עו"ד עמיעד השיב על כך, כי הכל יודעים שיחידה מרוקנית נלחמה לצד סוריה במלחמת יום הכיפורים, ואף הפרסים בעתונים כי נתפסו שבויים מרוקניים בידי צה"ל.

על כך הגיב עו"ד מלחי, כי יש להבחין בין מצב להתנהגות של תמה והפקקו לבין מצב של איבות בין שתי מדינות. הוא התבסס על הקדים אנגלי בשנת 1945, הבהונה הבחנה בוצאת ביחסי אנגליה־גרמניה לאחר כלתמה תשלום הקניה.

שנתיים מאסר לנער בן 16 על שוד מזויין

ביקורת על היועד מוסד מהאיב בבדיגנה שיטפל בעבריינים בצירים המסוכנים לציבור, הושמעה בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, אשר הקל בשל כך בעונשו של נער האשם בשוד מזויין.

הנער, בן 16, מראש־העין, נידון אתמול על־ידי שופטי בית־המשפט המחוזי זאב צלטנר, בשה בייסקי ושולמית וולנשטיין, לשנתיים מאסר, לאחר שהורשע בשוד מזויין שביצע ביחד עם חברו.

הנער האשם בכך, כי ב־28.5.73 יצא ביחד עם חברו, רוחבי אברהים, מראש־העין אל בדות בעין־השלושה, שם רצה את צדרו כחנוד עותבאן עצמאי. בהבהנאישים באמר, כי הדרכם גזל אברהים מוט ברזל, וכאשר התקרבו אל הריצה הם היכוהו בראשו ובגופו, ואז הציאו בכיסו של הנהגה שקית ניילון, עטופה במטפחת, שהכילה כ־7,000 לירות במזומנים ובהמחאות — וגבלנו.

אברהים נידון קודם לכן לשנתיים מאסר בפועל וכנה מאסר על־תנאי.

נפטר יחיאל טוייבר מראשוני בלפוריה

יחיאל טוייבר, מראשוני המתיישבים במושב בלפוריה ופעקן ציבור רב פעלים בעמק, נפטר אתמול בגיל 68.

הנפוח עלה מרוסיה ב־1920 ונמנה עם מייסדי בלפוריה. כל ימי חייו עסק בחקלאות והיה גם קבלן לבנייה, ואולם את מירב מרצו השקיע בפעילות לטובת הציבור.

קריאות ל„ריענון המפלגה" בדיון של צמרת העבודה על תוצאות הבחירות

ביקורת על דרכה של המפלגה והנהגתה ✱ בן־פורת: יש לחייב ממשלת ליכוד לאומי על יסוד הליכה לדנווה ✱ בן־אהרון ואבן תקפו את דיין

מאת מ. מייזלס

בסקירה חריפה על הקו של מפלגת העבודה והנהגתה נתקה נמתחה אמש בישיבת לשכת המפלגה, שהוקדשה בניתוח תוצאות הבחירות לכנסת.

ח"כ מ. בן־פורת ייחס את ירידת המפלגה בבחירות לסיטה שבאלה מן המרכז. הוא תקף את יוזמת „בכל זאת מערך" וטען, כי המערך לא הגיב על התקפות הפרופסורים על דיין. היתה טעות להתחלק למחנה שלום מול מחנה־מלחמה — הטעים. מר סב שמפיב תדע כי דיין פירושו רפ"י. צריך להעמיד את כפים בפני הברירה: או איחוד מלא עם מפלגת העבודה או פירוק המערך. יש לחייב הקמת ממשלת ליכוד לאומי, אם הליכוד יסכים להצטרף לממשלה על יסוד ההליכה לדנווה.

„תיקון ראשי" דכפור

ח"כ י. בן־אהרון טען, כי ירידת המערך לא החלה מאז מלחמת יום הכיפורים. זהו המשך של מדיניות חברתית־כלכלית. עניינים אלה חייבים לבוא על תיקונם. „גם הראש הזה (הכוונה לשר ספיר) צריך להיתקן, משום שזה ראש מרכשר וחשוב לכולנו". בדברו על מר דיין אמר בן־אהרון: ההנהגה אינה זקוקה להגנה שלנו אלא להגנה מפני מצפונה. מי שמגיע למסקנה שהוא צריך להתפטר, צריך לבחור לו את הכתובת לתקבל את התפטרותו.

המדיניות שלנו הביאה לידי התרחקות של צעירי העם מצד אחד ושל טובי העם מצד שני — טען בן־אהרון. לא צריך לכרות ראשים אלא להקן ראשים. רבים הצביעו בעבור המערך מתוך הקוה לשינוי.

„יין שיבה את שרון"

הממשלה לא עשתה דבר בענין אריק שרון — הוא הדגיש — בן־גוריון פירק את הפלמ"ח בגלל דבר פחות חמור. שר־הבטחון שיבח רק אלוף אחד, את אריק שרון.

ח"כ מ. ורטמן: אבחנו על הקו האדום ועלינו לבחון את עצמנו.

השר ח. גבתי: אבד הינגו ואין כבר לאן לרדת. בולנו שכולנו עמד הליכוד, שבמרכזו תנועת החירות. לו עמדה מולנו אלטרנטיבה אחרת במו הליברלים, ייתכן שלא היינו מצליחים, רבים הצביעו בעדנו מתוך בררה ולא נוכל להחזיק כך הרבה זמן, כבלי להתחדדר סבוקי־עמוק. צריך לבנות ועידת מפלגה, להסל את ביטוח החברות ולהצלות שכבה צעירה הרעות.

צ. אלדרוטי: הדירה של המערך בעיר־ה־הפיתוח נובעת בכך שאין להן ייצוג בר־שימת המערך לכנסת.

„לבנות המפלגה מחדש"

ח"כ ג. יעקבי אמר, כי עקרונית אין פגול באפשרות של הקמת ממשלת ליכוד לאומית, אילו היה הדבר לרצונה של ראש־הממשלה ואילו היה כבר בכח בה הרוב המכריע של המערך לצידי דרכו. (מ. ברעם: אולי נצביע על כך. ש. פרס: אין על מה להצביע, יעקבי אינו מעלה הצעה) אין צריך להזור למאבקי ההיסטוריה אלא לבנות את מפלגת העבודה מחדש. יש להתנגד לקיבוב סמאלי, צריך להיבאר בברכה, דרוכות הירערכות חדשה בהוהב הכלכלי־חברתי ורפורמות בשיטה דמוקרטית.

אבן תקף את שרון

השר א. אבן תקף בחריפות את האלוף אריק שרון. עריבב התחוביב בין פיקוד צבאי לבין פעלתנות מפלגתית עדיין אינה בנוגד על סכנה. זוהי מציאות קיימת והעדרדיה־היתה העיגיה את החוק פלסבר ופרגנת בערבי־היסוד של צה"ל כפי שנקבעו על ידי מייסדו — טען. היא מרגילה את הבר־תנו לתופעות שאין דוגמתן בשום חברה דמוקרטית מתוקנת בעולם. הרי מה שמותר לאלוף אחד בתפקיד פעיל מותר לפי עקרון השוויון הזכרי לכל אלוף, לכל קצין ולכל חייל. די לתאר בדמיוננו למה היינו מגיעים, אילו כל אלופינו וקציננו נעו בין פיקוד בחזית לבין פעלתנות מפלגתית בעורף.

בלי לנקוב בשמו, מתח אבן בקורת על דיין. כל אחד מאתנו היה צריך להבוע במפורש להצביע נגד הליכוד בעד המערך — אבר. היתה שגיאה שהעריצו יותר מדי את הגורם הבריזמטי ומדיניות בתתונות בלי כיסוי.

נגד ממשלת ליכוד לאומי

מר אבן התנגד להקמת ממשלת ליכוד לאומי, הפקידה של כממשלה איננו להיות כלי כדת אלא בעלת כושר הכרעה. עדיפה כממשלה מצומצמת בעלת כושר הכרעה מממשלה רחבה המסוגלת רק לגמגם ולעסוק בניסוחים מעורפלים המתבצעים לכל פנים אפשריות.

פשרה עם ירדן

להלן מתח גם בקורת על דברים שהשמיע מר י. רבין בענין הסכם עם ירדן. לא ייתכן שלום כשצה"ל יישאר בירדן — טען, וזהו אשליה עייהכן שלום בלי ההפרדות בתחום הירדני. נשאר בינוי לגים אלה לליכוד. אין שלום בלי דביגה ומכאובים. לא ייתכן שלום בלי שום גמישה מיהודה ושומרון, אין שלום בערבון מוגבל.

ח"כ א. זילברג: לא הליכוד יהרוס אותנו אלא אם נמשיך בדרך בה אנו הולכים נהרוס את עצמנו. תנועת המושבים הובצת את תיק החקלאות בממשלה הבאה.

עמדתה של ועדת הי"ג

מזכ"ל המפלגה ח"כ א. ידלין הביא לאישור הלשכה את עמדתה של ועדה הי"ג בברס לכינון קואליציה בהשלחית חדשה: תורכב ממשלה חדשה במהכונת הקואליציה הקיימת תוך בחינת אפשרות של צירוף החזית הדתית. אלית, התנגדותנו לממשלת ליכוד לאומי איננה מהוד גישה של פסילה אלא מצום שממשלה כזו היתה משותקת כלכלה — הסביר. עבודה הועדה אושרה ללא התנגדות.

הנציגים הערביים — בצירוף

אחר כך התכנסה סיעת המערך החדשה בכנסת השביעית ובחרה הנהלה זמנית של 16 חברים, בראשותו של ח"כ כ. ברעם. ח"כ ידלין וכ. ברעם הודיעו, כי שליחה הנציגים הערביים הצטרפו לסיעת המערך, שהכנסת 54 חברים בכנסת השמינית.

כי ידלין דיווח על פתיחת המגע הקואליציוני עם המפד"ל והחזית התורתית. הוא אמר, כי בתנת השיחה עם ראשי המפד"ל עלתה בחשבה להנהיג את השיבה ההורמנית, שלפיה משתתפים חברי כנסת הנבחרים כשרים אינימכית.

ואם הם מפסיקים להיות שרים הם חוזרים לכנסת במקום הנציג האחרון שנכנס אליה. מר ידלין הודיע, כי ח"כ י. גמן הגיש הצעת חוק לכנסת ברוח זו.

התנועה לזכויות האזרח יצאה עשירה מהבחירות

נוסף ל־3 מנדטים תקבל גם 540,000 ל"י

מאת יהושע ביצור

הרשימה שזכתה בבחירות גם לרווח כספי, הרווח הייצוגי, היא „התנועה לזכויות האזרח" בראשות שולמית אלוני. „הרווח הנקי" שלה מבחירות הוא למעלה מחצי מיליון ל"י.

לפי חוק מימון הבחירות מקבלת כל רשימה סכום 180 אלף ל"י לכל מנדט שהיא משיגה בכנסת החדשה. הרשימות הוותיקות קיבלו מקדמות לפני הבחירות, שאריות הכסף לאחר הבחירות, לפי מספר המנדטים שהשיגו ברשימות מן הכנסת היוצאת קיבלו הקצבות כמו אך לא העבירו אפילו מנדט אחד: הרשימה הערבית חברי־הכנסת דיאב עובד ואליאס נחלה, ורשימת „הנמרים השחורים" בראשותו של שלום כהן.

לעומת זאת לא קיבלו הרשימות החדשות מקדמות כלשהי, מפני שלא היה ברור אם יצליחו לקבל מנדט ואכן כל הרשימות הללו, פרט לזו של שולמית אלוני, יקבלו הקצבה כספית. הן מפסידות את הפקדון בסך 15 אלף ל"י, שהפקידו בועדת הבחירות המרכזית, והכסף הרב שיורד אצלן לטמיון בתעמולת הבחירות.

אך הרשימה של שולמית אלוני תקבל עתה סכום 540 אלף ל"י בעד שלושת המנדטים שקיבלה. הכסף יועבר ע"י גזברות ועדת הבחירות המרכזית.

פעילי הרשימה אומרים כי הם הוציאו על מסע הבחירות פחות כמאה אלף ל"י, שאותם אספו בעצמם בקרב אוהדי הרשימה. הם לא העזו להוציא כסף, מפני שלא האמינו בעצמם כי יזכו להצלחה. הרשימות האחרות עודן מתלבטות כיצד לפרוע את החובות שנצטברו אצלן בשל מערכת הבחירות הכפולה שנדחתה פעם לפני המלחמה ופעם אחריה.

כן תקבל עתה „התנועה לזכויות האזרח" הקצבה שוטפת של 27 אלף ל"י, מכוח חוק מימון המפלגות לכל המפלגות המיוצגות בכנסת.

הסכם בין הגוש החרדי והמערך הדיח את מפד"ל מניהול בני־ברק

ראשות העיריה לנציג אגודת ישראל, איש המערך יהיה ממלא מקומו ✱ מפד"ל וליכוד באופוזיציה

מאת מנחם שמואל

בבני־ברק, כאשר סיעה הגוש החרדי והמערך חתמו ביניהן על הסכם קואליציוני, שהשאיר את ראש המפד"ל ראש העיר היוצא מר ישראל גוטליב.

על פי ההסכם הקואליציוני יהיה ראש העיר החדש הרב יצחק באיר מאגודת ישראל. כבלא בקיומי יהיה פתאל ברי כי כהבצי. הסגנים יהיו מר שמואל ויינברג מפועלי אגודת ישראל (מגן בנבוג), מר הבכינה סירוקה מאגודת ישראל וכר פנחס אפשטיין מהמערך.

הגוש החרדי (הביניה בבדירם) מורכב מסיעת אגודת ישראל (2 מנדטים), פועלי אגודת ישראל (אחד) ודושבת מאנשי התורה (סיעה) בראשותו של אליהו רפול (שני מנדטים), של אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל בראשותו של שמעון סירוקה, ניאותה להצטרף לגוש מרוכב לצורך הקואליציה ולהתגבר על חילוקי הדעות, לאחר שהוסכם בין שלוש הסיעות להצטרף. לכהונת ראש העיר את הנציג בישיבת אגודת ישראל, הרב יצחק באיר, בהסכם בר שמעון סירוקה.

הגוש החרדי והמערך מונים יחד 8 מ־15 חברי באופוזיציה נשארו לבד המפד"ל (5 מנדטים) (2 מנדטים).

טקס החתימה על ערך סמוך ל־10 בלקרית הרצוג בבני ברק, ראשי הסעב הלכו כל ל לחצרו של האדמו"ר הרב משה הגגר, וקיבל ברכתו להצלחת הקואליציה.

רוב של 8 מ־15

סיעת בנאמני התורה, כוצאה בגד הגוש החרדי המצומצם.

בלגיה מכחישה גניבת טילים

משרד ההגנה הבלגי הכחיש אתמול ידיעה שהתפרסמה בעתוני הוץ, כי טילים בסוג „ג'יקי" או אחרים נגנבו מבסיס הצבא הבלגי בדוראן שבמערב גרמניה.

המפקד הצבאי העליון של נאט"ו סירב אתמול להגיב על פירות האבה שבידיעות בדבר גניבת טילי קרקע־אוויר מבסיס צבאי של נאט"ו. במקורות המקורבים לפיקוד אמרו כי אנשי הפיקוד חוקרים את הידיעות הללו.

מקורה של ממשלת בלגיה אמרה אתמול, כי טילי קרקע־אוויר קטנים, הדומים לאבוקה מתקופת מלחמת העולם השנייה, נגלמו מבסיס בגבול במערב אירופה. הדלבה של הטילים הללו גרם להכרזה כוננות כללית במגלי התעופה במערב אירופה — אמרו המקורות.

מהשבי במצרים — ל„ערב אמונה"

בלהבת יום הכיפורים חשפה לעיני הציבור הישראלי המצוי הרבה דברים, שהיו נסתרים מעיניו. לסגן אלוף אסף יגורי, ששוחרר מהשבי המצרי, הוא גילתה את האמונה: „מצאתי שבמצבים קשים במלחמה ובשבי מגלה האדם, שהוא נאחז בכל פיסת אמונה הטמונה בתוככי נפשו".

זאת אמר אמש סגן אלוף יגורי לאשרות מתושבי גבעתיים, שבאו להשתתף בערב עיון על „מלחמה ואמונה", שאורגן על ידי הרבנות הראשית לישראל ורבה של גבעתיים, הרב יוסף גליקסברג.

את השתתפותו של סגן אלוף יגורי ב„ערב האמונה" בגבעתיים יזם הרב גליקסברג, לאחר ששמע מפי הרב הראשי לישראל, הרב שלמה גורן, שאסף יגורי סיפר לו כי בהיותו בשבי התעוררו בלבו רגשי אמונה עוקים.

עסקת חליפין: מי ביוב תמורת מים מתוקים

מי הביוב של חיפה יוזרמו לשדות העמק, ומיקרי אוכלוסיה צירוניים יזכו בתמורה במים מתוקים ממאגרי העמק. היה זה רעיונו של מר מאיר בן־מאיר, סגן מנהל המפעל הארצי לניצול מקורות מים (ביוב). התכנית אושרה וביצועה יוחל בימים הקרובים ע"י הנחת צנורות תת־קרקעיים להזרמת הביוב מחיפה לעמק. בכך ישוחררו מהמאגרים, בעיקר ממאגר אגם כפר ברוך, יותר מ־20 מיליון מ"ק מים לצרכי האוכלוסיה העירונית בקומות שונים בארץ.

ארה"ב תמכור לאיראן 30 מטוסי „אפ.-14"

גם ישראל מעוניינת במטוסים אלה הנחשבים ל„תשובה אמריקנית" ל„מיג 25"

מאת סופר „מעריב" בארה"ב

ארה"ב החליטה למכור לאיראן 30 מטוסי קרב מהמטוס המתקדם ביותר „אפ.-14", שגם ישראל מעוניינת ברכישתם. המטוסים הם מבנה „אפ.-14", המיוצרים במפעלי „גרומאן".

מטוסי ה„אפ.-14" נחשבים בתשובה האמריקנית למטוסים הסובייטיים בסוג „מיג 25". הם טסים בגבהים גדולים ב־מהירות מאלה של ה„פאנטום", המטוס החדיש מצויד בטילים מסוג „פניקס", והוא בעל ביצועים יוצאים מן הכלל גם בגבהים נמוכים. מחירו של המטוס הוא 14 מיליון דולאר. אך האיראנים קונים גם חלקי חילוף רבים והעיסקה על בכירת 30 המטוסים מתבטאת ב־900 מיליון דולאר. אספקת המטוסים לאיראן תהיה בסביבות 1976.

עד כה הזמין חיל האוויר האמריקני 50 מטוסים מסוג זה ונמסר כי אוסטרליה, יפאן ומערב גרמניה, מעוניינות גם הן ברכישת מטוסים אלה.

✱ בבית הנבחרים אישר הסינאט קצבה של 52 מיליון לירות מתקציבה לתוכנית הגבעת לפיתוח רשת בתי החלמה והבראה של ההסתדרות — על כך מסר לסופר „מעריב" מר אהרן אפרת חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, יו"ר ועדת הכספים של קופ"ח.

ליעקב פרקש (זאב) ורעיו

ברכות מקרב לב

לנשואי בנם דני עם בח"ל

„מערי"

נירה מינקובסקי אריה אביז

נשואים

1974 ניו־יורק

.1.1974

חיפה

לאבא היקר והמסור

יצחק זהר

ברכות לאריכות ימים

בהגיעך לגיל 60

רעיתך — דורה

אבי — חיפה

גדי וסימה — הרצליה

עמי וחיה — ת"א

דליה ואהרל'ה — חו"ל

וכל הנכדים האוהבים

ב"ה

למר שמחה אריאלי אספן המצוות

המנו מודות לו מקרב לב על הטיפול המסור, הכנוב והיעיל שנתן לנו, לאחר שסבלנו במשך שנים רבות בהוליות הצואר הירקה. נתקלנו באדם מופלא ובלתי רגיל העושה את עבודתו מתוך מצוה ומסירות רבה.

כן ירבו כמותו בישראל

אביגיל וינשלבוים, ראשל"צ, טל. 946928

יהודית עיראק, ראשל"צ

להורינו האהובים

חנה והנריך רבינוביץ

במלאת 25 שנה לנשואיכם

— המשך שנות אושר, הצלחה ושגשוג והרבה נחת

מאחלים ילדיכם האוהבים

רינה ושלמה

וילמה ומנשה קצב

מאושרים להודיע על הולדת

הבן

אח לגנון

ויקרא שמו בישראל

אריאל

(אריק)

שנולד בבי"ח בית חולים שרון

טקס הבכנסו בבריתו של אאע"ה יערך מחר, שבת, י"ח טבת (12.1.74) ב־שעה 1.00 בצהריים באור לב הדר, גבעתיים. רח' סירקין 19.

את מכבדינו — נכבד!

מוסך גדול בעל מוניטין

במרכז באר־שבע

למכירה

או למסירה

בלי או עם ציוד חדיש

●

פרטים: טלפון באר־שבע, 3018—057

ב"ה

המועצה הדתית אשדוד

מצטערת על שלושה ספרי תורה שנגנבו מבית הכנסת „אליהו הנביא" באזור ו' אשדוד. ופונה בזה לכל ועדי בתי־הכנסת שלא יקנו ספרי־תורה אלא אצל סופרים מוכרים.

פנחס אבר־חצירה

ראש המועצה הדתית, אשדוד

הוצא צו מניעה נגד מינוי אילת כנציג אל־על בבוסטון

...העובדים טוען שהנהלת החברה מאיישת את כל ...ורות הבכירות בחו"ל ומונעת קידום פקידים

...שרות „מעריב" ...הפקידים של חברה ...ל"ע קיבל לפני מספר ...צו מניעה נגד הנה־ ...חברה, לבית הדין הא־ ...לעבודה בתל־אביב, ...על החברה לאייש ...ת מנהל בכיר „אל ...בבוסטון שבארה"ב.

...יך זה מונה כי שהיה ...חברת מר משה אילת. ...ת ועד הפקידים, מאיי־ ...הנהלת החברה את כל ...ת הבכירות של סני־ ...בחו"ל בעובדים בעלי ...בכיר ובאופן זה נמ־נעת אפשרות קידומם של פקידים אחרים.

נושא זה נמצא בבירור במחלקה לאיגוד מקצועי ומטפל בו מרים ראש המחלקה מר יהושע השציינה. עד היום טרם נמצא פתרון במסגרת הבירור.

בצו המניעה שהוצא לבקשת ועד חטיבת הפקידים מתבקשת החברה שלא לאייש את המשרה בבוסטון עד אשר יסתיים בירור עניינם במסגרת ההסתדרות. אנשי הועד מקווים כי באמצעות הצו יביאו לזירוז גמר הבירור. בתחום שהפיצו חברי הועד השבוע בקרב חבריהם נטען, כי הצו ישמש אמצעי לחץ על הנהלת החברה כדי לסיים את הבירור העקרוני בשאלת איוש משרות בחו"ל.

בתגובה על הוצאת הצו נמסר מהנהלת החברה כי אין כל ספק שקביעתה בעניין אילת המשרה בבוסטון, שהוא אחד מה... המתאימים ... ליה של החברה במקום אפריקה — לא השתנה. עוד נמסר, כי הבעיה העקרונית של הפקידים תמצא פתרון במסגרת ההסתדרות.

הדיון בצו המניעה יתקיים בבית הדין האזורי לעבודה בתל־אביב ביום ב' הקרוב בנוכחות הצדדים. את הנהלת „אל על" ייצג יועצה המשפטי ד"ר ש. פלד ואת ועד הפקידים תייצג עו"ד מ. שמש.

מר משה אילת המיועד לשמש נציג החברה בבוסטון יצא בשבוע שעבר למקום כהונתו, אולם כעבור מספר ימים חזר לישראל כדי להשתתף בבירור בבית הדין לעבודה. חברי ועד הפקידים טוענים עוד כי אין להם דבר נגד מינויו של מר אילת והם מכירים בכישוריו בתחום המסחרי והמנהלי אשר עליו מתבססת קביעת ההנהלה במינוי, אולם דרישתם היא להסדרת דרישתם העקרונית באופן הדמוקרטי.

המשטרה: לא היתה הצתה ב„יבנה"

חוקרי משטרת מחוז תל־אביב הגיעו לכלל מסקנה, שהדליקה שפרצה בהוצאת הספרים „יבנה" ברחוב מזא"ה בתל־אביב, לא נגרמה כתוצאה מהצתה — מסר דובר המחוז, סגן־ניצב עמוס אריכא.

אתמול המשיך צוות חוקרים של מרחב הירקון בחקירת גורמי הדליקה, בה נשרף כליל בית ההוצאה והושמדו בו רבבות ספרים. הדליקה כובתה רק אור ליום אתמול, לאחר שהשתוללה במשך כל הלילה.

מועצת פועלי ר"ג—גבעתיים: האשמות „ל'הומניטה" חסרות שחר

מועצת פועלי רמת־גן—גבעתיים הודיעה אמש, כי לכתבה שהופיעה לפני ימים אחדים בעתון הקומוניסטי הצרפתי „הומאניטה" בדבר תנאי עבודתם היהודים של הפועלים הערבים מהשטחים בבית החרושת „עסיס" ברמת גן — אין כל שחר. מזכיר אגודת פועלי המזון ברמת־גן, ע. בלס נפגש לעתים קרובות עם הפועלים הערבים ועוקב אחר תנאי עבודתם. מועצת הפועלים קובעת, שתנאי השכר והתנאים הסוציאליים של העובדים הערביים הם בהתאם להסכמים שבין המעסיקים, ההסתדרות והממשלה. היחסים בין הפועלים היהודים והפועלים הערביים במפעל הם תקינים וטובים.

* השר לעניני עבודה, בריאות ושרותים סוציאליים של מדינת נורד־ריין־וסטפליה, בגרמניה, מר ורנר פיגן, עומד להגיע היום לישראל כאורח משרד העבודה.

נעצר חשוד חמישי בשוד הבנק בהוד השרון

משטרת כפר סבא עצרה חשוד חמישי, בהשתתפות בשוד בנק הפועלים בהוד השרון, שארע בינואר השנה. נגד החשוד, עזרא כליס, בן 21 מהוד השרון, הוצאה אתמול פקודת מעצר ל־15 יום, בבית משפט השלום בכפר סבא.

מהבנק נשדדו 157 אלף ל"י. השודדים היו שני צעירים לבושים במדי צה"ל, רעולי פנים ומחושים בנשק הם — אחד בתת־מקלע עוזי השני באקדח.

שלושם הוצאו פקודות מעצר נגד 4 חשודים בהשתתפות בשוד.

נגד החשוד החמישי, שהובא אתמול לבית המשפט טען נציג המשטרה: „יש לנו עדות, לפיה קיבל החשוד יום לפני השוד תת־מקלע „עוזי" מחייל. כמו כן מתאים תארו של החשוד לפי שמסרו עובדי הבנק בעדותם במשטרה, מיד לאחר השוד".

החשוד הכחיש את החשדות שיוחסו לו, הצהיר: „אין לי כל שייכות לענין".

ציור ישראלי לבנין אירגון התקשורת הבינ"ל

משרד התקשורת רכש מן הצייר הירושלמי יצחק גרינפלד ציור, שמידותיו 3X2 מטרים, כדי למסרו כשי לארגון התקשורת הבינלאומי החונך בימים אלה את הבניין החדש של מטהו בז'נבה.

הציור המבטא בסמלים את נצחיותה של ירושלים, מוצג מאתמול בסניף הדואר במגדל שלום בתל־אביב.

השופט אריה סלוצקי פרש לגמלאות

שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, מר אריה סלוצקי, פרש אתמול לגימלאות לאחר 20 שנות ישיבה על כס השפיטה, — תחילה בבית משפט שלום ולאחר מכן במחוזי.

שופטי ועובדי בית המשפט המחוזי בחיפה נפרדו אתמול מהשופט שפרש.

...ף זיו שוחרר מבית־החולים

אדוארד זיו, מראשי ... בבריטניה ונשיא ... חנויות מרקס אנד ספנסר, שוחרר אתמול מבית ה... פתוח משבועיים ימים ... שנורה בפניו בידי אק... שפרץ לביתו בלונדון.

...ות תקיפת זו הגבירה ... את השמירה על כב־ ... יהודיים בריטים, ב־ ... אחר שנתקבלו ידיעות ... רשימת הוצאות להו־ ... מנהיגים יהודיים ב־ ...

...נורה בידי אקדוחן ... סבורה, כי הוא הגיע ללונדון למטרה ההת־ ... מר זיו, בן 68, הת־ ... במהרה לאחר שנחבל מראשו. (עיר)

הגשמים המרובים באזור ים כנרת לא העלו את מיפלס המים. בתצלום: הים בנסיגתו (צילום: י.פ.פ.א.)

הודעה רשמית שנמסרה לאחר פגישת דיין גלילי וגבתי:

„הממשלה לא החליטה ולא תחליט להקים יישוב קבע באבו־רודס"

העברת משפחות עובדי „נתיבי נפט" למחנה העובדים במקום — באחריותה הבלעדית של החברה

מאת מנחם שמואלי

הממשלה מעולם לא החליטה על הקמת יישוב קבע באבו־רודס, ואין בכוונתה להחליט על כך — הודיע אתמול אחר הצהריים עוזרו של שר הפיתוח והחקלאות, מכובה במקביל, לנציג ועד הפעולה של מפוני אבו־רודס, מר אלי שניידר.

ההודעה למפונים נמסרה בשמו של שר הפיתוח והחקלאות, מר חיים גבתי, שהבטיח לפני כשבועיים למשלחת מטעם מפוני אבו־רודס לבדוק את העניין בממשלה, ולהביא להם תשובה רשמית.

אתמול לפני הצהרים נפגשו בלשכה שר הבטחון, משה דיין, השר ישראל גלילי ושר החקלאות והפיתוח חיים גבתי — לדון בפרשת היישוב האזרחי „שלהבת" באבו־רודס ופינויו. בפגישה נכחו גם האלוף שלמה גזית, עוזרו של שר הבטחון, מר ראובן אלוני, מנכ"ל המנהל האזרחי של מרחב שלמה, ומר מאיר גירון, מנכ"ל חברת נתיבי נפט.

בתום ישיבת השרים מסר עוזרו של שר החקלאות והפיתוח את ההחלטה לנציג המפונים. מלבד ההודעה הראשונה כללה ההחלטה עוד שני סעיפים:

* „שיכון 'שלהבת' באבו־רודס הוקם בזמנו ביוזמת חברת נתיבי נפט, כמחנה עובדים בהתאם לצרכי עבודתה של החברה. העברת משפחות העובדים לאבו־רודס היא בסמכותה ובאחריותה הבלעדית של חברת נתיבי נפט.

* החזרת המשפחות אפשרית רק בתנאי שיקויימו תנאי הבטחון הדרושים על פי הוראות צה"ל.

בתגובה על כך אמר נציג המפונים, מר אלי שניידר, שהוא יבקש להפגש עם חברי הועד שחזרו בינתיים לעבודה באבו־רודס, כדי לגבש עמדה אחידה. הוא מניח, שהמפונים יחליטו לפנות למנכ"ל „נתיבי נפט" כדי לשמוע מפיו אם החברה תחדש את היישוב בשלהבת ומתי. תגובת המפונים מותנית בהחלטת החברה, אמר.

הפולשים פינו הדירה

זוג עולים צעירים שפלש ביום ג' השבוע לדירה ריקה בקרית־שרת שבחולון, פינה אתמול את הדירה.

בהתערבותו של מפקד משטרת חולון, רפ"ק יגאל לוש, נערך מו"מ קצר עם אנשי משרד הקליטה שבאו למקום, שבסופו קיבלו הצעיר והצעירה את הצעת משרד הקליטה, כי תוך פרק זמן קצר, ימצאו פתרון לבעית הדיור של בני הזוג, העומדים להנשא.

* הרב הראשי של צה"ל וראש עיריית כפר־סבא, יפתחו במוצאי־שבת, בכפר־סבא, את תערוכתה של הציירת הדסה תל־חדי, שחלק מהכנסותיה קודש להקמת קרן לפיתוח אמנויות בקרב נפגעי צה"ל.

נגיד בנק ישראל הכחיש ידיעות על מס־רווחי הצמדה

שוק הצמודים נרגע לאחר מסירת הודעתו של הנגיד * עליות חדות בשערי המניות * הנת"ד ללא שינוי

מאת ש. אביבי

ידיעה שהופיעה אתמול בעתונים, לפיה נשקלה באוצר ובבנק ישראל אפשרות הטלתו של מס רווח הון על ההצמדה של אגרות החוב הצמודות למדד, עוררה התרגשות רבה בבורסה ובקרב ציבור מחזיקי ניירות ערך מסוג זה.

לאחר פתיחת המסחר באגרות החוב הגיעה הודעתו הרשמית של נגיד בנק ישראל, ובה הכחשה לכל הידיעות שפורסמו באחד העתונים הכלכליים באותו ענין. הנגיד התייחס בהודעתו לבורסה גם לנושא ההצמדה של אגרות החוב, וביקש להבהיר רשמית, כי הוא מתנגד לביטול ההצמדה או להטלת מס כלשהו על רווחי הצמדה באגרות חוב. שוק הצמודים נרגע לאחר מכן, ופרס לעליה קלה בתשואות, שהיו גבוהות ממילא, לא חל שינוי מהותי במגמת המסחר.

בשוק המניות הורגשה אווירה אופטימית, ושערי המניות הפעילות ואף הפעילות פחות בדרך כלל, עלו ב„קפיצות" חדות לכדי. בהחזורים חל גידול, כשנפח הפעילות היתה צפופה יותר בהשוואה לימי המסחר הקודמים.

בבורסה הוחלט להזיז את המסחר בשלב השערים המשתנים החל מה־20 בינואר, ושוק אגרות החוב יפוצל לשלשה מוקדים, כדי לקצר את זמן המסחר בשוק עמוס זה.

מדד הנת"ד לא השתנה, והוא נסחר ב־4.85 ל"י, תוך מחזור של 180 אלף דולאר. המחזור בשוק המניות הסתכם אתמול ב־888 אלף ל"י, ובשוק אגרות החוב ב־8.2 מיליון ל"י והתוכו כ־4.8 מליון ל"י באגרות הברירה.

א.י.ד.ב.י.	163	+ 6.0
דיסקונט א'	452	+ 6.0
המזרחי	148	+ 3.0
הפועלים	317	
בל"ל	256	+ 3.0
אמוהיקאי	206.5	+ 1.5
שכון בכ'	144	+ 1.0
אוצר להעשיה	189	+ 4.5
אריה	210	+ 4.5
סהר	235	+ 8.0
צור	154.5	+ 1.0
דלק	160	+10.0
קרור 10	176	+ 8.0
ספנות	173	+ 3.5
אפריקה 10	260	+ 3.5
הכשר הישוב	167	+ 1.0
נכסים	186.5	+ 2.0
פרי אור	168	+ 3.0
אלקטרה 1	225	+ 9.0
אלקטרה 5	200	+ 5.0
אתא ב'	116	+ 1.0
דובק	339.5	+ 9.5
כבלים	175	+ 2.0
טבע	1149	+ 9.0
נייר חדרה	293	+ 4.5

עסים	204.5	— 4.5
שמן	125	+ 3.0
תעל	211	+10.0
אלרן	166	+ 8.0
פז	94.5	+ 3.0
וולפסון	94	+ 2.0
דיסקו השקי	199.5	+ 4.0
בל"ל השקי	189	+ 4.0
נכסא	69	+ 1.0
לפידות ע"ש	131.5	+ 0.5
מילוה פיתוח פדיון 1977		
קי"ב	155.6	— 1.0
קצ"א	154.2	— 1.0
קצ"ב	153.5	— 2.3
קצ"ג	152.8	— 2.2
קצ"ד	153	— 1.4
קצ"ה	151.1	— 2.0
קצ"ו	150.5	— 1.6
קצ"ז	150	— 1.5
קצ"ח	150.3	— 1.2
קצ"ט	157.8	
ר'	150.2	— 3.0
ר"א	150	— 1.0
ר"ה	147	— 2.5
ר"ו	146.5	— 3.5
ר"ט	146.5	— 4.5
ר"י	148	
מילוה פיתוח פדיון 1974		
קל"ז	221	— 0.5
קל"ח	220	— 1.5
ק"מ	216	— 3.3
קמ"א	221	— 0.5

קמ"ב	217.9	— 1.0
קמ"ג	215.5	— 4.0
קמ"ד	216.5	— 1.5
קמ"ה	216.2	— 2.0
קמ"ו	218	— 3.5
קמ"ז	222.6	— 1.0
קמ"ח	217.5	— 1.0
קמ"ט	217	— 5.0
פדיון 1975		
קנ"א	209	— 3.5
קנ"ד	206	
קנ"ה	191	
קנ"ו	178	— 3.0
קנ"ז	178.4	
קנ"ח	174	— 1.1
קנ"ט	171.3	— 1.0
קס"א	171	— 2.9
קס"ב	170	— 2.5
קס"ד	173.5	
קס"ה	170	— 3.5
קס"ו	170	— 3.5

אשנב לבורסה

המדדים הקבוצתיים
המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

המדד הכללי	296.85	+ 6.90
כספים וביטוח	209.02	+ 0.76
בנ. מסחרי'	230.50	+ 1.12
בנ. למשכנתי	205.50	— 0.51
מוסדות מימון	189.87	+ 1.46
חברות השקי	201.80	+ 1.27
תעשיה	390.40	+ 1.02
מסחר ושירותי	342.71	+ 1.49
מקרקי ובינוי	199.46	+ 0.67
מדד שוא לערך השקעה ב־29 מניות פעילות (100 = 31.12.72)	85.16	+ 1.22

ממשלת חרום לאומית מיד!

לא היתה עוד שעה תמורה כזאת לישראל. כוחות עולמיים קמו עלינו להפקיע מידינו שטחי ארץ ישראל ועמדות טריטוריאליות שזכינו בהן במלחמת ששת הימים, אחר הינתהם הביטחונית הרכה במלחמת יום הכיפורים. איבת־דמים ערבית, מחוץ אימפריאליסטי סובייטי, אדישות וציניות במערב מבוהל — חברו יחדיו נגד ישראל. מול סכנות אלו חובתו של כל יהודי היא לפנות אל ראשי המפלגות העיקריות בעם:

התרוממו מעל הבדלי אינטרסים ותנו יד להקמת:

ממשלת חרום לאומית

לא ימין ושמאל עומדים עכשיו על הפרק אלא **הצלתה של ישראל**

לא 30 ק"מ בלבד מבקשים מאיתנו המצרים, ולא את קונייטרה בלבד דורשים הסורים: לא את שכם בלבד תובע המלך חוסיין ולא רק את ירושלים העתיקה תובע המלך פייסל. לא יד ולא רגל נחוצה להם, אלא להשמדת קיומנו הם חותרים.

על הפרק: מאבק להצלתו של עם ישראל, מתוך הכרה ברורה שיש סיכוי למאבקנו. בל נשכח: לא רק עם ישראל בתפוצות מוכן לתת מאונו למאבקנו, אלא כוחות חשובים בעמים בכלל ובעם האמריקני הגדול בפרט יהיו מוכנים לעמוד לצדנו, אם נדע להיאבק על בטחונינו.

הבחירות הוכיחו כי העם כמה להמשכת ההתנחלות בארצו ורוצה בממשלה שתורכב מן הכוחות הלאומיים העיקריים, למען שנלך אל שולחן המו"מ בז'נבה או לכל מו"מ בראש מורם ובדעה נחרצת — להבטיח את ארץ־ישראל לעם ישראל, ולהשיג שלום של־אמת, ולא להיכשל בהסדר־מרמה.

הליכוד ביקש סמכות להקמת ממשלת ליכוד לאומי. המערך לא גרם ממשלת ליכוד לאומי, אך בידו להקימה. מפד"ל התחייבה מפהיצעות לעמוד על הקמתה של ממשלת חרום לאומית, בידעה שרק בקיומה תוכל לקיים את התחייבותה לשמור על ארץ ישראל, נחלת אבותינו ובנינו.

אנו קוראים לנאמני ארץ ישראל השלמה במפלגת העבודה, בליכוד ובמפד"ל — לא לשקוט עד שתקום ממשלת חרום לאומית.

התנועה למען ארץ ישראל השלמה

הגידי באוקנכט

ואמצי את Metz

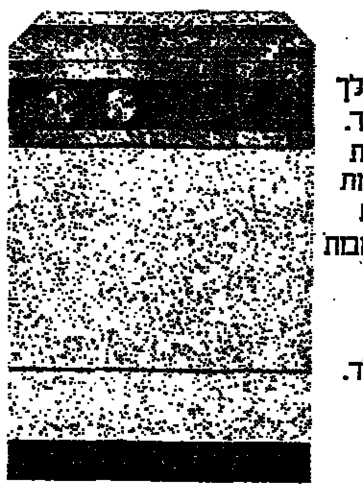

אמנם השם קצת קשה לביטוי. אבל זהו השם היחידי המבטיח לך את מכונת הכביסה הטובה ביותר.
הגידי באוקנכט ותקבלי מכונת כביסה אשר תכבס עבורך לפחות 18 טון כביסה במשך 15 השנים הבאות עם תוצאות הכביסה הטובות ביותר בכל סוגי האריגים.
הגידי באוקנכט ותקבלי את מכונת הכביסה היחידה עם:
* שילדה וגוף מפלדת אל־חלד.
* תושבת יצוקה.
* בולמי זעזועים מתוחכמים ומערכת איזון ליציבות מירבית.

הגידי באוקנכט - ולרשותך תעמוד מכונת כביסה בעלת שכלולים בלעדיים:
* שילוב אין־ספור תכניות כביסה סופר אוטומטיות במגע יד בלבד. * חימום עד הרתחה. * השריית בין. * תכנית מיוחדת לחיתולים. * ביטול סחיטה וניקוז אוטומטי באריגי כבס ולבש.

איכות Bauknecht Metz

הגידי באוקנכט - ולרשותך תעמוד מכונת כביסה בעלת סידורי בטיחות בלעדיים:
* דלת כפולה חסינה מפני משחקי ילדים. * 3 מפסקי בטחון לבטיחות מירבית בהפעלה. * ניתוק אוטומטי במקרה של שמש * מערכת למניעת הפרעות במכשירי חשמל ביתיים. וכגון טלויזיה

שכלולי Bauknecht Metz

בטיחות Bauknecht Metz

הגידי באוקנכט ולרשותך יעמוד השרות המעולה והמסור של Metz אשר הוכיח עצמו גם בימי החירום!

ואמצי את Metz

مكان الأصل

مكان الأصل

בשמטה שליטת המערך בבת־ים, ליכוד ומפד"ל ירכיבו העיריה

מאת אברהם תירוש

הסכם להקמת קואליציה בעיריית בת־ים נחתם אתמול בצהריים בראשון־לציון בין סיעות הליכוד והמפד"ל. בעקבות אישורה מועצת סניף המפד"ל בבת־ים את ההסכם. בראש העיריה יעמוד איש הליכוד, בן־אליוף (מיל.) יצחק וולקר, וממלא מקומו יצחק פוקר מהמפד"ל.

חתימת ההסכם ואישורו במועצה המפד"ל נעשו בניגוד לדעת מרכז המפד"ל, שרצו על חצער של הסניף בבת־ים. מנכ"ל המפד"ל, צבי ברנשטיין, אמר אמש לפני כינוס מועצת הסניף: "אנו מתנגדים להסכם, שלא קיבל את אישור המוסדות המרכזיים המוסמכים, ואנו פועלים לביטולו. ביקשתי לדחות את ישיבת מועצת הסניף, כדי להשתתף בה".

אך ישיבת המועצה נערכה, ללא השתתפותו של המנכ"ל.

נודע, כי אישים מרכזיים במפלגת העבודה לחצו על המפד"ל לא לחתום על ההסכם עם הליכוד בבת־ים ולא לאשרו.

עוד צפוי לחץ

לאחר שהסניף לא נענה לפניית המנכ"ל ואישר את ההסכם, צפויה היום או ביום א' חתימה סופית עליו. אך עוד צפויים לחצים נוספים מצד ראשי המפד"ל על חבריהם בבת־ים, מתוך כוונה לקשור את ההסכם הקואליציוני בבת־ים עם הסכמים במקומות אחרים ובמישור הארצי.

בקואליציה החדשה בבת־ים יהיו 11 מתוך 21 חברי מועצת העיריה (9 מהליכוד, 2 מהמפד"ל), ובאופוזיציה יהיו 10 חברי המערך. עד עתה, בכל שנות קיומה של בת־ים כעיר, עמדו אנשי המערך (לפני כן מפא"י) בראש העיריה. ראש העיר הנוכחי, מנחם רוטשילד, בן ה־60, כיהן בתפקידו 10 שנים. לפניו עמד בראש העיר דוד בן־ארי, מראשוני בת־ים ובוניה.

חיזור אחרי המפד"ל

בבחירות האחרונות לעיריה נתנו למפד"ל מעמד מכריע, כי ללא שני נציגיה אי־אפשר לזכות ברוב במועצת העיריה. שני הצדדים, המערך והליכוד, ניהלו במשך השבוע שעבר מו"מ עם המפד"ל. דרישות המפד"ל היו: כהונת ממלא מקום ראש העיריה, תיק החינוך והמנגנון, סגנות בשכר למועמד השני ברשימה וכן תביעות שונות בתחומי החינוך והנוער ושמירה על הסטאטוס קוו בעניינים דתיים.

המערך היה מוכן להיענות רק לחלק מן התביעות, ובין השאר הציע לחלק את תיק החינוך. הליכוד קיבל את כולן. ראש העיריה המיועד, יצחק וולקר, אמר אמש, כי הדרישות הדתיות של המפד"ל לא חרגו מהמקובל. כן אמר שישתדל למנוע ריבוי סגנים לראש העיריה.

במזכירות המערך בבת־ים עלתה בשלב מסוים הצעה להקמת קואליציה מקיר אל קיר, אך נדחתה על הסף.

הסכם בין המערך לליכוד בבאר־יעקב

הסכם קואליציוני נחתם אמש בין סיעת המערך לבין סיעת הליכוד במועצה המקומית באר־יעקב. בראש המועצה יעמוד נציג המערך נחום יצקוביץ, בן 34, פקיד בבנק הפועלים. סגנו יהיה מרדכי טוקס, מהליכוד.

אעפ"י שספירת קולות החיילים טרם נסתיימה, מובטחים לרשימת המערך שלושה מנדטים ולליכוד שניים. באופוזיציה יישארו שני נציגי אגודת ישראל, נציג המפד"ל ונציג רשימה מקומית "המיפנה".

תהיה זו הפעם הראשונה שבקואליציה בבאר יעקב לא יישבו נציגים דתיים.

ליכוד בפ"ת הציע למפד"ל רוטאציה בראשות העיריה

מאת מרדכי אלקן

ב"מעשה המרכבה" בעיריית פתח־תקווה חל בסוף השבוע מיפנה, לאחר שהליכוד הציע למפד"ל רוטאציה בראשות העיר.

סיעת המפד"ל, המונה שלושה נציגים, מהווה את "לשון המאזניים" בין סיעת המערך לבין גוש "הליכוד — למען פתח־תקווה", שלכל אחת מהן שבעה נציגים. שתי סיעות יחיד במועצת העיר הן: החזית הדתית התורתית ו"אחוה" (צ"נ).

ראש סיעת הליכוד במועצת עיריית פתח־תקווה, חיים קארמן, אישר אמש באוזני כתב "מעריב", כי הציע למפד"ל רוטאציה בראשות העירייה. "הצעתי זאת בגלל הלחץ הכבד, שהפעילו שרים מהמערך ומהמפד"ל על סניף המפד"ל, להעדיף קואליציה בראשות המערך על פני קואליציה בראשות הליכוד.

בהתחשב בלחץ זה, הצעתי למפד"ל הצעה מרחיקת־לכת, לקבל את ראשות העיר ברוטאציה עם הליכוד".

ראש סיעת הליכוד הביע תקווה, כי מועצת סניף המפד"ל בפתח־תקווה, שתתכנס בראשית שבוע הבא, תאשר את הצעתו להקים קואליציה עם הליכוד, על בסיס של רוטאציה בראשות העיר.

הצעה מיוחדת לבעלי חנויות רהיטים

באזורי בת־ים, רמת־גן, גבעתיים, חולון, יפו, פתח־תקוה, רמלה, לוד, עכו ונהריה

מפעל גדול בענף רהיטי הפלסטיק מעוניין למסור סוכנויות עירוניות בלעדיות לשיווק מוצריו.

על החנויות להיות במקום מרכזי בולט, עם סדורי פנים נאים ועם חלון ראוה גדול.

על מנהל החנות להיות בעל כושר משא ומתן ונסיון במכירה.

נא לפנות לת.ד. 32028 ת"א עבור: חנות רהיטים בצירוף פרטים מלאים.

עיריית ירושלים — המחלקה לתרבות
משרד החינוך והתרבות — המחלקה לחינוך מבוגרים

מודיעים בזה על פתיחת

ירח השתלמות בשפה העברית

באולפן בית הנוער העברי ביום ראשון י"ט בטבת תשל"ד (13.1.74), שפור הכתיב, שפור הלשון, פרקי ספרות וקטעי עתונות.

הלימודים יתקיימו בימים א'—ה' בשעות 12.45—8 לפנה"צ. ההרשמה החלה ומתקיימת בכל יום באולפן בית הנוער העברי רחוב הרצוג 105 בין השעות 8.00—12.00 לפנה"צ.

כמו כן נמשכת ההרשמה לכתות המתחילים והמתקדמים.

כנס לדיון בנושא: הממשלה והמפלגה אחרי הבחירות

יתקיים בבית ברל, בשבת 12.1.74. הדיון יפתח בשעה 10.30 לפנה"צ ויסתיים בשעות אחה"צ. היציאה מרחבת היכל התרבות בשעה 09.30.

— חברים מוזמנים —

הופיע

ישראל אוקטובר 73 — מבהמת יום הכיפורים

170 תמונות בשחור לבן ובצבע
הסיפור המלא בעברית ובאנגלית,
של מלחמת יום הכיפורים
מודפס על נייר משובח בפורמט אלבומי

אנא שילחו לי עותק אחד של ספרכם "ישראל אוקטובר 73" במחיר מיוחד של ‎-.50 ל"י במקום ‎-.59 ל"י. רצ"ב צ'ק/המחאת דואר בסך ‎-.50 ל"י לפקודת הוצאת מ.ה.ת.ה. ... תל אביב.

שמי ______ כתובתי ______

השבוע ביד יצחק בן־צבי ירושלים

י"ט—כ"ג טבת תשל"ד — 17.1.74—

א. קורס שנתי — "ירושלים לתקופותיה" (ההרשמה נסתיימה)

יום ראשון י"ט טבת תשל"ד — 13.1.74

דברי פתיחה — פרופ' אברהם הלקין, מרכז הקורס

העיר ירושלים — מר טדי קולק, ראש העיר

ירושלים לתקופותיה — ד"ר ישראל (לוי) ...

ב. ההרצאות היומיות בשעה 17.00

1. יום ראשון י"ט טבת תשל"ד — 13.1.74
ואדי קלט — מר זאב משל
2. יום שני כ' טבת תשל"ד — 14.1.74
המבצרים במדבר יהודה — מר יורם צפריר

הערה: בזה אנו מסיימים את סידרת ההרצאות ה... זו לעורך שקיימנו אחד עשר שבועות ... יום יום.

בסיכום הנושא מדבר יהודה נערוך בשבוע... ביום שלישי 22.1.74 סיור (לפי הרשמה ...) בהדרכת מר זאב משל ומר יוסף ...

ג. "ערי הקודש" — סמינריון

החלה ההרשמה לסמינריון בנושא "ערי הקודש" (חברון ובנותיה, צפת וטבריה).

שתי ההרצאות תתקיימנה מדי יום שני בשעות 18.30—20.15.

הסמינר יתחיל ביום שני י"ב שבט תשל"ד (4...) ויסתיים ביום שני ב' סיון תשל"ד (10.6.74)

דמי השתתפות: (לא כולל סיורים) —.15 ל"י, לסטודנטים וחיילים —.5 ל"י

פרטים והרשמה ביד יצחק בן צבי, ת.ד. 7660 ירושלים, טל. 39201-2.

הפעולות בשיתוף המחלקה לתרבות, בעיריית ירושלים

חברת מוספטים בנגב בע"מ

מכרז מס' 74/...

לאספקה מיידית של ציוד (חדש/משומש) — כדלקמן:

1. מגרסת לחיים
תפוקה: 150—120 ט/ש
מפתח עליון: 20"
מפתח תחתון: 4"
קשיות חומר: MOHS 6—7
אברזיביות: גבוהה

2. נפה
הזנה: 150—120 ט/ש
גודל חורי הרשת: 8 מ"מ
אחוז חומר עובר: 70%
רטיבות: 9%

3. מגרסת פטישים
הזנה: 30 ט/ש
גודל חומר מוזן: 4"—
רטיבות: 9%
אברזיביות: גבוהה
קשיות הגלם: MOHS 6—7
עם אפשרות חימום

4. מגרסת פטישים
הזנה: 10—6 ט/ש
גודל חומר מוזן: 3"—
רטיבות: 9%
אברזיביות: גבוהה
קשיות הגלם: MOHS 6—7

5. נפה כפולה
הזנה: 30 ט/ש
גודל רשת עליונה: 3"
אחוז חומר עובר: 90%
גודל רשת תחתונה: 8 מ"מ
אחוז חומר עובר: 75%
רטיבות: 9%

6. נפה
הזנה: 10 ט/ש
גודל חורי רשת: 8 מ"מ
אחוז חומר עובר: 65%
רטיבות: 9%

7. הופר הזנה עם זחל מזין (מוביל לו...)
קיבולת: 50 טון
רטיבות גלם: 9%
קצב הזנה: 150 ט/ש

8. תנור ייבוש
הזנה: 120 ט/ש
רטיבות בהזנה: 9%
רטיבות בתוצרת מקסימלית: 2%
הפרדת אבק ל־MESH 200 —
סוג הדלק: מזוט כבד
אברזיביות: גבוהה

9. 100 מ' מובילים "50...

את ההצעות יש להגיש למשרדנו בת"א, ... רח' ... מס' 2, לא יאוחר מיום א' 20.1.74, ... 12.00

בדבר פרטים נוספים אפשר להתקשר לאגף אספקה טל. (03) 255451.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הנמוכה ביותר או כל הצעה שהיא.

חברה קבלנית לבנין

בפיקוח מהנדס־אדריכל מקבלת בצוע עבודות בנין

שיכונים, תוספות ושיפוצים.

טל. 739431 (8—12; 4.30—7.30 אחה"צ).

בית המשפט המחוזי בתל אביב נתבקש להתערב בפרשת הבחירות בנתניה

המאבק הוא על המנדט ה־15 לעיריה

מאת שאול הון ויצחק בן־חורין

הרכבת הקואליציה להנהלת העיריה בנתניה קיבלה עתה מפנה חדש, לאחר שנגישה מהמישור המו"מ הבין־מפלגתי אל המישור המשפטי. נציגי החזית ה... בנתניה פנו אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב וקיבלו צו ביניים, האוסר לשנות את הפרוטוקול שנחתם ביום הבחירות. הצו מופנה נגד ועדת הבחירות העירונית והיו"ר שלה וכן נגד פקיד הבחירות מטעם משרד הפנים.

המאבק הוא על המנדט ה־15 למועצת העיריה.

את הבקשה הגישו דב דוברוביץ, אברהם איזמן ו... קודם באמצעות עו"ד רם כספי. לטענתם נרשמו בספירה הראשונה 469 מעטפות פסולות, כי לא צויינו עליהן מספרי הקלפיות.

אילו צבר הליכוד עוד 41 קולות היה מצליח להעביר נציג ששי, ובכך היה נגשל הנציג הרביעי של המפד"ל. התפתחות זו מתכוונת עתה סיעת המפד"ל בנתניה למנוע, ולכן ביקשה לאסור כל שינוי בפרוטוקול של ועדת הקלפי, לאחר שנספרו בו הקולות בליל הבחירות.

ניתן צו זמני

הבקשה הובאה אתמול לפני השופט המחוזי מר שלמה ה. לובנברג, שנענה למבקשים להוציא צו זמני כאמור.

שלושת המבקשים טוענים שהמעטפות הפסולות הושארו לאחר מכן באולם הספירה במשך שלושה ימים, והיתה גישה אליהם גם לאנשים שלא היו בוועדת הקלפי. לדברי המבקשים טיפלו אנשי ליכוד עצמם במעטפות אלה. יו"ר ועדת הבחירות נשאל מי הרשה את נציג הליכוד לטפל במעטפות הפסולות והשיב: "אף אחד, הוא בא לבד".

לדברי המבקשים אמר יו"ר ועדת הבחירות כי הוא עצמו רק פתח את הדלת והלך, ואילו המועמד הששי של הליכוד נכנס לטפל במעטפות הפסולות ועבר עוד שתי פקידות ומזכיר הועדה (אף הוא איש הליכוד). יו"ר הועדה אבנום זימן לאחר מכן את החברים לדון בהתפתחות, אך המבקשים טוענים שההזמנה לא היתה כחוק משום שלא נשלחה הזמנה וגם לא ניתנה הודעה קודמת.

המעטפות הפסולות נשלחו אח"כ לירושלים ואתמול עמדו לפתוח אותן ולהשלים את מנין קולות החיילים. לכן הוגשה בקשת שלושת נציגי החזית הדתית לביהמ"ש.

המבקשים מצרפים תצהיר של מר מרדכי שמואל שינזון, המספר כי היה נוכח בעת הספירה הנוספת באולם. לדבריו "החל כותב באולם ר' אנשי סיעת הליכוד והלו לדבר על דרכים להוספת מעטפות, כדי לשנות את התוצאה". והתפתחות זו מעוניינים, כאמור, אנשי מפד"ל למנוע — והפרשה כולה תתברר לפני השופט.

לפי בקשת המפד"ל, החל המגע הקואליציוני בדיון על ממשלת־חירום

דוברי המערך: הבוחר נתן לנו מנדאט להקים ממשלת המשך — ממשלת חירום לאומית תהיה "ממשלת שיתוק לאומי" ✶ ראשי "החזית התורתית" לוועדת המרס של המערך: היענותנו מותנית במילוי תביעות דתיות

מאת מ. שגריר

בדיון הרשמי הראשון על כינון הממשלה החדשה, בין 12 נציגי המערך ו־5 נציגי המפד"ל, שהתנהל אתמול במשך למעלה משעתיים במזכירות מפלגת העבודה בתל־אביב, עמד על סדר היום, לפי בקשת המפד"ל, רק נושא אחד: הצעת המפד"ל להקים ממשלת חירום לאומית.

השר פ. ספיר, שקידם בברכה את נציגי המפד"ל — ד"ר י. בורג, ד"ר ז. ורהפטיג, ח"כ ד"ר י. רפאל, ח"כ י. הסר וצ. ברנשטיין — הצביע על המצב המדיני הבטחוני הקשה בו נתונה המדינה והעלה את התביעה להקמת ממשלה יציבה בהקדם, בעלת יכולת הכרעה ופעולה.

יציבה לרוב חלקי העם

מנכ"ל המפד"ל, צ. ברנשטיין, ביקש לדון רק בנושא הקמת ממשלת חירום לאומית, כנושא אקטואלי הקודם לכל הדברים האחרים. הוא הבהיר, כי אין ברצון המפד"ל לדבר בטון אולטימטיבי, אך משמעות הביעה נמרצת כזו בתוכה, "היא כורח השעה ורצון הבוחר".

נציגי המפד"ל טענו, כי נוכח שעת החירום והמצב המדיני, יש להקים ממשלה שתייצג את רוב חלקי העם ותישען על בסיס פרלמנטארי רחב ככל האפשר. צריך להיות מלוכדים בפנים וגם כלפי חוץ. הבנים הנמצאים בקווים הם מכל שכבות העם. הממשלה צריכה להיות את הבודל של האחרים.

ראשי המערך (היו פ. ספיר, י. גלילי, ש. פרס, ח. צדוק, א. ... , י. רבינוביץ, מ. ברעם, א. ידלין, א. גינלבין, ב. ... , מ. ... , ...) הביעו את הסכמת ראשי המפד"ל ... את הקואליציה הממשלתית הקיימת.

הם הדגישו, כי תוצאות הבחירות נתנו למערך מנדאט להקים ממשלת המשך. הקמת ממשלת חירום לאומית תביא לשיתוק ביכולת עבודתה. תהיה זו ממשלת שיתוק לאומי.

**"ליכוד" ... **

הליכוד — אמרו — התנגד להסכם הפסקת האש, לההחלטה ... 338, להסכם ... נוכח ... יש לכונן ממשלה יציבה בהקדם. הליכוד מתנגד להחלטה 242 של מועצת הבטחון, גם לפי הפירוש הישראלי ולכן אין בסיס לשיתוף פעולה.

השר ד"ר י. בורג סיפר, כי בשיחה עם ראש הסיעה הליכוד, ח"כ מ. בגין, ביקש להבהות על קנקנו, אם החלטה 242 מהווה לגביו תנאי בענין הצטרפות לממשלה. מר בגין ענה, כי אינו יכול לתת תשובה בענין. אם יזמינו את הליכוד למו"מ על הצטרפות לממשלת ליכוד לאומי, ישיב על שאלה זו.

יכולת הכרעה

ראשי המפד"ל אמרו, כי יש לנסות לשדל את הליכוד. ייתכן שיסכים לבסיס שיאפשר הקמת ממשלת חירום לאומית. אחד מהם טען, כי בממשלה כזו לא צריכה בהכרח להתבסס על קוו יסוד, אלא לקבל הכרעות ברוב קולות.

ראשי המערך דחו הצעה זו. אי־אפשר להגיע להכרעה בצורה כזו — טענו.

הם הודיעו, שרצוי ליצור גם את "החזית התורתית" לממשלה החדשה. מבחינה בריתית זה יהיה אפילו יותר קל מצירוף המפד"ל, מכיוון שאין לה עמדה נוקשה בענין יהודה ושומרון.

סוכם לקיים פגישה נוספת ביום א' בערב בירושלים.

פגישה עם "האגודה"

יצאו ראשי המפד"ל — נפגשו ראשי "החזית התורתית" — היו ש. לורינץ, מ. פרוש, ק. כהנא, א. ורדיגר, י.מ. אברמוביץ, י.מ. גרוס ועו"ד א. לאחן.

השר פ. ספיר וח"כ א. ידלין הודיעו להם, כי היו מעדיפים בבריכה הרחבה הקואליציה הממשלתית הקיימת על "החזית התורתית".

ראשי "החזית" השיבו, כי לא היתה להם אף פעם התנגדות עקרונית לכך, אך השתתפות בממשלה תהיה מותנית בשורת תביעות דתיות.

קואליציה רחבה בראשות המערך — באור־יהודה

הסכם קואליציוני נחתם אתמול באור יהודה בין סיעות המערך (5 מנדטים), רשימת נאמני הציבור נ"צ המקורבת למפ"ם (2 מנדטים), רשימה חי"ל, גח"ל בלבד (2 מנדטים), והמפד"ל (מנדט אחד). סך הכל 10 מנדטים מבין חברי המועצה.

בראש המועצה המקומית יעמוד, לפי ההסכם הקואליציוני, ראש המועצה היוצא מר יחזקאל קזאז, מהמערך. ממלא מקומו הקבוע, ללא שכר, יהיה מנשה יצחקי בר רשימת נאמני הציבור. סגן בשכר יהיה שלום חיים כהן מהמערך, ועוד שלושה סגנים ללא שכר יהיו: שלמה זופר מגח"ל, אפרים שירין מהמפד"ל ועזרא באזי מהמערך.

באופוזיציה בבאר יהיו בר עמנואל פעבון, שעמד בראש רשימה עצמאית ע"ש, המקורבת לרפ"י לשעבר.

חותמי הקואליציה הירתבה מאוד השאירו מקום להצטרפות של מר פעבון, כסיעת גח"ל, והפיכתה לסיעת ליכוד. אם יבוצע הצירוף, תכהן באור־יהודה בראשונה קואליציה בקיר־אל־קיר.

בורג מסר לבגין על החלטת מפד"ל

מנהיג המפד"ל, שר הפנים ד"ר יוסף בורג, ויו"ר הנהלת התנועה ח"כ מנחם בגין, נפגשו אתמול בתל אביב.

בתום הפגישה פורסמה הודעה האומרת, כי ד"ר בורג מסר לבגין על החלטת הנהלת המפד"ל, לחתור לכינון ממשלת חירום לאומית, בהשתתפות הליכוד.

מר בגין הבהיר לבורג, כי הליכוד תומך בהקמת ממשלת ליכוד לאומית בהשתתפות המערך, הליכוד והמפד"ל (הנהלת המפד"ל החליטה שלשום להמשיך בהקמת ממשלת חירום לאומית, אך לא התנתה בכך את עצם הצטרפותה לקואליציה כלהלן).

הגדל את היצוא

חברה ליצוא משגרת בפברואר, איש מכירות למערב ארה"ב ולמיאמי, לשווק מוצרים ישראליים.

★

מוכנה ליצג יצרנים נוספים להפצת מוצרי צריכה.

★

טלפון 02-38141 ת.ד. 4112 ירושלים

רשימת אלוני הרכיבה המועצה בקרית שמונה

מאת מאיר הראובני

בקרית שמונה הורכבה אתמול קואליציה חדשה בהשתתפות נציגי רשימת "אחדות למען קרית שמונה", בראשותו של מר אבי־חי אלוני, עם נציגי החזית הדתית התורתית (גח"ל) ... לקואליציה זו רוב של 5 מתוך 11 חברי מליאת המועצה המקומית.

המועצה לרשימה זו שלוחה מתוך חמשת המנדטים במועצה, לעומת שנים בלבד במערך (היו לו שלושה). לאחר שהושלמה אתמול ספירת קולות החיילים נמצא שרשימת "למען ראש פינה" צברה 262 קולות לעומת 250 של המערך. בין החיילים קיבלה רשימה זו כ־70 אחוז מהקולות.

בראש המועצה המקומית יעמוד עתה נציג רשימת ר"פ, כי יורם המאירי (חקלאי). עד לא נחתם בכתב לתחילת הפעילות בבריכה הקיימת.

● במועצה הזותיקה ראש פינה יעמוד המלכ"ן במועצה המקומית מצד המערך לרשימת "למען ראש פינה" (ר"פ), שבראשה בבה צעירים בבני העירה.

מודיעין

יום שישי י"ז בטבת תשל"ד * 11 בינואר 1974 * שקיעת החמה: 16.5 * זריחתה מחר: 6.42

יום שבת י"ח בטבת תשל"ד * 12 בינואר 1974 * שקיעת החמה: 16.5 * זריחתה ביום א': 6.42

עזרה

אילת — 2223; באר־שבע — 2232; חדרה ונתניה — 22222; טבריה — 20222; נהריה — 922222; נצרת — 5522; קרית־שמונה 40133.

משטרה
תל־אביב, חיפה, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה, הרצליה, אשדוד, אשקלון, באר־שבע, נהריה, נתניה, 100; אילת 2444; 22444; טבריה — ; קרית־שמונה — 40444.

מכבי אש
ת"א, חיפה, פ"ת, אשדוד, אשקלון, — 102; רמת־גן — ; בני־ברק — 781133; — 723333; ראשל"צ — ; חולון — 842112.

מגן דוד אדום
ירושלים, תל־אביב, חיפה — 101; אילת — 102; רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — 781111; חולון — 843133; הרצליה — 981333; נתניה — 23333; רחובות — 951333; ראשון לציון — 942333; אשדוד — 22222; אשקלון ובאר־שבע — 3333; חדרה — 22333; פתח־תקוה — 912333; נצרת — 54333.

עזרה ראשונה נפשית
02—69911.

קופ"ח „עממית"
תל־אביב: מד"א, טל' 101.
רחובות — שישי ושבת: רופא כללי ד"ר משיח, בית חולים קפלן, בית 10 כניסה דרך שער הבצלת, טל' 958488; רופא ילדים ד"ר האלי, הרצל 152, טל' 951465 (בין השעות 9—8 לפנה"צ ו־16.00—17.00). אחות תורנית ובית מרקחת במרפאה הסניף, רח' בגינסקי 23 (בין השעות 9—10 לפני־הצהרים).
פתח־תקוה: טל' 912333.
בת־ים: טל' 863333.
לוד: טל' 962133.
מ־19.00 ביום ו' עד 06.00 בבוקר ביום שבת, ומ־19.00 בשבת עד 06.00 בבוקר יום א':
חולון: טל' 843133.
מ־12.00 בצהרי יום ו' עד 07.00 בבוקר יום א':
נתניה: טל' 4—2333.
אשדוד: טל' 22222.
רחובות: מד"א, טל' 951333.
ראשל"צ: טל' 942333.
הרצליה: מ.ד.א. טל' 981333.
אשדוד: על חברי אזור ה' באשדוד וחברי סניף א' ב' אשדוד לפנות לרופא המטפל.
נצרת: ד"ר הסבר, טל' 91136.
הוד השרון: לפנות לרופא המשפחה.
באר־שבע: ד"ר קראוס, שכונת אליהו, טל' 925772.
נתניה: מד"א, טל' 4—2333.
פתח־תקוה: לפנות לרופא המשפחה.
ר"ג והסביבה: מד"א, 781111.

קופ"ח „מרכזית"
תל־אביב: מד"א, טל' 101.
בני־ברק: מד"א, טל' 781111.
בת־ים: מד"א, טל' 863333.
חולון: מד"א, טל' 843133.

ירושלים והדרום
קופ"ח „מכבי"
שרות לילה
מד"א, טל. 4־54122. שירות אמבולנסים ומקרים דחופים, טל. 101, בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר.
קופ"ח „עממית"
(מיסודה של הדסה)
שירות רפואי לילה — מ־8 בערב עד 7 בבוקר, מד"א טלפון 4־54122.
קופ"ח „מרכזית"
שירות רפואי לילה מ־8 בערב עד 7 בבוקר, מד"א, טלפון 4־54122.
קופ"ח „מכבית"
מד"א טל' 101 או 54122/4. באר־שבע — לפנות לרופא המשפחה.

חיפה והצפון
רופא תורן כללי (ילדים). טל' 254530; ד"ר פרידמן (כללי וילדים), רח' הלל 43, טל' 524922; מד"א: טל' 101, מ־9 בערב עד 7 בבוקר.
קופ"ח „אסף"
רופא תורן כללי וילדים, טלפון 254530.
קופ"ח „מרכזית"
נצרת: ד"ר עסאללה, טל' 54096.
קריות: סקטי ביאליק, טלפון 711515, 713232.
קופ"ח „מכבי"
חיפה: תורנות לילה: מד"א, טל' 101, מ־20.00 עד 07.00 בצהר (מ־13.00 עד 07.00 בבוקר יום א') מד"א טל' 101.
קופ"ח „עממית"
חיפה: ד"ר פרידמן, 524922; רופא תורן כללי וילדים — 254530.
אבן־יהודה: ד"ר פ. כץ, רח' איילת השחר.
טבריה: ד"ר קוברין, 20301.
חדרה: מד"א טל' 22333.
עפולה: ד"ר אברמוביץ', טל' 23061.

רופאים

אביב ותמרוץ
ל, רח' בלוך 12, טל'
ראובן, אפשטיין 6, 44.
טל' 54122/4, שירות ים ומקרים דחופים, בין השעות 8 בערב בוקר.
קופ"ח „מכבי"
— שישי: (מ־14.00 עד 07.00 בבוקר ל־ מד"א טל. 101.
ד"ר ואסס (כללי), 5, טל' 53888; ד"ר (ילדים), ארלוזורוב 236256; מ־13.00 עד 07.00 בבוקר: 101.
— שישי (מ־14.00): ד"ר דרור (כללי), משמר הירדן 6/6, 746; גב' ד"ר בוגר (ילדים), ר"ג, הרצל 738591. מ־19.00 עד בוקר — רופא תורן הגלגל 42, טל' —
מ־07.00 עד 20.00 ד"ר פוטשקין (כללי), הראל 4, טל' 744364; גינסבאום (ילדים), ז'בוטינסקי 23, טל' 769377. עד 07.00 ביום א' — דן במד"א, ר"ג, ה' , טל' 781111.

רכבת

מירושלים
אביב — 07.52, 10.52, 12.46, 14.13.
ה — 07.14, 12.12.
שבע ודימונה — 07.14, 07.52, 12.12.

מתל־אביב
לים — 07.17*, 10.06, 12.02, 13.57.
ה — 06.10, 06.39*, 08.35, 09.55*, 12.20, 13.15, 14.30*.
במוצ"ש 20.00
יה — 08.02*, 13.15*.
שבע ולדימונה — 06.33, 09.02, 12.54.

מחיפה
לים — 06.48, 11.50.
אביב — 06.00, 06.30*, 08.25*, 08.57, 11.40*, 12.33, 14.00.
במוצאי שבת: 19.50
שבע ולדימונה — 06.48
יה — 06.28, 09.14*, 14.34.

מנהריה
לתל־אביב — 05.36, 07.50, 10.35.
ון, באר־שבע דימונה — 05.36.

מדימונה
אביב ולירושלים — 06.18, 12.47.
פה — 06.18.

מבאר־שבע
אביב — 06.47, 09.28, 13.17.
שלים — 06.47, 13.17.
פה — 06.47.

בטלוויזיה

יום שישי
3.00 משפחת פרטרידג'
3.25 לקראת שבת
6.00 חדשות (עברית וערבית)
6.04 סרט (ערבית)
7.45 חדשות (ערבית)
8.00 סקירת מבזקים
8.05 שיר שבת
8.10 השבוע יומן אירועים
9.10 „שוק המציאות" — ערב שירי אלתרמן. משתתפים: יונה עטרי ואילי גורליצקי
9.50 סרט: „בילי בדארי", בהשתתפות: טום קורטני, ג'ולי כריסטי
11.25 פסוקים לשבת וחדשות

תכניות הטלוויזיה הלימודית לכל השבוע הבא ראה עמוד 29

יום שבת
10.00 בידור לילדים
10.30 סרט: „שמונה בעקבות אחד" בהשתתפות שייקה אופיר
12.00 תעודה — „מסע אחרי השלג"
6.00 חדשות (עברית וערבית)
6.04 דיש עם שיר
6.32 חידושים והמצאות
6.45 בעקבות השמש, הסרט: „המתאגרף"
7.30 חדשות (ערבית)
8.00 המבדיל בין קודש לחול
8.30 מבט לחדשות
9.10 אירונסייד
10.00 מבט ספורט
10.50 בידור הו"ל: שאול אר באבור
11.30 פסוקו של יום וחדשות

ברדיו

חדשות בעברית — בגלים א, ב, צ — כל שעה.
(א) 09.55 חדשות באנגלית
(א) 10.55 חדשות בצרפתית
(א) 5.55 חדשות באנגלית
(א) 6.50 חדשות בצרפתית

יום ו'
10.05 (א) מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים: בטהובן: קונצ'רטו מס. 1 לפסנתר ולתזמורת (סולנית: כרמן אור. מנצח: מנדי רודן); ורדי: אריה, מתוך „דון קרלוס" (סולן: רפאל אריה, מנצח: שלום רונלי־ריקליס)
10.05 (ב) כאן בבית
10.05 (צ) דיש עם שיר
10.55 (צ) פינת הסיפור החסידי.
11.05 (צ) חמים וטעים ד' דישים
11.15 (א) שידורים לתלמידים
11.50 (א) שיר ופזמון
11.55 (צ) מה חדש
12.05 (א) קונצרט צהרים: קופלנד: פתיחה (מבצע: המלחין); סיבליוס: קונצ'רטו לכנור ולתזמורת (סולן: דוד אויסטראך); ראבל: „וואלס" (מנצח: שארל מינש)
12.05 (ב) במקצב יוצר
12.05 (צ) יומן הצהרים
12.30 (ב) חן חיוך
12.30 (צ) חמים וטעים
1.05 (א, ב) בחצי היום
1.25 (א) קונצרט צהרים: אלבניז: „באשקאנה", מתוך הקובץ „איבריה"; דה־פליה: „האהבה הקוסמת" (סולנית: ויקטוריה דה־לוס אנג'לס)
1.25 (ב) שירים מלנו
1.30 (צ) הנקודה היהודית
2.05 (צ) קינוח קל
2.10 (א) לאם ולילד
2.10 (ב) כאן אהוד מנור
2.30 (צ) חד חלק — חידון
3.05 (א) קבלת שבת
3.05 (ב) מוכר חביב ד' דישים
3.05 (צ) קינוח קל
3.55 (צ) הפטרת השבוע
4.05 (א, ב) רגע של עברית
4.05 (צ) מצעד המרגנית
4.06 (א) המורה התיכון
4.06 (ב) מי מפחד ממוסיקה קלאסית
4.30 (א) חדש בתקליטיה
4.30 (ב) אגמים וזמירות
5.05 (א) מוסיקה קלאסית בבקשתך. בטהובן: פתיחה „ליאונורה" מס. 3; מנדלסון: קונצ'רטו במי־מינור לכנור ולתזמורת
5.05 (ב) „אתמולים", אנשים בכותרות העבר
5.05 (צ) עולמו של שמחה הולצברג, „אבי הפצועים"
6.05 (א) מה נשמע
6.05 (ב) מעולם הפופ
6.05 (צ) השבוע — יומן גלי צה"ל
6.30 (א) שבועון לספרות
6.45 (צ) מכורת מסורת
7.05 (א) הסוד השבועי
7.05 (צ) יום שישי הקצר
8.05 (א) „ניגונים"
8.05 (צ) חיי אדם
9.05 (א) קונצרט ליל שבת, מוצארט: "סרנדה מס. 7 ברה־מג'ור, ק. 250 („הפנר") תזמורת הקאמרית האנגלית, סולן ומנצח: פנחס צוקרמן)
9.05 (ב) עוד פעם אהבת
9.05 (צ) כרצונכם
10.05 (א) קונצרט ליל שבת: התזמורת הפילהרמונית של ראדיו הולנד: צ'ייקובסקי: פתיחה „הסערה"; ראבל: קונצ'רטו בסול־מג'ור לפסנתר ולתזמורת; אנסקו: רפסודיה רומנית מס. 1, אופוס 11.
10.05 (ב) זה קרוב ללבי: יעקב ינאי על הולאנד
10.05 (צ) שירים ללבבי: עם אלוף (מיל.) ח. הרצוג
11.05 (א, ב) הלילה הזה
11.05 (צ) ד.צ. 1005
11.25 (א) סיפורדיו: „המזהזה", מאת ברונו פרנק
11.25 (ב) אני עושה לי מנגינות
11.53 (צ) שיחת חצות: עם ד"ר תום לוי
00.05 (א) רגע של שיר
00.05 (ב) לילה של כוכבים
00.05 (צ) יומן חצות
00.20 (צ) ציפורי לילה
01.05 (ב) עד אור הבוקר
02.05 (א, ב) עד אור הבוקר
03.05 (א) עד אור הבוקר
03.05 (צ) פזמונים אל תוך הלילה
05.05 (א, ב) עד אור הבוקר

שבת
06.05 (א, ב) שעון מוסיקלי
06.05 (צ) שבת בבוקר ד' דישים
06.57 (א, ב) אדון עולם
07.05 (א, ב) זמר זמר לך
08.05 (א) שחרית לשבת: סלמן: קונצ'רטו לתצוגרה ולתזמורת; דבוראק: סרנדה לכלי־קשת
08.05 (צ) סנדוויץ'
08.10 (ב) שירים בבוקר
09.05 (א) עולם המדע
09.35 (א) חידון מוסיקלי
10.05 (א) יומן השבוע
10.05 (ב) קלאסי וקל
11.05 (א) חיים נחמן ביאליק: שידור הופעה פומבית במסגרת הפסטיבאל הישראלי תשל"ג. משתתפים: חנה מרון, יוסף ידין, מיכל כל הנבר־יובל
11.05 (ב) טוב לי לשיר
12.05 (א) להתמה פסיכולוגית
12.05 (ב) על גליו יבוא
12.05 (צ) יומן גלי צה"ל
1.05 (א) קונצרט צהרי שבת: ברוקנר: פתיחה בסול־מינור; מוצארט: קונצ'רטו מס. 5 לכנור ולתזמורת
1.05 (ב) בימות ובדים
1.05 (צ) שאלות אישיות: יעקב אגמון עם המלחין יצחק אדל
1.40 (ב) נעימות קלות
1.50 (ב) זכרונות איי
2.05 (א) לאם ולילד
2.05 (צ) לפי מידה
2.30 (ב) שירים ושערים
3.05 (א) מוסיקה קאמרית. קרל סטאמיץ: רביעיה ברה־מז'ור לחליל וכלי־קשת; שומאן: „סיפורי אגדה" לקלרנית, ויולה ופסנתר; צ'ייקובסקי: רביעיה מס. 1 לכלי־קשת
3.05 (צ) היום השביעי: שעתיים עם יוסי בנאי
4.05 (א) פרקי חזנות
5.05 (א) סוף המסע
5.05 (ב) אחרי הקרב: על מלחמת יום הכיפורים מנקודת מבטם של לוחמים
5.05 (צ) יומן הערב
6.05 (א) רסיטל: שמחה חלד ויונתן דיק (צ'לו ופסנתר) — גריג: סונטה בלה־מינור אופוס 36; בלוך: מדיטציה עברית.
6.05 (ב) הנושא בטיפול
6.05 (צ) רדיומונטה: החיים בבית משותף
6.30 (ב) מגרש הספורט
6.40 (א) רומנסות ספרדיות
7.05 (א) יומן השבוע
7.05 (צ) ממנו אליך
7.50 (א) היום בתנ"ך: ישעיהו פרקים כ"ה, כ"ו
8.05 (א) העיר האמנותי במוסיקה האינסטרומנטלית
8.05 (צ) כרצונכם
8.40 (א) שירים מאת מוצארט ושוברט: פרידל קלר־בלום (סופראן); ריצ'ארד לסר (קלרנית); ורהל קירסטיין־כהן (פסנתר)
9.05 (א) „המבדיל", „מלוה מלכה"
9.05 (ב) מחזמר: „פורגי ובס"
8.05 (צ) מסורת במסורת
9.35 (צ) פזמונים מתוך מחזות וסרטים
9.45 (ב) מתאי ספורט
10.05 (א) המזרח התיכון
10.05 (ב) שבת אחים
10.05 (צ) חיוג ושיר.
11.05 (א, ב) הלילה הזה
11.25 (א) אזנת פענה
11.25 (ב) אדום עתיק
11.53 (צ) שיחת חצות: עם פרופ' שרפשטיין
00.05 (א) רגע של שיר
00.05 (צ) יומן צה"ל
00.30 (צ) ציפורי לילה
02.00 (א, ב) עד אור הבוקר
03.05 (צ) פזמונים אל תוך הלילה
05.05 (א, ב) עד אור הבוקר

בתי־מרקחת

ירושלים
שישי: מעין הבריאות, קרית יובל, טל. 35081; התנב"יאן, רובע הנוצרים, טל' 283401. שבת: הרצל, רח' יפו 36, טל' 225059. מוצ"ש: בית הכרם, בית הכרם 19, טל' 521089; אל ארז, רח' באב אל זהרא, טל' 282682.

תל־אביב
שישי: פרנקל, רח' המלך ג'ורג' 28, טל' 223721; גורדאו, רח' בן־יהודה 183, טל' 242673; יאני, רח' יהודה הלוי 67, טל' 612474. שבת: בוגרשוב, רח' בוגרשוב 60, טל' 223889; גרוסו, רח' שינקין 27, טל' 284791; קסטל, רח' אבן גבירול 147, טל' 443716. מוצ"ש: ככר המדינה, רח' הבאי"ר 48, טלפון 258046; גרינברג, רח' המלך ג'ורג' 46, טל' 226208; צפון, רח' יהודה המכבי 33, טל' 449995.

חיפה
שישי: הבורות, רח' הרצל 87, טל' 663211. שבת: בלפור, רח' מסדה 1, טל' 662289.

רמת־גן ובני־ברק
שישי: הגינה, רח' ארלוזורוב 81, טל' 721489, ר"ג; ארז, רח' המכבים 43, בני־ברק. שבת: אסותא, רח' ז'בוטינסקי 41, ר"ג, טל' 731874.

חולון ובת־ים
שישי: עזרא, רח' בלפור 135, בת־ים; אסותא, רחוב טרומפלדור 4, חולון. שבת: נאות שושנים, רחוב גאולים 44, חולון; בת־ים, רח' בלפור 135, בת־ים.

חדרה
שישי ושבת: יפה, רח' דבר סוקולוב 4.

באר־שבע
שבת: בריאות.

נתניה
שישי: הדסה, רח' הרצל 24, טל' 22243. שבת: הבגן, רח' ויצמן 13, טל' 23866.

פתח־תקוה
שישי: רסל, רח' רוטשילד 89, טל' 911406. שבת: בריאות, רח' חובבי ציון 13, טל' 912357.

בתי חולים תורניים

ירושלים: שישי: שערי צדק (ילדים, פנימית); הדסה (כירורגית מוח, א.א.ג., נשים, עינים, כירורגיה). שבת: ביקור חולים (ילדים, נשים); הדסה (כירורגית מוח, א.א.ג., פנימית, עינים, כירורגית).
תל־אביב: שישי: איכילוב. שבת: דזנול, יפו.
חיפה: שישי: רמב"ם (כירורגית, תאונות, פנימית, ילדים, עינים, א.א.ג., נוירוכירורגית, מחלות נפש, כירורגיה פה ולסת); רוטשילד (גניקולוגיה). שבת: רמב"ם.

לצורך עבודת מחקר
דרושים
30—50 ק"ג מערך
„אבני אילת"
(המנע — ירוקות)
בגדלים וסוגים שונים
*
בפרטים והצעות מחיר:
ת.ד. 171 הרצליה

500,000 ל"י
השקעה
עולה חדש מעונין להשקיע בשותפות במפעל טכני קיים עד 500,000 ל"י.
בהצעה נא לפנות לת.ד. 16354 ת"א.
— סודיות מובטחת —

קנה דירתך בדירות
גינדי
ראשון לציון, רח' הרצל 59, טלפון: 946180
דירה למשפחה
דירת רווחה 4 חדרים לחזית
בבנין בן 8 דירות בלבד, סביבה שקטה, לוקסוס מלא, 2 חדרי רחצה.
הרשמה: 5,000.— ל"י
חתימת חוזה: 45,000.— ל"י
בתשלומים עד לכניסה: 48,000.— ל"י
משכנתא: 20,000.— ל"י
סה"כ: 118,000.— ל"י
במחיר ללא תקדים: 118.000 ל"י

אבני־רום
חברה הנדסית לעבודות בנין ופתוח בע"מ
בונה לבחירתך
בחיפה רבי קומות ברחוב אלנבי
דירות במורדות שאנן (ברחוב חטיבת כרמלי)

ברחוב אלנבי
2 מבנים רבי קומות
תכנון אדריכלי מעולה. ביצוע ברמה גבוהה.
דירות בנות 4 חדרים
שלושה כווני אויר — פתוח לנוף הים והכרמל. בכל מבנה מעלית אחת ל־11 נוסעים ומעלית שניה ל־6 נוסעים. טלפון פנימי לבקרת הכניסה לבנין. חניות פתוחות ומקורות למכוניות. מכבסה אוטומטית לרשות דיירי הבית בכל מבנה. מדשאות ושטחים מרוצפים מסביב למבנה.
ברחוב חטיבת כרמלי
דירות בנות 3 ו־4 חדרים
בבנין בן 5 קומות
תכנון אדריכלי מיוחד.
ביצוע ברמה גבוהה.
נוף פתוח למפרץ חיפה.
חניות למכוניות צמודות ליד המבנה.
גינון ומדשאות מסביב למבנים.
בדבר פרטים נא לפנות:
אבני־רום חברה הנדסית לעבודות בנין ופתוח בע"מ
חיפה, רח' הנמל 48, ת.ד. 1541 טל 9-864456
פרסום נ.ב

המועצה האזורית מרחבים
ד.נ. הנגב
מכרז - 50/190
המועצה האזורית מרחבים — מרכז קהילתי במושב גילת

1. המועצה האזורית מרחבים מזמינה קבלני בנין רשומים (בעלי רישוי) להגיש הצעות לבניית בנין המרכז הקהילתי במושב גילת.
2. את חומר המכרז ניתן לקבל במשרדי המחלקה הטכנית של המועצה כל יום בשעות העבודה הרגילות כנגד תשלום של 90.— ל"י שלא יוחזרו.
3. את הצעות המחירים יש לבסס ליום 20.1.74.
4. הצעות הקבלנים בצירוף 5% ערבות בנקאית מהיקף הצעתם (או ערבות אחרת שתוסכם ע"י גזבר המועצה) יש להגיש עד יום 31.1.74 בשעה 12.00 בצהריים. ההצעות תוגשנה במעטפות סגורות חתומות לתיבת המכרזים של המועצה.
5. תנאי תשלום 80% במזומן לפי חשבונות מאושרים — 20% בשטרות ל־12 חודשים מגמר העבודה.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

חביב שרבף, יו"ר המועצה

המדרשה למקצועות האופנה
משרד החינוך והתרבות * אורט ישראל * ויצ"ו
תל־אביב, רחוב התבור 32 טלפון 57065

במדרשה קיימות שתי מגמות: 1) **אופנה** 2) **ציור אופנה ותולדות ה.לבוש**

משך הלימודים 3 שנים — לקראת התואר מורה מקצועי מוסמך, לבית־ספר תיכון־מקצועי.

מתקבלים:
למגמת אופנה — גומרי בתי־ספר מקצועיים — מסמ"ת או מסמ"ר.
למגמת ציור אופנה ותולדות הלבוש — גומרי בתי"ס עיוניים ומקצועיים — מסמ"ת או מסמ"ר.

ההרשמה תחל ב־1 בפברואר 1974

השבוע ביד יצחק
ירושלים
מכרז מס
מערכת לחינוך
צפה כפולה
הספר הזה
עם זהל מזין
100 מ' מובילים
חברה קבלנית

مكان الأصل

مكان الأصل

לוח מעריב

המשרד הראשי: בית מעריב, רחוב קרליבך 2: הסניף המרכזי לקבלת מודעות בת"א: שדרות רוטשילד 33. מ־8 בבוקר עד 6 בערב

מחיר מלה: ביום חול — 1.25 ל"י בערבי־שבתות וחגים — 1.50 ל"י

דירות למכירה

(סוף מעמוד 41)

[illegible]

דירות מרוהטות

(סוף מעמוד 41)

[illegible]

חדרים מרוהטים

(סוף מעמוד 41)

[illegible]

וילות ובתים

(סוף מעמוד 41)

[illegible]

דירות להשכרה

(סוף מעמוד 41)

[illegible]

ביקוש דירות

(סוף מעמוד 41)

[illegible]

שרותים

(סוף מעמוד 44)

[illegible]

אבידות

[illegible]

בולים

(סוף מעמוד 43)

[illegible]

מכוניות למכירה

(סוף מעמוד 42)

[illegible]

מכוניות להשכרה

(סוף מעמוד 42)

[illegible]

ביקוש מכוניות

(סוף מעמוד 42)

[illegible]

אופנועים וקטנועים

(סוף מעמוד 42)

[illegible]

כלי נגינה

(סוף מעמוד 43)

[illegible]

מטבעות ומדליות

(סוף מעמוד 43)

[illegible]

מכונות כביסה

(סוף מעמוד 43)

[illegible]

חיות בית

(סוף מעמוד 43)

[illegible]

הצעות עבודה

(סוף מעמוד 42)

[illegible]

ביקוש עבודה

(סוף מעמוד 42)

[illegible]

עסקים

(סוף מעמוד 44)

[illegible]

חנויות

(סוף מעמוד 44)

[illegible]

פרסומים

[illegible]

שידוכים

(סוף מעמוד 43)

[illegible]

חוגים

(סוף מעמוד 43)

[illegible]

מכירות

(סוף מעמוד 43)

[illegible]

מקררים

(סוף מעמוד 43)

[illegible]

לוח ירושלים

(סוף מעמוד 44)

עסקים

[illegible]

רהיטים

[illegible]

תנורי בישול

[illegible]

מכונות כביסה

[illegible]

הלוואות

[illegible]

בולים

[illegible]

פרסומים

[illegible]

שרותים

[illegible]

תריסים

[illegible]

לוח חיפה

(סוף מעמוד 45)

דירות למכירה

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

מכוניות למכירה

[illegible]

פרסומים

[illegible]

מטבעות ומדליות

[illegible]

שאר מדורי הלוח בעמודים: 41, 42, 43, 44, 45.

דרושה פקידה

למשרד עורכי־דין

הכישורים: השכלה תיכונית וידע בסטנו על מכונת כתיבה.

נא לפנות טלפונית: 223131/2 בשעות ...8.30 ובימים ב', ד' — בשעות ...8.30

המועצה האזורית מרחבים

מושב מרחבים, ד.נ. נגב, טל. 83014 — 83051

מכרז מס' 50/189

לבניית מבני מגורים ומבנים ציבוריים

1. המועצה האזורית מרחבים מכריזה בזה על הצעות מקבלים מורשים לבניית בתי ומבנים ציבוריים כדלקמן:
א. בניית 22 בתי מגורים במושב פטיש.
ב. בניית 25 בתי מגורים נוספים במושב כתודש ימים לאחר התחלת העבודה בתי מגורים כמפורש בסעיף א' 2) מגורים).
ג. בניית צרכניות: 1) במושב פטיש, 2) תפרח.
ד. הרחבת צרכניות (תוספות): 1) במושב 2) במושב תלמי־בילו.
2. תוכניות ומפרט טכני אפשר לקבל כל יום העבודה הרגילות במחלקה הטכנית של המורת תשלום של: 1) לבתי מגורים — 2) לצרכניות — (בנייה והרחבה) — 40 ל"י. הסך הנ"ל יוכנס לקופת המועצה ולא
3. תנאי התשלום: 80% בשלבי העבודה בשיטורות ב־12 חודשי תשלומים חודשיים מ כל העבודות.
4. את ההצעות יש להגיש לתיבת המכרזים האזורית מרחבים בצירוף ערבות בנקאית 5% מערך ההצעה עד יום 29.1.74 בשעה בצהריים.
5. המועצה רשאית לפצל את העבודה בין הזוכים.
6. אין המועצה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה או כל הצעה שהיא.

חביב שרבף — יו"ר

רשות הגנים הלאומיים

מכרז רכב

1. למכירה מכונית נוסעים פורד מאוסטנג שנת ייצור 1969, אוטומטי, במצב עד 11.12.74.
2. למכירה מכונית נוסעים פורד מאוסטנג שנת ייצור 1968, גיר רגיל, במצב עד 20.3.74.
3. למכירה מכונית נוסעים פיאט 144, אוטומטי, במצב טוב, שנת ייצור 1968 עד 7.4.74.
4. למכירה פורד פלקון, כפול קבינה, שנת ייצור 1971, במצב עד 27.2.74.

ניתן לראות את המכוניות ליד משרד הרשות רח' כב. 3 הקריה תל־אביב (מול בנין הכ בין השעות 08.00־15.00 וביום שישי בין 00.
הצעות בצרוף המחאה בנקאית ע"ס מערך ההצעה יש להגיש עבור כל בנפרד למשרדנו עד יום 18.1.74 שעה

אין רשות הגנים הלאומיים מתחייבת לקבל הצעה הגבוה ביותר או כל הצעה אחרת.

האוניברסיטה העברית בירושלים

מחלקת השרותים לסטודנט

מודיעה

תלמידים בנושאים אשר קבלו מקום במעונות הנכים לשנת הלימודים תשל"ה, והרב בקשו של יעמה, מתבקשים להודיע אם ברצונם לגור בם

תלמידים מצייגים אשר בקשתם למעון לא ובן תלמידים שעדיין מחפשים למצוא דיור בירו יכולים לפנות בבקשה למקום במעון.

את כל הפניות יש להפנות למחלקה השרותים לסט באוניברסיטה.

למכירה

דוד מים חמים

במצב טוב

650,000 קלוריות לשעה, בנוי לפי שי דוד קטור וכל האביזרים מחוברים לו

אפשרי שמוש בדלק כבד

לפנות טל' 782131 למר לורש

תעשיות רוגוזין בישראל בע"מ

אשדוד טל. 055-22311

למכירה

מכונית פלקון סטיישן

שנת ייצור 1969 במצב טוב מאד.

ניתן לראות המכונית בשטח המפעל בשע העבודה הרגילות. לפנות לבני. הצעות מר יש להגיש בכתב לא יאוחר מיום 1.74 אין החברה מתחייבת לקבל ההצעה הגבוה ביותר או כל הצעה שהיא.

הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית

מכרז מס' 9/73

הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית (להלן ההסתדרות הציונית) מזמינה בזה הצעות מטעם המעוניינים לבצע שפוץ בבנין בירושלים.

ההצעות תהיינה כפופות לתנאי המכרז ותכפה המכוונות, המפות והמפרטים המצורפים לתנאי המכרז וההסכם הכללי לביצוע עבודות בניה של ההסתדרות הציונית (להלן „התיק הקשור למכרז").

את התיק הקשור למכרז ניתן לקבל תמורת 50.— ל"י במשרדי היחידה הטכנית של הסוכנות היהודית לא"י בירושלים, רחוב אלחריזי 14, החל ביום 13 בינואר 1974.

את ההצעה בשני עותקים יש להכניס במעטפה סגורה ביחידה עם הצרוף לחומר המכרז לתיבת המכרזים במשרד מחלקה המשק בבנין הראשי של הסוכנות היהודית לא"י בירושלים עד ליום ו' 1.2.1974 בשעה 12.00. ההצעות שתגענה לאחר המועד הנ"ל לא תובאנה בחשבון.

אין ההסתדרות הציונית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אין ההסתדרות הציונית בהתחייבת למסור לקבלן אחד את כל העבודה.

על הקבלן להיות רשום בפנקס הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות שהיקפן באתר בניה אחד עולה על 500,000 ל"י.

הנהלת ההסתדרות הציונית

המחלקה לכספים

חברת מושבי הנגב

מכריזה על

מכירת כלי רכב

כדלקמן:

מכונית רנו 6־L
מס' רשוי 642־464 שנת יצור 1971
מכונית רנו 6־L
מס' רשוי 642־458 שנת יצור 1971
מכונית רנו 6־L
מס' רשוי 642־272 שנת יצור 1971
מכונית רנו 16־S
מס' רשוי 642־267 שנת יצור 1971
טנדר הנומג הנשל סבינה כפולה
מס' רשוי 609־886 שנת יצור 1972

את המכוניות הנ"ל ניתן לראות במחסני המשק התחבורה אשקלון בכל יום בין השעות 8.00—15.00 (טלפון 83535). הצעות תתקבלנה למשרדינו בבאר־שבע, בית הנגב ... ת.ד. 263 עד ליום 19.1.74.
על המציעים לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.
על המציעים להגיש הצעתם עבור כל מכונית בנפרד.
אין חברת מושבי הנגב מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

הצעה מיוחדת

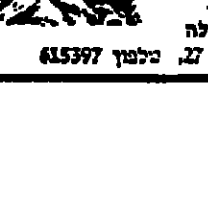

מעיל גשם לגבר

דקרון וכותנה עם בטנו ורלון מלא חם ואכו למוב

במחיר מיוחד של 142.50 ל"י

טלמן ושות'

הלבשת גברים מעולה

ת"א, נחלת בנימין 27, טלפון 615397

הי6 באוקטובר וי17 הימים שבאו אחריו

תיאור המאורעות בחזיתות ובעורף

בספר

ימי המלחמה

פרקי תשרי תשל"ד

קובץ תעודות ומסמכים, כתבות צבאיות, עדויות על מאבק הלוחמים, דברי הגות מאת סופרים, משוררים ועתונאים, מפות של חזיתות, לוח הארועים ב־18 ימי המלחמה

בעריכת שלמה טנאי ונחמן תמיר

בהוצאת המרכז לתרבות וחינוך של ההסתדרות

ספריה

176 עמודים

המחיר — 8 ל"י; בקניה מרוכזת — הנחה

להשיג בסניפי „דבר" ובחנויות הספרים. הפצה — „ספרית דבר"

לכבוד
ספרית „דבר"
ת.ד. 199 תל־אביב
נא לשלוח לביתי את הספר „ימי המלחמה"
רצ"ב המחאה ע"ס ... ל"י
שם ....
כתובת ....
חתימה ....

דרושים

מהנדסים · טכנאים · בינאים · שרטטים · מחסנאים • • • דרושים • • • מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים • • •

חברת מחשבים וציוד הקפי

דרושים
לרגל הרחבת פעולות החברה

א. מהנדס/טכנאי אחזקה

תפקיד: אחזקת מערכות היקפיות למחשבים.

כישורים: נסיון קודם של שלש שנים לפחות באחזקת מערכות היקפיות, (תקליטים, סרטים, מערכות זכרון ותקשורת).

יועדפו בעלי נסיון במערכות I.B.M.

ב. פקיד מכס

תפקיד: טפול בסחורות יבוא/יצוא, שחרורי מכס, ניהול מחסן חלפים.

כישורים: ידיעת השפה האנגלית, רצוי נסיון קודם בניהול מחסן וידיעת הליכי שחרור ממכס.

ג. מזכירה כללית

כישורים: ידיעת השפה האנגלית, נסיון קודם בעבודת מזכירות.

ד. כתבנית עברית/אנגלית

ה. נער שליח

המעונינים יפנו לת.ד. 3032 ת"א.

— סודיות מובטחת —

למפעל קיבוצי, המייצר מוצרי פלסטיק מעולים

דרוש איש מכירות

לחנויות לכלי בית ולכלי עבודה

הכישורים הנדרשים:
- נסיון במכירות
- הופעה משכנעת
- מעל רכב
- מגורים באזור ת"א

נא לפנות לת.ד. 32028 ת"א עבור: פלסטיק. בצירוף פרטים מלאים על נסיון קודם — והמלצות.

לחברה קבלנית ארצית

דרושים

*** מנהלי עבודה**

לעבודות שלד ולעבודות גמר

*** קבוצות קבלניות**

לעבודות שלד

באזור באר־שבע

לפנות: ת.ד. 20077 ת"א, עם המלצות ונסיון בעבודה.

— סודיות מובטחת —

SWISS SECRETARY (Female)

Fluent English, German, French, including independent correspondence and typing in all three languages, shorthand English and German.

Diploma commercial school, nine years experience in financial work, first-class references, is interested in challenging full-time position.

Please write to P.O.B. 7095 Tel-Aviv stating telephone, number: 1.

למפעל בפרדס חנה

דרוש מנהל אחזקה

בעל נסיון וכושר ניהול צוות עובדים

לפנות בכתב: ת.ד. 474 בני־ברק.

תדיראן

לאגף התקשורת בפתח־תקוה

דרושים

1. מקדם אספקה

טפול בהצטיידות חומרים לקבוצות פרוייקטים אלקטרוניים לפי תחזית מעקב אחר קבלת חומרים בארץ ובחו"ל

הכשורים הדרושים: בוגר בי"ס מקצועי במגמה מכנית או אלקטרוניקה נסיון בתפקיד דומה 3 שנים ידיעת אנגלית

2. מהנדס אלקטרוניקה

לפתוח מערכות ציוד נשא שנתיים נסיון בפתוח מעגלים ספרתיים ואנלוגיים

3. אלקטרונאים

בוגרי בתי ספר מקצועי במגמת חשמל/אלקטרוניקה להרכבות ובדיקות סופיות

מועמדים מתאימים יפנו ישירות ל"מפעל, רחוב הסיבים 18 פתח־תקוה או לטלפון 918585

לחברה גדולה

דרוש

מנהל חשבונות

למשרד הראשי בתל־אביב

אחראי על ניהול חשבונות, ספקי חומרי גלם, הותאמתם ותשלומם.

נא לפנות בכתב בציון נסיון קודם, המשכורת הדרושה וקורות חיים אל: "החשב" ת.ד. 21095 תל־אביב

לחברת ספ־און מעבדות פרמצבטיות וקוסמטיות בע"מ

רח' העבודה 25 בת־ים

דרושה מזכירה

בעלת נסיון

לעבודות מזכירות: דרושה ידיעת אנגלית ועברית (רצוי ידיעת הדפסה בשתי השפות הנ"ל).

בפרטים נא לפנות במקום למנהל כח אדם בצרוף קורות חיים ומקום עבודה קודם. ותוצף תשבת בת־ים.

סודיות מובטחת.

דרושים לנו מנהלי משמרות

במחלקה לעיבוד מיצים

הכישורים הנדרשים: רצוי טכנאי מזון כושר להנהיג צוות של 3—2 איש

תכונות אישיות: מסור, קפדן, ודייקן

מקום העבודה: נאות מרדכי

מקום מגורים: קרית שמונה

לאיש המתאים יוצעו תנאים טובים בהתאם לכישוריו

בהצעות נא לפנות למנהל כח אדם פרי הגליל בע"מ חצור הגלילית טלפון 067-37472/3/4

לחברה מבוססת דרושות

1. פקידה כללית

למרכזיה, תיוק ועבודות מזכירות.

2. פקידת הנהלת חשבונות

נסיון בהפעלת מכונת הנהלת חשבונות בורוז (רצוי).

שעות העבודה 16.00—8.00.

בעלות נסיון קודם והמלצות מתבקשות לפנות בכתב בציון המשכורת הרצויה לת.ד. 33066 תל־אביב.

להנדסת דרכים ושדות תעופה בע"מ

דרושים מהנדסים לתכנון כבישים

לפנות: טלפון 232196 תל־אביב.

לחברה קבלנית באשדוד

דרושים:

1. פקיד/ה
- * ניהול משרד באופן עצמאי
- * ידיעה בהנהלת חשבונות
- * הדפסה במכונת כתיבה

2. מנהל/ת חשבונות
- * ידע המתאים לסוג ב'—ג'.
- * נסיון מקצועי בעבודה.
- * אפשרות למשרה חלקית.

3. מסגר בנין
- * בוגרי בי"ס מקצועי
- * נסיון בעבודה 5 שנים.
- * ארגון צוות עובדים
- * תושב אשדוד או סביבתה.

המעונינים יפנו בשעות הערב טלפון 03—955775

דרושים סוכנים לחלוקת תוצרת

בעלי רכב מסחרי סגור מעל 1½ טון

נא לפנות לשמרוני שווק, רח' תוצרת הארץ 13 פינת גבורי ישראל דרך השלום כל יום מ־3.30

לבית מרקחת במרכז הרצליה

דרוש/ה

רוקח(ת) או עוזר(ת) לרוקח(ת)

סודיות מובטחת תנאים טובים

לפנות טל. 981080

דרושים מורים

לעיצוב פנים וגרפיקה

למשרות חלקיות בערב

*

לפנות בטלפון 30852 ת"א — לסילביו

סוכנים לבגדי ילדים

בעלי קשרים עם חנויות בכל הארץ

המעונינים בסוכנות נוספת יפנו לטלפון 03—906840

דרוש

גזרן

לקונפקציה תחתונה

נא לפנות ל"פשלון", רחוב בראנבורד 26, ת"א (כניסה מרחוב המשור 62). טלפון 36327

דרוש

דפס

ל־2 מכונות היידלברג ½ כורך

*

בסביבות רמת־גן טל. 750101.

דרושה

דוגמנית בית

לפנות ל"איריס" בצלאל 27 רמת־גן מאחורי בורסת היהלומים

הרץ

השכרת רכב בע"מ

דרושים

פקידי שכירות

לעבודה זמנית

(2 עד 6 חודשים — להחליף עובדינו המגוייסים)

בתל־אביב, חיפה, ירושלים ונתניה

באם הנך בעל/ת
- * נסיון נרחב בענף התיירות
- * שליטה מלאה בשפות אנגלית ועברית ידיעת שפות נוספות יתרון
- * רשיון נהיגה בתוקף ונסיון בנהיגה של שנה לפחות
- * ובאם הנך מוכן/ה לעבור קורס מזורז ואינטנסיבי (המנוהל בשפה האנגלית)

נא לפנות אל מר המנגנון, הרץ השכרת רכב בע"מ רח' קרליבך 10 ת"א, בימי א'—ה' בין השעות 13.00—9.00.

לפרטים נוספים נא לפנות אל טל. 03-264141.

לתנובה מחשבים בע"מ

דרושים

1. מנתחי מערכות מחשבים

בעלי נסיון של 5 שנים בתכנות ובתכנון במערכות מסחריות וביישום מערכות גדולות

ידע ונסיון בקובול, מערכת הפעלה DOS למחשב 370/135, עבודה בתקשורת בשיטת REMOTE JOB ENTRY ושאילתות לכלכלת ניהול צוות עובדים.

2. תכניתנים

בעלי נסיון של 3 שנים לפחות בכתיבת תכניות בשפת קובול ובעבודה במערכת הפעלה DOS

תנאי השכר יקבעו לפי כישוריו של המועמד

נא להפנות את הבקשות בכתב־יד בצרוף קורות־חיים לתנובה מחשבים בע"מ, רחוב אבולעפיה 6, תל־אביב

סודיות מובטחת

בנק בתל־אביב מחפש

לעבודה רצופה בסניף הראשי

(שעות העבודה מ־8.00 עד 3.00)

1. פקידים למחלקת חשבונות (משרה מס' 201)
2. כתבנית עברית (משרה מס' 202)
3. כתבנית עברית־אנגלית (משרה מס' 204)
4. פקידי קהל (משרה מס' 205)

פניות מפורטות בכתב יד בציון מספר המשרה לת.ד. 29569 ת"א 61290

(פניות ללא ציון מספר המשרה לא תיענינה)

לחברת יבוא גדולה

דרושים

מחסנאי

בעל ידע בכלי עבודה

מנהל חשבונות

סוג ד'

לפנות בכתב לת.ד. 7107 ת"א או טלפונית למס' 260261

לאחים גולדשטיין בע"מ

הרצל 73 רמת־גן, טל' 725137

דרושים:

★ **טכנאי/ת בנין**

★ **מהנדס**

לעבודות טכניות משרדיות ופיקוח עליון.

לפנות בין השעות 18.00—16.00.

שירות התעסוקה

דרושים מתנדבים לעבודה בשכר

המקצוע	האזור
● מנהלי חשבונות (סוגים גבוהים)	— חיפה, ת"א
● כתבניות	— חיפה, ת"א
● כתבניות 2 שפות; כתבניות מעולות (תנאי משרה) פקידות	— ירושלים
● פקידי קבלה	— ירושלים
● מסגרים	— תל־אביב, רמת־גן, חיפה, ירושלים, באר־שבע
● רתכים	— תל־אביב, רמת־גן, חיפה, באר־שבע.
● חרטים	— תל־אביב, רמת־גן, חיפה, פתח־תקוה
● מכנאי ממוסים, מכשירנים, פחחים, צבעים	— רמת־גן
● מכונאים	— רמת־גן, חיפה, פתח־תקוה, תל־אביב
● חשמלאים	— חיפה, רמת־גן
● כרסמים, פתחי רדיאטורים	— חיפה
● מסגרי תעשיה (אפשרות לינה)	— באר־שבע
● נגרים	— תל־אביב, ירושלים, רמת־גן
● תופרות	— פתח־תקוה
● תופרות (הדרכה במקום העבודה)	— ירושלים
● חייטים, תופרות קונפקציה, גוזרות	— חיפה
● פודגים	— רמת־גן
● נהגים ג' — הדרכה לאוטובוס	— ירושלים
● עובדות לבתי אריזה	— רחובות
● עובדות ועובדים בלתי מקצועיים לתעשיה	— רחובות, תל־אביב, פתח־תקוה, ר"ג, חיפה
● פועלי בנין מקצועיים ובלתי מקצועיים	— תל־אביב, ירושלים
● חדרים ומדריכות	— רחובות, ירושלים
● עובדות אלקטרוניקה — 18 שנות לימוד, הכשרה במקום העבודה	— חיפה
● שומרים	— ירושלים, רמת־גן
● שומרים מחוץ לעיר, עם לינה וכלכלה	— ירושלים
● מלצרים ועובדי מטבח	— ירושלים
● מטפלות; גם קור בבית לשיקום נכים	— רעננה
● עובדי שירותים במוסדות	— רמת־גן, פתח־תקוה
● עובדים לסבלות ופהוראות	— חיפה

ברשות מדורי המתנדבים לעבודה בשכר בלשכות העבודה הזמנות רבות נוספות לעבודות שונות. מתנדבים מעונינים מתבקשים לפנות לסניף הקרוב למקום מגוריהם כמפורט להלן. העבודה היא בשכר בהתאם לתעריפים המקובלים בהסכמי עבודה.

כתובות מדורי ההתנדבות לעבודה בשכר
- * ירושלים, רח' מסילת ישרים 16 — טל. 02-231181
- * תל־אביב, רח' יבנה 12 — טל. 03-625281
- * חיפה, רח' דבורה 2 — טל. 04-666101
- * רמת־גן, רח' ארלוזורוב 14 — טל. 03-720111
- * פתח־תקוה, רח' אוסישקין 16 — טל. 03-914835
- * רחובות, רח' יעבץ 8 — טל. 03-950462
- * באר־שבע, רח' העצמאות 53 — טל. 057-4386

שעות קבלת קהל: בימים א'—ה' מ־8.00—15.00; ביום ו' עד 12.00.

תן ידך למאמץ המשקי התנדב לעבודה בשכר!

1800 לידות לחודש בכל מקום בארץ

באם יש לך השכלה תיכונית

באם אתה שואף להגיע למעמד מקביל לאקדמאי תוכל להשתלב בענף מתפתח והדיש במשכורת גבוהה מאד לאחר תקופה קצרה של הכשרה מתאימה.

1

שם ____________ גיל ______

השכלה ____________

כתובת ____________

לקבלת פרטים נוסף שלח לת.ד. 28125 למס' 35.

למשרדי החברה בתל אביב דרושה

פקידה-כתבנית

אנגלית / עברית

נא להתקשר טלפונית לגב' אוה, טל. 03—255451

חברת פוספטים בנגב בע"מ

مكان الأصل

ד ר ו ש י ם

מהנדסים · טכנאים · בינאים · שרטטים · מחסנאים • • • מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים • • •

למפעלי התעשיה הצבאית
באזור ת"א והמרכז

דרושים עובדים

לעבודות ייצור והרכבה

אם ברצונך בעבודה מעניינת ואפשרות ללמוד מקצוע
הננו פונים אליך להצטרף למשפחת חרטי הנשק בישראל

✶

● בדבר פרטים נא לפנות למשרדנו רחוב ג' מספר 8 הקריה תל־אביב,
טלפון: 258166 ת.ד. 6397 מיקוד 61060.

„סהר"
חברה לבטוח בע"מ

דרושים

1. **גובים**
נא לפנות טלפון 54311 קו פנימי 83

2. **פקידים/ות**
למחלקת התביעות

3. **נערות**
לעבודות משרד ותיקיה

●

נא לפנות לטלפון 54311
בשעות העבודה

EVS

דרושה
פקידה למחסן חלפים
אחרי שרות צבאי
(רצוי בעלת נסיון כמפ"טית בצה"ל)
נא לפנות: שרות **א ו י ס**
רח' ישראל בק 34, ת"א
טלפון 259231-2-3

שרותי חשמל ואלקטרוניקה אויס בע"מ

למפעל גדול וחדש
לייצור רהיטים

דרוש סוכן מכירות ראשי

המעורה בענף
המעונינים מתבקשים לפנות לת"ד 30045
תל־אביב עבור כספר 15 עד 20.1.74
— סודיות מובטחת —

דרוש בחור צעיר

עם רשיון נהיגה ב' או ג'

✶

לציין קורות חיים ונסיון עבודה קודם
ת.ד. 37256 תל־אביב

לחברה תעשייתית
ברמת־גן

דרושים:

1. **פקידה כתבנית**
למחלקת היצוא

2. **נערה**
לעבודות מזכירות

3. **נער**
לעבודות עזר בגזברות

■

מועמדים יפנו בכתב לת"ד 2243
רמת־גן למספר 60

ד ר ו ש

ט כ נ א י
ל מ כ ו נ ו ת
כ ב י ס ה

בעל רשיון נהיגה
רצוי בעל רכב

●

לפנות: טלפונים 260904, 263040.

אורדע OD אור קול

דרושה עובדת
לטיפול בגביה טלפוניר
ל־4 שעות מ־9.00—1.00.
כושר דיבור ושכנוע.
לפנות בשעות העבודה למלי,
טלפון 261814

דרושה פקידה

עם ידיעה טובה באנגלית
וכתיבה במכונת כתיבה

לפנות בכתב ת.ד. 526 תל־אביב

אישיי ישראל
בע"מ

מפעל אלקטרוניקה
דרושות
נ ש י ם

לעבודת יום או לחצי יום עבודה בין השעות 17.00—21.00 לייצור במפעל אלקטרוניקה. אין צורך בנסיון קודם. תתקבלנה אך ורק מי שמועמדות לעבודה קבועה. בדבר פרטים נא לפנות למחלקת כח־אדם של „אישיי ישראל בע"מ", רח' האחים מסלאויטה 3, תל־אביב (בסביבות אולמי שושנים, ברחוב המסגר פונים לרחוב בראנינגר).
טלפון 39062.

לחברה לסלילת כבישים בת"א

דרוש/ה

1. **מנהל/ת חשבונות עצמאי/ת**

2. **עוזר/ת למנהל חשבונות**
לשעות 8—14

בפרטים לפנות לת.ד. 21095 ת"א, עבור סלילת כבישים

דרושים

חשמלאים

לעבודות בנין ותעשיה

נא להתקשר:
מ־8 עד 16 — 37062
מ־17 עד 19 — 415720
תל־אביב

לחברה קבלנית לבנין בסביבות תל־אביב
ד ר ו ש
מנהל עבודה
לעבודות שלד
(כולל עבודה מעשית)
התשלום בלתי מוגבל
(בהתאם לכישורים)
לפנות טלפון 847750
בשעות 4.30—6.30

לחברת תיירות
ד ר ו ש ה
מנהלת חשבונות עצמאית
להצי משרה
כישורים: יכולה עצמאית לנהל מחלקת חשבונות, יתרון להמצאות בענף, ידע במיכון ע"י מחשב ושליטה באנגלית.
לשם קביעת ראיון נא לפנות לטלפון 56046 — 58068 — לזי

דרושה עובדת
לביקורת טיב
(קונטרול לשמלות)
בעלת נסיון
לפנות: אידיל, רח' בצלאל 22, ר"ג, ליד בריכת גלי־גיל.

דרושה

פקידה בכירה

לנהול
משרד פרסום בת"א

כישורים:
• הכתובת והדפסות בעברית ואנגלית.
• הכנות חשבונות וקופה.
• שפות לועזיות ...והרבה כשרון
שעות 08-16

הצעות מפורטות לת.ד. 4252 ת"א

מוסד הטכניון
למחקר ופתוח בע"מ

מודיע על המשרות הפנויות הבאות:

במרכז לבטיחות בדרכים
עוזרת לספרנית הראשית

הכישורים הדרושים: — בוגרת קורס לספרנות טכנית. שליטה בשפות עברית ואנגלית. ידיעת הדפסה בעברית, רצוי גם אנגלית.
מכרז מספר 145/73.

בפקולטה להנדסה אוירונוטית
ובפקולטה להנדסת מכונות

מהנדס מכונות
או אוירונוטיקה

הכישורים הדרושים: — בעל מספר שנות נסיון (רצוי בקשר עם מנועי סילון וטורבינות גז). המשרה תכלול עבודת מחקר הקשורה במנועי סילון, תכנון, הרצת והפעלת מתקן הנסוי ובצוע הנסויים. יש אפשרות להשתלמות לתואר גבוה.
מכרז מספר 4/74.

✶

מועמדים מאימים מתבקשים לפנות בכתב, בצרוף קורות חיים, פירוט ההשכלה והנסיון המעשי ליחידת המנגנון, מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ, בית הסנט, קרית הטכניון חיפה — 32000 — עד יום ו' 18 בינואר 1974.

תדיראן

לתדיראן דרושים

1. **מזכירה בכירה**
ידיעה מושלמת בעברית ואנגלית
כולל ניסוח והדפסה
נסיון בתחומים הנ"ל — הכרחי

2. **מנהל חשבונות**
סוג ד' ה'

3. **חשב שכר**
נסיון בהכנת שכר במוכנות

●

מועמדים מתאימים יפנו בכתב לת.ד. 648 תל־אביב בציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי

תדיראן תדיראן

למלון גדול בתל־אביב
ד ר ו ש י ם

★ **עוזר למחסנאי**
(לפני שרות צבאי)

★ **תדרניות**
בוקר וערב

★ **פועלי נקיון**
בוקר וערב

✶

בדבר פרטים נא לפנות אל:
מרגלית, מחלקת מנגנון, טל. 241252

לעריכת סקרי דעת קהל בישובים
שבין חדרה-בצפון, באר שבע בדרום

ד ר ו ש י ם
מראיינים ומראיינות

בעלי השכלה תיכונית, הופעה נאה [illegible] — העבודה בכל שעות היום. המעונינים בעלי טלפון (ובעדיפות [illegible] בעלי רכב) מתבקשים לפנות תוך פירוט [illegible] לת.ד. 4968 חיפה עבור מספר 333.

אורם, תעשיות חשמל בע"מ
אזור התעשיה, לוד, טלפון 962591

ד ר ו ש י ם:

1. **מסגר**
2. **רתך**

הסעה מובטחת
נא לפנות במקום

A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA CORPORATION

אלביט
מחשבים בע"מ

דרושות

מרכיבות
אלקטרוניקה

נסיון קודם אינו הכרחי.
הכשרה בתשלום מלא תנתן במקום

בתשובה נא להתייחס למספר הבשרה (19/ח)

לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים ל־
ת.ד. 5390 חיפה, מחלקת כח אדם. סודיות מובטחת.

כור מתכת בע"מ

מפעל רשתות וחוטים

מ ח פ ש:

חשמלאי

בוגר בית ספר מקצועי — מגמת חשמל

מנהל חשבונות

דרגה ג', בעל נסיון של 3 שנים לפחות

כתבנית - טלפונאית

משכורת ותנאים בהתאם לכישורים

מועמדים מתבקשים להתקשר טלפונית עם מר וונדל,
בין השעות 8—16.30 לפי 891941—(03).

למפעל מתכת במפרץ חיפה
העומד בפני התרחבות גדולה

ד ר ו ש י ם

א. **איש אחזקה**
הדרישות:
✶ טכנאי מכונות או מסגר אחזקה
✶ בוגר בי"ס מקצועי ארבע שנתי
✶ מספר שנות נסיון בתעשיה

ב. **חשמלאי**
הדרישות:
✶ בעל רשיון של חשמלאי מוסמך
✶ נסיון של שלוש שנים לפחות בתעשיה

●

המועמדים שיבחרו מיועדים לצאת להשתלמות בחו"ל
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים ונסיון
לת.ד. 44519 עבור מס' 10 (מיקוד 31040) חיפה.
— סודיות מובטחת —

דרוש/ה

מנהל/ת מחלקת יחסי ציבור ועתונות

כישורים: רב־גוניות ונסיון מעשי בנהול ובצוע מבצעי יחסי צבור ועתונות; דמיון עשיר עם יכולת בצוע; הבעה בכתב ובע"פ כולל נסוח ידיעות עתונאיות; כושר שכנוע ומגע עם לקוחות ועם נציגי אמצעי התקשורת; ידיעה טובה של השפה האנגלית; כושר ארגוני ומינהלי; רכב או רשיון רכב.

מועמדים מתאימים יפנו בכתב בציון קורות חיים ונסיון אל ת.ד. 4104, תל־אביב, עבור „מנהל מח' יחסי צבור ועתונות". סודיות מובטחת.

דרושים

מהנדסים · טכנאים · כימאים · שרטטים · מחסנאים ••• מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים •••

התעשיה האוירית לישראל בע"מ
נמל־תעופה ע"ש בן־גוריון

לחטיבת ההנדסה
דרוש
טכנאי אלקטרוניקה
להפעלת מערכת טלמטריה

למועמד המתאים: אפשרויות קידום
בתחום חדש בעל אתגרים מקצועיים

על המעונין לפנות אל: יחידת התעסוקה של התעשיה האוירית לישראל בע"מ, נמל־תעופה לוד.

התעשיה הצבאית

בעל מקצוע מעולה!!!

(בשטח העיבוד השבבי - חריטה, כרסום, השחזה)

התעשיה הצבאית קוראת לך להצטרף לשורותיה והיה שותף למאמץ הבטחוני ולמחשלי כוחו של צה"ל.

● בדבר פרטים נא לפנות אישית: —
✱ מרחב חיפה — טלפון 520271, ת.ד. 437, חיפה
✱ מרחב ת"א — טלפון 258166, ת.ד. 6397, ת"א
✱ מרחב ירושלים — טל. 535161 ת.ד. 6353 ירושלים
השתלב באחד ממפעליה של התעשיה הצבאית.

אלביט מחשבים בע"מ — CONTROL DATA CORPORATION

דרוש
טכנאי/הנדסאי אלקטרוניקה

לעבודה בבדיקות סופיות ואינטגרציה של מכשור
עבודה מעניינת למועמד המתאים
בתגובה נא להתייחס למספר המשרה (ת/47)

לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים ל־ ת.ד. 5390 חיפה, מחלקת כח אדם. סודיות מובטחת.

כור — מפעלי מתכת אשקלון בע"מ

דרושים בחורים צעירים

להרכבת אצטבאות כבדות ● רצוי ידע במסגרות וריתוך
למתאימים מובטחת עבודה מעניינת ומגוונת
לפנות בימי ג' בין השעות 1—4 אחה"צ למשרד הראשי, רח' מונטיפיורי 44 תל־אביב, טלפון: 611481.

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל

מודיע על המשרות הפנויות הבאות:

__במזכירות למודי הסמכה__
פקידת מעקב
הכשירויות הדרושות: השכלה תיכונית; ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעה טובה באנגלית, כולל הדפסה בשתי השפות; נסיון בקבלת קהל.
מספר המשרה: לה.ד/29

__בפקולטה להנדסת חומרים__
מזכירת מעבדה
הכשירויות הדרושות: השכלה תיכונית; שליטה מלאה בשפות עברית ואנגלית, כולל הדפסה; נסיון קודם של 3 שנים לפחות בעבודות משרד שונות.
מספר המשרה: הנ.חמ.ד/22

מועמדים מתאימים הענים לדרישות יגישו בכתב בציון קורות חיים ונסיון קודם עד יום 18.1.74 בציון מספר המשרה, אל אגף כח אדם הטכניון, קרית הטכניון, חיפה. מיקוד: 32000

בבי"ס מקצועי בחיפה
דרושים מורים
1. לאלקטרוניקה
2. למתמטיקה

במשרות חלקיות בשעות הבוקר
רק בעלי נסיון נא להתקשר
טלפון: 663403

למשרד תכנון קונסטרוקציות בנין
דרושים:
שרטטים/ות
עם נסיון

לפנות רוזנבאום את צורף מהנדסים בע"מ
טלפון: 254892 בשעות 3—8
טלפון: 253550 בשעות אחה"צ

למפעל מזון בפתח־תקוה
דרושים
1. **מסיק דודים** — לעבודה במשמרות
2. **חשמלאי אחזקה מוסמך**
3. **מפעילי מתקנים** — לעבודה במשמרות

נא לפנות ל־903781 בין 8.00 ל־17.00

לקואופרטיב „שלב" בע"מ
רח' גיבורי ישראל 92 תל־אביב טל. 38861
דרושים
1. מזכירה כתבנית
2. שתי פקידות

נא לפנות אישית או לת.ד. 9185 ת"א לחבר כץ

לחברה כלכלית דרוש
מנהל חוות רביה לעופות
בארץ מתפתחת

תאור המשרה: אחראי על משק רביה לעופות בהיקף יצור של 1.5 מליון אפרוחים לשנה ושווקם ללקוחות בסביבה.

אחראי על ניהול המשק מבחינה מקצועית, ארגונית, פיננסית ועל מערכות השווק.

אחראי על הכשרת כח אדם מקומי למילוי הפונקציות השונות במפעל.

דרישות המשרה: בעל השכלה אקדמאית — אגרונום.

בעל נסיון מעשי בניהול משק רביה בהיקף דומה במשך 5 שנים לפחות, או מרכז ענף לול במשק שיתופי עם נסיון רב־שנתי.

כושר ניהול מפעל רביה מבחינה מקצועית, ארגונית ופיננסית.

כושר ניהול מו"מ וניהול צוות עובדים.

ידיעת השפה האנגלית או הגרמנית הכרחית.

רשיון נהיגה.

על המועמד יהיה לצאת ללא ילדים ובמידה ורעייתו מצטרפת יהיה עליה לדעת אנגלית או גרמנית על בוריה.

פרטים נוספים ניתן לקבל ע"י פניה לת.ד. 2170 תל־אביב.

על המועמדים להגיש מועמדותם לא יאוחר מיום 25.1.74, לת.ד. 2170 תל־אביב.

סודיות מובטחת

לחברת יבוא תרופות
דרוש
תעמלן רפואי

הכישורים הדרושים:
● השכלה מלאה או חלקית במקצועות רפואיים (רפואה, רוקחות, ביאולוגיה וכד')
● שליטה מלאה בשפות עברית וצרפתית
● ידיעה בשפה נוספת אחת לפחות
● רשיון נהיגה (רצוי עם רכב)
● אין הכרח בנסיון קודם.

תינתן הדרכה מתאימה בארץ או בחו"ל.

לפנות בכתב־יד עם פירוט תולדות חיים, אל: ת.ד. 889 תל־אביב.

למפעל לארונות מטבח חדישים בגוש דן
דרושים בתנאים טובים
1. **בעלי מקצוע**
2. **נערים מתלמדים**
●
בדבר פרטים: נא להתקשר טל. 741154

למוסך גדול בתל־אביב
דרושים
מכונאי רכב נוסעים מכל הסוגים

המעונינים יפנו טלפונית 39871
למר דרגוב

למשרד אדריכלים דרוש
שרטט
שלוש שנות נסיון לפחות
נא להתקשר 264161, 2.30—8.30

תדיראן

למפעל האלקטרוניקה באזור
דרושים

1. **ספרן/ית טכני/ת**
אחראי/ת על הספריה הטכנית של המפעל
ספרן מוסמך, רצוי עם נסיון קודם בעבודה בספריה טכנית, שליטה בעברית ואנגלית ויכולת לנהל התכתבות בשפות
2. **מסגרים**
עם ידיעה בריתוך ואינסטלציה
בוגרי בתי ספר מקצועיים
3. **ראשי צוותים**
לניהול צוות עובדים/ות בהרכבה אלקטרונית
רצוי עם נסיון
4. **שרטטים**
שרטט אלקטרוניקה
שרטוטי יצור לאביזרים מכניים, להזות קופסאות סכמאות חשמליות
שרטט מכני
שרטוטי יצור לאביזרים מכניים, לוקות קופסאות כולל כוניבה והוראות ייצור
5. **אלקטרונאים**
לבדיקות מודולים ולבדיקות סופיות
רצוי יוצאי חי"ק עם נסיון במכשירי קשר
בוגרי בתי ספר מקצועיים
6. **הנדסאי/טכנאי יצור**
הפעלת טכניקות לשיפור שיטות ייצור
עריכת חקרי זמן לקביעת מדדי יעילות
ריכוז מקצועי של הנדסת ייצור

מועמדים מתאימים יפנו בכתב לת.ד. 648 תל־אביב בצרוף קורות חיים ונסיון מקצועי
סודיות מובטחת

לחברת קולסו בע"מ
מרכז תעשיות מפרץ חיפה — ת.ד. 7206 חיפה
דרושים

מהנדס אלקטרוניקה
לתכנון מערכות אלקטרו־מכניות, נסיון של שנתיים לפחות אנגלית הכרחית.

טכנאי אלקטרוניקה
לנושא פתוח למערכות אלקטרו־מכניות. נסיון של 1—2. אנגלית יתרון.

טכנאי מכונות
בוגר בי"ס מקצועי, נסיון בשרטוט חלקי מכונות, הבנה באחזקת ציוד, ידיעת אנגלית — יתרון. התפקיד משלב עבודות תכנון ובצוע.

מכשירן
עם הכשרה ונסיון בעבוד שבבי לתפקיד בבית אב־טפוס. התפקיד משלב עבודות של תכנון ובצוע.
✱
פניות בכתב בלבד בצרוף פרוט הנסיון.

אלביט מחשבים בע"מ — CONTROL DATA CORPORATION

דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
בעל/ת סוג ג' בהנהלת חשבונות
ונסיון של שנתים לפחות.
בתגובה נא להתייחס למספר המשרה (ת/42)

לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים ל־ ת.ד. 5390 חיפה, מחלקת כח אדם. סודיות מובטחת.

LANCIA

חב' „טלקאר" סוכנים בלעדיים למכוניות לנצ'יה — מכונית חדשה בישראל.
דרושים:
1. **מחסנאי** למחסן חלקים
בעל נסיון של 3 שנים לפחות
התמצאות בקטלוגים, שליטה בשפה האנגלית
2. **מכונאי מעולה** בעל נסיון של 5 שנים
שעות העבודה 07.30—16.00.
המעונינים יתקשרו לטל. 853891 למר מעמתי.

هكذا من الأصل

דרושים

מהנדסים · טכנאים · בינאים · שרטטים · מחסנאים • • • מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים • • •

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

לסניפנו החדש העומד להפתח

בחדרה

דרושים

פקידים

בכל הדרגים

על המעוניינים לפנות אישית או בכתב למחלקת כח אדם שד' רוטשילד 39, תל־אביב, בין השעות 9—13, או להתקשר לטלפון 622311—03 לשם קביעת מועד לראיון.

לחברת ביטוח בתל־אביב

דרוש

גובה

בעל קטנוע

עם סכויי התקדמות בתנאים טובים.

לפנות בכתב לת.ד. 4333 ת"א 61040 למס' 34.

למשרד שמאות בראשון לציון

דרושה

כתבנית

מעולה

שעות העבודה בין 8.00—15.00.

בדבר פרטים להתקשר לטלפון 946939 או 941258.

עיריית תל־אביב־יפו

אגף החינוך

בבתי הספר העל־יסודיים—העירוניים

דרושים

מורים (מ"מ)

למרבית מקצועות ההוראה העיוניים

כמו־כן נדרשים

מורים ומדריכים

למקצועות־ההוראה הטכניים

ומהנדס חשמל

להוראת בקרת הליכים למכנאים.

מועמדים בעלי תואר אקדמאי במקצועות הנ"ל או סטודנטים החל משנת הלימודים השלישית, מתבקשים לפנות אל המחלקה לחינוך היכון באגף החינוך בנין העיריה, חדר 229 בימים ראשון, שלישי וחמישי בין השעות 9.00—12.00 לפנה"צ.

למפעל תעשייתי בירושלים

דרושים

★ **פקידה כתבנית**

וידיעת כתבנות, נכונות ללמוד הפעלה טלקס)

★ **פקידת בת אדם**

(השכלה תיכונית מושלמת, שליטה מלאה בכתבנות עבריה)

שעות העבודה 08.00 — 16.00

לפנות בכתב לת.ד. 9932 ירושלים

לחברה קבלנית לבנין

דרושים

1. **חשב שכר**

הכישורים הנדרשים:
נסיון בחישוב שכר, עדיף נסיון בעבודה עם מחשב.

2. **שרטטת**

להפקיד אחראי במחלקת תכנון, תאום ומעקב.

הכישורים הנדרשים:
נסיון של שנתיים בשרטוט, הדפסה במכונת כתיבה.

ונא לפנות בימים א'—ו' מ־11—13, ובימים א', ד'. מ־16—19).

✶

המעוניינים מתבקשים לפנות ל:

צוות ד.י.ל.

לבניה והשקעות בע"מ,
רח' מונטיפיורי 32 ת"א,
טלפון 615316.

למשרד רואה חשבון

דרוש

רכז בקורת

בעל נסיון

●

ת"ד 4402 מספר 121

לחברת

רהיטי ...

דרושים

נגרים

להרכבת ארונות קיר ומטבחים

תנאים טובים מובטחים

●

לפנות: ת"א, רח' המאספים 11 טלפון 268171.
או חיפה, רח' הרצל 13 טלפון 663780

דרוש בחיפה

טכנאי "יצור

לשפור שיטות ומדידת עבודה במפעלים שונים.

אפשרות לעבודה חלקית.

טלפון 85079—04.

ל"אורדן"

מפעלי מתכת בע"מ

אזור התעשיה החדש נתניה

טל. 23432/3—053

דרושים

1. **מבקר איכות**

רצוי טכנאי מכונות, בוגר בי"ס מקצועי, בעל נסיון בתעשיה.

2. **מסגר מכני מעולה**

בעל השכלה טכנית ונסיון לתפקיד מסגר קו, אחראי לעבודות מכונות

3. **חרט**

בוגר בי"ס מקצועי, בעל נסיון, המסוגל לבצע עבודות באופן עצמאי ולפי שרטוט.

נא לפנות למחלקת כוח אדם ולפרט קורות חיים ונסיון קודם.

— סודיות מובטחת —

לבית חרושת "יצהר"

דרושים

א. **מסגר־מכונאי**

ב. **רתך־צנר**

ג. **מסגר מכני**
עד גיל 40

ד. **פועלים מנוסים**

★

תנאים טובים לאדם המתאים

לפנות בטל. 252444, או לת.ד. 823, ת"א

לחברת אימונג בטרום פרדס חנה

דרושים נהגים

הגרים בפרדס חנה או בסביבתה

למשאיות נוסעים ומשא עם מנוף

עבודה קבועה בתנאים טובים

●

לפנות בשעות העבודה לאגף כוח אדם או למר יהושע קרביץ

דרוש

נער שליח

(עם אופניים)

לסוכנות ידיעות בינלאומית

לפנות בשעות העבודה

טל. 291566 ת"א

מתפנה

מנהל עבודה

מומחה לעיבוד שבבי וציקות

יואל עוזיאל

רח' הקיבוצים 62 קרית חיים

טל. 714198—04

חברת מוסדות חינוך ותרבות בע"מ ירושלים

דרוש מרכז המקצועות הטכנולוגיים

כישורים:
1. מהנדס או הנדסאי/טכנאי מוסמך
2. בעל נסיון בעבודה חינוכית
3. בעל נסיון בעבודת ניהול או ריכוז
4. בוגר בי"ס מקצועי (רצוי)

הדרגה תקבע בהתאם לכישורי המועמד.

המעוניינים יפנו בכתב להנהלת בית ספר התיכון המקיף ע"ש דנמרק, רח' יהודה הנשיא 2, ירושלים.

תאריך אחרון להגשת המועמדות — 5.2.74.

דרושים

אורגים וסוללות

לנולי בליטאו אוטומטיים "אמקא" — קריפטובסקי

קרית אריה פ"ת

כניסה מהכביש ע"י ...

טלפון 913949

איש/אשת

מכירות

בענף הטכסטיל

דרוש/ה למשרד־יבוא לקבלת הזמנות כאת יבואנים־בדים וקונפקציונרים.

טל. 37277 ת"א.

חברה לנסיעות

מחפשת

פקיד מומחה בכיר

Booking Clerk

סיכויים טובים להתקדמות מהירה.
קיימת אפשרות של השתתפות ברווחים.

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב תוך ציון נסיונם ל־ת.ד. 21017 ת"א — עבור "מומחה".

— סודיות מוחלטת תשמר —

א.אי.ל ישראל בע"מ
תעופה ארקטורית

לאגף הכספים דרושות

פקידה

כתבנית עברית
לעבודה במשרה מלאה במזכירות האגף

פקידה

כתבנית אנגלית־עברית
לעבודה במשרה מלאה במזכירות האגף

נא לפנות טלפונית או אישית 782141 או 787131 לא.אי.ל. ישראל בע"מ, רח' מבצע קדש 48 בני־ברק 51203.

— סודיות מובטחת —

למוסד חינוכי ברמת־גן

דרושים

★ **מזכירה**
בעלת נסיון

★ **פקיד/ה**

עם ידיעה בהנהלת חשבונות
רצוי בעל(ת) נסיון וסוג 2.

●

לפנות כל יום בשעות 9—12
לטל. 731459 ת"א

דרושה למפעל מתכת מתפתח במפרץ חיפה

פקידת קהל וטלפון

נא לפנות לת.ד. 10035 מפרץ חיפה או לטל. 725555—04

עובדת סוציאלית

צעירה

או עם אותם כישורים (הורה בתל־אביב) דרושה לעבודה חלקית

לפנות ת.ד. 20050 ת"א עבור ל־0326/09

למשרד שמאים

דרוש

קיזר שמאי

לפנות עם פרטים כת.ד. 1334 תל־אביב למספר 61018/ל

דרושה

מרכזנית/כתבנית עברית

למוסד ציבורי בירושלים

שעות העבודה 8—13, 15—18.

בדבר פרטים להתקשר 35271.

דרושה

גרפיקאית שרטטת

דפוס קט־אופסט בלפור 34 ת"א

טל. 50487

לחברת איסכור

דרוש

מזלגן

— מ י ד ! —

לפנות למנהל כוח־אדם "חטת" טל. 849111 או רח' האופן 1, אזור התעשיה חולון.

לחברת ביטוח בחיפה

דרוש/ה

פקיד/ה

לחיתום בענף הביטוח האלמנטרי

דרוש נסיון קודם בעבודה וידיעת השפה האנגלית

נא לפנות בכתב אל ת"ד 403 חיפה

דרושים נהגים

לרכב חדש

משאיות רגילות וסמיטריילרים

יש אפשרות לשותפות

טלפון 820651

לבית מסחר לצלום

דרוש מוכר/ת

עם ידע בסיסי.

"פרכין יוגנדי"

רח' בן יהודה 5 ת"א

טל. 56937.

מקט אופנת עור — עבו

דרושה מזכירה

בעלת נסיון של 4 שנים לפחות השולטת בעברית ובאנגלית

תנאים טובים ● עבודה מעניינת

נא לפנות לטל. 913618—04, 911532—04

דתי

המפורט על גיטרה

מחפש רציני

להקמת צמד או שלישיה.

לפנות ת.ד. 2045 ר"ג למס' 801.

במשרד עו"ד־פירוד

דרוש

מתמחה מובשר

✶

נא לפנות לת.ד. 40?? תל־אביב למס' 265

למוסד צבורי בתל־אביב

דרוש

מנהל חשבונות צעיר

כישורים: סוג ג'—ד'
נסיון 2—3 שנים

לפנות טלפון: 250231 קו פנימי 32.

סברה בע"מ

ארוחות קלות מוקפאות

דרוש

סוכן מכירות

בעל רכב, רצוי נסיון בענף המזון.
תנאים טובים

טל. 984—555 בין השעות 8.00—12.00

לקרן הקיימת לישראל

(מינהל פיתוח הקרקע)

דרושים

1. **מהנדס ביצוע חבלי**
— בחבל הצפון

2. **מהנדס ביצוע חבלי**
— בחבל הדרום

התפקיד כולל פיקוח על עבודות הנדסיות, בעבודות עפר כבישים ותשתיות, ניתוח עלויות עבודה, מעקב פיזי על הביצוע בשדה ובמשרד.

תנאי עבודה: בהתאם לכישורים

מועמדים בעלי נסיון וכישורים מתאימים יגישו את מועמדותם בכתב תוך פירוט כישוריהם ונסיונם עד 22.1.74 לפי המען: קרן קיימת לישראל ת.ד. 283 ולציין ע"ג המעטפה "עבור מהנדס ביצוע".

— סודיות מובטחת —

למשרד יועץ מס

דרושה

פקידה כללית

עם ידיעה טובה בהדפסה בעברית

נא לטלפן 613132 תל־אביב

דרושים

אדריכל או טכנאי

בקודה

לעבודה זמנית בפרטי גמרות בנין

טל. 732176

דרושים

למוסך כדורי

מכונאי רכב

פחח רכב

והניך

ארתור שניצלר 4, יפו

טל. 825732

למשרד אדריכל

דרוש/ה

שרטט/ת

טל. 905589

בבית — 913439

דרושה

פקידה כתבנית

בעלת ידע בסיסי בהנהלת חשבונות

מ־8.00—16.00

טל. 32241

למשרד רואה־חשבון

דרוש בוחן

קיימת אפשרות להתמחות

לפנות טלפון 238989 או 235062

למשרד רואה חשבון

דרוש מבקר עצמאי

בעל נסיון של לפחות 4 שנים

לפנות כת. 614866

המשך דרושים בעמודים: 40, 46, 47, 48

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י
קרן החינוך לישראל
קרן יסוד של המגבית היהודית המאוחדת

מכרז בניה ק/167
לבנית מעון יום
ע"ש וולדנברג ביבנאל

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה באזה הצעות מקבלני בנין לבנית מעון יום ע"ש וולדנברג ביבנאל.

הבנין המתוכנן הוא בשטח של כ־350 מטר מרובע.

את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום א' 13.1.74 בבנין הסוכנות, רחוב קפלן 12, תל־אביב, בחדר מס' 206 בשעות העבודה, תמורת תשלום של 350 ל"י אשר לא תוחזרנה.

סיור קבלנים יתקיים ביום ד' 23.1.74. הפגישה במשרד מהנדס המועצה המקומית יבנאל, בשעה 13.00.

את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצוינת בסעיף 3 לעיל עד ליום ד' 13.2.74 שעה 12.00.

תנאי התשלום במזומנים כפי שיקבע בחוזה שייחתם.

ההשתתפות במכרז זה פתוחה אך ורק לקבלנים רשומים בהתאם לחוק רשום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט, והרשאים בהתאם לחוק לבצע את העבודה המוצעת בהתחשב עם היקפה הכספי ומהותה עם קבלת החומר על הקבלן להמציא אישור מתאים מטעם רשם הקבלנים בדבר התאמתו לעבודות כדרוש בסעיף זה.

אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י
קרן החינוך לישראל
קרן יסוד של המגבית היהודית המאוחדת

מכרז בניה ק/166
לבנית מעון יום
ע"ש מאידהוף באור יהודה

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה באזה הצעות מקבלני בנין לבנית מעון יום ע"ש מאידהוף באור יהודה.

הבנין המתוכנן הוא בשטח של כ־400 מטר מרובע.

את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום א' 13.1.74 בבנין הסוכנות, רחוב קפלן 17, תל־אביב, בחדר מס' 206 בשעות העבודה, תמורת תשלום של 350.— ל"י אשר לא תוחזרנה.

סיור קבלנים יתקיים ביום ג' 22.1.74. הפגישה במשרד מהנדס המועצה המקומית באור יהודה בשעה 9.00.

את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצוינת בסעיף 3 לעיל עד ליום ד' 13.2.74 שעה 12.00.

תנאי התשלום במזומנים כפי שיקבע בחוזה שייחתם.

ההשתתפות במכרז זה פתוחה אך ורק לקבלנים רשומים בהתאם לחוק רשום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט, והרשאים בהתאם לחוק לבצע את העבודה המוצעת בהתחשב עם היקפה הכספי ומהותה. עם קבלת החומר על הקבלן להמציא אישור מתאים מטעם רשם הקבלנים בדבר התאמתו לעבודות כדרוש בסעיף זה.

אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מעונינים לרכוש
שטח לתעשיה
באיזור המרכז
בגודל של 10 דונם בערך
עם או בלי מבנים

בהצעות נא לפנות לת.ד. 2770 תל־אביב

רשות השידור
מכרז מספר 3/74
רשות השידור מזמינה בזה
הצעות לשיפוץ בית אולפני הרדיו
ברחוב הלני המלכה 21 בירושלים
השיפוץ כולל עבודות נגרות, טיח, חשמל, ריצוף וזגגות.
לדבר פרטים נוספים, נא להתקשר למחלקת המינהל וארגון טלפון 228126—02 בשעות העבודה הרגילות עד לתאריך 20.1.74.

נגנבה מכונית נכה
אוסטין קמברידג'
צבע תכלת
מס' 347—224
מבטיש צבאי. המוצא הישר יבוא על שכרו. להודיע בטל. 03-447461, 03-55433 או לתחנת המשטרה הקרובה.

נגנבה סוסיתא
סטיישן לבנה
מס' 237—231
לפנות טל. 522813 קרית מוצקין, דרך עכו 39 בן דוד
המוצא יבוא על שכרו.

מבצע מכירות ענק
במחירים מיוחדים
* חליפות —.80 ל"י
* שמלות —.60 ל"י
* מכנסים —.35 ל"י
* סוודרים —.30 ל"י
* שאריות בדים לבגדי ילדים ונשים
המכירה:
אקספורט סריג
אופנת גברות
תל־אביב, רח' הרצל 39, קומה ב'
חיפה, רח' הרצל 45, קומה ב'
רמת־גן, רח' בצלאל 27, ליד בריכת גלי גיל.

STOP לתתיקרות!!!
פנות תמונה צבעונית 7X11
רק —.1 ל"י
לחיילים הנחה
פוטו אלנבי
אלנבי 67 ת"א טל. 615485

בית קינר בע"מ
רח' בן־יהודה 65 טל. 223259
10—12, 4—6
חנות ומשרדים
רח' ביאליק/אלנבי
למסירה:
חנות כ־50 מ"ר וגלריה, ועוד 11 חדרי משרד בקומת קרקע וקומה ב', הכל במצב מצויין.
דמי־מפתח: —.220,000 ל"י

בבבלי להשכרה
כשכר־חודשי
דירת 3 חדרים
+ טלפון, מעלית
ומים חמים מרכזי
"נאמן ובוזגלו" —
טל. 249121-03
מ־8.00 עד 13.00

למכירה
מפעל
לפרופילים מעץ
באזור תל־אביב
בשטח של 250 מ"ר.
טל. 843677 מ־6—9

השבוע
גדנ"ע
על
הכוונות
במעריב
נוער

העובדה:
אין כפרסום ב"לוח מעריב" כל המפר׳ שם בו נוכח בכך
הבקשה:
אנא הקדם ככל האפשר במסירת מודעתך ל"לוח מעריב" של ערב שבת בראשית השבוע (ולא בסופו — למען לא תאחר את המועד).

ביום שני, כ' בטבת תשל"ד (14.1.74)
נערוך אזכרה
במלאות שנה לפטירתו של אבינו וסבנו היקר
נפתלי דימרמן ז"ל
ובמלאות שנתיים לפטירתה של אמנו וסבתנו היקרה
בתיה דימרמן ז"ל
בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין החדש, ליד כפר סמיר. אוטובוס מיוחד ייצא בשעה 3.00 מקרית־חיים רח' הראשונים (ב') 61, ויאסוף ליד תחנת רכבת דגון חיפה.
המשפחה

רשות השידור ועובדיה
משתתפים בצערו של
גיל בהנא
במות עליו אמו
עליזה ז"ל

מינהל המחקר החקלאי
משתתף באבלו של
יצחק ניר
על פטירת
האב
הנהלה ועובדי
המכון להנדסה חקלאית

לתרצה מצמן (פרייס)
השתתפותנו הכנה באבלך הכבד
במות בעלך
יצחק ז"ל
הסוכנות היהודית לא"י
המחלקה לעליה ולקליטה
והדריך באגף השרותים הסוציאליים

לחברתנו לעבודה רותי
אתך באבלך הכבד על מות
אביך ז"ל
הנהלת ישראל רוזן
וצוות העובדים

ב"ה
למשפחת מרמנר
אתכם באבלכם הכבד
בהלקח מכם ללא עת
גיורא ז"ל
קבוצת עלומים
וגרעין "הראל"

לאיציק ניר ומשפחתו
תנחומים במות
האב ז"ל
חבריך ביחידת ד.צ. 2366

למלכה ומשפחתה
אתכם באבלכם הכבד במות
האם ז"ל
תלמידות י"/4 והמחנכת
תיכון עירוני ג' תל־אביב

לאברהם פלקסר
אתך אנו באבלך במות
אביך ז"ל
מפקדי וחיילי יח. ד.צ. 2628

במלאות שנה למות בעלי ואבינו
היקר באדם
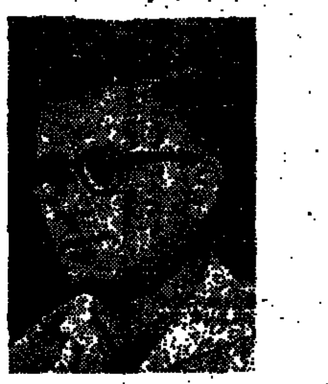
ברוניבסקי מאיר
ז"ל
מכיס אנו מגדיל האסון.
אליך בעגועינו יומם ולילה.
ימים ולילות בוכים אנו.
רב הצער בבית, לרעיתך ולילדיך.
נעלה לקברו ביום שני כ' טבת תשל"ד 14.1.74 בשעה 9.45 בבקר.
נפגשים ברחובת גבעת שאול, ירושלים.
המשפחה המתאבלת

הננו מודיעים בצער וביגון
על מלאות שלוש שנים לפטירת בננו
מנחם פלסטלניקו
(מגדאל)
המשפחה

למשפחת דבירי
ולארגון נהגי רעננה
אתכם באבלכם הכבד
על מותו ללא עת של
שבתאי ז"ל
אבנר גסר
ועובדי משרדו

למשפחת דבירי
ולארגון מובילי רעננה
אתכם אנו באבלכם
בהלקח ללא עת היקר באדם
שבתאי דבירי ז"ל
מטענים בע"מ

למשפחת דבירי
ולארגון נהגי רעננה
אתכם אנו בצערכם הרב
במות יקירכם
שבתאי דבירי ז"ל
"ארזים" בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

ליצחק ארן
ראש המועצה האזורית "גן־רווה"
משתתפים בצערך על מות אחיך
נחום ז"ל
ללא עת
עובדי המועצה האזורית "גן־רווה"
צוות המורים והגננות בביה"ס
ובגן הילדים האזורי

במלאת שנתיים למותו הטראגי של
בננו ואחינו היקר
משה (מוני) קפלן ז"ל
נערוך אזכרה לזכרו, ביום א', י"ט טבת תשל"ד, 13.1.74, בבית העלמין בזכרון יעקב.
נפגשים בבית ההורים ב־3.30 אחה"צ.
המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירנו
שלמה שוכמן ז"ל
תערך אזכרה ביום ראשון, י"ט טבת תשל"ד (13.1.74) בשעה 15.00 בבית העלמין בחולון (השער החדש).
אוטובוס מיוחד יצא בשעה 14.30 ממוסך ארלוזורוב 17, תל־אביב.
המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירנו
אברהם (שלי) קולנשר
ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום שני כ' טבת תשל"ד 14.1.74 בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין בחולון.
נפגשים ליד השער החדש.
המשפחה

על יקירתנו
לילך
לבית אשכנזי
אנו מתאבלים ומשתתפים בצער
בני משפחתה.
משפחת גלעד

במלאת שלושים למותו של
שנק נתן
תתקיים אזכרה ביום ב' 14.1.74 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בחיפה. נפגשים ע"י השער הצבאי. הסעה תצא בשעה 2.00 אחה"צ מרחוב הנקין 18, ויעבור מעינות רחובות ברל ואגיר בשעה 2.15
המשפחה

במלאת 3 שנים לפטירתו של בעלי,
אבינו וסבנו היקר
בנימין מיקלברג ז"ל
תתקיים אזכרה בבית העלמין האזורי בחולון, ביום שני, כ' בטבת תשל"ד 14.1.74 בשעה 3.00 אחה"צ.
נפגשים ליד השער הישן.
המשפחה.

במלאת שנה לפטירתה של יקירתנו
פרומה לימונצ'יק ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום ראשון י"ט בטבת תשל"ד (13.1.74) בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין החדש כפר סמיר חיפה.
אוטובוס מיוחד יצא מרח' פבזנר 11 בשעה 2.30 אחה"צ.
המשפחה

אנו משתתפים באבלו של חברנו לעבודה
יוסף פלפל
במות
אביו ז"ל
ומביעים תנחומים לו ולמשפחתו.
פז חברת נפט בע"מ
ההנהלה והעובדים

לאהרון לננטל ומשפחתו
השתתפותנו הכנה באבלכם בהלקח
האם ז"ל
תלמידי רפואה שנה ה'
אוניברסיטת תל־אביב

למשפחת לננטל
אתכם באבלכם הכבד במות
חנה ז"ל
דיירי הבית רח' יהפטל 21 בת־ים

לחברה קבלנית
דרושים
1. חשב
2. שרטט
צוות

לחברת איפוק
פרדס חנה
דרושים
למשאיות
ומשא עם

למוסד חינוכי
דרושים
* מזכירה
* פקיד/ה

דרושים
לרכב חדש
משאיות רגילות וסמיטריילר

קרן קיימת לישראל
מינהל פיתוח הקרקע
דרושים
ביצוע חבל הצפון
ביצוע חבל הדרום
בהתאם לכישורים
מובטחת

בעמודים: 40, 46, 47, 48

מכזا من الأصل

هكذا من الأصل

במלאת שנה לפטירת יקירתנו

כהן דבורה ז"ל

תתקיים אזכרה ביום ראשון, י"ט בטבת תשל"ד (13.1.74).

מתאספים בשעה 14.00 ב־בית כהן שם־טוב, רח' נחלת בנימין 140 ת"א, או בשער בית העלמין ב־חולון בשעה 14.30.

הבן, הנכדים והניבים

שנה לנפילת בננו ואחינו היקר

גדעון ברמן ז"ל

הכאב והדמעות צורבים בנו יומם ולילה, כל מחשבותינו קשורות בך, בזכרך ובהופעתך: אור היית, פרח שנקטף בטרם עת. לנצח נזכור אותך.

האזכרה תתקיים ביום רביעי, כ"ב בטבת 16.1.74 מוקירי זכרו נפגשים ע"י השער החדש בבית העלמין בחולון בשעה 2.30.

ההורים: בנימין ולאה ברמן
אחותו: ניקי וכל המשפחה

נהג,
לא כל אחד יכול
להיות בחזית,
אבל כל אחד
יכול להסיע
חיילים הביתה
משק!

בשכ"ח בית נפרד

עם סידורים אקוסטיים, קירור מרכזי מתאים: להקלטות טלוויזיה, צילומים, התעמלות וריקוד + טלפון, חניה גדולה, כניסה מידית בסביבת תל־אביב.

ביום — 224276
בערב — 732776

למכירה בהזדמנות
לרגל חיסול
כל הציוד למילק בר
במצב חדש + רהוט
טלפון 860867

השבוע
להקל או
לא להקל?
במעריב
הנוער

אבלים ודואבים נתיחד עם זכר בנינו

אדם אלטמן
יוסי ספיר
דן ספיר
רמי רויף

ביום חמישי כ"ב טבת תשל"ד (17.1.74) נעלה לקברו של
יוסי ספיר
בבית הקברות בעפולה בשעה 13.30.

ביום ראשון כ"ו טבת תשל"ד (20.1.74) נעלה לקברו של
רמי רויף
בבית הקברות בקבוץ בארי בשעה 14.00.

ביום שלישי כ"ח טבת תשל"ד (22.1.74) נעלה לקברו של
אדם אלטמן
בבית הקברות בקבוץ משמר הנגב בשעה 14.00.

ביום חמישי א' שבט תשל"ד (24.1.74) נתיחד עם זכרו של
דן ספיר
בבית הקברות בהר הרצל ירושלים בשעה 14.30.

בית גת
והמשפחות
— מוקירי זכרם מוזמנים —

ביום ראשון, 13.1.74, י"ט טבת תשל"ד, בשעה 3.00 אחה"צ נקיים בבית העלמין הצבאי בטבריה אזכרה לבנינו־חברינו

יואב ברקאי
דובי דביר

אוטובוס ייצא מבית חרוד איחוד בשעה 2.00 אחה"צ למקום.

מפקדי היחידות מתבקשים לשחרר את חבריהם.

המשפחות
ובית עין חרוד איחוד

ביום רביעי 16.1.74 בשעה 21.00
תתקיים בביתנו אזכרה
לבנינו היקרים

דני ברנהיים
אברהם משולם

קבוץ יקום

במלאות שנתיים להירצחו ברמת הגולן
של בני ואחי הבלתי נשכח

יוסף גרובר הי"ד

תיערך אזכרה ביום ראשון, י"ט בטבת 13.1.74 בבית הקברות בחיפה לשער ראשי בחלקת הקדושים בשעה 3.30 אחה"צ.

המשפחה.

ביום א', י"ט טבת תשל"ד (13.1.74) בשעה 21.00
תתקיים בביתנו אזכרה לחברנו

בנימין (בנק) שפירא
ז"ל

בית עין שמר

ביום השלושים לפטירת
בעלי אבינו אחינו ובננו היקר

הרב כמוס סופר זצ"ל

נעלה לקברו לגילוי המצבה
ביום רביעי כ"ב טבת תשל"ד (16.1.74) בשעה 14.00
בבית העלמין בצפת.

האזכרה בשעה 16.15 בבית הכנסת במושב עלמה.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

ברוך כבירי ז"ל

תערך אזכרה וגלוי מצבה ביום ב' כ' בטבת תשל"ד (14.1.74) בשעה 3 אחר־הצהרים.
נפגשים בשער בית העלמין בחולון.

אשתו בלומה
אחיו מיכאל
והמשפחה

במלאת שלושים לפטירת אשתי, אחותי ודודתנו

מרת ליברמן לאה (לייזה)
ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום שני כ' טבת תשל"ד (14.1.74) בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה
אוטובוס יצא מרח' ארלוזורוב 61 בשעה 3.00 אחה"צ
המשפחה

חלפו שנתיים מאז נלקח מאתנו
יקירנו

יצחק ורדי ז"ל

תיערך אזכרה ליד קברו, בבית העלמין בחולון (כניסה מהשער הישן)
ביום ראשון י"ט בטבת תשל"ד (13.1.74), בשעה 3.00 אחה"צ. נפגשים ליד בית המנות, רחוב הנביאים 32 תל־אביב, בשעה 2.30 אחה"צ

המשפחה

ביום ראשון, י"ט בטבת תשל"ד 13.1.74
במלאת שנתיים לפטירתו של יקירנו הבלתי נשכח

עו"ד ד"ר אהרן בלזר ז"ל
ב"ר שרגא ז"ל מטרנוב

נערוך אזכרה בשעה 3 אחה"צ בבית העלמין הישן בחוף הכרמל, חיפה. מוקירי זכרו מתאספים ליד השער הראשי של בית העלמין.

המשפחה

במלאת שנה לפטירת

ה"ר אבנר קומרוב ז"ל

ייערך טכס אזכרה ביום ראשון, י"ט טבת, תשל"ד (13.1.74) בשעה 14.30 בבית העלמין בנס־ציונה.

אחיו ומשפחתו
אלמגור ושות'

במלאת שלושים לפטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר

ר' בנימין יצחק
ב"ר ישראל זאב איגנשטיין ז"ל

תיערך אזכרה וגילוי מצבה ביום ראשון י"ט טבת תשל"ד (13.1.74) בשעה 3 אחה"צ בבית העלמין החדש בכפר סמיר ליד חיפה.
אוטובוס מיוחד יצא בשעה 2.45 בבית המנוח ברח' יפו 155, חיפה.

אשתו: צ'רנה
בנו וכלתו: אבי והדה אגמון
נכדיהם וכל המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של בעלי,
אבינו, סבנו ודודנו היקר

יצחק פופינסקי ז"ל

שנפטר כ' בכסלו תשל"ד 16.12.73 בגלמו כבדית
תודתנו העמוקה נתונה לכל מנחמינו באבלנו כי רב.

המשפחה

במלאת ארבע שנים לפטירת אמנו היקרה

גיטל בורג ז"ל

התקיים אזכרה בבית העלמין בפתח־תקוה ביום שני, כ' טבת תשל"ד (14.1.74) בשעה 4 אחה"צ.
נפגשים ע"י ק. "מרכז" רח' בית שאן בשעה 3.00 אחה"צ.

בעלה אברהם בורג

האזכרה של בננו

יהושע ז"ל

תתקיים ביום חמישי, כ"ג בטבת תשל"ד (17.1.74) בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בכפר סביר.
אוטובוס יצא מבית הורין, קרית חיים רח' דגניה 17, בשעה 2.

משפחת משה שרף

במלאת שנה למותה של

שושנה (רוזה) בלוך
מדלטין

נעלה לקברה ביום א', י"ט טבת 13.1.74
נפגשים בכניסה לבית הקברות בנחלת יצחק בשעה 3.00 אחה"צ.

בנה, בנותיה, נכדיה ונינה

ביום השנה למותו של
בננו בכורנו היקר והבלתי נשכח
יצחק יוסף מרדכי

צחי בייטל ז"ל

והוא בן 8½ אביבים
נעלה לקברו ביום ראשון, י"ט בטבת תשל"ד (13.1.74), בשעה 3.00 אחה"צ לבית העלמין בקרית שאול.
נפגשים ליד שער בית העלמין.

לאה ונחום בייטל

במלאת שנתיים לפטירת
אמנו, אמנו וסבתנו היקרה

מניה זמברובסקי
ז"ל

תערך אזכרה ועליה לקברה ביום ראשון, י"ט בטבת תשל"ד (13.1.74), בשעה 3.00 אחה"צ, בבית העלמין ברחובות.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

יחזקאל (אוסקר) כהנא
ז"ל
בן חיים ז"ל

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו בטכס גילוי מצבה ביום שני, כ' טבת תשל"ד 14.1.74 בשעה 3 אחה"צ.
אוטובוס מיוחד יצא בשעה 2.00 אחה"צ מבית המנוח, רח' דובנוב 28, רמת גן, חיפה. ומבן המכון מול עירית חיפה, בשעה 2.30 אחה"צ — לבית העלמין החדש ליד כפר סמיר

אשתו, בנו, אחיו ואחיותיו

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

יעקב מסיקה ז"ל

יערך טכס גלוי מצבה בבית העלמין בבאר־שבע, ביום ראשון, י"ט בטבת (13.1.74) בשעה 12.00.

מוקירי זכרו מוזמנים.

המשפחה

עם מלאת שנה לפטירתה של
אמנו, אמנו וסבתנו היקרה

מרת פרידה בורנשטיין
ז"ל

נקיים אזכרה, ביום ראשון, י"ט בטבת תשל"ד (13.1.74) בשעה 14.30 אחה"צ, בבית העלמין בחולון
אוטובוס יצא מבית המנוחה, רח' בלפור 23 תל־אביב, בשעה 14.00

מאיר בורנשטיין ומשפחתו

במלאות שלושים לפטירת אמי, וסבתנו היקרה

ז'נט (שיינדל) שפירא ז"ל

תיערך אזכרה וגילוי מצבה ביום ראשון, י"ט בטבת תשל"ד (13.1.74) בשעה 3.45 אחה"צ בבית העלמין הישן חוף הכרמל, חיפה. התכנסות בבית המנוחה, רח' חרמון 33, חיפה, בשעה 3.30

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת
יקירנו

אגרונום

אמנון סרברו
ז"ל

נעלה לקברו ביום ראשון, י"ט בטבת תשל"ד (13.1.74) בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין קרית שאול. נפגשים ליד השער
תודתנו נתונה לכל מנחמינו באבלנו בעל פה ובכ...

המשפח...

הננו מודיעים בצער רב על מות
חברנו לעבודה

לויט אהרן ז"ל

...צים חברת השיט הישראלית ב...
ההנהלה והעובדים

עובדי מרכז ההסברה

משתתפים בצער המשפחה
על פטירתו של

אהרן לויט ז"ל

מבכים מרה על

יהודה לייב חנן פלקו...
בן אלעזר
(מחלוצלאבק)
כי איננו

ההלויה התקיימה ביום חמישי, ט"ז טבת תשל"ד 10.1.74.

המשפחה המת...

במלאות שלושים לפטירת יקירנו

שלום הלפרט ז"ל

תערך אזכרה וגילוי מצבה על קברו ב... כ' בטבת תשל"ד (14.1.74) בשעה 3.00 אחה"צ בית העלמין בהרצליה.

נפגשים ליד שער בית העלמין.

המשפ...

במלאות שלושים לפטירתה של יקירתנו

שרה ליפשיץ ז"ל

נעלה לקברה לטקס אזכרה וגילוי מצבה ביום ר... י"ט בטבת תשל"ד 13.1.74 בשעה 3.00 אח... נפגשים ליד שער בית הקברות בחוף הכרמל, בית הקברות הצבאי, חיפה.
תודתנו נתונה לכל המוסדות והידידים שהביעו תנחומיהם והשתתפותם בצערנו בכתב ובעל פ...

קלמן ליפשיץ והמשפחה הא...

במלאת שבעה לפטירתה הטראגית
של בתנו

שלומית רובינוב ז"ל
שנקטפה בדמי ימיה

נעלה לקברה ונתיחד עם זכרה
ביום א' 13.1.74 בחלקה הצבאית בקרית שאול
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים
ברחוב שמעון התרסי 32 תל־אביב בשעה 3.00

המשפחה המכא...

במלאות שלושים לפטירתה של יקירתנו

עליזה זייד ז"ל
לבית בראון

נעלה לקברה לטכס אזכרה וגילוי מצבה ביום... י"ט בטבת תשל"ד (13.1.74) בשעה 14.30 ב... העלמין החדש בכפר סביר.

המשפ...

מעריב לספורטאים

מכבי תל־אביב תצטרך להתכונן היטב לקראת הגומלין בווארזה

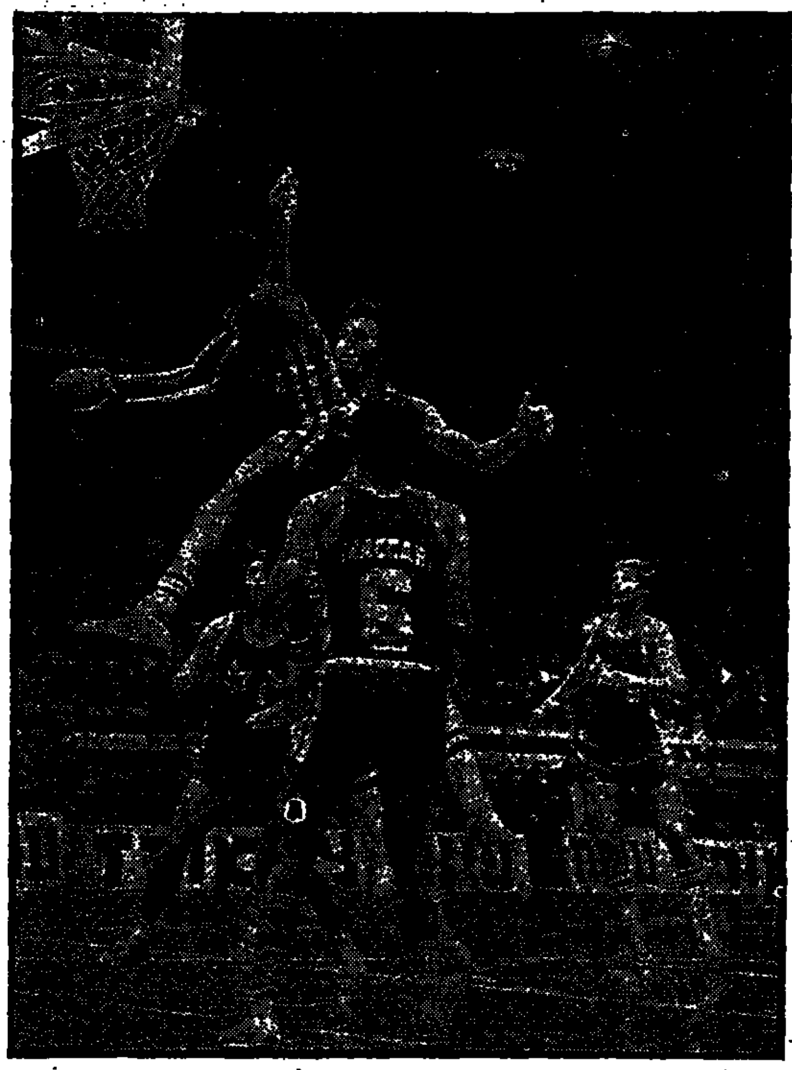

ביל פלס ממכבי, קלט בניתור מרהיב בהזדמנותו של „איניס" ובכך מונע מדינו מנגין (מאחוריה, מרים יד), כוכבה של הקבוצה האיטלקית, להשיגו ולהחדירו לסל. עוקבים אחר מבצעו של פלס, מימין: מיקי ברקוביץ, ברודי (עם הגב למצלמה) ומיכה שהורץ. (צילום: אסף קוטין)

„איניס" וארזה גברה אמש על מכבי ת"א 83—77 במשחק הראשון במסגרת שלב רבע הגמר בגביע האירופי

מאת משה לרר

יש לי הצעה טובה לכדורסלני מכבי תל־אביב ולקהל אוהדיה: לשכוח, מהר ככל האפשר, את משחק ההפסד אמש ל„איניס" וארזה (77—83) בשלב רבע הגמר של הגביע האירופי לאלופות, ולנצל את משחק הגומלין שייערך בשבוע הבא בווארזה להכנה טובה יותר לקראת שני המשחקים הנותרים הצפויים לאלופה שלנו, נגד אלופות צרפת ובלגיה.

רק הצלחה מכסימאלית ב־משחקים עם שתי היריבות ה־באות של מכבי, יכולה לסלול לנציגה הישראלית את הדרך לשלב חצי־הגמר.

מיותר איפוא לבכות על החלב שנשפך ביד־אליהו, כי מי שמצוי בכדורסל האירופי יודע עד כמה חזקה ומוצקה היא „איניס", אלופת אירופה בשנתיים האחרונות.

סימני בטחון עצמי מעודדים הי ולמכבי בטרם־קרב. היש־ראלים — בעידוד מקוה של רבבת צופים — סמכו יותר על הבימה על הביתיות, ה־עשויה להפתיע כמעט כל קבוצה באירופה.

כמעט — אך לא את ה־מכונה המשומנת היטב של „איניס" וארזה. זו ניצבה כבר בפני יריבות חזקות ממכבי ר יכלה להן — ועבורה לא היוותה תוצאת המשחק אכזבה שאין לעכל אותה, כפי שנתקבל אצלי הרושם אחרי המשחק, כאשר שומעתי תגובות אוהדות מפי צופים שיצאו את השערים ב־ראשים מורכנים.

● הפסדים נדירים

דינם של המשחקים בגביע אירופה הוא, שגורלם נחרץ במשחקי בית החוץ. לכן אין לראות במשחק שהתקיים ביד־אליהו אלא בעין „מחצית משחק", שהמשכו — בשבוע הבא בוארזה.

אבל אפילו היו המכבים מת־עלים לרמה טובה בהרבה מזו שגילו אמש, גם אז לא היה ביכולתם אלא „לדגדג" את „איניס" ולזכות בנצחון יוקרה מינימאלי. הנצחון — אפילו בנקודה — אילו היה מושג, היה מספק את כל ה„מי ומי" בעולם הכדורסל, שכן הפסדיה של „איניס" נדירים כמו שלג במלזיה.

אולם בצורה ובדרך כפי שיחקה אמש האלופה הישר־אלית — לא היה צל של סיכוי לגבור על „איניס" — ועם כל הכבוד להדמית שיצרה אצלנו מכבי ת"א, עלינו להודות כי קיימות קבוצות טובות ממנה. ו„איניס" היא אחת מהן.

● הבדיקות אישיות

התוצאה הסופית יש בה מ־שום מחמאה מסויימת למכבי — אם לא נשחזר את האירועים שקדמו לשריקה הסופית. אחרי הכל, הפסד של שש נקודות לאלופת אירופה, אין בו משום אסון, ובוודאי לא תבוסה.

על פי מהלך המשחק, ראויה היתה „איניס" לנצחון ברור הרבה יותר, אך הבדיקות אי־שיות של גבי נוימרק, הכדור־סלן ש„חימם" את הספסל בכל המחצית הראשונה, גרמו מדי פעם לצמצום הפער.

למעשה, לא היה איש פרט לנוימרק במחצית השניה, ש־יגן על כבוד האלופה הישרא־לית בצורה טובה יותר. טל ברודי התנועע כאילו שקע ב־עולם אחר; אריק מנקין לא הצדיק את התקוות שתלו בו בשמירה הדוקה על ה„קטטף" האיטלקי דינו מנגין; מיכה שהורץ לא הביא אף הוא תועלת מרובה וגם את מיקי ברקוביץ ראינו במשחקים טובים יותר.

עבודה טובה עשה במחצית הראשונה שמואל אבישר, כ־אשר שבר בעקביות על צעדיו של הכוכב האמריקני בוב מורס, אך למרות זאת הצדיק האמריקני את משכורתו ה־גבוהה ב„איניס" והוא פרע חלק ממנה ב־23 הנקודות ש־רכש.

עבורי היוה האמריקני של מכבי, ביל פלאס, אכזבה — ולא רק מן הסיבה שלא היטיב לשחק. זוהי תוצאה לחאי מן המצב שאליו נקלע במהלך ה־משחק. במקום להתרכז במשחק ולנסות להתגבר על שומרו (איוואן ביסון, שהיה אגב כצוין!) העדיף פלאס לנהל ויכוחים חוזרים ונשנים עם השופטים ריזיאה מרומניה ו־טופאוזגלו מתורכיה. וכאשר שחקן מרבה להתווכח עם שופטים, אין הוא כמובן יכול להתרכז במשחק.

חברו, כאוחין ססיבנס, גם הוא לא התעלה לרמה מניחה את הדעת ובגלל סבירותו ה־רופפת, הצלה לבותרות את בנואל ראגה, הכדורסלן ה־מכסיקני של „איניס", שאמש היתה זו הופעת בכורה אישית שלו הצגה בגביע אירופה — אחרי פציעה שאירעה לו ב־אוגוסט האשר מני אז כמעט ולא הופיע במשחקי ההכנה של קבוצתו לקראת העונה הנוכחית.

● זהות־זוגות

שתי הקבוצות נקטו בשיטת השמירה האישית וכך נוצרו לאורך ולרוחב המגרש זוגות זוגות, כאילו עומדים הם ל־היכנס לתיבתו של נח.

אולם השמירה האיטלקית הי־תה יעילה יותר ולמעשה נתגלה לנו בכך כוחה של אלופת אירופה: משחק הגנה ללא פשרות, שעליו ניצח בכשרון רב דינו מנגין (10 כדורים חוז־רים בהגנה, 1 בהתקפה) ובוב מורס (9 כדורים מהגנה ו־2 בהתקפה).

ההגנה — היתה גם הדאגה העיקרית של מאמן מכבי תל־אביב יהושע רוזין. בכל ש־תותי לפני המשחק הדגיש ה־מאמן חוזק את חשיבותה של זו, אך למן הרצון לעשות זאת ועד לביצוע, קלעו האיטלקים כמה סלים באין מפריע, וגם כאשר צימקו המכבים פה ושם את התוצאה, הרי שהפער ה־בסיסי במהלך המשחק כולו היה של 6 נקודות — פער בו גם נסתיים המשחק לזכות האיטלקים.

רק כמה פעמים במהלך ה־מחצית הראשונה הובילו ה־מכבים ביתרון זעיר של נקודה או שתיים (32—30, 34—35), אך לקראת סיום המחצית „פר־צו" האיטלקים והעבר פיגור ליתרון בן 5 נקודות (38—43).

● של ראשון — בדיקת ה־15

די אם נציין כי את הסל הראשון שלו קלע ביל פלאס רק בדקה ה־15 (צימק את התוצאה ל־28—30) כדי להעיד עד כמה חיוור היה הכדורסלן המוכשר הזה במשחק כולו, שיוזכר כגרוע ביותר שלו מאז הצטרף לקבוצה הישראלית ב־ראשית העונה.

השופטים לא ניהלו את ה־משחק בהתאם לכל הכללים ואינני מתכוון לכך שהם לא היו „ביתיים". הם פשוט לא התאימו לניהול המשחק, אך הקהל שלנו מגיב בצורה שבה הגיבו עד כה צופים בתורכיה ובליון, אלא שלגבי שתי מדינות אלה, שמה כבר ההתאחדות ה־בינלאומית עין, ואילו עתה הצטרף גם ישראל לרשימת ה־מדינות בעלות הקהל הלא־כל־כך סימפאטי, העלול להזיק יותר לקבוצתו מאשר לסייע לה.

חברת „איגניס" למוצרים חשמליים, ניצלה את ביקורה של הקבוצה האיטלקית, שהיא נציגת המפעל, העניקה לקבוצת מכבי ת"א מכונת כביסה וה־שחקנים האורחים כיבדו את מצודי צה"ל בכובעי „סמבל" נושאי חותם המפעל.

„ברק" מצרפת ניצחה את הבלגים 88—61

יריבתה השניה של מכבי ת"א בגביע האירופי, אלופת צרפת „ברק", גברה אמש ב־אולמה הגדוש על אלופת בל־גיה, „אאורלי" אנטוורפן בהפ־רש של 27 נקודות, 88—61, אחרי שליטה ברורה במחצית הראשונה 40—26.

מתוצאת משחק זה ניתן ל־הניח כי ההתמודדות המכריעה לגבי מכבי ת"א על המקום השני בבית א' של רבע הגמר האירופי, תהיה עם הצרפתים (31 בינואר בברק ו־7 בפברואר בת"א).

יתר התוצאות בגביע אירופה, אמש: ריאל מאדריד — אקדמיק סופיה 109—93 (48—41), בסופיה.

המשחק במספרים

✶ איניס וארזה: 83 (43)

● קלעו: ראגה — 28 (13 סלים מ־20 קליעות שדה 2 מ־4 בעונשין); מורס — 23 (10 מ־20; 3 מ־4) מנגין — 12 (4 מ־8; 4 מ־12); זאנאטה — 9 (4 מ־6; 1 מ־2); ביסון — 6 (3 מ־6); רוסקני — 3 (1 מ־1, 1 מ־2); אסבולה — 2 (1 מ־2).

● שיעורי־הצלחה בקליעות — בשדה: 36 סלים מ־70 זריקות (53 אחוז); בעונשין: 11 מ־24 (45 אחוז).

● עונשין: 26 (יצאו בחמש עבירות: זאנאטה וביסון).

● ריבאונד: הגנה — 28; התקפה — 5. הבולטים: מנגין 10 הגנה 1 התקפה; מורס — 9 ו־2.

✶ מכבי ת"א: 77 (38)

● ברודי — 16 (7 מ־11 בכלי שדה; 2 מ־2 בעונשין); נוימרק — 14 (6 מ־15; 2 מ־2); נוימרק — 14 (6 מ־11; 2 מ־2); פלס — 11 (4 מ־17; 3 מ־6 בעונשין); אבישר 10 (3 מ־12; 4 מ־4); לוחה — 4 (1 מ־2 בשדה; 2 מ־4 בעונשין); ברקוביץ — 4 (2 מ־6 בשדה; 0 מ־2 בעונשין); שהורץ — 2 (1 מ־5 בשדה); מנקין — 2 (1 מ־2 בשדה).

● שיעורי הצלחה בקליעות — בשדה: 31 סלים מ־82 זריקות (37 אחוז); בעונשין: 15 מ־22 (68 אחוז).

● עונשין: 24 (איש לא יצא).

● ריבאונד: 21 הגנה; 17 בהתקפה; בלט: פלס — 7 הגנה 5 בהתקפה.

✶ שפטו: טופאוזוגלו (תורכיה); ריזיאה (רומניה); 10 אלפים צופים ביד־אליהו.

שר החינוך רואה בחיוב מסע הכדורסלנים לארה"ב

סגן ראש הממשלה ושר החינוך, יגאל אלון, רואה בחיוב את עריכת מסע נב־חרת הכדורסל של ישראל לארה"ב. זאת הבהיר מר אלון בשיחה טלפונית שקיים עם יו"ר מרכז „מכבי", מנחם סבידור, בתגובה לפניה ב־כתב של האחרון, שביקש התערבות שר החינוך לדחיית המסע בנימוק שלא ישתתפו בו ארבעה שחקני הנבחרת המנויים עם קבוצת מכבי ת"א, אלופת ישראל.

שר החינוך הבהיר באותה שיחה, כי ההחלטה לקיים את המסע הזה נתקבלה באיגוד הכדורסל בהמלצות הועדה ה־מקצועית של המוסד. מנהל רשות הספורט במשרד החינוך וההתרבות בירר אישית עם ראשי הועדה האמריקנית למגן ה־ספורט בישראל, מארגנת ה־מארחת הנבחרה בארה"ב, אם ניתן לדחות את המסע. הוסבר לו שאי־אפשר לדחות — רק לקיים או לבטל אותו ומסיבה זו וכן משום שהמסע משמש הכנה טובה לנבחרת הכדורסל לקראת משחקי אסיה בטהרן (שעה שאין כיום פעילות ליגה) — יש חיוב במסע ה־משחקים לארה"ב ושר החינוך אינו רואה מקום להתערבות מצידו בנושא זה.

✶ קבוצת „פ.ע. בלדפמאריי" מצירייך הודיעה להתאחדות ל־כדורגל, כי בטורניר הבינ־לאומי לנוער שהוא תארגן ב־אביב הקרוב, ישתתפו רק מו־עדונים ולא נבחרות נוער — כפי שסברה ההתאחדות ביש־ראל. לנוכח „הבהרה" זו, לא תשתתף נבחרת הנוער שלנו בטורניר. ההתאחדות תבקש משוייץ „לאתר" אירוע מתאים לנבחרות, הסובלת מחוסר תע־סוקה.

שיכון ופיתוח לישראל בע"מ

מציע למכירה את החנויות הבאות:

1. כרמיאל: 4 חנויות במבנה 905. פרטים נוספים בחברת עמידר סניף כרמיאל, רח' הגליל 19 כרמיאל. מועד אחרון להגשת הצעות: 26.1.74 בשעה 12.00.
2. טירת הכרמל: 3 חנויות במבנה 901. פרטים נוספים בחברת עמידר סניף טירת הכרמל — מרכז מסחרי החדש. מועד אחרון להגשת הצעות: 30.1.74 בשעה 12.00.
3. צפת: 8 חנויות בבית 334. פרטים נוספים בחברת עמידר סניף צפת, רח' ירושלים 76. מועד אחרון להגשת הצעות: 6.2.74 בשעה 12.00.
4. זכרון יעקב: חנות במבנה 213. פרטים נוספים בחברת עמידר סניף חדרה רח' הרברט סמואל 33. מועד אחרון להגשת הצעות: 16.1.74 בשעה 12.00.
5. ראשון לציון: שכונת רמת אליהו, חנות בבית 179. פרטים נוספים בחברת עמידר סניף רמת אליהו — המרכז המסחרי. מועד אחרון להגשת הצעות: 14.1.74 בשעה 12.00.

הופיע ספרו החדש של שמעון לביא

הנהלת חשבונות לכל

ספר מיוחד בסוגו: בהרצאת הדברים, היקפו ותבניתו. ההפצה: ספרי בע"מ ובכל חנויות הספרים

✶ ✶ ✶

✶ קורס מזורז (1)
✶ קורסי ערב רגילים 1, 2+1, 3
✶ הנהלת חשבונות בכתב בתנאים מיוחדים

הפתיחה 16 בינואר

יש חדש במכון: למתכוננים לבחינות לאוניברסיטה, לחיילים במחנות וללומדים שזמנם קצוב. לפרטים ופרוספקט פנה

ת"א, סמולנסקין 7 פנת בן יהודה 90 טל. 232611

לביא

שגריר גרמניה בישראל יסיים תפקידו בסוף השנה

מאת אינגה דוימשקרון

שגריר מערב גרמניה ב־ישראל, יאקוב פון פוטקאמר, יסיים את תפקידו ב־ישראל לקראת סוף השנה — מתוך חוגים המקורבים לשגרירות.

השגריר בן ה־55, שהחל בתפקידו בישראל בחודש מאי 1971, יעבור לתפקיד אחר ב־מסגרת שירות החוץ הגרמני.

פון־פוטקאמר, שתואר לפי מקצועו, מילא את תפקידו ה־דיפלומאטי הראשון בישראל. הוא השגריר המערב גרמני השלישי בישראל, מאז החדשו היחסים עם מערב גרמניה ב־1965. גם שני השגרירים ה־קודמים, ד"ר פאולס וד"ר קנוקה, לא שימשו בתפקידם כשגרירי בישראל יותר מ־שלוש שנים.

בינתיים לא ידוע מי יחליף את פון־פוטקאמר בתפקידו.

קיימת אפשרות, כי גם שג־ריר ישראל במערב גרמניה, אלישיב בן־חורין, יסיים את תפקידו בקרוב, וכנראה יקבל לידיו את תפקיד שגריר יש־ראל בבריסל.

התייקרו מקררים, צבעים, דבק ואריזות נייר

ועדת המחירים הציבורית אישרה אתמול את העלאות המחירים הבאות, בשל התייק־רויות חומרי־גלם שונים:

● חומוס משמן בקופסאות („תוצרת מגן ישראלית", „מטע") — אושרה העלאה של 11 אחוז. נמסר, כי את המחירון המפורט לגבי סוגי החומוס המוכן ובו המחירים המקסימליים לצרכן, יקבע משרד המסחר והתעשיה. מחי־רי החומוס מהסוגים האחרים לא ישתנו.

● עטרונות („עטרונות ירו־שלים") — אושרה העלאה של 5.9—9.6 אחוזים, בהתאם לסוג. המחירון המפורט יוגש לאישור משרד המסחר וה־תעשיה.

● מקררים 8 ו־12 רגל („אמ־קור") — אושרה העלאה של כ־12 אחוזים בממוצע. במחי־רי שאר סוגי המקררים לא יחול כל שינוי.

● קוקר („שפע־און") — אושרה העלאה של 140 ל"י לטונה.

● אריזות נייר („עטיפון") — אושרה העלאה של 25 אחוז.

● דבק על בסיס אוריאה ומלמין („שרפי־כרמל") — אושרה העלאה של 27 אחוז.

● דבק על בסיס נאופרן („שרפון") — אושרה העלאה של 18.5 אחוז.

● אבקת יציקה אוריאה ו־מלמין פורמלדהיד („כרמל־כימיקלים") — אושרה העלאה של 21 אחוז.

● לוחות, מוליות ועקבים מגומי („סוליתגי") — אושרה העלאה של 11.5 אחוז.

● צבעים סמלספיק לבניין ולתעשיה („סמבור", „אסקר", „רב־גון") — אושרה העלאה של 12 אחוז.

● צבע רפוס („אריולי") — אושרה העלאה של 20 אחוז.

זכו בהגרלת הפיס

בהגרלת מפעל הפיס שהתקיימה אתמול, זכו הכרטיסים הבאים:

בסך 150.000 ל"י זכו המספרים: 303734, 627916.

בסך 50,000 ל"י זכה המספר: 569826.

בסך 12,500 ל"י זכו המספרים: 562213, 692128.

בסך 6,250 ל"י זכו המספרים: 107220 257285 414075 605829.

בסך 1,250 ל"י זכו הכרטיסים הבאים: 013737 029153 031766 086839 161646 208753 209883 301724 361823 394400 451588 475659 498574 518039 539284 549482 559305 559667 683287 753862 793806.

בסך 600 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 02326 14097 26521 29647 44707 57682 73881 91680 93894 97139.

בסך 250 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 13384 16920 17062 21700 30383 32704 39188 40031 40884 44036 46600 46997 53598 54220 59579 60942 60968 76464 78055 83851 84560 88320 92383 96940 97325.

בסך 100 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 0029 0606 1064 2130 4925 6440 8979.

בסך 50 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 0095 1107 1331 1397 1540 1911 2517 2620 3306 3489 3494 3545 3679 3751 4523 5272 5325 5328 5590 5733 6157 6200 6577 7274 7704 7886 7939 7988 8098 8278 8534 8575 8682 8766 8968 8974 9137 9195 9969.

בסך 4 ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים בספרה: 5.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו

זיאל טייבר ז"ל

הלויה תצא היום יום שישי י"ז בטבת תשל"ד (11.1.74) בשעה 12 בצהרים מביתו בבלפוריה.

אשתו אלישבע
בתו כוכבה ובני ביתה
בנו חיים ובני ביתו
אחיו, אחיותיו,
גיסיו, גיסותיו
ומשפחתו
בארץ ובחוץ־לארץ

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו ללא עת של בעלי אבינו ואחינו היקר

עמוס יהלומי (בלולו)

ב"ר יעקב ז"ל

בשנת 44 לחייו.

הלויה תצא היום יום ששי י"ז טבת תשל"ד (11.1.74) בשעה 12.00 בצהריים מבית המנוח רח' הרשת 4 בת־ים לבית העלמין בחולון.

המשפחה המתאבלת

בצער רב וביגון קודר הננו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה

הינדה גולדריגל

לבית רקובסקי (מבריסק)

על מועד ההלויה נא להתקשר טלפונית: 243508, 456308

בנה, בתה, חתנה, כלתה וכל המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אמנו אחותי סבתנו גיסתנו ודודתנו היקרה

אסתר פיינר

אלמנת ר' יצחק פיינר ז"ל
בת ר' אהרן קיפרמן ז"ל

הלויה תתקיים היום, יום ששי י"ז טבת תשל"ד (11.1.74) בשעה 12.30 בצהריים, בבית העלמין חולון. אוטובוס מיוחד יצא מבית המנוחה, רח' עוזיאל 29 רמת־יצחק, רמת־גן, בשעה 11.45.

המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אמנו, אחותי וסבתנו היקרה

מרת שרה גלובוס ז"ל

הלויה תצא היום יום ששי י"ז טבת תשל"ד (11.1.74) בשעה 11.00 לפנה"צ מביה"ח „הדסה" עין כרם להר המנוחות ירושלים.

המשפחה האבלה

במלאת שלושים לפטירת ראש משפחתנו היקר

אלכסנדר רד ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו באזכרה וגילוי מצבה ביום ראשון, י"ט טבת תשל"ד (13.1.74) בשעה 3.00 אחה"צ בבית הקברות האזורי בחולון.

מוקירי זכרו נפגשים ליד שער בית העלמין.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אבינו וסבנו היקר

יעקב שוכמן ז"ל

הלויה תתקיים היום, יום ששי, י"ז בטבת תשל"ד (11.1.74) בשעה 12.30 בבית העלמין בחולון.

המשפחה המתאבלת

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו הפתאומית של אבינו וסבנו היקר

פנחס ארליכמן

בקשר למועד הלויה — נא להתקשר בטלפון 446698 תל־אביב

המתאבלים: אשתו, בנו, בתו וכל המשפחה

הלך מעמנו

שלום טליתמכר ז"ל

מראשוני תעשייני המתכת בארץ

ההלויה תבא היום, יום שישי 11.1.47 בשעה 11.00 לפנה"צ מבית ההלויות העירוני ברחוב דפנה 5 ת"א לבית העלמין בחולון.

המשפחה תשב שבעה בבית המנוח רח' אחד העם 132 תל־אביב

אשתו חיה
בתו רבקה ושמואל שניצקי וב"ב
בנו חיים וחיה טלית וב"ב
בנו אברהם וחוה טליתמכר וב"ב
והמשפחה

לחיה טליתמכר ולמשפחה

אנו משתתפים באבלכם הכבד במות ראש משפחתכם היקר

שלום טליתמכר ז"ל

דיירי הבית רחוב אחד־העם 132, ת"א

אגרונום אמנון ס... ז"ל

לויט אהרן

עובדי סרבו...

אהרן לוי...

יהודה ליב חן...

שלום הלפ...

שרה ליפשי...

שלומית רובינ...

עליזה זייד... לבית בראון

מודעות אבל גם בעמוד 13

مكان الأصل

مكذا من الأصل

הדלקת נרות
שבת פרשת שמות

	ע"ש	מוצ"ש
ירושלים	16.18	17.34
תל־אביב	16.36	17.31
חיפה	16.26	17.33
באר־שבע	16.34	17.33
אילת	16.38	17.39
הר החרמון	16.34	17.32
דרום התעלה	16.50	17.48
צפון התעלה	16.49	17.47

הנהלת הליכוד לישיבה דחופה הבוקר:

נציגי ע"מ ברשימת ליכוד דורשים כהונת סגן ראש עיריה בתל־אביב

מאיימים לפרוש מהקואליציה העירונית אם תידחה דרישתם * טוענים שגם בקדנציה היוצאת היה להם סגן ראש עיריה ומתנגדים לשינוי המצב

שירות „מעריב"

ההנהלה הארצית של ה־ליכוד הועידה להבוקר י־שיבה דחופה, על־פי דרי־שה אולטימטיווית של הר־שימה הממלכתית, בבעיית הליכוד בתל־אביב. זו מו־ענת כי ההסכם הקואליציו־ני שנחתם בתל־אביב מפר התחייבויות קודמות של ה־ליכוד, כי לא העניק לנ־ציגה כהונת סגן ראש־עי־ריה. הם מאיימים לפרוש מהקואליציה העירונית אם תידחה תביעתם.

הנהלת הליכוד התחייבה ב־שעתו, בהסכם שהביא להק־מת הליכוד, על „צילומי" וש־מירת המצב ברשויות המקו־מיות, כפי שהיה בקדנציה המסתיימת עתה. אך האיל תציג ע"מ משמש בקדנציה זו כאחד מסגני ראש־העיריה בתל־אביב יופר הסכם הלי־כוד בקואליציה החדשה אם כהונתו זו לא תישמר לו. נציגי ע"מ טוענים שיש בכך גם הפרה של התחייבויות א־חרות שניתנו להם בדבר מי־נויו של נציג רשימתם לסגן ראש־העיריה.

בפנייתה לכינוס דחוף של הנהלת הליכוד, דורשת הר־שימה הממלכתית למנות את נציגה לסגן ראש עיריית ת"א. נודע, כי אם לא תתקבל ה־דרישה, יתכנסו מוסדות רשי־מת ע"מ בתל־אביב, כדי ל־דון אם להמשיך ולפעול ב־מסגרת הליכוד בתל־אביב.

המועמד לראשות העיריה, מר ש. להט, הבטיח כהונת סגן ראש העיר לפ. אניקוב־סקי (ל"ע), ד. שיפמן (ליב־רלים) ועו"ד ח.מ. בסוק (מפ־ד"ל). בהתאם לכך לא נותר מקום לנציג ע"מ, עו"ד ח. ליפקין. עד כה דחה ליכוד את דרישת ע"מ. גם „המרכז והחופשי" תובע כהונת סגן ראש העיריה לנציגו — ד. יוטן.

אולם נציגי חרות והליברלים מתנגדים לכך בתוקף.

כעס במשפחות חיילים

מתיחות נשתררה אתמול ב־בוקר בקרב נציגי ליכוד ו־ל"ע במועצת העיריה החד־שה, שעה שנתברר כי 323 מעטפות הצבעה של חיילים שהצביעו לעיריית ת"א נתגלו בועדת הבחירות המרכזית ב־ירושלים. קולות אלה יכלו להעניק לליכוד את המנדט ה־15 על חשבון אחד משני נציגי ל"ע. המו"מ הקואליצ־יוני היה מקבל בכך אופי אחר בתכלית.

אולם ספירת הקולות הבי־אה לליכוד רק 124. הם לא הספיקו להבטיח צליחתו של המועמד ה־15 של ליכוד, מר ראובן ויסלה. שכן תוספת קו־לות החיילים אף שינתה את המודד. חלוקת המנדטים לא נשתנתה איפוא.

סמוך לשעה 12.30 בצהרים, בתום ספירת קולות החיילים האלה, נשמו הכל לרווחה: שום שינוי לא אירע.

היום תתכנס ועדת ת"ו10, המשותפת למפד"ל ולחזית ה־דתית התורתית מצד אחד ו־לליכוד ולל"ע מצד שני, כדי לדון בסיומת הסכם קואליציו־ני. הנציגים הדתיים דורשים לשמור על הסטאטוס־קוו ה־דתי בעיר, בעוד שהליברא־לים העצמאים רוצים לקיים פעולות תרבות ובידור גם ב־לילות שבת.

* הלינה לבמן השבת ב־חיפה עמדת להפעיל היום צפירים, חמש דקות לפני הד־לקת הנרות כדי להזכיר את זמני כניסת השבת. הצופרים ישמעו בשכונת הדר־הכרמל, קרית אליהו, קרית אליעזר ונוה שאנן — במשך שתי דקות.

תקציב נוסף למימון הוצאות הבטחון יוגש ביום א' לממשלה

מאת אריאל ויינשטיין

שר־האוצר פנחס ספיר עומד להביא ביום ראשון לאישור הממשלה הצעה ל־תקציב נוסף, המיועד ברובו למימון את ההוצאות הבט־חוניות עד סוף השנה התקציבית הזו.

תקציב זה הוא השני המו־גש בעקבות המלחמה, והוא גבוה בהרבה בהשוואה ל־תקציב הנוסף שאושר בימי המלחמה, בסכום של מיליארד ורבע ל"י. ההצעה מביאה ב־חשבון רמה גבוהה של גיוס לפחות עד אפריל.

יותר מ־80 אחוז מכלל ה־הוצאה הנוספת מיועדת לב־טחון, ואילו היתרה להוצאות רגילות, ובכללן תשלומי שכר שהיו צריכים להיות כלולים בתקציבים קודמים. בתקציב הנוסף אין סעיפים המעידים על הסכמות משמעותיות. ד־

אולם, חוגי האוצר מדגישים, כי בתקציב הנוסף שהוגש ב־ימי המלחמה הועבר 250 מיל־יון לירה לפיתוח ולבטחון. עם זאת, כתכנים הסכונות משמעותיים בתקציב לשנה הבאה, ליגוש לכנסת קרוב לוודאי על־ידי הממשלה הח־דשה.

אשר למימון ההוצאות, הרי כלולים בהצעה החדשה הכנ־סות בסכום של 2.5 מיליארד ל"י במיסים ובמילוות. הסכום הזה כבר נבצע בתהליך של ביצוע. לכן, אין לצפות לכי־סים חדשים ביום ראשון עם הגשת התקציב לממשלה. ה־מיסים החדשים שהאוצר דן בהם עתה ייגבו, כפי הנראה, החל ממועד יותר מאוחר.

מקורות האוצר מסרו, שה־שר פנחס ספיר, לא דן עדיין במשמעויות ההתייקרות, על איגרות־החוב הצמודות למדד.

פקידים באוצר מודאגים מכך, שבעקבות ההתייקרות הגדו־לה, אשר הגיעה אשתקד ל־25 אחוז, גדל החוב הממשלתי בגין איגרות החוב הצמודות ב־5 מיליארד ל"י. זהו אמנם חוב פנימי, אשר השפעותיו אינן שליליות כחוב חיצוני הנקוב במטבע זר. ברם, אנשי האוצר מבקשים עתה דרכים למנוע את גידול החוב, אם אמנם גם בשנה הקרובה תהיה התייקרות גדולה במשק.

בקשר לכך הועלו הצעות, להפיץ להבא איגרות־חוב ש־תהיינה צמודות למחצית הע־לייה באינדקס, או להילופין, להטיל מס־הכנסה על רווחים הנובעים מהפרשי המדד.

אין עדיין כל הצעה מגובשת ובכל מקרה — מדגישים אנשי האוצר — לא יחולו שינויים כלשהם בתנאים של האיגרות שכבר הופצו בציבור.

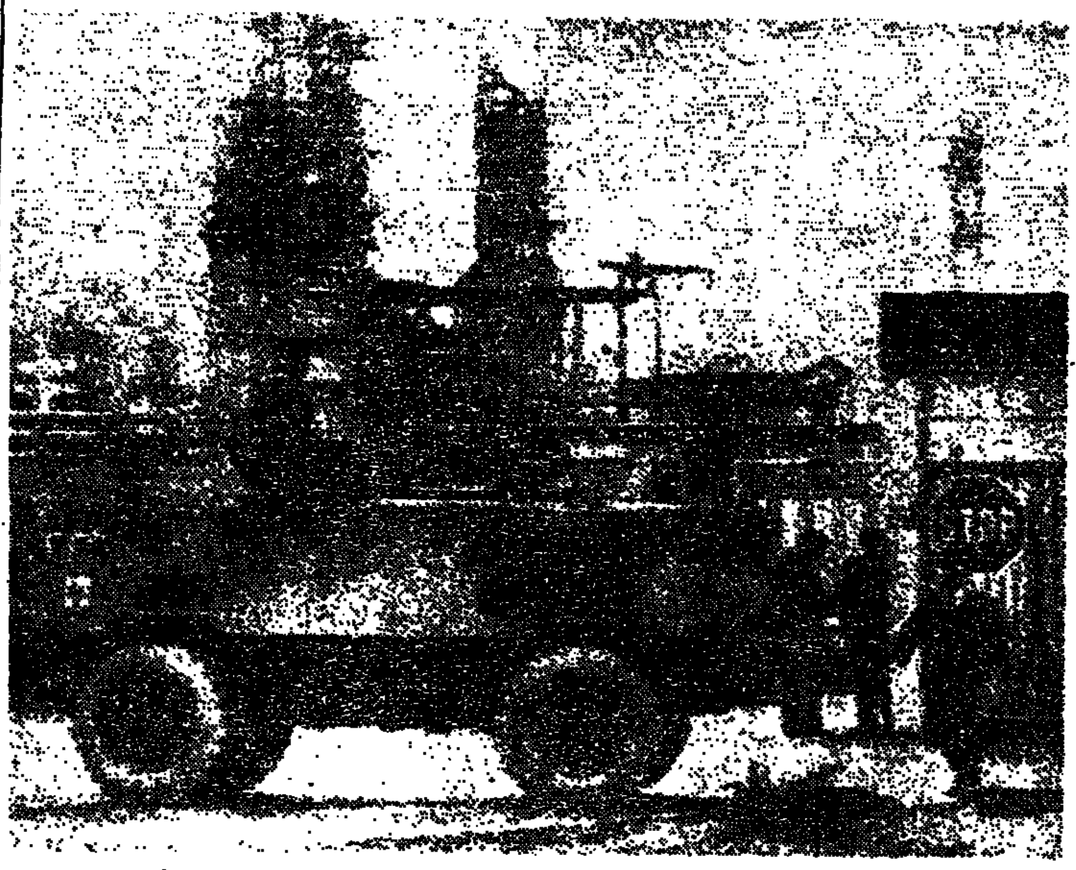

אמצעי שמירה מוגברים הציבה אתמול משטרת ארץ באוורית שבגרמניה המערבית ליד מתקני נפט סמוך לעיר אינגולשטאט, אחרי שהגיעו ידיעות כי צפויה עליהם התקפה. המתקנים נמצאים בקצה צינור הנפט מטריאסט. (תצלום איי.פי. ודירטלגראפי)

שני חיילי צה"ל נהרגו, 5 נפצעו בתקרית ארטילריות עם המצרים ממערב לתעי

צה"ל הגיב במכות־אש כבדות ופגע בעמדות ובסוללות תותחים מצריות

מאת יעקב ארז

שני חיילי צה"ל נהרגו וחמישה חיילים נפצעו ב־תקריות אש כבדות שהיו אתמול ממערב לתעלה עם כוחות מצריים. במהלך ה־תקריות האלה הופגזו קשה עמדות מצריות ואש אר־טילריה כבדה של תותחי צה"ל הכתה במשך כשעה והזיז את סוללות ההוהיזר המצריות. למשפחות ההרו־גים נמסרה הודעה.

התקרית החמורה ביותר את־מול החלה בשעה 10.55 בבו־קר כשהמצרים פתחו באש מרגמות ונשק קל על עבודות של צה"ל באזור נמל עדביה ואחר כך הרחיבו את האש לעבר מוצבי צה"ל באזור ג'בל עתקה, שם נהרג אחד מחיי־לינו. המצרים יזמו הפגזה מכוונת שכיסתה את כל ה־אזור שבו התמקמו כוחות צה"ל בגזרה הדרומית שמ־מערב לתעלה סואץ. כן ניסו המצרים לפגוע בספינות של חיל הים שעגנו בנמל עדביה.

בתגובה על הירי המצרי, ניתנה פקודת אש לסוללות תו־תחים של צה"ל שהפגיזו ב־משך כארבע שעות את הסב־רות המצריות שבאזור וכן את סוללות התותחים המצריות. האש המצרית פסקה בשעה 12.30 בצהרים ואש כוחות צה"ל פסקה בשעה 3 אחה"צ.

בתקרית זו נפגעו חמישה חיילי צה"ל.

בגיזרה שמדרום מערב ל־פאיד פתחו אתמול בשעה 8.30 בבוקר המצרים באש מנשק קל על כוחותינו. מאש זו נהרג חייל צה"ל.

בשעה 3.20 אחר הצהרים שוב פתחו המצרים באש ל־עבר כוחותינו באיזור גיזרה זו. כוחות צה"ל נפגעה עמ־דה מצרית ונראתה מתלקחת. חיילים מצריים נראו נפגעים ואפשר היה לצפות בפינויים מן המקום.

התקרית הקלישית החמורה שהיתה אתמול כמערב לתעלה התלקחה בשעה 5 אחה"צ ב־מבואות הצפוניים של העיר סואץ. חיילים מצריים ניסו להתהלך על כמה חורשות ב־אזור הזה וכשסירבו לעזוב את המקום נפתחה אש. ב־איזה עת פתחו המצרים באש לעבר כוחותינו שבגובה העיר סואץ. המצרים ירו שם אש מתותחים ללא רתע וכן טרו פגזים בזוקה ופגזי נ.ט. כו־חות צה"ל השיבו באש טנ־קים ובאש ארטילריה. תקרית האש נמשכה כשעה.

יש להדגיש כי שלושה שוב ההיקפי תקריות האש בהיות הדרום, אחרי שביומיים האח־רונים היה רגיעה קלה ב־תקריות הללו. בתקריות אלו ממערב לפאיד נורו 1 אלף פגזים, לשיתוק האש המצרית.

חבר פרלמנט מצרי: הנ[...] נשק נגד יש[...]

מאת כתבר „מעריב"

חבר הפרלמנט זכאריה לופטי גומה אתמול בפאריס כי ה[...] משמש נשק בידי הער[...] כלכלתה של מצרים אלא מהווה חלק מ[...] כגיה הערבית בנגד ישראל.

גומה, שהוא נשי[...] החוץ של האספה המצרית, קיים שיחו[...] ריס עם סגן שר הח[...] ליפקובסקי, וראש צרפת לשעבר, מוריס מירוויל. לדעתו היש[...] סובות צרפת להבין[...] דת ההתקפה המצריו[...]

מצבור נשק נתגלה בכפר באיזור שכם

מאת יוסף זכאי

כוחות הבטחון בשומרון גילו בחקירה השבוע מצ־בור גדול של נשק בכפר דיר שארף שבאיזור שכם.

המצבור, שנמצא בביתו של אחד מתושבי הכפר, כולל 6 מקלעונים תוצרת צה"ל, וכן כמתנייות, רימונים, רובים, רימוני יד ועוד. זהו אחד מ־המבורי הנשק הגדולים ש־נתפסו אי פעם באיזור.

בהליך החקירה הוברר, כי היתה כוונה להעביר חלק מן הנשק בידי כנופיות מעבר לגבול [illegible] ולהקים איתו באש.

בכפר רמין, סמוך לדיר שארף, פוצץ שלשום ביתו של בדואי בן הכפר, שבביתו נמ־צאה כמות של רימוני יד.

* אליו אקנודה אי[...] ראש שבט ניגרי, נפט[...] גוס בגיל 144 — על [...] העתון „הארלד".

חברה גרמני[...] מוחה על חיס[...] „צים"־נוסעי[...]

נציג חברת תיירות [...]ניה, שחכרה את האניות ליי ה„דר" לשורה של [...] במרוצת 1974, הגיע בעקבות ידיעות על חברת אניות הנוסעים ראלית. הנציג הגרמני, נש עם מזכיר לשכת התעשיה בחיפה, א[...] חד עמו בעניין זה, ש[...] מברקים דחופים אל שר[...] בורה שמעון פרס וח[...] שרים לעניני כלכלה.

נציג החברה הגרמנית בתוקף על הנהול להח[...] חיסול חברה ממשלתית ההודעה מוקדמת של [...] פחות — כמקובל [...] בינלאומיים כאלה — [...] שלוה הפלגות של הופץ בכל משרדי [...] באירופה לכל שנת [...] לוח הפלגות רשמי [...] עים ינ סיורים — [...] בידי החברה הגרמנית הולנדית — לפברואר יוני, אוקטובר ונובמבר נציג החברה הגרמנית כי החברה עומדת לתב[...] את הממשלה על הנ[...] חוזה.

נגנבה
פונטיאק פיירביר
292-000
צבע כתום מתכתי
עם גג שחור
המוצא מתבקש לפנות לתחנת המש[טרה] הקרובה או לפניקס הישראלי חב' לב[טוח] בע"מ, טלפון 623362 ת"א למר י. ז[ינגר]
ויבוא על שכרו

הוצאת ספרים „יבנה" בע"מ
תל־אביב
מודיעה ללקוחותיה,
כי עקב השריפה במשרדה
ברחוב מאזה 4
עברה ההוצאה למשרדה
ברח' אלנבי 82, קומה ב', טל. 625098

חולצות
יבוא
בד
Lambswool
לצעירות
בדגמים סקיטיים
75.— ל"י בלבד
בלעדית אצל
שניידמן
3 קומות של אופנה
דיזנגוף 128 ת"א

הבילוי הלא נורמלי
הוא כמובן ביקור באלחוט! אתה משוטט בחנות התקליטים הגדולה בארץ, מדפדף במבחר העצום, מאזין לכל תקליט העולה על דעתך ומבלה את זמנך בנעימים! אינך חייב לקנות דבר, אך אם תחליט לרכוש תקליט בוודאי שתופתע:
אצלנו עדיין המחירים הישנים!
אך כמובן שהמלאי מוגבל וכל הקודם זוכה!
זאת ועוד. מבחר משגע של אריזי נגן קלסיים וקלים במחירים משוגעים, כגון:
במקום 24.90 9.90 תקליטי ילדים 2.50
ההבדר אצלנו לשעה קלה, וקנה לידידך שי במחיר פרסומת. תומכי מערך וגם ליכוד בוחרים רק בתקליט „אלחוט".
רחוב אבן־גבירול 21, תל־אביב

אוניברסיטה בר־אילן
המחלקות לספרות עברית ולספרות עם ישראל הצבור מוזמן להשתתף ביום עיון לזכרו של:
פרופסור
ברוך קורצוויל ז"ל
במלאת שנה לפטירתו
יום העיון יתקיים, אי"ה, ביום א' י"ט בטבת תשל"ד, (13.1.74) בשעות 14.00—18.00 אחה"צ, באודיטוריום הקטן שבבנין ההנהלה, בהשתתפות רקטור האוניברסיטה, פרופ' מ. צ. קדרי, כל המחלקה ואורחים.

רכוש מגרש!!!
עשה זאת לפני ההתייקרויות הצפויות.
אתה חייב זאת לעצמך ולילדיך.
רכוש מגרש עוד היום
אנו מציעים לך מגרש להשקעה:
ליד רחובות, בנוף כפרי קסום 6,900 ל"י
בנס ציונה, צמוד לבניה 29,000 ל"י
— אדמה פרטית עם קושן בטאבו —
הכנס עוד היום למשרדנו:
החברה הבינלאומית להשקעות בע"מ
רחוב אלנבי 116, תל־אביב
והבטח את עתידך ועתיד בני ביתך
* החברה עוסקת בספר בגושים בתנאי תשלום מיוחדים לתושבים בקיים אשר יבואו לתוכנה.

נגנבה
1400 סובארו
314-988
צבע צהוב
המוצא מתבקש לפנות לתחנת המשטרה הקרוב או לפניקס הישראלי חב' לבטוח בע"מ טלפון 623362 ת"א למר י. זינגר
— ויבוא על שכרו —

הנחות
גדולות
על
חליפות
מעילים ז'קטים
במודלים חדשים
מצמר ומסקיי
עד מס' 52
אצל
שיק פריז
בית"ר צרפתי
לבגדי גברות
נחלת בנימין 16

אוניברסיטה בר־אילן
מובא בזה לידיעת תלמידי המחלקה לערבית, שבחינות הגמר של התואר הראשון — מועד ב' תשל"ג, תיערכנה, אי"ה, בימים הבאים:
חלק א' 26.2.74
חלק ב' 6.3.74.
התלמידים המעוניינים מתבקשים להירשם במחלקה עד ה־31.1.74.

בית החולים שערי צדק ירושלים
אזרחי ישראל!
ביום שני, שלישי ורביעי
כ'—כ"ב בטבת תשל"ד
14—16 בינואר 1974,
יפקדו את ביתכם
אלפי תלמידי בתי הספר
במסגרת
מבצע „הפל־פור" תשל"ד
שהכנסותיו קודש
לבית החולים „שערי צדק"
קדמו בברכה
את פני המתנדבים
אשר יפקדו את ביתכם
והרבו בעין יפה.

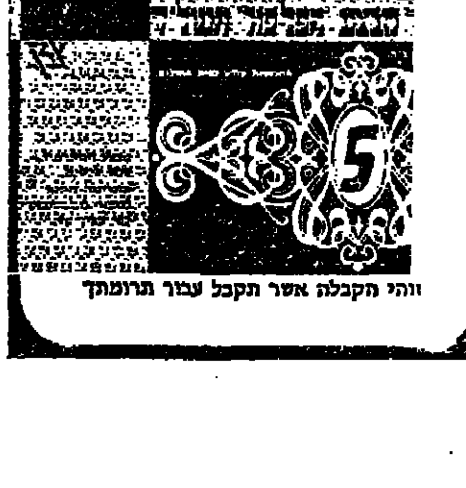

והי הקבלה אשר תקבל עבור תרומתך

לוטוס
רהיטים בע"מ
עיצוב מודרני מקורי לי[...]
סלון. פינות־אוכל.
מטבח. עגלות־תה
רהיטי גינה ומרפסת
לפני כל קניה כדאי שתבק[רו]
ת"א. דיזינגוף 76 טל. 36 75 8[...]
חיפה. פבזנר 1. טל. 78 27 66 4[...]
פתוח עד 20.30 ..... יעוץ חינ[ם]

נגנבה
מכונית פג'ו
404
משפחתית צבע לבן
310—827
*
להודיע בטלפון 36363 או לתחנת המשטרה הקרובה
המוצא יבוא על שכרו.

RCA
[illegible]
הגיעו רמקולים
[illegible]

דרושות
באופן דחוף
דירות
בנות
2—4 חדרים
לין־דר
[illegible]

סריגי צפת בע"מ
החל מיום 15.1.74 יוחלפו
מספרי הטלפון במשרדנו בתל־אביב
המספר החדש 59278-9

מזכירות לטלפון
עונה —
[illegible]
עונה וקולט —
[illegible]
עם שליטה ברחוק
[illegible]
שחורי בע"מ
[illegible]

נכה צה"ל
[illegible]

ביר — ושמר
זמנך יקר!
אנו מציע לשרותך
„אביגרף"
עי"ת שליחים מהיר!!!
והעתקות אור
טל. 267873, 262354
[illegible]

תלי
מיצרך החורף!
[illegible]
עם תלי־קל לי

מעריב של שבת

מה אמר הבוחר

שמואל שניצר

כמה עשים מבויינים היקהו בשבוע ארוך בנסיון לרדת לעומק של הבוחר הישראלי. מה — שאלו — לומר בפתק שהשליש לתיבה? האם רק את הרצים, או להביע תמיכה? האם נתן את הסכמתו לנסיגה מיהודה, או לא? האם הביע אימון בדיין, סותיב ממנו? האם רק ביקש להעניש, או שמאס בה בכלל? ואיזה נתן לבסוף לממשלה החדשה העומדת של סמך הצבעתו? להמשיך במלנא? במאמצי השלום? לנהוג חשדנות? להקשיח את העמדה? לרכך אותה?

נמות אין, בסופו של דבר, הסרות. הן סותרות זו את זו מקצה לקצה, בתן שוע משקפות את כוונת הכותב, את כוונת הבוחר.

יפה היתה בלתי־אפשרית מלכתחילה. הישראלי פשוט איננו קיים. בכוונתו אינה יכולה להיות חומר ל־ יש מיליון ושש מאות אלף בוחרים, ואת כוונותיהם הם התפלגו לעשרים ואחד לפחות. „הבוחר הישראלי", כממוצע או כתמונה מגורפת, איננו יותר מן „האיש ברחוב", או „הציבור הרחב", ושם כיוצא באלה שבאמצעותם מבקשים השם של קיום הסכמה כללית בשאלה שבאמת היא שנויה במחלוקת חריפה. ליתה של השיטה הפרלמנטרית היא — ביטוי לגיוון הדעות, לניגודיהן, איות הקיימות ביניהן; וכל נסיון לבטל מערכת בחירות, מה ביקש הציבור לומר בהצבעתו, הוא חסר כל ערך.

הוא לא ביקש לומר דבר. התפלגות היא הנמדדת בהצבעה. גם מניעים אחרים, כולם או מקצתם, אינם חשובים. מי שהצביע מתוך מחאה, או כדי להע־ ... לאחר לבסיס קשים, או באין ברירה, הצבעה שלו אינה נבדלת במאומה ממה של קולו של תומך נלהב, שלא חשב פעמיים.

בבחירות יש משמעות למספרים, ולא; וכל ניתוח של תוצאותיהן יכול להת־ ... על כמויות, ולא על מוטיבאציות.

●

כוונות הבוחרים מפורשות לבסוף — לעתים במידה צינית למדי — ההנהגות. יש בהן הראוה במצע ובהתמולת ... שלהן מין תחיון ששמים לפני הבוחר. שגם בו, הוא מילא את תפקידו, והכאן אין עוד צורך לשאול לדעתו. [illegible] בבחירות לא באו לעולם אלא ... להיות מוצרות בהתחבות הראשונה ... [illegible] ... קבוצה מאד.

סבור שיש דין אחד למערך. מי שנותן קולו למערך, הסכים מראש שקבוצת ה־ העומדת בראש צירוף בלתי־בוח זה ... מנוגדות היא שתפסוק בשאלה איזו ... האלה תיבחר כהצבעתו. איש לא ואיש לא הוטעה. במקרה יצרו התוצאות זה לנצים דווקא: בגלל ירידת כוחו של בבחירות נראה עתה שהכל — לרבות ההוטרניות ביותר — הצביעו בעד הקו הישן. אילו יצאה מפלגת העבודה מן ההתמודדות במצב יותר טוב, אולי ... להרשות לעצמן להביא לידי פיר־ של כמה נצים. כיוון שהבחירות השאירון ... פרלמנטרית כלשהי, הן חשופות יותר ללחצים ולאיומים. ששה או שבעה כנסת מן המערך די בהם כדי להוציא שלטון מידיו ולתתו בידי גוש שבמרכזו הליכוד, ורק הנצים יכולים לאיים בצעד ... כזה; ליונים אין ברירה דומה. ... שהם יכולים לעשות הוא — על הארץ [illegible].

... זה פתוחה או ברובה נתונה ספקות; הזמות גם בידי ראשיהן של סיעות. בחוריה של הנבחרת שולמית אלוני לא בשאלה אם עליה להצטרף לקואליציה, ובאילו תנאים. הם גם לא הכריעו אם ראוי לה להקים גוש פרלמנטרי עם הליברלים העצמאיים או לא. אין הכלים הדרושים כדי ללכת ולשאול את ... היא וחבריה בהנהגת הסיעה יצטרכו ... בעניינים אלה; וכי שהצביע בעדה שהיא בנטייה לו כלוחמת עזות־נפש ..., עוד עלול למצוא את עצמו, על כרחו, זמן אחר כפעשים רבים של המימסד וקנו. היונה כוונתם האמיתית של הבוחרים ... העצמאיים. אין להניח שהתפלגו מן הטענה של ראשי מפלגה זו שהם נושאים באחריות למעשי הממשלה ה־ בפני שאיש אינו מספר להם שום ... אם היו, קרוב לוודאי, אנשים שיצאו ... כוח המעיכה של המערך, אבל לא ... מספקת כדי להיכנס לתחום כוח ... של הליכוד, ואת בעיית חוסר יכולתם ... פתרו על ידי הצבעה למען הליברלים העצמאיים. אילו נשאלו אם אכתם משאלת ... ביותר היתה — להבטיח ... קרוב לוודאי שהיו משיבים ב־ ...; אבל ייתכן מאד שזה הדבר אשר ... בקולותיהם.

... של דבר — אדם המשלשל את פתקו יש לו לפעמים השפעה מעטה באור תוצאות של מעשהו. אין זה חשוב כל מה התכוון לעשות. מישהו כבר יחליט ... מה היתה המטרה אשר אליה חתר.

●

... בחירות של 1973 היה מספר הקולות ... גדול במאתיים אלף בקירוב מ־ בבחירות של 1969. אם נשווה את ... של הקולות בבחירות אלה והבחירות ... נמצא שהמערך קיבל הפעם כמעט ... אלף קולות פחות מאשר בפעם הקודמת, שמפלגות הליכוד קיבלו כ־118 אלף קולות יותר מאשר בשנת 1969. השאלה אם תוצאה זו עונה על הציפיות או איננה את התחושות היא בעלת חשיבות משנית. מה שחשוב באמת הוא, שבפעם הראשונה בהיס־ טוריה הפרלמנטרית של ישראל נוצר איזון כלשהו בין שני הגושים הגדולים השולטים על הזרם הפוליטי. בכנסת השביעית עוד הגדיל 26 מנדטים בין מפלגות המערך לבין סיעות הליכוד; בכנסת השמינית נצטמצם ההפרש ל־12 מנדטים.

גם אם לא תהיה לשינוי הזה השפעה מיידית על יכולתו של המערך להרכיב קואליציה ול־ קיים בידיו את שלטונו, ברור שגבולות השלטון הזה הוצרו מאד. ממשלה הניצבת מול אופוזיציה קטנה ומפוצלת, אין עליה אימת הבוחר. היא יכולה להרשות לעצמה מידה של זלזול באורות, בדעת הקהל ובנורמות של של־ טון תקין שכמותה אין למצוא במקום בו יש אופוזיציה חזקה ומלוכדת. יש יסוד להקוות שרבות מן התופעות שהתרגלנו בהן בעבר, בתחום המשקי, הפוליטי והציבורי, ושהיו ביטוי של חוסר הדאגה שאפיין את מפלגת השלטון, לא יהיו עוד אפשריות לאור יחס הכוחות החדש. אי אפשר יהיה לסיים את החקירה בשערוריה כלכלית בהחלטה שהכסף אמנם אבד, אבל איש אינו צריך לשאת ב־ אחריות אישית לאבדנו. אי אפשר יהיה לנהל את משק המדינה על בסיס של הפלאת פלאים להשעים יום; אי אפשר יהיה להאר אנדרלמוסיה כלכלית בשיא התחכום ובתוכנן; ואי אפשר יהיה להתייחס אל עליית יוקר המחיה בעשרים אחוז בשנה אחת כאל תופעה טבעית שאין צורך להצטדק עליה. אי אפשר יהיה להחזיר לשלטון שר שחלק ניכר מן הציבור בירך על התפטרותו מפני שגילה אדישות גולמת לנוכח אי־סדרים בחברה ממשלתית, ולהחזיר לבסוף מפני שגילה רגי־ שות בלתי לנוכח אי־סדרים במערכת הבטחון. אי אפשר יהיה לקיים רמה לבאנטינית של שרותים ציבוריים ולהפגין עליה בסטאטיסטי־ קות מפוברקות. אי אפשר יהיה להתייחס אל המדינה כאל ירושה שנפלה בחלקה של קבוצת אנשים מסויימת, והיא זכאית להחזיק בה עד סוף כל הדורות.

עודף הבטחון של המפלגה השלטת שייך לעבר. מכאן ואילך תהיה שרויה במתח מפני תגובת הבוחר. היא תאלץ לשקוד על סדרי שלטון יותר טובים, על יחס יותר טוב אל האזרח ועל רמה יותר טובה של השרותים הממלכתיים. אם תרצה לקיים בידיה את העוצמה הקטנה שנותרה לה אחר הבחירות של 1973.

המערך הפסיד שבעה מנדטים ב־1969, ועוד ששה עכשיו. אין הוא יכול להרשות לעצמו עוד הפסד אחד בעל ממדים כאלה.

●

עמוני האנשים השפיעו את מלכולם ברם ביותר בקרב המצביעים־מצדים. לא לתמיד קבוצות גנות המאפשרות להתנות על קנקנו של הבוחר הצעיר במדינה כלשהי באמצעים סטאטיסטיים מהימנים. כאן, בגלל המצב ה־ בטחוני המיוחד, הצביעו רבבות גברים, מבני 18 ועד בני 45 בקירוב, הצבעה נפרדת; הספירה הקולות הנפרדת שבקרב הציבור הזה, שכלל הפעם מספר רב של מצביעים חדשים, כבר נטתה הכף לטובת הליכוד.

בפשו נסיונות לחפש קשר בין התחיה הקשה של המלחמה ובין ההצבעה הזאת, ואינני יודע אם אפשר להוכיח קשר כזה. הלב המלחמה, הניתוק מן הבית והמשפחה, והוסר הודאוה ביחס לעתיד יכלו להשפיע על הבוחרים בשני הכיוונים (האמנם השפיעו, כפי שניתן לראות משיעור הקולות של „מוקד" בצבא, שהיה גדול כפליים משיעורו בציבור האזרחי).

ואולם ביחס לגורם הגיל אין מקום לספקות: הבוחרים הצעירים היו בעד שינוי, העובדה ששינוי זה היה אפשרי רק על ידי תזוזה ימינה, לא הרתיעה אותם.

אינני יודע אם אפשר להסיק מכאן שגם העליות הקודמות של מפלגות הליכוד באו להן בזכות הבוחרים הצעירים, אבל הדבר מתקבל על הדעת. הוא מחייב הערכות חדשות ביחס למגמות הרוחות בקרב הדור הצעיר בארץ.

כי עד כה האמנו שהצעירים — נוטים שמאלה. כל המשמרות הצעירות והזרות ה־ המשך במפלגות (לא רק בארץ, אלא ברחבי העולם) הלכו תמיד בכיוון הראדיקליזם.

איך יכולנו לדעת שצעירי מפלגת העבודה וצעירי הליברלים העצמאיים תלושים מן הדור החדש בארץ ואינם מייצגים דבר זולת הצעקנות שלהם עצמם?

●

בבחירות הקודמות השיגה מקיי 15,712 קולות. הפעם יצאה להתמודדות כשעמה תגבורת רצינית של אנשי רוח ופעילים שמא־ לניים ואנטי־פיסטיים, בעלי שם ובעלי כשרון. היתה לה קוניוקטורה בלתי רגילה — הבחי־ רות נערכו שלושה חדשים אחר פרוץ מלחמה אכזרית, שלא היתה הכרחית וגם לא התנהלה כפי שהיתה צריכה להתנהל. כדי לקרב בוחרים שהמלה „קומוניסטים" אולי היתה מרתיעה אותם, הוסב שם הרשימה ממקיי ל„מוקד".

סיסמותיה של הרשימות הושגרו במשך שנים על ידי אמצעי התקשורת האלקטרוניים, ה־ נוהגים חיבה יתירה למתווכחים, עורפי תכניות והבהבים הגורסים שציונות פירושה ניצול, ו־ זכויות היסטוריות יהודיות הן מיסטיקה קלרי־ קלית, תכוניה הפלשתינאים הן אכסיומטיות, והשלום הולך על פנינו צעדות צבכים אך הממשלה סירבה לראותו, ויהודי שאינו רוצה לוותר על חלקים מארץ אבותיו הוא פאשיסט ומחרחר מלחמה, בעוד שערבי התובע את כל הארץ — אי אפשר שלא לראות בו מהפכן גדול ופטריוט נאמן, ועוד כהנה וכהנה.

הכל סבורים היו שבבחירות אלה תתגלה רשימת „מוקד" ככוח. המערך והליברלים העצמאיים התפלגו אתה; במישאלי דעת הקהל ניבאו לה הישג נכבד; כל מי שבא במגע עם הצבא היה בטוח ששם תדהים את הכל בהישגיה.

ומה קרה במציאות? קרה שבעזרת כל הגורמים שביצבו לימינה, בעזרת הצורה הליכודיים והציבוריים וכל השאר היא קיבלה תוספת של 6,435 קול. בדיוק כמו־ — וקרה שכנגד זה הפסידה רשימת „מרי" (העולם הזה) בבחירות אלה 6,384 קול. מקרה ותו לא?

דומה שיש כאן יותר ממקרה. יש כאן דעה של מיצוע שהיא, משום מה, מיוחסת מכל הדעות, אולי מפני שכל כך הרבה אנשים בעלי כשרון והתבטאות מצויין דוגלים בה. והיא מוצאת לה ביטוי נרחב ומלא בכל אמצעי התקשורת; ואחר שהוטפה במשך שנים לא הצליחה לגבש לה ציבור יותר גדול כאותם שלושים או ארבעים אלף בוחרים שתמכו בה בתחילה והם גם התומכים בה עכשיו, פעם באמצעות רשימה זו ופעם באמצ־ עות רשימה אחרת; אבל בכל הקוניוקטורה שלה, והיף כל המאמצים, היא נשארת תופעה שולית בחיים הפוליטיים הישראליים, — מעוררת, מעניינת, מרגיזה, אבל בלי כושר צמיחה במדינה שהציונות היא נשמת אפה.

על גדות התעלה

במקום ועידת ז'נווה

משה ז"ק

היום יכלאו שלושה שבועות מאז הפתיחה הטקסית בז'נווה. הועידה לא התפוצצה. לא פרץ בה כל משבר. היא סתם נמוגה. אין יותר ועידה בז'נווה.

קיימת רק ועידת ז'נווה כמושג, כ„מטריה" לדיונים המתנהלים הרחק מז'נווה — בירושלים, בקאהיר, בוושינגטון ובמוסקבה. אבין מולידו של מוסד זה הקרוי „ועידת ז'נווה" לא הפתיע בכך איש, כי הרי זו גם היתה הנוסחה הידועה שלו בועידת פאריס לשלום בוויטנאם. גם שם התווכחו על צורת השולחן, גם שם ישבו והתווכחו צבועים ויריבים בישיבות ארוכות על צעי־ ציה, של מה בכך, ואילו את העניינים המע־ שיים התכליתיים ניהל קיסינג'ר עם לה־ דוקיטו, הגבר ה„פוליטבירו" הצפון־וייטנאמי.

מי שראה את קיסינג'ר ליד שולחן ה־ דיונים ב„ארמון האומות" בז'נווה, מפהק ומשועמם, יגע מן הנאומים, אינו יכול שלא להתרשם מן העובדה, שהאיש אינו סובל דיוני נוהל, בורח ממעמדים היסטוריים ומע־ דיף דיון פנים אל פנים בשאלות בינלאו־ מיות המציבות לפניו אתגר מעניין.

משום כך, גם באותם ימים של מושב הפתיחה של ועידת ז'נווה, הוא העדיף הרבה יותר את ארוחות הבוקר והצהריים בקומה ה־15 של מלון „אינטרקונטיננטל", שבהן הסדיר בשיטת „הסרס הנע" צעדים רבים, על פני הישיבות הרשמיות ב„ארמון האו־ מות".

בשיחות פנים אל פנים, שלא בישיבה הרשמית שבה יש יושב ראש השומר על סדר נואמים וכללי נוהל, אפשר להפתיע, אפשר להעלות בזו אחר זו נוסחאות מבור־ קות בלי לפתור בעיות, אך להוכיח גמישות בדיונים וכושר אילתור של תגובות. זאת הוא מחבב. זאת הוא אוהב.

כשיצא קיסינג'ר את ז'נווה כאילו נטל אתו את הקומה ה־15 של מלון „אינטרקונ־ טיננטל" והחל לנדוד אתה לוושינגטון, ל־ אסואן (עם מחלים סאדאת מהצטננות) ול־ ירושלים (עם מחלימה גולדה מאיר מ־ שפעת).

במשך שלושת השבועות ישבה קבוצת־ העבודה הצבאית שש פעמים ודנה בענייני הפרדת הכוחות בין ישראל ובין מצרים. הסובייטים רגזו מאוד על קיסינג'ר על שלא איפשר להם להושיב מרשל או גנרל ליד האלוף גור הישראלי או הגנרל מגידוב ה־ מצרי. אך האמריקנים עמדו על דעתם ש־ צריך לתת לישראל ומצרים להתדיין בינן לבין עצמן בנושא זה של הפרדת הכוחות, שאינו אלא ביצוע סעיף 2 של „הסכם ששת הסעיפים" לייצוב הפסקת האש.

לא בנקל השלימו הסובייטים עם הסדר קיסינג'ר. הם הודיעו שהם מוותרים לעצמם אפשרות להתקרב בעניינים הצבאיים כאשר תכונס הועידה בדרג שגרירים. הסובייטים האמינו בתום לב, שאכן בדיוני הגנרלים ייקבעו ההסדרים הצבאיים והתקדימים המ־ עניינים אותם, בדבר הנוכחות הצבאית ב־ אזור הזה שיוקם עם נסיגת ישראל מה־ תעלה.

עד שבא קיסינג'ר ולמעשה שלף את ה־ שטיח מתחת רגליהם של הישראלים, המצ־ רים וכמובן גם הסובייטים. הוא רוקן מכל תוכן את דיוניה של קבוצת העבודה הצבאית והעביר את נושא ההפרדה לדיון בינו לבין הצדדים.

ואף בכך לא הפתיע קיסינג'ר. הוא נשאר נאמן לדרכו. כך עשה גם בעניין „הסכם ששת הסעיפים".

כאשר עבדה לדיון שאלת נסיגתה של יש־ ראל לקווי 22 באוקטובר באה גולדה ל־ וושינגטון והתווכחה עם קיסינג'ר. זה היה ויכוח מר וקשה, אך בסופו של דבר יצא קיסינג'ר לקאהיר והשיג שם את נוסחת „ששת הסעיפים" שלא סיפקה לגמרי את ישראל, משום שבמשא־ומתן בקאהיר ספה מכמה וכמה עקרונות שעליהם הוסכם קודם, אבל בסופו של דבר הוא אשר פירסם ונתן לה את הסכם ששת הסעיפים, ואחר־כך הביא אותו להתימתן של ישראל ומצרים בקילו' ה־101.

על הרגיל זה הוא מנסה, איפוא, לחזור עכשיו במסעו בסוף שבוע זה למזרח התיכון.

▪

אם יצליח קיסינג'ר במסעו הנוכחי ב־ מזרח התיכון, יש להניח ש„ארמון האו־ מות" בז'נווה שוב יקום לתחייה ושוב יב־ זיקו בו אורות המצלמות והטלוויזיה כדי לראות את ישראל ומצרים חותמות על הסכם נוסף: הסכם הפרדת כוחות שלמעשה לא הן עיצבו ולא הן קבעו את מסגרתו ולא הן חיברו אותו. אמן הנוסחאות, ד"ר הנרי קי־ סינג'ר, הוא שהביא להתימתו.

אמן זה יודע את נקודת התורפה של מצרים. הוא יודע כי שעתה דוחקת לה ל־ הגיע להישג כלשהו במשא־ומתן עם ישראל על נסיגה. מצרים למדה לקח בדיונים על תוכניות קודמות להסדר, כאשר התעקשותה הביאה לדחיית תוכניות שונות בדבר הסדר חלקי עם ישראל. קיסינג'ר יודע, ששעתו של סאדאת דוחקת בו להפגין הישג כלשהו כדי שיוכל לנפנף בו מול מבקרי ודכו בעולם הערבי.

ומאחר שהוא מכיר בעובדה זו, ומאחר שהוא יודע ששר החוץ המצרי הוא שדרש ממנו להאיץ בשיחות ההפרדה, מניח קי־ סינג'ר כי הוא יוכל להשיג מממשלת מצרים הסכמה לנוסחה שיביא, כדוגמת כל ה־ נוסחאות של קיסינג'ר שאינן פותרות בעיות עד תומן, אינן עוקרות את שורש הבעיה אלא רק מאפשרות לצדדים לחיות איתה.

הבעיה של קיסינג'ר במצרים היא כיצד להציג את תוכניתו שלו לא כזיהוי לישר־ ראל, לא כקבלת ההצעה הישראלית או ה־ עקרונות הישראלים להפרדת הכוחות, אלא ככפיית רצונו שלו על ישראל לקבל את דעתו שלו, שיש בה פשרה בין ישראל ומצרים.

זו, בעצם, הבעיה העומדת עתה לפני קיסינג'ר בהגיעו היום להיפגש עם סאדאת. זו תורת מדוייקת של הבעיה שעמדה לפניו כאשר בא בנובמבר עם תוכנית „הסכם ששת הסעיפים" לייצוב הפסקת האש.

▪

הדמיון הרב בין שני המסעות אינו יכול להסתיר את השוני שעלול להיווצר עם השגת ההסכם להפרדת הכוחות.

לפי הסכם ששת הסעיפים נשארה ישראל עם קלפי המיקוח בידיה. היא החזיקה מעבר שיירות אספקה לארמיה השלישית ולעיר סואץ, אך המצרים „גרשו שבמקרה של פגי־ לות־איבה בים, ביבשה ובאוויר יכולה ישר־ ראל להסום שוב זה. זה נתן לארצות־ הברית גם אפשרות לפעול על עצמה הת־ חייבויות מסויימות.

אך ההסכם שמציע עתה קיסינג'ר, ואשר אנו דנים בו עכשיו עם מצרים, הוא הסכם מבין אחר. הוא אינו הסכם של הסדרים זמניים אלא של תמורה מהותית במצב ה־ קיים באזור תעלת סואץ. לפיו נעניק למצרים אפשרות לנקות את התעלה ולחדש בה את השיט בלא להחזיק בידינו קלפי־מיקוח ל־ מקרה של הפרות בהפסקת האש.

אי לכך אין אנו יכולים להסתפק בנוס־ חאות המגלות טפח ומכסות טפחיים. אנו מוציאים מידינו קלף חשוב של ישיבה, ולו מצומצמת, על גדות התעלה, שפתיחתה מחדש חיונית ביותר למצרים, ואנו חייבים לקבל ערבויות מספיקות שלאחר צעד זה יובטח חופש השיט הישראלי בכל אזור ואזור.

אין תעלת סואץ שניה. אם ניסוג ממנה נעניק בכך למצרים יתרון גדול. והשאלה היא מה התמורה נבונה מצרים לתת לנו.

התביעה הישראלית הראשונית: הונת פירוז השטח אשר ממנו ניסוג. המצרים ראו בכך משום הגבלת הריבונות שלהם של סיני, שהיא טריטוריה מצרית.

נראה, שהמצרים הספיקו לכרסם בעמדתנו זו, ואנו כאילו שכחנו שאפילו אותה החלטה של מועצת הבטחון, החלטה 242 אשר עליה מתבססת התביעה המצרית לנסיגת ישראל, מדברת במפורש על הקמת אזורים מפורזים. בנסיגה שלנו מתעלת סואץ או בהסכם להפרדת הכוחות נעצב את התקדים בדבר תביעתנו לפירוז סיני.

מול טענת המצרים שכאילו אנו מבקשים להתנכל לריבונותם, אנו יכולים להשמיע באוזני דעת־הקהל העולמית תביעה לראשית הפירוז של סיני כבר בשלב הראשון של הנסיגה — שלב של הנסיגה מן התעלה.

▪

ברור כי המצרים רוצים שהנסיגה מן התעלה תכניס מיד את ישראל להאוגת הנסיגה הכוללת, אך דווקא משום כך אנו חייבים לראות את ההמשך האפשרי, ולא רק את ההסכם הזמני.

שאלת השאלות שתעלה אחר ההסכם ל־ הפרדת הכוחות היא האם יהיה הסכם זה ראשון בהועידת ז'נווה או ישאר יחיד?

אך גם אם יהיה זה הסכם יחיד, עדיין צפויים לד"ר הנרי קיסינג'ר קשיים רבים בדרכו. כאשר יתרוצץ השבת בין ירושלים וקאהיר יצטרך גם להביא בחשבון כי בעת שהותו במזרח התיכון יצא איסמעיל פאהמי, שר החוץ המצרי, למוסקבה. והתואם למכסם ההנגבת ושיתוף־הפעולה המצרי־רוסי יצטרך להתייעץ עם מנהיגי הקרמל גם לגבי הסכם זה.

הלחץ של מוסקבה להיות שותפה בקביעת העבודה הצבאית לא היה רק עניין שבי־ יוקרה, אלא היה המשך ישיר לתביעה בי שיתוף צבא סובייטי בכוח החירום של ה־ או"ם, בשיגור משקיפים סובייטים לקווי הפסקת האש. בגלל רצון זה של הסובייטים בהשתתפות צבאית, בבמעט־עימות בין שתי מעצמות העל ב־24 באוקטובר, הוכרז מצב הכוננות הגבוה בצבא ארצות־הברית.

שר החוץ האמריקני גם יודע במה לפתות את הסובייטים ומעניק להם את פתיחת ה־ תעלה, בקצרו בשבילם את הדרך למפרץ הפרסי ולאוקיינוס ההודי. הוא סבור ששינוי זה דיו לשכנע את ברית־המועצות לא להפ־ ריע להסדרים שהוא רוצה להשיג בשלב זה לצורך נסיגה ישראלית מהתעלה.

אבל כל מי שסבור שהיחסים בין מעצ־ מות־העל כבר הוסדרו וכבר נקבעו מראש אינו אלא טועה. קיסינג'ר לא רק בוחן ומגשש את האפשרויות של הסדרים בין ישראל ומצרים, אלא גם עדיין מגשש ב־ אפלה כדי לוודא מהו הגבול שאליו יותירו הסובייטים — הגבול שאותו לא יחצו ב־ מעורבותם במזרח התיכון.

פאהמי במוסקווה יהיה בבחינת עדי־ הגישוש של קיסינג'ר לגבי אזור החיץ שצריך לקום בין כוחות ישראל וכוחות מצרים ממזרח לתעלה.

לפני שנים, כאשר דובר על הסדר חלקי, ביקשה ארה"ב ממצרים הבטחה שכוחות סובייטים לא יחצו את התעלה אחר נסיגת הכוחות הישראליים. אחר־כך ביקשה ארה"ב הבטחה כזאת מהסובייטים במישרין. ההסכם ההוא — ההסדר החלקי — לא יצא לפועל, אך בינתיים גברה הנוכחות הסובייטית ב־ מזרח התיכון גם הודות לועידת ז'נווה, אשר ד"ר קיסינג'ר מנסה לעקוף אותה בססעותיו.

▪

לפני שלושה שבועות התרשמנו מאוד מן הברק של ועידת ז'נווה, של הישיבה הישראלית־מצרית יחדיו. אחרי שלושה שבו־ עות נוכחנו שמאחורי הנוסחה המנוצצת של ועידה עומד המשא־ומתן שאותו הכרנו במשך כל השנים, בדמות תיווכים ומסעות. מכל מקום, עדיין לא הגיעה שעתו של מגע ישיר.

ייתכן מאוד ששר החוץ האמריקני שוב יימצא נוסחה שתתקבל על דעת המצרים ועל דעת הרוסים. אולי לא תהיה לנו ברירה וגם אנו נשלים אתה. אך טוב שנדע שמדובר בנוסחאות שאנו מצווים לחיות אתן, ולא בתמורות מהותיות. והנה מטריית הנוסחאות אנו יכולים להיות עדים מדי פעם להתלק־ חויות (כפי שהיינו עדים אתמול לגבות התקריות הקשות במערב־התעלה — להפרות הסכם הפסקת־האש) ולמשברים.

כך פעלה „נוסחת ויטנאם" של קיסינג'ר וכך היא עלולה לפעול גם במזרח התיכון.

ייתכן שנוסחה זו תביא לנו הקלה־מה ואף זאת אין לבטל במחי־יד. אך עלינו לדעת לא לחיות באשליות.

קיסינג'ר בא!!

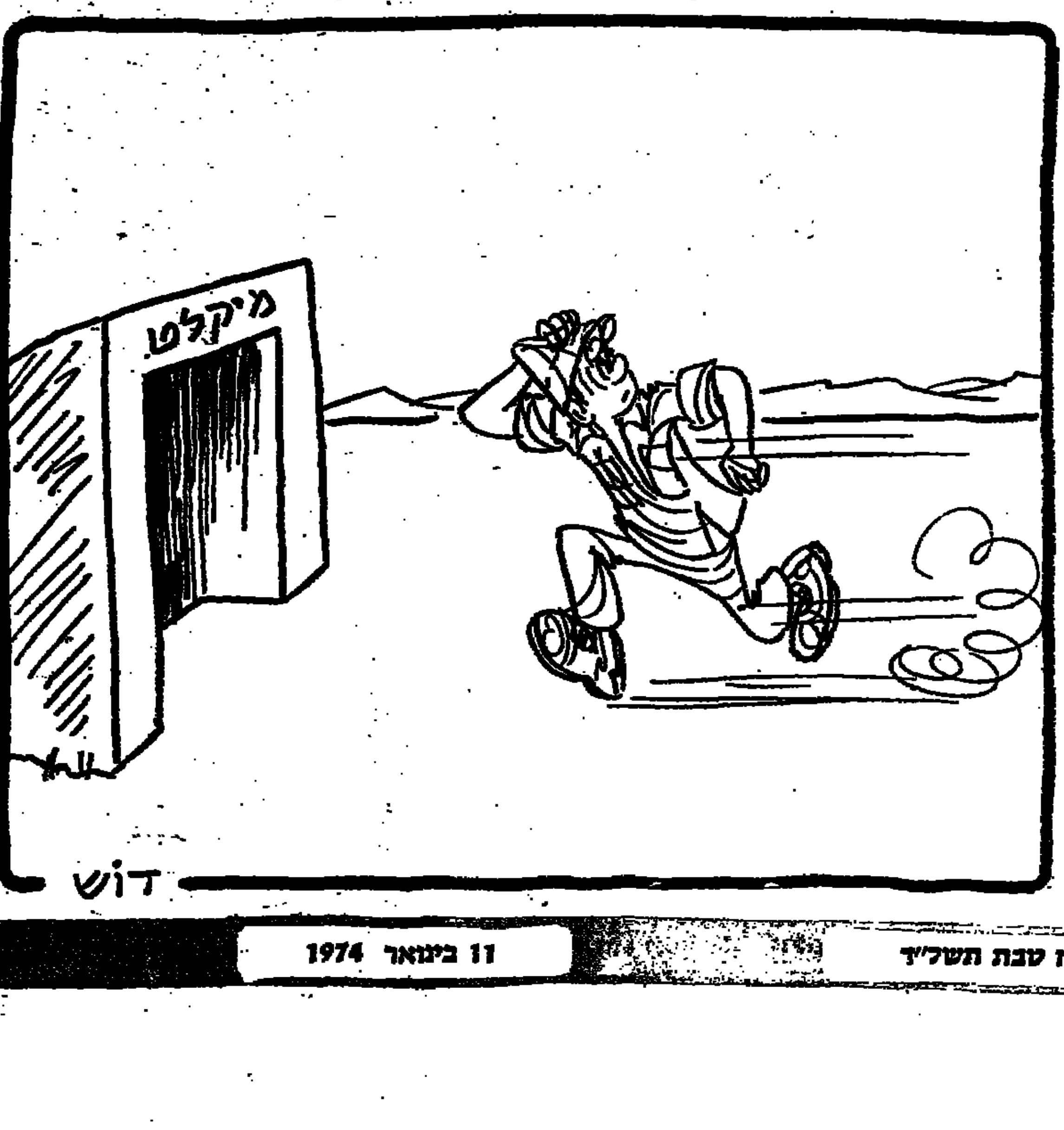

בפצע ... ממערב
נגנב
פונטיאק
92-000
צבע כתום
נגנב
סובארו
14-988
צבע צהוב
ויבוא על שכרו
לוטו
רהיטים
דיזינגוף

هكذا من الأصل

مكتبة الأصل

הכנסת החדשה

על קפה הפוך

על משקוף בית־הגזית שלנו בי־ רושלים היה חקוק מפתח באבן: „שררה אני נותן לכם? עבדות אני נותן לכם!" (הוריות, י'.)

מטה זעם ושבט מוסר

שולה, ויק־הרש־לה, פרצה לי־ כנסת כמשורר, או מאהב פרטי, להרמון התאן הגדול של בכורה.

לא בשער־המריסים, או שער־הש־ פחות, אלא בקפיצה גופות מעל החומה. אין ספק שראש־הממשלה הי־ תה בקרוב כבשורה, כי שוב איננה הגבר היהודי שבסראליה.

אלו התמפקה במועט, הייתי מבר־ כים עליה ברכת גוריון־יהודאין: „ברוך, שלא עשני אשה, אך ברוך שעשה גם אשה!"

אפשר שהיינו זונרים, במקרה זה, על דברי — שכתוב מי — בבית־ הבטורים הבדיטי:

„לידי אסטור היתה לנו שבט־ מוסר בתוכותיה הסוציאליות. כי־ נוצרי למוד־הכבעה לא נותר לי אלא לנשקו..."

לא הייתי מהסס לפרפר לה מכאן נשיקה באויר, אך ספק בידי אם בי־ דומה לגנסי אסטור — אכספוננטית הסרת־עשרה של זכויות האשה־הילד — די לה שתה בתפקיד מקל־החובלים שבידי הבוחר. הכרזותיה, הצריכות לעגנה, מעידות בה כבר שהיא רואה עצמה כמעט מטה־זעם בידי אלוהים.

הפנתרים

מה טעם לא דלגו הפנתרים, הי־ קרויים לבנים, על פני מחסום־ הקול? במקומם הרי אמת ולבנונם אינו הסר, לכאורה, תובעים?

הקשבנו, במקרה, לדברי מלך־הי־ ביגגל, שהתיר את לכתנו:

„הצבעתי פ"א — גו שלא יהיה לכם, בבוא־מועד, פתחון פה לאמר מלה..."

דברים הראויים להשמע, אך הפ"א שהתיר, הוא הפ"א שאמר:

„גניתי, הכיתי ואמר לאהר־מצעה, אפילו בבית־הנסק..."

כמעט מעיד על אלה שלא עלו אח־ ריו מדבשם כי תהו על קנקנו מלכ־ תחילה. איומים בכדור עיני בעק־ מים עלינו את חוקות הדימוקרטיה.

כיוון שביקש לשדלנו, על־כל־ פנים, בדברים ולהוכיח כי פ"א שלו היא כביכול פה לרבים, רוצה אני לספר לו מעשה, גנוב עמי מרחוק, במשפחה טובה, אך פשוטה.

בניין לי כי משונה? ובכן — מעקבת שמחה!

בעלותם על משכבם ביקשו לנשוף על הנר ולכבותו. אלא שפי האב היה מעוקם ימינה, פי האם שמאלה. פי בכור־הבנים למעלה, פי הבת למטה. נשפו ואין השלהבת כבה. כיוון ש־ נשבו ישר לפני הנר, איננה רו־ עדת אפילו בראש־פתילתה.

עמדה להם זכות קטן־הצאצאים, שנולד יוצא דופן: פיו ישר מתחת לחוטמו. נשף בנשיפה קלה — ואין להבה, אין שלהבת!

ללמדך שגם פתחון פ"א יש לו חוקים בדימוקרטיה. פיך עקום — אפילו נר אינך יכול לכבות, בהצ־ בעה שאתה עומד בה ישר מול ה־ בוחר. ופי כל־הכבנות למטה. נשפו אחר־אחר ואין השלהבת כבה. נשפו יחדיו — איננה רועדת אפילו בראש פתילתה.

עמדה להם זכות קטן הצאצאים, שנולד יוצא־דופן: פיו ישר מ־ תחת לחוטמו. נשף בנשיפה קלה — ואין להבה, אין שלהבת!

ללמדך, כי אפילו פתחון פ"א חייב להיות מכוון, רצונך לכבות נר — ולו גם נרו של משטר־אפליות — נשוף עליו בפ"א שאיננה מעוקמת!

המזרחנים

ארבעת המזרחנים, שדרשו לפנינו השבוע בעסקי מלחמת יום־הכי־ פורים ולקחה, הם בלי ספק ג'ינטל־ מנים מושלמים. אם חייבת לי־ שבע סגנותיהם, לא משום שמטיל אתה ספק באינטליגנציה שלהם היכות, אלא משום שהם ארבעה המופלאים היחידים בתוכנו, שטנם כל־ ארבעה מתוך שלושת המיליונים שלנו דומים להם...

וזו, כלומר, הכל מראש. לא אירע בביכול דבר שלא צפו לו ולא צפו לדבר שלא אירע.

ראייה שבידם — מובאות משל עצמם.

כאילוסטרציה, שאינה נוגעת לכא־ ורה לענייננו, אך יש בה דברי־ עדות לכוחה של סמכות, הייתי מביא כאן אולי תיפוכן להיות בדבר הב־ מתם־של־חכמים.

יום אחד, מספר לנו רוברט גרייב, בא „שלום לכל זה", נזדמן לפונדק אחד עם מזרחן נודע לשם, „לורנס איש ערב", שעסק בכתיבת „שבעת עמודי החכמה". שוהתו על מלי אבור דרכו בשירות יותנין, רגע כמימרה נפתחה הדלת ומיליונר אמריקני עו־ מד לפניהם על הסף.

„סר", פתח ואמר, „באתי אליך מארצות־הברית כדי להציג לפניך שאלה פעוטה אחת. יותר מכל אחר בדורנו יש בידך להשיב לי עליה תשובה נחרצה: הכדאי לי להשקיע ממון בעסקי קדחת־נפט בדרום־ערב?"

„לא!" השיב הקולונל, בלי לקום אפילו מכסאו.

היכן, איפוא, שבעת עמודי־ה־ חכמה? היכן שני עמודים? היכן, לעזאזל, עמוד אחד?

ג. בנימין

הפרס הקטן

חנוך ברטוב

פונדק ההזדמנות האחרונה

אלה שמלשון העם מכונים צמרת מפלגת העבודה — ואם תרצו, מערך — נמצאים בתהליך מוזר ומדאיג להחריד של התאוששות מ־ מעשה הענישה הסביבתית שעשה בי־ הם הבוחר. אתה צופה בדריכות בצע־ דים הראשונים שעושה החבורה המוצ־ לפת הזאת, ואינך מאמין למראה עיניך. מסתבר, ובכלל לא לאט־לאט, שאיש אינו רואה עצמו אחראי למה שקרה לנו, ואיש אינו מתכוון גם אחרי הבחירות להסיק את המסקנות שלא הסיק לפני הבחירות.

זהו תוכן שאינך יודע אם להתפעל או להתפלץ ממנו: החבורה המנהיגה חלוקה, ולפעמים שסועה, גם לגופי הענינים וגם משום הפער שבין ה־ הערכה העצמית לבין ההערכה ה־ הדדית בקרב חבריה. עם זאת מוסיפה היא כולה להזדהות עצמה עד־כלות־ הנשימה עם תנועת־העבודה, כאילו תנועה זו איננה מעולם, אשתהם, חייהם של מאות אלפי חבריה ואוה־ דיה, כי אם חבורה זאת היא־היא ה־ תנועה.

הלא נגלה דבר בישראל. אם אין אחריות למה שקרה לנו, אין אחריות על שום דבר. אם יש אחריות — ויש מי שאפילו אחזו בה יותר ויש מי שמוסיפים לברוח ממנה — הלא צרי־ כה להיות מסקנת שיגרא. והנה, כל ה„פיגורות" הישנות חוזרות לכל הפוזיציות הידועות, והפילוסופיה, ש־ כבר עלתה לנו ביוקר, זו של אזר־ שימות־הרין־אר־שימות הכלב, מופ־ עלת עכשיו בזינה פוליטיקאית מקפיאת־דם כלפי־פנים, במה שקורין צמרת, כאילו לא רעשה הארץ.

הפער בין עוצמת הזעזוע לבין אטי־ מותה הלא־נסדקת של ההנהגה יש לו רק הסבר אחד: בעיני עצמה נראית היא כל־כך היסטורית, כל־כך חד־ פעמית, שכל מחיר שכבר שילמה תנועת העבודה ועתידה לשלם על כך, הוא בעיניה נמוך יותר מהחלפתה באנשים חדשים, מהפיכתם של מנג־ נונים כאובבים. למפלגה של הדור הזה, הזמן הזה, של הפקידים ה־ אמיתיים שלפנינו.

●

כמה שלא יתפלפלו מנהיגי המערך והליכוד, אלה יבכו להוכיח ש־ „המשפחה" עודנה משפחה, אף ש־ שולמית אלוני פתחה לה סניף עצמאי משלה, ואלה יבקשו לשכנע אותנו ש„העם החליט נגד חלוקתה מחדש של הארץ", האמת גם פשוטה יותר וגם מורכבת יותר: אלה היו בחירות באין־ברירה, של אין־בחירה, ולא שום סיסמאות ערכיות הביאו כאן. לא זזו מדעותיהם מי שנאחזו דבקים בעמדו־ תיהם, או שלא עמד להם כוחם ל־ הצביע בעד ה„סיטרא אחרא". ההזזה הגדולה היתה של נגד, לא בעד.

דוגמה אחת טובה היא שולמית אלוני, בבחירות שהנושא הפתוח בה־ כני שבהן היה עניין „זכויות האזרח", מי שהצביע בעד שולמית אלוני ידע שהוא נותן קולו ללוחמת קולנית ל־ „שיבה צרות" אביבה. אבל תכנית־ אלון בעיניה היא קוד־המקסימום, אם איני טועה. ספק אם רבים מאלה שהצביעו בעד רשימתה התעניינו ב־ כך, הם הצביעו נגד. אבל התכוונו שלא יעבור קולם לצד שכנגד.

דוגמה שנייה היא שלמה להט, ראש העירייה המיועד של תל־אביב. אם היה ניצחון פרשים ל„ליכוד" היה זה נצחונו של האלוף במילואים, שלא זו בלבד שאינו נמנה על הנפשות ה־ מרכזיות של המחנה הזה אלא שגילה את דעתו המפורשת בראיונות עתו־ נאיים שהוא פתוח־אר־יותר בעד תכ־ נית אלון. בין יתרונותיו כמועמד היו לא רק ריקעו הכוחני המבוזדת, כי אם זה שנכנס „נקי" למערכה, ואילו יהושע רבינוביץ', שהיה ראש עיריה מסור ונאמן סבל בלי ספק מתדמית כאחד מדבי־הסבחים של מפלגת ה־ עבודה כיוון שמצליפים, הצליפו גם בו.

●

כאמור, אין שוב אפשרות לרדת לנבכי־נפשו של כל בוחר, וכל פירוש נשאר סברה בלבד. בעניין אחד לא היה הבדל בין כל הבקרים וכל הרשמים הפתוח־כסטטיסטים: גם אם ביתה של מפלגת העבודה עודנו רחוק מהתמוטטות, היו לבוחר סיבות מסויימות מאוד להרעידה.

הבית הזה — על החבורה המנהיגה המאכלסת אותו — נראה עכשיו כ־ מין „פונדק ההזדמנות האחרונה", ש־ אתה מוצא במקומות שונים באמריקה, בגבול המדבר.

שם לוגמים לגימה הגונה, אנשים מיטיבים את לבם, אבל משם הם יוצ־ אים לדרך שלהולכים בה בזובנות רק שתי אפשרויות: אם יעברו אותה בשלום, יגיעו לארץ טובה ורחבה. אם לאו, במדבר הזה ייקברו. עם כל לגימה נוספת, מתקרב רגע־האמת.

עכשיו הוא רגע־האמת.

עדיין לא מאוחר לשקם את דמותה של המסגרת המפלגתית הזאת ולפתוח מחדש רשתות־תקשורת עם כל אותם מאות אלפים שזה, ולא קומץ הבוח־ רים את עצמם ואת זולתם, תנועת העבודה. עדיין לא מאוחר לבקוק ל־ מצוה־הבאת את מי שבעיורים באמת בחיי הארץ הזאת. פוליטיקה צריכה לחדול להיות מלה נרדפה למה שיפה רק למי שאין לו עיסוק אחר בחיים. ארץ שיש לה אנשים מעולים כל־כך בכל תחום ותחום של חייה לא יכולה להרשות לעצמה שהענין שהוא בנפשה ייהפך למדגרה לעסקנות מקצועית, שהיא בהר־הכל טבה בדד־ גות מתחת למה שהוא אצלנו הכי־ בוהר.

עדיין לא מאוחר, אבל המקום הוא פונדק ההזדמנות האחרונה והרגע הוא רגע־האמת.

●

כמה ימיה ברשימה, ומכאיבים ביותר, לאפשרות האחרת קיבלה מפלגת־העבודה בבחירות האחרונות.

לא מוכרחים ללכת ימינה או שמאלה, כפי שעשו השנים בחבר אפשרות לבחור באבא. אפשר ללכת הבידה, כפי שהוכיחו אלה שבחרו קולם לרשימה האחה שיזכנה, בודדן גם, אפשרות כזאת.

ערב הבחירות הצליחה מפלגת ה־ עבודה להביא לא־מעטים מבין ה־ מבקרים החריפים ביותר על ההנהגה הנוכחית, לא רק להצביע בעצמם בעד רשימת המערך, כי אם לשכנע אחרים שב„כל זאת".

זה היה כאוד־כאוד עליהנאי, ו־ שגוף־תאול מהריטן בבחירות.

נכון, הבחירות כבר היו, והנבחרים אולי יהפכו עצמם ומתיקים לתור־ רויותיהם, שבים אל ההלל הישן ב„ברסטוריה", ב„אגפי־היררי", עבה לבבים ובאיבגבבים למיניהם. הכי־ בבים מוכיחים שכך הוא. אינם בבחי־ גים שנשבעו לפני הבחירות בגרים תגן, כי „הפעם זה לא יעבור חלק", פשוט אינם זוכרים ואינם יודעים.

בעבר היה כזה־תבורן של ה־ הנהגה הזאת גדול מספיק, לתם הירש לעצמם הפסד אחד גדול ב־1969 בלי ללכוד את חלקה. הפעם נוגעים ה־ דברים בגשבנו.

הבדות שהתפרצו עכשיו הם עובד־ תיים, הנבדיאות שהם מבטאים כבידי הרבה יותר מן הבלים התריגני החריפי של היושבים בפונדק ההזדמנות האחרונה ובדרכים לשאול את עצמם לאן הם הולכים מכאן.

לארץ טובה ורחבה, ושמא אל המדבר.

מנחם בגין

מה נשתנה היום הזה

א.

כמו ליל ספירת הקולות, שבשעו וקראנו דברי פרשנות, שלפיהם לא נשתנה דבר בבחירות לכנסת השמי־ נית. דעה זו הובעה, בלהבדות כצ־ מיקה, על ידי כל המבקרים: הק־ שבתי, עיינתי, הבהתי. אנשים מבו־ גרים, רציניים, בוגיליים, נהגו כאי־ לו היו ילדים קטנים, רוגזים הבה־ צקסים לשוב ולומר: לא רוצה, לא רוצה.

עם פרסום התוצאות הרשמיות של הבחירות, אבקש את כל הבגירים ב־ ארצנו הקטנה להתבונן בעובדות. ב־ כנסת השביעית, היוצאת, היו למערך 57 וללכוד 31 מנדטים. הפרש: 26 מנדטים. בכנסת השמינית יהיו למערך 51 מנדטים וללכוד 39. ה־ הבדל: 12 מנדטים. אחד מסופרי „דבר" הודיע, או הגה, כי כאשר שמע מפי, בכלוזיה, לאחר ליל ה־ ספירה, שהצלחנו להוריד למחצה את ההבדל בייצוג הפרלמנטרי בין ה־ מערך ובין הליכוד, „נעשה לו קר בחוט השדרה". צר לי על בעייתו של המחבר להצטננות, ביחוד בבקיב כה רגיש. מבחינת ליכוד הצבעים, כתום המדרה, אבל אין בכוחי לשנות את המציאות. כשתבר, כי אפילו יתהר משהציגו את הבריח בין שתי הרשימות העיקריות. עם הפציע ה־ שחר ב־1 בינואר 1974, הנהגה, כי יש לנו 38 מנדטים ולמערך 51. לא טעיתי ביחס ל„עבודה־מפ"ם". אבל ה־ ליכוד, על פי הספירה הסופית, קיבל 39 מנדטים. מנדט בכנסת, הלא דבר הוא.

כל הלילה ההוא, וכל השבת הזה, טענו מומחינו הנכבדים, כי הבוחרים אמרו לאו לאלטרנטיבה. הא כיצד? בפרלמנט הבריטי של היום יש הב־ דל בין מפלגת השלטון לבין האופ־ זיציה על למעלה מעשרים מושבים. איש לא יכחיש, כי בבית הנבחרים של הממלכה המאוחדת האופוזיציה הראשית היא האלטרנטיבה לממשלה המכהנת. באופן יחסי, זהו המצב בכנסת ישראל, שנוצר בעקבות ה־ בחירות האחרונות. הפרלמנט הבריטי מונה למעלה מששה מאות חב־ רים; הכנסת, בהיבחרה, היא של מאה ועשרים. 12 = 60:5

אבל בלי השוואות, יכול כל בר דעה לראות, כי לנוכח הבחירות אלה אמר הציבור הן אדיר, מהדהד, לאלט־ רנטיבה בישראל. בקשר עם מושג זה, שהוא כה חיוני לדימוקרטיה תקינה, ראויה לשמה הבדל הבהבר בין המונח לבין תוכנו. בבחינת התוכן הרעיוני, המדיני, והמעשי, הבדל היינו אלטרנטיבה למפא"י או למע"ר, או למערך עבודה־מפ"ם. אבל הגיע הודינו, כי מבחינה מספרית, לא השגנו, במבצעים הציבוריים ה־ עוצמים, את היעדים לייראה באל־ טרנטיבי. הביע של עבירה מנדטים בין שני הכוחות הציבוריים העיקריים הוא רב כדי, בכדי שאהיה יכול ל־ כר: בקרוב ניתן יהיה להחליף את אלה באלה. אבל בבחירות האחרו־ נות, בפעם הראשונה מאז קום ה־ מדינה, נעצב הפער זה בבחינה כ־ בירה, אולי אף בכרעון. הבוחר כבה לגבי אלטרנטיבה, לא רק בהוויה אלא גם במספריה, ישראל.

ניטול את המספרים עצמם. המערך קיבל 621.183 קולות, הליכוד 473.309. ההפרש הוא של כ־150.000. לבבן יוכל הליכוד, במבצע הציבורי הבא, לתקן דיום את המערך להיהרא, במכח ב־ ביוק, לתרבים מגבולה, הדיל בעצם של כי אלף קולות מכונה למעבה. האם זה ניתן? התשובה איננה בוי־ כולת בשפק. בכית הא הבכוח ב־ בחירות האחרונות כבר עבר בו המערך לליכוד כבאר אלף בוויבה, גם בבחירות הקודמות. בשנת 1969, עברו מן המערך אליו רבבות בוח־ רים. בנוסף כך, הספירה המבלגה ה־ שלבה, בשתי בספיבת צבורית בל־ בה, בג מנדטים. עד זורידה עלה הנא לא רק בליכ בעבור אלא גם במבקר, בחיר, איפוא, כי הבוחר הי־ שראלי אמר לאו לא רק ההמבקד ה־ בכלות של מבוקר, כי גם [illegible] ישראל.

ב.

כיצד קרה הדבר? למערך יש עדיין הוקה, כמעט מיתוס־להבטה, בבתי ביוגריים: באוכלוסיה הערבית ובקיבוצים. האחרונים [illegible] למערך, בפירוט, שני מנדטים ל־ כנסת. באזור הקבוצות הקיבוציים (כמפא"י), בקיבוץ המאוחד (אחדות העבודה), ובקיבוץ הארצי (מפ"ם), בקיבוצים [illegible] אחוז בעד מפלגת המערך, הם כבר אחוזים של האוכלוסיה, כלומר הם מספרים למערך ב־ מנדטים. יש לקיבוצים התרהבות של יריבינו עליהם, לא כמו הוא.

הניתן הדבר לתיקון, מבחינתנו? בקרב האוכלוסיה הערבית, זכינו, בי־ בחירות לכנסת השמינית, להתקדמות רצינית. הפעם קבלנו מבנה, כמוש־ רין, 9.160 קולות, בעוד רשימת בדור־ אים, הקשורה עם הליכוד, בהסכם עודפים, קיבלה כ־3500 קולות. ורשימ־ ה זו לא עברה את אחוז החסימה. אינני יכולים לומר, כי כל הוומבוה היו מצביעים, במיוחד, בעד הלי־ כוד: על יסוד המגעים, שבהם גם אני נטלתי חלק, מותר להניח, כי רובם היו תומכים גם ברשימת הלי־ כוד עצמה. יוצא, כי קיבלנו מאת האזרחים הערביים, הדרוזים, הבדוו־ אים, המוסלמים והנוצרים, כמספר קו־ לות כדי מנדט אחד בכנסת. הגידול הוא רב, פי ארבעה ויותר, ממה ש־ השגנו בבחירות של שנת 1969. ב־ בחירות הבאות יכול, איפוא, הלי־ כוד לצפות לתמיכה בקרב האוכלו־ סיה הלא־יהודית, כדי מנדט שלם, או אולי שני מנדטים. המונופולין של המערך, שהושג באמצעים שונים במיגזר זה, הולך ונחלש.

באשר לקיבוצים, מוטב לנו ל־ הניח, כי, עד יתום הדור, לא יחולו בהם שינויים רבים, מבחינת „הרגלי" ההצבעה. אכנם, גם בהתיישבות ה־ קיבוצית קיבלנו קולות בודדים (נקווה שהפעם לא תיפתח חקירה נגד „ה־ אשמים"); אבל הקולקטיביות הרעיו־ נית תיפוק למכול בהם. אף על פי כן, נוצרה גם בהתיישבות בעין תמו־ רה ליתרונם של יריבינו, אך להפסד שלנו, כוונתי למושבים. לדוגמה: ב־ תנועת המושבים קיבל הליכוד 12 אחוז בבחירות האחרונות ו־17.5 אחו־ זים ב־1969. במושבי הפועל המזרחי קיבלנו בבחירות הקודמות 7.9 אחו־ זים ואילו בבחירות אלו הכפלנו את תמיכתנו והישגנו 15.3. אפילו במוש־ בי העובד הציוני (ל"ע) גדלנו כאחד וקיבלנו 16.1 אחוזים בהשוואה ל־4.0 אחוזים בבחירות הקודמות, ל־ פני ארבע שנים. אם נטייה זו תי־ משך במושבים לטובתנו, הקים לנו, אולי כבר בבחירות הבאות, תמורה באזור, לגבי הקיבוצים, בקרב עובדי האדמה. הסיכוי נראה להיות טוב.

אולם, בבקשי טוב כלילתה מכל חוגי השידור, הנוטים להתקרר, עלי לציין, כי במדינה של ימינו, הכתו־ עבות, לא הכפר אלא העיר קובעת את תוצאותיהן של בחירות. זה עבר זה של ההתפתחות בקרב כל העמים; אין טעם מבנה בתום בלבב, עלי, איפוא, לציין, כי בערי ישראל חלה ב־31 בדצמבר 1973 תנועה, שאפשר לכנותה, בבלי להתהפכים בבליב דרא־ מאטיות, רבת משמעות.

בירושלים העיר, גבר הליכוד על המערך. בשנת 1959 קיבלנו 31.013 קולות, ואילו המערך השיג 33.388 קולות. השנה קיבל המערך 26.910 ואילו הליכוד השיג 37.417 קולות. בתל־אביב התקרבנו למערך במידה „מבוכבת". לפני ארבע שנים היו ל־ מערך בעיר זו 93.463 וללכוד 73.256 קולות; ב־1973 קיבל המערך 77.318 והליכוד 71.629. במקום הפרש של עשרים אלף, הבדל של ששה אלפים בלבד. זהו התיטוב העירוני. בלי קולותיהם של החיילים, תושבי תל־ אביב, בוודאי, כי בבוא גבר הלי־ כוד על המערך, יש יסוד להניח, כי בעיר תל־אביב השתווינו עם המערך, או אולי עלינו עליו.

מעניינים בביוחד הם המספרים בחיפה, בגלל שמכונה „אדומה". ב־ שנת 1969 קיבלנו בעיר יפה זו 32.233 קולות ואילו למערך ניתנו בה 61.157 קולות. בשנת 1973 זכה המערך, באיזור חיפה, לכ־80 אלף קולות, והליכוד לכ־50 אלף. ההפרש עודנו רציני, אך אף הוא קטן ב־ הרבה.

כדי להכיר, גדרים, באר־שבע: לפני ארבע שנים קיבלנו 7.336 קו־ לות, המערך השיג מספר כפול מזה, 14.428. השנה זו קיבל 12.427 קולות ואילו הליכוד עלה ל־9.250 גם בעיר זאת זו בישראל הצינו את ההבדל ביניכו. ביחוד היא הצבי בברבזק. נתבצע בהשוואה בין 1969—1973. אז היו לנו 6.906 קולות ואילו למערך 9.346. הפעם, קיבלנו 8.498, והמערך ירד ל־7.446 קולות. ומה של שכונות, בשיבתיים, אף היא עם איפוי מיוחד באזי הקבוה? ב־1969, היו לנו בה 7.562 ולמערך 13.573; בשנה זו קיבלנו 8.579, המערך 12.228. לנו עליה, למערך ירידה, בירכנו התקדי־ מות (בספירה). אם נבבאנו באיזור זה, נציין ביריבונו: המתפתחה, בשנת 1969, 202.22 לליכוד, 29.050 למערך; בשנת 1973 23.722 לנו, 24.455 ל־ מערך, ההבדל של כ־7000 קולות הצ־ טמק לשבע מאות בקירוב.

הרינו בבעלם כלותה של ריבוי ה־ מספרים. אך הם נמצאים היו לתובבת הרוחה: בעיר, המערך ירד, והלי־ כוד עלה. בכבון, יש גם יוצאים מן הכלל. הוך עיון בריעינה, ראיתי, כי בעבים הם. הכלל הוא: תהות ה־ ריגות בריכוזי האוכלוסין העירוניים, מן המערך אל הליכוד, ומאבור, ה־ עיר קובעת.

ג.

מעיקרה היתה זו מערכת בחירות קשה מאוד, עליונות הדין, מדובבת בתכונות, אכזבות, היו גם לריאות בעיני, שעליהם להפריע. התבוססתי בה, לא נראה, עמים, עם גאון צעיר לבצר בלבד מופסק מכסך דורות רבים בשקיעתם הגבפות הרבה יד־ הר שליליות בבחירות, להבוה אלי־ ניה. אצלנו, ברוך השם, לא יצורו בליבו. השם היה הבית, כי מבוער דימוקרטיה היא. כל הכבוד לעם הזה.

אבל היו מכפי תופעות המבהיות של בוקוי דיעה, גם בבחירות אלה. רייתה, בביום על להבהים, ספרי לאביהם, כי באו ליהודיהם „בפק־ שירים" (בבדי צבאנו!) וההודום לאמור: „אם תצביעו בעד הליכוד, תשבו פה בחינוכם, שנים רבות".

פוליטרוקית מבוה זו תובעת [illegible] עם כינון הכנסת החדשה, של [illegible] היה, נתעניין בסוגיה רצינית.

אולם, על אף ההסתה, זכה [illegible] בבקום הראשון בתמיכת חיילנו, עצמנו מאוד. לפני ארבע שנים בלו במפלגות הליכוד כ־25 [illegible] בצבא, בתוכם כ־31 אחוזים [illegible] אז קיבל המערך, אם זכרוני מטעני, כ־52 אחוזים. היה הפרש לטובת יריבינו של 17 [illegible] לא זו בלבד שהשוהא מתקצר [illegible] הבדל הגה כליל, אלא אף על [illegible] המערך בקירוב בשני אחוזים. [illegible] כי הצבעה זו של חיילי [ישר]אל עוררה רגשות עמוקים בכל הנושאים על שכמם את העול, אמתם בליכוד ובעקרונותיו [illegible] סופקו להם, לציון, כשבועיים [לפני] יום הבחירות, ה„מסבירים" אך החיילים הצביעו: למעלה [מ]בעים אחוזים בעד הליכוד. [illegible] יום טוב בהיינו, שבהם מספר הטובים לא היה רב מדי. [illegible] טוב היה היום, בו קראנו, כי [illegible] ביצו החיילים — אותר לקו[illegible] יודע את תולדות המדינה.

מלבד ההסתה הפוליטרוקית בגנה הממשלה בכיעור [illegible] מדיני, ובידיעין. דוברים [illegible] הם יביאו לנו, מדינות, הסכם עם מדינות ערב, על פי [illegible] מערך. התוכן הגברא הוא [illegible] השרים המושלים והתועמלנים [illegible] כי שקר בפיהם. מדיני[ות] מוצהרות של מפלגת העבודה [illegible] לא לוות משארם־א־שייך, [illegible] מרמת הגולן, מירושלים, [illegible] הם קראו את הולכת [illegible] אלג'יריה. הם שמעו את [illegible] של עמוי ושל אר־רפאי [illegible] הוכרו להם. אם המכה נוסף [illegible] דורשת, כי שליטי ערב [illegible] ריזים שלעולם לא יעשו [illegible] עם ישראל, אם לא ניסוג [illegible] ביוני 1967. אם לא נגמור [illegible] שלום המזרחית, אם לא [illegible] זכויות הלאומיות המלאות [illegible] הפלסטינים, כלומר, אם לא [illegible] להיסולה, בשלבים, של מד[ינת ה]יהודים, ואף על פי כן, [illegible] עין את העם ואמרו לו: [illegible] ניישאר בירושלים כולה, [illegible] בעזה, ובשארם־א־שייך [illegible] הסכם עם הערבים: אולי [illegible] להסעיה רשמית זו; לא [illegible] במדינות דימוקרטיות. על [illegible] מב לא לדבר, כדי להימנע [illegible] המחייבת להרתיע כל יהו[די] בל רצונו, או ירובו.

כאשר נוויל צ'מברליין [illegible] דיסברג, נוסף בפיסת הציד [illegible] וציטס בכוונת את ד־ישראל [illegible] זו הפעם הראשונה [illegible] שלום עם כבוד", אולי [illegible] בלב, אך הוא עדיין סבר [illegible] התותים יכובד. „הבטיחה" [illegible] מנת חלקם של דוברי הממ[שלה] [illegible] להם אפילו הסכם לאחר [illegible] אוכרים, כי הם יביאוהו, [illegible] תזרהם שבעל פה הכתובה, [illegible] את הבוחרים בידיעה [illegible] כיתה לא טובה. אך גם [illegible] עמד להם. רבבות כתוספת [illegible] הבוחר אמונם בליכוד, [illegible] ושליחיו.

ד.

מי נתן לנו את מרבית [illegible] ההה אומר, המאכבים [illegible] מי גם לומר, כי העניים [illegible] העלובה. „מנדטי זה בזיל [illegible] רבה; אבל הוא גם מחמם [illegible] מוצהתנו על שולחינו.

מה העלה את כוחנו? [illegible] הערבים כסורם, על פי [illegible]

ארץ־ישראל. זה הנצים בעליותינו, בעיר, בכושב, תועמלני המערך לא העו עסוק הוא עניין זה, אכנם נחלת אבותינו בלב העם, דורותיו, ההבבגע על ארץ התפלל עליה ולמענה, בכל [illegible] אותה, חי ומת למענה, [illegible] בכל התקופות הצעים. [illegible] הארץ היום, מיבר עמי [illegible] לאותר קרא „עגור", [illegible] בדעותה, בעיקר העבים, לא [illegible] רק או יכולת לומר [illegible] ארצו, ארץ־ישראל, שייכת לעמו, העם היהודי. נהפוך [illegible] אומר לתושבי ניו־יורק, כי [illegible] שום הסכם עם מצרים, אם [illegible] סור שטחי ארץ־ישראל [illegible] הוא מעניק למצרים „מעמד [illegible] לארץ־ישראל אשר מצלם [illegible] אבל לעומת בר אבן, הרים [illegible] רבבות ובאות אלפים של [illegible] עציים, כאבינים, או כאבינים [illegible] אשר בשבילם ארץ־ישראל [illegible] בתם, מורשת אבותיהם [illegible] להם, חוות חייהם, כשאת [illegible] הם אבוד לאני לבהלקי [illegible] לליכוד, נושא דבר [illegible] הזכה למגלית הלמענן הצלחנו, בגירות רבה, [illegible] הכרה האבות, כי כל חלוקה של ארץ־ישראל המערבית, מעמידה את כל ערי ישראל [illegible] האש של האויב, השואף [illegible] תיתה מסכנת את חיי [illegible] הות הוולדים ואת עצם קיו[ם] מדינת היהודים. אכן, הזכות ישראל והזכות לבטחון ולשל[ום] [illegible] להפריד ביניהן; הוד הן.

הקריאה, להקמת ממשלת לאומי[ת]. [illegible]

ההצלה, הדיל. [illegible]

הצורך, לומר מראש [illegible] ביניהם, כי סה לא [illegible] שנית.

ההכרה להודיע למערך, [illegible] להיגאל מן התסביך הקשה [illegible] להוי על המדינה, אשר למען [illegible] וקימה כה רבים הקריבו [illegible]

כל הגורמים האלה פעלו, ובמשותף, כדי להביא לירידה ספת של המערך ולהישגו [illegible] להתקדמותו הרבה, של הליכוד [illegible] הבוחרים עשו מעשה רב.

אלדו

שרותי משרד ואחזקת בניינים

* הסקה מרכזית * שמירה
* חימום מרכזי * נקיון
* מעליות * גננות
* אינסטלציה * חשמלאות

חברת שרותים [illegible]

תל־אביב, רחוב אחד־העם א/77
טלפון: 220391

שנת הנוער לישראל • שנת הלימודים תשל"ד

בן 14 — לפנימיה צבאית!

ההרשמה לפנימיות הצבאיות לכתות ט' וי' החלה בכל לשכות הגיוס האזוריות.

אסיפות הסברה

הורים ותלמידים המעוניינים בקבלת פרטים נוספים אודות הפנימיות הצבאיות, מתבקשים להשתתף בפגישות עם נציגי צה"ל והנהלת בתי הספר, אשר תתקיימנה במועדים ובמקומות המפורטים להלן:

- 13 ינואר 74, שעה 16.30 — לשכת גיוס באר־שבע, רח' יד ושם 22
- 13 ינואר 74, שעה 17.00 — לשכת גיוס ירושלים, רח' רש"י 103
- 14 ינואר 74, שעה 17.00 — הגמנסיה „הרצליה", ת"א, רח' ז'בוטינסקי 106

במשפט ובבטחה

הצטרף לפנימיה הצבאית! הפנימיה הצבאית של צה"ל נתיב המצליחה לנבחרים שבנוער.

פרטים נוספים בכל לשכות הגיוס האזוריות, בגמנסיה „הרצליה" ובבית"ס „הריאלי" — בימי ההרשמה.

פרטים בכתב ניתן לקבל ע"י פניה לת.ד. 1191, צה"ל.

השבוע הקשה של גולדה

היא יודעת כי קיסינג׳ר בא לאיזור להניע את ישראל לצעוד את הצעד הראשון בכיוון נסיגה (במסגרת „הפרדת הכוחות״) * שוב לא מדובר על הסכם שלום בז׳נווה אלא על „סידור למניעת מלחמה״ * התעקשותה של מצרים להחזיק נשק כבד במזרח התעלה מעידה על כוונותיה התוקפניות

מאת יוסף חריף

„איך היא נראית?״ — שאל שר האוצר, פנחס ספיר, עמית אשר לרגל עבודתו התוכרך להטריד ראש הממשלה, גב׳ גולדה שהיתה רתוקה השבוע ל־ מחמת מחלה.

...עצמו, אם משום ששקוע היה ראשו במשה־מרכבה, אם משום שהס של ראש הממשלה, או אולי מחמת ...את לשונו — לא ביקר אצלה.

...שבשל כך, בשל השבוע שאפילו „קריטיים״ כאלה, הוי ספיר עצמו ...שיג עם גולדה, הסיקו לשונות־רעים ש... הממשלה אינה סתם חולה... ...ים כאלה מזמן איד־שהוא „חומר נוסף: בבוקר של יום א׳, כאשר ...הבטחון, משה דיין, מביקורו הקצר ...נגטון לשם הצגת תכנית־ההפרדה ...ית לפני שר־החוץ האמריקאי, הנרי ...ר, ביקש דבר ראשון לעלות לירד ולהיפגש עם ראש הממשלה בטרם ...ל שיחותיו בארה״ב לממשלה. תשו־ ...ל גב׳ מאיר היתה כי „אין היא ...לקבל אותו היום״ (דיין נפגש עמה ביום ב׳ בערב).

...ג׳ ביקשה גב׳ מאיר לרדת להל־ ...די להשתתף בלשכת מפלגת העבודה, ...איה אסרו עליה את הדבר.

— אמרו — אם כבה, זאת אומרת, ...א סתם שפעת״...

...הדברים לכך, שלשכת ראש הממ־ ...נצרכה להודיע כי גב׳ מאיר מוסיפה ...בעניני משרדה בביתה, תוך הצ־ ...שלקחה בה, וכי יש בדעתה לחזור ... הסדירה בסוף השבוע״.

...כנראה, דרך הטבע לגבי אישים ...ם, שאפילו לחלות בשקט אין מניחים ...כשלוקה אדם בהצטננות מיד חודרים ...היהודי, מחטטים ב„מחלה מדומה״ ...ים אותה לרשות־הרבים.

...העונה

כי בטרם נתקפה ראש הממשלה ... מפגעי העונה, סבלה ממיגרנה — ...שו היתה, כנראה, כי אף זה — ...ראש — הוא מפגעי העונה, שלאחר ...ת, ואם מחושי־הראש הפיסיים, כך ...זים, תתפס ראש הממשלה במהרה, ...מחושי־הראש הפוליטיים שלה, כך רק מתחילים!

...השמיעה לפני חדשים מועטים את ...המיזוג ועצמה להצעות הבריה ...ד ולמלא את תפקיד ראש הממשלה ...כהונה נוספת — אזהי הוסיפים ...היות קשות שנמשכו לכעלה משנה ...י לא שערה כי תוך זמן קצר יוסיפו למציאות כזאת. נקל לשער, כי אם גילה הגבוה (וגולדה מאיר תגיע ... את רצונה לפרוש בטרם הגיל) ...ה להמשיך בתפקידה אין זאת אלא ...שבגד המאמץ הגופני והנפשי, שבהגנת ...שת מבעליה — הסיקה ממנו גם הבאת ...היא נישאה על גלי הזבת הערצה ...ובעולם כולו. ...אין ... נשואים דימוה להבריה הנביאה. ...הציגות כאחת הנשים הגדולות של ...

...ה, הרשבנות. בבית אותן „לפני מציאות ...ת, „שמש־ומבית״ שמלה מדינית ... צבאית; ...מיני; צוות המדינה ...מרבית המדינות „והאמריקאית״ ... של מלחמה על הקיום; העידוד־ שאין אותה יודע אם תביא בכנפיה שלום הנכסף — או מלחמה חדשה!... ...ית — הסידים של אתמול מתחילים ...סימני מרדנות אם לא כפירות. איש ...עז פעם לומר לה מה תעשה, והנה ...סגן־ראש הממשלה, יגאל אלון: ...לדעת בבירור מה היא מדיניותנו, ...צוות שאמור לבצע אותה״; והמפורדר ...המפלגה מתחילים לערוך חשבונות ...ם: גולדה קיבלה מידי אשכול ירושה ...(!) מגודשים בבכבת והיא תגישה ל־זה; להתחנן לפני ל״ע שהסכים להיכנס ...יציה הוו מתנגשות ומכתירה תנאים ...ת שאם לא קיבלו את דרישותיה היא ...ה „אופוזיציה; והמפד״ל, זו השותפה ...ית הציונית — תקיפות ותעוד ...ות סמכותית ואי אתה יודע אם בשעה ...ת משא־ומתן — אמנם נגמה...

...ורת אילמת

...קע — הזכורת אילמת, לפי שעה, ...ה של ועדת־אגרנט, לצילו הכבד של ... וסגן ראש הממשלה מייסר בלשר־ ...„לא כולנו אחראים במידה שווה למה ... בחודשים האחרונים. יש מי ש־ ...יותר, על פי תפקידו, ומי שאחראי ... הוא מוהיר: „מי שיבקש לטיות ...נפה לחזור במהרה, אליכשהו, לדעתי ...כול — לא יזכה באמון הציבור, אלא ...אותו מעליו״.

...ה־אגרנט ההוקרת את מה שמקובל ... בקצרה „מחדלי מלחמת יום הכיפור״ ...בכל שהזהיה מאופקת לא יוכלו קב־ ...להיות מהמאזות למחשל שבראשו ...ועומדת גולדה מאיר.

...בנין הדבר שאלו אשר שותפו עם ...הממשלה — עוד לפני שלקתה בהצ־ — הבחינו בעניה דוק של עצבות ...רות, בקל להבין את הסיבות למצב ...

...אבר כי אחד השרים הבולטים בממשלה ...כלפי ראש הממשלה: „שתתפוס מנ־ ...״ רצה לומר, כי התרופשות מסורה ...נח והאישית של גולדה מאיר ניכרת ...דווקא בשעה, שהממשלה ניצבת לפני ...ם, שלא ידעה כמוהם מעודה. ההכ־ ...טוטה, דרישתה הגלויה של ספיס ...הבטחון, משה דיין, לא יוסיף להחזיק ...הבטחון ודרישתו המסוייה בעניין זה ...יגאל אלון, והבקרות שהוטחה כלפי ...בקיבוץ־המאוחד — כל אלה העמידו ...מצבת מפלגת העבודה במצב קשה, ...אשר להביא קומץ אנשים, שיבחרו ...כשרים תחת קורת־גג אחת — אבל ...אין זו ההגות. הדרוש הוא שגם ...אין לה למפלגת העבודה בריית אחרת, ...לבטח בהכשר מנהיגותה של גולדה ...וכל עוד תהיה היא נתונה במצבי־ ...ו „לא התמס כהוגות״, כביטויו של ...שר שראה עצמו פעם קרוב במיוחד ...ראש הממשלה, — יימשך המצב הסורר ...בממשלה, שישראל גלילי, הנוטה ל־ ...להיהפס לאקבי־ליצה היתה מגדירו ...לה מבקת ומבולקת״.

...ם כיום״ — כמוני שאין לראות אחד ...גול לימול לידי בשעה זו את ראשות ...שלה אילו מכל טעם שהוא חיתה גולדה ...ה מחליטה על פרישה. קרוב לודאי ...בין לא תעשה זאת בעת הקרובה גם ...משביעים אותה מרורים, שכן קשה ל־ הניח, כי תרצה כך לסיים את הקריירה הציבורית המופלאה שלה; כך — כ„ראש ממשלת המחדלים״, כראש ממשלה, שבימיה ירדה המדינה מנכסיה הבטחוניים והמדי־ ניים, כשהמדינה מצויה בבדידות בלתי מדי־ היה. הליכה מרצון בעת כזאת כמוה כעזי־ בה בתקופה שאין רבות הדומות לה ב־ תולדותיה.

בין ספיר לדיין

האיש והאחד המסוגל לכבל אולי את המפ־ לגה סביבו, פנחס ספיר, היה אולי נכנע בסופו של דבר לרצון־חבריו והיה מתגבר על מחויו — אבל אין להעלות על הדעת, כי יסכים לעשות זאת דווקא עתה כש־ המדינה העמדה על פרשת־דרכים. לא נט־ עה, כמדומה, אם נניח, שגם אם נתגנבו ללבו של ספיר „הרהורי חטאי״ כאלה — הנה רוצה תחילה שגולדה מאיר תעביר את הממשלה על פני שיחות־ההפרדה — שאינן אלא כינוי נאה יותר להתחלתה של נסיגה ממשית מן השטחים, שנכבשו במלחמת ששת הימים — ורק לאחר־מכן יסכים להרהר מחדש בנושא. אין זה, כמובן, מקרה שבשבוע שנדונה בממשלה שליחותו של משה דיין לשיחות עם קיסינג׳ר בעניין „הפרדת הכוחות״, תמך בו ספיר בהתלה־ בות־בלתי־מסוייגת. ספיר סובר כנראה, כי גם היום, למרות הכירסום שחל בתדמיתו של משה דיין, עדיין הוא „פרימה״ בהגנית ואם ימצוך דיין ידיו על „תכנית־ההפרדה היא תיחשב לפשרה גם בעיני נצים ולא רק בעיני יונים כספיר.

כשם שספיר נזקק בשעתו לגולדה מאיר כעומדת בראש רשימת המערך בבחירות והפציר בה בלא הרף עד אשר אמרה את ה„הן״, כך הוא רוצה שבעת הזאת לא תתעורר שאלת ראשות הממשלה אף כי שלא כבעבר נוטה הוא להתערב גם בעסקי מדיניות ולא רק בעסקי כלכלה. לעורר כיום את שאלת ראשות הממשלה — כפי שבסתר לבם או בגלוי הצרוה לעשות כמה מאישי ה„גוש״ של מפלגת העבודה נתמסים לנושא זה — פירושו להביא את המפלגה למל־ חמת־אחים. גם דיין הודיע בראש, כי אין הוא מתכוון „לבזל פרחים בגולל״. היום לא פתוח מאתמול — היינו, לפני מלחמת יום־הכיפורים — כגו שמו להתערב בקביעת מי יעמוד בראש. כבעבר אין הוא מצפה שגא יהיה היורש, אבל עדיין יש לדברו בעניין זה משקל רב. ואותו קומץ הקשור לדיין מסוגל להסיט את נקודת־הכובד של השלטון מצד אל צד.

„הכובע הזה״

מכל הטעמים הללו יש, איפוא, להביא בחשבון כי „גולדה מאיר, תהיה דרושה להנהגת „העבודה״ ולראשות הממשלה בכל שוק תוכל. פנחס ספיר איננו מוכן כיום להתקרב אפילו לסגנות ראש הממשלה (כש־ נשאל באלה הימים מה דעתו על הרעיון הגוזו שהוא יהיה סגן־ראש הממשלה ל־ ענינים כלכליים פסק קצרות: התפקיד הזה מיותר. אם אני לא שר־אוצר טוב, שיקחו אחר. אבל „הכובע הזה״ של סגן־ראש הממשלה לא דרוש לי...).

עתה מגיעה בעצם שעת המבחן הגדולה של ראש הממשלה. עד כה היה כוחה — לדעת אחרים בממשלה דווקא חולשתה! — בכך שהיא מנעה מן הממשלה להחליט כל עוד הערבים עמדו בסרובם ולא היו מוכנים להיכנס לשיחות־שלום. „חולשתה״ — מפני שנראה, כי הסדר חלקי, כפי שהוא גלום בתכנית־ההפרדה הישראלית ניתן היה להי־ שיג עוד ב־1970 ובתנאים טובים מאשר היום ואין צריך לומר ללא הקזת הדם של מלחמת יום הכיפורים.

עתה נוכחים, כי בעצם לפני למעלה משנה אמר הנשיא ניקסון לישראל — ערב בואה של גב׳ גולדה מאיר לביקור בבית־הלבן — כי הוא מצפה שראש הממ־ שלה תביא עמה „רעיונות חדשים״. אבל ראש הממשלה התבטאה באותה עת כי אין היא מבינה מדוע זקוקים לרעיונות חדשים וכי מה רע בישנים?

מעתה שוב אין היוזמה נתונה בידינו. המציאות שנתרקמה בעקבות מלחמת יום הכיפורים היא כזאת ששוב אין ישראל נש־ אלת אם יש לה רעיונות חדשים. על כורחה היא ניזונה מ„רעיונות מיובאים״.

הממשלה החדשה, שפנחס ספיר עמל ב־ ימים אלה להקימה בשביל גולדה מאיר, אם תרצה ואם תמאן, תצטרך להחליט על נסי־ גה. זו משמעותה המדויקת של „הפרדת הכוחות״, במסגרת שיחות השלום בז׳נבה־ ינבה. והלכנותו של ד״ר קיסינג׳ר לטפל בהופעות ובאורח אישי בקידום שיחות־ההפ־ רדה אך ממחישה את טיבה ומהותה של ועידת־ג׳נבה: כשורתה אין כשהתהרים, אלא לאשר נסיגה (במסגרת הסכם שלום). מהות השלום הוא מושג מעורפל. נסיגה — זהו מושג מוחשי מאוד.

„עד אז תבריא״...

כשנתפרסם באורח מוסמך דבר ביקורו של הנרי קיסינג׳ר במצרים ובישראל נשאל אחד המקורבים הבכירים כיצד יוכל שר־ החוץ האמריקאי לשוחח עם ראש הממשלה והלא היא חולה. תשובתו היתה: „עד אז תבריא. היא כבר נמצאת בקו ההחלמה״...

דומה, כי ברגע זה צריכה גולדה מאיר לשוב לאיתנה ולהחלים לא רק מן ההצ־ טננות שלקתה בה השבוע, אלא עליה לשוב לאיתנה מכל יתר „המחלות״ שפקדוה ב־ שבועות ובחדשים האחרונים — אם מדובר בביתושים הנובעים מהמחדל ואם מדובר בתוצאות והמאכזבות של הבחירות לכנסת.

מעולם לא נדרשה מישראל איתנות כפי שנדרשת ממנה כיום. לא בכדי בא לכאן, שר־החוץ האמריקאי, לשם „הצלת שיחות ההפרדה״. מאחורי הביקור, ובעצם לפניו, „מסתתרת״ מגמה אחת: להביא סוף סוף את ישראל לעשות את הצעד הראשון של הנסיגה, שאת מימושה הבטיחו האמריקאים הגיגית לנשיא מצרים במחיר „הסדר החדש״, שארה״ב מקווה שיעלה בידה להשיג ב־ מזרח־התיכון.

האם „הסדר החדש״ הזה הוא שלום של ממש, מה שקרוי בפי זוגויה „שלום אמת״? תהיה זו אשליה להניח, כי מדובר בשלום כפי שישראל מתארת אותו — היינו, נורמלי־ זציה ביחסים עם מדינות ערב, קשרים דיפ־ לומאטיים, מעבר חופשי של סחורות ואנשים בין מדינה למדינה, יחסי־כלכלה וכדו׳. אמ־ נם, ישראל מתנה את נכונותה לסגת ב„מהות השלום״ ואף שר־החוץ האמריקאי, הנרי קי־ סינג׳ר, רואה תביעה ישראלית זו כמוצדקת, אבל איש אינו מאמין כי ניתן להשיג שלום כזה. וכיון שהסדר שמדובר בו כיום הוא פחות משלום מקיף, תהא זו טענה טובה ל־ ישראל שהיא זכאית להחזיק בחלק מן השט־ חים. לפחות להלכה יכולה ישראל לטעון — וארה״ב כצדיקה טענה זו — כי רק בתמורה לשלום של מאת אחוזים רשאים הערבים ל־ תבוע מישראל נסיגה במאת האחוזים. הואיל ומצרים וכל מדינה ערבית אינה מתכוונת ל־ שלום על פי המהות שישראל תיארה אותה — ממילא אין הן יכולות לצפות לנסיגה מכל שטח. וכך נמשך „המשחק״ כשמצרים, וכן ירדן מוסיפות לתבוע נסיגה מכל שטח — „אחרת לא ייכון שלום״ — וישראל מוסיפה לדרוש שלום־אמת, אחרת לא תיסוג כלל. אבל הכל יודעים במה מדובר. מדובר ביסודו של דבר בהסדר הקרוי „הסדר שלום״, שאינו אלא הסדר שעיקר תכליתו להרחיק את סכ־ נת המלחמה לשנים רבות ולהשאיר לזמן ל־ עשות את שלו.

דומה, כי הערכה מציאותית זו ראויה ל־ הגעשה. כדי לתפוס מה בעצם מסתתר מאחורי „שיחות־השלום״, ועידת־ג׳נבה, ו„שיחות״ ה־ הפרדה. יש לשער, כי להערכה זו הגיעו בסו־ פו של דבר גם המצרים ועל כן אין זה מק־ רה, כי בהגיעה את הסכמתה ללכת לועידת ג׳נבה, שוב לא היתנתה מצרים את הסכמתה זו בקבלת התחייבות ישראלית לנסיגה מוח־ לטת, כדרך שתבעה בעבר כאשר נדון רעיון הסדר החלקי לפתיחת התעלה. אפשר ש־ היתה זו תרומתו האישית של ד״ר קיסינג׳ר שבשיחותיו עם נשיא מצרים ועם שר־החוץ שלו שיכנע אותם שברגע שיעמוד בתוקף על הדרישה לקבל התחייבות ישראלית לנסיגה מוחלטת — לא ייכון שום הסדר, אף לא חלקי.

יש הרואים בהסכם הפרדת הכוחות שלב לקראת הסדר שלום כולל. ביטויו של דבר אין זה אלא „סידור למניעת מלחמה״. אין, לפי שעה, שום סימן שמצרים מוכנה לשלום.

תכנית „הפרדת הכוחות״

כאשר הותוותה על ידי מומחים צבאיים תכנית־ההפרדה לקראת הצגתה בפני שר־ החוץ האמריקאי, ובאמצעותו בפני מצרים, הונחו, כנראה, מחברי התכנית על ידי גישה בסיסית זו. הכל מסכימים כי ישראל, בהבי־ עה נכונות לנסיגה חד־צדדית בלא לתבוע נסיגה מצרית מקבילה, אלא רק דילול־כוחות, גילתה גמישות מירבית ונדיבות לב, שכן קי־ בלה על עצמה במודע סיכון לא מבוטל. דחיית התכנית הישראלית יכולה להיות סימן למטרות תוקפניות של מצרים כלפי ישראל. מצרים מוסיפה להתעקש ותובעת לעצמה את הזכות להחזיק בגדה המזרחית מערכה מסו־ עפת של נשק כבד, לרבות טילים ושריון. היא יודעת אל־נכון, כי אם מוכנה ישראל לסגת אל מעברי המיתלה והג׳ידי כשבין כו־ חותיה לבין הכוחות המצריים יהיה קיים חיץ המורכב מכוחות או״ם — אין היא מתכוונת לתקוף את מצרים. אם בכל זאת מסרבת מצ־ רים לדלל את כוחותיה בגדה המזרחית ולה־ סכים, לסידורי פיקוח נאותים, גם אחרי ש־ ישראל מוכנה לוותר על עמדותיה בגדה ה־ מערבית ולסגת למעברי המיתלה והג׳ידי — אי אפשר שלא לחשוד בכוונותיה.

עצם הימצאותו של צבא מצרים מעבר זה של התעלה מעניקה למצרים יתרון אסטרטגי ניכר. את ערכו המעשי של יתרון ... אפשר אולי להעריך על יסוד יעילותו של כו־ ח... כיום, כשכוחותה לאורו גמשבת התקי־ ריות ואין לך באחרונה. יום אחד, ללא נפג־ עים. במוחך הוא להניח, כי התיק, ... אירים, שהוא אחד מבריכיה של הכבית ההפ־ רדה, יכול באבת עם הנשק הקל שבידיו ל־ שמש גורם בולם במקרה של התקפה מצרית. נקל לשער מה יעשה כוח האו״ם אם הכוחות המצרים שבגדה המזרחית שיישארו בעמדו־ תיהם, בהתאם לתכנית ההפרדה הישראלית, יחליטו להתקדם. לא רק החיילים הפולנים שבכוח החוצץ לא יבלמו את המצרים. גם כל השאר לא יעיזו לעשות כן. יש לשער כי ב־ רגע של התלקחות האש — יבקשו חיילי ה־ או״ם להתייעץ עם ממשלותיהם או עם מזכיר האו״ם...

מסעו של קיסינג׳ר

הכח הבינלאומי שקם בשנת 1957 הופעלק תוך שבוע ימים והנסיונות של מעצמות ה־ מערב להאם ביניהם פעולה בבאר־יוני 1967 נתקלו שבעתו אף כי סכנת המלחמה היתה ודאית. וזה היה בשעה ש„המערבי״ היה, ב־ ביכול, כאוחד. כלום יכולה ישראל לשכוח את הנסיון הטראומטי של אוקטובר 1973 כשכל העולם המערבי למעשה, להוציא את ארה״ב, עמד כנגד ולא עוד אלא שצרפת ובריטניה עוד האשימו את ישראל...

מדיין אין הכוונה מובהקת שכוונת על עשיית שלום ויתרת מצרים על יעדיה המדי־ ניים והאסטרטגיים שאליהם חתרה כל השנים. (בעצם הימים האלה חוזרים דוברים המוס־ מכים של מצרים וקובעים כי לא ייכון שלום אם לא יתממשו „זכויותיהם הלגיטימיות״ של הפלשתינאים...).

אומרים, כי קיסינג׳ר קיבל בהבנה את תכנית ההפרדה הישראלית אך גילה ספקנות באשר לפרטים מסויימים. הוא לא היה משו־ כנע שמצרים תסכים לכל הפרטים. אבל „ה־ פרטים״ הללו הם אשר קובעים אם פניה של מצרים לשלום — או למלחמה. אפשר, כמו־ בן, לטעון כפי שאמנם טוענת מצרים שעל אדמתה רשאית היא להחזיק כל כח שירצה לה, ושמול הביקורת החמורה של אחיו־ תיה, מדינות כלוב, עיראק, סוריה ואחרות, אין היא יכולה להסכים להעברת הנשק הכבד לגדה המערבית כי הדבר ייחשב לה לנסיגה של ממש — אבל ישראל אינה יכולה להת־ עלם מפרט היסטורי קטן: במשך דור אחד לא היה למצרים אלא שימוש רציני אחד ב־ אזור סיני: שלוש פעמים ריכזה בו צבא ב־ מטרה לנסות ולחסל את קיומה של מדינת ישראל.

ראשית הנסיגה

ההסכמה הישראלית לנסיגה חד־צדדית הי־ תה בלא ספק תרומה חשובה למען השלום. בהציגה את תכנית ההפרדה אין היא יכולה לוותר על מטרת המינימום המוגנות ביסודה: להרחיק ככל האפשר את סכנת המלחמה. מי־ מוש מטרה זו יתכן אך ורק בבטחונות ריא־ ליים כגון החזקת טריטוריה בסיני, הרחקת מצרים מקו העימות, פירוזים וסידורי־פיקוח. בעצם לא רק המטרה אלא גם האמצעים ל־ הבטחת מימושה שישראל הצביעה עליהם ב־ תכניתה הם בגדר מינימום הכרחי. הוקשתו האישית של ד״ר קיסינג׳ר באזור מבשרת ב־ דרך כלל פשרה. כאשר נדונה תכנית ההפרדה בממשלה בירושלים, ערב צאתו של מר דיין לוושינגטון ואחר שובו, הסכימו הכל, כי ישר־ ראל אינה יכולה לוותר על „פרטים״, שאינם נראים בעיני ד״ר קיסינג׳ר כקבילים. אם תוותר — כך אמרו — תגזור על עצמה במו ידיה מצב נחות כשידובר בשלום — כלומר, בהמשך הנסיגה לעבר „גבולות בטוחים״ — ועל אחת כמה וכמה במקרה של מלחמה. אלא שתמיד ידע קיסינג׳ר, בבואו לכאן, למצוא את „הנוסחה הגואלת״. הפעם אין מדובר ב־ סדר־שולחנות בועידת־ג׳נבה ולא במהות ה־ חסות של מזכיר האו״ם בועידה זו ולא בני־ כוח על הצד הטכסי של הפתיחה — הפעם מדובר בראשיתה של ה נ ס י ג ה.

עצם נכונותה של ישראל „להפריד את ה־ כוחות״ מעידה על כוונת השלום שלה. הס־ תייגותה של מצרים מן התכנית בדין שתעורר חששות כבדים.

קיסינג׳ר בא לכאן ב„בהלה״ כדי להציל את ...ועידת־ג׳נבה, יציר כפיו.

הוויכוח על ה„הפרדה״ יכול להפוך בקיום לא רק לעימות עם מצרים, אלא גם עם ארה״ב.

הדבר יהיה תלוי במידה מכרעת בישראל, בממשלה שסמכותה נתכרסמה ותוסנה נתער־ ער. כל הוויכוח הפנימי על הקמת העתיד ר־ על לקוח המלחמה והמחירות נראה שולי ו־ „אקדמי״ מול המבחן האמיתי, המתחיל ע כ ־ ש י ו בשיחות־ההפרדה. על כן כה חשוב, ש־ ראש הממשלה, גולדה מאיר תשוב לאיתנה — מכל הבחינות.

הצד הלא־ישראלי של מטבע הנפט

מול תחזיות של סכנת פשיטת־רגל, הנשקפת למדינות המערב, מתחזק הדולר והולך ובארה״ב קיימת הרגשה, כי משבר האנרגיה אינו אלא תרמית של חברות־הדלק

מאת פיליפ בן,
סופר „מעריב״ בארה״ב

בחדר המחשבים במשרד המסחר בוושינגטון מתר־ כנת מחשב אחד לחישוב השפעת האמרת מחירי הנפט המתמדת על מאזן התשלו־ מים של ארה״ב וכמה מדינות תעשייתיות בעולם שבחלקן הן מתחרות חריפות של ארה״ב בשוק העולמי, כגון יפן, גרמניה ובריט־ ניה.

לפני שבועות מספר, כאשר רק החל החרם הנפט הערבי וכאשר מחיר הנפט העולמי ב־ צולם (שכבר היה אז גבוה בהרבה משהיה בקיץ שלפני כן) נאמד ב־4 דולר ושבע סנט החבית, חישב המחשב כי בעקבות יבוא הנפט בשנה הבאה יפסיד מאזן התשלומים האמ־ ריקני ב־1965 סכום של 15 מיליארד דולר ר־ ברעון זה יגדל משנה לשנה משום שכמות ה־ ייצור הגובר של ארה״ב ועליית רמת־החיים המתמדת יתכנו רק תוך שימוש בשפע באנר־ גיה.

המחשב חישב שאם יישארו מחירי הנפט העולמי יציבים תצטרך ארה״ב לשלם ב־1980 מעל ל־34 מיליארד דולר בעד נפט מיובא ומעל ל־116 מיליארד דולר ב־1985. עוד לפני מספר חודשים היה ברור שהדולר האמריקאי עומד לפני פשיטת רגל, בשל אינפלציה קבו־ עה שבסופה ירד ערכו לחלוטין.

ארה״ב, שאשתקד השיגה פעם ראשונה מ־ זה עשר שנים מאזן תשלומים חיובי וקיוותה השנה, בטרם הועלו מחירי הנפט להאמיר, ל־ שפר את מצבה עוד יותר, אינה יכולה לקוות להרויח ביצוא החיטה, הכותנה, המכוניות ו־ מכונות אחרות את 30—40 המיליארד שיהיו דרושים לה מדי שנה כדי לשלם בעד הנפט המיובא.

לגבי מערב־אירופה היה פסק־הדין של ה־ מחשב חמור עוד יותר מאשר לגבי ארה״ב. בשנת 1985 תצטרך זו לשלם בעד נפט מיובא 116.5 מיליון דולר — סכום שאין כל סיכוי כי תצליח לשלם אף אם נחשב יחד את כל היצוא ואת כל הרזרבות בדולרים שהיא מח־ זיקה כיום.

פשיטת־רגל סיטונית

חישובים אחרים של המחשב לא היו מר־ חיקים פחות: יבוא הנפט העולמי של ערב־ הסעודית יגיע בשנת 1985 לסך 19 מיליארד דולר וכעבור 10 שנים ל־138 מיליארד.

ואולם הסיפור המעניין של המחשב — מיושן כבר עתה, שכן אין המחיר העולמי של הנפט 4.07 דולר החבית. המחיר הוא פי־ שניים, פי־שלושה ואף פי־ארבעה מסכום זה. פירוש הדבר שלארה״ב, ליפן ולאירופה המע־ רבית יש סיכוי משותף — פשיטת רגל.

כך היה המצב לפני חודשים מספר וכיום הסיכוי לכך גדול עוד יותר.

אולם, „וול סטריט ג׳ורנאל״, שממנו לקחו הסיפור על המחשב, מציין כי סיפור־אימים מרותק זה בלתי־ריאליסטי משום שרוב הכל־ כלנים המנתחים את הנתונים שפולט המח־ שב בטוחים שהמדינות המתועשות יפעילו אמצעי־נגד „מפחות מטבע ועד פעולה צב־ אית כדי למנוע אסון כזה״.

יהיו הנתונים של המחשב מחרידים ככל שיהיו — העובדה היא שהמכונה יכלה לנבא את העתיד משום שלא הוכנתה לומר דבר על הבעיה הקיימת שנוצרה על־ידי התמסמנות חסרת־תסיגים של נסיכי הנפט הערביים.

משבר או תרמית?

שאלת־המפתח ששואל כיום כל אדם ב־ ארה״ב היא כמה זמן יימשך המחסור בבנזין. מחסור זה גורם לכך שתחנות דלק רבות נס־ גרות רק לשעתים רחוקות וכמעט לעולם לא בסוף השבוע. תורים ארוכים של מכוניות עומדים לפני כל משאבת בנזין ובעלי התח־ נות מסכימים ברוב המקרים למכור לכל לקוח — שחיכה בתור זמן רב — רק חלק קטן מקיבולת המיכל.

על כל הנושאים האלה שותק המחשב ר־ סבורים שאין מקידי הרשות יודעים אם קיים משבר אנרגיה אמיתי או אם כל העניין אינו אלא תרמית כבירה של חברות הנפט הגדו־ לות, שהחליטו לעשות מיליארדים בזמן קצר מתוך אמונה שהנשיא, אשר למען בחירתו מחדש תרמו סכומים גדולים כל כך באורח חוקי או בלתי חוקי, יהגם שמצאתם לא יאריע להם.

רוב האמריקאים חושדים כיום כי זה המצב אך שום צד אינו מאשר זאת ולשאלה זו אין למחשב של משרד המסחר הפדראלי תשובה.

העולם גם ללא עזרת מחשבים כבר מצבי־ עים הכלכלנים על שורה ארוכה של פרדוכ־ סים שנוצרו כתוצאה מתירכובת של פעולות „העכשיו״ של נסיכי הנפט הערביים והמד־ נותם הבלתי־גלויה: מאז הולך הערבים „ל־ העניש״ את ארה״ב ו„להעניק פרסים״ לבריט־ ניה ולצרפת עולה ערך הדולר בהתמדה ב־ עוד שערך הלירה סטרלינג והפראנק יורד.

אחד הכלכלנים האמריקאים המפורסמים קרא להתנצה זו „תחרות יופי בסיכון הנוך״ אשר בה אולי אין הדולר האמריקאי נראה הכי יפה בעולם, בגלל שיבחנה הצפויה של ארה״ב ל־ גירעון במאזן התשלומים, אך עדיין הוא נראה „מכוער פחות״ מאשר הסטרלינג ה־ בריטי, הפרנק הצרפתי או היין היפני משום שארה״ב תלויה במידה מועטת בנפט הערבי בעוד שהבריטים, הצרפתים ובמיוחד היפנים תלויים בו הרבה יותר.

עושר אגדי חדש

מגמה זו באה לידי ביטוי השבוע כאשר פיחתה יפן את המטבע שלה ב־7 אחוזים כ־ מעט כאשר הגיע שער הדולר בלונדון וב־ פאריס לרמה שאליה לא הגיעה זה שנים ר־ כאשר המדינות מפיקות הנפט הודיעו שבגלל העלאה של הדולר יתנו הנחה של 6 אחוזים למשלמים בדולרים עבור נפט גולמי.

מטבע שלא להתנבא מה יתרחש בעוד ששה חודשים, כאשר אירופה ויפן יגמו לרכוש נפט מארצות זרות להגנת ייצורן התעשייתי ככל שיוכלו וכדי להלך את המספר הגדול של מכוניות ולהפעיל את מכונות מיזוג האויר ה־ הולכות ומשתרשות.

יש להניח כי הדולר, שכוח הקניה שלו הצטמצם כל כך בשל העליה המתמדת של מחירים בארה״ב, שוב יהיה מלך ביחס ל־ מטבעות הבריטים, הצרפתים והגרמנים.

יחד עם הבעיה כיצד יגיב העולם כולו על החשבון הכביר הזה של נפט מיובא בתעודות שאלה מעניינת לא פחות: מה יעשו המדי־ נות מייצאות הנפט עם כל העושר החדש וה־ אגדי הזה?

בין מדינות אלה יש לא מעטות בעלות אוכ־ לוסיה גדולה ורמת־חיים נמוכה מאוד: אינ־ דונסיה, איראן, ניגריה. לגביהן לא תהיה בעיה אם רק ייהנו בעשרות השנים הבאות מ־ מנהיגות בעלת כושר שתוכל לעשות מאמץ להרים במיקצת את רמת־החיים של האוכ־ לוסיה ולבטל סכנת רעב ומחלות. כל זה ישמיה במידה ניכרת את כמות הכסף העצומה.

מה יעשו בכסף?

תוכניות הפיתוח של איראן, למשל, הנמ־ שכות זה שנים רבות, עדיין לא השיגו את כל המטרות אך אפשר לראות שם תוצאות ניכרות מהשימוש בתמלוגי הנפט.

אולם מדינות נסיכי הנפט — ערב ה־ סעודית, כווית, קטר ואבו־דאבי ואחרות — אינן עומדות בפני בעיות של תוכניות פי־ תוח נרחבות. ממילא יש להן אוכלוסיה זעירה החיות עדיין בתנאים פרימיטיביים. מספר מכוניות „קאדילאק״, אשר בעלי זכ־ יות־יתר באותן מדינות יכולים לייבא לצר־ כיהם הפרטיים ולצרכי ההרמון שלהם, מוגבל.

קרן המחקר של תעשיית הנפט האמריקנית מעריכה, שהמדינות מפיקות הנפט הרוויחו בשנה שעברה 30 מיליארד דולר לעומת 15 מיליארד ב־1973 ולעומת 95 מיליארד דולר שירוויחו כנראה ב־1974. מכיוון שהמדינות הערביות אינן יכולות לבזבז כסף זה ב־ בית, התעורר שאלה נוספת, בנוסף לסיכוי פשיטת־הרגל של המדינות המתועשות כיום כעשירות:

מה יעשו השליטים הערביים בכל הכסף? האם ירכשו חברות אמריקניות? האם ילוו את הכסף? האם יחזקו בעזרתו את הלחץ הפוליטי?

כל השאלות הללו, שבדרך הטבע יהיה אפ־ שר לענות עליהן תשובה מלאה רק בבוא הזמן, מוכיחות שמה שהחל כ„פעולת עונשין״ נגד ידידי ישראל היה לבעיה הכלכלית ה־ גדולה ביותר של העולם, שאינה קשורה עוד בהודעתם של אמריקנים, אירופים ויפנים רבים בישראל — לבעיה המסכנת את ה־ סטטוס־קוו בעולם.

חייו הכפולים של נהג דן

הוא אחד מני רבים, המנהלים מאז מלחמת יום כפור חיים כפולים.

כמחצית חברי דן מגוייסים.
הם שהסיעו את עשרות אלפי המגוייסים אל נקודות ההיערכות;
הם שספגו הרעשות והפצצות;
הם שעברו את התעלה מיד עם התקנת הגשר;
הם המסיעים את החיילים להופעת „מולדתי״;
אך להם גם מערכה נוספת — החזית שבעורף.

חזית זו קשה לא פחות. להפעיל שרות ציבורי בתנאים — לא תנאים של עבודה מאומצת; חוסר נהגים — ומסלולי נסיעה עמוסים וסתומים.

ולכן נוסע נכבד, כשעולה אתה לאוטובוס לאחר המתנה ממושכת —

זכור כל אלה —
הבן נא את הנהג
באמת שלא בו האשם

תודה

مكان الأصل

مكان الأصل

6 ישראלים מול הזרקורים באוסלו

עתוני נורווגיה מתחרים בסיפורים: דן ארבל סייר בלוב בתחפושת של יצואן וסילוויה רפאל היתה צלמת החצר של המלך חוסיין

מאת צבי לביא, שליח „מעריב" באוסלו

שלושים ושש שנים לא היה רצח בלילהאמר. עשרים ושמונה שנים, מאז משפט קוויזלינג, לא ידעה נורווגיה משפט פוליטי כה מהדהד.

אולם המשפט המאולתר בבניין הפדניה הנורווגית של רופאי־השיניים. השעה שמונה וחצי בבוקר. השמש טרם זרחה. פתיתי שלג יורדים ללא הרף. קור יבש צורב את עור הפנים. לפתע קורעת את האוויר הדצת צופרים. שיירה אחת מגיחה מזה ואחת מזה. המשטרה הנורווגית עולמות בדבר סידורי הבטחון חסרי התקדים שהונהגו סביב המשפט, אבל כל אוסלו צריכה לדעת מתי חולפת ברחובות שיירת ששת הנאשמים המוסעים מבתי־הסוהר לבית־המשפט. אפשר לכוון את השעון לפי מועדי בואה ולכתה, כל יום באותו מסלול.

הנוכחים בדיונים שהחלו השבוע אינם יכולים לא להתפעל מן האווירה העצמית, הכמעט מקפסית השוררת באולם. הכל מתנהל על מי מנוחות, בקצב מעורר פיהוקים. לא שומר אחד מקרב השעה היושבים בין נאשם לנאשם שוקע פעם בפעם בהרדמה עמוקה. אב בית־הדין מנהל את המשפט כמורה המנווט משטט סערוני.

הגדרת המהולס של רשמיות נוקשה (אפילו אין שומעים את הקריאה המסורתית „בית המשפט" בהיכנס השופטים לאולם) והתנגדותם של כל הצדדים מתיאטרליות, הפיגה הוך שבה קלה את המתיחות אשר אפפה את הנאשמים בבואם לישיבה הראשונה. הלבוש, האיפור, הגון השקט רק מסייעים לרפות את הצבעים ולהכבית דיון עיני לגופם של דברים.

סגנון חקירה אובייקטיבי

נורווגיה היא כנראה גן־עדן לפרקלאים, דומה, כי אין בעולם עיתונות הסרת מיגבלות ומעצורים כמו בארץ המיודדים. שהנאשי נורווגיה עמו על התבורה הישראלית מרגע תפיסתה בשלהי יולי 1973. לכאורה נשמרו כל פרטי החקירה בסוד כמוס. למעשה, הודלפו עיקרי הפרשה טיפין טיפין.

אפילו עתה לא יודעים העתונים „טוב יותר" מהו, כאילו מעבירה התביעה לאחר מהם את המציאות — כל בוקר נמצא עתון היוצא בכותרת ראשית רעשנית המכריזה על הגלית הנוגעת למי מהנאשמים, אשר טרם נשמעה במשפט המתח.

טרם עלה דן ארבל על הדוכן להשמיע דברו וכבר משוכנע „דאגבלאדט", כי היה סוכן חשאי שעבר בשגרירות ישראל בפאריס וסייר בלוב בתחפושת של יצואן וסוחר. עתון אחר, „וג.ג.", קובע כי סילוויה רפאל היתה צלמת החצר של המלך חוסיין, וקובע על סמך דיוני שלושת הימים הראשונים מי באמת רצח את בושיקי. מעורבותו של קצין הבטחון בשגרירות ישראל בפרשה התפרצה רק בגלל הדלפה מכוונת לעתונות.

מדי בוקר, לפני היפתח המשפט, נכנס פקיד לאולם ובידיו ערימת עתונים המחולקים במהירות לאנשי התביעה, הסניגוריה ולשכת השופטים. את השופטים אפשר לראות בהפסקת הצהרים במזנון, קוראים בלהיטות את מהדורות עתון הצהרים.

פרקליטי הנאשמים ביקשו ערב המשפט מהשופטים, כי יפסלו את עצמם באמור שהם בעלי דעה קדומה. הם התכבדו על מעשה מוזר של התובע, אשר לפני מספר שבועות העביר לשופטים חוברת בת 69 עמודים ובה גירסתו המשטרתית את הרצח ונסיבותיו. השופטים דחו את הבקשה.

לפי סגנון חקירת הנאשמים, שהוא שלב ההתחלתי במשפט הנורווגי, לא נראית דעתם משוחדת. אך כאשר העתונים המקומיים קובעים, ללא פיקפוק, את אשמתם זה שבועות רבים, צריך שופט להיות בעל תרבות גבוהה ועצבים חזקים כדי לנתק עצמו מן ההשפעות הללו.

התובע האקון ויקר הוא משפטן צעיר למראה. זה משפטו האמיתי האחרון. הוא יהיה התובע הצבאי הראשי עד שתגיע שעתו של התובע האזרחי המקביל לפרוש לגימלאות. עתה ניתנה לו הזדמנות לסיים ב„אקשרד" מרשים. המשטרה והשירותים החשאיים הנורווגיים עשים כמובן להאדיר את יוקרתם.

שוטר בעל זכרון

כאשר בראשית הפרשה נדמה היה כי מטעמים פוליטיים יש חוגים ממשלתיים באוסלו המעוניינים להחניק את החקירה מתוך רצון למנוע פגיעה בישראל, לפחות לא מעבר לכל יחס, היו מוסדות המשטרה והתביעה הגורמים שניסו למנוע את השמטת הקלף מידם באמצעות הזנת העתונים במידע.

לאמיתו של דבר, נפלו ששת הישראלים בידי המשטרה הנורווגית לא בעקבות עבודה בלשית מזהירה. היה שוטר בעל זכרון שהיה בפטרול בכביש לילהאמר־אוסלו. במוצאי שבת של הרצח הבחין במכונית „סוזי" דהרת ומספרה משום מה נחקק אצלו. בטרם ניתנה הפקודה להקים מחסומים, לכתרת נמצאה המכונית בשדה־התעופה פורנבו של אוסלו, מוכנה להחזרה לחברת „אוויס". מאריאן גלאדניקוף המתינה לידה. אחריה בא דן ארבל במכונית שכורה שנית.

השניים נעצרו, וכל אחד מהם נשבר בחקירה הראשונה. אלמלא הובילו את השוטרים מרצונם הטוב אל הדירה ששכר דן באוסלו, אשר שגם סילוויה רפאל ואברהם גמר היו ניצלים ממעצר, כמו תשעת האחרים מתוך המישה־עשר חברי הקבוצה שעקבותיהם נעלמו, לרבות שני האלמונים אשר ירו באחמד בושיקי.

אילו דאג דן ארבל להעלים מגב דרכונו (כפי שטוען התובע) את מספר הטלפון שקיבל לשם מגע מאחד בשם „צביקה", שהוא כנראה הנאשם צבי שטיינברג, אפשר שלעולם לא היתה המשטרה מגיעה לדירתו של יגאל אייל ועוצרת שם את צבי שטיינברג ומיכאל דורף. המספר היה של הטלפון בדירת אייל, קצין הבטחון הישראלי.

על אברהם גמר, בעל זקן הסנטר, נאמר בפירוש שהוא שייך ל„מוסד" ועבד תקופה ארוכה כסוכן בפאריס בכיסוי דיפלומטי בשגרירות ישראל. עד פתיחת המשפט לא הודה כי הוא הוא, אלא החזיק בעקשנות בשם „לסלי ארבאום" המופיע בדרכונו, שהמשטרה טוענת כי הוא מזוייף. התובע ביקש לחשוף את זהותו, אך הנאשם גזל ממנו הישג זה כאשר הודה בזהותו האמיתית.

ביומתם הודו כל הנאשמים למן הרגע הראשון את כל הניחושים והשמועות, כאשר קבעו כי הם מישראל. התביעה תצטרך עוד להוכיח, כי הם אכן פעלו בשליחות „המוסד", והיו שותפים ביודעין לתכנית לפגוע בבושיקי.

„הייתי חוזרת לתל־אביב"

הנאשמים החלו לצייר בפרטות את פרשת המעקב המסובך והמפותל אחר אלג'יריו סלאמה־זקן שהיה צריך להובילם אל טרוריסט בכיר של „ספטמבר השחור", אשר עמד לבצע פעולה בשטוקהולם, אבל נראה באוסלו ואחר כך בלילהאמר. הוא נפגש עם אותו בושיקי ונעלם, בעוד בושיקי נרצח ליד פתח ביתו.

מאריאן גלאדניקוף, האזרחית השוודית תושבת ישראל, שצורפה לקבוצת הכשימה ברגע האחרון בגלל שליטתה בשפות הסקנדינביות, טוענת כי לא הוא היה האיש המבוקש. אך אחרים חלקו על דעתה.

הכבתת, כאשר הודו בזהותם המקורית, הורשעו סילוויה רפאל ואברהם גמר בשימוש בדרכונים מזויפים. הנאשמים שכבר נחקרו אינם מכחישים את פעולת המודיעין שבה עסקו — המעקב לאיסוף המידע על אודות אותו טרוריסט ערבי מסוכן — וזה סעיף האישום העני שלהם — אולם כל מאמצי ההגנה מכוונים לחלצם מאשמת השתתפות ברצח. התביעה ניצבת לפני משימה לא קלה ונאבק כשפני קשת.

לו רצתה ממשלת נורווגיה היתה יכולה לחזור על סעיף אישום חמור זה, שכן היא מודה שהטרוריסטים עצמם נמלטו. הנאשמים, שדיברו השבוע בבית המשפט, ציירו הבינה המנותקת אותם מכל ידיעה מוקדמת על הרצח. מאריאן גלאדניקוף אף הכריזה: „לו ידעתי שרצח אדם כרוך במשימה הייתי חוזרת מיד לתל־אביב".

אלא שבהקפת הרצח עמדה נורווגיה לפני בחירות והממשלה לא היתה חזקה עד כדי כך. היום התחלפה הממשלה, אך זו נשענת על קולו של קול. העם הנורווגי אוהב את ישראל ותורם למענה כספים כאן המלחמה, אבל הארץ מתלבטת במשבר דלק ואין השעה כשירה להסתכסכות עם נציגי העם הערבי.

„קדאפי אכל חזיר אצל טיטו..."

מה במאמר „לה סטאמפה" האיטלקי עורר את חמתם של קדאפי ועמיתיו

מאת עדה לוצ'אני, סופרת „מעריב" ברומא

אין זו תופעה יומיומית, שכתבה ציורית בעתון, כתובה בנימת הומור על־ידי שני עתונאים ידועים, גורמת ל„רעידת אדמה", או „רעידת חרשות" בממדים בינלאומיים, שבה מעורבים ראש מדינה, כמה שגרירים, נשיא המפעל האיטלקי הגדול ביותר ועורך העתון השני בגודלו באיטליה.

כדי להבין — אם בכלל אפשר — את המניעים כאחורי התנהגותו של הקולונל קדאפי כדאי לצטט כמה קטעים מן המאמר „המעוצע" שהתפרסם בעתון „לה סטאמפה".

לאחר שתיארו כיצד הגיע קדאפי לקבוצה גדולה של עתונאים להמתין שעות ברחוב באריסאי לסביבת עתונאים עבו, כתבו העתונאים האיטלקים קארלו פרוטרו ופראנקו לוצ'צ'יני:

„אין כל חשיבות לכך ש„כתר" של קדאפי וכמה עליונים ערביים אחרים נובע שלא במישרין מן הנפט ומהנהגתה של בירת המדינה...

„קדאפי — סוכן סי.אי.אי."

„קדאפי הוא יפה"

„הילדים הם הצבעונים הבדיד מתהלך עירום. מבוגרים לא יהיה כסו להוציא לאור כתבי־עת הרבוהיים, שבהם יקבעו כי הזיווג בין מארכס ואללה, ,חדשני', חיוני, שונה מבחינה איכותית... כמה זיווגים משונים כפר עליו בחמישים השנים האחרונות.

„ואז החליט איזו גברת במילאנו, אל סוריה, או רומא, כי קדאפי יפהתואר. ,הוא יפה', היא תאמר.

,את מתכוונת שהוא מקסים, מושך, כריזמאטי?'

„,לא, לא, יפה. ואתם יודעים מה אומר לכם? ביום שני אני מתחילה ללמוד ערבית. ככלות הכל, אני כבר יודעת את הספרים'..."

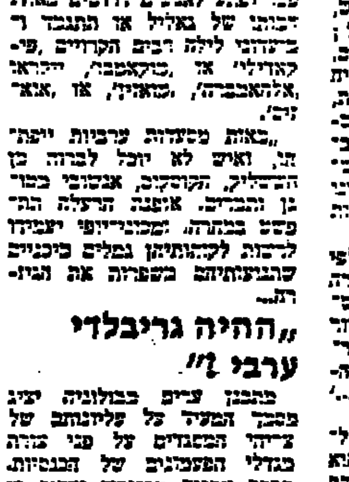

אריגו לוי, עורך „לה סטאמפה" עשוי להתפטר מרצונו למען „פיאט"

„ההיה גריבלדי ערבי ?"

קדאפי ינתק יחסים

קדאפי מוכר בשוק שחור

קדאפי — דוגמה למוסקווה

„הדריכה על המקום" בז'נווה

המצרים הסכימו להפסקה בשיחות – למרות שקודם סירבו לכל דחייה

מאת שאול בן חיים, שליח „מעריב" בז'נווה

הסתיים שלב נוסף של ועידת השלום בז'נווה, השלב שבו נצטוו הגורלים להיכנס ל„קרבות מגע מילוליים" כדי לנהל מו"מ בעניינים צבאיים טהורים, בטרם נפתרו הבעיות המדיניות החשובות.

שלב זה הגיע לקצו אחר שהכל הבינו שכל עוד כרוכים הדיונים בניסוח מוסכם על הפתרון אין תוחלת בבוחנות הגורלים והקילוליים.

מצרים חוששת מתבוסה

ויתורים — רק בתשלום

נצל ההזדמנות!

דבוש דירה במחיר ישן ללא תוספת התיקרות

160 יח' דיור בנות 4 ו־5 חדרים בסטנדרט בניה גבוה.

נותרו עוד מספר דירות בנות 3-4 חדרים לכניסה תוך שלושה חדשים

- הסקה מרכזית.
- אספקת גז מרכזית.
- אנטנה מרכזית לטלויזיה ורדיו FM.
- חלונות אלומיניום.
- חניה מסודרת.
- שטחי ירק נרחבים.

חנויות, גני ילדים ובתי ספר במקום.

בבר פרטים נא לפנות אל יעקב פריצקר ושות' – מגוס בע"מ במשרדי רוממה חיפה בע"מ רח' הנביאים 20 טל. 669119, 664695

למכירה דירת פאר של 3½ חדרים ברחוב ברנדורה 21, תל־אביב

מוזמנים בזה קונים, וכן כל אלה אשר השתתפו במכרז ומסרו הצעות.

המכירה תתקיים ביום שני 14.1.74 בשעה 13.00 במשרד מנשה ברשלטון, רחוב ארלוזורוב 149 תל־אביב.

על המציעים והקונים להביא עמם 10% פקדון.

מעונינים לרכוש אולם באזור תל־אביב בשטח של 500—1000 מ"ר

בהצעות רציניות, נא לפנות טלפונית 240333, בין 8 ל־4.

דירות ריקות ביפו

מאת אהרן דולב

משרד הקליטה והשיכון, פתחו השבוע — כל אחד בנפרד — במיתקפה רבתי ש... ...נה השתמע, כי מדינת יש־... אינה מסוגלת לקלוט ...ים בשל המחסור בדירות ...לים.

...ברי סגן שר הקליטה, שלמה ... השתמע כי המחסור חמור ד... אם כן ימצאו פתרונות דחופים ...ירת וברכישת של אלפי דירות ...ן המושבי שלולות שלושת אלפים ...אות עולים למצוא עצמן, עוד ...ש, תפנית־כיפות־השמים, הואיל ו־ ...ר הדירות שקיבל משרדו ממשרד ...ן מספק פחות משני־שלישים הנדרשים.

...ית קודרת זו של משרד הק־ ... נתמכת בגילוי נדיר של הד־ ...מצד הגוף „המתחרה" על בכור מפעל הקליטה. צורי גרקיס, מנ־ המחלקה לעליה וקליטה של ה־ ...ת, שיצא לצרפת ולאנגליה ...ב מקורבי אחר היכנון „חודשי ...", בארצות הללו, הביע גם חששות כבדים.

...בוקת הדיור לעולים — אמר — ...ירת הולכת. מרכזי הקליטה ו־ המלון שנשכרו לדיור ארעי של ...ים מלאים, וכן מלאו אלפי ה־ ...ת שנשכרו למגורים זמניים. ...הדירות שמספק משרד השיכון ...ת עולים מועט ביחס למספרי ...ים המגיעים, ואלה שהגיעו מכ־ ...ם זמן רב לדיור".

...גרקיס השמיע הכרזה פרובוק־ ...צ, שהרי בעוד ממריא לחו"ל ...ד ולהמריץ עליה היהו מודיע ...ים, כי אלה מבין העולים־בכוח, ...תכנעו ויעלו, עלולים להימצא ללא קורת־גג.

...בן, שלמת רוזן וצורי גרקיס ...ו את „חודשי העליה" במתיחות ...ר־מבכיחה ביותר.

...יצד ניתן ליישב עידוד עליה עם ...זר מוכח בקורת־גג?

...דר ולא שילמו

...מכן המכתב להלן, אשר נשלח אל־ ...הבות ואל „עמידר" (בת־ים) — ...יוזבה של משרד השיכון וספקת ...דירות לעולים מטעם משרד הקלי־ ... — מלמד שבעצם ימי מצוקת־ ...ד, העלולה להבל במפעל העליה ...ללו, עומדות דירות ריקות המיוע־ ...ת לעולים חדשים רבים בעזובתן ...ל מינהל פגום, כפילות בירוקר־ ...ת, וליקויי מנקב.

המכתבים יצאו מאגות הדירות ב־ ...מן עולי ברית המועצות, יפו ד', ...בפ־רביקושות באות שונסקם לפני ...ותיים בגבול יפו—בת־ים ונחשב ...ר מאזורי האיכלוס המבוקשים ב־ ...ץ. ללא ספר ארצי אין לדעת את ...לת הדירות העזובות בשיכון יפו ...מהוה מידגם נאמן למצב הדיור ...ל שיכוני העולים או בחלקם. אך ...תחשב בעובדה כי גבול יפו—בת־ ...הוא אזור מגורים מבוקש ביותר, ...להניח כי ספר כללי היה מעלה ...נים מאלפים על היקף הדירות ...יקות בשיכוני העולים־היורדים ב־ ...ראל, ואולי כדאי שסגן שר הק־ ...ה יעיין בהם, בטרם יוחלט על ...קף הרכישות השכירות.

המובאות להלן לקוחות ממכתבית ...אירינה דולביק, עולה מבריה"מ, ...עוסקת על ידי דואר ישראל ב־ ...דירות במקום מגוריה, שיכון העולים ...פו ד'.

„רבים מדיירי שיכון ד' (שמותיהם ...באים במקור) עזבו את ישראל ו־ ...החזירים נשארו, חובות רבים, ה־ ...יעים כל העת על־פי מעניהם, ב־ ...ית דרישות לפרעונם. הדירות ...זבו על ידיהם מזמן, ולא מובן ...מדוע „עמידר", הסוכנות והאירגונים ...ציים של ישראל לא הסדירו חובות ...ה..."

„רבים שהתגוררו בדירות הללו לא ...למו שכר דירה והשאירו חובות גדולים ...ולכים, בעוד שעקבות הדיירים ...למו והדירות עומדות ריקות. כלום ...ן זו הפקרות ד'"

...י ירד, מי מתכונן

...הכותבת מסרה רשימה בת שבעי־ ...ורה דירות, המהוות כ־13 אחוז מ־ ...כל הדירות (140) שהועמדו לר־ ...ת עולי בריה"מ בשיכון יפו ד'. „אני מכירה כל משפחה וכל דירה ...יודעת בדיוק מי ירד השאיר דירה ...קה, מי יושב על המזוודות בגלוי, ...מתכונן להיעלם בהסתר, ואיזה ...רות לא אוכלסו מעולם".

...רשימתה והמידע שבפיה נבדקו ו־ ...צמו מהימנים מבחינה עובדתית, ...כי דובר „עמידר" עוד יעמיד ...לם את ממצאי חברתו:

* דירה מס' 178/29, עומדת רי־ ...ת מאז פינתה אותה משפחת שיינ־ ...ר, וירדה מהארץ לפני כשמונה ...חודשים. בריגורי שיינקאר, שעלה ל־ ...ראל מהעיר לבוב עם רעייתו ו־ ...בנו הקטן בסוף 1972, נשאר בארץ ...חות משנה.

„אני זוכרת בדיוק — מספרת ...אירינה — איך ירדו מהארץ. יום ...אחר הבאתי לו הודעה רשומה. צו ...התייצבות לרישום כיוצא־צבא. פחות ...מחודש אחר כך תוסלו הכל — ל־ ...יכות שתי מכוניות פרטיות — ו־ ...רדו בחשאי לאיטליה. את המפתח ...לא החזירו ל„עמידר" וכבר שמונה חודשים עומדת הדירה ריקה".

* דירה מס' 53/26 התרוקנה ל־ ...פני שמונה חודשים. נחום שבשק־ ...בין, בן 16, עלה מלבוב בסוף 1972 ...עם רעייתו ובנו בן ה־18. שבשקבין ...הביע בגלוי חששו מפני גיוס בנו ...לצבא ובאביב אשתקד, ירדה המש־ ...פחה לאיטליה. לדירה הריקה נכנסה, בינתיים, משפחת גילצין, וגילתה, כי נגרמו לדירה נזקים. סוללות ה־ברזים פורקו וחלקי קירות נשברו. מעמום של הדיירים החדשים לוט בערפל. הואיל ודובר חברת „עמידר", טוען כי משפחת שבשקבין, היושבת כבר 8 חודשים במושבת־היורדים ב־אוסטריה, שליד רומא — עדיין מת־גוררת בשיכון יפו ד' 53/26:

דובר חברת „עמידר", מר מרק שוצמן, שנתבקש לבדוק ולהמציא הסבר (יובא בהמשך הדברים) ל־תלונות הדירות העומדות ריקות ב־עיצומו של משבר דיור לעולים — טוען כי לפי מיטב ידיעתו, משפחת שבשקבין מוסיפה להתגורר בדירה.

אחרי הודעה לרישום

* דירה מס' 53/18, עומדת רי־קה זה 4 חודשים. העולה (מלבוב) אנטולי פוטיק, בן 26, אשתו ובנו, ירדו לאיטליה זמן קצר אחר שקיבל אנטולי הודעה להתייצב לרישום כ־יוצא צבא. משפחת פוטיק יצאה ב־חשאי, לא החזירה את מפתחות הדי־רה ולא פרעה ששה חודשי שכר־דירה ל„עמידר".

* דירה מס' 52/16, עומדת רי־קה 4 חודשים. ליאוניד אלנטוך, ספר נשים, בן 36 ממוסקווה, הוציא את בנו בן ה־17 מבית הספר לקצינים־ וירד לאיטליה עם אשתו ושני בניו.

* דירה מס' 52/14, ככל דירות השיכון, מכילה 3 חדרים ומיועדת ל־מגורי משפחה, אך מאז ירד ליאון מאכליס — עולה ממוסקווה בן 26 — למיכבן נותרה בדירת אמו לבדה.

* דירה מס' 180/24 נמסרה למ־גורי שלושה רווקים. אחד מהם, ולא־דימיר מאכליס, 28, אחיו של ליאון (ראה לעיל), ירד לאיטליה וזה כ־ששה חודשים הוא נהג מונית ברומא. רווק שני, אלי קאופמן, עולה מקייב, ירד בעקבותיו לאיטליה.

* דירה מס' 52/37 עומדת ריקה ששה חודשים. שוכניה, משפחת גרש־בערג, אב, אם ושני בנים, ירדו ל־איטליה.

* דירה מס' 52/33 נעזבה לפני חודש. גנאדי זסלבסקי, בן 28, ירד לארה"ב לפני חודשים אחדים. לפני כחודש הצטרפו אליו אמו ואחותו והדירה נעזבה.

* דירה מס' 179/18, ריקה זה כשנה. אלברט כץ, עולה ממוסקווה, ירד תחילה לגרמניה ועתה הוא נמצא בניו־יורק.

אחד נותר בדירה

* דירה מס' 52/33. אמר שהבן, איגור ברודקין, שעלה ממוסקווה, היגר לארצות הברית ונצטרף שם אל אביו ואחיו, נותרה בדירת האם לבדה, „יושבת על המזוודות".

* דירה מס' 179/5 נמסרה ל־שלושה עולים רווקים: אחד ירד לארה"ב, שני עקר לחיפה. בדירה כולה נותר עמנואל בוריק, בן 26, עולה ממוסקווה, העומד לרדת לאר־צות תוך ימים ספורים.

* דירה בבלוק 178 עומדת ריקה זמן רב, מאז נטשה אותה משפחת פינקובסקי שעלתה מארגנטינה ועב־רה לדירה אחרת, ברחוב בלפור ב־בת־ים.

* דירה מס' 178/19 נתפנתה על ידי משפחת גולדשמידט מריגה, ש־עברה להתגורר בדירה חדשה בשד־רות ירושלים, יפו.

* דירה מס' 51/2 — ריקה יותר מחודש. דייריה, בני משפחת וולף מלנינגרד, ירדו לאיטליה.

בכך לא תמה רשימת הדירות ה־ריקות. קבוצת דירות אחת בתוך כלל הדירות הריקות בשיכון יפו ד' מעוררת תמיהה מיוחדת: אלו דירות העומדות ריקות מאז הוקמו גושי ה־שיכון — דירות נאות, בנות שלושה חדרים, אשר, משום־מה לא אוכלסו מעולם.

* דירה מס' 53/3 עומדת ריקה מאז נבנה הבית לפני כשנה. מר שוצמן, דובר „עמידר", טוען כי די־רה זו הועמדה לרשות משרד הבט־חון, שמסר אותה לשימושו של נגבת צה"ל. בירור במקום העלה כי מאז נבנה הבית נעולה הדירה, תריסיה מוגפים ואיש אינו יוצא ואינו נכנס בה.

* דירה מס' 178/25 עומדת ריקה כ־שנה. דובר „עמידר" טוען: „דיווחנו עליה למשרד הקליטה עוד ביולי אשתקד. משרד הקליטה לא הישנה אליה עולים".

* דירה מס' 180/31 עומדת ריקה כשנתיים. דובר „עמידר": „דיווחנו עליה למשרד הקליטה עוד בסוף יוני אשתקד. משרד הקליטה לא הישנה אליה עולים".

„האחראי — משרד הקליטה"

צורי גרקיס, מנהל מחלקת העליה והקליטה של הסוכנות, מתנער ב־מוצגן מכל הקשר בסוגיית הדירות לעולים: „האחראי הוא משרד ה־קליטה — הוא אומר — ואליו צריך לפנות בכל בעייה הקשורה בדירות". מר גרקיס, שיצא לעודד עליית יהו־דים למדינת ישראל, שאינה יכולה לספק להם קורת־גג, גילה בצאתו להוסר עניין מפתיע בנושא הדיור.

משרד הקליטה מקבל את דירות העולים ממשרד השיכון, האחראי ל־הקמתן ולאספקתן: „הבעיה מורכ־בת", אומרת פנינה, עוזרת לדובר משרד הקליטה. „אנחנו מקבלים את הדירות ממשרד השיכון ונותנים הג־ביות לעולים. העולים מופנים על־ידינו אל חברת „עמידר", המשכירה או מוכרת את הדירות לעולים ונו־שאת באחריות כלפי הדייר. הצעת, האחראי כלפיה לקיום ספיפי החוזה עימנו".

מר אהרן עמית, ראש האגף ל־שרותי קליטה במשרד הקליטה, מר־ען:

„מן הרגע שדירה מתפנית אני מקבל על כך הודעה מ„עמידר". ה־נוהל הוא שאנחנו מקבלים דיווחים סדירים ושוטפים, אלא אם כן חל שיבוש. ברור, שאיני יכול לומר בבטחה באיזו מידה הדיווח של „עמידר" מעודכן". עוד טוען מר עמית כי „לפני 5 שבועות, ערכו צוותים מיוחדים של משרד הקליטה מיפקד יסודי של מלאי הדיור, ויש מידע על כל דירת עולים".

דובר „עמידר", מר מרק שוצמן, קיבל את רשימת הדירות הפנויות ולאחר שמסרה לבדיקה אישר אותה, בחלקה בלבד, הסתייג מן השאר: „האינפורמציה איננה מדוייקת. מ־דובר בסך־הכל בתשע דירות, ש־דייריה, העולים מבריה"מ, נטשו אר־תן ולא החזירו את המפתח בהתאם למתחייב מחוזה־השכירות".

הליך משפטי ממושך

מדברי מר שוצמן מסתבר כי עולה יורד שנטש דירה ולא החזיר את המפתח איננו מאבד אוטומטית את זכותו על הדירה, וממילא אין הדירה בחזקת פנויה ואינה יכולה לשמש את משרד הקליטה להקלת המחסור, אלא לאחר קבלת צו־פינוי מבית־המשפט.

ההליך המשפטי מתמשך חודשים ונערך לבסוף, ללא נוכחות הנתבע־היורד. לגבי תשע הדירות הללו, אומר מר שוצמן, כבר הוגשו תביעות, אך טרם נתקבל פסק־דין. בתוקף הסכם־זירות עם בתי־המשפט צריך התהליך המשפטי להימשך כשלושה חודשים בלבד, אלא שבגלל המל־חמה, כנראה, התמשך הטיפול...

מר שוצמן התייחס לכל הדירות שמספרו ונעקבו כריקות על־ידי ה־דוברת אירינה דולביק, אך, ממצאיו לא תאמו את שלה לגבי כמותית הדירות.

גב' דולביק המילה ספק בערכם תיעודם של ממצאי „עמידר", ו־אמרה: „אני מזמינה את „עמידר" ואת משרד הקליטה, שיבואו עם ה־מפתחות. אקח אותם ואראה להם את כל הדירות הריקות. ויש עולים ה־יושבים על המזוודות, יש משפ־חות עומדות לרדת בימים אלה אם משרד הקליטה מעוניין בדירות ל־עולים יבואו אלי, אראה להם את הדירות".

גב' דולביק ובעלה, מלומד דול־ביק — מי שהיה ארבע שנות מא־סר במחנה ריכוז במורדוביה באש־מת ציונות, תחרנות ויגול לטובת ישראל, יומו את המעקב אחר העו־לים־היורדים מברית המועצות: „מ־

(סוף בעמוד 28)

דילול מוחות

מילה זו ביטוי משמעותי? ביטוי משמעותי זה ביטוי טיפשי שחוזרים עליו עשרים פעם ביום. כאשר איש אינו בודק עוד את פירושה הורא־זה של שטות, היא מקבלת „משמעות".

קח, למשל, את „דילול ה־כוחות". אומרים לנו, כי הרבה תלוי בהסכמת המצרים לדילול כוחותיהם בצד המזרחי של ה־תעלה. כידוע, הכוחות המצ־ריים סמיכים מאד ואם יוסיפו להם קצת מים, הם יהיו דלי־לים יותר. אסור להחזיק אותם

הרבה זמן תחת אש, כי אז שוב יהיו סמיכים. אם נוסיף להם קצת מיגון, אפשר להגיש אותם כמנה ראשונה. כדי ש־התבשיל לא יתקלקל, רצוי ל־החזיק אותו במקרר.

עד כאן — ברצינות. ועכשיו — מנותיה של ממשלת יש־ראל.

כיצד מתכוונים לקיים הסכם על דילול כוחות, הלכה למע־שה? על מה מדברים בכלל? כיצד אנו מתארים לעצמנו, ש־המצרים יתדלדלו?

האם אנו מצפים, כי למחרת החתימה ההסכם הם יערכו מיפ־קד בכל יחידותיהם שממזרח לתעלה? יבוא איזה גנראל מצרי ובנוכחות קצינים ישרא־לים יצוות על הארמיה השניה והשלישית להתפקד. ואז אנחנו נעבור בין שורות המצרים ו־נספור אותם. נמצא 29.798 ק־צינים וחיילים. בהתאם להסכם יצטרכו המצרים לדלל את עצ־מם ב־20 אחוז. כעבור שבוע נערוך איפוא מפקד שני, כדי לבדוק שלא נותרו יותר מ־23.836 קצינים וחיילים מצ־ריים. לאלה נחלק תעודות ז־הות ישראליות. ואם נתפוס מזרחה מהתעלה חייל מצרי אחד בלי תעודת זהות, נצא למלחמה...

האם לזה הכוונה? או שמא נרצה להציב בגשרי הסואץ מס־צדיקים, שיפקחו על מעבר המצרים בין שתי גדות התע־לה? בפעם האחרונה, כאשר ניסינו לפקח על מעבר המצ־רים בתעלה, התעוררו, כזכור, קשיים מסויימים. אולי הפעם נהיה יעילים יותר. בכל אופן, רצוי שיגייסו את המשטרה הצ־באית בעוד מועד...

שכחתי, כמובן, האו"ם! איך לא חשבתי על האו"ם? במקום להוציא לשון הרע על הממ־שלה שלנו, צריך הייתי מיד לחשוב על האו"ם. לא יכול להיות ספק, כי הכוונה היא למסור את הפיקוח בנושא עדין זה לידיהן הנאמנות של האומות המאוחדות. עכשיו, ש־לכוחות האו"ם הצטרפו חיילים מפולין, גאנה וסנגאל, אפשר לסמוך. הם ידאגו לכך, שה־מצרים לא יפרו את ההסכם, זה בטוח. יכול אמנם להתעורר קושי מסוים, אם הפיקוח יוטל על מפקד הכוחות הסנגאלים. הוא יודע לספור רק עד 100 ואין לצפות מהמצרים שיס־כימו לדלל את כוחותיהם עד כדי כך, רק כדי שהסנגאלי יוכל לספור אותם.

על כל צרה שלא תבוא, אני מציע לשלב את כל אמצעי הזהירות: מיפקד, תעודות ז־הות, מס־צדיקים על הגשרים והסופר סנגאלי. לא ינום ולא יישן שומר ישראל. וכיצד יו־כל לישון, לאחר שהאכילו אותו דיסה סמיכה כזו? עצם המחשבה, כי תמורת נסיגה ממשית מאד מהתעלה דורשת ישראל התחייבות ריקה מ־תוכן על „דילול כוחות" — די בה כדי להדיר שינה מ־עיני.

י. לפיד

■ מתתיהו פלד

ריפוי בעיסוק

קשה להשתכנע כי קיימת הצדקה עניינית לנסיעותיו הרבות של שר הבטחון לארה"ב, שבהן ממלא הוא תפקיד של שר החוץ, שעה שמשרד הבטחון נתון באותו מצב מזונח שנתגלה לעיני כל עם פרוץ מלחמת יום הכיפורים.

הדעת נותנת כי מי שנושא באחריות מיניסטריאלית לתקינות פעולתו של משרד כל כך גדול כמו משרד הבטחון, ולכשרו הקרבי של צה"ל בתקופה כל כך קריטית, יבקש להקדיש את כל זמנו ומרצו לתפקידו זה. ויניח עיסוקים ממלכתיים אחרים למי שממילא מופקד עליהם ונושא באחריות מיניסטריאלית למולם. אלא שדומה כי זהו אחד הלקחים ששר הבטחון אינו מצליח ללמוד. כבעבר, כן גם עתה, עוסק הוא בכל ענין זולת ענייני משרדו.

דומה כי לא קשה לשער את הסי־בה לפעילותו הקדחתנית בתחום ענייני החוץ שלנו. אין כפעילות זו, בימים בהם רוגעת המלחמה, לתרום לשיקום תדמית שנהרסה במלחמה עצמה. דיה לנסיעה עצמה כדי להפנות את זרקורי הפרסום על הנוסע, שכן הודה של האישיות אותה נוסע שר הבטחון לבקר מבטיחה „כיסוי" מלא וחיובי בעיקרו. אף, ההצדקה למסעות אלה קל להסביר על ידי מתן רמזים עבים למדי כי תכליתם לברר את סיכויי ביצועה של „תוכנית דיין". הקורא מן השורה חייב להבין מתוך פרגה זה כי המדובר הוא במין תכנית מפולפלת שאיש זולת דיין עצמו לא יהיה מסוגל להגיגה ולהסבירה לזרים שכן כל כולה שלו היא ורק בראשו קיימת בוודאות מספקת שבלעדיה אין כל אפשרות לשכנע זרים בכל מעלו־תיה.

הדבר מעורר תמיהה מיוחדת לאור שכבר נוכחנו כי לא בכל פעם שר מצליח אם להקנות את שמו להב־נית עולם הדבר לטובתו. כולנו עוד זוכרים כיצד עמל ברלב למשל, להסיר מעל עצמו את הקשר להב־נית המבוצרת לאורך שזו התמוטטה כבנין קלפים ביום הראשון למלחמה. לפתע „התברר" כי רק העיתונות היא זו שבדתה את השם „קו בר־לב", וכי הדבר לא היה ולא נברא מעולם. מכאן אולי ניתן להסיק לקח חשוב, שלא תמיד מגוחה והדבר הר־מור נבון ל„הדביק" שמו של אדם לרעיון או תכנית. לקח זה נראה תקף גם כשמדובר בתכנית של מדי־נות חוץ, שכן גם בשטח זה זוכה להתנגד מפולת של תכנית רחבת ממדים שרק עקב העובדה שלא נק־רא עליה שמו של אדם מסוים, לא נגרף עימה מי שהיה אחראי לה.

אין אולי להוציא מכלל אפשרות, כי פה טמון ההסבר לפעילותו הרבה של שר הבטחון בתחום מדיניות ה־חוץ. כלומר, שנוכח המפולת המתרח־שת בשטח יחסיה הבין לאומיים של ישראל, יש רצון להעביר עתה את נושאי מדיניות החוץ הרגישים ביותר בידיו של מי שאינו קשור קשר מיניסטריאלי לאותו כשלון. אלא שעל פי הגיון זה צריך היה להעביר בידיו של מר אבא אבן את האחר־יות לפיקוד על צה"ל, שכן אין זה נבון להשאיר בידי מי שנושא באחריות לירידה התמורה ברמת צה"ל את הפיקוד עליו בימים גורליים אלה. הרהורים אלה ככל שהם נוגים, רק חושפים ביותר עת את השפל שאליו הגענו בהנהלת ענייני המדי־נה הרגישים ביותר, ועד כמה אין הנושאים באחריות לכך מסוגלים ל־הוכיח יכולת לאבחן את המצוקה שלתוכה הוליכו את המדינה.

●

באותו יום ממש שיצא שר הבטחון לפגוש את ד"ר קיסינג'ר, נתבשרנו כי שר החוץ המצרי ייצא לפגוש את עמיתו מר גרומיקו. אין ספק כי שני השרים, הישראלי והמ־צרי, יצאו לדון עם עמיתיהם באו־תו ענין, שהוא אופן ניהולן של השיחות בז'נבה. מתוך ארבעת ה־שרים שיוצאו באופן זה לדון באו־תו ענין, שלושה היו שרי חוץ ואחד היה שר בטחון. ללמדך כי מה שנהוג לראות כבעיה של מדיניות חוץ, רואים בישראל כבעיה צבאית בעיקרה. אך קשה מאד לקבל כי התפישה הישראלית היא הצודקת.

הבעיה הצבאית של ישראל כיום היא לשקם את צה"ל לאחר נסיון מלחמת יום הכיפורים, להפיק את הלקחים הפולים מתוך מלחמה זו, ליישם את הלקחים הללו במהירות ובאופן באמצעות קורסים, תרגילים, השתלמויות וכיו"ב; פעולות שמטרתן להבטיח כי בפרוץ המלחמה הבאה, יהיה צה"ל לכל דרגיו מוכן ודרוך למלחמה זו. אף גם גשר יכול להבין עד כמה מסובכת היא מלאכה זו, שרק מלים ספורות דרושות כדי לתאר, אך עבודת עקבים דרושה להגשמתה. פי כמה וכמה מסובכת מלאכה זו שעה שעיקרו של צה"ל מרותק עדיין לחזית, והחייב לקיים כוננות מבצעית עליונה. במצב זה אין זה פשוט כלל וכלל להבטיח כי הזמן אינו „נגרף" על ידי אלפי הפעולות הקטנות, היום־יומיות, שהצבא חייב לבצען עקב פריסתו ומשימותיו המיידיות, וכי נותר עוד די זמן לחשיבה, ללימוד, להפקת לקחים וליישומם. זו היא משימת ענק, המחייבת גיוסם של כל משאבי הרוח והנפש להגשמתה.

אין להניח כי מצוי שר כלשהו בממשלה המסוגל לשאת באחריות זו שעה ששר הבטחון מוציא את זמנו בנסיעות דיפלומטיות ברחבי העולם. לעשות זאת, קל מאד לשער, כי שעה ששר הבטחון מקדיש זמנו למשימות דיפלומטיות, שרדי שר החוץ בטל ממלאכה. כזכור, שאלו עצמם רבים בקרבנו שאלה זו כש־החליף הרמטכ"ל המצרי ועימו שני מפקדי ארמיות שרמת ביצועיהן לא תאמו את המצופה. פעם נוספת נש־אלה שאלה זו בעת הדיון בכנסת שהיה מוקדש לשאלת מדיניות ההס־ברה. בצדק טענו דוברי האופוזיציה כי חל שיפור רב בתחום זה אצל המצרים, וכי ראוי כי ניתן דעתנו על הישגיהם.

הנה הפעם, שעה ששר החוץ המצרי עומד לצאת למוסקווה, שמע־נו כי שר המלחמה המצרי נשא דברים בעת סיום קורס קצינים במצ־רים, והדבר בפניהם על אשר עליהם לצפות לו במלחמה נוספת אם תפ־רוץ. קשה היה שלא להרהר בכך ששר המלחמה המצרי, שלא כשר הבטחון הישראלי, באמת עוסק בתפ־קידו המיניסטריאלי, שעה שמשה דיין עוסק בענינים לא לו.

●

מחשבות קשות אלה נושאות אופי ממשי מאד בעצם הימים האלה, בהם נתונים מחדש המינויים המיניסטריאליים בממשלה הבאה. ב־עבר הזניח שר הבטחון את תפקידו העיקרי כמי שמופקד על תקינות פעולתה של מערכת הבטחון, והקדיש זמנו לענינים שוליים. הוא עסק בשטחים ובניהולם, בתכנון התנחלו־יות, בטיפוח מדיניות חוץ, ובעוד הרבה ענינים שאין להם כל קשר ארגוני עם יעודה של מערכת הבט־חון, אך באותם הימים ראה כל העם ההוזה כי איש לא העלה על דעתו שבה בשעה ששר הבטחון עוסק בכל אלה הוא אינו מקדיש זמנו לתפקידו העיקרי, כממונה על מערכת הבטחון.

ההבדל בין התפקיד אותו זנח שר הבטחון לבין התפקידים להם הקדיש את רוב זמנו ומרצו, הוא מהותי ועמוק ביותר. במשרד הבט־חון היה עליו להיות בראש ובראש־ונה בונה של כוח, מארגן, איש מינהל וכספים, ובכל אלה גילה אוזלת יד. עוד לפני המלחמה היו שידעו דבר זה לאשורו. בדו"ח מבקר המדינה משנת 1972 הובעה, בדרך מאד זהירה, הסתייגות גמורה מאופן ניהול הכספים, המנהל והמשק במש־רד הבטחון. אותם הביעו הסתייגות מן הקדימויות שלפיהן מבוצע תקציב הבטחון ומן ההנחות האסטרטגיות המונחות ביסודן. מבקר המדינה ציין בדו"ח שהוזכר, ובדברי הסבר שאמר לציבור, כי עקרון הסודיות לא נוצל על מנת להסתיר ממצאים מעיני ה־ציבור, אך עכשיו עלינו לנחש אם אמנם ידוע היה לאנשי הביקורת כל אשר נחשף במלחמה או שגם מהם נעלמה האמת.

כי בכך באמת גדולת המינהלה של מערכת הבטחון מכל מינהלה אחרת. ליקויים במינהלת מערכת הבטחון מתגלים במלחמה רק בשעה שכבר אי־אפשר לתקנם. לפיכך, מי שמפגין זלזול בצדדים המינהליים, הארגוניים והמשקיים של עבודת מערכת הבט־חון מעיד על עצמו שהקשר הפנימי העמוק שבינם לבין הכוננות המבצ־עית והיעילות הקרבית של המערכת אינו בהיר לו. אין ספק כי דבר זה נכון לגבי שר הבטחון היוצא.

●

בכך גם אפשר אולי להסביר את העדפתו לעסוק בענינים הרחו־קים מן השעמום כביכול של המינ־הל, כגון ניהול היחסים עם הנכב־דים בשטחים, או שירותם הלקות־קרקע להתנחלות בשטחים, או אפילו שיחות עם מדינאים זרים. בכל אלה אפשר לעסוק מתוך ריגוש אינטלק־טואלי ורגשי מבעיות המשק והמינ־הל המעיקות, ולגבי אדם שנפשו בוקעת מבעיות אלה, מהווה דרך פעולה זו פתרון טבעי.

גם אין בהכרח לטעון, שדבר זה, שהוא לעצמו מהווה עדות לכשלון, בתנאי שהנהג כך ידע להפקיד את הענינים שאין הוא נוטה לעסוק בהם, בידי חבר עוזרים יעיל. אך כידוע גם בענין זה נכשל שר הבט־חון היוצא, כי אותם ענינים שהוא עצמו לא השיב, הופקדו בדרך כלל בידי אנשים שלא עשו את מלאכתו במקומו. האחריות לכך חלה על השר, והיא מעידה כי הריחוק שהת־רחק מכל אותה פעילות מיניסטריא־לית מהותית, שחייב היה בתוקף המינוי שלו לעסוק בה, גרם גם לכך שלא טרח להבטיח כי אחרים יעשוה נאמנה במקומו.

בשלב הנוכחי של חיי צה"ל, ומע־רכת הבטחון כולה, עולה חשיבותה של הפעילות הארגונית־מינהלית ל־אין ערוך מאשר בכל זמן בעבר. המלחמה שנסתיימה השאירה את צה"ל בתנאים של לחץ עצום הן במשימות שוטפות והן במשימות של

(סוף בעמוד 28)

באף מקום בעולם לא יוכלו להציע לך הצעה כזאת:

להיות

במקום הנמוך ביותר בעולם

ולהרגיש

כמו על פסגות ההרים

כן, אויר פסגות מרענן ונעים — בכל מערכת החדרים והאולמות המהו־דרים של מלון פאן־אמריקן ים־המלח.

כאורח המלון, יעמדו לרשותך כל שרותיו המודרניים: מיזוג אויר מלא בכל תחומי המלון, מוסיקת רקע נעימה בחדרך, מרפסת צמודה לכיוון הים והרי מואב, חדר אוכל ובו מיטב המאכלים הפיקנטיים, מסעדת שרות עצמי, לובי מהודר, מועדון חברתי, בר, חוף רחצה פרטי משלך על כל השרותים, שרות מיו־חד לחדרים, שרותי טלקס ובריכת שחיה מקסימה.

טמפרטורת מינימום בחורף — 25°. במרחק הליכה קצר מהמרחצאות החדשים.

כשר למהדרין, ללא חשש שביעית. שמירה מלאה על קדושת השבת.

לאורחי המלון, החל ב־14 בינואר, 1974, תנתן הנחה של 20%.

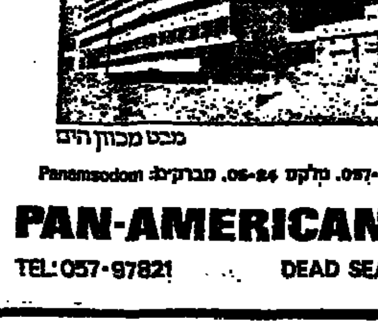

מבט מבוון הים

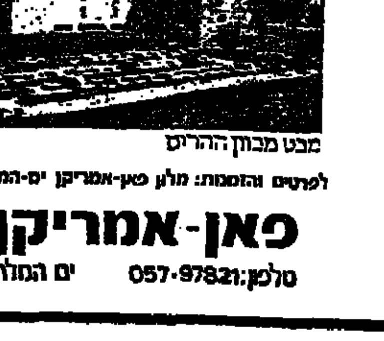

מבט מבוון ההרים

לפרטים והזמנות: מלון פאן־אמריקן ים־המלח, טלפון 057-97821, טלקס 06-24, מברקים: Panamsodom

PAN-AMERICAN פאן־אמריקן

DEAD SEA ים המלח

TEL: 057-97821 טלפון: 057-97821

مكان الأصل

مكان الأصل

הישראלים יחסכו חשמל

עליית מחיר הדלק בעולם תחייב את ישראל להנהיג מספר שינויים בצריכה, ביניהם צמצום השימוש בחשמל, ע"י העלאת מחירו וכן ביטול הסובסידיה הסמויה לתעשייה וחקלאות ועידוד השימוש בדודי שמש

מאת יובל אליצור

היו ימים שהצרכן הישראלי „התגבר" עד מהרה על כל העלאת מחירים של מוצרים ושרותים. כאשר הוטל מס נוסף על סיגריות, למשל, ירדה במקצת הצריכה, אך חזרה ועלתה תוך חודשים מספר. אולם העלאת מחירי הדלק שנכנסה לתוקפה לפני כחודשיים וחצי כבר חוללה שינויים חשובים בהרגלי הצריכה של הישראלים ונראה כי זו רק התחלה של מיפנה.

שר האוצר ועוזריו „הבטיחו" כי מחיר הדלק עומד לעלות שוב, כבר בימים הקרובים, והפעם בשיעור ניכר עוד יותר. מדובר לא בהעלאת מחירים סתם, לאורך כל הקו, אלא כנראה בשינוי במערך המחירים — כך לפחות מחייב ההגיון. שכן ישנה אפשרות להקטין מאוד את הכפיפות של מהפכת המחירים במשק הדלק העולמי על הצרכן הישראלי.

מדיניות נבונה, בתוספת קצת יוזמה ואומץ לב בהנהגת שינויים, תביא לכך ש„איכות החיים" בישראל לא תרד על אף החסכון הניכר הצפוי בשימוש באנרגיה.

עיקריה של המדיניות החדשה הדרושה להתלוות למערכת מחירי הדלק החדשים הם:

* יש להפסיק „להעניש" את התחבורה ועל כן יש להעלות רק בשיעור מצומצם יחסית את מחיר הבנזין והסולר.

* יש לבטל את מס הקניה על דודי שמש ולאפשר גם לבעלי הסקה מרכזית ודודי שמש ליהנות מהתעריף הלילי הזול של החשמל.

* יש להעלות בשיעור ניכר את תעריפי החשמל ולתקן, ולו גם במקצת, את העיוות של מחירי החשמל לשימוש חקלאי ותעשייתי, כדי לעודד חסכון בחשמל בענפים אלה.

במקום חשבון אריתמטי פשוט של הכנסות והוצאות יש לראות את המיפנה לטווח הקצר והמגמה הארוכה במשק הדלק הישראלי ואף בהרגלי החיים של כל אחד מאתנו.

כאמור, המיפנה בהרגלי הצריכה כבר החל.

קונים פחות דלק

בעלי תחנות דלק קובלים כי בשלושת החודשים ירד הפדיון ב־20—25 אחוז והירידה בצריכה באה עוד לפני שנכנס לתוקפו הסדר שבתון הרכב השבועי. חברת החשמל הודיעה כי צריכת החשמל ירדה ב־15 אחוזים באוקטובר וב־20 אחוזים בנובמבר. מניחים כי בדצמבר היתה ירידה מקבילה (הירידה המוחלטת בצריכה היתה קטנה יותר, שכן מספרים אלה מתייחסים לתחזית של חברת החשמל שהתבססה על גידול שנתי של 10 אחוזים בצריכה).

הגורם לזעזוע נוסף בצריכת הדלק בארץ מובן. עד להעלאת המחירים האחרונה בדלק ובחשמל בסוף אוקטובר היתה רמת מחירי הדלק בישראל מבוססת על מחיר נפט גולמי בסך 3.60 דולר לחבית (עוד לפני שנה וחצי היו גם רכישות במחירים נמוכים יותר, והאוצר נהנה מהפרש המחירים). כשהועלו המחירים באוקטובר התבססה ההעלאה על מחיר 5.50 דולר החבית, שהיה אז „המחיר המוצהר" של הנפט הגולמי במפרץ הפרסי. מאז עלה מחיר זה יותר מכפליים. כמויות נפט איראני אף נמכרו במכרז במחיר גבוה מ־17 דולר החבית.

האם פירושו של דבר שעל האוצר להעלות את מחיר הדלק לצרכן במאה או אפילו במאתיים אחוז? לאו דווקא. יש לשער שסך ההעלאה יהיה ניכר, אך לא כה גדול, וזאת עקב כמה גורמים:

ראשית, מחיר הדלק הגולמי הוא רק אחד המרכיבים של מחיר הדלק לצרכן. נוספים למחיר זה הוצאות הובלה, זיקוק ושיווק. לפי המחירים לפני מלחמת יום הכיפורים היה מחיר טונה דלק (קרוב לשבע חביות) 25 דולר וההוצאות הנוספות היו כ־12 דולר. כלומר, המחיר לצרכן היה 37 דולר לטונה. הוצאות ההובלה, הזיקוק והשיווק עלו מאז, אך לא בשיעור דומה. אם מחיר טונה דלק כיום הוא כ־105 דולר — פי 4 לעומת ספטמבר אשתקד — והתוצאות הנלוות קפצו ל־15 דולר לטונה, יהיה המחיר לצרכן כ־130 דולר לטונה, כלומר, העלאה ביותר מפי שלושה של מחיר ספטמבר 1973.

בלי העלאת הבלו

על כמה סוגי דלק כגון בנזין, סולר וגז מוטל כיום בלו. במחיר של 114 אגורות לליטר דלק 94 אוקטן כלול כיום בלו בשיעור 54 אגורות. אם יחליט האוצר לא להעלות את שיעור המס ולהעלות רק את מחיר הדלק, ואפילו יעלה שיעור זה ב־100 אחוז (יש לשער שההעלאה תהיה קטנה יותר וכי האוצר לא יעביר לצרכן ובצבים למשק התמורה את מלוא התיקרות הנפט שכן יש בידו עוד מלאי ניכר במחירים קודמים וכן מכיוון שמגמתו למנוע זעזועים גדולים מדי במשק), גם אז יעלה מחיר הדלק 94 אוקטן רק ב־60 אגורות, כלומר ל־1.74 ל"י לליטר.

אך זו רק דוגמה, קרוב לוודאי, שהעליה בפועל תהיה מצומצמת יותר.

שיקולים אחרים שנעשים בימים אלה בלכלכני מינהל הדלק נובעים מן המערכת הפנימית של מחירי הדלק. אין זה סוד, שמערכת מחירים זו שימשה בעבר להמריץ צריכה של מוצר מסוים, לעודד שכבות נחשלות ו„להעניש" צריכת מותרות.

כך, למשל, היתה תקופה שבה היה מחיר הנפט (הקרוסין) זול ביותר, לאור ההנחה שהוא משמש בעיקר את השכבות העממיות לבישול ולחימום. אך בינתיים היה הנפט למוצר חיוני בהיותו בסיס לייצור דלק למטוסי סילון, ועל כן הוחלט להעלות את מחירו בשיעור ניכר ולעודד דווקא את צריכת הסולר לחימום ביתי.

אין גם להניח כי בהעלאת המחירים הקרובה יוחלט, כפי שאירע מספר פעמים בעבר, להעלות את מחיר הבנזין יותר משיועלה מחיר הסולר, למשל, וזאת משום שירידה גדולה יותר בצריכת הבנזין ללא ירידה מקבילה בצריכת סוגי דלק אחרים, כמו מזוט כבד, רק תגרור אותנו לבעיות נוספות ולא תביא לחסכון בנפט גולמי.

צריכת הבנזין — נמוכה

כידוע, התזקיקים השונים: בנזין, קרוסין, סולר, מזוט וגז מופקים בעת ובעונה אחת בתהליך הזיקוק. היחסים הכמותיים בין התזקיקים קבועים או יותר קבועים (אף כי לאחרונה חלה מהפכה גם בענף זה ובבתי זיקוק מסויימים בארצות הברית הגיעו להפקה של 80 אחוז בנזין מנפט גולמי).

אצלנו צריכת הבנזין נמוכה מאוד, יחסית, ואינה עולה על 12—15 אחוז מכלל הנפט המזוקק (לעומת כ־18 אחוז בבריטניה וקרוב ל־50 אחוז בארצות הברית). למעלה מ־50 אחוז מכלל הנפט הגולמי בישראל נצרך כמזוט (חלקו אף היה מיובא כמזוט, כיון שצריכת המזוט הכבד עלתה על הספק בתי הזיקוק).

כיום יכולים אמנם בתי הזיקוק באשדוד לזקק דלק כבד ולספק לישראל את כל צריכת המזוט שלה, אך יש לזכור שהמזוט איננו זול כמו הבנזין. להיפך. באירופה מורגש כיום דווקא מחסור במזוט ומחירו שם גבוה יותר ממחיר הבנזין.

המסקנה הברורה היא שיש להביא להקטנת הצריכה של המזוט, ובכלל זה הקטנת הצריכה הישירה של התעשיה, כמו תעשיית המלט למשל, וכן הצריכה העקיפה, צריכת החשמל. תחנות הכוח הישראליות צורכות כיום כשליש מכלל 7 מיליון טונה נפט שישראל זקוקה להם מדי שנה.

השאה של איראן אמר זה לא כבר בעת ביקורו באוסטריה, כי השימוש בנפט היקר לשריפה, ובעיקר לשם יצור צורה אחרת של אנרגיה, חשמל, הוא בבחינת בזבוז. ואכן, במדינות אחרות בעולם משתמשים בהיקף ניכר למדי בצורות אחרות של אנרגיה לייצור חשמל. תחנות כוח אטומיות, תחנות הסוסקות בפחם, תחנות־כוח הידרואלקטריות מאפשרות ניצול חלק גדול יותר של הנפט לשימוש ישיר בתעשיה הפטרוכימית (תעשיה זו צורכת כיום לא יותר מ־5 עד 7 אחוזים מכלל צריכת הדלק של ישראל) ובתחבורה.

המשימה כסעיף אחד של מדיניות האנרגיה הישראלית חייבת איפוא להיות הקטנת צריכת החשמל, ובתחום צריכת החשמל חייבת המשימה להיות הקטנת השימוש בחשמל לחימום: חימום מים, חימום הדירה, בישול ואפיה, חימום מים למכונת הכביסה ולמכונה להדחת הכלים.

הפקת חום בחשמל — בזבוז משווע

לא יקשה להוכיח, כי הפקת חום בכוח חשמל כרוכה בבזבוז משווע. לא פחות מ־65 אחוזים מכלל האנרגיה החשמלית הדרושה לייצור החום הולכים לאיבוד בתהליך. חלק מן האנרגיה נפלט דרך ארובת תחנת הכוח, חלק הולך לאבוד בחימום מי הקירור של התחנה וחלק הולך לאיבוד בהולכת החשמל לבית הצרכן. כדי שהגוף החשמלי לחימום ביתי יפיק אותה כמות חום כמו תנור נפט, למשל, הוא זקוק לכמות נפט גדולה פי־שלושה.

מדיניות האנרגיה המוטעית של ישראל („יותר חשמל פחות עמל") גרמה להזנחת דודי השמש, למשל. אלמלא הונהג התעריף הזול לצריכת חשמל לילית לחימום מים ואלמלא „נענשו" בעלי דודי שמש בכך שלא הותר להם להנות מן התעריף המוזל ובכך שהוטל עליהם לשלם מס קניה על הדוד ואביזריו כי אז ניתן היה לצפות כי במשך עשרים השנה, מאז הוחל בהתקנת דודי שמש בארץ, היה נעשה יותר כדי לשכלל את הטכנולוגיה של דודים אלה ולהקטין את הפסד האנרגיה במערכת הקליטה ובצנרת.

התעריפים הזולים של החשמל מבוססים על חישוב של הוצאות כיצור נמוכות מדי, חישוב שאינו משקף את המציאות בתחנות הכוח והנחה שהדלק זול ועל כן יש לנצל את הציוד היקר על ידי מתן עידוד מיוחד לצריכת החשמל שלא בשעות השיא.

שיקולים אלה חייבים להשתנות עתה בעקבות המהפכה במחירי הדלק.

עליה חדה בתעריפי החשמל תגרום שבטווח הקצר יחסכו הישראלים בחימום על ידי החשמל, ייעזרו בתנורי נפט וסולר, או יחליטו לרכוש דודי שמש.

בטווח הארוך יותר יינתן בכך עידוד הן להקמת תחנות כוח גרעיניות והן לייצור קיטור בעזרת בריכות סולריות ואמצעים אחרים (דרך אגב, לישראל יש עדיפות בינלאומית בניצול אנרגית השמש וזאת בזכות מחקריו של ד"ר צבי הבור ואנשי ה„קרן למחקרים מדעיים" באוניברסיטה העברית בירושלים).

סובסידיה חבויה

החשמל לצריכה ביתית הוא רק ענף אחד בצריכת החשמל שבו אפשרי חסכון. לא פחות חשוב הוא להמריץ את החסכון גם בצריכת החשמל לחקלאות ובתעשיה. מיבנה תעריפי החשמל, שכלל עד לאחרונה סובסידיה חבויה לענפים אלה, עודד בהם בזבוז חשמל.

בעוד אשר הצרכנים הביתיים השתמשו בפחות מ־27 אחוז מתפוקת החשמל, הם כיסו בתעריפיהם כ־52 אחוזים מכלל הכנסות חברת החשמל. לעומת זאת שילמה התעשיה, הצורכת כ־37 אחוז מכלל ההפקה, רק כ־26 אחוזים מכלל ההכנסות. החקלאות, שצרכה כ־16.4 אחוז מכלל תפוקת החשמל, שילמה רק 8 אחוז מכלל ההכנסות.

כדי להביא לחסכון משמעותי באנרגיה יש לאחד את תעריפי החשמל ולהעלות תעריף זה בשיעור עליית מחיר הדלק. אם רוצה הממשלה לסייע לתעשיה ולחקלאות יהיה זה יעיל יותר אם תעניק להן סובסידיה ישירה.

האם בכלל אפשר לחסוך אנרגיה בתעשיה? איני ממליץ על צמצום הייצור כדי לחסוך בחשמל, אך ניתן בתהליכים להגיע לחסכון הן על ידי תוספת ציוד בידוד לדודי קיטור ולצנרת והן בהצבת מחליפי־חום שיעזרו לניצול אנרגיה המבוזבזת בתהליך אחד של הייצור לצרכי של תהליך אחר של הייצור. הסכון מצוי זה אולי כרוך בהשקעות מסוימות, ואם מחיר החשמל יהיה גבוה במידה המתאימה לא יהססו התעשיינים לשאת בהשקעות אלה כדי לחסוך בחשמל.

השינוי הבולט הצפוי בהרגלי צריכת האנרגיה בישראל הוא איפוא צמצום השימוש בחשמל, אך אין ספק שזה לא יהיה שינוי יחיד. אף כי הבנזין והסולר גם יחד מהווים פחות מ־30 אחוז מכלל צריכת הדלק בארץ, אין ספק כמה אצלנו יהיה צריך לצמצם קצת את התחבורה.

טלפון זול — חוסך דלק...

עם זאת, נראה שלא יהיה זה מן ההגיון לקבוע יום שבתון רכב נוסף או להשקיע בבהלות, ללא בדיקה מתאימה, מאות מיליוני לירות בפיתוחה של הרכבת. יש אומרים, שיהיה כדאי יותר להגדיל את ההשקעה ברשת הטלפונים ואולי אף להוזיל את תעריפי הטלפון. שכן כיום נאלצים הישראלים לנסוע בין משרדי [illegible] כדי להסתבך [illegible] אלה [illegible] יוכל לבוא על פתרונו באמצעות הטלפון הזול.

אלה אינן אלא הצעות [illegible] [illegible]

[illegible] של נפט הנדרש, [illegible]

הנפט על כך, יש [illegible] מה בכלל [illegible] ישראל את מחיר הנפט [illegible] ?

[illegible]

אילו לא [illegible] הנפט של אבו רודיס [illegible] הישראלית היא [illegible] את [illegible] של

הנפט הישראלי ערכו של הנפט אבו רודיס הוא כך וכך [illegible] שאנו מספקים את הנפט [illegible] צריכת הנפט הישראלית [illegible] באבו רודיס.

באמת, העלאה מחירי הנפט, [illegible] הישראלי לא יוכל לבלוע אותה. [illegible] אפילו [illegible] את [illegible] המחיר של גולן [illegible]

ליליפוט

עכשו מתר לגלות.
גוליבר היה גמד
עם שגעון גדלות.
היו הרבה כמוהו
בארץ ליליפוט.
אנשים קטנים ולא מבססים
שיום אחד ירדו מהפסים
ואמרו: הי, אנחנו גדולים.
אנחנו גוליברים!
בהתחלה היו אבנים
כמה [illegible] לעקבם אוהב
שהם עדין גבורים.
אבל בסוף,
אפילו הגמדים האמתיים שהאמינו שלהם הוא צדק,
התחילו מאבק
כי איש לא נצח ולא הפסיד,
כי שאר הגמדים היו קטנים [illegible].

כטוב בעיניכם

אני עובר עכשיו טיפול גמילה מפוליטיקה. זהו תהליך די מכאיב, אסור לי לראות עתונים, לשמוע רדיו או לצפות בטלוויזיה. השיחות עם חברי מתרכזות במזג האויר, החלומות של אתמול, הגוף של מחר.

אסור לי לשקר. כל זמן שעסקתי בפוליטיקה, הגבתי לכותרות העיתונים, לטיסבאות הסרק של המנהיגים, היו לי הרבה נושאים לכתיבה ולמחשבה. כעת הנושא היחיד שלי הוא איך לבכות את כל זה. איך פעם הייתי כה תמים וטיפש, להתעסק איתם כאילו הם באמת עושים שיתעסקו איתם. והכי מצחיק — האנשים שהם קוראים מה שכותבים עליהם, ואולי אפילו יתהפכו או: הם והלילה יתהפכו ויעברו לטיפול גמילה כמו זה שאני עובר עכשיו.

לחברים טובים ששאלו אותי מדוע לא הצבעתי בבחירות, עניתי: „מאותה סיבה שבגללה סירבתי לקבל פרס נובל לשלום". עכשיו מותר לגלות שסירבתי לקבל את פרס נובל לשלום

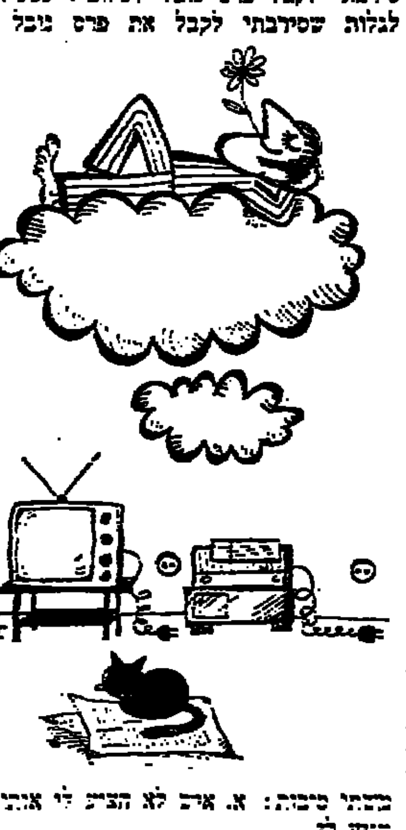

מכמה סיבות: א. איש לא הציע לי אותו. ב. לא מגיע לו.

בבחירות האחרונות לא הציע לי איש מרגוע לנפשי הדוויה. [illegible] להצביע [illegible] כאשר לאיש [illegible]. הם שב ובחר אותם האנשים. ואין דמוקרטיה עלובה יותר מזו של [illegible] אילגרכית [illegible] שלא תביא לי יותר מלבד צרות.

אני עובר עכשיו טיפול גמילה מפוליטיקה.

לוקח את התרופות המתאימות, שותה הרבה תה, יושב רחוק, הפכתי את הטלויזיה שלי ואני שם עליה פרחים (נרקיסים צהובים ונרקיסים לבנים). הרדיו יהיה כסא, ואני פשוט אשב על המושב רציקון ההילה, והעיתון יהיה לנגב את הרגלים לפני הדלת, לעטוף דגים מתים שאבד עליהם הכלח והמלח. אין לי עניין להתעסק בדברים גמורים, שאי אפשר לשנותם לעולם. המיתוס של הפוליטיקה הוא המיתוס של המוות ואני רוצה להתחיל מחדש. הפוליטיקאים, בלשונו של בוב דילן, „עסוקים בלמות, לא בלהיוולד מחדש". ומי שתפס את הגימיק הזה יכול להיפרד מהם וללכת הביתה.

חודשים רבים הם ניסו לשטוף את מוחי בכל הדרכים האפשריות. ואני מוכרח להגיד שאיתכם הם די הצליחו, שוהי בחרתם בהם שוב, והסיכויים שלכם לגמילה הם אחד למיליון. ואני לא יודע על איזו רעידת אדמה הם מדברים, אני רועד מרגע שנולדתי. רק שחשבתי שלמלים יש כוח, שאם אתה מאמין בהנהו אז סופו לנצח. ולא ידעתי כמה קל להוליך אתכם שולל. ושוב, שום דבר לא נשתנה מלבדי, השב למקצוע הישן שלי — בעגיעים, ושום מפלגה שבעולם לא תוכל להשתלט על שירי האהבה שלי.

אני עובר טיפול גמילה מפוליטיקה, ואני אומר לכם: אתם לא תצליחו לשבור אותי. אני אעמוד בשטויות הכי אוויליות שלכם ולא אפצה פה. אתם יכולים לעשות ככל העולה על רוחכם, לעולם לא תשברו את הנפש ההומיה של האמת, והאמת היא הכל, הכל מלבדכם. אז אני עובר עכשיו טיפול גמילה מפוליטיקה, ואתם תראו, אתם לא תצליחו.

היום בו הושבת הרכב

ה היה יום מיוחד במינו בשביל מר ואקס, בחור לא צעיר ובוגר מלחמות ושלום. באופן עיוור בהחלט ביום רביעי וכעת הוא שוכב במיטתו, והאוטו שלו עומד בקרן הרחוב, שכן היום הוא חג הרכב, ומר ואקס הנכבד חייב להשאר במחיצת אשתו הולכת הרגל, ולחדש ימיו כקדם.

בתחילה נבהל מר ואקס מבעיית השבתת הרכב, בביוחד בגלל התעמולה המפחידה, בה איימו

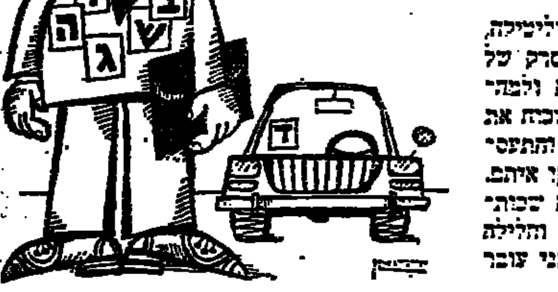

בקנסות גבוהים, ובעצם — מלבד ההוצאה להון בככר המדינה — איימו לעשות את הכל למען העבריין. ומר ואקס לא עבריין הוא, ההיפך — איש שומר חוק ומוסר הוא, ומה שרע בעיניו אינו הוא עושה אפילו לאשתו.

„איך אעמוד בזה?" שאל את עצמו הגיבור יעקב ואקס, „הלא ללא גלגלים אני חש כבת, ובאוטובוס יהיה עלי להיפגש שוב עם ההמונים. הכל בגלל איזה שייח' סעודי שסגר את הברז. יפה באמת..." אבל ביום הרביעי הראשון ראה מר ואקס שהשד לא נורא כל כך. היום בו הושבת הרכב של מר ואקס הפך ליום חג קטן, ועצב הצפי לשעה שהייה בליות, בה יפוג העוצר והוא יוכל להתרוצץ בכבישים ולהסתכסך עם רמזורי בהחלט, גרמה לו התרגשות וכמעט אותה למשב שבורא לו הגים שכאלו בכל שבוע.

בעקבות הצלחה זו הגה מר ואקס רעיונות נוספים לשמירת מכאבי האנרגיה של מכורתו. הוא קבע לו יום בשבוע בו לא היה אוכל אף כזית ולילה אחד של שימורים, בו היה שומר על משאב השינה ומכינם לימי חרום לאומי. אל אשתו היה בא רק אחת לחודש, אם צריך או לא, ויום שבו נקבע לו ליום מנוחה לפי מיטב המסורת היהודית.

ביום שני לא היה מדבר כדי לשמור על מחירות הקול שלו וביום שלישי לא היה שומע, ביום הרביעי לא היה רואה, וביום ששי לא היה מתרחץ ומצטער על כל טיפה. כך מתבונן לו מר ואקס אט, תוך כדי ניצול מקסימלי של חוסר האונים שלו וחיסכון כללי במקורות האנרגיה של האיש הקטן.

רק יום ראשון, שבו לא הצליח להשבית את כוחו כדי שלא יחשוב מחשבות מגונות על הכשרה. [illegible] ומר ואקס המובטל היה יושב [illegible] בין כל שבועיו. במקום את מצחו ולא מצליח [illegible] באנרגיה של חלומותיו לימים טובים יותר.

יהונתן גפן

שוב במלאי!!
מחסנים טרומיים
מארצות הברית

— מפלדה מגולבנת וצבועה בצבע שרוף בתנור.
— ניתנים להרכבה עצמית תוך מספר שעות.
— גדלים שונים מ־5 מ"ר ועד 18 מ"ר.
— אפשרות להתקנת חלונות.
— לשימוש כמחסן, חדר־תחביבים או בית מלאכה ביתי.

אינטרדקו INTRADCO

חברת המסחר לתעשיות בע"מ

חיפה — ת. ד. 6219, דרך הים 14, טלפון 86231/2
תל־אביב — ת. ד. 33120, רח' דפנה 16, טל. 262994

להשיג במשרדינו וכן בחנויות רהיטים של שק"ם.

...היות 3 צעירים בכנסת

מאת נורית ברצקי

...שבוע פגשתי כמה מ־האנשים שהורידו ב־מקצת את ממוצע ה־גיל של חברי הכנסת. ...ן אין מזהים אותם ב־... ולא מתלחשים מאחורי ... בבית־קפה. נדמה שהם ...ם טרם קלטו את השינוי ...מדם. אחרי הבחירות ות־...בורם ברכות ואיחולים ...ירוץ שבין ישיבת לישיבת ...ורים על הרכבת קואלי־... נותר מעט מאוד זמן ל־...צ על האתגר והמשמעות ...התפקיד אליו הגיעו.

...ת אולמרט (ליכוד, בן 29), ...שריד (מערך, בן 32), ואהרן ...צירה (מפד"ל, בן 35), מה־...ם והצעירים שבין חברי הכנסת ...ויות, אינם רוצים לשבת על ...של צעירים. אהוד אולמרט, ...הצעיר שבחבורה, סולד מ־...קה לדורות וחטיבות במפלגות ...וח ואינו רוצה להיות משויך ...אריה של „צעירים".

„...י ואשתי התלבטנו ...עיות של זוג צעיר"

...ני מכיר כמה מהצעירים המק־... השאלה וחושב שרבים מהם ... בגיל העמידה. אני לא רוצה ...ת דווקא כצעיר. יש לי יסוד ... שהמינוי שלי במפלגה לא ... על בסיס של גילי. מעבר ...ים השאלה הוא בכל זאת צעיר ..., ובאופן טבעי גילו מקרב אותו ...ים בני גילו והבעיות שלהם. ...י במלחמה, אני נושא אתי את ...בעיות האלה. אשתי ואני מת־...ם בבעיות של כל זוג צעיר ...ארפה מן הבעיות האלה גם ...היה חבר־כנסת. אני מעריך ש־... צעירים ממני, כצעיר, לטפל ב־...ים האלה". אהוד גר בירושלים, ...ה שטורה. הוא אב לשתי בנות, ...ו עובדת סוציאלית. הוא אומר, ...נו מתכוון לשאת את נס המרד ...ים צעירים בגלל היותם צעירים. ...הו, צריך לקדם אנשים בעלי ...ין ויכולת, ודאי שאין לבלום ...ים רק מפני שהם צעירים. „אבל ...י בעד החלפת אנשים רק מפני ...נם צעירים. הבעיות בכנסת אינן ...ות עליפי גילי". כדוגמה הוא ...א את בעיית המצוקה והעבריינות, ...ונה מיוחדת רק לצעירים. הוא ...כוון לטפל בבעיה.

...שא נוסף המעסיק אותו מאוד — מערכת היחסים בין הכנסת ל־הממשל. „אינני יודע אם מפ־מבני שאנחנו טיפוס לוחם. אני ...ב שהחיים הפרלמנטריים מחיי־מאבק. אם אתה רוצה להיות עם עצמך, לנסות להטביע הו־לשנות דברים, אתה יכול לע־זאת רק במאבק עקשני. יש לי ...שם שהמסגרת המפלגתית שלי כזאת, שלא תבלום את הרצון . זה כמה שנים אני חי בעולם יותר מבוגרים ממני, למרות ...פלגתי צעירה מאוד. תמיד עצמו ...בן 50. נגשו אלי, למשל, חברי ...ת ובירכו אותי. כל אחד מהם ... להיות אבי. במהלך השנים ה־...יונות נשאתי אשה. הקמתי משפחה ...לבטתי בכל מה שכרוך בזה. וזה ...ם שמרוחק מעולמו של חבר ה־...ת המבוגר. אבל בסופו של דבר, ...לם הפוליטי אתה נמדד לטוב או ... עליפי ההישגים שלך והיכולת ..., ואם אתה עומד במבחנים ה־..., פערי הגיל אינם ממלאים תפ־... . אם אתה לא עומד — הפערים ...ם עוררים".

„...יום ההתחרות קשה ...תחלופה מהירה"

...סי שריד אומר שנושים לצעירים ...ל כש„תופסים" אותם בתחום ה־...פורסנטי. „הוותיקים בכנסת ערים ...ין זוגות צעירים לא פחות מ־...ם. הניתוק שלהם אינו מתבטא ...סר דאגה אלא שאינם מודעים ...כך לרחשי הלב של הצעירים. ... שריד הרבה בין בני גילי, למשל ...לואים, ויודע מה הם חושבים, ... רוצים, מה הביקורת שיש להם, ... התקוות שהם תולים בך, וה־...יות, זה הדבר הכי מפחיד. אני ...ח שכל איש פרלמנטרי ציבורי ...י, יהיה נבון גם מבעד לפריזמת־...ה של צעירים, איך יקבלו את ... מה יחשבו על זה. והרגשת ה־...יות זה דבר מאוד מורכב. ה־...ם הראשונה שהיתה לי הרגשת ...יות, היה כשחזרתי מהמילואים. ...תה לי הרגשה שאנשים מאוד קונ־...טיים מלווים אותי עם ציפיות ר־...ות מסויימות. חלק מהדברים ש־...אתי לידי ביטוי בחודשים האח־...ים, מתוך שליחי הציפיות וה־...ות האלה".

...וסי אינו חושב שעיקר היעוד של ...עירים בכנסת הוא לדאוג לשיכון ...בת צעירים או להיות „תיבת דו־...ר" של בעיות סוציאליות. לדעתו, ...קר התרומה של הצעירים היא ב־...ור הבלתי־אמצעי, בהבנת הבעיות ...קירבה לדברים המדריכים את ה־...את הצעירים.

„...אחת הטענות שאבד עליהן ה־...ח היא, שלצעירים אין מקום ב־...פוליטיקה. בכל תחום אחר בחיים ... מאבק התמודדות וכך גם בפו־...ליטיקה. לפני המלחמה שאלו אותי ...ה אני עושה בפוליטיקה, ופולי־...קה היתה כמעט מלה גסה. היום, ...שאלה היא איך נכנסים לפוליטיקה. ...נאום בילד את השיבותה, שנים ...בות היו אימוי מעות של עסקנות ...פוליטית. פוליטיקה, מעצם טבעה, ...עסקת בכוח, בנסיון לגבש כוח מי־...י כדי להגיע להכרעה. ומכיוון שמגבשים כוח, זה מטייר כדבר בירוקראטי. אבל הפוליטיקה, בסופו של דבר, היא השטח הגורלי ביותר בחיי כולנו ולכן גם זוכה להתעניינות רבה בציבור. גם המלחמה שינתה הרבה: הציפיות לגבי מערכות פולי־טיות.

יוסי שריד מזכיר שמרבית האנ־שים היושבים היום בהנהגה הבכירה הולו את הקריירה הפוליטית שלהם מוקדם מאוד אבל העתודות שאחר־ריהם לא היו מספיקות. „כיום ה־עתודות מתמלאות בקצב יותר מהיר. על דור הנפילים לא היו עוררין. היום כל אחד רואה עצמו שווה ל־רעהו. והתחרות גדולה יותר וכן גם התחלופה. כל דור מרגיש את ה־נשימה של הדור שמאחוריו בעורפו".

„אני לא חושב שמשום שאני צעיר, עלי להיות זועם"

אהרן אבו־חצירה, אף פעם לא היה מחסידי אלה שזלזלו בכישרום של אנשים רק בגלל גילם הגבוה. תמיד כיבד אנשים מבוגרים יותר והוא מדגיש שלמבוגרים יש נסיון רב ואי־אפשר לעקרם מהנוף הפו־ליטי. „עצם העובדה שאני צעיר משמעה שאין לי הנסיון שיש ל־וותיקים. אני יודע שנסיון רוכשים, אבל עד שרוכשים אותו צריך לל־מוד. אני לא חושב שמשום שאני צעיר מותר לי להיות רק זועם. אני לא מפחד מהתוגנות פוליטיות. את מקומם המתנו עברתי בשנתיים האח־רונות בתוקף תפקידי כראש קהילת רמלה. אבל יראת הכבוד נשארה בי והלוואי שבחוגים המפלגתיים לא אאבד את יראת הכבוד כלפי כל ח"כ ותיק ומכובד". הוא אומר, שה־גיל והעובדה שהוא בא ישר מתוך הציבור, מתוך השם הפשוט, האינו שייך למועדון אכסקלוסיבי, נותנת לו יותר קשר לציבור. „אולי דעותי לא תמיד יתאמו את דעות הוותיקים יותר. בעיות מוסר ומצפון נהיו אצ־לי עיקריות מאוד. אולי (ואני מקווה שלא) אפילו תוך כדי התנגשות עם דעות המפלגה. ודאי אהיה רגיש יותר לבעיות של צעירים בגילי, כי אני חלק מהם. אינני מפנק יותר מאחרים. את כל השלבים עברתי ב־כוחות עצמי. אולי נסיוני האישי (אני גם מורה במקצועי) ידריך אותי להבין את הנוער הצעיר. אולי אבטא חלק מהם של הצעירים. אבל בסגנון משלי. לא הייתי רוצה שגילי יסווג אותי לעיסוק בנושאים מסויימים בלבד. גם בעיות הכנסיה יעניינו אותי, לא רק בעיות דיור לזוגות צעירים".

„נושאים נוספים שיעניינו אותי קשורים בחינוך. הוא מכיר את ישר־ראל השניה, לא רק משום שהוא חלק ממנה, אלא משום שהוא נמצא בקשר יומיומי כל השנים עם אנ־שיה. „הבית של אבי ז"ל היה מעין „בוהל" לישראל השניה והנושא הזה רודף אותי מאז עמדתי על דעתי. אני רגיש לנושא הזה, ואתן לכך ביטוי בסגנון משלי, לא בסגנון ש־ניסו לפתח בימים האחרונים של מערכת הבחירות. בנושא זה לא אהיה מליץ יושר למדיניות הממשל־תית, גם אם אהיה שותף לה, אלא אם כן תשתנה ותהיה ריאלית יותר".

גם בנושא המוניציפאלי התגבשו אצלו בשנים האחרונות רע־יונות לגבי ניהול הרשויות, הכספים שלהן, ההלות בממשלה. אבל הוא חוזר ומדגיש, שגם כשיתנגד למבו־גרים ממנו, יעשה זאת ברספקט. „עד היום לא עמד לי הרספקט ל־מכשול. כשהאמנתי שאני צודק — נאבקתי על דעתי. כשאני אומר ש־אני חש כבוד כלפי מבוגרים, אינני מתכוון שכל מה שיאמר ח"כ מבוגר יהיה צבורי קודש ללא ויכוח. אני רק אומר שבוויכוח עם מבוגרים ה־רספקט הוא סגנון הוויכוח והייתי רוצה שיהיה חדי. שלא יאמר לי מבוגר — אתה עוד צעיר מכדי לדבר על נושא זה, על מנת שלא אומר לאדם מבוגר, אתה מבוגר מדי ואינך מבין את הנושא הזה".

לדעתו, חבר־כנסת אסור שינתק את עצמו מהציבור. כל חבר כנסת צריך להיות כתובת לאיש הקטן ו־זאת יוכל לעשות רק אם לא יסתגר במגדל שן.

„במוסד אחד עם אגדות מהלכות על שתיים"

אהרן אבו־חצירה נשוי ואב ל־שניים (השלישי בדרך) נכנס לפעי־לות פוליטית לפני שש שנים. הוא גבר צנום, שחרחר, חובש כיפה סרוגה ומרכיב משקפיים כהים. הוא מודה שהתפקיד החדש מכניס בו רעדה. כמי שעקב אחר החיים הפו־ליטיים במדינה, עוד בהיותו ילד, שמות מסויימים היו לגביו אגדות מהלכות על שתיים ולא העלה על דעתו שהוא עשוי לשבת אתם ב־מוסד העליון של המדינה. „השמות האלה מלווים אותנו לפחות 25 שנה ואני נכנס למועדון האכסקלוסיבי של המדינה ברעדה ומתוך יראת כבוד למקום, לאנשים הוותיקים ש־הם חלק מנוף המוסד ואני רוצה לקוות שאמצא לי פינה בתוך הבנין הזה שבה אוכל להתרגל לעבודה שהאגדה של גיל הנעורים היא גם מציאות".

כשנודע שהוא נבחר לכנסת הת־רגשה אשתו מאוד. „אמא הגיבה כמו כל אמא. חבל שאבא לא זכה לראות זאת. הוא תמיד אמר — אתה תהיה חבר־כנסת".

יוסי, נשוי ואב לשניים, אומר שהכהונה החדשה לא משנה דבר ב־חיי משפחתו. „כשאתה מגיע לזה, זה לא אומר לך הרבה, זה הדבר המפתיע בכל העניין". הוא משווה את הדבר לכתיבת שיר. בכל פעם שהוא מסיים שיר, נדמה היה לו שהשיר מושלם ואילו למחרת היה רו־צה לקרוע אותו כיוון שנראה היה הרבה פחות טוב ממה שחשב. „אין לי שום הרגשה של — הגעתי. היה רגע אחד של סיפוק ולא יותר מזה. אין לי הרגשה שמחכים לי באיזה מקום זרי דפנה. בכל פעם אתה צריך להוכיח את עצמך מחדש".

יוסי, סיים תואר שני בסוציולוגיה ומדעי המדינה. כתב ופירסם פרוזה ושירה, לאחרונה עבד כמנהל המר־כז להסמכות אקדמאים במשרד הע־בודה. הוא עוסק בפוליטיקה כבר עשר שנים, מאז הציעו לו להיות דובר מפא"י. הוא גדל בבית של מסמר המורים. „בבית היו ויכוחים פוליטיים נוקבים מאוד. מגיל צעיר מאוד פיתחתי והיתה מסבי מעורבות באידיאולוגים, והיתה מהבמה לא השתחררתי עד היום". הוא אומר שיש שהוא נהנה מהפוליטיקה. פעמים אחרות הוא רוצה להשתחרר מהעי־סוק כיוון, שזה עיסוק המעורב את כל־כולך. „הדרישות מעצמך והדב־רים שעליהם אתה צריך לוותר רבים מאוד. כדי לעסוק בפוליטיקה צריכה להיות מוטיבציה מאוד חזקה. אם הכנסת היא ההגלמה של ההקרבה למוקדי הכרעה, אז התרומה לזה מיום שהתחלתי לעסוק בפוליטיקה. למע־מים קוראים לצעירים כמוני פוליטי־קאים מקצועיים. זו הגדרה מעוותת. אי־אפשר לטעון מצד אחד שצעירים צריכים להשתלב בפוליטיקה ולקי־אל, מצד שני, איך מגיעים אנשים כל כך צעירים לכנסת. צעיר הנוסה בפוליטיקה הוא צעיר שהדברים הקו־ממים אותו ואינו מסתפק בשיחה עליהם בערב, עם אשתו והחברים, אלא רוצה לפעול פעולה ממשית. וכשנכנסים לפוליטיקה המסלול הוא חד־סטרי, אם אינו נבלם באמצע".

„הכנסת אינה סוף פסוק"

בכנסת הוא רוצה להתמסר לעבו־דה בנושאי החינוך, התרבות וההס־ברה הנראה לו שדווקא משום שכב־יכול אלה נושאים אפורים, הם מ־חייבים עבודת הבנה וליטור בקנה מידה נרחב. כניסתו לכנסת אינה נותנת לו הרגשת כוח, כך הוא אומר. „אני רואה את הדברים ב־פרופורציות הנכונות. יש אנשים ש־אינם יושבים בכנסת והם בעלי כוח פוליטי עצום, ויש כאלה בכנסת ש־אין להם כוח פוליטי כלל. הכנסת נותנת במה במובן הרחב של המלה. מה שיש לי לומר לא נעשה יותר חשוב בגלל שהפכתי לחבר־כנסת. אבל אולי הדברים יישמעו בתהודה יותר רחבה. ואם התהודה רחבה יותר של דעות ועמדות פרושה כוח, אז יתכן שתהיה לי תחושה מסויימת של כוח. אינני מאמין שאנשים נכנסים למערבות פוליטית בלי לקוות שב־אחד הימים יהיו פעילים במרכז ה־אמיתי של ההכרעה. אין סיבה לר־אות בכנסת סוף פסוק, ודאי לא בגיל צעיר. ויש שאיפה טבעית ל־התפתחות. אבל אני בטוח שחייבת להיות ארבע שנים של התמסרות מוחלטת לענייני הכנסת. אחרת, זו מעילה באימון של אלה שבחרו בי".

אהוד אולמרט למד פילוסופיה, פסיכולוגיה ומשפטים ושימש כיועץ המרכז העצמאי בכנסת ודובר המפ־לגה. „היו מאבקים", הוא אומר, „אבל לא בגלל הגיל. הכניסה לכנסת אינה נראית מוזרה בעיני. אני בן של חבר כנסת לשעבר ואהדת ה־כנסת אינה חדשה לי. בחמש השנים האחרונות הייתי יועץ פרלמנטארי ויש לי נסיון שאינו נופל מזה של רבים אחרים. בכיפה קטנה מוטל על היועץ חלק מהתפקידים שבסמ־כות גדולות מוטלים על חברי־כנ־סת". הוא מעריך את ממדי הציפיות של אחרים מהעובדה שהוא מאוד צעיר. הוא מרגיש את האחריות העצומה הכרוכה בתפקיד החדש. „זו אחריות לא־קטנה, בעיקר בתקופת

(סוף בעמוד 28)

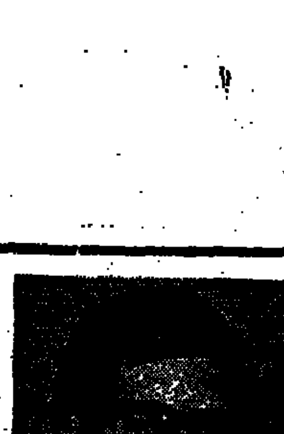
אהוד אולמרט (29) ליכוד

יוסי שריד (32) מערך

אהרון אבו־חצירה (35) מפד"ל

יעקב שדה
בשפה ברורה

בואו נפסיק לדבר במליצות מנופחות ● בואו נתחיל לדבר בשפה ברורה לפחות ● במקום „הפרדת כוחות" נדבר פשוט על נסיגת צה"ל קודם כל ממערב־התעלה ● במקום ד"ר הנרי קיסינג'ר היוצא ובא נאמר שר החוץ הישראלי או ראש הממשלה ● במקום תקרית אש נדבר על מלחמת התשת ● בדברנו על הממשלה החדשה נודה כי מעולם לא היתה הקמתה כה קשה ● ובשאלת ממשלה על חודו של קול או ממשלת חירום לאומית ● נסכים שזו האחרונה גרועה מאוד לגבי המערך, אך אולי לא כל כך לגבי ישראל מול המבקשים להשמידה.

בואו נפסיק לדבר במליצות מנופחות ● בואו נתחיל לדבר בשפה ברורה לפחות ● במקום „שטחים תמורת שלום", „הסדר" ו„גמישות" ● נתייחס להתבטאויות המצריות ביתר ממשות ● (שימו לב איך כל המקורבים שנד המלחמה פשוט התעלמנו ממה שאומרים המצרים ● אינם מפרשים כפשוטם את מה שעכשיו הם אומרים) ● אם שר המלחמה המצרי אמר רק השבוע כי „המלחמה חיסלה את אסטרטגיית ההרתעה וחשפה את הרמייה הישראלית של איכות מול כמות" ● כי אז עלינו לחשב היטב את צעדינו הבאים בעימות ● ובשפה הברורה שראוי לנו לסגלה בהקדם האפשרי ● השאלה היא באיזה קו כדאי לנו להוכיח למצרים שהם טועים — בגבולותי או בגבולתי יותר ואחורי ● כי אם אכן אמינות איכותנו פגה ונעלמה ● שום דבר לא יחזיר אותה — ואת סיכוי קיומנו — זולתי מלחמה.

בואו נפסיק לדבר במליצות מנופחות ● בואו נתחיל לדבר בשפה ברורה לפחות ● העובדה שהמצרים לא פתחו בסיבוב חדש ● פירושה שמצבם אינו הכי מאושש ● ואם כך מה התימהון, מה הבהילות? ● יסע קיסינג'ר עוד ועוד, יטוס שוב ושוב בקלי־קלות ● המורה התיכון בשאר המורה התיכון התאסף עוד יותר ● ובינתיים נחליף כוח, נרכיב ממשלה ואולי גם נלך לבחירות עם רשימות פתוחות מחדש ● העיקר, נחזיר לעצמנו את האיכות שאבדה לנו ● ונוכל להתחיל לפעול בשלוה — לפי האינטרסים שלנו.

עליית רק"ח בבחירות - אות ראשון להשפעת מלחמת יום הכיפורים על ערביי ישראל

מאת אלי אייל

קול מבשר עובר ב־ימים אלה בין מאה־לי הבדואים, ומודיע על חגיגות זבח — „האפלות" — המתחילות בשבוע הבא לציון היבחרו של הבדווי הראשון לכנסת.

כל־כך רצה המערך כי הרשימה הבדווית תעבור את אחוז החסימה עד שפעיליו צבעו בקרב כפרים ערביים לא־בדווים וביקשו ממצביעי אמ"ת להצביע בעד רשימת הבדווים הקשו־רה במערך, שכן היתה גם רשימה בדווית פרו־ליכודית.

הבנים מ־17 אלף הקולות שלה, היו רק 8,500 של בדווים טהורים וכל השאר של ערבים ויהודים. כך, למשל, בכשולש, שבו אין בדווים, זכתה הרשימה הבדווית ל־4,000 קול, ובחיפה, שבה הערבים לבושים כמנהג אירופה בחליפה ובעניבה, זכתה רשימה הכאפיות והעקאל הבדווית ב־550 קולות. (אברהם עופר ההלוך כי יצביע ל־רשימת הבדווים שסיכמה ע"א, שכן לה שתי האותיות הראשונות של שמו — עופר אברהם).

„הישות הבדווית"

ב־4 לפנות בוקר, כשמנין הקולות כבר היה בשלב מתקדם נתקבלה במטה המערך ההודעה המצובה, כי כנראה לא יהיה בכנסת הבאה יותר מחבר כנסת ערבי אחד מרשימות הערבים המסונפות לו. אבל כשהתח־לה להגיע הקלפיות מאזורים אחרים — נתברר, כי הרשימה הבדווית עברה את אחוז החסימה ואף נתנה עודפים לרשימה הערבית השניה של המערך ובכך הכניסה את ג'אבר מועדי הדרוזי לכנסת.

במאהלי הבדווים בנגב הופיעו לא רק נציגי המפלגה השלטת אלא גם מטוב בבין ואריק שרון ובמאהליהם בגליל ערך אברהם יפה מתמולה ב־עד הליכוד. מכאן ואילך לא יתעלמו המפלגות — ינאשת פוליטיקוסיה מן השבטים הבדווים בישראל, סוקיסוקת יש ישות בדווית בכל הנוגע לפולי־טיקה הישראלית.

עלייתה של רק"ח

אבל עם כל הסיקאמינות הראשו־נות שבכניסתו של בדווי לכנסת, מגלות תוצאות הבחירות מגמות מד־איגות בקרב ערביי ישראל. הללו הלכו לקלפיות פחות משלושה חדשים אחרי מלחמת יום הכיפורים כשהם יודעים, קוראים ושומעים את מה שידע, קורא ושומע היהודי בישראל בדבר המחדל והאי־הכנות והאי־היע־לות. הערבי הישראלי שלאחר מלחמת יום הכיפורים שונה מן הערבי ה־ישראלי שלפני המלחמה, ורק חלק מהותם התבוזה בטאו בקלפיות. עד 6 באוקטובר 1973 נצטיירה הישרא־לית בעיניו כסמל העוצמה, היעי־לות הנצחון והערביות כסמל הנחש־לות, הכשלון וההשפלה. ברובם, בתוך ערביי ישראל לשייך עצמם — בלי הזדהות רגשית — לצד החזק והמנצח. המלחמה האחרונה איפשרה לערבי הישראלי לחזור ולהתגאות בערביותו. מבחינה זאת עלייתה של רק"ח ב־מושב אחד בכנסת אף אינה מעידה דייה על השינוי באווירה. בנצרת, למשל, לא זו בלבד שרק"ח זכתה ב־58% מכלל המצביעים — אלא ש־אסיפות הבחירות של מפלגה זו היו השוקקות המלאות ביותר. אם פעם חשש פלוני־ערבי־לאומני להיראות בעצרת רק"ח — הנה עתה התנה את מכוניתו ליד אולם אסיפת הבחי־רות כדי שהזדהותו עם הרשימה הקומוניסטית הפרו־סובייטית תהיה גלויה וידועה. ההתחברות לרק"ח איננה מעוררת ספקות ולבטים כבעבר.

בלהטת יום הכיפורים החזירה ל־רק"ח את הילתה בקרב הערבים. הסיוע הרוסי למצרים ולסוריה וה־התיצבות של ברית־המועצות מאחורי המאבק הערבי, אכוריב היו להוכיח לערביי ישראל, כי מוסקבה היא מושיעת הערבים (בעת יציאת ה־יועצים הסובייטים ממצרים היתה נסיגה־מה בתמיכה הערבית ברק"ח).

תביעה נגד היועץ!

יתכן כי מידת עיונותה של רק"ח לקונצנזוס היהודי בישראל עלולה להישקל בבית משפט. יועץ ראש הממשלה לענייני ערבים, שמואל טולידנו, הגדיר את ההצבעה בעד רק"ח, כהצבעה „שלילית", בעוד הצבעה ערבית בעד כל יתר המפל־גות הגדירה על־ידו כ„חיובית". לדידו של טולידנו נחלקים המצביעים הערבים — בין „חיוביים" המצביעים לכל אחת מיתר הרשימות, לבין „שליליים", המצביעים לרק"ח. נמסר, כי רק"ח שוקלת אם להגיש לדין את יועץ ראש הממשלה לענייני ערבים על הוצאת דיבה בטענה שרק"ח היא מפלגה חוקית, ואיך זה יכול פקיד ממלכתי בכיר לכנות את בוחריה כ„שליליים".

עדיין לא הוברר היסוד אם נכונה ההערכה שמוטב כי היצרים הלאו־מיים הערבים ייצאו בגלוי במסגרת מפלגה חוקית מאשר יפרצו בדרך מחתרתית. אבל נראה שההערכה זו עדיין מוצדקת על אף הזמם בקולות הערבים לעבר רק"ח.

10,000 קולות יהודיים

אדרבה, רק"ח מדגישה באהדתה יותר מתמיד שהיא אינה מפלגה ער־בית לאומנית אלא „מפלגה קומוניס־טית יהודית־ערבית" והיא מתגדרת בכך, כי היא מציגה בראשה את היהודי מאיר וילנר. יודעי דבר טוענים, כי וילנר הוא מספר 1 ברשימה אך לא מספר 1 במפלגה. המנהיג האמיתי של רק"ח הוא תופיק טובי הנוצרי (אורתודוכ־סי) אשר, למרבה הפלא, מקובל על חברי הכנסת היהודיים בכנסת יותר מחבריו היהודים (גם הפעם הציגה רק"ח ברשימתה לסרוגין יהודי־ערבי, יהודי־ערבי ואחרי טובי נכנס אברהם לבנבראון ואחריו תופיק זיאד, משורר מוסלמי מנצרת). מסתבר, למשל, ש־פקיד ממשלתי, חבר המפד"ל, נמנה בשירותיו של תופיק טובי להצלת עצמות רב שהיה קבור במזרח גר־מניה. עוד יותר משתבחת רק"ח צהה בעליית הקול היהודי בעדה: ב־1969 היו 5,000 קולות יהודים (מכלל 34 אלף קולות שקיבלה) ואילו ב־1973 הם הוכפלו והגיעו כמעט ל־10,000 (מתוך 43 אלף).

אמנם אפשר להציג את התמונה גם בנוסח הטוב — של הבלטת חצי הכוס המלאה — ולקבוע כי בכל זאת גם אחרי מלחמת יום הכיפורים הצביעו 65% מערביי ישראל בעד מפלגות ציוניות (בכלל זה, הרשימות הערביות המסונפות למערך) — מול 43 אלף קולות.

הקיטוב ברחוב הערבי

ברק"ח מבקשים „האופטימיסטים היהודיים" להציג את 63 אלף הקולות של המערך (מהם 23 אלף קולות ערבים שניתנו במישרין לרשימת המערך פלוס 23 אלף קולות לרשי־מת קידמה ופיתוח ו־17 אלף לרשימת הבדווים) וכן 12 אלף קולות הערבים בעד המפד"ל, 7,000 במישרין בעד הליכוד. אפשר לומר כי שלושה וחצי מושבים של ח"כים יהודים במפלגות הציוניות „עברו" בקולות ערבים.

אכן, ניגלית כעין סתירה בין ה־תופעה של הסיגרות התומכים המוב־הקים של הממסד הישראלי מול ההגד הקולות הרק"חיסטים לבין ההופעה שהפתיעה את היהודים בכלי־חמת יום הכיפורים, כשצבאים ערבים לא התביישו להופיע באסיפות רש־מיות של מילווה בסתמון ברצון והרצמו ביד נדיבה (8 מיליון ל"י). פשוטי־עם ערבים תרמו דם ו־3,000 צעירים ערביים התנדבו לעבודה במשקים וב־מפעלים, שבהם חסרו ידיים עובדות בשל הגיוס. שמואל טולידנו רואה בתופעה זו פשוט „קיטוב בין עמדת החיוביים לעמדת השליליים".

תעמולת המערך

מסתבר שהמטוך הרשימות הבת שלו התנבאו בסקטור הערבי על רק"ח כפי שהמערך התנבא בסקטור היהודי על הליכוד. אם לבחור היהודי אמרו שכל קול לליכוד הוא קול בעד מלחמה, הרי לבוחר הערבי אמר המערך שכל קול לרק"ח מרחיק את השלום. הכמיהה לשלום רבה מאוד בקרב ערביי ישראל והסיסמא ברוח זו חדרה לחלק מן הלבבות. אפילו אלה־דים ערביי ישראל את רעיון המדינה הפלשתינאית — בלא שיבקשו לחיות בה אלא מתוך שמעדיפים הם שכנות פלשתינאית על שכנות ירדנית — הרי יודעים הם שגורלם טוב ונוח בשלום מאשר במלחמה. דיננו, לדידם, אינה רק ויכוח על שטחים אלא גם על יחסי יהודים־ערבים בתוך מדינת ישראל.

כאן היה החידוש המעניין בבחירות האחרונות. זו הפעם הראשונה שה־מערך ויתר המפלגות הציוניות פנו לבוחר הערבי על בסיס אידי־אולוגי. לא עוד בקשת אימון בשל פיתוח רשת כבישים וחשמל ו־חינוך ויתר נושאים של רמת חיים, אלא בשל „סיכוי" הסדרי „מגן אבור (המערך) ו„אף שעל" מצד שני (ה־ליכוד). עובדה היא כי הליכוד הצליח „מלפום לפרוץ מחיצה מפא"י מובהק, כמו הנגב ולזכות שם בכמה אלפי קולות. עובדה היא כי הדרוזי כאמל נאצר א־דין, לשעבר מזכיר ההסתד־רות בכפר עוספיה שעבר מן המערך לגח"ל, הצליח לגייס 7,000 קולות דרוזים בעד הליכוד בסיסמאות של אי השלמה. (אנשי המפד"ל רוגזים כאשר את 12 אלף הקולות הערבים שלהם זוקפים לזכות שלושת משרדי הממשלה נותני השירותים שבראשו־תם: פנים, דתות, סעד. יש ממצביעי מפד"ל ברחוב הערבי המאמינים כי מפלגה דתית יהודית בשלטון, תיטיב ממפלגה חילונית לשמור על ערכי האיסלם ומוסדותיו. מכל מקום, חבר הכנסת העשירי ברשימת המפד"ל יכול להצביע נגד גיור רפורמי ונגד גם קונסרבאטיבי הודות לקולות ערביים).

החלוקה בכנסת השמינית

במספר חברי הכנסת הערביים ב־כנסת לא יחול שינוי וגם בכנסת השמינית יהיו בה שישה ערבים. אלא שבכנסת השביעית ישבו 5 ח"כים פרו־מערך ופרו־ממשלה (נוסף על שני נציגי „קידמה ופיתוח" שהצליחו להיכנס גם לכנסת הנוכחית, ישבו בה גם שני נציגי שיתוף ואחוה — דיאב עובייד ואליאס נחלה — שה־פעם יצאו נגד המערך ולא נבחרו. נוסף עליהם גם עבדול עזיז זועבי שהיה ברשימת המערך במיכסת מפ"ם), ואילו עתה תהיה החלוקה: ארבעה פרו־ממשלה ושניים אנטי־ממשלה, הם שני הערבים מרק"ח. שינוי נוסף הוא שבכנסת השמינית לא יהיה ייצוג לערבים הנוצרים במפלגות הציוניות (ובבנותיהן): עד כה ייצג אותם אליאס נחלה (שגם היה השלישי ברשימת „קידמה ופיתוח" הוצג נוצרי (אחרי מוסלמי ודרוזי) אך כאמור אפילו הדרוזי נכנס לכנסת הודות לעודפי קולות של הרשימה הבדווית. העדרו של נוצרי־תומך־ממשלה מן הכנסת עלול להיות מנוצל על־ידי מי שמעוניין לנצל זאת. כך יוכל תופיק טובי הרק"חי (שהוא נוצרי) מכאן ואילך להיות גם דובר הערבים הנוצרים...

עם זאת, טוענים הדרוזים, כי ייצוגם בכנסת — על־ידי ח"כ ג'אבר מועדי, שיתמנה, כנראה, שוב לסגן שר התקשורת — אינו הולם את מעו־רבותם בחיים הישראליים, ובמיוחד את השתתפותם הפעילה בצה"ל וב־משמר הגבול. הליכוד הציב דרוזי במקום ה־44, הבלתי ריאלי בשלב זה; מפלגת העבודה הציבה — על מיכס־תה — ערבי מוסלמי (עוזר שר החי־נוך, הסופר מחמוד עבאסי) במקום ה־59, הבלתי ריאלי גם הוא.

נראה איפוא כי מטעם זה או אחר — יש בין המוסלמים, הנוצרים וה־דרוזים בלתי מרוצים מתוצאות ה־בחירות לכנסת השמינית. רק"ח היא המפלגה שעלולה ליהנות מזה. לא לחינם נשלח השבוע מן הקרמלין במוסקווה לרק"ח בישראל מברק בר־כה על עלייתה בבחירות כאן.

مكان الأصل

דב גולדשטיין — ראיון השבוע — פנחס ספיר, שר האוצר

לא הייתי, אינני עכשיו ולא אהיה מועמד לראשות הממשלה

תוך שבועיים־שלושה תקום ממשלה בראשות גולדה מאיר

אם לא תהיה רעידת אדמה תכהן הכנסת הזאת את ארבע שנותיה, לפי החוק, ובקואליציה הממשלתית ישתתפו המערך, המפד"ל והליברלים העצמאיים ○ שולמית אלוני אמרה, שהיא לא תהיה בממשלה, אז מה אני צריך להגיד?! ○ איזה טעם יש להקים ממשלת חרום לאומית?! מקימים ממשלה ליום, לשבוע, לחודש? בגין מתנגד אפילו לנסיגה בסיני, אז איזה בסיס יכול להיות לזה?! ○ המלחמה עלתה לנו עשרות מיליארדים — כמו 500 מיליון טון דלק במחירים שלפני שנתיים או 120 מיליון טון חיטה, צריכת ישראל ב־300 שנה ○ יהיו עוד מלוות ועוד מסים ואסור להעלות את רמת החיים ○ יש לי פצע בלב: המכה שקיבל המערך בצבא ○ אני מכבש? שקר וכזב: לא הבטחנו כלום לליברלים העצמאיים תמורת השלטון בתל־אביב ○ אני רוצה לתת עצה לידידי, ד"ר מנחם בגין: במקום לספור את הקולות של ה„אף שעלניקים" במערך, שיספור אותם אצל ה־39 שלו; זה יהיה נסיון מעניין בשבילו

את האדרת היוקרתית הזאת של ראש הממשלה לא יצליחו להשליך על כתפיו. שישכחו מזה. הוא לא מועמד להתעטר בכהונה הרמה עתה. כל מי שנמנה עם יריביו ומבקריו של פנחס ספיר — ינוח וישקוט. כל חסידיו ותומכיו והיוצקים מים על ידיו ומתאבקים בעפר רגליו — ייאלצו לחפש להם מנהיג אחר: גם בעתיד, אף פעם, אין בדעתו לכהן כראש ממשלת ישראל.

אין בכך כדי להפריע לו לבחוש בכל הקדירות המפלגתיות והפוליטיות. הוא מומחה במדרגה ראשונה לבחישות כאלו: הבטחות ודברי־כיבושין, מלות־נועם וטענות קשות, חיוכים מתרצים וצעקות — הכל בהיר לו ובכל האמצעים הוא יודע לעשות שימוש בעיתו.

הוא איש, שקשה מאוד לכעוס עליו: הוא מהיר־חימה באותה המידה עצמה, שהוא נוח לפיוס ולהתפייס. צריך אדם להיות מעט מקורב אליו, כדי להבחין בלב החם, המסתתר מאחורי הארשה החיצונית.

בכמה קדירות הספיק לבחוש עוד לפני שהחל רשמית המשא ומתן הקשה והמורכב לכינון הממשלה החדשה. עתה, שנבחר ביום שלישי השבוע, לעמוד בראש ועדת המערך לניהול הבירורים עם השותפים הבאים בחשבון, הוא מתכונן, כדרכו, להתערער על המשימה מהר וחזק — וזוקה עליו, כי יחרוש את השטח ויהפוך בו כל רגב אדמה.

הנה הוא יושב לפני: גדול, שופע בטחון, מגלגל בתוך הספירי את הלכה היהודה שלו. סימן ההיכר המובהק שלו. רוחו טובה עליו, אף כי אין להסיק כבאן בהכרח, כי מצבה הכלכלי של ישראל שפיר. מדי־היום שלו גדוש תמיד בעשרות פגישות, עשרות עניינים, עשרות רבות של „עולים לרגל" ומתלוננים. אין הוא קצר־רוח על פי טבעו, אך דקותיו יקרות: „תשאל, תשאל, הכל תשאל, הכל אני אענה, למה לא? למה לא? כן, כן, בספר אחד, הלאה..."

● יש ועדה — והיא תחליט

[illegible]

אני לא צריך לדבר על גולדה. למה לי זה? היא מועמדת המפלגה לראשות הממשלה הבאה. היא נבחרה אחרי מלחמת יום הכיפורים, אחרי כל האכזבות בעניין זה, כל הטענות, כל [illegible]. היא נבחרה [illegible] וקיבלה רוב של 85 אחוז. אילו היא קיבלה רוב של 99 אחוז — הייתי מדאג. [illegible]

[illegible]

● העם אמר לבגין: לא!

[illegible]

● דיין לא ילך עם הליכוד

[illegible]

● לגבי אברהם יפה אין לי ספק

[illegible]

● ניסיתי למנוע פרוק ממשלת הליכוד הלאומי

[illegible]

● אבל עכשיו אין לה זכות קיום

[illegible]

● בחרו בגולדה לכל הקאדנציה

[illegible]

● תהיה ממשלה ולא תהיינה בחירות

[illegible]

● שלוש מאות שנות חיטה

[illegible]

● „לא הבטחנו לל"ע כלום בעד עירית תל־אביב"

[illegible]

(בוא בעמוד 28)

[illegible]

אלכסנדר סולז'ניצין — מאסרי

פרק מתוך ספרו החדש „איי גולאג"

מה היה קורה, לו כל איש של מח־לקת הבטחון, בצאתו בלילה לבצע מעצרים, לא היה בטוח שיחזור חיים, והיה צריך להיפרד ממש־פחתו ערב ערב?

ומה היה אם בתקופת המעצרים ההמוניים, כמו בלנינגרד שבה עצרו רבע מכלל תושבי העיר, לא היו האנשים יושבים ומחווירים למישמע כל נקישה בדלת שבקומה התחתונה, וכל פסיעה על המדרגות, אלא היו מעיזים להטמין בכניסות מארבים של כמה אנשים חמושים בגרזנים, במקושים, במוטות תחייה או בכל כלי אחר הבא ביד?

מהרה היו מוסדות המשטרה סובלים ממחסור באנשים ובתובלה, ועל אף צמאונו של סטאלין היתה המכונה הארורה נעצרת בחריקה. לו... לו...

היינו חסרים מנה מספקת של אהבת־החרות, ויותר ממנה — תודעת המצב האמיתי. כלינו את כוחותינו בהתפרצות אחת בלתי מרוסנת ב־1917, ואחר־כך נחפזנו להיות כנועים. נכנענו ובהנאה!

לי לעצמי היו הזדמנויות רבות לזעוק.

ביום האחד־עשרה אחרי מעצרי הביאוני שלושה טפילים ממוסד הבינון „סמרש" לתחנת הרכבת הבלורוסית במוסקווה; ארבע מזוודות מל־את שלל־מלחמה הכבידו עליהם יותר משהכ־בדתי אני (במשך הנסיעה הארוכה כבר התחילו לסמוך עלי). איש מן השלושה לא הכיר את העיר, ועלי הוטל למצוא את הדרך הקרובה ביותר אל בית הכלא. אני עצמי הוצרכתי להוליך אותם לכלא לוביאנקה, שאיש מהם לא היה בו מעודו, ואני עצמי החלפתי אותו בבניין מיניסטריון ה־חוץ מעבר לרחוב.

יום אחד ישבתי בכלא של השרות למלחמה בריגול במטה הצבא, ושלושה ימים בכלא של אותו שרות במיפקדת החזית. חברי לתא כבר לימדו אותי את התערומות של החוקרים, איומי־הם ועינוייהם; הסבירו לי, שאדם שנעצר לעולם אין משחררים אותו ואינגו ניצל מ„עשירייה", כלומר מגזר־דין של מאסר עשר שנים.

מדוע איפוא שתקתי? מדוע לא עשיתי דבר להארת עיני ההמון המרומה בדקה האחרונה שהייתי בחוץ?

כל אדם מצויים לו תמיד תריסר תירוצים חלקלקים מדוע עשה יפה שלא הקריב את עצמו. יש כי שמקווים שמשפטיהם יסתיימו סיום טוב, וחושבים שזעקה תקלקל את סיכוייהם.

אני שותק עוד מסיבה אחרת: כיוון שאזרחי מוסקווה, שגדשו את המדרגות הנעות, עדיין מעטים מדי בעיני, מעטים מדי! את זעקתי ישמעו 200, או פעמיים 200 — אבל מה בדבר 200 המיליונים? לי יש חזון מעורפל שביום מן הימים אזעק באזני 200 מיליון.

קרוב לוודאי שזכיתי למעצר הקל ביותר שאפשר לתאר. ביום חיוור של פברואר אירופי נלקחתי מבליטת־החזית הצרה שלנו על הים הבאלטי, שם כיתרנו את הגרמנים — או הם כיתרו אותנו (זה היה תלוי בנקודת הראות) — ושללו ממני רק את סוללת־התותחים שלי ואת חזיונות שלושת החודשים האחרונים של המלחמה.

מפקד החטיבה הזמין אותי אל מיפקדתו וביקש את אקדחי. מסרתיו לו בלא לחשוד שום רע. פתאום יצאו שניים מאנשי השירות למלחמה בריגול מתוך שורה של קציני מטה מתוחים וקפואים בפינה. הם עברו את החדר בדילוגים אחדים. בארבע ידיהם תפסו בעת ובעונה אחת את הכוכב על כובעי, את כותפותי, את חגורת־הקצינים שלי ואת תיקי וצעקו בנימה תיאטרלית: „אתה עצור".

הרגשתי את עצמי בוער מכף רגל ועד ראש ויכולתי לומר רק: „אני? מדוע?"

אף שעל שאלה זו אין משיבים, קיבלתי תשובה, למרבה הפתעתי! היא ראויה להיזכר, כיוון שהדבר נוגד בתכלית את המקובל אצלנו.

אך השלימו אנשי „סמרש" את החיפוש אצ־לי, ויחד עם תיקי לקחו ממני גם את מחשבותי הפוליטיות הכתובות, ובהולים מפאת טרטור זגו־גית החלון בשל ההפגזה של הגרמנים התחילו לדחוף אותי בכל המהירות שאפשר אל הדלת, והנה שמעתי את שמי. מעבר לתהום הדומיה שיצרה המלה „עצור", מעבר לגבול כשל מגיפה, נשמעו מלים קסומות, מלים שאין להעלותן בדעת, מפי מפקד החטיבה:

„סולז'ניצין חזור הנה".

בפניה חדה חולצתי מידי אנשי „סמרש" וחזרתי אל מפקד החטיבה. הכרתיו היטב.

„יש לך — שאל בנימה רבת משמעות — חבר בחזית האוקראינית הראשונה?"

„אסור! אין לך זכות!" צעקו הקפיטן וה־מאיור מ„סמרש". אבל אני כבר הבינותי: ידעתי שעצרוני בשל חליפת מכתבים עם חבר לבית־הספר, וידעתי מאין לחכות לסכנה.

זאחאר גאורגייביץ' טראווקין יכול היה להס־תפק בכך. אבל לא הוא! הוא המשיך בנסיון לנקות את הדף שלו ולעמוד זקוף מול מצפונו. קם מאחורי המכתבה — אף שמעולם לא עמד על רגליו לפני — והושיט לי אל מעבר לקו הגבול את ידו, אף שלעולם לא היה מושיט לי יד לו נשארתי בן־חורין. בלא חשש אמר מלים פסוקות:

„אני מאחל לך אושר, קפיטן".

לא זו בלבד שכבר לא הייתי קפיטן, אלא שהייתי אויב־העם שנחשף (כי אצלנו אדם נחשף מרגע שנעצר). כלומר, הוא איחל אושר לאויב...

בלילה ההוא נואשו קציני „סמרש" מכל תקוות שיוכלו למצוא על המפה היכן אנחנו בכלל; לא היו מסוגלים מעולם לקרוא מפה. מסרו לי, איפוא, את המפה באדיבות וביקשו ממני להורות לנהג איך להגיע לשרות המלחמה בריגול במפקדת הארמיה.

הולכתי אותם ואת עצמי לכלא, וכאות תודה השליכו אותי לא לתא סתם, אלא לתא ענישה, ארכו כאורך אדם, רוחבו כדי שכיבת שלושה בצפיפות. אדם רביעי בתוכו היה יותר מדי, ואני הייתי הרביעי שנדחף פנימה אחרי חצות הלילה. שכבנו על הריצפה המכוסה קש ממועך. הם ישנו. אני בערתי.

עם בוקר הקיצו, פיהקו, גאנקו, כינסו רגלי־הם, ישבו איש בפינתו, והתחילה היכרותנו.

„למה הביאו אותך הנה?"

„אין לי שמץ מושג. כלום הנחשים האלה מספרים?"

> „איי גולאג", ספרו החדש של סולז'ניצין יצא בפאריס וכבר מכה גלים בעולם כולו.
>
> הספר אינו ראשון ביצירות שנכתבו על מחנות הריכוז הסובייטיים, אולם הוא ראשון שנכתב על נושא זה בידי סופר רוסי דגול.
>
> עותק של „איי גולאג" הוברח זה כבר על־ידי המחבר למערב. אחר שנודע כי שלטונות הבטחון הרוסיים הצליחו לחשוף עותק אחר שלו בתוך רוסיה, הורה המחבר להוציא את ספרו לאור במערב, תחילה ברוסית ואחר־כך בשפות אחרות כדי למנוע פרסומו בצורה משובשת על־ידי הקג"ב עצמו.
>
> „מעריב" רכש את זכות הפרסום הבלעדית בישראל של פרקים נבחרים מתוך הספר.

אולם חברי לתא — שריונאים חבושים קסדות מרופדות — לא הסתירו דבר. הם היו שלושה חיילים ישרים וכנים. שלושתם היו קצינים. את כותפותיהם תלשו באכזריות, והיו מקומות, שצמר הגפן של המעילים המרופדים השתרבב החוצה.

לרוע המזל הגיעה יחידת הטנקים שלהם לתיקונים אל הכפר שבו נמצא מרכז „סמרש" למלחמה בריגול, ליד הארמיה ה־48. בעודם מז־דעים מן הקרב השתכרו. בעיבורו של הכפר פרצו לתוך בית מרחץ, כי ראו שתי בחורות בריאות־בשר שהלכו להתרחץ שם. הבחורות הצליחו לב־רוח לבושות למחצה. אבל נתברר כי אחת מהן היתה שייכת לראש האגף למלחמה בריגול של הארמיה.

כן! זה שלושה שבועות השתוללה המלחמה בתוך גרמניה, וכולנו ידענו: בחורות גרמניות אפשר לאנוס ואחר כך לירות בהן, וכמעט לקבל צל"ש על כך; בחורות פולניות או בחורות רו־סיות שלנו אפשר היה על כל פנים להריץ ערומות בגינה ולהרביץ להן על היכבן — זה שעשוע ולא יותר. אבל כיון שזו היתה „אשת המערכה" של ראש המלחמה בריגול, תלש איזה סמל־של־עורף באכזריות את הכותפות מן המדים של שלו־שה קציני חזית, שהוענקו להם מטעם פיקוד החזית.

עתה נורתו רשמים חדשים במחשבותינו.

„לצאת למחראות! ידיים אחרי הגב!" צעק „ראש עץ" סמל ראשון. מסביב לחצר הכפרית הוצב מעגל של מקלענים, שיסמרו על השביל המקיף את האסם.

מאחורי האסם היה שטח מרובע קטן שהשלג עליו גרמס, אך עדיין לא נמס. הוא היה מזוהם בצואה, עד שקשה היה למצוא מקום להציב שתי רגליים ולהשתופף. אף על פי כן התפזרנו והש־תופפנו. שני מקלענים התייצבו וכוננו את מקל־עיהם אל תחתיתינו. עוד לא עברה דקה והס־מל הראשון צעק:

„מהר, מהר! אצלנו עושים את זה מהר".

לא הרחק ממני השתופף אחד השריונאים, יליד רוסטוב, סגן בכיר גבה־קומה וחמור סבר. שכבה דקיקה של פיח או אבק מתכתי השחיר את פניו, אך בתוכה בלטה צלקת אדומה גדולה על לחיו.

„מה זאת אומרת „אצלנו כאן"?" שאל.

„בשרות „סמרש" למלחמה בריגול" השיב הסמל הראשון בגאווה. (אנשי השירות חיבבו את ראשי התיבות „סמרש", ראשי התיבות „מוות למרגלים"; הם הרגישו שזה מפחיד).

„ואצלנו עושים זאת לאט", השיב הסגן הבכיר מהורהר. קסדתו היתה מופשלת לאחור ונחשף שערו הבלתי מסופר על ראשו. צבע יש־בנו היה כצבע עץ האלון והוא נתחשל בקרבות והיה זקוף כנגד הרוח הצוננת הנעימה.

„מה זאת אומרת „אצלנו"?" שאל הסמל הראשון בבכיות רמה יותר מן הצורך.

„בצבא האדום", השיב הסגן הבכיר בשקט, בוחן מהזהתופפותו את הסמל הראשון בעל הגוף.

כך טעמתי טעם ראשון של אוויר־כלא.

כשהייתי סוקר בימי מאסרי הממושך אחר־כך את ימי חקירתי, לא היתה לי סיבה להתגאות. כמובן, הייתי יכול להיות תקיף יותר, וקרוב לוודאי שהייתי יכול לתמרן בכשרון יותר. רק מסיבה אחת אין זכרונות אלה מסבים לי יסורי מצפון: תודה לאל, לא גרמתי למעצר איש זולתי. אבל לא הייתי רחוק מכך.

ניקולאי ו. הסתבך באותה פרשה שאני הייתי מסובך בה, והסתבכנו בה במעשה איוולת ילדותי אף שהיינו קציני חזית. בשנות המלחמה החלפנו מכתבים בין שתי גזרות של החזית ואף שידענו היטב שיש צנזורה מלחמתית של המכתבים, הבע־נו כמעט בגלוי את מורת רוחנו הפוליטית ולא נמנענו מדברי הכפשה כלפי „המכם באדום", ש־הדבקנו לו כינוי שקוף לקוח מלשון העולם הת־תחתון: „בעל הבית".

תוכן מכתבינו הספיק לדון את שנינו למיתה לפי מושגי הימים ההם. החוקר שלי לא היה צריך כלל לבדות משהו. הוא רק ניסה לפרוש רשתו על כל מי שכתבתי אליהם מעודי או כתבו אלי.

החוקר שלי לא השתמש כלפי בשום אמצעים אלא מניעת שינה, כזבים ואיומים — שיטות חוקיות בתכלית.

לפני שנעשיתי קצין שירתי חצי־שנה כחייל מן השורה. לכאורה אפשר היה להניח, שלגול־גולתי העבה היתה חדורה משמעות הכורח לציית תמיד לבני־אדם שאינם כערכך, ועוד מתוך רעב. צריך הייתי לזכור את הטעם המר של שרות כחייל מן השורה, לזכור איך קפא עלי שורי ואיך פשטו אותו ממני.

כלום זכרתי? לא ולא. ניחמו אותי בשני כוכבים שהצמידו לכותפותי, ואחר כך כוכב שלי־שי ואף רביעי. ואני שכחתי הכל!

כלום שמרתי בלבי לכל הפחות את אהבת החרות מימי היותי סטודנט? מבינים אתם, מ־עולם לא היתה לנו כזאת. היתה לנו אהבת לאר־גון צבאי. אהבה למצעדים.

אחר כך הצמידו לנו סמלי קצונה.

הייתי פונה אל אבות וסבים בלשון „אתה" והם היו פונים אלי, כמובן, בלשון „אתם". הייתי שולח אותם לצאת תחת הפגזה, לתקן תיל, לבל אספוג נזיפה ממפקדי. אכלתי את מנת התוספת הניתנת לקצינים, מרוחה על גבי עוגות, בלא לחשוב מדוע אני זכאי לכך, והחיילים מן השורה אינם זכאים.

ייחסתי לעצמי מסירות בלתי־אנוכית ובו בזמן הייתי מוכן ומזומן להיות תליין. לו נכנסתי לבית הספר של נ.ק.ו.ד. בימי יז'וב, הייתי מסיים את השכלתי כדי לשרת את בריה.

אם סבור הקורא שספר זה הוא הרצאה פו־ליטית, מוטב שיניחנו מידו עכשיו.

בעת הטיולים בבית־הסוהר הייתי משתדל שסוזי יהיה בן זוגי. היינו משוחחים גם בתא, אבל על דברים חשובים אהבנו לשוחח בעת הטיול. לא במהירות נעשינו חברים. זה הצריך זמן־מה. אבל כבר הספיק לספר לי הרבה. מילדותי ידעתי, משום־מה, שמטרתי בחיים היא היסטוריה של המהפכה הרוסית ושום דבר אחר אינו מעניינני. להבנת המהפכה הסתייעתי זמן רב רק במארכסיזם. כל דבר אחר שצף ועלה דחיתי מעלי.

והנה הפגישני הגורל עם סוזי. לו היה תחום־השראה שונה בתכלית ועתה סיפר לי בפרשות על התחום זה ודבריו ריתקוני. היה מספר על אסטוניה ועל הדמוקרטיה. מעולם לא שיערתי שאתעניין באסטוניה או בדמוקרטיה בורגנית, והנה לא חדלתי מלהאזין לסיפוריו הנלהבים על 20 שנות החרות של אותו עם קטן, אוהב עבודה, בורח מסנסציות, עם של גברים גדולים, איטיים ויסודיים. האזנתי לעקרונות החוקה האסטונית שמצבה לפי מיטב נסיונה של אירופה ועל שיטות העבודה של הפרלמנט שבו מאה נציגים. משום־מה — לא ידעתי מדוע — נתחבבו עלי הדברים ונחרתו בזכרוני.

תקפנו באסטוניה ב־1940 ושוב ב־1941 ושוב ב־1944. גבריה גויסו חלקם לצבא הרוסי, חלקם לצבא הגרמני, חלקם ברחו ליערות. אינטלק־טואלים קשישים בטאלין היו מתווכחים איך אפ־שר להיחלץ ממעגל הקסמים ולפרוץ אותו, כדי להיות בפני עצמם ולמען עצמם.

לצ'רצ'יל ולרוזוולט לא היה איכפת כלל מה יקרה אותם; אבל תוכניותיו של הדוד יוסיף היו מכוונות. ברגע שנכנסו הכוחות הסובייטיים לטאלין נתפסו כל החולמים האלה בדירותיהם בלילות הראשונים. 15 מהם נכלאו בכלא לוביאנקה המוסקוואי בתאים שונים, איש בתא, והואשמו על פי סעיף 58—2 בשאיפה נפשעת להגדרה עצמית לאומית.

כל העניין היה כמו חלום. בפברואר 1963, בליווי קולונל אדיב שהיה גם מארגן מטעם המפלגה הקומוניסטית, נכנסתי לחדר מוקף אכ־סדרה שבו מתכנסת המליאה של בית־המשפט העליון של ברית־המועצות. ניצב שם שולחן ענקי בצורת פרסת סוס, ובתוכו עוד שולחן עגול ושב־עה כסאות עתיקים.

70 חברי חבר המועצה הצבאית שמעו את דברי. אמרתי להם: „איזה יום יוצא מן הכלל! תחילה דנו אותי למאסר במחנה, ואחר־כך לגלות עולם, ומעולם לא ראיתי פני שופט. והנה אני רואה את כולכם יחדיו" (והם ראו פעם ראשונה בחייהם אסיר־מחנות חי בעיניהם, שנפתחו ב־שפשוף ידיים).

והתברר שלא הם עשו זאת! כן, עכשיו אמ־רו שלא הם. הבטיחו לי שהללו שוב אינם כאן. מקצתם פרשו לגימלות־של־כבוד. מקצתם סולקו (אולריך, גדול התליינים, סולק, כפי שנתברר, עוד בימי סטאלין, ב־1950 סולק, אם תאמינו או לא, מפני רכות מופרזת).

מקצתם — היה קומץ כזה — אף הועמדו לדין בימי חרושצ'וב ואלה איימו מספסל ה־נאשמים: „היום — היום אתם דנים אותנו, מחר נדון אנו אתכם!"

אבל ככל ההתחלות של חרושצ'וב כך גם התנועה זו, שבראשונה היתה נמרצת מאוד, נשכחה מליבו עד מהרה ומעולם לא נהפכה לשינוי ש־אינו חוזר. כלומר, העניינים נשארו כמו שהיו.

הם התחרו איש ברעהו לומר לי דברים, ואני הסתכלתי על סביבותי ולא חדלתי מלהתפלא. הנה בני־אדם! בני־אדם ממש! מחייכים! הם מסבירים, שכל רצונם לטוב.

אבל אם יתגלגלו הדברים באופן שטוב יהיה עליהם לדון אותי? מה, ממש באולם זה — והם הראו לי את האולם הראשי. ובכן, אז כמובן ידונו אותי.

„לכל שלא שרדו כדי לספר"

עותק של „איי גולאג", ספרו על מחנות ריכוז ברוסיה, נפל בידי הקג"ב בלנינגרד — וסולז'ניצין הורה לפרסמו בפאריס

מאת יהושע א. גלבוע

כמה דיביזיות יש לו ל־אלכסנדר סולז'ניצין?... בסך־הכל — אדם יחיד ובודד, חשוף לאיומים אין־ספור ולכל מיני סכנות. אדם כמעט נטוש — מול מכונת־שלטון אדירה. על שום מה נרעד, פעם בפעם, מנגנון־הדיכוי הכביר בפני הסופר הרוסי ה־נרדף?

גם בימים אלה אין שום כוח מאחורי סולז'ניצין — וה„דיוויזיות" שלו הן רק מלים. זאת הפעם — 260 אלף מלים, בערך, הכלולות בספרו „איי גולאג". מלים כפציצות. שורות נוגשות. דפים רוויים חמר־נפץ. האיש שעוד לפני כתריסר שנים טרם נודע בעולם־הספרות שוב מחולל סערה, מזעזע מיליונים ברחבי תבל ומעמיד ב„מגננה" את המשטר הסובייטי.

אנו מובאים מחדש לממלכה האפלה של הטירור בברית־המועצות. כמלכת המשטרה החשאית. הסופר מוליך אותנו על פני בתי־כלא ומחנות־הסגר. כבר היינו שם, עם קריאת ספריו הקודמים של סולז'ניצין — „יום אחד בחיי איוואן דניסוביץ'", „במדור הראשון", „אגף הד־סרטן". אולם מסתבר, אף־על־פי שהתי־אורים בספרים הללו הקפיאו את הדם — עדיין לא הכרנו כראוי את ה„ממלכה" הזאת. עתה שוב נפגש לפניך — וביתר הרחבה — אוקיינוס של דמעות ודם. לא „יום אחד", אלא כארבעים שנה (1918—1956). ת„סרטן" שאחז בארץ העצומה מראשיתו של המשטר הסובייטי. לא מדור אחד, אלא הגיהינום כולו.

האומנם כל התופת? סולז'ניצין קובע, כי אין בכוחו של אדם אחד לתאר אותה. הוא עצמו הביא מן המחנות מטענים כבדים של יסורים. הוא ראה בעיניו של המוני אסירים כמוהו. 11 שנים עברו עלי־ו מאחורי סורגים וגדרות־תיל. אך הפעם לא הסתפק בחוויות אישיות. לאשר חש על עצמו ובשרו ולמראה־עיניו צירף סיפוריהם, זכרונותיהם וגילוייהם של 227 אסירים אחרים — מחוגים שונים ומזמנים שונים. גם אלה אינם ממצים את כלוא הסיוטים של הטירור, אך הם מהווים חתך של קרבנותיו. אור־בלהות נזרק על הממלכה האפלה.

עולם מעוות

„איי גולאג" קורא סולז'ניצין לממלכה הזאת. „גולאג" — שם תמים, כביכול: קיצור ל„מינהלה הראשית של המחנות". אבל אלו ראשי־תיבות של זוועות המוכרות היטב כמעט לכל אזרח סובייטי, שהרי קשה למצוא בברית־המועצות בית שלא נתבע בקרבנות במאסרים. עם זאת בא השם „איי גולאג" ללמד כי המחנות הם עולם מובדל, פלאנטה אחרת.

את אוויר הפלאנטה הזאת נשם סולז'ניצין, כאמור, 11 שנים. זוועותיה נספגו בדמו. וראה זה פלא: הסופר אינו מסוגל להינתק מן „המבט העצוב של „זקים" (אסירים)". הוא נקשר באהבה משונה אל אותו עולם מעוות. הפעם הוא חוזר אליו בדרך של סיפור עובדות בלבד. הן מדברות בעד עצמן, עם מכלא יתחוור לצופהן כל דמיון ספרותי.

סולז'ניצין אמנם מדגיש את האותנטיות של „איי גולאג" שלו. אמת, זאת לא היסטוריה המסמכת על העדויות מתוך ארכיונים. מניין יימצאו העדויות באלו? אפילו היו קיימות אי־פעם, יש כי שדואג להיקונן או להעלמן. אבל הספר מבוסס על עדויות, לדברי סולז'ניצין, והוא „נסיון בחקירה ספרותית".

החקירה היתה מקיפה, מפורשת „רבת־פנים". בדין רואים עתה במערב את „איי גולאג" כ„דין־וחשבון היסטורי". אלה תולדות כיסת־העינויים הסובייטית — ו־לכבשה הלודהיה של המדינה כולה.

כי „גולאג" השתרע לאורכה ולרחבה של ברית־המועצות. השם־המינהל הזה כשכל לא את המחנות בלבד. זהו המירקם של פחד ומתח ומיצבות, אשר לא הירפה מן האדם הסובייטי יום ולילה. אלה מרתפי עינויים וחקירות. אלה משפטים מבוימים, וידויים אבודים, הלשנות בלתי־פוסקות. „גולאג" פירושו גם צעדים לילות בחדרי מדרגות, נקישה־חצות על דלתות. אלו היעלמויות של אבות, אחים — לפעמים עד פרק לאחר הרבה שנים היוודע כי הם ניספו אי־שם בתהום. ל„גולאג" שייכים גם התורים של נשים אומללות (אם לא נספו בצליהר־הגזירים), כדי להיוודע משהו אצל פקיד ה„ממלכה" הזאת על גורל יקיריהן, כדי לשלוח להם חבילה־מזון.

זוועה רודפת זוועה

ב„גולאג" בשתיהם המוני פרטים, זה עולמם של האסירים — וצעלום של אלה שנותרו מאחוריהם. מהם שיעמדו בסבלם בכבוד — ומהם שיישברו. אוכה שלמה מתהפכת בדראבה הזאת. כי כי לא „יתבגר", או „השיב זי"

גלי הסידור והטיהורים הכסה בה אחר זה. אין אפשרות לכייך את הקרבנות. גלים־גלים הלכו אל ה„איים". אנשי מפל־גות שונות: סירים, מנשביקים, אנאר־כיסטים. כל מיני אופוזיציות — במרכאות ובלי מרכאות, אופוזיציה ימנית, אופו־זיציה שמאלית, כמרים, אינטלקטואלים לאומניים, פרוטקיסטים. „מפלגת תעשיי־תית". היום — נאסרים לצווך נתיבה. והגב. מחר — מבע נגד ספטורים. מחרתיים — ביגור חבלנים. אחת קיבלה עשר שנות מאסר על שכתבה בנייר: „יכול אתה להתפלל באורח חפשי, אולם רק שאלוהים בלבד ישמע אותך". אחד רמז בסתו הלהקה, מכונת־הטירור נתחה בלי הרף.

הבוני איכרים נעקרו. את העקירה הזאת מגדיר סולז'ניצין כ„קאטאסטרופה אתנית". עליונה הבזבוזיה של האיכרים בימי ה־קולקטיביזציה: לראשונה אירע תהליך אוכלס כזה בהיסטוריה האנושית, ש־היטלר חזר עליו לגבי היהודים. לאחר רצח קירוב בסוף 1934 התחוללה סופת־טירור בעוצמה מחודשת. בלנינגראד בלבד סוחף גל המאסרים והטיהורים כרבע מ־תושבי העיר.

„גולאג" — פירושו גם שחיטות וגיטו. הדרדרות מוסרית. שיפלות של המונים — ביניהם סוהרים, כאנשי־מדע. אנשי־רוח — שנכנעו, הסתגלו, שירתו את השטן. לצד זוועת המחנות, הטיהורים, הרדיפות — ניתנים בספר תיאורי הוללות. נשים יפות — בחלקן הגדול מבנות המעצבה הבינוגל — נהגו החדיהן לנשיכי המשטרה התאיות, והחדרו היטב עם ה„התפכה"...

„גולאג" — זה זעוי חובק־הכל. פרק גדול שלו הם החיפושים, בורסעים, ציידים. בתים, הופכים וקורעים חפצים. ידיים אכזריות ימששו בארון־כתים של תינוק, יסירו התבוששה מעל פצעים. קיוטה. „אסאפים". מונים בתהכון את האסירים במאכלים מלוחים, כדי שירגישו היטב — צמאה של טיפות־מים. זוועה רודפת זוועה — הדמיון האנושי אינו מסוגל להפוך: אלה דברים שאירעו עוד לפני שהעולם ידע על הנאצים.

12 מיליון עצורים

כמה היו בפלאנטה של „גולאג"? בהכרי־דחרים — 12 מיליון. בוגנים אחרים היתה אוכלוסיית־המחנות קטנה יותר. נא־מר: „רק" ששה מיליונים. וזו אוכלוסיה — אומר סולז'ניצין — בגודל אוכלוסייתה של מדינה כשוודיה או יוון. אבל ה־אוכלוסיה הזאת לא היתה סטאטית. 12 מיליונים או 6 מיליונים — פעם בפעם „נשרו" ידיים, בתים, אך „גולאג" נתמלא מחדש. הרבה עשרות מיליונים חיו באותה „ממלכה" בארבעים השנה, בערך, שתיאר סולז'ניצין בחיבורו.

אולם אף־על־פי שבבחינת ליליים ה־עובדות נבצר הדין־והחשבון של סולז'ניצ־ין ב־1956, אין המשך כנפים מראיהו בז־את השנים שלאחר־מכן. ואף אל העתיד הוא נושא עיניו. ימי הטירור לא נסתיימו. סולז'ניצין חרד לבאות. הוא גם מזהיר, כי אם לא יבוא קץ למשטר־הדיכוי עלולה אפילו קריאת ספרו הנוכחי להיות סכנה. בתוך גלגלת זוועות נוהג סולז'ניצין מקום מיוחד לפרשה יהודית בימי סטאלין האחרונים, לאחר שכבר הושלה כליל התרבות היהודית בברית־המועצות, לאחר רציחתם של המוני הסופרים היהודיים ומאות של כאות יוצרים אחרים, לאחר המבצע נגד „קוסמופוליטים", בעיצומה של עלילת־הרופאים — נקבה במוחו של השליט הצריך הבנית בבנייה של פוגרום מאורגן נגד היהדות, אשר יושתיים בגליליהם הקשוגית.

כאן איתה לעצמי לציין, כי הגילויים האלה של סולז'ניצין כמעט תואמים למה שהבאתי בספרי „השנים הסתורות של יהדות ברית־המועצות" (באנגלית — שנת 1971; בעברית — 1972): כתבתי שם, בתחילת 1953 —

„התגבהה במוחו של השליט הבכיר, בה הגה כבר קודם־לכן, על גירושם של המוני יהודים מאזורים רבים של ברית־המועצות... להבלי־ארץ צפוניים ומרוחקים של המדינה. ההכנה צריכה היתה להתבצע באווירה סוערת של זעם המוני־עם נגד בוגדים של „הרוצחים בחלוקים לבנים". עם גזר־המוות (הצפוי בעתיד הקרוב) על הרופאים עתידה היתה ההגליה ה־מאורגנת של יהודים להיראות כתוצאה מדחיפת „העם" להעניש את השותפים הגלויים והסמויים של הבוגדים — או כפעולת־מגן ל„הגנת" היהודים מפני „צדק־הדין" של ההמונים עצמם".

תלייה פומבית במוסקווה

לפי מידע שהבאתי העלה סטאלין את התכנית בפני נשיאות הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית. ואף כי „חבריו־הקרביים" של השליט כבר היו בזמן ההוא רגילים להרבה מזימות אפלות שלו, עוררה ה־תכנית הזאת התנגדות מסויימת. לכך לא פילל סטאלין והוא נתמלא חימה — ה„ברוב" ונתע נתקף שבץ שממנו לא החלים עוד.

בכמה פרקים מגלה סולז'ניצין את המידע הזה. לפי „איי גולאג" צריך היה

(סוף בעמוד 26)

مكان الأصل

„וידויו" של מרגל מצרי

מאת עודד גרנות

אזרח לבנוני, שנתפס לא מכבר במצרים כחשוד בריגול אמר בחקירתו כי העביר לישראל מידע סודי, שלוא ידעה לנצלו כראוי, היתה יכולה להכריע את הכף לטובתה במלחמת יום הכיפורים.

זהו אחד הגילויים ב„וידויו" של נביל שפיק אל נחאס בן ה־37, שתיאר בפרוטרוט כיצד גוייס והופעל על ידי המודיעין הישראלי לצורכי איסוף מידע על הנעשה במצרים.

ב־14 בנובמבר 1973 עצרה המשטרה המצרית את נביל שפיק אל־נחאס בביתו שבקהיר. ברשותו נמצאו, בין השאר, מכשיר קליטה, דיו סמויה, מצלמה וספר בלשי פרי עטה של אגתה כריסטי, שנימצא כמפתח צופן.

בכתב התביעה שלפיו צפוי אל־נחאס לעונש מוות, מואשם נביל בריגול לטובת „מדינת עויינת" והסגרת סודות הקשורים בבטחונה של מצרים. שמה של ישראל לא נזכר בכתב התביעה, אבל הוא מופיע פעמים אחדות ב„וידוי" מפורט, שהתוודה נביל לפני ימים אחדים באזניו של עיתונאי מצרי.

את סיפורו של האזרח הלבנוני המואשם בריגול מכתיר „אח'באר אל יום" הקהירי בכותרת „המרגל, ש־שווה 24 אלף דולאר", אולם בכתבה עצמה אין הסבר כלשהו לסכום זה.

האירושין בוטלו...

עד למעצרו שימש נביל כראש המחלקה הטכנית בארגון האפרו־אסיאני שמושבו בקהיר. השבועון המצרי יודע לספר כי חבריו של נביל במטה הארגון קיבלו את הידיעה על מעצרו בתדהמה. נביל מרגל? הצעיר, שעל שפתיו חיוך תמידי, שזכה בחיבת הכל, שבאו ובצלם נהג להשתמש בכוונות לגבי עותיה הכופנה?

ארוסתו של נביל, כך מספר השבועון, ביטלה את האירוסין, אמו פרצה בבכי. אחותו הקטנה היתה אחוזה בהלה.

הוא עצמו הודה בפני כתב השבועון כשמסר לישראלים מידע רב חשיבות לפני ה־6 באוקטובר ואיננו מבין מדוע לא השכילו הישראלים להפיק ממנו תועלת. אנשי המודיעין המצריים, כותב „אח'באר אל יום", מחייכים ואינם מגיבים על תמיהתו של נביל. את האמת, כותב העיתון, אין נביל יודע: המודיעין המצרי הצליח לשים יד על מידע זה במועד כשר וכך, אבד ערכו להלוטין.

„וידויו" של נביל אל נחאס, המתפרסם בשבועון המצרי, מתחיל ב־ילדותו: „תמיד, סיפר, חלמתי להיות רופא. אבי היה תושב [illegible] להבנון למצרים, התמקם באואן והתחתן עם מצרית. להורי נולדו 3 בנות ושלושה בנים".

חלומו של נביל להיות רופא לא נתגשם. נביל צעיר נתקבל לבית הספר למסחר על שם „יוסף הקדוש". [illegible] — הפסקה בבכיות כתיבה.

„ב־1958, סיפר לכתב השבועון, התקבלתי למחלקה ההדפסה בארגון האפרו־אסיאני בקהיר. הייתי מאושר בבשורה זו. מצאתי עצמי בתוך סביבה חדשה, באתי במגע עם אנשים באסיה ובאפריקה. קיוויתי להשלים את לימודי ולהגשים את חלומי הישן להיות רופא. נכנסתי ללימודי הצרפתית, כדי להצטרף למבנן [illegible], כדי ללמוד את השפה הצרפתית ול־התקבל לפאקולטה לרפואה".

„אבל הגורל רצה אחרת. [illegible] אבי [illegible] הייתי למפרנס היחיד ל־אמי ולאחותי. לא היה בגוו להגשים את תכנית הנסיעה [illegible] אתי".

פגישה גורלית בשאנז־אליזה

הפרק השני בחייו של נביל החל ברחוב שאנז־אליזה בפאריס. „לא אשכח לעולם אותו היום, בו שוטטתי לאורכו של הרחוב ללא מטרה, כשאני מתבונן סביבי בהלוכה [illegible] בבתי הקפה המפורסמים בסביבי. זה קרה בראשית שנת 1950. בילתי את הזמן לבדי. חברי המשלחת לעתם יצאו [illegible] לי היתה זו הפעם הראשונה שיצאתי מחוץ לגבולות מצרים".

„הציבו אותי לועידת של הארגון בפאריס ללהירך בקונאקרי. עבודתי [illegible] בקו פאריס — גינאה — קונאקרי, בין 24 הירחי או ולא הכרתי איש בפאריס או בכל מקום אחר.

באחד הימים, ראיתי מולי צעיר בעל תווי פנים מזרחיים. הבטנו זה אל זה ונעצרנו. הוא חייך ואני הבטתי בו. שאלתי אותו: אם הוא ערבי. הוא השיב: אני מצרי ושמי חסן.

„הלכנו יחד ונתקשרה ביננו שיחה. הוא סיפר, שבא באלפבטריה [illegible] בפאריס [illegible]. הוא ידע שאני ערבי, לבנוני במוצאי, ושבאתי ממצרים כדי להשתתף בי־שיבת קונאקרי. כפי שקורה בדרך כלל, גלשה השיחה להשוואה בין פאריס ולאהוד ובין החברה הערבית והמצרית. חסן הכיר את המלון שהתאכסנתי בו והבטחנו להיפגש בסוף יומיים.

„לא ידעתי כי האיש שהציג עצמו בפני כמצרי הוא, לאמיתו של דבר, יהודי אשר חי במצרים, [illegible].

בקץ יומיים נפגשנו באותו התנה.

ב־14 בנובמבר 1973, נעצר בקהיר פקיד מצרי שתואר כ„אזרח לבנוני" המועסק ב־ארגון האפרו־אסייני, שמושבו בקאהיר. האיש הואשם בריגול לטובת „מדינה עויינת" והסגרת סודות בטחוניים של מצרים. שמה של ישראל לא נזכר בכתב ה־תביעה, אבל הוא חזר והופיע פעמים אחדות ב„וידוי", שהתוודה האיש לפני ימים אחדים באזני כתב השבועון המצרי „אחבאר אל־יום".

אנו מביאים בזה את סי־פורו של נביל שאפיק אל־נחאס (משמאל), כפי שהת־פרסם בשבועון הקאהירי, החל מרגע „גיוסו" כמרגל ועד למעצרו אחרי המלח־מה. סיפור שיש בו, לא מעט סתירות ונקודות סתומות ומעורפלות.

חסן הזמין אותי למשקה בבית קפה בשאנז־אליזה. אחר כך הזמין אותי אל הבאר, שם מצאתי עצמי יושב בין שני אנשים. מימיני חסן המצרי ובשמאלי אדם זר, שכעבור זמן קצר השתתף בשיחתנו והזמין עבורנו כו־סות משקה. אחר כך הציג עצמו: עתונאי אנגלי בשם ג'ורג'.

„התפתחה שיחה נימוסית שבעיצומה הציע לי ג'ורג' לכסות עבורו את חדשות ועידת קונאקרי, שעמדתי ל־השתתף בה, תמורת 100 פראנק פלוס הוצאות המשלוח. הבטתי אל חסן, הוא רמז לי להסכים. קיבלתי מ־ג'ורג' את הכסף והכתובת אליה אש־לח את רשימותי על הועידה. ג'ורג' ביקש ממני להתקשר אליו עם שובי מקונאקרי לפאריס".

„גיוס" לתפקיד עתונאי

„אחרי שהסתלק ג'ורג', אמר לי חסן: ,אתה בר מזל. אותו בלוש מינה לרגליך; הורים הללו משופ־עים בכסף, והוא הרי לא ביקש ממך יותר, כאשר לכסות את הועידה. כל שעליך לעשות הוא לשים את הידי־עות במעטפה ולשלוח אותם.

„נסעתי לקונאקרי ועם סיום ה־ועידה שבתי לפאריס. הדבר הרא־שון שעשיתי הוא יצירת קשר עם ג'ורג' בטלפון, רציתי לשמוע את חוות דעתו על הידיעות ששלחתי.

„משנפגשנו, בירך אותי ג'ורג' ב־חמימות רבה על ה„מידע" ששלחתי ובענן שאני „עתונאי מצליח". אחר כך ביקש ממני להמשיך ולעבוד עמו. למחרת בא אלי ג'ורג' עם בשורה גדולה: ,נביל: אתה בר מזל מאין כמוך. הצלחתי לשכנע את המנהלים שלי בעתון לערוך לך מבחן לצורך קבלתך לעבודה. אל תפחד. אני אהיה לצידך ואתה עשוי להצליח בפגישה שתיערך מחר בשעה 8 בערב.

„ג'ורג' השתהה קמעה, בחן את לבושי ואמר: ,אל תכעס. אבל ל־הצעה יש חשיבות רבה. אנו צרי־כים לקנות לך עתה חולצה מתאימה, עניבה ונעליים. אגבה בכך את ה־כסף כאשר [illegible].

„כך, סיפר נביל, הוביל אותי ג'ו־רג' אל המבונים אלה. מצאתי את עצמי ברחוב ג'ורג' ה־5, המתפצל מן ה„שאנז־אליזה". אורות מרצדים ומבהיקים בעיני, והוא עושה דרכו אל מלון המלך ג'ורג' החמישי, שם נקבעה פגישה בינו לבין „ג'ורג'" המבונים עליו.

האדם השלישי — אלמוני...

במקום הפגישה, בקומה התחתית של המלון, הוא מוצא את ג'ורג' ב־חברת שלושה אנשים אחרים. ג'ורג' מציג בפניו שניים מהם: פישר קינגלי ומיסטר סטנלי. האדם ה־שלישי נשאר באלמוניותו.

בין „המבחנים" לבין נביל התפתחה שיחה. ג'ורג' מסר להם עוד קודם לכן את כל הפרטים ועתה הם מסב־רים את „מבחני העתונאיים" של נביל. השיחה גולשת לפסים אישיים. הם מבקשים מנביל לספר על עצמו כמעט כאן נולד בשנת 1936. מה הם כישוריו? מה הם התחביבים שהוא מסוגל לכסות כ„עתונאי"? מי הם חבריו ובני־הוו? והבסוף... מה הוא מצבו הכספי?

„,בבקר גבהיים בתלהוה, נביל בדוק לעצמו.

„בעולם לא ידעתי באיזה עתון מדובר ובעולם לא שאלתי אפילו. סיפר נביל לכתב השבועון המצרי, הייתי מבוכתר לשמים, שיכור מן הגל החדש שהציף את חיי. נישאתי על הגל הזה כבבדיוני אני צופה לחיים באתוריים".

בסיום הפגישה נאמר לנביל, כי מישהו מסטנלי יהיה בעמנה האיש ש־יעבוד בעתה עמו בבגע. מאז אותו רגע לא ראה איש, פרט לסטנלי. חסן נעלם להלהלין, ג'ורג' הסתתר אף הוא. נביל לא ניסה לשאול את עצמו מדוע אין הוא רואה עוד את שניהם.

פעולתו הראשונה של סטנלי היי־תה להוציא את נביל מן המלון בו התגורר ולשכן אותו במלון מפואר יותר, הכל „על חשבון העתון".

לאחר זמן חתם נביל על הסכם העסקה, לפיו נקבע כי יעבוד בתחום העתונות במשך שנה אחת לנסיון במשכורת חודשית של 50 דולאר. ההסכם נערך בעותק אחד בלבד, אותו מסר סטנלי לעצמו.

סטנלי הביע התפעלות רבה על כי המבול אינני יודע לצלם. כלום יש עתונאי שאינני יודע דברים אלו?

בחזרו במלון האמן נביל בצילום.

כעבור זמן אמר לו סטנלי:

„הקשב נביל. הכלל החשוב ביותר בכל עבודה עתונאית הוא לדעת ל־שמור סוד. אתה כרפורטר צריך ל־דעת שאם יעלה מישהוא על הידי־עה, שאתה מעביר — יהפכו לחס־רות ערך. שמור על מעשיך בסוד אפילו מהקרובים שבידידיך. כך תב־טיח לעצמך סודיות מלאה. אלמד אותך כיצד לשלוח את הידיעות ב־חשאי, כדי שאיש לא ירגיש בכך ולא יגרמו לך טרדות מיותרות".

כך למד נביל מסטנלי כתיבה ב־דיו סמויה וקיבל ממנו כתובת ב־דנמארק, לשם ישגר את הידיעות שלו.

ההוראה האחרונה שנתן סטנלי ל־נביל לפני שעזב את פאריס:

„עליך לכסות עבורנו את פעילות הועידה האפרו־אסיאנית ,מן האספקט העתונאי'. אעלה את שכרך ל־100 דולאר. כדי שנקפיד על סודיות, כד־סב שנפתח עבורך חשבון באחד הבנקים בדיבות. אתה השלח לי את מספר החשבון ואנו נפקיד עבורך את המשכורות".

סטנלי נתן לנביל מצלמה, דיו סמויה וכתובת בדנמארק.

נביל שב לקאהיר והחל לשגר ידיעות אודות על הארגון בו עבד. כעבור שבעה חודשים ליקט כמה פירסומים שיצאו מטעם הארגון, צי־לם אותם מהם, לקח עמו מסמכים אחרים ויצא לבירות. מבירות שיגר מברק לסטנלי בו הודיע לו על מקום שהותו. סטנלי הבריק בחזרה: בוא לאתונה. במשרד „איר פראנס" ב־בירות שמור עבורך כרטיס טיסה. באתונה בוא למלון פלוני.

גרגירים מומסים במים...

„נביל ביצע את ההוראות. סטנלי פגש אותו בחמימות רבה ובירך אותו על הביצוע המעולה של ועידת ה־ארגון. אחר כך מסר לו מספר גר־גירים, הורה לו להמיס אותם במים, לטבול בהם פיסת צמר גפן. נביל יצטרך להעביר את פיסת הצמר גפן הרטובה על גבי המכתב שישלח לו סטנלי בדיו סמויה ואז — יתבהר הכתוב.

נביל שב לקאהיר; ההתנהגות חזרה על עצמה עד סוף שנת 1968. במשך תקופה זו יצא נביל שבע פעמים לחו"ל והתוודעויות אלו נפגש עם סטנלי בפאריס, ברומא ובלונדון. ב־משך אותה תקופה עלה שכרו ל־150 דולאר בחודש בנוסף להוצאות ה־נסיעה והשהיה בחו"ל.

בשלהי 1968 החל נביל להרגיש שסטנלי מבקש ממנו פרטים על ה־ארגון האפרו־אסיאני שלא ביקש קו־דם לכן. הוא ביקש פרטים על עבודה ביתיים וכן ועל יחסי שתי המעצ־מות עם חברות הארגון. כן ביקש את שמותיהם של חברי הארגון.

לראשונה מאז נפגשו שאל נביל את סטנלי: „לשם מה זה?"

סטנלי השיב בשאלה: „אתה קו־מוניסט?" נביל השיב בשלילה. אחר־כך אמר לו סטנלי, כי פרטים אלו דרושים לארגון הנלחם בקומוניזם, וגם אנו נלחמים בקומוניזם הבינ־לאומי"...

נביל השתכנע.

היו אלו הבלים האחרונים שיבצע נביל מסטנלי. האחרון הודיע לו כי הוא מועבר לתפקיד אחר באיזור אחר, וכי מי שיבוא עמו עתה במגע, יהיה מיסטר פישר.

פישר היה בויר הרבה יותר מ־סטנלי. פעם אחת אמר לנביל ב־שקט:

„הקשב נביל. אנחנו קשורים לאר־גון בריטי גאמין. הארגון נלחם ב־קומוניזם בכתיבה אידיאולוגית יעב־רית. אנו רוצים לסייע לו. אנו מבק־שים ממך להתרכז בעיקר בפעילות הסובייטית במצרים, בעיסק הרוסי וכן במידע מדיני וכלכלי על הנעשה ב־מצרים".

נביל הבטיח לעשות כמיטב יכולתו.

פישר לימד את נביל להשתמש ב־מיקרופילם, שגדלו כראש סיכה. הוא לימד את נביל כיצד לפענח מיקרו־פילם ומעתה ואילך, ישגר פישר את הוראותיו לנביל באמצעות מיקרופיל־מים.

המרגל, כמשיך המספר השבועון המצרי, המשיך עד לפני שנת 1970 לשגר מידע צבאי, כלכלי וחברתי להתנהגה, שנמסרו לו להתהלפו כדי סבב.

בשלב זה, נכנס לתמונה מיסטר זמני.

זמני הציג עצמו כאדם בכיתה באר־רוקי, אבל נתברר כי איננו שולם [illegible] שבכולם:

„ידיעות — לניהול מלחמה"

„משימתך, נביל, לאסוף מידע על מצרים. המידע הזה חיוני עבורנו בהלחמתנו נגד המצרים. לא נוכל להבין כהלכה את הקרבות השונים שאנו מתכוננים לנהל נגדם, אם לא נצליח לאסוף מידע על אודותם מ־בחינה צבאית, מדינית, כלכלית, מד־עית, תרבותית וחברתית. אין דרך אחרת להשיג את המידע הזה, אלא באמצעות אנשים בתוכך. אל תפסח על כל פרט, אפילו יראה חסר ערך בעיניך. דווח לנו על כל מה שאתה שומע או רואה. כל ידיעה חשובה עבורינו לשם ניהול המלחמה הצב־אית, הכלכלית והלוחמה הפסיכולו־גית.

זמני המשיך — המשימה קלה ב־יותר ואתה מסוגל לבצע אותה בדרך של התבוננות מסביבך, בתנועותיך בתוך מצרים. אין לך במה לחשוש, משום שאיש לא יעצור אותך או ישאל אותך לסיבת שהותך בערים או בסביבת המיתקנים. אדרבא, תמ־צא תמיד שאנשים יהיו מוכנים לסייע לך. אנשים הם מקור המידע הטוב ביותר. טבעם של המצרים, שהם אוהבים לפטפט ולהתפאר ובקלות רבה נותנים מבטחם בזולת".

זמני, מספר עוד השבועון המצרי, העלה את שכרו של נביל ל־200 דולאר בחודש והבטיח לו העלאה נוספת, אם יוכיח את כישוריו. נביל החל לשלוח מידע על מצבה הפנימי והכלכלי ובמוצאית הקיצית של 1972, החל לשגר ידיעות בעלות אופי צבאי.

זמני לימד את נביל לקלוט במכ־שיר האלחוט בגלים קצרים. את המידע היה נביל מצפין בכתב צופן, המבוסס על אחד מספריה של אגתה כריסטי.

לפני ה־6 באוקטובר, מספר „אח־באר אל יום", הגביר המרגל את פעילותו. הוא התרכז במידע צבאי ופעילותו הלכה וגברה במהלך ה־מלחמה.

ב־14 בנובמבר 1973 נתפס נביל בביתו.

פרשת התביעה

התביעה הכללית העלתה נגדו ארבע האשמות:

* התקשרות עם מדינה זרה ועם אנשים הפועלים לטובתה, במטרה ל־סייע לה בפעילותה המלחמתית ול־הסב נזק לפעילותה המלחמתית של מצרים.
* התקשרות אל מדינה זרה, כדי לפגוע במעמדה הצבאי, המדיני וה־כלכלי של מצרים בשעת מלחמה.
* קבלת כספים וטובות הנאה אחרות, מאנשים הפועלים לטובת מדינה זרה, במטרה לפגוע באינטרס הלאומי של מצרים בשעת מלחמה.
* מסירת סודות בטחוניים על מצרים לידי אנשים הפועלים לטובת מדינה זרה.

בביתו של נביל, מגלה „אחבאר אל יום", נמצאו המכשירים והמיתקנים בהם השתמש לצורך פעולותיו — מכשיר הרדיו, ספר הצופן, המצלמה, הדיו הסמויה ועוד.

„מה יש לך לאמר?" — שואל כתב השבועון המצרי את נביל.

„אני אשם" — בעצם הכתב את דברי התשובה. „אבל האמינו לי, ארצכם פתוחה. כל אדם יכול לאסוף מידע עליכם בקלות רבה. אתם בוט־חים באחרים בכתון בזור. בשיחות אחדות נסעתי בתוך ארצכם, כדי ל־גלות מטרות צבאיות ומיתקנים כל־כליים ואיש לא עצר אותי או שאל למחוז חפצי. בנסיעות שבהם נסעתי יחד עם אורחים מצרים, לא הייתי נזקק לחפש מידע בכוחות עצמי. הם, חברי למסע, היו מדברים מאד בדברי ההסבר וההבהרות. חברי ומכירי מבין אוהבי מצרים לא חסכו ממני מידע וסיפרו לי כל מה שביקשתי מהם. (ראוי לציין כי השבועון המצרי בחר אבק לתאר את ה„מרגל" כלבנוני, המדבר בלשון „ארצכם", „אתכם" וכו', בעוד שלמעשה הוא נולד וגדל במצרים ולבד מאזרחותו הלבנונית, שהיא ענין פורמאלי, הוא מצרי לכל דבר — ע.ג.).

„מה שמבכך אותי, מוסיף נביל, היא השאלה כיצד גילה המודיעין שלכם את פעילותי. אינני יכול ל־הבין גם מדוע הניחו לי לפעול זמן רב כל כך, כאשר ידעו הכל על מעשי, כפי שהתברר מן החקירה?..."

אחר כך הוסיף בקול שקט: „הרי בילו אותי... האמינו לי, הייתי כבר שהתחבר לספים והאמינו [illegible] שבההרוס סביבי".

פלטפורמה להפקת נפט בשדה הימי של אבו־רודס.

אש על פני המים

כיצד פורצת דליקה בבאר־נפט תת־ימית ואיך לכבותה

מאת אברהם פלג

להבות אש העולה מן המים בחוף אבו רודס, שתי להבות — האחת זו העולה מבארות ה־נפט שהתלקחו והניזונה מ־נפט, גז וחמצן; והלהבה ה־שניה, זו המיתמרת גבוה ג־בוה וכולה ניזונה מדמיון פורה ומשמועות הנפוצות ב־ציבור.

אילו ידועים הגורמים האחראים על הנפט בישראל, על האש הבוערת ב־אורה „בכבי", אפשר שלא היתה קיימת כלל הלהבה הדימיונית. נכון הוא שהנפט מהווה בעיה „צדדית" בישראל, אך בה טעם להכחיש על הדליקה בבארות נפט כבבה הדליקה. דליקות נפט הן דבר שבשגרה ו־מתרחשות פה ושם. הנה, בימים אלה, נתחייבה דליקה גדולה של מספר בארות הקרובות באבו־דאבי, אשר נמשכה זמן רב.

[illegible]

הפקת נפט מקרקעית הים

[illegible]

פי, הנפט פורץ ונדלק בעצמו. כלו־מר זו באר בוערת. השני — הנפט אינו פורץ מעצמו ויש לשאוב אותו.

הסיבה לפריצת הנפט נעוצה בכך שבדרך כלל מעורב בנפט גז טבעי. הגז, השואף לצאת מהמרבדים התת־קרקעיים, פורץ לפני־ה ודוחף והוצה גם את הנפט. [illegible]

[illegible]

שסתומי בטחון

[illegible]

הגאז פורץ כלפי מעלה

מדוע פורצות דליקות כאלה? כי־צד, בכלל, יכולה אש לבעור על ה־מים? כיצד מטפלים בדליקות כאלה? שאלות אלה הצגנו לאינג'ינר קייפמן, [illegible] ראש המחלקה לקידוח [illegible] במכון הנפט הישראלי [illegible]. הוא מדייק ומדגיש: „אינני מוכן לדבר על המקרה ה־ספציפי של אבו רודס. [illegible]

[illegible]

כיצד מכבים שריפות כאלה?

„המטרה העיקרית במקרה כזה היא לסתום את הדליפה", מסביר מומ־חה הנפט. „ניתן לעשות זאת בשי־טות שונות. למשל, מפעילים באורח [illegible] שסתומים שהוכנו מראש שבונים להתקין אותם לאחר [illegible] השריפה. ואולם החום הכבד והתנאים הקשים האחרים הופכים [illegible] פעולה זו לבלתי אפשרית. כצעד ראשוני זה לא ניתן לבצע משתדלים להפעיל לחץ נגדי של נפט הפורץ. את זאת מבצעים [illegible] ידי הזרמת מים או בוץ קידוח הנך פי הבאר".

אם לא ניתן להתקרב אל [illegible] היריקת אש, מפעילים את השיטה של „באר משחררת", כלומר קודחים בסמוך באר שניה ובחפירה אלכ־סונית יוצרים פירצה בבאר הדולקת דרך פירצה זו מזרימים נוזלים ובוץ קידוח. בבארות ימיות [illegible] שיטה זו. אמודאים יורדים למעמקי הים ובעזרת מכשירי [illegible] קודחים חור בצינור (המוביל [illegible] הנפט מקרקעית הים אל פני [illegible] ודרכו מזרימים מים או בוץ קידוח. ואולם במקרה כזה, מציין המומחה, עשוי החומר המוזרם במקום [illegible] לפרוץ ולצאת התוצה עם [illegible] נפט.

„פיצוץ האש"

אם כלו כל הקיצים נוקטים פעולה „הפצצת" האש (מי ש[illegible] את הספר או ראה את הסרט „[illegible]" יזכור [illegible]) לצורך זה מפעילים במקום הבעי־רה חומר נפץ. „המומחים קוראים פיצוץ האש", מסביר איש [illegible] „פיצוץ כזה כריב בבת אחת האש — על החומר העצום שלה אל על. הנפט [illegible] שזורם [illegible] יותר ואם [illegible] בהלקה משום שהחום במקום [illegible] בינתיים, הרי השריפה כובה. והבאר כתמוטטת ונסתמה וגם — פתרון.

בכלל של דבר, אומר האינג'ינר קייפמן, יש שיטות רבות שיש לכל מקרה ומקרה לחוד. כיבוי שריפות נפט בכלל ושריפות בארות [illegible] בפרט, היא טכניקה מיוחדת המצר־יכה ידע רב וצורך יותר מזה נסיון המומחה שבוחץ לכקום [illegible] על לפי אופי המקרה. הוא [illegible] איזו שיטה להפעיל, אילו כלים [illegible] ביא, וכיצד להשתמש בהם. [illegible] דומה לפעולה צבאית. בכל [illegible] מצויים רק כמה צוותים המסוג[illegible] לטפל במצבים כאלה.

המיתקן או הרזרבואר

„בכבה שריפות נפט", מוסיף מומחה הישראלי, „הוא מיפוט [illegible]: זהו מקצוע [illegible] בבוזות, כיצד תורית, [illegible] — גם מקצוע מסוכן מאוד. וכאשר [illegible] כזה, אין שואלים אותו [illegible] שכרו. מדוע? [illegible]: [illegible] נפט אופיינית [illegible] עש להפיק בין 7 אלפים ל־10 אל[illegible] חביות ליום. אם חבית נפט [illegible] על פי הבאר 12 דולר, הרי לנו חשבון של 50 אלף עד 100 אלף [illegible] נזק ליום. ומה כדבר הנזק [illegible] העיקר הנזק לרזרבואר [illegible]. כי זאת לדעת: העיקר [illegible] הוא שמירה על הרזרבואר. אם נפט ימשיך לפרוץ ממנו ימים [illegible] ללא מעצור וללא בקרה — הרזרב[illegible] עלול להיהרס".

עד כאן דבריו של אינג'ינר קיפ[illegible]. איש נפט וותיק אחר בארץ, שבי־קש ששמו לא יצויין, הוסיף [illegible]: „הבעייה במקרה של שרי[illegible] בבאר נפט ימית — איננה [illegible] כיבוי האש. לפעמים ניתן לעש[illegible] זאת תוך שעה. לפעמים זה [illegible] לפריצה. שכן אם פורץ נפט [illegible] בלתי מבוקר הוא עלול להציף [illegible] הים ולגרום לדליקה גם במקום [illegible] אם הנפט התלקח באתר הקידו[illegible] [illegible] התפשטות הנפט [illegible] הים.

„במקרה של שריפה בבאר ימית הוא מוסיף, „המטרה העיקרית [illegible] להציל את הבאר או את הבארות [illegible] להמקד גם אחרי [illegible] הכיבוי. זאת ועוד: בבאר נפט [illegible] עיקר זה לא [illegible], אף לא [illegible] שפרוץ ואפילו לא משנה ההפקה, אלא הצלת הרזרבואר עצמו [illegible] את הנפט העיקרי. [illegible] אילו להציל את מיתקן ההפקה [illegible] יכול לגרום להרס הרזרבואר [illegible] ייגרם הנזק הכבד ביותר. [illegible] הפקה אפשר להקים תוך זמן [illegible] יחסית, אך הריסת באר שאחזה [illegible] אש היא לפעמים ענין לחדשים רבים".

צליל טון - בחיפה מערכות סטריאו HI-FI

מערכות סטריאו HI-FI
מטובי היצרנים בעולם!
במחירים ובתנאים
הנוחים ביותר בארץ!!!
★פטיפונים
★טיונרים
★אמפליפיירים
★טייפים
★רמקולים
יעוץ מקצועי, הדרכה, הובלה ושרות ללא תשלום נוסף
אקאי•סוני•דואל•ליאק
נשיונל•אונקיו•פיוניר
מרנץ•בי•אנד•או•קנווד
טכדבגה•סימנס•סנסוי
רח' החלוץ 67, חיפה
(פסג' קולנוע רון)
טל. 642241

בבית המשפט המחוזי בת"א—יפו
תיק עזבונות 4677/73
בענין ירושת המנוח כרמלי (קיפוץ) אלי (אדוארד) ז"ל
נפטר ביום 24.11.73 כל נושי המנוח מוזמנים בזה להגיש תביעותיהם תוך 93 יום מיום פרסום מודעה זו.
ש. גרינולד, עו"ד
מנהל עזבון זמני,
רח' שולבית 13 ת"א

בנעלי העבודה של הבעל

מאת נילי פרידלנדר
צילם יוסי גרינברג

כאשר שמעתי מפי אורה תרובי ויעל שרף מכפר־ויתקין על חיי העבודה שלהן מאז גוייסו ה־בעלים ביום כיפור, וכשסיפרו לי איך הן קמות כל יום בחמש או בארבע וחצי (בבוקר) ואיך השתלטו על הרפת, הפרדס, המדגרות והשדות בצד מילוי חובותיהן כעקרות בית וכאמהות לארבעה ילדים, חשתי כתייר נועז שנקלע לארץ רחוקה והוא עוקב בהשתאות ובפליאה אחרי חייהם המוזרים של הילידים. ו־הלא כפר־ויתקין נמצא במרחק חצי שעה מתל־אביב!

את אורה תרובי (בין 35 ל־40) פגשתי בפרדס הפרטי, קוטפת מנדרינות יחד עם ילדיה אביגדורה (18), יובל (16), אריק המתנדב (21) והבעל גדעון שבא לחופש מסיירת שריון ברכה.

כפר ויתקין איננו מושב שכוח אל ואדם, והתנועה של הטרקטורים והמכוניות בכבישי הכפר היא סואנה. למרות זאת צריך היה לכתוב על שער הכניסה לבית תרובי את האזהרה הבאה:

זהירות ילד פורח!

השער נקשר בחבל דק והילד הבורח איננו אלא התינוק עודד תרובי (שנה וחצי) שהופקד למשמרת בידי הסבתא הסמוכה.

על מנת לשוחח בנעימות התיישבנו במטבח וכשישבתי מול אורה התפעלתי מהרעננות ומעור הפנים הבריא. החלק של אשה שעובדת כל כך קשה. עד מהרה נודע לי כי בביוגראפיה שלה כ־אשה חרוצה ונשואה בעל משמשות מלחמות ישראל כציוני־דרך. „מלחמת סיני (1956), כשאביגדורה היתה בת חצי שנה, אילצה אותי ללמוד את כל ה־עבודה" — פותחת ואמרה אורה. „אז היתה לנו רפת ובה שש חולבות, קצת עלים ופרדס. למדתי הכל בדרך הקשה. במלחמת ששת הימים (1967) היו לי כבר שלושה ילדים קטנים ותמי, השלי־שית, היתה בת שנתיים. ברפת כבר היו שתים עשרה פרות וחולבות. כשחזר בעלי מן הצבא ושאל מה לתת לי במתנה, אמרתי מכון חליבה, כי ניחשתי כבר אז שיצטרך לצאת למילואים 60, 70 יום בשנה".

המתנדב אריק תרובי

„אז עוד נהגתי בטרקטור, היום בני הבכור יובל מגמל אותי: הוא שוכח שאז עשיתי לבדי את כל העבודה — העברתי צינורות בשדות, השקיתי, קטפתי — וגם טיפלתי בשלושה ילדים קטנים. היום יש שתים ראש ברפת לולים גדו־לים של הודים, פרדסים ושדות אבל אני כבר בלכה: יש לי שלושה ילדים גדו־לים. כשהיה גדעון יוצא למילואים, היה משאיר לנו הוראות מדויקות מה ל־עשות. הפעם הכל היה קצר, על רגל אחת ונשארנו תלויים באוויר. בהתחלת המלחמה הנוער לא למד והם באו לעזור. היום הם לומדים וממשיכים להחזיק ב־משקים. יובל לומד בבית הספר החקלאי בפרדס חנה והרשו לו לבוא פעמיים ב־שבוע הביתה כדי לעזור.

„לפני חודשים שאלו אותי בכפר אם אני רוצה מתנדב לעזרה ולא ידעתי מה לענות. מצד אחד זה עול — להחזיק אדם זר בבית ומי יודע אם יתפוש את העבודות כמו שצריך. בדיוק בא גדעון לחופש ואמר: בואי נדבר על הבעיה הציונית. המתנדבים האלה (שלא מבני עמנו) צריכים לנו יותר מאשר אנו להם. הכך הגיע אלינו היום שגר אתנו ומקבל את מכתביו על פי השם אריק תרובי. ככה הוא רוצה. תודה לו, יובל יכול ללמוד בסדר ואביגדורה יכולה ללמוד בשכיבה. בימים שיובל מגיע הוא עו־שה את העבודות הדחופות".

כאן נאנחה אורה פתאום והצטרפתי אליה מתוך הרגל להיאנח בכל פעם ש־אומרים: „כל העניין הוא שאת לא רואה סוף לדבר הזה". היא העיפה מבט בלוח על הקיר ואמרה בעצב: „בכל פעם שגדעון יצא למילואים, הייתי לוקחת את הלוח ומוחקת יום אחרי יום. הפעם, אני לא מוחקת אף יום".

עודד והסבתא

הילד הבורח נכנס הביתה. זהו עודד, גבר קט ועליז בן שנה וחצי בסך הכל. מרוב שמחה שאמו עכשיו לא בלול ולא ברפת אלא איתו, הוא תוקע אצ־בעות בשערה, הסבך ובוכה, וקשה ל־הפריד בין הכוחות: „בימים שהסבתא מרגישה טוב היא עוזרת לי לטפל ב־תינוק. קודם קמתי בחמש ורבע ועבדתי עד שמונה בערב. עכשיו יותר קל. אני עובדת רק עד שש (בערב). כשיובל נמ־צא בבית הוא עוזר להחזיק את המשק של אחותי ושל עוד חברה. גדעון בא עכשיו לשבוע ועובד אצל חברים הנה, הלילה הוא חולב אצל זקן אחד בכפר".

ככה זה בכפר ויתקין. הדברים בצד הליכוד אבל נשמעים כמו באגדות ארץ ישראל הישנה: עזרה הדדית. סידור עבור זה של כל הכפר. לאף אחד לא עוזבים ליפול.

„מי שהציל אותנו בימים הראשונים היו הילדים בכפר והילדות במיוחד. ה־גואל וביתן אהרון: כשפרצה המלחמה היו כאן שבעים משקים בלי ראשי אב. הילדים, בלוזר הנוער, הלכו הביאו ירק ועלו על טרקטורים וגם למדו לנהוג באותה הזדמנות. יש כאן ילדים כתופעה ילדים שבעולם לא עבדו ופתאום הם תפסו תרנגולי הודו. עד היום יש כאן ילדים שמחזיקים משקים שלמים בהת־נדבות ובין הליכודים".

כל הגלויות

בינתיים השנה הגיעה הבחורה הב־קטנה גמרה להשקות את העגלים הע־עגלות העולה לשחק עם אורה הקט. „במלחמה הקודמת שמרו על תמי. עכשיו תמי שומרת על עודד".

גמלה שתיקה, פתאום נגשה אורה ל־חדר השינה ושלפה מן המחבוא צרור גלויות, מכוסות בכתב יד צפוף, מאולד המנוקדות ע"י קצין חינוך ראשי. „אם לא לעזור אמרתי לגדעון, לפחות תשלח יום יום גלויה", אמרה אורה ואפילו הסמי־קה. היא החזירה את הגלויות למקומן ואמרה: „אני חושבת שהמלחמה הבאה תהיה עד לפני שעודד יהיה די גדול כדי לעזור לי".

הלכתי לחפש עד בית של אשה חרוצה ומדרך נזכרתי כי תמיד כשאני באה להתיישבות הוותיקה, יוצא לבי לאיזו סבתא זריזה חרותה לחיים עם עיניים בהירות וחכמת חיים, בעלת מבטא רוסי ישן.

זה בסדר, אבל לא פשוט

רחל שרף צוחקת על משאלותי הכמו־סות אך הזהיבה אותי כשלא פתחה ב־זכרונות על המאורעות בעמק חפר; אלא אמרה בקיצור, ישר ולענין:

„שלושה גורמים סייעו לנו: בלתי יעל שהשתלטה על מגוון העבודה; ה־כפר, שנתן עזרה מאד גדולה המתנד־בים. בלי יד של גבר אפילו יום אחד איננו יכולים לעבוד.

„אבא כבר לא מסתובב בחצר, בני הגדול, משה, נהרג ב־1956, בהאחזות הנחיל בלכיש, הבן הצעיר במלחמה ובכל דבר אנו זקוקות לעזרה. יעלה שנולדה בחורה אמרה פעם שבמשק צריך להיוולד. אמרתי לה שגם אני נולדתי במשק ואני כבר ארבעים ושלוש שנים בכפר ויתקין".

יעל (32) שהיתה יפה ורעננה בסיום יום העבודה הארוך, והתינוקת רותי מקפצת סביבה, אמרה בהצטנעות: „זה לא דבר חדש בשבילי. אני מעורבת ב־משק ומשתלבת טוב מאד ויודעת ל־חלוב, ויודעת איפה השדות והפרדסים. העניין הוא פשוט הזמן הפעם — זה להרבה מאד זמן. אחת הבעיות היא התינוקת, שאינה נותנת לי זמן לעזור יותר לסבתא. בת 73 היא רחל, אמא של בעלי. אני רוצה להוריד מגבה קצת מעומס העבודה היא אומרת, זה בסדר, זה בסדר".

שלושה הילדים הגדולים של יעל, בני־בנים של רחל, לומדים בכיתות ח', ה' וב'. הם מסדרים מיטות וחדרים, מחל־קים תערובות וקוטפים מנדרינות בשמחה ובששון: „הדבר הטוב ביותר שאני מס־גלה לעשות למען בעלי זה שהוא יוכל לשבת במילואים בשקט".

אריק תרובי: כך מכנים אותו. שמו האמיתי הוא הייט. הוא מתנדב מחו"ל ועובד במשק של אורה וגדעון תרובי.

מנדרינות צומחות על העצים ויש לקטוף אותן ולהוביל אל בית האריזה. בתצלום: — אורה וילדיה יובל ואביגדורה — ברכב הטרקטור המשפחתי.

חובב ובן עמי שביט — עם אפרוחי ההודיים.

סבתא רחל נחה לאחר יום העבודה הארוך ואומרת על כלתה יעל (מימין) כי „תפסה את העבודה". אימרה זו נחשבת למחמאה גדולה בכפר ויתקין.

מהחרמון עד הסואץ

היו כחולמים...

כאשר נכנסו הקצינים המצריים בפעם הראשונה לשיחות עם הקצינים הישרא־לים בקבוצת העבודה הצבאית בז'נווה, נדמה היה להם כי הם חולמים: ליד הקצינים הישראלים ישב איש הדומה למאור הנאצר. רק כאשר הציג הגנראל סילאסוואו את המשלחת זו לפני זו, התברר להם שמדובר בפקיד משרד החוץ הישראלי, מר זהר רמין, הנילווה אל הקצינים הישראלים, והוא דומה מאד לנאצר בהיותו קולונל צעיר...

אסור להתעייף

ועדה מיוחדת בהרכב סגני יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, ח"כ אברהם עופר (המערך), ח"כ משה נסים (הליכוד) והרב יהודה אלינסון (המפד"ל), עסקה שעות רבות בספירת קולות החיילים, אשר הוכרזו כמפוקפקים והיה צורך לבדוק את זכות הבחירה שלהם. תחילה פתח את המעטפות, ח"כ אברהם

עופר, והוציא מרובן את הסימן „אמת". כש־התעייף, מסר את התפקיד לרב אלינסון, והלה הוציא מרוב המעטפות את הסימנים „חלטעט" ו„ב".

אברהם עופר „התרעם" עד מהרה: אני רואה שאסור להתעייף מן השלטון. רק מסרתי את שליפת הפתקאות למישהו אחר, וכבר בהסבה הקצרה...

הם „ראו אור גדול"

מרכז התקשורת נענה לפנייתו של ח"כ הלל זייזל, יו"ר הועד הציבורי להוקרת העם ההולנדי וב־25 לפברואר 1974 — ביום מלאות 33 שנה לשביתה הכללית של הפועלים ההולנדים באמסטרדם נגד רדיפות הנאצים את היהודים, — תוצא חותמת דואר מיוחדת לרגל המאורע.

משרד התקשורת הודיע כי לרגל קוצר הזמן אין אפשרות להוציא בול מיוחד ולכן מקבל הוא את ההצעה של חותמת דואר מיוחדת, אשר תכלול את הפסוק מישעיהו פרק ט' פסוק א': „העם ההולכים בחושך, ראו אור גדול" וכן צילום המונומנט שהוקם על־ידי העם ההולנדי.

פסוק זה מישעיהו רומז על קשיי ההלק בהם נתקל עתה העם ההולנדי בסרבו להכנע לתכתיבי הערבים...

„אף שעל" מתל־אביב...

עם בחירתו של ראש המועצה הדתית בתל־אביב, מר פנחס שינמן, כחבר הכנסת השמינית, החשש שחברי המועצה הדתית, לאנ־שי אגודת, שהוא יעדיף את מתקפידו, כדי להתמסר בלעדית לעבודת הכנסת. שינמן אליו איגאוא משלחת מקרב העובדים וביקשוהו לא לנטוש את ראשות המועצה.

באותה הזדמנות ביקשוהו אותם מחברי המשלחת שיפעל בכנסת כדי שלא תהיה נסיגה „אף־שעל" משטחי יהודה ושומרון.

אשר לבקשה הראשונה, הבטיח שינמן „תגי־גיות" כי ימשיך לכהן כראש המועצה הדתית, אך ביחס לסוגיה השניה סירב להתחייב מפור־שות ורמז כי רק לאחר שיעשה בכנסת את „השעל הראשון", יגלה את עמדתו...

2 „כוחות סוס"...

לפני זמן־מה סיפרנו במדור זה על הצעת „מקוריה" שבאה לפתור את בעיית התח־בורה הציבורית בישראל — ומשבר האנרגיה בעולם — בצורת שיבה ל„עידן הסוסים". מסתבר שבאנגליה כבר מוגשם רעיון זה

הלכה למעשה, כפי שמסופר בחוברת האח־רונה של „ביבר", בטאון גן החיות בתל־אביב.

„ביבר" מספר, כי שנים ממפעלי הבירה הגדולים של בריטניה הנהיגו באחרונה הו־בלת הבירה למרחקים קצרים „בצורה כלי רכב בעל שני כוחות סוס, — כלומר בעגלות רתומות לשני סוסי עבודה"...

עוד יאמרו עליו...

מועצת הסתדרות המורים, שהתכנסה ב־תחילת השבוע לדיון מבחני על שעות עבודה — התפנתה לשעה קלה גם לציבור מחוג אחר — כאשר קיימה טכס אזכרה לראש הממשלה הראשון של ישראל, דוד בן־גוריון ז"ל.

לב.ג. ולמורים היו קשרים מיוחדים — סיפר מזכיר ארגון זה ח"כ שלום לוין. בהשתתפות, כאשר בערבה הועידה ה־20 של המורים, בירכם ב.ג. ודיבר על חזונו לראות בעם ישראל עם סגולה — כאשר מימוש הרעיון מוטל על אנשי החינוך וההוראה.

זכרונות על היו היום־יום על ב.ג. העלה ח"כ יצחק נבון, שהיה מזכיר ראש הממשלה, אולם הרגעים המרגשים ביותר בטכס היו, כאשר השמעו הקטעים המוקלטים בנאומי בן־גוריון שבהם חזה מראש את המלחמה הצפויה עם הערבים בשנות ה־60, פתיחת שערי העלייה מבריה"מ וההתקרבות בין מעצ־מות העול. „אני מאמין — אמר על־כך ח"כ נבון — שבעוד כמה שנים עוד יאמרו על ב.ג. כי הנה „איש אלוהים היה בתוכנו"...

„לצער"י"...

נשיא המדינה והגב' קציר ערכו השבוע קבלת־פנים לכבוד הסגל הדיפלומטי מאמריקה הלטינית, לרגל „חג גילוי אמריקה", הנחוג בכל מדינות היבשת ב־12 באוקטובר. קבלת הפנים אמורה היתה להתקיים במועדה, אך נדחתה מסיבות „הידועות לכלכם" — כדברי הנשיא.

באותה מסיבה סיפר נשיא המכון ליחסי תרבות ישראל—אמריקה הלטינית, מר יעקב צור, כי מצא בזכרונותיו של קולומבוס, מגלה יבשת אמריקה, איזכור כי הוא יצא למסעו הראשון מספרד, „ביום שבו מבכים היהודים את חורבן בית מקדשם".

בדברי תשובתו אמר הנשיא קציר, כי אשתקד עמד לבקר במכסיקו, כדי להשתתף בכנס מדעי בינלאומי, „אולם ברגע האחרון נאלצתי לבטל את נסיעתי, כי לצערי נבחרתי בינתיים לנשיא המדינה".

היא דחתה את ה...לידה

בישיבת הנעילה של ועדת הבחירות ה־מרכזית, התחלפו ברכות לרוב בין חברי הועדה. ה„אבירי" מכולם היה עו"ד אמנון זכרוני, נציג רשימת מר"י, שסיים את הישיבה בדברי ברכה אלה:

„תודה מיוחדת אנו חבים למזכירת הועדה, תמי, אשר כרעה בין שיניה והיא עומדת ללדת. היא עשתה כנראה מאמצים ניכרים לדחות את הלידה עד לאחר יום הבחירות, כדי לא לשבש את האקט הדמוקרטי ביותר בישראל, בגלל צירי לידה. עכשיו היא כבר חופשית ללדת, ולאחר שאנו כבר יודעים את תוצאות הבחירות, אנו מצפים גם בדריכות לדרך הנולד".

בין הרמב"ם — למרי אנטואנט...

בישיבה המחודשת של ההנהלה הציונית הביע ח"כ יצחק נבון, המכהן גם כיו"ר הועד הפועל הציוני, תמיהה על־כך שמתנדבים שבאו לעזור בעבודות קטיף בפרדסים, מתגו־רים בבתי־מלון בנתניה, ומסיעים אותם יום

יום במוניות למקומות העבודה. אמר נבון: „עלינו לנהוג על פי דרכו של הרמב"ם, שאמר כי יש לנקוט בדרך הממוצעת ולא להפריז".

על כך השיב עוזי נרקיס, מנכ"ל מחלקת העליה בתשובה: „בעוד שאתה מצטט את הרמב"ם, רוצה אני לצטט את מרי אנטואנט שאמרה, שכאשר אין להם לחם, אוכלים עוגה. נאלצנו להכניס את המתנדבים לבתי־מלון, משום שאין לנו אוהלים. ואשר להסעתם ב־מוניות, הדבר נעשה על ידי הפרדסנים ועל חשבונם, ואף כאן הסיבה היא, שאין משאיות אולם יש מוניות"...

...ביתה אישית...

השבוע נערך ב„תיאטרון ירושלים" ביצוע קונצרטי של האופרה „משה" לרוסיני, התזמורת הסימפונית של שירות השידור, גארי ברתיני, בהשתתפות מקהלה... נקבע כי הקונצרט יצולם ע"י צוות טלוויזיה.

לאחר שכל הציוד והצוות היו מוכנים, במבצעת התזמורת לקראת הצילום בערב...

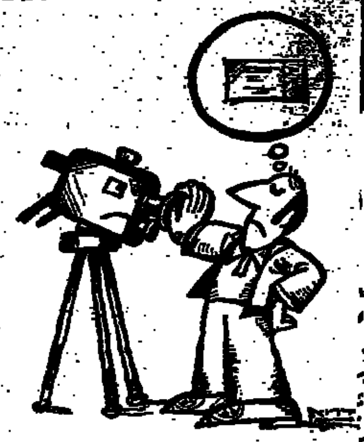

...החליט אחד המבצעים, כי מאחר שרעייתו קיבלה כרטיס הזמנה לקונצרט, הוא... על שביתה אישית. בלעדיו אי אפשר לערוך את הצילום.

לאחר התערבות מגבוה ופעולת ריכוך — ניאות המבצע לשתף פעולה. אך כבר לא נותר זמן לחזרה, והמבצע... הודיע כי אינו מוכן לצלם את... ללא כל חזרה.

הצוות „התקפל" — וחזר הביתה. הציוד הוחזר אל בנין הטלוויזיה הישראלית... מנהל הטלוויזיה, ארנון צוקרמן, רתח זעם...

...לב נגד צרידות...

...הסוחר פנחס ספיר ניהל ויכוח עם ח"כ יגאל הורביץ על הבעיות הכלכליות של המדינה, ועל הרנטביליות של מפעלים...

כאשר שמע הורביץ את צרידות קולו של שר האוצר, הוא מיהר להציע לו: ספיר, שתה חלב טוב. זה יבריא אותך.

עצתו של ח"כ הורביץ היתה מבוססת על... ישיר שלו: הוא מכהן כמנכ"ל חלבת טנא־נגה.

...שמלה לך — כלה תהיי...

...נערה המגורת להינשא לחייל... לא ראתה לשמלת כלולות, להתקנתה ול... הכל משנה...

...של מועצת הפועלות אשר... אותם דברים בחיים. הרעיון צץ בראשה של עולה חדשה, תופרת בשם מרי דאהן, ...רצתה לתרום חלקה למאמץ המלחמתי וכ... רבות אחרות — לא ידעה במה.

היא החליטה לתרום שמלת כלה לכל כלה נישאת לחייל. הביאה את הרעיון למועצת הפועלות שאימצה אותו בהתלהבות ובתוספת: השתתפות הקורסים לספרות וקוסמטיקה של מועצת הפועלות — יבצעו את איפור הכלה ותסרוקתה. מזל טוב.

...שלא יחשוב...

...חייל שקיבל מכתב מאלמונית, הודתה לשמע... המחממות ומילות האהבה, שזכה להן... צעירה שטרם הכירה. תוכן המכתב העיד... הכותבת צעירה והא, אך הסיומא שבמכתב... את ההעלומה:

„בכדי שלא תחשוב יותר מדי, אז אמא ...ביקשה לי לכתוב לך, שאני רק בת... 7".

מערכות סלון
במחירי בית־חרושת

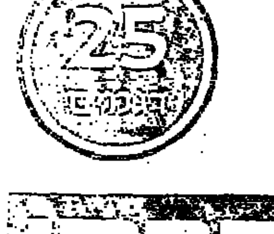

רהיטי אפרתי מזמינים אותך
לבוא ולראות
מבחר רהיטי איכות
במחירים ללא תחרות.

רהיטי אפרתי
תל־אביב, רחוב הרצל 72
תל־אביב, תחנה מרכזית
חולון, ליד קולנוע

مكان الأصل

مكان الأصل

אם אין דיווח - אין כסף

מאת אריאל וינשטיין

ליקויים ושיבושים בדיווח על אנשי מילואים גורמים תקלות בתשלומים למשפחות המגוייסים; צוות חשיבה במת"ש מעבד הצעות לשיטה חדשה

אשה שבעלה נמצא ב־ ימים הראשונים של המלחמה ועדיין מ־ אושפז באה למערכת ובפיה קובלנה משוועת — עדיין לא קיבלה תשלום כל־ שהו מצה"ל או מהביטוח־ הלאומי.

מסתבר, שמשפחות רבות נאלצות לרדוף אחרי התשלומים המגיעים לבוא, אך מי שמתחיל להטיל את האשמה בשלטונות צה"ל, יוצא לאמה. קשיי התשלום אשר פתחו מאוד ב־ שבועות האחרונים, נבעו בעיקר מ־ פתאומיות המלחמה.

חייל מילואים המתייצב לגיוס חייב למלא טופס על מצבו המשפחתי, מגו־ ריו, ופרטים אישיים אחרים. טופס זה מועבר לשלישות הראשית ומשם ל־ מחלקת התשלומים (מת"ש).

אלפים שמיהרו להתייצב ביום ה־ כיפורים ביחידותיהם ונחפזו לצאת לא הספיקו לעסוק במילוי טפסים ולא נרשמו במגויסים. פצועים הועברו לבית־חולים וקיבלו טיפול מלא, אבל ללא כיסוי רשמי.

ביחידות שבהן השתדלו להקפיד על רישום נפלו טעויות רבות מתוך ה־ תיפזון והעדר תנאים נאותים. היו מקרים שהפקידה במשרד הרישום ה־ יחידתי נטלה את כל הטפסים המיוע־ דים שברשותה ושלחה אותם „למעלה" ללא מיון. ראש מת"ש, אל"מ אברהם אמיר, ציין לפני כי לאחר התשלום למשפחות בעד חודש אוקטובר חזרו מן הדואר 12 אלף המחאות. „תוך שבועיים שלושה הצלחנו לאתר את המצבים ולהחזיר למשפחות עשרה אלפים המחאות".

ליקויים בעידכון

המשכם של השיבושים, אם כי בהיקף קטן בהרבה, מעורר תמיהה. כה כוננו עתה מפקדות גדוד לעדכן את הרישומים? לבירור הרגיעה לא הקדישו מפק־ דים אותם מאמץ ארגוני לפתרון ה־ בעיה, כאילו הרישום הוא נושא כיע־ ני שהאחריות עליו מוטלת אך ורק על „פקידים". מפקדים אלה לא הש־ כילו להבין, עד מה צלולה הנוחות ה־ רישומים לפגוע במורל של אנשיהם.

רק בשבועות האחרונים, נוכח שובם של חיילים מתוסכלים ליחידות מן ה־ בית „הריק", החל בטיפול קפדני ב־ סוגיית התשלום, אך תשלום תקין וסדיר מותנה גם ביעילותו של הדואר. חבילות כבדות של המחאות, שנשלחו על־ידי צה"ל, חזרו בגלל חוסר כען חודש ויותר לאחר המשלוח. אוזלת־ יד מסויימת עדיין מורגשת פה ושם בסניפי הדואר, חלקה בשל נסיבות אוביקטיביות כגון העסקת נערים ב־ דוורות.

בשלושת החודשים מאז פרוץ ה־ מלחמה חלו, מטבע הדברים, שינויים שונים במצבם של רבים מאנשי ה־ מילואים, ואלה מחייבים עידכון ה־ רישומים, דיווח לשלישות הראשית והעברת הכידע למת"ש. למרבה ה־ אכזבה, עדיין יש תריקות במערכת ה־ עידכון — אולי מחמת הזנחה בשדה, אולי בשל ליקויים בהדרכת שלמי היחידות ושלישיהן, אולי מחמת שי־ בושים במיכון. לכן החליט צה"ל לפתוח לשכות מיוחדות בתשעה־עשר סניפים של המוסד לביטוח לאומי.

חוליות הטיפול בלשכות אלה מור־ כבות מאנשי השלישות הראשית ו־ מת"ש ואמורות להסדיר את התשלום למשפחות המציגות אסמכתות בדבר גיוס ראשיהן. גותים ביוהדים, ש־ אליהם צורפו גם אנשי הביטוח ה־ לאומי, יצאו ליחידות והסבירו את חשיבות הדיווח הנכון, ובתום ה־ הרצאות המציאו לחיילים ולמפקדים חוברות הסברה בדבר „זכויות החיילים בשירות".

השיבושים והתקלות לא נעלמו. ה־ מערכת עדיין לוקה באי־קליטת דיווח על גיוס או על שיחרורים, ובי־ קבלת מידע לא נכון על המצב ה־ משפחתי. משפחות רבות ממשיכות ל־ קבל תשלום למרות שאינן זכאיות לכך, או לקבל תשלום גבוה או נמוך מהמגיע להן.

ראש אכ"א, אלוף הרצל שפיר, אמר ש„על מחלקת התשלומים הוטל לעשות כמעט את הבלתי־אפשרי". ואכן, נוכח גודש הבעיות שלפניהן עמדו אנשיה, יש להעריך את ההישג שבמשלוח מאות אלפי המחאה לאנשי המילואים, בצד הטיפול השוטף בתשלום לאנשי צבא־הקבע והסדיר, לאזרחים עובדי צה"ל ולבעלי רכב מגויסים.

אף על פי כן, המשכם של השיבו־ שים מחייב את צה"ל כולו להרתם לצימצומם, ובמת"ש הוקם באחרונה צוות חשיבה בהשתתפות קציני קבע ומילואים, המחזיקים בתפקידים בכי־ רים במשק הכספים הישראלי, ש־ משימתו גיבוש רעיונות לא רק לגבי סדרי התשלום השוטף אלא לגבי עק־ רונותיו (בין חברי הצוות — מנכ"ל „ספחות" משה מן, מנכ"ל „הסנה" איתן אבניאון, סגן נציב מס־הכנסה אביטל דובנוב, ראש לשכת רואי־ חשבון לשעבר יצחק מן, המשנה ל־ מנכ"ל בנק „דיסקונט" ש. מקרין, ד"ר בן ציון בר־לב ורואה־חשבון זיק תורן).

שלושה הם מרכיבי של השכר ה־ משתלם למגויים. התשלום הראשון — אישי וניתן לפי דרגה (75 ל"י ל־ טוראי, ובסולם עולה 15 ל"י בין דרגה לדרגה עד 300 ל"י לרב־אלוף). השני הוא התשלום המשפחתי, ה־ מועבר בהמחאות, כאמור, לבית ה־ חייל (600 ל"י לרווק או לנשוי ללא ילדים, ועד 850 ל"י לנשוי ואב ל־ שניים).

התשלום השלישי הוא באמצעות קרן־ההשוואה, המשלימה את התשלום המשפחתי השני עד 1800 ל"י ומותנה בשכר או בהכנסה שהיתה למגויים בפעילותו האזרחית. תשלומים אלה מתבצעים דרך שלושה צינורות — היחידה בשדה, השלישות (למת"ש) וקרן ההשוואה (המעסיק) וכאן מג־ רעתה המינהלית. בנוסף לכך עולה ה־ שאלה העקרונית בדבר הצדקה ש־ ישנה לתשלום המבוסס בעיקר על ההכנסה שהיתה לאיש המילואים ב־ חייו האזרחיים.

חיילים רבים שואלים מדוע צריכים להיות הפרשים גדולים בשכרם של אלה השוהים בעבודה אחת בקו החזית או במיתקן בעורף, מה עוד ש־ קרן ההשוואה שלתוכה הכניסו ה־ אזרחים את הכספים בימי הרגיעה והתרוקנה זה כבר מנכסיה והשכר משתלם עתה כולו מן המאגר ה־ תקציבי.

שיטה חדשה

הערכת־מצב זו משותפת גם לדרגים הגבוהים בצה"ל ועתה נבחנת האפש־ רות שהצבא ישלם בלעדית את שכר המגויסים שיתבסס על המצב ה־ משפחתי ואולי גם על הדרגה ה־ צבאית, בלי לקשור בהכנסה שהיתה למגויס בחייו האזרחיים. הועלתה הצעה לבטל את התשלום האישי ה־ ניתן בשדה, אלא שהביטול עלול לג־ רום קשיים לחיילים המסתייעים בתש־ לום קטן ברכישה אספקה בשקם. או בנוזן למכותיהם בדרכם לחופשה.

בצה"ל, הצריך לאפשרות של קריאת פתע, לא ייבנצו הפרעות בסדרי ה־ תשלום אם השיטה לא השתנה. שהרי הגדוד, המהווה בדרך כלל מסגרת אירגונית בשעת הגיוס, אינו מתכנס במקום אחד אלא בנקודות ריכוז שו־ נות. ומכאן החשש שגם בעתיד עלו־ לים השלטונות המרכזיים של צה"ל „לרדוף" אחר מגוייסים, נעדרים או אף חללים, אלא אם כן תמצא דרך אירגונית להטיל את חובת הדיווח על המגויסים, באמצעות טפסים שיהיו ב־ ביתו ויהיו טעונים חתימת היחידה שאליה יצורף.

מורים בשדות הקרב בגולן

מאת ישעיהו אביעם

עשרות מנהלי בתי־ ספר על־יסודיים ו־ מורות ומורים על־ יסודיים ברחבי הא־ רץ ערכו בחנוכה סיור לרמת הגולן, לראות במו עיניהם את שדות הקרב של מלחמת יום הכיפורים.

המורות והמורים, שלמרביתם בנים שלחמו בשדות הקרב בצפון או ב־ דרום, שמעו מפי לוחמי יום הכיפו־ רים על המערכה המרה ואפופת ה־ גבורה. למרגלות תל חרבוניה, ש־ מאחוריו מתנשא החרמון המושלג, פגשנו שני קצינים, מיחידת הטנקים של ק., אשר לחמה בעוצבת השריון בצפון רמת הגולן, שם לא עלה בידי הסורים, על אף העוצמה האדירה שלי־ הם, לחדור מעבר ל„קו הסגול" יותר מכמה מאות מטרים.

אף שחלפו חודשים מתום הקרבות, שרועים בשטח טנקים סוריים, מרביתם מדגם „טי־62", מאות כלי רכב, נג־ מ"שים, תותחים נגד מטוסים ונגד טנ־ קים, תחמושת, וביניהם עדרי בקר ו־ צאן, שרועיהם הדרוזים מתושבי רמת הגולן.

שני הקצינים מוליכים את הקבוצה לעבר כמה טנקים סוריים שרופים. אחד מהם, סרן, מספר על הקרבות ה־ עקובים מדם, שהתנהלו במקום זה החל בשעה שתיים ביום הכיפורים, כאשר עוצבת השריון האדירה אצה לעבר העמדות וראתה מאות כלים פר־ ריים נעים לעברה, בחסות מטריית מטוסים סוריים.

הקצין מספר ומצביע פה ושם על מקומות פריצה ובלימה, ועל שני טנ־ קים סוריים שהצליחו להגיע למרגו־ לות החרמוניה, לעבר קיבוץ אל־רום, עד שנבלמו ועלו באש.

הקצין השני, מספר על מעשי גבורה של בחורים ושל רופא היחידה, הסגן ד"ר אלכס, הוא הקצין השני העומד אתנו, אשר הודות לתושייה שגילה הוא ועוזריו החובשים, ניצלו כמה בחורים ממוות.

הד"ר נעתר לספר על כמה מק־ רים. לפתע קרב אחד המורים, יהוש־ ע שטרנשי מחיפה, שאל אם מכיר הרופא את בן־דודו משה קסל, ששימש כמפקד טנק ביחידה ונפצע קשה ב־ ראשו.

הד"ר אשל מניע בראשו לאות הן ומספר כה אירע לאותו משה קסל, אשר חולץ מהר־הברה מטנק פגוע. בו במקום הוגשה לו עזרה והוא הוע־ בר לעורף ומשם לבית חולים והוא מחלים עתה מפצעיו.

לא הרחק משם מצביע הקצין ה־ מלווה על שרידי מטוס „פאנטום", אשר התרסק במלחמת הבלימה, אוי־ לם טייסו ונווטו ניצלו. קצת הלאה משם נראים שרידי מטוס סורי, אשר הופל על־ידי כוחותינו שעה שניסה להנחית כוחות קומנדו סוריים, וכל נוסעיו נהרגו.

המורים נרגשים. ביוזמת המדור ל־ בתי־ספר על־יסודיים במחלקה לחינוך של המרכז לחינוך ותרבות בוועד ה־ פועל של ההסתדרות, בא לסמינר ב־ חמישה ימים, שנערך בשבוע הנוכחי ב„אוהלו" שליד הכנרת. הסמינר הת־ נהל על־ידי אברהם ולפנזון, מנהל המחלקה להשכלה גבוהה במועצת פועלי חיפה ומרצה באוניברסיטת חי־ פה ובריכוזה של מנהלת המדור ב־ ועד הפועל, מרים קונדה. הסמינר עסק בעיקר בבעיות מלחמת יום הכיפו־ רים והשלכותיה לגבי בעיות החינוך.

גולת הכותרת של הסמינר היתה סיור בשדות הקרב ברמת הגולן, ל־ המחיש את קרבות הבלימה הגדולים ברמה.

„לדעתי, יש לעשות סמינרים כ־ אלה לעתים מזומנות. את המורים, א־ לי יותר ממבקרים אזרחיים אחרים, יש להביא למקומות כגון אלה, כ־ שיוכלו אחר־כך להבהיר לתלמידיהם את הנעשה, לא רק לפי ספרי לימוד" אמר לי ש. כרמל, מראשי אר־ גון המורים התיכוניים.

להיות צעירים בכנסת

(סוף מעמוד 23)

של הכרעה גורליות, ואני יודע ש־ מצפה לי הקופה של עבודה קשה".

לאהוד חברים רבים שדעותיהם ה־ פוליטיות נוגדות לשלו. היחסים ה־ אישיים שלו אינם בנויים על פולי־ טיקה. „זאת בעיה גדולה. בסופו של דבר אני מאוד מחשיב את העיסוק הפוליטי. זה ענין רציני מאוד. אבל זה לא עיסוק המעניק הסראה אינ־ טלקטואלית. לעובדה זאת, זה מחייב הקפדה, זכן, חייבים ליצור איזונים בחיים ואני מחפש איזונים לאו־ דווקא בתחום הפוליטי. אני משתדל לקרוא כמה שאפשר. אני חובב מו־ סיקה. העולם הפוליטי הוא רק תחום אחד בחיי ואני משתדל שהחיים ה־ חברתיים לא יהיו גם הם בתחום הפוליטי".

„לא תיתכן קואליציה של צעירים"

לדעת אבו־חצירה, בנושאים עק־ רוניים הנוגעים בהשקפות דתיות ד־ הברהיה ספק אם יכולה להיווצר שפה משותפת בין צעירים מהמפ־ לגות השונות. הוא אינו סבור ש־ אפשר ליצור קואליציה של צעירים בכל נושא שבעולם. גם יוסי שריד מודה שמגזר צעירים אינו בהכ־ רח המיגזר החשוב ביותר. החתך ה־ אידיאולוגי חשוב יותר. אבל גם הח־ תך הגילאי חשוב ויתכן שיתוף פע־ ולה הדוק בין צעירי המפלגות.

שאלתי את אהוד אולמרט אם יש לו גיבורים פוליטיים. „אני חו־ שבני שאני די מפוכח. אין לי גיבו־ רים פוליטיים ואין לי מודל של ה־ חבר כנסת צעיר שאותו אני רוצה לח־ קות. אני לא מחפש להיות יוצא ד־ ופן. אני רוצה שפעילותי לא תישאר ו־ חולף אלא תביא לתוצאות". מדבר על בעיות המצוקה החבר־ תית ועל התחושה של צעירים רב־ ים שהם חסרי אונים מכדי לשנות ד־ ברים. „הכנסת מעניקה לך כלי ש־ אתה יכול לשנות דברים. אינני רוצה להיות חבר־כנסת שיאמר — דיבר, הגיש שאילתות וכו'. מקווה שפעילותי תניב תוצאות ממ־ שיות. אני רוצה לעודד צעירים להיכנס למעגל הפוליטי לא משום שאני חסיד של קו הצעירים כצע־ ירים אלא כדי להגביר את הערנות הפו־ ליטית. אותו נוער שטוב לכל ד־ בר, יהיה טוב גם פה. צעירים מצליחים במקצועם האזרחי ו־ היום אמרו לעצמם — פוליטיקה לא בשבילי, אני בהחלט חושב בשבילם ומקווה שאצליח להביא הם לפוליטיקה".

אהרן אבו־חצירה מספר, שכ־ מורה הקדיש זמן רב ללימוד פר־ קו של נפוליאון. „אבל אם על ימינו, תמיד אהדתי את ה־ הערצתי אותו, הוא היה בש־ בילי אידיאל של פוליטיקאי. הוא ויסמל עבורי את המדינאי, את מצפון היהודי, הגאווה היהודית למרות כל הפעמים שלא הסכמת־ י לדעתו, הוא הסמל שהייתי רוצה להי־ ות מכוון על ידו. נוסף עליו, ה־ דמות של אבי היא דמות שאנסה לה־ גיע אליה. אני חושש שבחוסר הצלחה. אבל אצליח רק במקצה לפעול ב־ כנות ואמונה, זה יהיה בשבילי הש־ ג גדולי".

ריפורי בעסק

(סוף מעמוד 21)

הפקת לקחים והתארגנות מחדש. דבר גלוי וברור הכמעט אינו ... מוכחת. אך שר הבטחון, גם ב־ חבור זה, מגלה חוסר יכולת לה־ בעיקר תפקידו, ומפנה את מרצו ... תם ענינים בהם נדמה לו כי בסוגל לעסוק בלא להטריח ? בחולין של חיי היום־יום המינה־ ליים והארגוניים. אלא שהפגם אין נובע מאותה יוקרה ומאותו ? שנעבר מגעו מן הציבור להבהיר בזק שנגרמה דרך פעולתו. ה־ ידוע לכל כי כך אי־אפשר לנהל ענייני הבטחון. לפיכך, ברור כי כשימה על ארגונו מחדש של צ־ ה"ל, איבונו מחדש לקראת המלחמה הבאה, טיפוח תורת הלחימה וכדומה — משימה זו אינה לפי ג־ תו של שר הבטחון ואינה לפי ר־

יתכן מאד שלהיכותו לעסוק ב־ ענייני חוץ, הזדהותו עם הט־ מדיניות עד כדי מתן שמו על נסיעותיו המרובות לחו"ל, יתכן ? זה מעיד לאיזה תפקיד פניו מו־ עדות בממשלה הבאה. ואם כך הדבר, לפחות מן הבחינה השלילית ? דבר, היינו ההודאה בהעדר לה־ לעסוק בארגונה מחדש של מע־ רכת הבטחון, יש בכך כדי לעורר ה־ אלא שגם המעבר מתפקיד אחד ל־ זהו, טיב לעודדו לגופו ויש לה־ בו בעקרון של מינהל תקין, ה־ להיעשות בדרך מסודרת ולא כמנ־ פסיכה לתוך תחומו של מישהו א־ קשה להאמין כי מדיניות חוץ ר־ צינית יכולה להתפתח על יסוד „ היה" פאומיות לתוך תחום היחו־ סים הבין־לאומיים שעה שמדובר במע־ ראווה, ללא הדירה שיטתית לו כל פרטי הפרטים של העבודה ה־ זו והמערכת הזאת. מבחינה זו, אם נראה בפעילותו של שר הבט־ חון הוקת פעילות של שר חוץ, אי־ ן התחלה מבשרת טובות. כי גם מו ניהה החוץ שלנו, במידה שמע־ היחסים הבין־לאומיים משקפת: היציבה, טעונה עכשיו מידה גדו־ לה של עבודה שיטתית ומסודרת, ... אתות באותו מידה רבה של זה־ יותר.

„ההפסקות" בעניינים שונים מת־ וך ענין רגעי, או על יסוד של נטי־ ית לב לעת מצוא, אינה יכולה להו־ ות תחליף לעבודה מסודרת ורצינית, הן במשרד הבטחון והן במשרד החוץ.

מתתיהו פל

ראיון השבוע עם פנחס ספיר

(סוף מעמוד 24)

הכלכלנים בענייני מלחמה ושלום — המושג הזה לא קיים אצלם. הם לא יודעים להכניס את החשבון הזה בהערכותיהם וחישוביהם. חוסר ה־ יכולת הזה איננו „מכנב" או „זכות" של מפלגה אחת. כל המפלגות חוט־ אות בזה, כולל, לצערי, מפלגתי שלי.

איך זה ישפיע ? עוד איך ישפיע, על כל פינה של חיינו ! או מה ? ! לא ישפיע ? ! מלווה החובה, המלוות מרצון, מחירי הדלק, המסים הבלתי־ יקיירים שהוטלו — זה כבר השפיע על חיינו בכל שטח, בכל פינה, בכל מקום. כל השני מיליארדי דולאר של אמריקה והביליארדים של יהודי העולם — זה לא מכסה את עשרות הביליארדים, שעלתה ועולה לנו ה־ מלחמה. מה לעשות ? ! יש ברירה ? ! כי שלא יהיה שר האוצר הבא יעבור בלית ברירה, להוזיל ולהלות את ידיו לכיכר על האזרח הישראלי.

— כמה יעלה הדלק לצרכן הישר־ אלי ?

● מן הגורן או מן הכיס

עוד איני יכול להגיד. יעלה יותר. הרבה יותר. מאד העלו לנו את מחיר הדלק, העיקר הנפט בכבה כלקופה פי ש ל ו ש ה ! פי שלושה, בחודשים ! באים אלינו בטענות, אנשי ציבור וכלכלה, שאנחנו פונים רק אל הכיס. או מה ? מגרן ניקח ? מן הגורן ? הכיס פונה אל האדם. אנשים יוש־ בים בחוזהם. יום־יום חייהם נהנים בבנקה, מה עוד נבקש בהם ?

יהיה קשה, קשה מאוד !

— האם תטיל מסים חדשים ?

מה ? ראית כבר שר אוצר, שמו־ דיע על מסים חדשים, שהוא עומד להטיל ? ! תן לי, תן לי להוסיף : התוכה מתייקרת בעולם, השמן מת־ ייקר, הסוכר מתייקר המספוא מתיי־ קר, הבשר מתייקר — כל הזמן, ב־ קצב מהיר. כל מחירי חומרי הגלם מטפסים ומטפסים. מה יכול לה־ כות לאזרח הישראלי בשנים הקרו־ בות ? יהיה קשה. יהיה קשה מאוד !

— איך השפיעה המלחמה על ה־ יבוא, על הגידול בפער התשלומים, על התפוקה הלאומית של ישראל ?

אין אדם בישראל, חוץ מאלה, שיש להם שנאה עיוורת למערך, שאינו יודע ואינו מודה, שהמשק והכלכלה עמדו במבחן. היצוא נפ־ גע. היצוא נמשך. למרות שחמי־ שה־עשר אחוז מכוח האדם נגייס לצבא, נוסף על צבא הקבע והצבא הסדיר. בעולם הגדול סובלים במלחמה מקיצוב ואבטלה. אצלנו — קונים ועובדים וחיים.

איך ניגשו אותו, איך ? אבריו ? הכלכלה צריכה להבריא. היא חולה. איך יבריאו אותה : צריך להעביר את הכלכלה לצבא. רק הצבא יציל אותה. כן, להגיד משהו איך הצבא היה מציל את הכלכלה ? ! להגיד ? ! לא, יותר טוב לא ! רק עכשיו התפ־ רסם, כי בחודשים ינואר־ספטמבר השנה חודשים, ב־1973, היצוא עבר את שני ביליארדי דולאר ! זהו דבר עצום !

— היבוא ?

ודאי, היבוא. חוכמה ! רק נשק ציוד הבאנו בביליארד דולאר. זה נקרא ייבוא ונרשם בפער בין ה־ יצוא והיבוא. יש לנו ברירה ? ! באים עולים. באים. ואיש לא הולך לצריף או לפחון. ואין זיכר עבודה. בעיות ? קשות וגדולות ונבוכה מאין כמותן. אבל היה בכלון ? ! איפה זה יש משק גדול ונבוכה זהו. וברור שהפער במאזן התשלומים יגדל. אנו קונים השנה נשק בביליארד וחצי דולאר, לעומת חצי ביליארד בשנה שעברה. רק אנשים עיוורים או כסור־ מכבים יבואו בטענות על זה, שה־ גרעון הזה גדל. בוודאי גדל. באשמ־ תנו גדל ?

— ההשפעה על רמת־החיים של־ נו ?

היא לא תוכל לעלות. אם היא תעלה — זה יכול להביא אסון. אם היא תעלה — יצטרכו להוריד אותה לרמה, שתהיה נמוכה מזו של היום. ישנם האזרחים והמשפחות, שחיים מתחת למינימום — להם נעזור. אבל כל האזרחים — ! אסור שרמת החיים שלהם תעלה, אני מסתפק בזה שלא תעלה. יהיו יותר מלוות, יותר מסים — יהיו מוכרחים להוריד את רמת החיים. אני שומע, שהיא כבר יור־ דת.

● פצע בלב

— שאלה אחרונה, אישית במחלט : איך השפיעה המלחמה על עולמך הפרטי, האישי ? מה תריצים הרגשה בנשמתך ? מה שינתה אצלך ?

בדעותי הפוליטיות — התחזקתי. צר לי. הלוואי שיכולתי לומר שהתב־ דיתי. הפצע הכי עמוק בלבי ובנשמתי — הם קרוב לאלפיים ההורים מאות המשפחות השכולות. זהו שבר נורא. שלוש פעמים נאלצתי לצאת לשלי־ חות לאיסוף כסף. בפעם הראשונה ישבתי שעתיים בשבוע שלם. כב־ עה נשברתי גופנית. אבל בכל פעם עלו בזיכרוני הבחורים האלה, הגבו־ רים האלה, והחזקתי מעמד, כדי שנוכל כולנו להחזיק מעמד — ואנחנו לא נוכל לעשות בלי : כסף, אפילו כולנו בנית גבורים.

זה קל ? זה נורא. לדבר על כסף, כאשר פרצופי הבחורים עומדים לך מול העיניים.

אורחים זרים, יהודים ולא־יהודים, שואלים אותי : מה הקודרות הזאת ? מה העצבות המהלכת עליכם ? ואני מסביר, ושוב מסביר : אנחנו משפחה אחת גדולה. אנחנו משפחה מיוחבבה. הטובים שבנו נפלו. אין לנו אחרים.

הלכתי לנחם משפחות. מה יש לנחום ? מה יש לי להגיד ? הלכתי למשפחה אחת, שהאבא היה בחזית אתה ובן אחד נפל בחזית סיני ובן שני הביאו מהחזית, לשבעה אב־ עה. התכתבתי על הבן שנפל. הלב נשבר להתיכות. אני כבר לא כל־כך צעיר. עברתי הרבה בחיים. בשלו־ שת ימי המלחמה הראשונים, פגש־ תי אנשים שתמיד חשבתי, שיש להם עצבי ברזל, וראיתי אותם שבורים.

לא נפלתי ברוחי. אצלי זה כך : אם קשה, אם יש מצוקה, אם מר על הנשמה — אז צריך לעבוד יותר, להשתדל יותר, להתאמץ יותר. כך עשיתי ב־1948. כך עשיתי ב־1973.

דב גולדשטיין

דירות ריקות ביפו

(סוף מעמוד 21)

פני האיכפה לבני, הם אומרים „ש־ מכהרים את המדינה".

תושב שיכון יפו ד', אפרים שנק־ מן, בן ה־30, עולה מרומניה המשתת־ פעילה עם בני הזוג דולניק, כי „גם לי איכפת", מדבר בעוקצנות מרה על העולים־היהודים מברית המוע־ צות :

„עוד מעט", אומר שנקמן, „תהיה אווירה נקי ביפו ד'. כי לאט לאט כל הציונים עוזבים. אני נשאר כי איכפת לי כי אני לא ציוני אלא רק סתם יהודי. הם ציונים, אז באו לי־ בנות מדינה. ברוסיה היה להם רע. פה טוב. אבל לא מספיק טוב. כי צריך ללכת לצבא. ובאמריקה יש יותר כסף. הם נוסעים בלי להחזיר את ההלוואות, כי לא רוצים שידעו. אני פתאום איתה בא לעבור מישהו שיצא דלת נעולה ודירה ריקה".

אירינה דולניק, הפקידה, את כל הדירות לרגל עבודה כזוהה, מדי־ רבה כי הודעות הרישום לגיוס מהר שוה את תהליך הירידה : „יש די־ במרבים להתחם על קבלת ההודעה הרשמיות".

לאחר הירידה, היא מספרת, מת־ חילות לזרום הבקשות על הדירות שלא נפרצו, ואלה מחזיקות אל שולחנה : „הלב מתפלך", אומרת אירינה, „כשי־ יצא בעממשה אחרים כהתנדבים לבקשה להם דירות מתאימות, עם־ ניה ופוצצים שונים ללא־ציבורים. הם המסתייעים בהתצים ומחכים את ה־ דירות במצב ירוד לפני, ונגוע, מתר־ ידי־נפש, גורמים במהיר נזקים ל־ דירה. והמכן שהממשלה מוציאה הון על בניית שיכונים ומדברים על מח־ סור בדירות לעולים, עומדות דירות רבות ריקות".

אהרן דולב

שלא שרדו כדי לספר'

(סוף מעמוד 25)

גזר־המכות על הרופאים להתבצע ב־ הליה סובבים במוסקווה. „כמה יהודי המנהיגים נגעבים — ובאיזה עצב יתנהלו הפרעות בשכון „וילי מהלי־ כון" את היהודים על־ידי הגליהם. אד־ רם סופו של סטאלין, כידוע, שם קץ לעלילה„הרופאים" — ונתבטלה גם גזירת הפוגרומים והגירוש.

התולדות של הספר „איי גולאג" — הן שמכן דראמה רוויה יסורים, גבו־ רה ואצילות־נפש. כתיבתו ארכה הר־ בה זמן, אך גם לאחר שכמעט הוש־ לם היסס סולז'ניצין — בלב כבד — את פרסומו. הוא לא רצה לצמצם את העדויות בפסיפס בלטריסטית־דוקו־ מנטרית, אלא לקרוא לגיבוריו בשמותי־ הם. רובם אינם כבר בחיים — והוא הרגיש חוב גדול כלפיהם. אולם הוא הרגיש גם חוב לגבי הנותרים בחיים, שלא תפקוד אותם יד הנוקמנית הד־ סיקה של הבולשת.

אבל במכצה נגד סולז'ניצין לא חסכה המשטרה החשאית מאמצים, עד שהצליחה — לפני כמה חדשים — ל־ הגיע את כתב־היד של „איי גולאג". אז לא נותרה ברירה לסולז'ניצין, כי אם שהוא מציין, אלא לפרסם מיד את הספר. מבחינתו היה כבר ידוע לק־ג־ בי הן „הנבואה הפוליטית" בו.

הצלחת הק־ג־ב באה באוגוסט 1973, עם מאסרה של ידידה לנינגראדית של סולז'ניצין — יליזאבטה וורוניאנס־ קאיה. אצלה היה טמון אחד העותקים של „איי גולאג". חמישה ימים רצו־ פים נחקרה האשה — חקירה שהז־ כירה בחומרתה את התיאורים שבספר — עד שנשברה וגילתה את מקום ה־ מחבוא של כתב־היד. לאחר החקירה שוחררה, אך בשובה לביתה איבדה עצמה לדעת. המקרה הטראגי הזה אי־ לץ את סולז'ניצין להודיע על פרסום החיבור במערב, שם היה שמור עותק אחר מכתב־היד.

ובימים אלה ראה „איי גולאג" אור בפאריס, בלשון הרוסית (תוך חדשים אחדים יופיעו תרגומים שלו בשפות לועזיות). מונומנט רב־רושם לייסורים ולזוועות, כתב־אישום אדיר נגד עריצות. אנדרטה של מליא — כדברי ההקדשה של סולז'ניצין — „לכל אלה שלא שרדו חיים, כדי לספר זאת".

יהושע א. גלבוע

מדריך אקטואלי לרוכשי דירות

היום, יותר מתמיד, כשאתה מחליט לרכוש דירה, הנך חייב לברר, לבחון ולבדוק אם החברה הבונה תוכל לעמוד בהתחייבויותיה כלפיך. כדאי לך, למשל, לשאול:

* מה מצבה הכלכלי של החברה הבונה, האם יש לה עורף פיננסי וכושר לעמוד בנטל הזמן?

(„פאן־לון", הנשענת על עורף פיננסי מוצק בחוץ־לארץ ובארץ, תרמה שלושה מיליוני ל"י למלוות המלחמה מרצון, לרשותה מלאי קרקעות, בניינים וחומרים ומועסקים בה צוותי עבודה וניהול יעילים).

* כיצד יכולה החברה הבונה לערוב לך שאינך מניח את כספך על קרן־הצבי?

(„פאן־לון" הינה חברת הבניה הראשונה והיחידה בישראל המציעה לך תכנית ביטוח המבטחת מלוא ערך השקעתך בקניית דירה, בחברת ביטוח גדולה ומבוססת).

* האם למרות תקופת החירום ממשיכה החברה בבניה ואיננה מתחמקת מהתחייבויותיה?

(„פאן־לון" עושה מאמץ עליון ומרכזת את כל צוותי העבודה שאינם מגוייסים, כדי לעמוד בהתחייבויותיה כלפי המשתכנים).

אם אנשי המכירות של החברה הבונה משיבים לך בצורה מספקת על השאלות הללו ועל הדומות להן, ומצליחים לשכנע אותך באמינות תשובותיהם, תוכל אז להרשות לעצמך לבקש מידע נוסף על: השכונה בה החברה בונה, טיב הבניה, סוגי הדירות ומספר חדריהן, תכנון שטח הדירה, גודל החדרים והשירותים, מספר המרפסות, כיווני האויר והאור (אגב, אל תהסס לשאול גם על גודל המקלט וסידוריו הפנימיים!).

כאשר תשווה את התשובות שתקבל מחברות בניה שונות, תבין על נקלה מדוע במישאל דעת־קהל שנערך לאחרונה בישראל נקבעו דירות „פאן־לון" כ„קניה הטובה ביותר".

הכנס עוד היום אל אחד ממשרדי רשת המכירות של חברת „פאן־לון" — ותיווכח!

חולון — שנקר 47, טל. 845264; אשדוד — רוגוזין 4, טל. 25861־055; פתח־תקוה — ראה בני־ברק, טל. 784291/2; בני־ברק — רח' ז'בוטינסקי 20 (פינת רבי עקיבא), טל. 786191/2; הרצליה — סוקולוב 58, טל. 937578; ראשל"צ — רוטשילד 50, טל. 947093; בת־ים — רוטשילד 34, טל. 853395; לוד — שד' דוד המלך; יועצי השקעות חוץ — ויצמן 19, ת"א, טל. 240224/5.

רכוש את דירתך באחד מאתרי היוקרה של

פאן־לון

עדן־יעוצים לפרסום

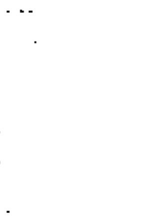

החשבון הנפרד:
הכנסת והעירייה

אחת התופעות המציינות את בחירות ה-31 בדצמבר היא התפצלות הצבעתם של הבוחרים לכנסת ולעיריות. כתבי „מעריב" התחקו על נסיבות התפצלות זו וגורמיה בכמה ערים שבהן היתה התופעה בולטת במיוחד.

ירושלים: חמישים אלף הצביעו „אמת" לעיריה, ורק החצי לכנסת

טדי קולק

השוואת תוצאות ההצבעה

הרשימה	לכנסת קולות	אחוזים	לעיריה קולות	אחוזים
	26,915	28	50,148	44
	8,339	9	12,671	11
	10,583	11	13,473	12
	957	1	2,040	2
[illegible]טעם	37,249	38	25,248	22
	1,962	2	1,651	1.5
	3,187	3	3,476	3
	1,423	1.5		
	1,713	2		
	2,612	2.5		
			2,236	2
			1,260	1
			2,870	2.5
	2,141	2		

[illegible] ירושלים היה המספר הכולל של [illegible] זכות בחירה לעיריה גבוה ב[illegible] מבעלי זכות הבחירה לכנסת, [illegible] שתי סיבות: לתושבים הערביים [illegible] ירושלים היתה זכות לבחור [illegible] אך לא לכנסת, והוא הדין [illegible] עולים חדשים רבים מארצות [illegible], בעיקר מארצות הברית, אשר [illegible] בבירה אולם לא ויתרו על [illegible] המקורית ולא קיבלו את [illegible] הישראלית.

הסיבה לכך שהמספר הכולל של [illegible] הכשרים בבחירות לעיריה [illegible] בהרבה על הסך-הכל בבחירות [illegible], כפי שניתן לראות בלוח ול[illegible] וזאת על אף העובדה כי מבין [illegible] מזרח ירושלים הצביעו בבחי[illegible] לעיריה רק כ-10 אחוזים מבעלי [illegible] הבחירה.

[illegible] השוואת התוצאות בבחירות [illegible] ולעיריה מוקרים מיד לעין [illegible] הגדולים בתוצאות שהשיגו [illegible] הרשימות הגדולות — המערך [illegible]. בעוד בבחירות לכנסת השיג [illegible] מספר קולות שהוא גבוה ב-4 אחוז ממספר הקולות, שהשיג [illegible] בעיר, הרי בבחירות לעיריה [illegible] של פיו המערך [illegible] כמו מספר קולות כפול מזה של [illegible]. לשון אחר, המערך השיג ב[illegible] לעיריה מספר קולות גבוה ב[illegible] אחוז ממספר הקולות שניתנו ב[illegible] לכנסת ואילו אצל הליכוד המצב הפוך — מספר הקולות [illegible] בבחירות לכנסת היה גבוה [illegible] אחוז ממספרי הקולות שניתנו [illegible] בבחירות לעיריה. עם זאת ראוי [illegible] כי שתי הרשימות הגדולות [illegible] צברו בבחירות לכנסת אחוז [illegible] כבבחירות לעיריה — שני שלי[illegible] מסך הקולות הכשרים.

[illegible] היחסי של רשימת המערך [illegible] לעיריה, המעבר הגדול שבין [illegible] בעד המערך לעיריה וה[illegible] בעד לכנסת — לא הפתיע [illegible] מאז „רץ" טדי קולק לראשות [illegible] בפעם הראשונה לפני שמונה [illegible] בראש רשימת רפ"י ועתה זו [illegible] השנייה בראש רשימת המערך, [illegible] רשימתו הרבה יותר קולות [illegible] אלה הניתנים למפלגתו לכנסת.

[illegible] זאת, היו בבחירות אלה שתי [illegible] בהשוואה לבחירות מלפני [illegible] שנים. ההפתעה הראשונה היתה [illegible] כוחו של המערך בעיריה. [illegible] שב-1969 קיבל טדי קולק קצת [illegible] מ-50 אחוז מהקולות, ירד ש[illegible] בבחירות האחרונות ל-44 [illegible], ובתוצאה מכך איבד המערך [illegible] הרוב המוחלט שבו החזיק ב[illegible] העירייה.

[illegible] זו מוסברת בחלקה על [illegible] מיעוט המצביעים מבין ערביי [illegible] ירושלים. בעוד שלפני ארבע [illegible] הצביעו קרוב ל-20 אחוז מ[illegible] זכות הבחירה במזרח ירושלים, [illegible] נתנו כשני מנדטים למערך, [illegible] שיעור ההצבעה הפעם ל-10 [illegible], מהם הצביעו כ-75 אחוז בעד [illegible], ובכך העניקו למערך רק [illegible] אחד.

[illegible] הפסיד טדי קולק קולות לשתי [illegible] קטנות, שהשיגו כל אחת [illegible] אחד במועצת העירייה — ה[illegible] העצמאיים והרשימה המקומית [illegible] בעלי-מלאכה.

[illegible] השנייה שנפלה בבחירות [illegible] היתה הישגו של הליכוד [illegible] לכנסת. כבר אמרנו כי ה[illegible] השיג בבחירות אלה ב-40 [illegible] יותר קולות מאשר המערך, [illegible] יחסי, הצביעו בעד הליכוד [illegible] מכלל המצביעים, ואילו ה[illegible] השיג רק 28 אחוז מהסך-הכל. [illegible] ללא [illegible] בתוצאה משום הישג ניכר לליכוד [illegible] לעומת הבחירות לכנסת השביעית [illegible] לפני ארבע שנים צבר המערך [illegible] מסך הקולות הכשרים, ו[illegible] שלוש הרשימות המהוות היום [illegible] הליכוד השיגו 33 אחוז בלבד. [illegible] אחר בבחירות המוניציפליות [illegible] בירושלים הוא [illegible] להחדיר את הליברלים ה[illegible] העצמאיים למועצת העירייה, לאחר ש[illegible] זו לא היתה מיוצגת כלל ב[illegible] בשמונה השנים האחרונות. מר [illegible] (40), הנמנה עם ראשי המש[illegible] הצעירה במפלגתו, השיג יותר [illegible] מאשר ניתנו למפלגתו בבחירות [illegible], ויש להניח כי הצביעו בעדו [illegible]

גם אורחים שנתנו את קולם לכנסת לרשימתה של שולמית אלוני.

רפאל אלדור

תל-אביב: אישיותו של ציץ או „הענשת" המערך?

שלמה להט

השוואת תוצאות ההצבעה בתל-אביב

רשימה	לכנסת	לעיריה
אמת	77346	70014
ב'	12506	12311
גד	6557	6932
ו'	1695	1684
ז'	1159	1844
חל"טעם	71676	69014
לע	9664	10850
מם	731	800
קן	3293	2895
פי (למען יפו)		3497
רת (אברהם בויאר)		7346

משנודעו תוצאות הבחירות למועצת עירית תל-אביב לפיהן ירד המערך בשני מנדטים ומספר נציגיו במועצת העירייה ה-12 יהיה 11 לעומת 13 במועצה היוצאת, הגיב מועמד המערך לראשות העירייה, ראש העירייה היוצא מר יהושע רבינוביץ, כי זוהי ירידה יחסית במסגרת ירידת כוחו של המערך בכל הארץ בבחירות אלה.

מניתוח תוצאות הבחירות מתברר, כי ירידת כוחו של המערך בבחירות למועצת העירייה של הגדולה בערי ישראל היא גדולה יותר מאשר ירידת כוחו של המערך בבחירות לכנסת. בבחירות לכנסת, הצביעו בתל אביב תושבים רבים יותר בעד המערך מאשר בעד הליכוד (77,346 בעד אמת מול 71,676 בעד חל טעם).

הבחירות בתל אביב, כמו שהיה כן בערים אחרות בארץ, נשאו הפעם אופי של בחירה אישית. בחירה שהביאה למסירת ראשות העיר תל-אביב לידי הליכוד לאחר 14 שנים, בהן ישב על כסא ראש העירייה איש מפא"י, המערך.

אנשי המערך טוענים כי לא אישיותו של שלמה להט (צ'יץ) אלא „הענשת" המערך על ידי ציבור בוחרים היא שהשפיעה מידיהם את הנהלת העירייה, אך הם מסכימים כי אל מול יהושע רבינוביץ, שנבחר לראשונה למועצת העירייה בשנת 1956 כחבר בשורות האופוזיציה, לאחר שהיה קודם לכן איש הנהלת ברית הקואופרציה הצרכנית — הביא עמו צ'יץ „רוח חדשה" שדיברה אל לב תושבי העיר.

עם פרישתו של מרדכי נמיר מראשות העירייה, נבחר מר רבינוביץ לתפקיד, ו„ר"ף", בפעם הראשונה לבחירות כמועמד המערך לראשות העירייה בשנת 1969. אז, גם הצליח, בתמיכתם של החרדים והליבראלים העצמאיים להקים קואליציה בראשותו. למרות שלאנשי גח"ל, בראשותו של מנחם סבידור, היו 12 מנדטים במועצת העירייה, אחד פחות מאשר למערך.

הוכחה נוספת לכך שההצבעה למועצת עירית תל-אביב היתה הפעם הצבעה אישית ניתן לראות בעובדה שתושבי האזורים החדשים של העיר, אזור ל' ושכונות צפון הירקון האחרות, נתנו את רוב קולותיהם לליכוד. היה זה ביטוי להתמרמרותם על דרך טיפולו של יהושע רבינוביץ בבעיותיהם, בתביעותיהם בארבע השנים האחרונות. גם תושבי שכונות הדרום, ושכונת התקווה בפרט, מקום שם השקיעו אנשי המערך בתקופת ההנהלה היוצאת מיטב מאמציהם למשוך אליהם את תמיכת התושבים, — נתנו קולם לליכוד. אנשי המערך הביעו אכזבתם מכך בגלוי. „ההצבעה האישית" הזו בתל-אביב היא שהביאה בסופו של דבר 96,014 מצביעים מתוך 218,521 המצביעים (44.7 אחוזים) בעיר לתת את קולם לליכוד, לשלמה להט. רק 70,014 מצביעים (33 אחוז) נתנו קולם לרשימת אמת.

מלבד שני המתמודדים המרכזיים על ראשות העירייה, היו בתל-אביב עוד תשע רשימות שביקשו את קולותיהם של התושבים. רק ארבע מהן הצליחו להכניס נציגיהם למועצת העירייה: הליבראלים העצמאיים עם שני נציגים, המפד"ל עם שני נציגים, החזית הדתית התורתית עם נציג אחד ואברהם בויאר עם רשימתו העצמאית שגרף 7346 קולות ונכנס למועצת העירייה לאחר שלא נכלל הפעם בין מועמדי המפד"ל.

רשימת רקיה, זכתה רק ב-1684 קולות (בדומה לבחירות לכנסת) ולא יהיה לה כל ייצוג במועצת העירייה. הפנתרים השחורים (דימוקראטים ישראליים) זכו רק ב-1844 קולות שאינם מקנים כל ייצוג. רשימתו של אבנר שאקי ש„רצה" גם בתל-אביב קיבלה רק 800 קולות. גם רשימת מוקד לא זכתה לייצוג מאחר וקיבלה רק 2895 קולות. כן לא זכה לייצוג רוברט רוזנבוג שרץ ברשימה עצמאית „למען יפו" וקיבל רק 3497 מקולות המצביעים.

אברהם רותם

חיפה: אלמוגי זכה להצלחה בעיקר באזורים האמידים

יוסף אלמוגי

השוואת תוצאות ההצבעה

הרשימה	לכנסת קולות	אחוזים	לעיריה קולות	אחוזים
אמת	52,129	46.26	72,477	58.3
ב		5.79	7,914	6.3
גד		3.09	4,584	3.7
ו		2.89	3,251	2.6
ז		0.6	1,555	1.2
חל"טעם	33,273	29.53	26,479	21.3
לע		5.5	6,582	5.3
קצ		1.58	1,654	1.3
רצ		3.1		
ש		0.75		

בחירתו של שר העבודה יוסף אלמוגי לראש עיריית חיפה לא היתה בבחינת הפתעה. „סוסו בהירותי" של עשו מקורביו ניבא לו מינימום של 15 מנדטים — מתוך 25 חברי מועצת העירייה — ועד למקסימום של 17 נציגים. ידם של החוזים היתה על העליונה, כשהתברר שהמערך, בראשותו של אלמוגי, זכה לבסוף ב-15 מנדטים בעיריית חיפה, שהסתכמו ב-58.3 אחוזים — עלייה של 5.1 אחוזים לעומת התוצאות בשנת 1969.

נצחונו של יוסף אלמוגי בולט ביותר שאת על רקע תוצאות ההצבעה לכנסת. כי לכנסת קיבל המערך בחיפה רק 46.26 אחוזים — ירידה של 6 אחוזים לעומת הבחירות ב-1969 וב-12 אחוז פחות מאשר בעירייה.

יוסף אלמוגי עבר קשה לפני הבחירות בחיפה. הוא לא איבד זמן והופיע מדי יום כמה וכמה פעמים בכל שכבות הציבור. לא היה כמעט אזור, אליו לא הגיע אלמוגי בדרך זו או אחרת. בהיותו מודע למצב הרוח השורר בקרב הציבור, הוא הבליט בעיקר את העניין המקומי. ניתוח הבחירות מראה כי לעומת 1969 התווספו הפעם למערך בעיריה למעלה מ-10 אלפים קולות אם כי בסך הכל נוסף לרשימה מנדט אחד. הצלחתו של אלמוגי היתה גדולה בעיקר באיזורים האמידים של העיר — והיא מראה שלגבי המערך עלתה ההצבעה ככל שגדולה יותר הכנסתם של אלה המתגוררים באיזור. בכרמל המרכזי — עלה כוחו של המערך ב-כ-12 אחוז בעוד הליכוד ירד בכ-9 אחוז. באיזור מרכז הכרמל עלה המערך ב-10 אחוזים ואילו הליכוד ירד באחוז דומה, אך עלייתו הגדולה ביותר של המערך — באיזור החורלת של דניה — הגיעה ל-15 אחוז.

התפצלות הקולות בחיפה היתה כמעט מובנת מאליה. כמו בשאר המקומות בארץ ראו גם כאן את הבחירות לעירייה כבחירות אישיות, מה עוד שלא מעט העניק לחיפאים ששר היה מוכן — מסיבות שונות — להחליף את כסא השר בממשלה בכסא של ראש עיר. מה עוד שיוסף אלמוגי היה מזוהה פחות משרים אחרים עם כל שהיה כרוך במחדלי יום הכיפורים. אם במקומות אחרים התבטאה צורת ה„ענישה" בהצבעה למען האופוזיציה לרשות המקומית — הרי כאן היתה התופעה הפוכה.

עם זאת מן הראוי לציין שההפתעה האמיתית אולי בבחירות אלו בחיפה — היתה שמירת מעמדו של „הליכוד" על שש המנדטים שלו במועצת העירייה. רשימת „הליכוד" בחיפה קיבלה רק 21.3 אחוז מכלל הקולות, ירדה ב-3 אחוז לעומת 1969 ואיבדה בסך הכל 1827 קולות. בכל זאת שמרה על מקומה במועצת העירייה — וזאת על אף שלא הצליחה להעמיד מועמד בעל שעור קומה להתמודדות עם השר יוסף אלמוגי ורבים בעיר אף לא ידעו את שם האיש שעומד בראש רשימת הליכוד. אם הצליח ראש רשימת „הליכוד", הרי"ר יונה אגגל — יו"ר סניף המפלגה הליברלית בחיפה — להכנס עם חמשה מנדטים נוספים למועצת העירייה — הרי יש בכך הפתעה רבתי. תופעה זו מסבירים בהרגשת בחוגים מרובים כי אלמוגי יבחר ממילא וטוב שתהיה גם אופוזיציה, ואולי לא מעט גם ברצון לבלום „בוסיזם" אפשרי. זו גם היתה סיסמתם העיקרית של תועמלני „הליכוד", שאמרה בברורות שעל לוחות המודעות „צוות מול בוס".

הליברלים העצמאיים ירדו בבחירות האחרונות אמנם רק במחצית האחוז, אך ירדו משני מנדטים במועצת העירייה למנדט אחד, לאחר שהעודפים שלהם לא הספיקו למנדט השני. המפד"ל לעומת זאת שמרה על יצוגה עם שני מנדטים (עלייה של 0.2 אחוז) וכן פאג"י — שלמרות שירדה בחצי אחוז שמרה על המנדט בעיריה. סיעת רקיה שצברה 3251 קולות הגיעה ל-2.6 אחוזים מכלל המצביעים לא עברה את אחוז החסימה בשל מחסור של כ-190 קולות. בשל כך הלכו לאיבוד בחיפה 6460 קולות של רקיה, מוקד והפנתרים.

ראובן בן-צבי

רמת-גן: הבעת אמון ליורשו של קריניצי

ד"ר ישראל פלד

השוואת תוצאות הבחירות ברמת-גן

הרשימה	לכנסת	לעיריה
חל"טעם	23,722	26,749
מערך	24,455	14,931
בגר (הגוש הדתי)	5,145	5,045
עצ (התנועה לאחוה)	957	4,572
רג (רמת גן לאחוה)	—	7,488
לע	2,931	2,725
[illegible]	1,900	—

הבחירות למועצת עירית רמת-גן היו מאז ומתמיד בחירות אישיות. עשרות שנים נתנו רוב הרמת-גנים את קולם בעיריה לאברהם קריניצי ז"ל, בעוד שלכנסת הצביעו בעד מפלגות אחרות. ניתוח תוצאות הבחירות האחרונות מצביע, שגם הפעם הבחינו התושבים בין הקול שהם נותנים לראש העירייה שלהם ובין קולם לכנסת, אף על פי שזאת הפעם לא היה המועמד לראשות העיר אברהם קריניצי, אלא יורשו ד"ר ישראל פלד.

התוצאות, הפתיעו רבים לרבות ד"ר פלד עצמו: 45.6 אחוז מקולות הבוחרים לעירית רמת-גן ניתנו לרשימת הליכוד שבראשה עמד ד"ר פלד. בקלפיות החיילים זכה הליכוד ב-61 אחוז. ד"ר פלד רואה בכך הבעת אמון אישית בו לא רק כממשיך דרכו של קריניצי המנוח, אלא כמי שראוי לאמון בזכות עצמו. בבחירות של שנת 1969 הופיע ד"ר פלד כשני ברשימת גח"ל לעיריה, אחרי ראש העיר המנוח אברהם קריניצי. את התפקיד קיבל בנסיבות טראגיות שבועיים אחרי הבחירות, לאחר שאברהם קריניצי נהרג בתאונת-דרכים.

מהנתונים בטבלה לעיל רואים מיד שהליכוד בראשותו של ד"ר פלד השיג בעיריה 3000 קול יותר מאשר לכנסת.

מאלפת מאוד היא הצלחתו של ד"ר נסים עורא. נסים, ראש רשימת התנועה לאחוה בבחירות לעיריית רמת גן לעומת כשלון רשימתו בבחירות לכנסת. רשימת התנועה לאחוה היא עירונית, שרוב בוחריה הם יוצאי יהדות בבל. והנה התברר, שלכנסת קיבלה הרשימה ברמת גן 957 קולות, אך בעיריה ניתנו לה 4572 קולות. לאמור, 3500 מצביעים רצו לראות את ד"ר נסים כנציגם בעיריה ולא בכנסת.

המערך קיבל ברמת גן בבחירות לכנסת כ-25 אלף קול, לעומת 15 אלף קול בלבד בעיריה. פירוש הדבר, ש-10,000 בוחרים ברמת-גן לא נתנו את אמונם במועמד המערך, אלוף-משנה (מיל.) גרשון ריבלין.

מנחם שמואל

קרית-שמונה: הצביעו בעד שולמית וחשבו שזה אברהם

אברהם אלוני

השוואת תוצאות הבחירות

רשימה	לכנסת	למועצה המקומית
אמת	2463	1299
ב	550	601
גד	322	468
חל-טעם	1449	442
לע	121	126
ריצ (רשימת אברהם אלוני)	—	3407
ריצ (שולמית אלוני)	383	—

תושבי קרית שמונה, שהעניקו לרשימתה של הגב' שולמית אלוני, (רשימה רצ) בקלפיות לכנסת, כ-400 קולות — ובכך הציבה במקום הרביעי בין המפלגות שהתמודדו לכנסת בעיירת הספר הגלילית — התכוונו למעשה לאלוני אחר. לאברהם אלוני ראש רשימת „אורחים למען קרית שמונה" שהתייצב מול „המערך" בבחירות למועצה המקומית (רשום סימנה בבחירות רצ) אף שאין לו קשר לרשימת התנועה לזכויות האזרח.

הצבעה תמימה זו היתה מהגילויים המיקנסיים שנילוו לנצחונו האישי של אברהם אלוני, מי שהיה בשעתו ראש המועצה המקומית, כנציגה של מפלגת העבודה, אך הודח בסוף אוגוסט 1973, בידי חבריו למפלגה. התמיכה הציבורית הרחבה לה זכה אלוני, הצבעתם של 3407 תושבים (54 אחוזים מהקולות הכשרים) עבור רשימתו למועצה המקומית (לעומת 1299 קול שניתנו ל„מערך") היתה בטוי מובהק ביותר לשאיפתם של רוב תושבי העיירה להמיר את ההנהגה המפלגתית המסוכסכת בתוכה מזה שנים, בהנהגת קבוצת אורחים שהבטיחו לדאוג רק לאינטרסים של כלל תושבי עיירתם ולשים קץ, אחת ולתמיד, למסורת המכושכת של „כלגתרוזים", הדחות והילופי-אישים בראשות המועצה המקומית (הדחות כאלה התקיימו בשנים 1961, 1968, 1971 — שבה תפס אלוני את ראשות המועצה — ושוב כשהודח באוגוסט 1973). במערכות אלה התישו פרנסי העיירה את כוחם במלחמות אישיות ובמריבות על רקע עדתי והזניחו את הטיפול בעניינים השוטפים והחיוניים ביותר של תושבי העיירה למורת הסבל ההנזנה, תכופות, לפגיעות מעבר לגבול.

בעקבות תוצאות הבחירות למועצה המקומית החל כבר מר אלוני במגעים להרכבת הקואליציה כשלרשותו רוב מוחלט: ששה מתוך 11 המנדטים במועצה המקומית. בתוקף הסכם מוקדם עם נציג הרשימה של החזית הדתית (גד) יצורף הנציג הזה לקואליציה (מר אורמנד לוי) וכנראה שיצורף גם הנציג היחיד של רשימת „הליכוד". שני נציגי „המערך" ונציג „מפד"ל", שהיה סגן ראש המועצה היוצאת, יישארו באופוזיציה.

יחד עם אלוני בן ה-43, הכניס רשימתו „אורחים למען קרית שמונה" עוד חמישה מתומכיו למועצה המקומית, כולם אנשי מפלגת העבודה בעבר הלא רחוק: דוד זגן (34) יוצא מרוקו, מנהל „המשביר המרכזי" בקרית שמונה, הגיע לעיירה כילד עם הוריו. משה בגדלק (35) יוצא טנג'יר, בא לקריה ב-1954 והיה גיזברה של המועצה המקומית (עד שסולק מתפקידו על ידי מדיחיו של אלוני. עכשיו הוא מנהל משרד פרטי לניהול השכונות. אברהם אוחנה (24) יוצא מרוקו — אף הוא הגיע כילד לקרית שמונה. עתה עובד בחברת „עמידר". אבשלום משה (27) יוצא עירק, 25 משנות חייו בקרית שמונה, חשמלאי. בנימין משיח (55) בעל זגגות לצרכי חשמל ואינסטלציה, יוצא בולגריה, שעבר בשנת 1950 מחיפה לקרית שמונה והיה ממייסדיה של קבוצת „אורחים למען קרית שמונה", שהוקמה עוד לפני הדחתו של אלוני, ותמיכתה בו הביאה את רשימתו עד לנצחון המכריע בבחירות האחרונות.

מאיר הראובני

רחובות: שבעת אלפים קול לליכוד בכנסת - כפליים בעיריה

שמואל רכטמן

השוואת תוצאות הבחירות ברחובות

הרשימה	לכנסת	מנדטים	לעיריה
אמת	7124	(3)	3428
חל"טעם	7170	(10)	13,839
ב	1844	(1)	1632
גיד	1920	(1)	1168
ל"ע	699		700

רשימת הליכוד בבחירות לעירית רחובות זכתה ב-13,839 קולות, בעוד שרשימה זו קיבלה לבחירות בכנסת ברחובות רק 7170 קולות. רשימת המערך קיבלה בבחירות לעיריה 3428 קולות, ובבחירות לכנסת זכתה ב-7124 קולות. שתי הסיעות האחרות, שהן רשימות דתיות, קיבלו את התוצאות כדלקמן: סיעת המפד"ל זכתה בבחירות לעיריה ב-1632 קולות, ולכנסת ב-1844 קולות; ורשימת גד — 1168 לעיריה, ו-1920 קולות לכנסת.

רשימת ל"ע היא היחידה שבה ההצבעה בשני המקרים היא כמעט זהה בהבדל של קול אחד: 700 הצביעו בעד סיעת לע לעיריה ו-699 הצביעו לע לכנסת.

מתוך תוצאות אלו (הכוללות בבחירות לעיריה את מספרי קולותיהם של החיילים) אפשר להסיק כי רבים מאנשי המערך, ובמיוחד תושבי השכונות, ברחובות שברו מסורת ארוכה של הצבעה בעד מפלגה והצביעו בעד אדם, ללא התחשבות בהשתייכותו הפוליטית.

רשימת הליכוד בראשותו של שמואל רכטמן זכתה ב-10 מנדטים במועצת העירייה ורשימת המערך בראשותו של משה אידלבוים קיבלה 3 צירים לעומת 6 שהיו לרשימה זו בקדנציה הקודמת. לכל אחת מהסיעות הדתיות יהיה חבר אחד במועצת העירייה, הניצחון הברשים של סיעת הליכוד גרם „להיעלמן מהשטח" של שתי רשימות מקומיות.

הגורם הראשי החשוב ביותר להתפצלות הקולות ברחובות טמון באישיותו של ראש העיריה שמואל רכטמן. במשך ארבע שנות כהונתו, נעשה מר רכטמן ראש עיר פופולארי ברחובות ודאג בין השאר לפיתוחן המזורז של השכונות. תוצאות הבחירות לעיריה בשכונות מעידות על האהדה הרבה לה זכה מר רכטמן מצד תושבי השכונות. תושבי רחובות הרגישו כי במשך ארבע השנים האחרונות היה להם ראש עיר מכש הדואג „לעניינים הקטנים" בעיר, ועל כן נתנו לו אימון לכהונה נוספת של ארבע שנים.

אהרון פריאל

אשדוד: הנהלת העיר על טהרת הליכוד

צבי צילקר

השוואת תוצאות הבחירות באשדוד

רשימה	לכנסת	לעיריה
אמת	7101	3527
בי	1629	2627
חל-טעם	5888	10138
לע	380	482
ד	352	286
גד	1223	1500
ס (רשימה מקומית)		727
צב (רשימה מקומית)		690

גם הבחירות לעירית אשדוד הוכיחו כי למרות החלוקה לרשימות מפלגתיות מתעניין הבוחר המצוי בבחירות המוניציפאליות יותר באיש ובתכונותיו מאשר ברשימה שהוא מייצג. ההשקפות הפוליטיות נדחקות כאן למקום שני בלבד. חשוב יותר שהעיר תהיה נקיה ומסודרת.

בעוד שלכנסת קיבלה רשימת אמת — 7101 קול, מספר כפול מאשר לעיריה, הרי חל טעם קיבלה 5888 קול שהם כמחצית הקולות שקיבלה רשימה זו בבחירות לעיריה. (למספר הקולות לכנסת יש להוסיף כ-10 אחוזים קולות חיילים, המתפלגים לפי ההתפלגות בקלפיות הצבאיות, השונה במקצת מהמקובל).

לליכוד שבראש רשימתו עמד ראש העיריה היוצא צבי צילקר, יהיו 9 מתוך 15 חברי מועצת העיר, כך שקרוב לוודאי שירכיב הנהלה על טהרת הליכוד, למערך יהיו 3 נציגים, נציג לאגודת ישראל פועלי אגודת ישראל ו-2 נציגים למפד"ל.

נתברר שדווקא במגורי הוותיקים בחרו הפעם במערך לכנסת ואילו בצילקר לעיריה.

שתי רשימות מקומיות עדתיות הופיעו: חבר ועד עובדי מפעלי רוגוזין אליהו כהן יסד רשימה משלו מתוך תקוה שכל ממורוקו אשדוד יצביעו בשבילו. היו אלה לרוב יוצאי פרס וקראים, שקיוו למצוא בו ישועה, אלא שלא עבר את אחוז החסימה. גם הרשימה השניה, בראשות יהושע זונטג היתה מיוצגת על ידי שני נציגים בעיריה הקודמת, כמי שמייצגת את עולי רומניה. הפעם לא זכתה אפילו לנציג אחד, אופנת ההצבעה העדתית נמצאת בירידה גם באשדוד.

צבי צילקר, מהנדס במקצועו כבן 40, נמרץ, מהיר תפיסה, והוא חבר מרכז חרות וחבר הועדה המוניציפאלית שלה. מעולם לא גרם התערבות מפלגתית בעניני העיר לדבריו, וגם כעת לא ינהג כך.

שרגא הרגיל

רמת-השרון: נבחר לראשות המועצה במקרה ועתה זכה ברוב מוחלט

פסח בלקין

השוואת תוצאות ההצבעה ברמת השרון

הרשימה	לכנסת	למועצה המקומית
אמת	3985	2985 (4 מנדטים)
חל-טעם	2932	587
ב-ג-ד	750	649 (מנדט 1)
ז	148	351
רש (למען ר. השרון)	—	5750 (8 מנדטים)
למ	—	218

לפני כארבע וחצי שנים, חודשיים לפני הבחירות של שנת 1969, התאספו מספר תושבים ממפלגות שונות ברמת-השרון והקימו רשימה מקומית בלתי מפלגתית לצורך הופעה בבחירות. הם קראו לה „הרשימה הציבורית למען רמת השרון" — ריש. להפתעת הכל זכתה הרשימה חמישה מתוך 11 מנדטים ונציגה במועצה המקומית, פסח בלקין, הקים קואליציה עם נציג גח"ל ונבחר לראש מועצה.

בבחירות אלה שוב הופיעה הרשימה הבלתי מפלגתית בראשותו של פסח בלקין וגרפה 56 אחוז מקולות הבוחרים. היא זכתה ברוב מוחלט: 8 מתוך 13 מנדטים. פסח בלקין יוכל להמשיך כראש מועצה מבלי להזדקק לקואליציה. המערך ירד במנדט אחד (4 במקום 5) ואילו הליכוד לא זכה בשום מנדט.

כ-10 אלפים תושבים השתתפו ברמת-השרון בבחירות לכנסת ולמועצה המקומית. בדיקת מספרי הקולות שניתנו לרשימות השונות במועצה המקומית לעומת הכנסת, מגלה תופעה מענינת.

המערך הפסיד במועצה המקומית 1000 קולות, לעומת הכנסת. הליכוד הפסיד יותר מ-2500 קולות. הרשימות הדתיות שמרו פחות או יותר על כוחן האלקטוראלי ואילו הבוחרים ליתר הרשימות בכנסת נתנו את מרבית קולותיהם לרשימה הבלתי תלויה רש.

ההצלחה החלקית של רשימת רש בבחירות של שנת 1969 נבעה אז מנקיעת נפשם של תושבים רבים מדרך ניהול המועצה המקומית על ידי קבוצות לחץ של מפלגת העבודה בתקופת כהונתו של מי שעמד אז בראשות המועצה מר שמואל חבס. הצלחתה, ביתר שאת, היום מעידה שהתומכים ברשימה לא התאכזבו. להיפך. מספרם גדל.

עיון ברשימת המועמדים של רשימת רש מגלה שהיא כוללת אישים ממפלגות שונות. שמות מפורסמים הסוגרים את הרשימה ואינם במקומות ריאליים, הם הגב' נחמה ידיב (רעיתו של האלוף מיל. אהרון ידיב) והאלוף (מיל.) אברהם יפה.

פסח בלקין הגיע לראשות המועצה במקרה. בבחירות 1969 היה במקום הרביעי ברשימת רש. וכשזו זכתה בחמשה המנדטים, סירב מי שעמד אז בראש הרשימה, תת-אלוף (מיל.) אורי אורן, לקבל על עצמו את ראשות המועצה. גם השניים הבאים אחריו ברשימה, הגב' אראלה שולברג ומר אהרון פלק, לא ראו את עצמם מועמדים מתאימים לכהונה רמה זו ועל כן הוליכו אישה הכל להטיל את התפקיד על מר פסח בלקין.

מנחם שמואל

مكان الأصل

"מעריב" מס. 887

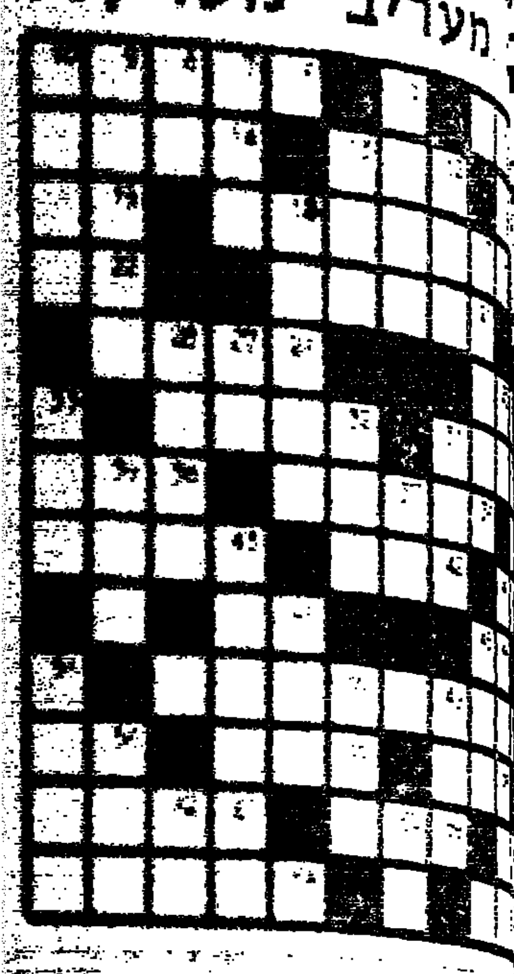

נושאים יהודיים וישראליים - על בולי[ם]

פינת הבולאי

עם חידוש הפינה הבולאית שלנו, נציג לפני קוראינו את הבולים שהונפקו בתקופה האחרונה המוקדשים לנושאים יהודיים ולנושאים הקשורים בארץ־ישראל.

הנשק שבו השתמשו המצרים והסורים בתוקפם את ישראל במלחמת יום הכיפורים, היה נשק סובייטי. הוא מופיע על 4 בולים פולניים, שראו אור כשבוע אחרי פרוץ המלחמה, ב־12 באוקטובר, והם מציגים טנק (1 זלוטי), מטוס קרב סובייטי (1 זלוטי), טיל (1.50 זלוטי), אניית מלחמה (1.50 זלוטי). הבולים הונפקו לציון "30 שנה לצבא העממי הפולני".

ציורו של הצייר (היהודי) ארנסט יוספסון, על בול שוודי

אניית המלחמה הסובייטית בים השחור — מופיעה על בול אחד של 10 קופ. מבין 5 בולים סובייטיים שהוקדשו "להיסטוריה של הצי המלחמתי של ברית המועצות". הוא מציג אניית מלחמה סובייטית, [illegible] בנשק ההתקפה, הקיימת [illegible] הים השחור, [illegible] הבולים מציגים: אניית המלחמה של הצי הבלטי "קירוב" (3 קופ.), אניית שיכור "המהפכה האוקטוברית" (4 קופ.), "המשמר האדום" (6 קופ.), ואניית מלחמה "הקומקז האדום" (16 קופ.).

אחשוורוש, אסתר המלכה והמן תלוי על עץ — על בול דני

[illegible]

— מופיע על 4 בולי ירדן, שהונפקו ב־15 בנובמבר 1973 ומציגים "מפת פלסטין" ויונת השלום (5 פ.), לפיד ופליטים (10 פ.), פליטים ערביים (15 פ.), כדור הארץ, מפת האזור וילדים ירדניים (30 פ.). הבולים הודפסו בבית הדפוס הממלכתי בקהיר.

"מפת פלסטין" ופליטים ערביים — על בול צ'כי

[illegible]

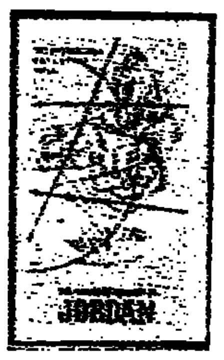

שבוע בלטיים בירדן

[illegible]

בולים ישראליים חדש[ים] — 50 שנה

השירות הבולאי, בשיתוף עם אגודת הגרפיקאים בישראל, אירגנו תחרות לציור בול על הנושא "50 שנה ל־גרעין העובד והלומד". במסגרת זו הוגשו 112 ציורים וועדת השופטים החליטה להעניק את הפרס הראשון למר משה פרג' מתל אביב ופרס שני ושלישי למר דוד בן דב מתל אביב.

והוא הוקדש ליובל הסופרים העבריים [illegible]

בול שזכה בפרס ראשון מוקדש לתנועת העובד והלומד

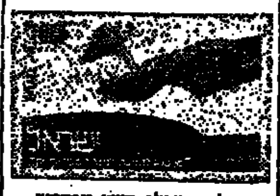

בול ישראלי חדש מוקדש ליובל אגודת הסופרים

יובל אגודת הסופרים בישראל

בול המציג אותיות בקסת ובתוכה נוצה שצויר ע"י א. גד וא. שבו, בערך נקוב של 2 ל"י, יופיע ב־25 במארס [illegible]

נשק סובייטי חדיש שבשימוש המצרים והסורים — על בולים פולניים

דיוני ז'נווה והלסינקי — על בולים רומניים

הצי הסובייטי בים השחור (משמאל) ובקווק[ז]

תרושצ'וב וקוד[י] על [בול] טוגו שצויר והודפס [בישראל]

במאה ה־19 הם חזרו והתיישבו ביוהנבורג.

ציורו של הצייר היהודי איזבאק יוספסון (1851—1906) "בעת האדומה", מופיע על בול שוודי שהונפק ב־12 בנובמבר, בערך נקוב של 10 ק'. יוספסון הוא באצא של אחת המשפחות היהודיות הראשונות בשוודיה, שהתיישבה במאה ה־18.

*

בול ברושצ'וב ציור הודפס בישראל

בול של 100 פרנק, המציג את דיוקנו של כרושצ'וב, הונפק בטוגו ב־29 בנובמבר. בול זה צויר ע"י הצייר התל אביבי שמיר והודפס בבית הדפוס הממשלתי בירושלים, וזאת לרגל ניתוק היחסים בין טוגו לישראל. יחד עם כרושצ'וב מופיע על הבול ג'ון קנדי.

4 בולים נוספים שהופיעו [illegible]

[מ]ציגים את דיוקנו [של] נשיא אוסטריה לשעבר (20 פרנק), ראש ממשלת [ב]ריטניה לשעבר מקמילן (... פרנק), קנצלר גרמניה [לשע]בר (40 פרנק), זה [...] פרנק). שמו של שמיר [מופיע] על הבולים.

אליה

לראשונה
בתולדות החסידות
הופיע הספר הכולל והמלא
על תולדות התנועה ואישיה

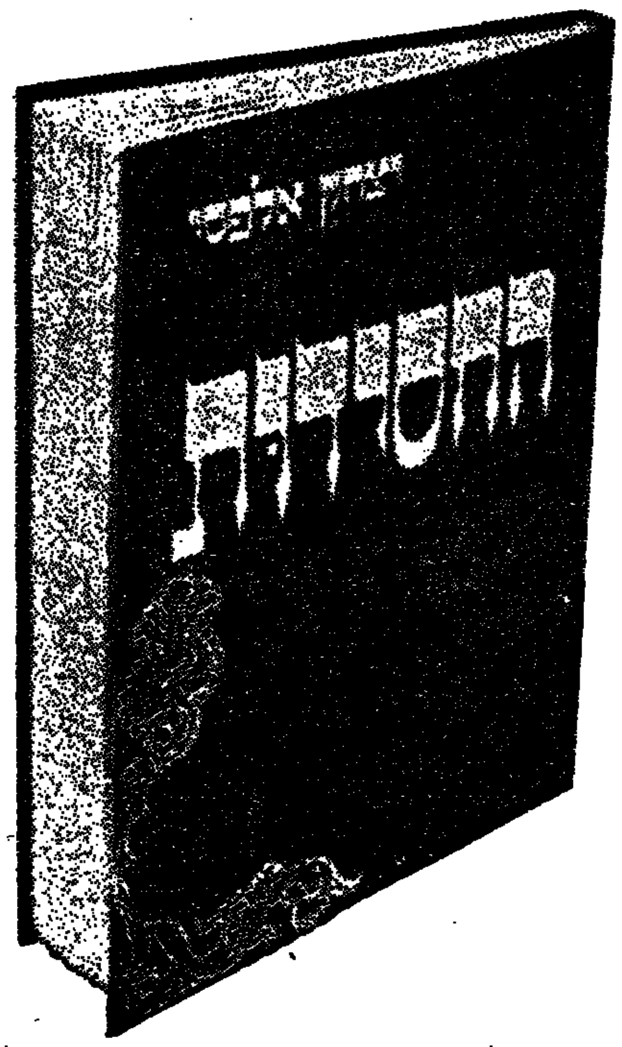

החסידות

מאת: יצחק אלפסי

ספר החסידות אינו רק תעודת זכרון לימי הזוהר של החסידות מימים עברו, הוא גם בא לאפשר לבני הדור לראות ראיה מוחשית את הדמויות של אבות החסידות שבמשך כעשרה דורות עמדו במרכז החיים של היהדות הגדולה שבמזרח אירופה.

2500 ביוגרפיות של אדמו"רים; 800 צלומים של אישי התנועה החסידית, בתי מדרש, כתבי־יד — מהם רבים הרואים אור לראשונה.

המחבר יצחק אלפסי נתפרסם בספריו על החסידות. בין השאר ראו אור ספריו על: שושלת גור, שושלת ויז'ניץ, ספר האדמו"רים, הסבא הקדוש ועוד.

הספר הרואה אור בהוצאת ספרית מעריב מכיל למעלה מ־270 עמודים המודפסים על גייר משובח והמכורכים בתבנית אלבומית גדולה ומפוארת.

המחיר 30.— ל"י

להשיג בחנויות הספרים או ישירות באמצעות התלוש הר"ב.

לכבוד ספרית מעריב ת.ד. 20208 תל־אביב.
א. נ.
אבקשכם לשלוח אלי את ספר "החסידות"
מצ"ב המחאה ע"ס —.30 ל"י מס' .... בנק .... לכיסוי הזמנתי.
שם .... ת.ז. ....
כתובת ....
תאריך .... חתימה ....

ספרית מעריב

מוסך "שי"

תיקון כל סוגי מכוניות בנזין וחידוש מנועים
שרות מוסמך למכוניות רנו — RENAULT
בהנהלת שרל את יואל
נס ציונה, אזור התעשיה ב' טלפון בית (בב"מ) 955795, 857704

L. & P. ELECTRIC

נותנים שרות למפעלים ולתעשיה
נותנים שרות ומוכרים ציוד של
„KLÖCKNER MOELLER"
תן לנו לבנות ולהתקין את לוחות הבקרה לציוד במפעלך.
תן לנו לשרת את הציוד האלקטרוני שבמפעלך.
החמרים והעבודה באחריות מלאה.
נסה אותנו ותהיה שבע רצון
רח' ברקת 4 נתניה,
טל: 03-243224, 053-23752

להשכרה
משרדים
620 מ"ר + 590 מ"ר

עם מיזוג אויר
במרכז מסחרי בחולון

מתאים למשרדים, למעבדות, לאולמי תצוגה או לתעשייה קלה.

נא לפנות בכתב לת.ד. 32028 ת"א, עבור: "משרדים בחולון".

רדיו קליניק בע"מ

רח' תל־אביב 1, חיפה, טלפונים 04-522981, 04-530225

SIEMENS

מודעה ללקוחותנו

החל מ־15.1.74 תהיינה החנות והמעבדה פתוחות בין 8 בבקר עד 16.30 באופן רצוף

לדפוס

למכירה בהזדמנות
1. היידלברג ½
2. נביולו ½ צילינדר
3. קניג את באואר, גליון 64/94 אוטומט מודל 1964 מחודשת.
4. מסריצות.
5. תופרי עופרת.
6. מכונת ניקוב גלגלים חדשה.

דפוס "עלית" ת"א, רח' אילת 18 טל. 54291

בעל חנות בככר המדינה בת"א
בשטח של 55 ממ"ר עם גלריה 230 ממ"ר
מעונין להיכנס
כשותף לעסק מבטיח
לפנות טלפון: 236737

מתחיל מאבק הגדולים

המנוסות הראשונה לקרבות המוקדמים, שיתחילו השבוע, כבר הקדימה התגרה לזירת הקרב. בורים ספסקי בא בסוף השבוע שעבר לסן חואן, בירתה של פורטו ריקו, עשרה ימים לפני התחלת מאבקו עם רוברט בירן בארה״ב.

כשנשאל לסיבת הקדמה, הסביר ספסקי, שהוא רוצה להתרגל לאקלימה הטרופי של העיר. כזכור, עשה כן גם לפני הדו־קרב הגורלי עם בובי פישר, כשהקדים להגיע לרייקיאוויק. נראה שהרוסים אינם מזלזלים ברוברט בירן, למרות נסיונו הרב של ספסקי ולמרות שהתוצאות ביניהם עד כה הן 0.5:1.5 לטובת ספסקי. לפיכך הם מקדימים להרגיל את מועמדם בעוד זמן לתנאי האקלים המקומי.

ספסקי כבר הספיק לבדוק את התנאים באולם התחרות (מיקום, אורות וכו׳) והביע את סיפוקו. הדו־קרב ייערך בבית אגודת המהנדסים בסן חואן ויתחיל ביום ב׳ הקרוב. ספסקי אמר שיש בדעתו לנצל את הימים עד הדו־קרב במשחק טניס ובשחיה בבריכה של בית המלון המקומי, כדי לשמור גם על כושר גופני טוב. כשנשאל מי ינצח, סירב להשיב. ״רק דבר אחד ברור לי״ — השיב בהתחמקות: ״מסעים חוקים של הוריבי״.

עם ספסקי הגיעה רעיתו לאריסה ומאמנו, רב־אמן איגור בונדרבסקי.

בינתיים הגיע כבר גם בירן, עם יועצו ב. צוקרמן.

ביום ד׳ יתחיל בג׳ורג׳יה שבארה״ב הדו־קרב מקיבוב—קורצ׳נוי. ביום ה׳ — הדו־קרב קרפוב—פולוגייבסקי במוסקווה, בשבת — הדו־קרב פטרוסיאן—פורטיש בפלמה דה מיורקה.

פישר דוחה הצעה

אלוף העולם בובי פישר דוחה הצעה של איש כספים מארה״ב, שהציע 100 אלף דולר אם יסכים אלוף העולם לשחק עמו. היתה זו הצעתו של בובי ריגס מארה״ב, דמות ידועה בעולם הטניס והגולף בארה״ב. אשתקד ״זרק״ ריגס הצעה כזאת למרגרט קורט מאוסטרליה, לשעבר אלופת וימבלדון בטניס, וכשהתמודד עמה ניצח.

בדחותו את ההצעה לא נימק בובי פישר אם הסכום קטן, או שהריב אינו לפי כבודו. הוא רק ציין שאין לו ענין בהתמודדות כזאת.

הישג לישראלי בחו״ל

בתחרות הבינלאומית לנוער בפורטוגל ניצח אלוף הנוער של ישראל, דוד ברנשטיין, שצבר 7 מ־9 נקודות. אחריו עם 6.5 דומינגס מברזיל וחיל־ב־ינג משווייץ. השתתפו 14 שחמטאים צעירים מ־8 מדינות.

● ויימטינגן: לאחר הסיבוב ה־12 הוביל קוזמין עם 8.5 (1) ואחריו טל 8.5, סאבר 7.5 (1) וטימן 7.5.

לקראת אליפות הארץ

ביום ג׳ הקרוב יתחיל ב״לסקר״ בת״א המאבק בבית המרכזי והוא השלב האחרון לקראת אליפות הארץ. ישתתפו 14—16 איש, בהם 7 אמנים: בוביס, ברנשטיין, כרמל, מלאכי, פרס, ססמק ופרידמן. לגמר יעלו שני הראשונים. המשחקים ייערכו יום יום ב־9 בבוקר.

בירושלים נסתיים המאבק בנצחונם המשותף של עידו דור ודוידקין עם 8.5 מ־11. שולת עידדור בגלל עדיפות בירוג. בחיפה מוביל בלייז, ועל המקום השני נטוש מאבק בין רום, אורץ׳ ופרסמן. ברמת גן מאבקים 5 על שני המקומות: בן־ציון, כנעני, משיאן, קלדור והרשקוביץ. (בת״א צבר לדרמן 12.5, גלפר וצ׳סקוב 11 כ״א, ולא כפי שפורסם בטעות במדור הקודם).

● תל־אביב: הנהלת מרכז ״לסקר״ בת״א יזמה ״מבצע הנוכחי״ האספת בין חבריה כ־200 ל״י, שנתרמו לחיילי צה״ל.

● מעברות: התחרות המרכזית של גביע שרגאי נסתיימה בנצחון קבוצת הדרוד מכשה, שצברה 18 מ־24 נקודות. אחריה: עמק חפר 14, כפר סבא 9 ונתניה 7.

● נתניה: אליפות פתוחה לנוער, בהשתתפות 68 נערים, נסתיימה בנצחונם של עומר קומאר (ת״א) ויהודה גרינפלד (פ״ת), כל אחד 7 מ־9. הם יתמודדו בדו־קרב על התואר.

חידוש שנכשל

האמן הפולני דודה ניסה כוחו בחידוש תיאורטי, בתחרות בינלאומית בצ׳כיה. לרוע מזלו היה ה״קרבן״ רב־אמן הורט, שסתר את החידוש וניצח.

הורט — דודה

1. ד4 פ־ו6, 2. ג4 ג5 3. ד5 ה6 4. פ־ג3 ה:ד5 5. ג:ד5 ד6 6. פ־ו3 ז6 7. ר־ה2 ... [illegible] (זהו החידוש שניסה שחור, במקום המסע המקובל מ״א5) ... (הורט, שהצליח לסתור את החידוש של דודה, סבור שגם מה־בג טוב) ... [illegible] (המשחק מעניין) ... (עדיף מה:מה) ... וסיכויים טובים לחיקו. הצילו טוען יש ללבן יתרון עמדתי ... (הגנה היחידה) ... אף שלבן שומר על יתרונו העמדתי ... (המלך השחור גולר בעניבת מס) ... [illegible]

שאול הון

שבץ ״מעריב״ מס. 887

מאוזן: 1) מגלה מקור הנהר קונגו ומחבר ״איך מצאתי את ליבינגסטון״, 6) דוחליל, בהשאלה: מצב ללא ..., 12) דוי, 14) עיר ..., 15) רסיטרלילה, התלבשות, 19) דמות אגדית, 20) קינה, 21) ..., 22) כנן, 23) ללא הכרעה, 26) הצגת לחם מן התנור, 30) גולן, 32) שוסף, 34) דמות בצורתו, 36) ישראל, 38) גוש אדמה, 40) פחד, 42) צער, 43) עצמותו של דבר, 44) לוח מתכת דק, 46) מסכן, 48) מדינאי בריטי, 52) שמה, 54) מאמין לכל דבר, 55) מדינה בחצי האי ערב, 56) נכרי, 57) מושוף, 59) בהרת־קיץ, 61) בא בימים, 63) מייסד דת בהודו, 64) מוצא מוצלח מסבך.

מאונך: 1) רחוב צר, 2) לוח קטן, 3) מילת זרוז, 4) משום כך, 5) משכיל, 7) אוצר טבעי, 8) כספנו, 9) מין עץ, 10) פרסום לשבח, 12) רבב, 13) מין מס, 17) ארגון אנטי בריטי בדרום חצי האי ערב, 18) מעלה, 24) ענף דק לשתילה בקרקע, 25) עמד על רגליו, 27) עלה בספר, 28) חלת־דבש, 29) עיר בארץ־ישראל, 31) ערב, 32) ירק־תבלין, 33) כלי עבודה, 35) נגד, 37) ביש, 39) צבע, 41) יצירה פיוטית המתארת עלילת גבורה, 43) כלי־רכב, 45) פועל אריס, 46) במידה רבה, 47) נעלה, 49) משקה חריף, 50) שאון, 51) מסביר סתומות, 53) עוף, 56) הוד, 58) קיטור, 60) בגד שרד, 62) רז.

בואו חשבון [877]

ה ק ל ם
כ א ב
ת ל ה ב
כ ז ה א
ב ת ס ב
ת כ ו ס ס ב

האימרה: 36413 מ1ג86 דלש־2670 5973

בפעולת כפל זו הוחלפו הספרות באותיות. ... את ערכה של כל ... ורשום את האותיות המתאימות במקום הספרות בשורה למטה. אחר כך, צרף את האותיות. והרי מתגבשת אימרה של ... בוגם.

פתרונות החידונים הקודמים

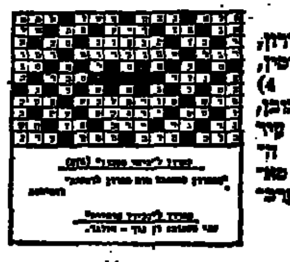

רז המרכז

במרכז הפירמידה, מלמעלה למטה, יש לרשום שם של מדינאי ... קונגאי, אשר נרצח בידי יריביו מבני ... אולם הוא יצטרף ... אם קודם לכן ... שמו הערכים במאוזן, בהתאם להגדרות.

הגדרות: 1) עיר בירה, שמה נפל המשורר ביירון, 2) עיר־נמל בקפריסין, 3) בירת אריתריאה, 4) עיר מולדתו של בטהובן, 5) נהר באירופה, 6) עיר בבריטניה, על גדות הדלגה, לפנים נקראה ..., 7) מדינה במערב אמריקה.

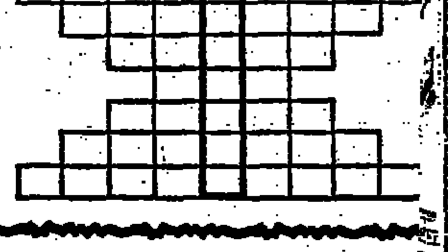

*

שלחו את הפתרונות ל״מעריב״ תל־אביב, ת.ד. 20044. צרפו את המספרים דלעיל ורשמו על גבי המעטפה ״תשבץ מס׳ 887״, או ״בואו חשבון (877)״ או ״רז המרכז״. שלושה ספרים יוגרלו בין הפותרים.

אברהם פלמן

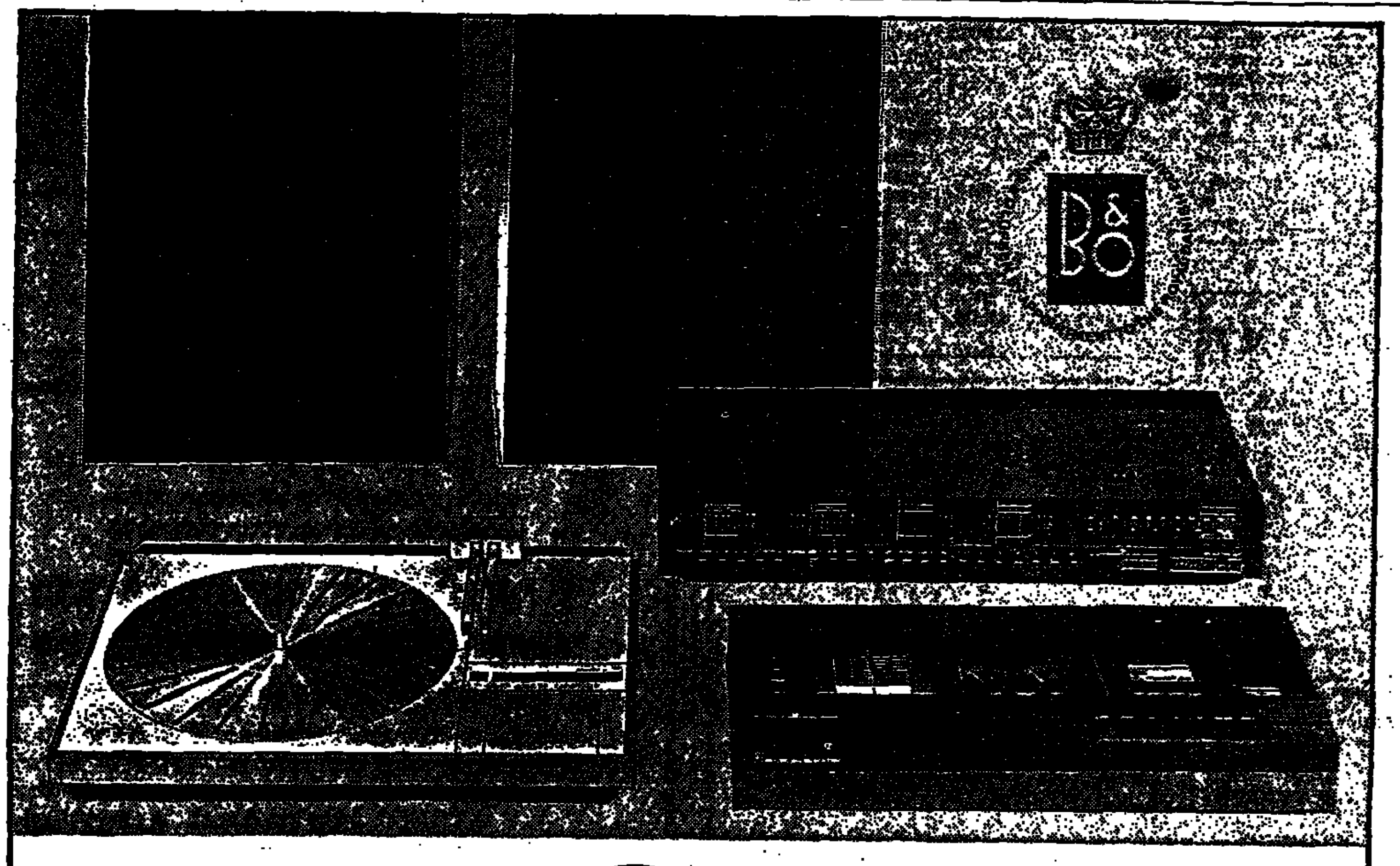

B&O

מערכת סטריאו B&O — אינה ״עוד מערכת סטריאו״. איכות טכנית מושלמת, הנובעת מחידושים בלעדיים ועיצוב הדשני פונקציונלי — יוצרים עבורך מערכת סטריאו מיוחדת ומושלמת, שהיא מעל ומעבר. כשתראה ותשמע את מערכת היוקרה של B&O ,Beosystem 4,000... תבין!

דגם 4,000 מורכב מיחידות מתואמות היוצרות מכלול מושלם:

Beomaster 4,000 — מגבר סטריאו הי־פי, טיונר FM וערוצים אמביופוניים.

Beogram 4,000 — גרמופון עם בקרה אלקטרונית לכל הפעולות. הראש SP-15 (לחץ נמוך 1 g) Integrated Stereo Pick-up Cartridge ובמקביל לראש — זרוע שניה עם עין אלקטרונית, המונעת אוטומטית תפעול בלתי־נכון. בורר מהירויות אוטומטי עם מנוע סינכרוני ומייצב מהירויות שאינו מושפע משנויים ברשת החשמל. בניגוד לשיטה המקובלת, נעה הזרוע תמיד בצורה משיקה לחריצי התקליט, נתון המבטיח איכות עליונה לצליל.

Beocord 2,200 — טייפ קסטות הי־פי עם מערכת Dolby למניעת רעשי לוואי. יחסי אות/רעש של 61 DB עם סרטי $Cr\,O_2$ ומונה סרט סיפרותי עם פעולת זיכרון.

Beovox 5,700 — מערכת רמקולים להפקת תדירויות של 20,000 — 25-Hz עם עיוות מינימלי של פחות מ־1%. הזמנות לעולים גם בלירות ישראליות. לכל מעונין ישלח עלון מפורט.

Beyond and Over*

רויאל אלקטרוניקס בע״מ

נציגים בלעדיים לישראל של Bang & Olufsen a/s דנמרק. חיפה רחוב הנמל 48 ת.ד. 1159

* Beyond and Over, פירושו — מעל ומעבר.

סוחרים מורשים:

תל־אביב: ״סטריאו״, בן יהודה 246; ״אולטרא־סטריאו״, אבן גבירול 23; ״רדיו ריבה״, הרצל 25; ״רדיו אפריס״, שד׳ הכרמל 43; ״צלילים״, שד׳ המגינים 54; ״צלילטון״, החלוץ 67. ירושלים: ״רדיו לוי״, שמאי 17. חיפה: ״סלון פחיר״, הנביאים 17; קרית מוצקין: ״פלג בע״מ״, שד׳ השופטים 13. חולון: א. קולס, מרכז מסחרי. נתניה: אחים פיקס, הרצל 51. באר־שבע: מרכז המוסיקה, שד׳ ק.ק.ל. 197. חולון: ״עיושי״ שנקר 42. בת־ים: ״סלון הנשיא״, בלפור 39. גבעתיים: בונק זאב, סירקין 15. רמת השרון: ״סימגי״ — מרכז הסטריאו, סוקולוב 60. רחובות: ״אלמור״, הרצל 208.

הזמנה לקבלת הצעות

למכירת מבנה וחצר צמודה

ברח׳ מרדכי 62 תל־אביב, מול הסינרמה, מוצע למכירה מבנה המכיל אולם, משרדים וחצר צמודה.

שטח המבנה כ־500 מ״ר גבה המבנה 360 מ׳ שטח החצר כ־450 מ״ר, המקום מתאים למוסך מחסני עזובה בתי־מלאכה ולכל שמוש אחר.

הצעות פחות מ־800.000 ל״י לא תובאנה בחשבון. הצעות מתקבלות עד יום 20.1.74 לתיבת דאר 9152 ת״א.

אין המוכרים מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

שמחות במחירי ועד למען החייל!

הנהלת **אולמי לחיים** מכריזה על מבצע מחירים מיוחד לחיילי צה״ל ולשוטרי משטרת ישראל

התפריט והשרות המסעדתי של **אולמי לחיים** הם כתמיד ברמה גבוהה. הזמנות לכל תאריך ללא הגבלה. ההרשמה עד 31.3.74.

תל־אביב, המסגר 48 טל: 32622

למכירה מכונית פרטית פורד טאונוס M 20 שנת ייצור 1969, מצב משלם לשנה שלמה. — מצב מצוין — לפנות: כהן דימונה הדר יוסף, תל־אביב, טלפון: 773132 — מנהל המשק.

נהג במיוחד בדרכים אל תשכח לאסוף את **החייל**

נגנבה מכונית כרמל דוכס שמספרה 310—522 בצבע לבן

המוצא מתבקש להתקשר לטלפון 053—22771 לבקש את סיטבון יעקב או למשטרה הקרובה, ויבוא על שכרו.

למכירה חלקה 304 בגוש 4868 ע״י קבוץ עינת. ידידה בת שעיד הרמש שלמה מלכו 15 ת״א

הנהג עשה לך מנהג — קח עמך חייל לדרך

אבד ברמת השרון **כלב** סוג ״טריה״ קטן, חום ולבן עם לסת קדימה העונה לשם ״זפי״. טל. בעבודה 983757 המוצא יבוא על שכרו

אחות מטפלת בקשישים בביתה **חנה כהן** רח׳ מיצרי סיראן 31 טלפון 02-271623 ירושלים

מכאן الأصل

مكان الأصل

מעריב לספורטאים בספורטאים

בפתח־תקוה מקווים להדחה

המוליכה, מכבי ת"א, יוצאת למשחק־חוץ קשה, עם יריב מסורתי ● תיקו יספיק להפועל פ"ת כדי לחולל את ה"הפיכה" ● קרב־האחרונות — בחיפה

מאת צבי קופמן

קבוצת מכבי תל־אביב, המוליכה זה כמה שבועות בטבלת הליגה הלאומית לכדורגל, יוצאת מחר למבחן־חוץ קשה נגד הפועל פתח־תקוה, שבמקרה היא עלולה להידחק מן המקום הראשון. משחק זה יעמוד במוקד המחזור השמיני (האחרון בסידרת המשחקים הבין־בשפתיים).

משחק זה מעורר התעניינות רבה — הן בגלל חשיבותו לגבי הצמרת, והן בגלל מסורת ה־מיפגשים המרהקים בין שתי הקבוצות. אם תנוצח מכבי (ל־ראשונה העונה) — עשויות שתי קבוצות לחלוף על פניה: נתניה וכפר־סבא (בתנאי שלא יכשלו מחר), שרק נקודה אחת מפרידה בינן לבין מכבי ת"א.

גם תיקו יגרום להדחת ה־מוליכה — אם נתניה, או כפר־סבא — ינצחו. המשחק בפ"ת יהיה שקול. אגב, שתי הקבו־צות כבשו יותר שערים מכל קבוצה אחרת.

נתניה וכפר־סבא מיהלות, כמובן, לכשלון של מכבי ת"א. אך הן עצמן יהיו טרודות ב־מיפגשים קשים משלהן. אמנם, נתניה טובה ומנוסה יותר כ־חדרה — אך העובדה, ש־המיפגש ביניהן יהיה בחדרה — תקשה על צעירי נתניה. רק גורם הביתיות עלול לבטל את העדיפות המכנית של נת־ניה.

הקבוצה השניה שנושאת עי־ניה אל הפיסגה — היא הפועל כפר־סבא. קבוצה זו תשחק במגרשה קבן־המידות עם הכה־מכבי ר"ג — וזה יתרון חשוב. אבל את הכח קשה לנצח, בשל הגנתה האיתנה — אם־כי תי־אורטית, מסוגלת הפועל לעשות זאת. על כל פנים, קשה ל־האמין שהכח תנחיל הפסד ראשון למארחתה.

● ביתר ת"א — לאן?

אם ביתר ת"א תשמור על יציבותה ותשפר את התקפתה — לא מן הנמנע שתנצח ב־"בלומפילד" את בני־יהודה ר־

אולי תקדם את מעמדה בצמרת הטבלה. אבל, יש להביא ב־חשבון את שאפתנותם של "ה־זהובים", שתאזן את הסיכויים.

במשחק השני ב"בלומפילד" יתמודדו שתי קבוצות מאוכז־בות: הפועל ת"א ומכבי פ"ת. הדרדרותן של השתיים אל ה־תחתית נובעת מבעיות בהרכ־ביהן, ביחוד בהפועל, שהרכבו נדלדל (פרימו, המוחזק, עדיין לא ישחק). כל תוצאה אפשרית.

● מאבק בין האחרונות

השיבות רבה יש למשחק בין הפועל ירושלים למכבי חיפה — שתי האחרונות בטבלה. ירוש־לים שואפת להשיג את נצחונה הראשון, אך מאחר שהמשחק יהיה בחיפה — "לא תרשה" לה מכבי לנצחה. לגורם הבי־תיות יש תפקיד חשוב במשחק זה.

לאחר שהתאוששה (בנצחון על בני־יהודה), תארח בית"ר (עדיין בלי שלום אביטן, ה־מוענש) את הפועל חיפה. לכ־אורה, מועמדת חיפה לנצחון, בשל יציבותה ותנופתה. אך מאחר שביתר־ת"א קשה לנצח — אפשר שצעירי בית"ר ישלו נקודה אחת.

התמודדות שיהיה צפיה ב־יפו, בין מכבי המקומית לבין הפועל באר־שבע. מעניין אם באר־שבע תיצא על "גל ה־התאוששות" ביום 90 הדקות הללו ביפו.

כדורגל

הליגה הלאומית
(לאחר המחזור הי"ז)

.1	מכבי ת"א	10—3	11
.2	מכבי נתניה	9—3	10
.3	הפועל כפ"ס	9—5	10
.4	בית"ר ת"א	6—3	9
.5	הפועל חיפה	9—10	9
.6	הפועל פ"ת	12—5	7
.7	מכבי יפו	4—4	7
.8	הכח־מכבי ר"ג	7—7	7
.9	הפועל חדרה	4—5	7
.10	בני־יהודה	3—5	6
.11	בית"ר י־ם	8—11	6
.12	מכבי פ"ת	5—9	6
.13	הפועל ב"ש	8—9	5
.14	הפועל ת"א	5—7	5
.15	הפועל י־ם	3—10	4
.16	מכבי חיפה	7—12	3

כדורסל

✱ כל הקבוצות המארחות זכו אתמול בנצחונות במשח־קים הראשונים ברבע הגמר ב־גביע קוראץ' בכדורסל. א.א.ק. אתונה גברה על יוגוסלביה 112—103; פורסט קאנטו (אי־טליה) — אולימפיק אנטיב (צרפת) 107—77; מובילקאסרו (איטליה) — הובנטוד באדא־לונה 80—68; אינוצ'נטי (לי־שעבר זימבטל) — וילרבאן (צרפת) 64—59 (22—29!)

✱ בגביע למחזיקות גביע: צ.ס.ק.א. סופיה — הכוכב ה־אדום בלגרד 88—81, בסופיה.

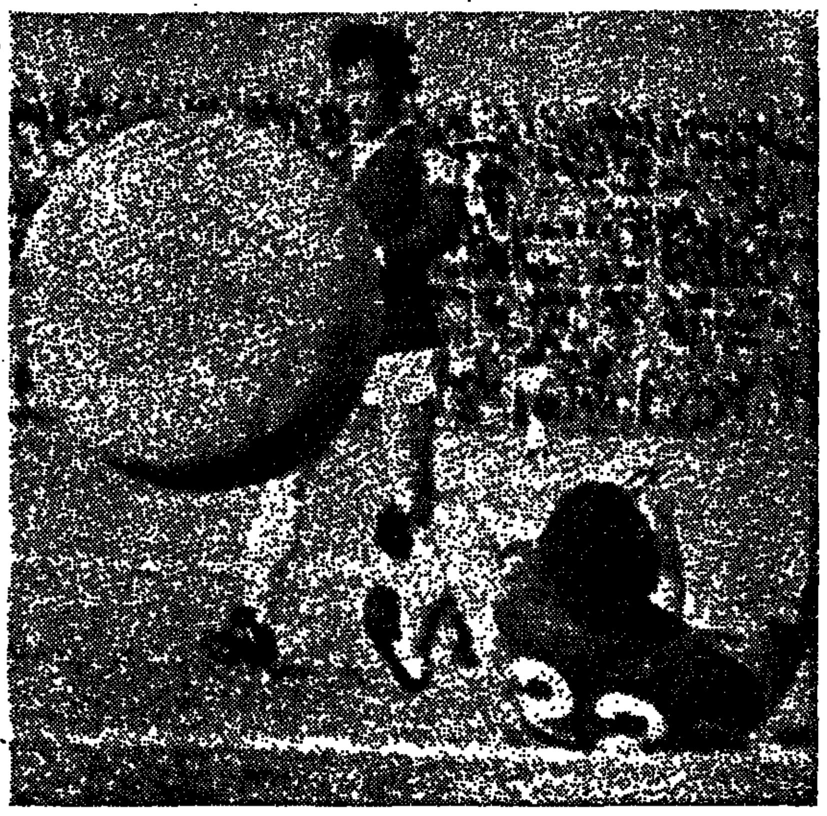

כדור "מפחיד" זה חלף על פניהם של אריה גרונר, שוער הפועל ת"א (שרוע) ומגינו משה מורדוביץ — וחמק למולם החוצה. זה היה ב"דרבי" העירוני, שבו ניצחה בית"ר ת"א 1—0.

(תצלום: א. קוסין)

מאמני מכבי חיפה (מנציל) והפועל ירושלים (לבקוביץ) אינם חוששים ממבחנים

מנציל: צפוי שיפור בשבועות הקרובים

לבקוביץ: אין פאניקה בקבוצה

מאת יהודה גורן

הפועל ירושלים ומכבי חיפה. בסבל הקרוב הן שתי קבוצות בפוארות. ואילו היום, לאחר שבעה כתר — עיצה ראשה את הרוטב־הספורטיבי של עיר הכור הכרמל: מכבי חיפה — במקום הי"6 והאחרון בטבלה, ירושלים — במקום הי"5.

האמנם נגזר על שתי ה־קבוצות הללו להתחיל כבר עתה להרהר בסיום כמשחקי־המבחן בתום העונה, או שמא נראה המעבר לשני המאמנים הצעירים, אברהם מנציל (חי־פה) ואמציה לבקוביץ (ירד־ליב) — שכיכבו יחד ב־נבחרת, ביחוד בתקופת הזוהר של גיולה מאנדי — כזמני בלבד?

אברהם מנציל (מכבי חי־פה): "קבוצתי סובלת יותר מכל קבוצה לאומית אחרת, גם מבחינת נפגעי־המלחמה וגם מבחינת שירותם העכשי של השחקנים. השוער בני־מין ("ביבה") וינברג, שב להגן על שערנו רק שבוע אחרי פציעה, ואילו שלמה' בנדו פ־לים מפציעה בכף יד. לכך נמצאים כמעט תיקי הקבוצה בשירות ונעדרים מאימוני...

אמציה לבקוביץ (הפועל ירושלים): "הפועל פתחה את העונה [illegible] שחקנים ותיקים. התחלנו באים אט־אט, ויתכן שהמפנה יחול. יש לנו שני פצועים (אלקובי) וגם נוער משתלב בקבוצה. אך שחמשת המחזורים בליגה היו בעוכרי. מכל מקום אני צופה לנו קרוב מאד".

מנציל: "קבוצתי היכב לליגה הבאה מלהבה הזאת. לא לי ברירה אלא ל[illegible] שירותם (בשלב זה) מוותיקי הקבוצה שסגולים להופיע. לפי איבודים שבועיים עליהם שחקני נוער לים להופיע לכל... יכולה להיות, בשל הסיבות... בקרב קבוצה".

לבקוביץ: "לא... חוש נבואה, אבל... חגי במצאים בסך... המחזור הי"ד והליגה 15 ביולי. גם בצת... ירושלים אהו... העבייע... של הטבלה, אך ביה... צינת בבקום השליש... לא תרים ידיים... הסיום של המחזור... אני שורזים בשום... באמין בשחקני... קים שלא יענה על... — יחולף בשחקן... גופר. אין לי ברירה... האם צמצם לשני... — זה שכולנו... שהפועל ירושלים..."

מנציל: "מכבי חי־פה להציג יותר ב... מציגה עתה. שינויים לא חלו בקבוצה ב... ירידתנו בליגה לא... כדורגלנים כ... ב"ליברפול"... סובלת בגלל סיבות ביוה שאין לי ולא אפשרות לשלוט בהן. חולמים על כניעה ל... יהיה שינוי בשבוע... ב"ם".

לאן השבת במגרשי הספורט?

כדורגל

ליגה לאומית

בית"ר ת"א — בני יהודה (בלומפילד, 12)
מכבי חיפה — הפועל י־ם
מכבי פ"ת — הפועל ת"א (בלומפילד, 14)
בית"ר י־ם — הפועל חיפה
הפועל פ"ת — מכבי ת"א
כפר סבא — הכח ר"ג
מכבי יפו — הפועל ב"ש
הפועל חדרה — מכבי נתניה

ליגה א' צפון

פ. העמק — הפועל נתניה
טירת הכרמל — נהלאל
הפועל עכו — בית"ר נתניה
מכבי הרצליה — הפועל ר"ג
קרית אתא — שמשון
טבריה — הפועל הרצליה
קרית שמונה — נהריה
הפועל כפת — בני צפת

ליגה א' דרום

אשדוד — הפועל בת ים
באר יעקב — הפועל רמלה
שעריים — מכבי חולון
הפ. ראשל"צ — הפועל יהוד
רמת עמידר — הפועל לוד
הפועל חולון — גם ציונה
בית"ר רמלה — ברנדייס
בית שמש — לימונה

ליגה ב' צפון א'

מכבי ביאליק — בית"ר ק"ש
מכבי טבריה — בית"ר טבריה
הפועל פ. ים — בית שאן
בי. נהריה — הפ. תל חנן
בני עכו — בית"ר עכו
כפר ויתקין — נצרת עלית
אפיקים — קרית חיים
חצור — מגדל העמק

ליגה ב' צפון ב'

מכבי הפועל — הפועל רעננה
מכבי חדרה — כרכור
מכבי יהודה — צורן
הפועל יבנה — גבעת הכרמל
בי. בנימינה — הפ. בנימינה
גבעת חיים — מכבי זכרון
בית"ר ת"א — פרדס חנה
בית אליעזר — עתלית

ליגה ב' דרום א'

בית"ר לוד — קרית אונו
רמת השרון — בית"ר חולון
בית"ר הרצליה — גבעתיים
אור יהודה — מכבי השקמה
בית"ר יפו — כפר שלם
מכבי יהוד — הפועל צפון
ראש העין — בית"ר ר"ג
בני קאסם — בית"ר בת ים

ליגה ב' דרום ב'

הפועל ק. גת — מכבי ב"ש
מכבי די"ב — הפועל אילת
ירוחם — שכון המזרח
מרחבים — בית"ר אשדוד
ב. רחובות — הפ. אשקלון
קרית מלאכי — אופקים
הפועל י־ם — מכבי יבנה
בית"ר ב"ש — מכבי רמלה

כדורסל

ליגה לאומית לנשים

קיבוץ — מכבי ב"ש
בעמק ביאליק — הפועל ת"א
מכבי דרום — אס"א
(כל המשחקים הערב ב־7)

כדורעף

ליגה לאומית לנשים

מרחביה — אליצור יבנה (מוצ"ש, 9)
עין המפרץ — עין המפרץ (18)
בת ים — העוגן (18.30)
חצור — המעפיל (18.00)
כפ"ס — נצמן (18.00)
(משחקים אלה — הערב)

קליעה

התחרות בריבה אחד 40 כדור תתחיל מחר ב־9 בבוקר ב־מטווח הפועל פ"ת.

טניס שולחן

גמר טורניר קבוצתי לקבו־צות נוער במסיימות במטב־שולחן ייערך מחר ב־10 בבוקר באולם הפועל ראשון־לציון.

אופניים

במסלול רמלה, צומת ראם, גשון רמלה (53 ק"מ) תתקיים מחר תחרות לבוגרים ותיקים.

המועדונים האנגליים מערימים קשיים על נבחרת סקוטלנד

מאת י. [illegible], כתב "מעריב" בלונדון

[illegible]

הליכוד בגבעתיים

מודה

לתושבי העיר ולחייליה

שנתנו בנו את אמונם באלפיהם

בזכותם - הגברנו כוחנו

במערכת הבחירות לכנסת ה־8

ועלינו ל־4 מנדטים במועצת העיריה

כן שלוחה ברכתנו

לכל הפעילים

במטות הבחירות ובקלפיות

חוג ידידי המדרשיה בישראל ובבריטניה

קרית יעקב הרצוג

חטיבת הביניים של מדרשית נעם, כפר סבא

בפיקוח משרד החינוך והתרבות אגף החינוך הדתי

ההרשמה המוקדמת לכתות ז' לשנת הלימודים תשל"ה תיערך אי"ה, בח' שבט תשל"ד (31.1.74)

בכל ענייני הרישום נא לפנות אל המשרד בכפר סבא, ת.ד. 55 טל. 927537

בעת הרישום יש להגיש: 1) תעודת כתה ד' וה'. 2) צילום תעודת לידה, 3) 2 תמונות פספורט 4) חוות דעת מנהל ביה"ס.

מתקבלים תלמידים: א. בתנאי פנימיה מלאים.

ב. ליום לימודים ארוך, בלי פנימיה, כולל כל הארוחות

המוסדות להשכלה גבוהה

מודיעים

לסטודנטים מגוייסים אשר שרתו או משרתים בצה"ל במשך 75 יום (ברציפות או לסירוגין) בין 6 בספטמ־בר 1973 ואילך, כי הינם זכאים לתשלום שכר לימוד ע"י אוצר המדינה, וזאת עבור שנת הלימודים תשל"ד או תשל"ה ע"פ בחירת הסטודנט.

סטודנטים המבקשים לזכות בזכות זו בשנת הלימו־דים תשל"ד צריכים להמציא למוסד שבו הם לומדים אישור מהשלטונות צה"ל המעיד על שרות של לפחות 75 יום כאמור לעיל, עם המצאת האישור יזכה המוסד את הסטודנט מתשלום שכר לימוד.

הטכניון — חיפה
האוניברסיטה העברית בירושלים
מכון ויצמן למדע — רחובות
אוניברסיטת בר־אילן
אוניברסיטת תל־אביב
אוניברסיטת חיפה
אוניברסיטת בן־גוריון בנגב

אם אתה מעוניין באינפורמציה על תעסוקה ולימוד מקצוע

מדינת ישראל

שירות התעסוקה

לשירותך, לשכת מודיעין לתעסוקה ולהכוונה מקצועית בתל־אביב

פקידות לשכת המודיעין תשמחנה להדריך אותך ולמסור לך אינפורמציה על אפשרויות התעסוקה עבורך, רכישת מקצוע, החלפת מקצוע או השתלמות לצורך קידום בעבודה; הכוונה לעבודה בים, לאזורי פיתוח ולקיבוצים וכן על כל יתר הנושאים הקשורים לתחום התעסוקה.

כתובת לשכת המודיעין בתל־אביב: רח' אסתר המלכה 6, פינת ריינס, טל. 03־221351.

הלשכה פתוחה לקבלת קהל בימים א'—ה' — בין 08.00—19.00 ביום ו' בין השעות 08.00—12.00.

● פנה ללשכת המודיעין ותיענה ●

להנעמת חיי שדה

✱ שקי שינה "הרמון" ואחרים ✱ מעילי רוח ✱ חליפות סערה ✱ מבחר טרנינגים ✱ כפפות ✱ ריתוס שדה ✱ גרילרים ✱ מנורות אויר ✱ כירות גז גירות ✱ טרמוסים ✱ בקבוקות שדה ✱ פנסי עט ✱ מטפי אבק ✱ אביזרי ספורט ✱ כתחקים טובים ✱ בצלמות VIVA חזקות וקלות להפעלה ✱ תחמושת לכל סוגי אקדחים (לבעלי רשיון אורחי בלבד) ועוד... ועוד... ועוד...

למטיילים — אריזת תבולות ושולחן להיולים — על המבצעות.

למפעלים ועדי עובדים הנחות במבצעות הבילות לטבוירים — תנאים מיוחדים!!

הכל־בו לכל גיל

זיניוק את מיכל

דרך העצמאות 55

חיפה, טל. 540706

חיל.

אבא שלי קבל חופשה קצרה. עזור לו להגיע הביתה - תן לו טרמפ!

רוני

והפכה באנציקלופדיה בריטניקה

מאת בן יעקב

...תה של הספור הוא סוד כמוס, עד שנתגלגלו בדצמבר האחרון, שיקאגו אשר באוה"ב. לוועידה ...ימה כל העוסקים בהנהלת ה־ המוציאה לאור את „אנציקלו־ פדיה־בריטניקה" — הוותיקה וה־ שבין אנציקלופדיות העולם — ...את בחובי תבל, עד לאותו רגע היה נושא־הדיונים אפוף ערפל. ...ובה, ב־26 באותו חודש, במלון שבמבואות שיקאגו — העיר ...נערכת ומתפרסמת „האנציקלו־ — שמעו קרוב ל־600 הנאספים הבשורה הגדולה: במבנה האנ־ ...יה הלז שינויים דראסטיים, ...ים כדי כך שיש מגדירים או־ ...מהפכה שלמה.

...ציקלופדית „בריטאניקה" ראה ...ב־1768, וכשהושלמה אז, לאחר ...שנים הכילה שלושה כרכים ...כל. למן אותה שנה ראתה אור ...מהדורות, חיינו מהדורות ש־ ...בהן שינויים מהותיים. ה־ ...ה־14, שיצאה בראשית 1929, ...24 כרכים (מדי שנה נהגה ...קלופדיה נוספת לכך לפרסם את „השנתון" המביא אירועי השנה ...פרסים). ...המהדורה ה־15 — זאת נתבשרו ...סים במלון „מריוט" — אשר ...אור בעוד ארבעה ימים בדיוק, שונה לגמרי מקודמותיה, ולא ...שינוי, אלא מהפך של המיבנה ...גם יותר, בהבנת „מהפכה" ...32 מיליוני דולארים ועבודה ...15 שנים. מתכנן המהפכה ...היה מויל ה„אנציקלופדיה ...ניקה", הסנטור ויליאם בנטון (בשנות „גלותה" האנציקלופדיה ...בריטניה לאוה"ב, שכן הוצאות ...של מולדתה מכבי־שהפרסום ...לעמד בהן, ומאז היא נתונה ...של אוניברסיטת שיקאגו) ...שיצא בידי ממשיכי־דרכו.

„אנציקלופדיה בריטאניקה" ...חולקת לשלושה חלקים. הרא־ ...הקרוי „מיקרופדיה", ...10 ...שערכים סדורים על־פי אלף־ ...יבואו. למעיין, מידע שימושי ...הערכים השונים והמובאים אליהם. יהיו בהם 102 אלף ...13 מיליוני מלים ו־25 אלף ...לעיון נוסף, שם ערך ...יותר מ־750 מלים ומיגבוע ...ושונה. זאת ועוד: ה„מיקרו־ ...והיא משופעת באיורים. ...השני, ה„מאקרופדיה", יכיל ...כים, גם הם מסודרים על־פי ...ובהם 4207 נושאים במאר־ ...במלים ו־125,643 נושאי־משנה. ...כל בכל ושתויע חלק זה על־פני ...מליוני מלים. כאן, ב„מאקרו־ ...יותר בנושאים לעומק ...שמים רחבים יותר בהשוואה ...השימושי שיופיע ב„מיקרו־ ...מספר המאמרים יהיה קטן ...בקצרה: ב„מאקרופדיה" ...יכלול דיון מבצה בנושאים ...של הדיון על כל צורותיו ...היסטוריה, מדע, טכנולוגיה ...ואמנות, ה„מאקרופדיה" היא ...בלום של ידע: הערך הגדול

ביותר שבה הוא „סין", המשתרע על 200 עמודות. „נאפוליאון" זכה, ל־משל, ל־90 עמודות. ואם ב„מיקרו־פדיה" מופיעים כל 35 נשיאי ארה"ב, אחד לא נפקד, הרי ב„מאקרופדיה" מופיעים רק ש ב ע ה מהם, הבול־טים והחשובים שבהם.

החלק השלישי, אשר לו הוקדש כרך אחד בלבד, הוא ה„פרופדיה", המשמש מדריך ל„מאקרופדיה" ואין לו דבר עם ה„מיקרופדיה". כרך זה, מכיל מיליון מלים, ומסודר על־פי נושאים — ולא על־פי אלף־בית — בעשרה פרקים, העולים בקנה אחד עם תפיסת הקדמונים לגבי הידע.

עורכי האנציקלופדיה מסרבים לא להשוות את המהדורה החדשה עם קודמותיה, שכן הזוגי שלה מתברר־תיה הוא לאין־השוואה בלי לגרוע הלילה מערך המהדורות הקודמות, זו הפעם ה„אנציקלופדיה בריטאני־קה" ראויה בהחלט לתואר „אוניבר־סיטה עממית".

ב„ועידת שיקאגו" השתתפו באי־כוחן של 13 ארצות. בעיקרם היו אלה נציגי ארה"ב, קאנאדה ובריט־ניה. כן היו מיוצגות ארצות אירופה והמזרח הרחוק. מן המזרח התיכון היתה מיוצגת ישראל לבדה, על־ידי גוטמן רבינוביץ', מנהל „מעריב", שכן „מעריב" הוא בא־כוחה של ה„אנציקלופדיה ברי־טאניקה" בישראל. מעניין לציין, כי באותם ימים עומדת ישראל בראש רוכשי האנציקלופדיה בעולם. בישראל נמכרו קרוב ל־1000 סדרות של ה־אנציקלופדיה בשנה שלושה, וחיינו עוברים מספר זה אילמלא המלחמה; ואילו במדינה דוברת אנגלית ועתי־רת־נכסים כדוגמת אפריקה נמכרו כ־2800 סדרות בסך־הכל. עובדה זו, והעובדה הנוספת שנציג ישראל הגיע לוועידה על־אף ימי־הזירום בארצו, תרמו לקבלת־הפנים החמימה שקיד־מתהו שם.

ראש המדברים בוועידה היה ד"ר מורטימר אולר, מראשי אוניברסיטת שיקאגו ורוח החיה באנציקלופדיה. הוא גם שקרא שמות לשלושת „ה־יצירים" החדשים והוא שהסביר ל־משתתפי הוועידה את דרך עשייתה של האנציקלופדיה החדשה. גם הוא וגם עמיתיו הטעימו, כי לדעתם ה־אנציקלופדיה היא אחד מנושאי ה־הישגים התרבותיים של 200 השנים האחרונות, וכי אפשר היה לחולל את המהפכה בדמותה ובתבונתה רק משום שהרווחים שנצברו ממנה הוש־קעו בשיטתה ובשיפורה. גם בכך הם רואים הישג תרבותי, — החזרת הרווחים לקהל הרוכשים והקוראים ב־דמות שיפורו של המוצר.

הוועידה התפצלה לקבוצות־עבודה בהתאם לארצו של הנציג. קבוצות־עבודה אלו טרחו השכם והערב בהבנת השינויים ובאפשרויות להפ־ביצם לקהל. סרטים מיוחדים, שהוכנו קודם לכן, פירשו את המהפכה וה־ציקלופדית ופקדו אחרי הוליך יצי־רתה. באחד הסרטים הופיע שחקן בריטי ידוע בתפקיד העורך הראשון של האנציקלופדיה, ויליאם סמלי (1795—1750), וכנגדו הוצב מנכ"ל ה„אנציקלופדיה בריטאניקה" בבדי־קנה (אגב, יהודי), והשניים משו־חחים על התפתחות האנציקלופדיה במרוצת השנים. בסוף הסרט מבקש סמלי להחליף את שלושת כרכיו ב־30 הכרכים של האנציקלופדיה החד־שה, שכן שוכנע, כי במשך הזמן שחלף למן הופעת ה„בריטאניקה" ל־ראשונה ועד עתה, הרחיבה האנושות את אוצר־ידיעותיה כדי כך שיש הצ־דקה לשינוי פניה של האנציקלופדיה. גר לרגלי הגורמים היתה העבודה שבשום מקום „באנציקלופדיה לא ייכתב כ י צ ד לעשות דברים, אלא שיובאו הדברים כמות שהם: היינו, אין מלמדים את הקורא כיצד להפי־ק מרקחות והרכבים, אלא מספרים על המרקחת עצמה.

ומדוע הופיעה האנציקלופדיה החד־שה דווקא ב־15 בינואר ש"ז? מפני שחל יום־הולדתו ה־75 של מנהלה העכשוי, רוברט הצ'ינס שמו. ויושב הביב זה התבדח, כי ב־15 בינואר חוגגים בני שיקאגו את יום־הולדתם של שני אנשים דגולים מן העיר הזאת — הגנגסטר אל קאפונה, ול־הבדיל אלף אלפי הבדלות, הוא עצ־מו. ומיד הוסיף: „אף־על־פי שאנו חיים בכל משבר האנרגיה, יש להוצ־יא מתוק מעז. הרי אם תתגשמנה הנבואות הקודרות, יהא על הבריות לראות פחות קולנוע וטלוויזיה ולק־רוא יותר ספרים. אראן יעוינו באנ־ציקלופדיה המשופרת, שעכשיו אפשר יהיה לקראה ולא רק לעיין בה... אבל לאור נרות".

אגב, לאנציקלופדיה המחודשת הוכ־נסו דברים שקרו עד 18 בדצמבר 1973, לרבות מלחמת יום הכיפורים וההכנות לוועידת־ז'נווה. העידכון ה־מאכסימאלי מתאפשר תודות לאמצ־עים הטכניים המשוכללים שבהן מש־תמשים לעשיית האנציקלופדיה, ובכלל זה מחשבים, הבעיות עודכית, אין אפשרות אנושית לשהגה יותר מכפי שעודכנה.

מן הראוי להזכיר, כי בוועידה הוצ־גו שאלות רבות — ביחוד על־ידי נציגי קאנאדה — לעורכי האנציק־לופדיה, שבהן הובע החשש מפני אמריקאניזאציה יתרה של ה„בריטא־ניקה". העורכים הכחישו זאת מכל וכל ועמדו על אופייה האוניברסאלי: אין אוניברסיטה גדולה בעולם ש־אנשיה לא שותפו במלאכה, ומאמץ רב הוקדש להקנייה תכונות „על־לאומיות" למפעל האדיר הזה.

אגב, מערכת ה„בריטאניקה" מוצי־אה גם אנציקלופדיה מיוחדת לגילאי 6—3, שהוריהם יוכלו לקרוא מתוכה לילדיהם ולהראותה להם כדי לצרף מראה־עיניים למשמע־אוזן. אנשי ה־„בריטאניקה" גילו עניין רב באפש־רות שאנציקלופדיה זאת תתורגם ל־עברית, וכאשר העלה הנציג הישרא־לי את החשש, כי יהיה צורך לשכתב ערכים מסויימים המכוונים לבני הד־תות ומדינה מיוחדת, הטעימו באוז־ניו, כי הערכים נכתבו על־מנת ש־יהיו שווים לכל נפש, בכל ארץ ובכל לשון. ההסכמה הישראלית ניתנה, איפוא — באופן עקרוני.

החשיבה הפראית

על ספרות ואמנות

מאת ד"ר אדיר כהן

קלוד לוי־שטראוס — החשיבה הפראית, עברית: אליה גילדין, עריכה מדעית וביאורים: אורה זינגרמן־ברינגרד, הוצאת „ספ־רית פועלים", מרחביה ותל־אביב, 1973.

כתביו של קלוד לוי־שטראוס, ה־נחשב מראשי האסכולה הסטרוקטו־ראלית באנתרופולוגיה, תרמו תרומה רצינית להבנה חדשה של המבנים התרבותיים היסודיים והחשיבה האנו־שית. מעשה ראוי עשתה „ספריית פועלים" בהוציאה לאור את תרגום ספרו המעמיק „החשיבה הפראית" המבוסס על מחקריו באתנולוגיה וב־אנתרופולוגיה חברתית. ספר זה הוא השלמה רצינית ויסודית של ספריו „אנתרופולוגיה סטרוקטוראלית" ו־„הטוטמיזם בימינו" בהם הניח ה־יסודות של עיונו: בכך נפתח פתח לפני הקורא העברי אל תורה אנ־תרופולוגית, שאינה מסוגרת סביב הבחנותיה המדעיות ובחינותיה המח־קריות השיטתיות, אלא מסקנותיה מהוות אתגר רציני להנחות מקו־בלות על ההסטוריה, מבנה התרבות האנושית, שלבי התפתחות התרבות, החשיבה הפראית ומבנה רוח האדם.

בפרקים מעמיקים ומאירי־עיניים בהתגמותיהם הרבות מנתח קלוד לוי־שטראוס את החשיבה הפראית, השי־בה שלא נמצא בה אי־סדר או עירבוביה. בהיותה מבוססת על ראיית־עולם דייקנית הריהי מנתחת, מבחינה, ממיינת, מגדרת ומשווה. הוא בוחן את הלוגיקה של אופני המיון הטוטמיים ומצביע על הדינא־מיקה הלוגית, שהיא תכונה מהמכוננות של המערכת. אם נתבונן, כבסיבה אחת, במכלול הפעולות וההליכים שהמחבר בוחן אותם בספרו, הרי הדבר הראשון שידהק לעינינו הוא כי היחסים המקשרים ביניהם הם יחסים של מערכת, ולא זה בלבד, אלא שמערכת זאת ניכרת מיד בשתי פנים: בעקביותה הפנימית וביכולת התרחבותה שלה, שלמעשה היא בלתי מוגבלת.

מתוך בחינתו את חשיבתם של ה־שבטים הפרימיטיביים ודרכי־היחס מגיע קלוד לוי־שטראוס להשקפה ה־שוללת את הדעה הרווחת כי העמים הפרימיטיביים מייצגים שלבים קדו־מים בהתפתחות האנושית. הוא מב־קש להוכיח כי לא קיים הבדל מהותי בדרך החשיבה בין האדם ה־תרבותי ובין האדם הפרימיטיבי.

במחקריו השונים מטעים המחבר שלא רק אשליה, אלא גם סתירה יש בנסיון להשיג את ההתהוות ה־היסטורית כהשתלשלות רציפה, ה־מתחילה בפרה־היסטוריה ולאחר מכן נמשכת בצורות היסטוריות. לדבריו כל התאריכים ההיסטוריים אינם מהווים סידרה, הם נימנים על מינים שו־נים. „הצופן המשמש לנו לגבי ה־פרה־היסטוריה אינו בגדר שלב מכין לצופן שבו אנו משתמשים לגבי ה־היסטוריה החדשה או בת זמננו: כל צופן מתייחס על מערכת־סימונים הניתנת־להחלה, לפחות להלכה, על כוליותה הפוטנציאלית של ההיסטו־ריה האנושית".

קלוד לוי־שטראוס מפריך את ה־אנטינומיה המדומה בין הלך־החשיבה הלוגי להלך־החשיבה קדם־לוגי. החשי־בה הפראית היא לוגית, באותו מובן ובאותו אופן שלנו. מבחינה אינ־טלקטואלית קיים שוויון בין הגזעים. אמנם ברור הוא כי התכונות שבהן מתרכזת החשיבה הפראית אינן אותן תכונות עצמן אשר להן נתונה תשו־מת־הלב של אנשי המדע. המחבר מבהיר כי בכל אחד מן המקרים הגישה אל העולם הפיזי היא מקטבת אחר: האחד מוחשי במידה מירבית, השני מופשט ביותר, מן הזווית של התכונות המוחשיות, או מזו של ה־תכונות הצורניות. לדבריו שתי דרכים אלו מובילות, מבלי שתהיינה תלויות זו בזו לא בחלל ולא בזמן, לשני סוגי ידע נפרדים, אם כי שניהם פוזיטיביים: הידע הנאור, שמצא את ביטויו בתיאוריה של המוחשי, ושע־דנו תורם לצרכינו העיקריים ב־אמצעות אותן אומנויות של הציביליזציה: חקלאות, גידול בעלי־חיים, טוויה וכדומה, והידע הנאור, המת־ייצב כראש במישור התפישה השכ־לית, ושהמדע בן זמננו הוא צאצאו.

קלוד לוי־שטראוס מבהיר כי ה־תרבויות השונות והתרבות שמצוה הן כולן ביטוי לרוח האנושית, ואי־אפשר לדבר עליהן במושגים של

קלוד לוי־שטראוס

עליונות או נחיתות. בכל מקום ובכל תקופה מקים האדם לפי צרכיו ו־תנאי החיים בהם הוא נתון צורות חברתיות שונות ומתאימות ומשתמש בשכלו על מנת להכניס סדר למציאות ולמצוא בה משמעות. מכאן: הנבו השווה שבכל התרבויות. הוא בחוזק מתנות, במבנה הבסיסי ה־אחיד של רוח האדם.

הסטרוקטוראליזם האנתרופולוגי של קלוד לוי־שטראוס הוא דגם יסודי של סטרוקטוראליזם שאינו תיפקודי, אינו התהוותי, אינו היסטורי, אלא הוא מבוסס על גזירה לוגית, בצורה מובהקת יותר מאשר בכל מדע־אדם אמפירי אחר. הוא דוחה את „קדימ־ויות התבררה לשכלי" ומחפש מתחת ל„יחסים הממשיים" סטרוקטורות ש־בהיותן „בלתי מודעות" אי־אפשר להשיגן אלא על־ידי בניית דגמים מופשטים, וגזירה לוגית מתוכן. ב־ספרו „אנתרופולוגיה סטרוקטוראלית" הוא מטעים: „אנו סבורים, שהפעי־לות הבלתי־מודעת של הרוח עיקרה בכפיית צורות על תכנים, וצורות אלה זהות ביסודן עבור כל אדם, מן ימי־קדם ועד זמננו, פרימיטיבי או מתורבת, כפי שמראה באופן מתון מחקר התיפקוד הסימבולי כפי שהוא מתבטא בשפה. לפיכך, הרי צורך ומספיק להגיע אל הסטרוק־טורה הבלתי מודעת שביסודו של כל מוסד וכל מנהג, בכדי להשיג עקרון של הסבר שהוא תקף עבור מוסדות אחרים ומנהגים אחרים, כמובן בתנאי שהניתוח מודרך־לכת כראוי" (הדגשה שלי — א.כ.). מב־טחיו הרבים של קלוד לוי־שטראוס מסתבר שהסטרוקטורות קורבת מה־„שכלי" או מרוח אנושית שהוא ל־עולם זהה עם עצמה, ומכאן קודמת לגבי התחברותי, לגבי המנטאלי ולגבי האורגאניזם. אולם, דומה שבהקשר זה יש מקום לשאלתו־תמיהתו של פיאז'ה: „מהו אותו הקיום של ה־שכל או הרוח אם איננו לא־התחברותי, לא־מנטאלי ולא־אורגאני?" (ראה: ז'אן פיאז'ה — הסטרוקטוראליזם, תרגם: ג.ב. קרוי, הוצ' „ספרית פו־עלים" עמ' 87).

בנסותו לאפיין את החשיבה הפראית מציין לוי־שטראוס כי „ייחודה ה־טבולי הוא היותה אל־זמנית; היא רוצה לתפוש את העולם, באמת, ככוליות סינכרונית ודיאכרונית". יחד עם זאת הוא מדגיש כי איננו הולך על כך שהתבונה מתפתחת ומשתנה בשדה העשייה: „צורת חשיבתו של האדם נותנת ביטוי לזיקתו אל ה־עולם ואל בני־האדם. אולם, למען יוכל הפראקסיס להתקיים כמחשבה, מן ההכרח שתחילה (במובן לוגי ולא היסטורי) תתקיים החשיבה: זאת אומרת, שיהיו נתונים תנאיה ההתחלתיים, בצורת סטרוקטורה אובייקטי־בית של הליכי הנפש ושל המוח, שבהיעדרה גם פראקסיס גם חשיבה לא יהיו במצאי". דומה שקלוד לוי־שטראוס מרחיק לכת ובהקשר זה יש עניין להעלות השגותיו של פיאז'ה, המעריך את תרומתו, אך מציין בצדק כי בניגוד לבעלי־חיים שאינם יכולים לשנות את עצמם הרי „האדם מסוגל היה לשנות את עצמו בשנותו את העולם, ולהבנות את עצמו על־ידי בנייתן של סטרוקטו־רות, בלא שאלו נמצאו קודם־לכן מ־בחוץ או מבפנים, בתוקפו של יעוד מוקדם, על זמני ההיסטוריה של התבניות אינה במשיטות ‚עריכה' של מרכיבים' — היא מעוך של טראנספורמאציות שאי־אפשר לערבבן באלה של התרבות או באלה של התיפקוד הסמלי, אלא שקודמו לשתי אלה ויצרו אותן. אם השכל איננו מתפתח בלא טעם, אלא בכוחן של נחיצויות פנימיות, שמגבילות צעד־צעד ובמידה את מגעי־הגומלין שלו עם הסביבה, התיצבות, הרי שהוא מתפתח כל הזמן מהווה או הולך עד לרמת האנתרופולוגיה הסטרוקטורא־לית של לוי־שטראוס".

לא קל הוא העיון בספר שלפנינו, וכדי לרדת לעומקו הכרחי להכיר את הנחות היסוד של המחבר בספריו השונים ובעיקר בספרים „הטוטמים בימינו", „אנתרופולוגיה סטרוקטו־ראלית", ו„גזע והיסטוריה", וכן את גישותיהם של אנתרופולוגים, פסיכו־לוגים ופילוסופים שהוא מתייחס אליהם ומתווכח עם גישותיהם כגון דורקהיים, מלינובסקי, רדקליף־בראון, לוי־ברי׳הל, ז'אן־פול סארטר ואחרים. כך למשל פרק „היסטוריה ודיאלקטיקה" הוא התפלמסות עם סארטר ועם גישתו, שהובעה בחי־בורו „ביקורת התבונה הדיאלקטית", ועם כל הטיעונים שמוהר המהדורתם מן הנראים ב„תודעתם ההיסטורית". מבחינה זאת ראוי היה להרחיב את נספח הביאורים של אורה זינגרמן־גריינגרד, המקל את העיון בספר ב־הבהירו מספר מושגים ועניינים ה־דורשים בירור, אך איננו מספיק כדי לסייע בפתיחתו של ספר חשוב זה בפני הקורא שאיננו איש המקצוע הכבר, כי הספר מעורר מח־שבות, דוחף לבחינה מחודשת של מושגים ומעלה גישה מקורית ונועזת להבנה חדשה של החשיבה האנושית.

חדוה הרבבי / שני שירים

אני רוצה אדם חכם

אֲנִי רוֹצָה אָדָם חָכָם.
כְּבָר שֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנִים
אֲנִי עוֹבֶרֶת גְּדוּדִים.
אֶת מְאוֹרוֹת הַיָּם
וְאֶת הַתַּנִּינִים
וְאֶת הָאֲדָמָה וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ —

וַאֲנָשִׁים בָּאִים לְצִמְתִּי
וּבִידֵיהֶם קוֹלוֹת וָרֵיחַ
וְזֵרִים.

רָחוֹק רָחוֹק אֲנִי רוֹאָה
פְּתָחִים, דְּמָמוֹת, וְשֶׁבֶר מַזָּלוֹת
עוֹלָה מִתּוֹךְ הַמְּעָרוֹת
וּמֵעֵבֶר צְלָלִים

אֲבָל, תָּמִיד, אֲנִי פּוֹרֶשֶׂת
אֶת מוֹתִי עַל צָרָה גְּדוֹלָה
שֶׁל שֶׁמֶשׁ
וְנִדְמֶה לִי שֶׁאֲנִי הוֹלֶכֶת
אֶת דָּמִי.

אֲנִי רוֹצָה אָדָם חָכָם
וְאֵינֶנִּי רוֹצָה דָּבָר בִּמְקוֹמוֹ.

אני רוצה אדם בלי כוח

לג. אלקשי

אֲנִי רוֹצָה אָדָם בְּלִי כֹּחַ
שֶׁיִּקָּחֵנִי בְּכָל לִבּוֹ
וְאֶת נַפְשִׁי יִקַּח לוֹ
כְּאַוַּת נַפְשׁוֹ
וְהוּא יִנְהַג בִּי בַּעֲדִינוּת, בְּרֹךְ.
בְּאַהֲבָה שֶׁלֹּא הָיְתָה כָּמוֹהָ
מִתְּחִלַּת הַשָּׁמַיִם וְעַד סוֹפָם

וְהוּא יִתְגּוֹדֵד עִמִּי
בְּכָל חוּצוֹת הַשֶּׁמֶשׁ
בְּכָל פִּנּוֹת הַשֶּׁמֶשׁ
בכל קצוות השמש
וְהוּא יַרְאֶה לִי אֶת הַטּוֹב
וְאֶת הָרַע וְאֵיךְ צוֹמֵחַ אוֹר
וְאֵיךְ נוֹשֶׁבֶת רוּחַ נְכוֹנָה

אֲנִי רוֹצָה אָדָם בְּלִי כֹּחַ.
הַשְּׁלֵמוּת הִיא דָּבָר חֲסַר מַטָּרָה.
עַל כֵּן, אֲנִי אוֹמֶרֶת.
צַעַר הוּא רַק צַעַר.
כְּאֵב הוּא רַק כְּאֵב.
אֲפִלּוּ הָרִים אֶפְשָׁר לְהָזִיז
וְלִקְרוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּכֹחָם לְקָרֵב.

אֲפִלּוּ הָרִים אֶפְשָׁר לְפָרֵק
לִפְעָמִים, כְּשֶׁאֲנִי רוֹאָה אֵיךְ
אֲדָמָה אַחַת נִמְחֶקֶת
וַאֲדָמָה אַחֶרֶת מַתְחִילָה
אֲנִי הוֹלֶכֶת אֶת הַבְּרִיחָה
וְאֶת כָּל כֵּלֶיהָ, מַהֵר
שֶׁאַבְקָן כְּלוּחָה מִבַּחַת בְּלִבָּהּ
וַעֲשָׂבִים שׁוֹטִים יוֹצְאִים מִכָּל גְּדוֹתֶיהָ.

אֲנִי רוֹצָה אָדָם בְּלִי כֹּחַ
שֶׁיִּקָּחֵנִי בְּכָל לִבּוֹ.

מאור אויר / מספרות העולם

הערכה לסופרים ישראליים בחו"ל ✱ בצרפת — רזון בפרוזה ועושר בשירה ✱ משוררים יהודים סובייטיים — בתרגום אנגלי ✱ מספר אמריקאי חדש מלהיב את הביקורת.

מאת סינד באד

...היא לקורא העברי להיווכח ...ספר ישראלי — ולא רק ישראלי ...ף צעיר — זוכה בשבחי הבי־ ...ולאומית. הנה כי כן, באלה ...יצא באוה"ב תרגומו האנגלי ...„מקום אחר", הרומאן של עמוס ...עניינו חיי הקיבוץ מצודה רם. ...ור פול צוויג, ראש המחלקה ...משווה בקווינס קולג' שב־ ...ק, מכיר — במוסף הספרותי ...„ניו־יורק טיימס" — כי עוז ...מחבר של „מיכאל שלי" (שזכה ...הביקורת האמריקנית), אשר ...את מקומו של עמוס עוז כ־ ...ממספרי ישראל וכסופר בעל ...קומה בינלאומית". „מקום אחר" ...נכתב שנתיים לפני „מיכאל שלי" ...יש מכמה בחינות כן הרומאן ...ליותר, אך יש בו עוצמה, ...ייקה המפתיע של חזון הכמה־ ...היהודי, שדווקא כעת, כאשר ...נתמסתה שוב בסכנה כזאת ...נקנית לה משמעות מיוחדת.

עמוס עוז

...הספור עוז כותב, כי „מקום ...אינגו „קו מנגנים: אותים מ־ ...מטופטים ורבים מחורששים ב־ קווים שטוחים מדי, ויש מקומות ש־בהם מנסה עוז להיות חכם יותר מכפי הצורך. אולם על־אף כל אלה, „כוחו של עוז כסופר ראוי לציון. אתה חש בפעולת דמותו של דור. לשונו, על־אף כל דימוייה התוסניים, מצ־טיינת בפשטות קפדנית ונבונה", צוויג סבור, כי מבחינות מסויימות „מקום אחר" היא יצירה מושכת יותר מ„מיכאל שלי" — וזה אומר הרבה. הרומאן יחזק איפוא את המוניטין של עמוס עוז כ„סופר צעיר בעל שיעור־קומה בינלאומי".

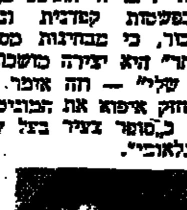

יהודה עמיחי

רומאן ישראלי אחר, שהופיע עתה באנגלית, הוא „לא מעכשיו, לא מ־כאן", של יהודה עמיחי. הרומאן, שפורסם באנגליה, נסקר בידי ג'ון מיקסוורד ב„ניו סטייטסמן".

המבקר מכנה את יצירתו של עמיחי צס אסופה סיפורים על הולפ־אצגג בהדברים — ברוחאי ומספר גרמני אנטי־נאצי, שמת בדכי ימי ב־1947 — הנסקית אף היא על ידו. והשי־לאה היא לבוזבת בורכרס, אך מיק־סורד מוצא לנכות „לא מעכשיו, לא מכאן" כרומאן כימיים בעירונזו ל־היסטוריה, בנוהיותו על מורכבותו של הנגיע האנושי. בזיקה התנ"כית שלו וב„הומור" הנדיבה לגבי השיר־ פות בחומא מה שאירע במתנות־הרי־כה. „בה בעת חכה שזו יצירה מא־ריכה־ברברים ומתמשכת בהיות־בה לגבי אדם המנבה עם חשובי המשו־ררים של ישראל. הספר הוא יותר מדי שלשלת של „פגיעות כתרות" ה־מתקשרות רק על ידי אישיותו של יואל („גיבור הספר")".

✱ ✱ ✱

אם נשפוט על־פי מה שהשבועון „לה נוול אובסרואטור" מביא לידיע־תנו, קשה לומר, כי לקורא הצרפתי צפויה שנה מעניינת במיוחד מבי־חינת היצירה המקורית.

בשנת 1974 יתפוס דווקא המספר האמריקאי הנרי ג'יימס (מת 1916) מקום בולט, לפי עשרה יצירות מפרי־עטו עומדות להופיע בתרגום צרפתי. כן יפורסם מבחר שירים של אנדריי ווזנסנסקי, מן הבולטים ב־משוררי ברית המועצות של ימינו. ביותר נראה יהרום לקורא הצרפתי את ספרו האחרון „יוכנו של סבלולי".

אבל מה בדבר יצירות צרפתיות מקוריות?

ובכן, יופיע... הפרים של אלן רוב־גרייה, „גלישה מתקדמות של תע־נוג". קלוד מוריאק עומד לפרסם ספר בשם „הזמן העומד־כגוע", זכ־רונות האתמול הכהה. בפעם הראשונה יופיע בצורת ספר־כיס „יומנו של גנב", יצירתו המפורסמת של ז'אן ז'נה. יפורסמו הכרכים ה־12 וה־13 בכל כתבי אנטונין ארטו, שהאחרון שבהם הצמרירה האבסורד לו לו כה הרבה. בגלה הביא לשלוש ביצירותיו על הסוריאליסטן רנה קר־ויל, שהמבן נהג בו שלא בצדק מאז חוף „העידן הסוריאליסטי" בספרות צרפת.

והנו זה... פרס להפתעות.

✱ ✱ ✱

כספרים של פילוסוף צרפתי בן־זמננו שבהתוקלו בחוסר האבות וב־חוסר ההבנה של קבוצת פוזיטיביסטים הגיוניים בריטיים, הניף ידיו בראש ואמר: „ובכן, אילו נבצר ממני ל ד ב ר לכם לכה אני כהכמון. אבל אילו היה לי פה סבתור, היה יכול ל נ ג ן לכם את כוונתי". במידה מסויימת תופס הדבר לגבי „הרגע" של רחיה מוניה שהופיע לאחרונה בפאריס.

רח'ה מוניה הוא פילוסוף, וספרו הוא פילוסופיה כשירה, פילוסופיה על אודות מה שאי אפשר לבטא על ידי הגוות. הקוראים הם שיחרצו אם זו איפוא פילוסופיה, או שמא שירה. ו־אולי אפשר להשיב על שאלה זו ב־הציגנו קושיה נוספת: האם לאו מסה הוא פילוסוף או פייטן?

כי ספרו של רח'ה מוניה יש בו דמיון כמויים לאפוריזמים הסתומים והמגרים למחשבה של לאו טסה או הרקליטוס. „מורי־דרכנו הרוחניים איבדו את לשונותיהם", כותב מוניה בהקדמתו, „הבה ייעלבו ארבעים יום במדבר". אולם אם עצה טובה היא זו אם לאו — דבר זה לא יוכרע בעצמו. הצורך להתנקות על ההוויה (ועל הכלים לבטאה) יש לחוש בה כתוכו. המחשבה והשירה יש לראות בהן כשתי תחושות נפרדות, שאינן מספיקות כל אחת לעצמה, אלא כש־ליבות זו את זו. המבקרים נוטים לדעת, כי מוניה חש, בלי ספק, ב־צורך זה, הדבר מוביל אותו עד לעברי פי המשבצות של הכלים.

מה עניינו של „הרגע"? ובכן, קודם כל העלובה הרגע ומסתרי ההיכדרות. הוא בודק את המציאות ברבה שבה תיתכן רק מציאות פיוטית. בקטעים פיוטים קצרים חותר מוניה להנית הגבות מסויימות, בעטיל לעבר אותן כלים אדירות „הזרה" ו„אלוהים", אך בשירה חוק הוא, שאסור להזמר להר־טפסס בעטייה על הנהה התביה. זו שגיאה מקובלת על פילוסופים. לומר כי מוניה נכשל בה בספרו יהיה בלתי־הוגן: אלוהים ב„הרגע", הוה הנבחו מוצקה ככל שתהא. הא צריך שם לבשתי חנייים, הויה שאי־אפשר לבטאה.

✱ ✱ ✱

מבחר שירים של יוסף ברודסקי, המשורר היהודי־רוסי, שאחרי משפט כפורסם ומאסר הותר לו לצאת את גבולות ברית המועצות (הוא עקר לארה"ב), הופיע עתה בתרגום אנגלי בארה"ב.

ארתור כהן, סופר ומבקר, חולק ל־ספרו של ברודסקי בן ה־33 שבחים רבים. בעמדו על העובדה, כי רוסיה היא ארץ רוצחת־משורריה, וכי רק מעטים מגדולי משורריה של ברית המועצות מתו בשלום על משכבם, הוא קובע, כי יוסף ברודסקי הריהו „גדול משוררי הדור". ספרו — אומר כהן — משמש הוכחה לעוצמת ה־מלה החיה בסדקי השתיקה.

במרכז עולמו של ברודסקי עומד המשורר: אדם צעיר, כאהב, אב, גולה, יוצא דופן, נוסע, נודד שמימי, יהודי, נושא בשורתו של ישו, יורש השפה, יוצר לשון חדשה, שליט צו־רות מסורתיות וממציא צורות חדשות. ומהו העולם הסובב את הציר הזה? שתיקה, שינה, מיתה העוטפת בתכרי־כיה את הנצח, הבטחות גן־עדן או גיהינום, פקודות החיים שאינם יוד־עים כליה, בריאת צלם, שבה מציין אלוהים רגע כמויים ככפקל בתוכו את ההתחלה ואת הסוף של דורות־ האדם, המיתוסים והאבטיפוסים של יוון העתיקה. ברודסקי שואב הוראה מן התנ"ך, דאנטה, גיתה, לב שסטוב, ניקולאי ברדאייב, ולאדימיר סולו־ביוב, אגדות הבריאה וגלגוליהן המ־סורתים־קבעה בנוהם הרוסי. ולא פחות כזה יוסף ברודסקי הוא קול

יוסף ברודסקי

ערבי כאוה, שאין לו דבר וחצי דבר עם הזיוגה־הראווה של המשוררים המפורסמים הסובייטיים, שארה"ב קיב־לה בפנים כה מאירות בשנים האח־רונות. יש לו גירסה צדק כעלו, קטווה ומלאת־כותה, שהוא מציג כנגד האנטי־הומאניסטים, ובכיצומן של ה־זורות — אך לא הגיבור — הגבו־רות שהוא מכיינטר בתן בעולמנו, הריהו נושא חזון שאינו בדיוק יהודי־קלאסי. ולא נוצרי־דוגמאטי, אלא משהו שאפשר לתארו כמשיחי.

כהן מציין לשבח גם את התרגום, מעשה־ידי ג'ורג' קליין (שכתב על המיקבצים בשירי ברודסקי, אך יותר על התרגום), שלעתים מגיע להישגים מזהירים.

✱ ✱ ✱

ואם נגענו במשוררים כותבי רוסית. באנגליה הופיעה ביוגראפיה של ה־משורר הרוסי הגדול — והיהודי — אוסיפ מאנדלשטאם, שמת במחנה־ריכוז סטאליני ב־1938. הביוגראפיה נכתבה בידי הפרופסור קלארנס בראון.

רונאלד הינגלי, הסוקר את הספר ב„סאנדיי טלגראף", מציין, כי פרופ' בראון הקים נדבך נכבד נוסף בחקר־חייו של מאנדלשטאם, שעדיין רב בהם הסתום. זו תרומה ראוייה־לשבח, המשלימה את זכרונותיה של אלמנת המשורר, נאדייז'דה מאנדלשטאם, — „תקווה על־אף הכל" — שתרגומם ללשונות המערב הוציא מוניטין למ־שורר הגדול וצייר תמונה בלתי־נש־כחת מזוועת החיים בימי סטאלין.

ספרו של בראון איננו מנסה לתאר את חיי מאנדלשטאם בשלמות, אלא מסתפק בסתימת הפרצות שנותרו אחרי הביוגראפיה הקודמת, בשאבו מחומר שליקט בקשרנות מרובה, שנים הרבה, מכתבי־עת של מהגרים רוסיים, מ־ראיונות עם שרידים קשישים של התקופה ההיא, וכיוצא באלה. החומר — אומר המבקר — מרתק, עוצר־נשימה ומוגש כהלכה.

פרופ' בראון נזהר מפני גישה פש־טנית כדי אל מאנדלשטאם כאבטיפוס של קרבן הסטאליניזם. אבל הוא היה קרבן — בין השאר. לאחר שכתב שיר־לעג על סטאלין — שאינו נמנה עם מיטב יצירותיו — נורע בנסיבות לא־יהודיות במחנה של עצירים פולי־טיים אי־שם במזרח הרחוק. זו היתה גולת־הכותרת של עשרים שנה מכל תחת עולו של המשטר הסובייטי, שכן ריחו של המשורר הבאיש עוד זמן רב בטרם הגיעו רדיפות הסופרים לשיאן בשנות השלושים.

בין השאר מגלה בראון, כי מאנדלשטאם עסק, לפרנסתו, בעיתונאות — ובכלל זה עשה ראיון ארוך עם הו צ'י מין (שאז היה ידוע בשם אחר) ופירסמו במאמר על־אודותיו ב־1923...

✱ ✱ ✱

המספר האמריקאי ג'ון גארדנר קנה לעצמו שם ברומאנים שפירסם עד כה: הוא זרח ככוכב־שביט בנוסח חדש שמצא להיסטוריה היהודית, „חורבן אגאתון" (1970), — הרומאן הראשון שלו, „תחייה", שיצא לאור ארבע שנים קודם־לכן לא זכה לתשו־מת־לב — ואורו התעצם ב„גרנדל", סיפור האגדה האנגלוסאכסית של בא־אולף מנקודת־מבטו של המיפלץ, ש־הופיע ב־1971. זיקוקין די־נור טכניים עדיין יוקדים בספרו „דיאלוגים של אור השמש", שהופיע בשנת 1972, אך עלילתו כבר נטועה במדינת ניו־יורק של המאה הי"ט. תשוב נשתלהב ב־„יאסון ומדיאה", פואימה אפית ענקית ומלאכותית, שראתה אור בראשית ה־שנה החולפת, והנה נפל המיטאור אר־צה ונצטנן: בימים אלה פורסם רו־מאן חדש של גארדנר, „זה הניקל", מעשה המתרחש באזור הרי הקטסקיל בימינו, וגיבורו הוא הנרי סומס, אדם שמן חולה־לב, המנהל ושמנו גודרת בעטיים של הבריות המזדמנות אל מסעדתו הפתוחה כל הלילה.

המבקר כריסטופר להמאן־האופט קו־בע כמוצא שלל רב על יצירתו החד־שה של גארדנר. הסופר הקריב הרבה על מזבח המציאות שבה הוא מטפל עכשיו, אך הדבר לא היה אלא ל־זכותו. הוא יצא נשכר מן הויתור על האש והעשן המיתוסביים הקוד־מים שלו, ובהשתמשו בסגנון עשוש, הסתייע בהלך־נפש פאסטוראלי. גאר־דנר מגלה לקורא עולם נפלא במשי־כתו, עולם של ממשות, של נהגי־משאיות הנעצרים בדרכם בלמים כדי לסעוד את לבם באישון־לילה, של איכרים המצפים לגשם בנוף שאלגנר מסתיר כמעצויות מורכבות. זהו עולם חזק כאין כמוהו בתחושת־המקום שלו, — כדי כך שכאשר שני אחים זקנים עו־קרים לפלורידה, הורג האחד את מעבגש אך ורק משום תחושת העקירה הפור בין השרשים. בעולם קבוע ומוגדר זה הרע הוא הרגשה מוקדמת של משהו כאיים הצומח בחלקת הירקות; השטן הוא קטאל המנסה לכפות ילד קטן ל־צמין בקיומו של השטן; והמקרה הוא לוח שאתה מנסה עליו את שר־מת מהלומותיך כדי לזכות בשפע. ב־קצרה, יפה עשה גארדנר שירד אל־ינו, אל עולמנו ואל חיינו הארציים — קובע להמאן־האופט — והנרי סומס הוא הטיפוס הנוגע ללב יותר מכל דמות אחרת שברא גארדנר עד הנה.

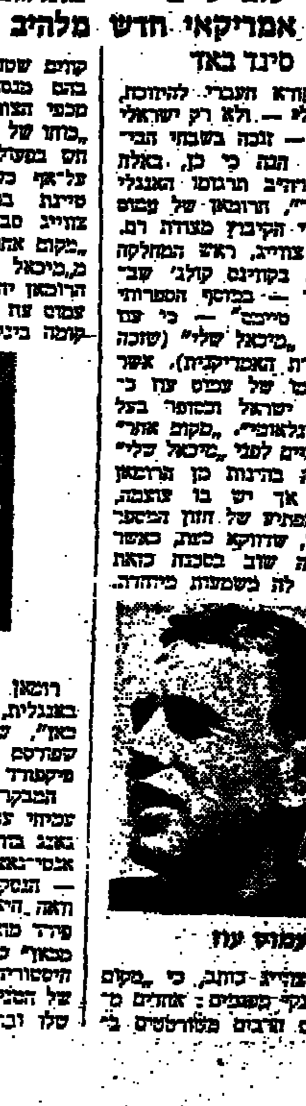

هكذا من الأصل

مكان من الأصل

...פחה - בסלע...

שירה לילדים

מאת שולמית לפיד

אגדה עמיר פינקרפלד, אני שר באושר, שירים לילדים, ציורים: נחום גוטמן, מסדה, 1973, 57 עמ'.

* יהונתן גפן, הכוכבים הם הילדים של הירח, שירים לילדים, ציורים: נורית גפן בצר, דביר, 1974, 36 עמ'.

סופרים הכותבים לילדים מאריכים את משך ילדותם־הם, ובבואם להעשיר את חיי הילדים־הקוראים, הם עצמם יוצאים נשכרים. כך אם מדובר במשוררת ותיקה כמו אגדה עמיר, אשר כתבה עד היום עשרות ספרים לילדים. וכך במשורר צעיר כיהונתן גפן, אשר זה לו ספרו השלישי לילדים. אין ספר דומה לספר (ואף אסור שיהיו דומים!) אך כיון ששני הספרים ראו אור באותה תקופה וכיון ששניהם נכתבו עבור בני השש והשבע, מעניין לערוך השוואה ביניהם. שניהם משתדלים לשוב ולראות את העולם בעיני ילד, אך יהונתן גפן עושה זאת כדי שימצא הילד את עצמו בשירים ואילו אגדה עושה

אגדה עמיר

זאת כדי לגלות לילד הקורא את העולם שמעבר לעצמו: י. גפן מנסה להחיות את ילדותו ואילו אגדה מבקשת לחלק עם הילד את חכמת החיים שלה.

מבחינתה של אגדה עמיר, להבין פירושו לאהוב. שיריה עוסקים בתופעות טבע. לא בתופעות המרעישות, אלא הללו שהן בהישג חושיו של הילד: התפתחותם של בעלי חיים, גלגוליהם, יחסי הגומלין ביניהם. היא מספרת על גולם ההופך לפרפר, על ראשן שהיה לצפרדע, עגלים בשדה קמה שהפכו ללחם, גרעין שהפך לעץ נותן פרי מלא גרעינים. היא מגלה את הנסתר מן העין כשהיא משתדלת לעורר את הילד להתבוננות, לסקרנות, לחקרנות פוריה.

באשר למבנה, הגיעה אגדה עמיר לצליליות שאין למעלה הימנה. מעטים הם המשוררים־לילדים היודעים לבטא במשפטים פשוטים וזכים רעיון עשיר ומורכב, כפי שהיא עושה זאת. כדי ללמד את הילד הקורא כי הנחלים זורמים אל הים, היא מספרת על טלה בירקון, היורד ועולה על פני הגלים, פוסח על גנים, כפרים, גשרים, הגיעו אל מרחב הים. המילים משולבות בתבנית והשיר כולו צבע תנועה ורגש.

„אני שר באושר" מעוטר בציורים חביבים מאד של נחום גוטמן, מעין ציורי־ילדים, שמייט הבולים וכמה דמויות ונקודות צבעוניות ברקע כהה.

גם שיריו של יהונתן גפן אינם עוסקים במאורעות או במבצעים יוצאי דופן. השירים, כמו עולמו של בן השש, בנויים מגוונים של מציאות מוכרת, יומיומית. אך זהו המהלך ל־פני שהופך לגדוש, זהו התפר הדרוג והכבר, כאשר נפגשנו בהם בפעם הראשונה. י. גפן מעלה בזכרונו המילוי את העכשיו והכאן של הילדות כשהוא צופה ונצפה, בעת ובעונה אחת; הוא הילד והוא גם המבוגר, המתאר בהומור פלתני.

תמונת העולם המטושטשת הופכת למשהו מוצק יותר, מגובש יותר, לעיניו של בן השש. בוטח בעצמו

יהונתן גפן

ובסביבתו מעז בן השש להסתכן ולצאת להרפתקאות מחוץ למסגרת הבית והמשפחה. בכתה אלף הוא פוגש ילד צהוב, ילד אדום, ילד בישן וילד סתם. למראית עין צבעוניותם היא אמצאה חרוזית, אך בשירים המוקדשים לכל אחד מהם מתגלים הם כילדים בשר ודם, נוגעים ללב ביחודיותם התמה, באי־מודעותם ל־עצמם. פרט יבש מצטרף לפרט יבש ועל סמך איסוף העובדות הקר הזה נקבע יחסו של הילד־המספר אליהם. הנה, הילד הבישן לא מלוכלך ולא עקשן, הולך רק בצדדים, על החול, מתחבא מאחורי וילונות וחלונות. ו־הילד הכי קטן בכתה, הכי קטן ב־ספור והכי קטן בהפסקה ובשמטפל־מים הוא עומד על ארגז ומגיע ל־מורה עד לחגורה רק בסוף השנה, פתאום אחרי התפילות. הוא „גם בן שבע וגם מטר ועשרים".

השירים מקיפים למעשה שנה אחת בחיי הילד, גבור השירים: גיל שש עד שבע. זהו גיל מיפנה, אשר בו יוודע הילד, בין השאר, אל הכלים אשר יהפכוהו לבן בית בתרבות האנושית: כתיבה, קריאה, חשבון, מלאכה, אמנות ומעל לכל: ספרים! בספרו של יהונתן גפן יוודע למציאות שירים רבת פנים, המשקפת הן את המציאות והן את עולם הדמיון. בין השירים מן הסוג השני, אהבתי את „ספור צרע על מלכים", המספר על המלך מלכימלך ושני בניו אלף־בלף „שהיה הכי גדול / ושלט בכל הפלך / מבריצה עד אשתאול"... זהו מעין זמר־עם אשר עד כאותה גומר לקראו הוא כבר מזמור לו מעצמו.

בד בבד עם אותה לבביות עדה בה מצליח יהונתן גפן ליהפך לבוגר בן שש, הוא מהוה את ההליך המכיבה הילדי, את זה המעקב הדפק, ההתגרחי, של הילד אחרי המבוגר, כאשר הפנים נשואות אל בסנו השמגה של האופה או אל מכ־שיר הגילוח של הדוד והמחשבות חולפות להן לאיכן בתוך הכינגרה ההכוכה, הפרטית האישית של ה־ילד ההולך בהלם לתומו. קרוב ל־ודאי כי גם מבוגרים יהנו מן הספר ביחד עם בני השש והשבע.

„הכוכבים" מעוטר בידי נורית גפן־בצר, בציורים שיש בהם בסריות־נות.

שתי התחלות

מאת זהר שביט

ענת פיינברג: צל הזמים, ספרית פועלים, תשל"ג, 195 עמ'.

קורינה: כעין תשובה, ספרית מקור (אגודת הסופרים ליד „מסדה"), 1973, 118 עמ'.

„צל הזמים", רומן ביכורים ל־מספרת צעירה, נחשף ברגישות רבה עולמה הפנימי המגוון של שולה, סטודנטית המתגוררת בביתה של אשה זקנה ליד חוף ימה של תל־אביב ו־רוקמת עם בעלת־הבית שלה מערכת יחסים מורכבת. לאט לאט משתלטת הזקנה על חייה של הדיירת הצעירה, המודעת להשתלטות זו ואף מעוניינת בה. שולה הולכת ומשתעבדת לזקנה ולבית הישן המתפורר שליד הים המשקף את עולם השקיעה הפנימי שלה, כשברקע יחסיה המתפוררים עם ידידה, שרגא. הזקנה מגלמת את העבר הגולל לתוך הזכרונות, ואילו שרגא עשוי אולי להבטיח את העתיד. כאשר מפסיקה שולה את לימודיה ונתקת כמעט כל מגע עם העולם שמסביבה, היא מוותרת למעשה על שרגא, וגם יחסיה עמו הופכים לחלק משיגרה משעבדת תפלה. הצעירה מוצאה את חיותה בזכרונות העבר שלה ושל בעלת־הבית ובתה המבוגרת, הממל־אות את־אט את חייה. תחילה היא מתמכרת לזקנה כלאם ואחר כך היא מתמכרה לה כילד.

הרומן מתרחש בשני זמנים: זמן ההווה מסופר בגוף שלישי ואילו ה־עבר, הזכרונות המקוטעים, באים ב־גוף ראשון, במונולוג המבטא את רגישותה הנפשית של שולה. הערה אל העבר מסגירה את לבטיה בהווה ואת סרובה לחיות כאשה מבגרת. וההתרחשות החיצונית מצטמצמת ביותר. מבעט שגורתית, כשיגרת רחוב תל־אביבי ששוכניו הם בני המעמד ה־בינוני, קשישים בדרך כלל — היא ניגודה של ההתרחשות הפנימית ה־מורכבת. יכולתה של ענת פיינברג לא להרגיע בין הכוח הבינורי ולהימנע מ־סכמנים חיצוניים ביהורים ויחד עם זאת לעורר עניין בקורא ראויה לציון.

לעומת רומן ביכורים מעורר ציפיות זה מאכזב הספר „כעין תשובה", אף הוא רומן ביכורים למספרת צעירה. גם בו נסיון לחשוף את עולמה הפנימי של אשה צעירה באמצעות וידוי ארוך, שזמנו במלחמת יום הכיפורים. תוך וי־דוי, במקלט, נשמעות החדשות ב־„קול ישראל" ו„קול קאהיר", ותפקידן כפי הנראה ליצור תחושה אפוקליפטית שבתוכה מספרת הגיבורה הגיגים על חייה ומהרהרת בבעיות קיומיות שונות. סדר הזמנים נשבר, אך קשה למצוא הצדקה לטכניקה זו פרט, אולי, לקשיי ההיחשפות של הגיבורה. גם הלשון מסורבלה ונעה ברמות שונות תוך עירוב בלתי נהוג של לשון יום־יום ולשון צחיקה כביכול. עירוב זה אינו יוצר משמעות והוא מעיד על קוצר רוח ולא על יכולת. אחר שה־קורא מארגן לעצמו את סדר המאורעות ומבין מתוך קטעי הדברים מה מבקשת המחברת לומר מתברר שה־דברים הם בנאליים לחלוטין ואינם מצדיקים מבנה „מורכב" כעין זה ש־מוצע לו. הפער בין היומרה הטכנית והתמטית לבין התוצאה הספרותית ה־מגמגמת חריף במיוחד. בצד הרומן הראשון של ענת פיינברג המפתיע ו־מעורר ציפיות, הרי הרומן של קורינה אינו אלא יצירת ביסר ומרגיזה.

קובץ צנוע על המלחמה

מאת ישעיהו אביעם

ביוזמת שניים מראשי המרכז ל־תרבות של ההסתדרות, המשורר של־מה טנאי והסופר נחמן הניר וכבי־כתם — יצא לאור בימים אלה קובץ בן 170 עמוד בשם „ימי המלחמה — פרקי השירי תשל"ד" המיועד לחיילי צה"ל בחזיתות.

קובץ זה אינו מתיימר לעסוק ב־פרשנות או אף בתיאור כלא של מהלכי המלחמה. הוא בא לתת ביטוי להשתקפות לחימתו של צה"ל בשתי החזיתות, בעיקר בשלביה הראשונים, כאשר כוחות הצבא הסדיר עצרו ב־גופם את צבאות מצרים וסוריה. הקו־רא ימצא כאן מסמכים חדים משל ראש הממשלה והרמטכ"ל, הודעות רשמיות ופקודות־יום, אך בעיקר כתבות של סופרים צבאיים, סופרים ועתונאים, משוררים ואנשי־מחשבה, כפי שהתפרסמו בימי המלחמה. כמו גם ציורים של כמה מטובי הקריק־טוריסטים.

החומר נלקט מהעתונות הישרא־לית ומכתבות שהופצו על־ידי דובר צה"ל, וכן מפירסומים של פיקודי הדרום והצפון.

„לא נגענו מתוך הכרה בלאתי אוחרים הערכים, בבעיית אירועי הימים הראשונים למלחמה, שנה־גים לפרושים שונים ונמנענו במת־כוון לנקוט כל עמדה לגבי פרשנות זו." לגבי אופיו של הקובץ אומרים הם: „הלקט המוגש כאן אינו מתי־מר לשקף את מאבקם של כל חילות צה"ל על יחידותיהם השונות במלואו. עודנו נרעשים את רחם ואדירהם של ימי המלחמה וכל רשימה ורישום ש־קיפו את אלה נראו כשרים ומתאי־מים לקובץ הצנוע הזה."

ואכן, קובץ „ימי המלחמה" הוא שי נאה ביותר לרבבות חיילי צה"ל ה־משרתים בחזיתות השונות בצפון ובד־דרום, כשם שהוא חומר הראוי לקרי־אה ולעיון גם לציבור הרחב, ובעיקר לבני הדור הצעיר.

ספרית שמואל לחובר

כ־7,000 ספרים בנושאי יהדות: ספרות עברית, מקרא, הסטוריה של עם ישראל, פילוסופיה יהודית, תל־מוד ולשון עברית — ספרייתו של הספרן והביבליוגרף שמואל לחובר ז"ל, יימסרו לאוניברסיטת ת"א ב־טקס שיתקיים ביום רביעי 9.1.74 בספריה המרכזית ע"ש סוראסקי ב־אוניברסיטה.

שמואל לחובר נהרג לפני כשנה בתאונת דרכים בגיל 70. הוא חיבר ביבליוגראפיות של פישל לחובר, אחיו הבכור, שכתב את הולדת ה־ספרות העברית החדשה. שמואל ל־חובר חיבר ביבליוגראפיה גם ל־עבודות ברל כצנלסון, דוד בן־גוריון, א.ד. גורדון, משה שרת, זלמן שזר, וכן — פושקין, גורקי, גיטה, היינה, שילר, הוגו, ביאליק, דוסטויבסקי, קפקא וטולסטוי.

ספריו, שנתרמו ע"י המשפחה ל־אוניברסיטה היא, יעשירו את אלפי הסטודנטים וכן את מכוני המחקר ובמיוחד את מכון כץ לחקר הספרות העברית.

בטקס ישתתפו בני משפחתו של שמואל לחובר, וראשי המכונים ה־מכונים באוניברסיטת תל־אביב.

רבי המכר לסוף שנת 1973

מאת יעקב העליון

האם רבי המכר המתפרסמים כאן משקפים נאמנה את הטעם ברבע השנה האחרון הסוער של 1973?

מן הטעם, התשובה רק תהיה קרובה למציאות, שכן רבים מן הספרים ה־מוזהים לנו, בסרך כי בגד הספרים שביניצ, הותה בתקופה זו דרישה רבה לספרות קלה, — ספרי בתה, בלשים, בין — שנשלחו אל החיילים בחזית על ידי קרוביהם או על ידי מתנדבים, שולחי חבילות שי „לחייל האלמוני" היקר.

האם זו הספרות שהעפנו בה? כמה חכמה הילים בהרו לבו כי החילים בזמני אליהם הבעיני נצרם על כי אינם זוכים בספרות טובה באמת.

ראוי היה שיערך סקר, נאמר על ידי קצין החינוך של צה"ל, כדי לבדוק מה באמת רוצים החיילים לקרוא. האם אינם שבעים ב„בלשים"? אולי, האם הם מסוגלים להתרכז ולקרוא ספרות טובה?

מצב לעניננו: נניח לבד כי ה־רשימה בתיחסת לכל שלושת החדשים האחרונים של 1973. יש ספרים שנדרשו מאוד בכל התקופה ה־מגזינה לבעלה ולצופם אחרים ש־היו לרבי מכר רק בנובמבר או באוקטובר. מסיבות מובנות, לא יכלו על להפריד ביניהם.

תופעה „הגיבור" מיוחדת מבחינה בי־לזה בספר „סיפורי": לכל אחד מ־כותבת הסופרים — היינריך בל, אפרים קישון והנרי שריה — שני ספרים במה. אל „הבוקר" של בל נוסף „המטה קבוצתית", אל קישון X 25, גם „הר בפסך" ואילו אל „פיפר" נוספת ברבי המכר, גופה עוד ספר של שריה — „בנקו".

לסוף „ספרים אחרים" נכנסו ארבעה ספרים חדשים: „בולקצת עם", „הספר השלים", „ירושלים, עיר ללא חומה" ו„זכרונות בן גוריון". ארבעה מן הספרים באשר זה הם ספרי בית אל הדרכה.

בספר הסיפורת מלבד שלושה ספרים שנכתבו הם במקור א־בלחמה.

על כור „ספרי הילדים" והתהלכה הטלויזיה, נבון יותר הבנית לילדים שהוקרנה, הבינה — שלושה ספרים — „מי מכיר את פילפי", „הבריחה של פילפי" ו„גילגי" — בי־מקומות הראשונים, הוריה לשלושה הספרים היתה בלתי רגילה, למותר לציין, כי שלושתם אינם אלא ספר אחד בעיבודים שונים, שכתבה ע"י הסופרת השוודית א. לינדגרן.

עד שלושה ספרים הם סיפורת ד־ארבעת האחרים ספרי בדע לנוער.

בכור „ספרי שירה" אין חדש, כי מלבד בניתה של הספר „נער שב מן הצבא" (יצחק טלן), הכיבה כובר בה.

אנו מודים למו"לים ולמו"לים ול־ספרית שסייעו לנו בהכנת הרשימה: תל־אביב: ספרית פועלים (אלנבי 73), סטימצקי (דיזנגוף 11, רמת אביב), סטימצקי (אלנבי 107), ספרי (נחלת בנימין 30), יבנה (אלנבי 153), בוקאת (אלנבי 35), פרייזן (בן יהודה 160), לכה (אבן גבירול 150), מנור (אחד העם 14), אליה בית (אלנבי 17). ירושלים: ל.א. מאיר (שלומציון המלכה 4), שטיק (שמאי 12), השלוה (בן יהודה 36). חיפה: שקם (פרץ 32), ספרי „הגבע" (128 כרמל), סטימצקי (העצמאות 82). פתח־תקוה: ביכנת אריבר (חובבי ציון 15) ביאליק (ההסתדרות 22), נתניה: ספרי דיזין (גלילין 32), באר־שבע: א—ב, שירותי תרבות (קקל 189). ואחרים שלא רצו ב־פרסום שמותם.

סיפורת

(הסדר נקבע לפי דיווחי המו"לים)

1. הר בפסך — אפרים קישון, („מעריב").
2. פיפר — הנרי שריה („בוסתן").
3. בנקו — הנרי שריה, („בוסתן").
4. זה זה זין — דן בן אמוץ, („ביתן").
5. הרוזים — ברנרד מלמוד, („עם עובד").
6. ביקתה — היינריך בל, („מסדה").
7. והי הדף — נעמי פרנקל־בר־גור, („עם עובד").
8. מגילת מן מיכלה — אבכל בתנתה, („עם עובד").
9. 25 X קישון — אפרים קישון, (הוצאת האור של מסדר המבהון והספרית „מעריב").
10. המטה קבוצתית עם גברת אחת — היינריך בל, („ביתן").

ספרים אחרים

(הסדר נקבע לפי דיווחי המו"לים)

1. רגל של מבט — יעקב העליון, („עם עובד").
2. הלם העתיד — אלוין טופלר, („עם עובד").
3. יאיר הורי, סיפורו של סבור — אהרן דולב — יאיר הורי, („בוסתן").
4. פרקי יומן שוה התיכנו — קלונל היינריך בירנבאום, („עם עובד").
5. אני המושבניים — ג'ין ואן לואיק גודל, („עם עובד").
6. בולקצת עם — הרמן פ. מארק, (ספרית „מעריב" — סיום לייף).
7. הספר השלים — יהונתן גפן, („מסדה").
8. ירושלים, עיר ללא חומה — עזרו בנדמן, („שוקן").
9. זכרונות בן גוריון — (3 חלקים) דוד בן־גוריון („עם עובד").
10. איש איש ומלמד — קונרד לורנץ, („הדר").

ספרי ילדים ונוער

(הסדר נקבע לפי דיווחי המו"לים)

1. מי מכיר את פילפי בגרב־ארוך — א. לינדגרן („עם עובד").
2. הבריחה הגדולה של פילפי בגרב־ארוך — א. לינדגרן („עם עובד").
3. גילגי — א. לינדגרן, („דביר והרות").
4. ביזה האריך — ארתור בזיה, (ספרית „מעריב", סיפריה לנוער).
5. הים, הבנבר — מאה פנקס, אירה דביר, („מסדה").
6. המפבר — א. סמארקר לאוטפלד, (ספרית „מעריב" סיפריה לנוער).
7. חללים מצבית — הלב דיבני, („יבנה").
8. התגשמת מפלי חיים — ציק טינברגן, (ספרית „מעריב" סיפריה לנוער).
9. המבר פסטיבל — ליבה הירשקוביץ, („הקיבוץ המאוחד").
10. דירה להשכיר — לאה גולדברג, („ספרית פועלים").

ספרי שירה

(הסדר נקבע לפי דיווחי המו"לים)

1. שירים שבכתבים — דוד אבידן, („א. לוין אפשטיין").
2. שירים 1945—1969 — יהודה עמיחי („שוקן").
3. משמרות עד תייל — לאונרד כהן („שוקן").
4. שירי רחל — רחל („דבר").
5. נער שב מן הצבא — יצחק טלן, („א. לוין אפשטיין").
6. כל השירים — דליה רביקוביץ („הקיבוץ המאוחד").

הופיע

השליח – חייו ומותו

של

אנצו סרני

רות בונדי

ספר על חייו הסוערים, מלאי מאורעות דרמטיים בפעולותיו בארץ, באיטליה, עירק, מצרים וגרמניה ועד משימתו האחרונה שנגמרה באופן טרגי בשליחותו כצנחן לגרמניה בזמן המלחמה בנאצים.

ספר בלתי רגיל על אישיות בלתי רגילה שכל חייו הוקדשו לשליחות מופלאה להתומתו של העם.

הוצאת עם עובד

מתי קראת ספר טוב לאחרונה?

בעירום באה הורה מאת פנלופ אש

מה קורה כאשר אשה יפה — צמצעה בהיידלשטאיין של עצמה — מחליטה לטבוע בעירום של נשים אחרות ולהרוס את חייהם שכהבי? התשובה — ברוטאל ורפה נה המטעשע וה„סקסי" ביותר של השנה. 12.80

זוגות מאת ג'ון אפדייק

„רומאן מפורט ומקיפים של אוטיביות מיניה". (ניוק וורלד) * „מבחים חדשים אל המבוך על הדרה־פתני — הקרב הנילשע בלא תוך בין גבר לאשה, בין חרות להתפרצות יצרים, בין המקובל לבוטרי". 14.80

המעש מאת ג'ראלד פראנק

פרשת ההתנקשות בלורד מויין בקהיר בידי שני לוחמי חרות ישראל, „מהיר ונדוש מותח" (קים אנגלר טיימס) * „נתח היסטוריה מסופר בסלוא דיוקו והדרה. קל לקרוא בו, אך קשה, קשה עד להתעיד לשכחו". (סאטרדיי רוויו). 9.80

הסליל הכפול מאת ד"ר ג'יימס וואטסון

הסיפור הדראמטי המלא של תגלית הד.נ.א. — מקור החיים ופרס נובל 1962, רבימכר עולמי וספר הובה לכל המתענין במדע. 9.80

הקרב האחרון מאת קורנליוס ראיין

כ־430 עמודים עתירי־דרישה על השבעות האחרונים של מלחמת העולם השניה. האמה העדינה שתרתק את המתעניינים בהיסטוריה או במדיניות — ולא רק אותם. עשי צילומים. 12.—

יום הדין מאת ברנרד מלמוד

רומאן־לילה מעובר על פרשת בייליס, בעיבוד חופשי מעל ומעלה כאה לגדול הסופרים האמריקאיים. 12.—

ריבות, כבושים, ממתקים ויינות - תוצרת בית

ריבות מפרי העונה, בירקות האורגלים, מוקפאים וגלי) חמוצים, ירקות ופירות כבושים, צ'אטני, רסקים ורטבים, ממתקים, יינות וליקרים — הכל במו ידיך, באיכות גבוה ובזול! 14.80

קאראטה לצעירים מאת מאסוטאטסו אויאמה

מאון הקאראטה היפאני מציע קורס שלם. בסיפוט וכנאיה הטונות. בקאראטה (ספורט וקרבה רגה והדרכה). ספר שיסקו בכל צעיר בשהיו עצבי ויהפוך אותו לאדם הדע. 10.80

— • —

השג בכל חנות ספרים, או שלח צ'ק המתאה להוצאת „לדורי", ת.ד. 9047 ת"א ותקבל את הכתוב בדואר חוזר, המשלוח על חשבוננו.

ספרית־פועלים ספרים חדשים

יורם קניוק
סוסעץ

הסיפור המבורר של „מבטל שלי להשלוים, הווה למעלה „איש בן כלבי", עוקר בכל ספרותו ביחד אל בקלות חיו, אל אבהות השחנה מבין אב לבני, בין בבר לאשה, המאן מעונין שמתלקח תל־אביב ...

לודוויג ויטגנשטיין
טראקטאט לוגי־פילוסופי

לסטודנטים ולכל שוחר השכלה ודעת

קארל דויטש
החופש ללמוד

בספר, המיועד להורים ומחנכים בכל המגבר המוראי ... עליו להעלות להורים ...

מרכז הבניה הישראלי

אירועים

תל־אביב
בבית המהנדס, רח' דיזנגוף 200

הרצאות

א) ביום שלישי 15.1.74 בשעה 20.30
תתקיים הרצאה על הנושא:
תיכנון נמלים מבחינת בנין ערי
המרצה: ארכ' א. אפרת
יועץ לתיכנון, משרד התיירות

ב) ביום שלישי 29.1.74 בשעה 20.30
תתקיים הרצאה על הנושא:
הצעות לשיטות חימום בארץ כי
המרצה: אינג' י. מרר
מרכז הבניה הישראלי

ירושלים
בית המהנדס, רח' הלל 35

הרצאה

ביום רביעי 30.1.74 בשעה 20.30
תתקיים הרצאה על הנושא:
הצעות לשיטות חימום בארץ כי
המרצה: אינג' י. מרר
מרכז הבניה הישראלי

חיפה
בית המהנדס, מדרגות דור

הרצאה

ביום שלישי 22.1.74 בשעה 20.30
תתקיים הרצאה על הנושא:
תיכנון נמלים מבחינת בנין ער
המרצה: ארכ' א. אפרת
יועץ לתיכנון, משרד התיירות

באר־שבע
בית יציב

הרצאה

ביום חמישי 31.1.74 בשעה 20.30
תתקיים הרצאה על הנושא:
הצעות לשיטות חימום בארץ כי
המרצה: אינג' י. מרר
מרכז הבניה הישראלי

הנהג, עצירת רכבך לחייל,
זכות היא ולא חובה

מרכז ההסבר
שירות הפרסומים

המיעוטים בישראל
* מאת: אורי שמר
בתוכן: מגמות כלליות, ההתפתחות הדמוגרפית, המבנה העדתי, קוי הריכוזים הגיאוגרפיים, תנאי כלכליים, המבנה החברתי, מערכת החינוך, הפוליטי, ההסתדרות כגורם במגזר הערבי, התרבות, רשימה ביבליוגרפית.
170 עמודים * המחיר

על יהודי ברית־המועצות
סקירות, עדויות, תעודות.
166 עמודים * המחיר

יחסי החוץ של ישראל
* מאת: פנחס אלי
בתוכן: במלול יחסי ישראל־ערב, ישראל והעולם, ישראל בזירה הבין־לאומית, חלקם של החוץ בפיתות המדינה, הגורם היהודי.
97 עמודים * המחיר

אנחנו הם וארץ ישראל
* מאת: רפאל רו
בתוכן: היהודים — עם אחד, זכויות הערבים בא"י, „פלסטיניה" ומדינת ישראל, הערבים, התנועה הציונית ומדינת ישראל, ירושלים, האנטישמיות הערבית והיחוף הערבי־נאצי, במשלות ערב והתנועה הלאומית הערבית, הסרוב הערבי. 82 עמודים * המחיר

חוקים להגנת הדייר
* מאת: ד"ר זאב גן
הסברת החוקים בלשון פשוטה עם דוגמאות להם
36 עמודים * המחיר

שואה וגבורה
בתוכן: מאמרים, עדויות, זכרונות, תעודות.
93 עמודים * המחיר

קווים לתולדות השואה
* מאת: ישראל גוט
ספרון כלוה הצלובים. בתוכן: תורת הגזע, הנאצים על גרמניה, האנטישמיות בגרמניה, הגירת היהודים מגרמניה, גירוש היהודים באוסטריה וצ'כיה, רדיפות בפולין, כיבושי הגרמנים, השמדה, מבצע הרצח, חיסול היהודים באירופה. 40 עמודים * המחיר

שיעורים בממשל
בתוכן: מדינה ומהותה, תולדות המשטר בישראל, הרשות המחוקקת, הרשות המבצעת, הרשות השופטת, נשיא המדינה, המדינה, העיר. 80 עמודים מנוקדים * המחיר 3

להשיג את כל הפרסומים במקומות המכירה הבאים:
* ירושלים, המדור בירושלים, רח' בן יהודה 2, טלפון: 224803
* חיפה, כרמל, רח' הרצל 49, טל: 663694
* תל־אביב: א. ספרים לעם, רח' יבנה 7, טל: ...; ב. שירותי תצוגה של פרסומי הממשלה, רח' ב' 29, הקריה, טלפון: 255286

כל הרוכש 50 עותקים — מפרסום אחד או מפרסומים שונים — יקבל הנחה של 20 אחוזים בשירותי המצוגה של פרסומי הממשלה, רח' ב' מס' 29, הקריה, תל־אביב

...קה של ל. מאג...

הופיע!

„אלפים יצאו היום מן התפילה ישר לחזית".

„יהי רצון כי תפילותיהם יעמדו להם ולנו במערכה גורלית חדשה זו אליה נכנסים צבאות ישראל".

במלים אלו סיים האלוף (מיל.) חיים הרצוג את דברי הפרשנות שלו ששודרו במוצאי יום הכיפורים, אור ליום ה־7 באוקטובר 1973.

הימים הנוראים

29.11.73—6.10

עשרים ימי קרבות מרים וכמעט ששים ימים של תפילה וחרדה, של מתח ודאגה, של ניחושים והערכות, של הלך־רוח, של מבוכה ושאלות, משתקפים בשידורים אלו ובספר זה.

הוצאת ויידנפלד וניקולסון ירושלים וספרית „מעריב"

המחיר 9.75 ל"י

להשיג בחנויות הספרים או ישירות באמצעות התלוש הר"ב

לכבוד ספרית מעריב ת.ד. 20208 תל־אביב
א.נ.
אבקש לשלוח אלי את הספר „הימים הנוראים"
מצ"ב המחאה ע"ס 9.75 ל"י מס. ______
משוכה על בנק ______
שם ______ ת.ז. ______
כתובת ______
תאריך ______ חתימה ______

• הכנסות המחבר קודש לנפגעי המלחמה •

ספרית מעריב

ספרים חדשים — עין ראשון

יהדות

מבאר החסידות „הדיוט מתרתר"

חבר קיבוץ משמרות יקאל פלס, עוסק בשאלות הקיום האנושי וב־בעיות מציקות של שאלות ה„למוד־שנים עליהם", בדרך כלל „בכה", בין השאר עוסק המחבר ביעודו של עם ישראל החל ממבט חילוני על ספר בראשית ועד ימות המשיח העתידים לבוא.

ישראל, הווה ונצח

הזיקה הבלתי פוסקת שבין עם יש־ראל וארץ־ישראל והמשמעות הרוח־נית והיסטורית של מדינת ישראל מוסברות בעיקר לעם היהודי בתפוצות בספרו של הפרופ' אברהם יהושע השל, שהופיע סמוך למלחמת ששת־הימים באנגלית והוא מאחרוני ספריו של המחבר. הספר תורגם לעברית ב־ידי דוד בר־לבב מלווה איורים מאת רבקה כהן („ישראל, הווה ונצח" מאת אברהם יהושע השל, הוצאת הספריה הציונית שליד הנהלת ה־הסתדרות הציונית העולמית להוצאה עברית של כתבי א"י השל, ירושלים, תשל"ג, 228 עמ').

סוציולוגיה ומדיניות

דיוקנו של סטודנט ישראלי

מיהו הסטודנט הישראלי, מהן ג־ישותיו האישיות והאידיאולוגיות, מהי זיק־תו למדינה ויחסו למקצוע שהוא לומד — על שאלות אלה ואחרות מנסה להשיב מחקר סוציולוגי מקיף שערכו רינה שפירא וחוה עציוני־הלוי מ־אוניברסיטת תל־אביב. („מי אתה ה־סטודנט הישראלי?" מאת רינה שפירא וחוה עציוני־הלוי, ספרית אופקים, הוצאת „עם עובד" תשל"ג, 250 עמ'. המחיר: 7 לירות).

מדיניות ארה"ב במזה"ת

המדיניות האמריקנית כלפי המזרח התיכון בשנים 1943—1973 נסקרת ב־מחקר מקיף, המבוסס על מקורות אמריקניים, ישראליים וערביים. ל־תועלתם של הקוראים, שינצלו את הספר כחומר־עזר אוניברסיטאי, מו־באים בו מסמכים בלשון המקור וב־ביבליוגרפיה נרחבת. („ארצות ה־ברית והמזרח התיכון" מאת סיפאל יזהר, הוצאת „עם הספר" תשל"ד, 174 עמ'. המחיר: 18 לירות).

ספרי שימוש

הדקדוק כיסוד בהלכה

כללי דקדוק וחידושים לשוניים ה־מובאים בתלמוד לוקטו, מויינו נערכו וסודרו ב־11 מדורים וגובשו למער־כת שלמה של שפה ודקדוק בתלמוד. מתוך מערכת זו באר המלקט שהוציא לאור את המונח „הדקדוק כיסוד ב־הלכה". בשני חלקים — מנגנון ד־דקדוק. הספר אינו מכיל חומר דקדוקי המצוי בתלמוד ושאינו יסוד להלכה וחומר דקדוקי הקשור בתלמוד ב־הלכה ובענינים אחרים — מובא מ־מנו רק מה שקשור בהלכה („הדקדוק כיסוד בהלכה" מאת יצחק יעקב ילין, הוצאת מוסד הרב קוק, ירושלים, תשל"ג, 356 עמ').

הטיפול בילודים ובחולים

ב„ספרית לאחות" הופיע הספר ה־רביעי בסדרה הראשונה ובו שני סימ־פוזיונים בנושאי סיעוד: האחד דן בטיפול בילודים בעת הלידה ואחריה, בחדר הילודים; השני דן בהדרכת חולים. הוא מהווה סיכום תפקידי ה־אחות בהדרכת בני־הנוער כאבות־לעתיד, וכן בהדרכת חולים בשחרו־רם, לקניים ועוד. („החידושים בסיעוד", קובץ מאמרים מתוך דבעון אחיות בארה"ב, תורגם מאנגלית בידי דליה פינברג, הוצאת „עם עובד", תל־אביב, תשל"ד, 254 עמ', המחיר: 13 לירות).

אמנות

יצירות גראפיות של נוער יהודי וערבי

אלבום יצירות גראפיות של 30 בני נוער, יהודים וערבים, שנעשו בבית־הספר התיכון העירוני המקיף בבאר־שבע, הופיע בהוצאת הורסט ארדמן, בול (שווייץ). המשתתפים הערבים הם נערים בדווים משבטי הנגב וכן נע־רים מהכפר אבו־גוש שבקרבת ירו־שלים. לאלבום הקדמה בארבע שפות — עברית, ערבית, אנגלית וגרמנית. האלבום נדפס בגרמניה והופץ בארץ בידי הוצאת ראובן מס, ירושלים.

משפחה - כסלע איתן

מאת רחל אנגל

[...] גלעדי הוא הראשון בין [...]שראל הוותיקים אשר אנו עדים [...]תערוכת־יחיד מקיפה — לי־[...] לאחר המלחמה. בבוקר ה־[...]עברה, שעה קלה לפני מועד [...] הערוכתו (בגלריה שבבית [...] מצאתי אותו, מוקף שלושים

אינן שוכחות את עשרים השנים, בין 1929 ל־48', שבהן היה האמן חבר קבוץ אפיקים). הוי רישום „עטיה", ועיבוד השחור־לבן הנדיב שלו (ב־מכחול וגוש שחור בתוספת צבע לבן) עושה אותו איור־צבעוני.

רישום אחר, המבוצע בעט ודיו, מכונה בפי גלעדי „בית הורי"; וכך זוכר הצייר את בית הוריו עוד מימי

אהרן גלעדי — משפחה במושב — רישום עט ודיו

ילדותו: אמא שקועה בעבודת־התפי־רה שלה ליד שולחן מלבני ענקי, אשר סביבו מרוכזים גם רוב בני המשפחה האחרים — אותו שולחן, שהיה כעין סמל למרכז, למרכז־כובד, שסביבו התנהלו חיי המשפחה.

דמויות אדם גודשות גם את ה־אקוורלים. דמויות אמנות מעגלות, מלאות, ודמויות ילדים נבנו נוער, וכתוספת, לפעמים גם דמויות של אבות, אבות־עובדים, אבות־פועלים, שתורו עיקים הכיונה מיום עמלם.

המנוחזה של קירות אולם [...] מוכן ומזומן להסביר ולספר [...] אומר לי אהרן גלעדי, [...] זה שלי הוא „המשפחה", [...] היא לדעתי הדבר החשוב [...] שיש לנו. ביחוד עכשיו טוב להדגיש את הדבר: עלינו [...] את המשפחה, היא יסוד ל־תמיד היותה יסוד קיומנו, גם פוזרים בגולה היום, ודוקא בארץ, השובה לנו המשפחה היא צריכה להיות כמו סלע שעליו אנחנו יכולים להישען.

[...] גלעדי דומה הוא עצמו לסלע [...] עמד שם לפנינו, מוצק וכבד. המשפחה — מה איתן יותר, לאריטון־לעיצוב ביצירתו יותר [...] עשרות שבים מציג גלעדי [...] המשפחה, המשפחה בקיבוץ — [...] האוכל, על הדשא, אמהות [...] ילדים, אם צעירה תינוק ב־[...]ה, ושנים או שלושה ילדים [...] יותר מחוזקים בשמלתה, נצמ־[...] גופה. המשפחה במושב, ומה [...] נשים ביצירת של גלעדי את [...] משפחה גם בעיר.

משהו מעייף מגמה, ומעורר [...]קים בתערוכה כזאת היום: טוב [...] ביטוי לערכים הבריאים, אנו־[...] שלא התמסמסו, מין שמרנו־[...]זהות כאן גלעדי בציוריו מאכ־[...] המשפחות העגיגיות, משפחות [...]ת, מסורבלות קמעא, ו... בוך

העיר והראשים

כמעט בכל שנה חוזרים ומבקרים בארץ זוג האמנים הישראלים בלה ברזל ובעלה סימה ברזם, שהלכו ב־1951 לפאריס והשתקעו בה. לפני 10 שנים, באחד הטיולים שלהם לספרד, מצאו להם פנת־עבודה באי פורמנטר־רה, ומאז הם יושבים ומציירים שם במשך רוב חודשי השנה. בחדשי השנה המוקצבים הנותרים הם סובבים בעולם, מציגים (מוכרים) את אשר ציירו ב־אי, — בשוויץ, ביפאן בארה"ב, ול־עתים גם בארץ.

הפעם הביאו אלינו כל אחד מהם את מבחר עבודותיו, ובתערוכה משו־תפת מוצגות הן עכשיו בגלריה גלמה, ברחוב גורדון.

בלה ברזל מציגה את ציורי השמן [...] האגף הגדול של אולם־התצוגה [...] ברזם מציג גם צבעי שמן, גם [...] בצורים, באגפו האחר של האולם — [...] וכל לך שתי תערוכות נפרדות ושונות זו מזו.

בלה מציירת, כמו מתוך כורח כפייתי, ראשים, ראשים וראשים. ראשי נשים, ראש מתוך ראש; לפע־מים מגלגלת אל הראש גם חלקו ה־עליון של גוף האשה, הגוף הופך גוף־אשה קטן אגר: זרועות לופתות ראשי ילדים; — „אם וילדיו", הוא שם אחת התמונות; „ארבעה ראשים" נקראת תמונה אחרת, „דמות ודיוקנה", „קין", „לילה ויום" ו„כרובגט", הם כולם בעצם רק שמות שונים לנושא

במוזיאונים ובגלריות

האנוך והרחוב הדחוק. השבה בכל ציוריה.

ירושלים של שלום

המנוחזה של סימה נושאן אחד ויחיד אף הוא — אך לא מתוך כורח, אלא מתוך רצון. הנושא הוא: ירושלים.

ירושלים של סימה היא כעין סמל המופיע בצורות שונות. על פי רוב מסמלת כאן ירושלים את השלום, יונים לבנות, למשל, יונות־שלום, ה־מנופפות על פני ירושלים העיר. או הקשת, הקשת בענן שבשמי ירושלים, ויש ירושלים באווירה שונות, וב־תאורות שונות, ירושלים של בוקר, של דמדומים, של שקיעת־החמה ה־אדומה כאש.

פסלונים צעירים — בגיל בשל

בבית מגיה ביאליק מציגה הגברת נוזמה אמתה זו הפעם הראשונה מ־פרי כפיה. זהו מיבחר פסלים קטני־מידה הראויים לתשומת לב.

נוזמה, העובדת זה עשרות שנים ב־תפקיד אדמיניסטרטיבי ב„מגן דוד אדום", החלה ללמוד אמנות רק לפני שמונה שנים. עכשיו, סמוך לפרישתה מתפקידה הגיעה, סוף־סוף, לכלל הח־לטה: מעתה תקדיש את כל עתותיה לעבודה־היצירה האמנותית.

למעלה כשתי עשרות פסלונים — בטרקוטה, גבס, פה ושם גם בברונזה או אף באבן. — מוכיחים כשרון־מלי־דה המתגלה עכשיו פתאום, גם בלא הכנה ארוכת־שנים, ובלי נסיון־יצי־רה מוקדם. קרבת המשפחה של ה־אמנית לחנה אורלוף, מסבירה, אולי, את סגנונה כשרונה. מורותה הגדו־לה ירושה, כמדומה, את יכולת העיצוב בחומר, את כושר הראייה המיוחד ב־מינו, את החיבה לאנשים, את האהבה לתואר של האיש הפשוט, לתאור ה־אנושי שבאיש — גם אם איננו מה שמכונה „פשוט".

הנושאים אותם בוחרת לעצב בחומר, גם הם בעצם דומים מאד לנושאיה של חנה אורלוף. אך כאן יש ואולי ה־תהיה: מה חלקה של הקרבה ה־משפחתית, ומה חלקה של ההשפעה בבחירת נושאים. תהיה כזאת מעורר למשל הפסל „זוג צפורים" המזכיר כל כך את פסלה הסימבולי של חנה אורלוף — של היונה והנץ בשרתה, המסמלים את העם היהודי בשפרוני ב־טורף. אך אין ספק שבוחנה אותו היצה בעלת כשרון ויכולת בזכות עצמה. פסלון כמו „משפחה שלמאה" או פס־לונים אחרים, הכבשיליים במין תמר־בת מקורית של נאיביות מצד אחד, בשלות ובגרות אנושית מצד שני, ואף באהבה עיצוב השופע הן חיבה — מוכיחים זאת.

התום פרובלמטי כלשהו מעורר ב־תערוכתה של נוזמה התמונות והתבלי־טים העשויים פוליאסטר או אלומיניום. הפיסול, העיצוב בשלושה ממדים, הוא כמדומה הקרוב ביותר לליבה של אמנית זו, שגולתה פתאום, בגיל בשל.

קראמיקה של ל. מאג'רו־מינץ

מאת נעמי בנצור

[...]דיר המרוחה שבביתה (ברחו־[...] לוין) ערכת עתה לאה [...]בה תערוכה־נושא שבה מ־[...] אלו בצד אלו, יצירות־פיסול [...] שלה ויצירות מכוירות משכבר. [...]ת המוביל אל הסטודיו נראה [...] בתוך מחות המעלה עולם שעל [...] עשויות: חברה של רעב, בדי־[...]ולי גם אל־שפיות. את העולם [...] מייצגות דמויות נשים שקועות [...]הן נפולים. והן מכוצות בתוך [...]לצד הנשים הללו הישובות על [...]ות בוחות נכחן, נמצא לול־עץ [...] יתוקות בני־דמותן של הנשים, [...] לשוא להחלץ מבעד ל־[...]ות כלאם. מרוד־עץ עשויים [...]קה אף הם הגיגים והעוסרים [...] בניגוד לאותם אנושיות יהודה [...]בם.

[...]הודיו עצמו אפשר לעקוב אחר [...] שונים בדרכה האמנותית של [...] מג'רדמינץ. הקהל מציורי־שמן [...] אשר הודד לפליטה מתקופת [...] דרך יצירות שיש בהן משום [...] בין ציור ועיצוב פיסולי, אל [...] שוקי הפיסול שולטים בהן

[...]ורות שבהן משולב הציור ב־[...] נראות לרוב כאיקונאות. דמו־[...]ים מצוירות על גב מקפות [...] קראמיקה גדולות המאפי־[...] של מימדיהן ומורכבותן על [...] שבתוכו. חוסר שיווי־משקל [...]ים לשני היסודות הללו, הציורי [...]לי, להיראות זרים זה לזה. והו [...] שאינו שלה יפה ואינו משכנע [...] הפיסולי שלה.

[...]רות עיין רב היצירות מן [...] התערוכה, בפלאסטיות וב־[...] הבמוי שלהן, אותן בובות [...]קה מוצעות בתן בדמיר־אנפין [...] מאורגנות למצבים אנושיים [...] באחת היצירות נעשה נסיון [...] בצורה פלאסטית את יצר ה־[...] וההשאיפה לקידוב בהגדרה ה־[...]ית: דמויות אדם שעופות כספ־[...]על גבי קרש לבן אבני. כולן [...] על איבר הלכל אחת הבוחה [...] יש כהן הנושאות ראשן קוד־[...] בעד האמנית מרכיבת אותו [...]. אחרות — שכובות כבר על [...]. באשר המאמץ כמעט הכריע

[...]יה אחרת בולט האינדיבידואל־[...] המתאמץ לעצבו דרכים הוגות

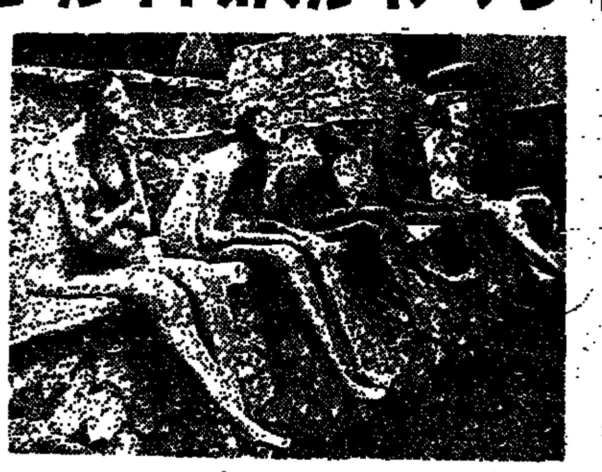

לאה מאג'רדמינץ — קהל — קיראמיקה

מול ההמון שהתרגל ללכת במסלול אחד קבוע. את ההמון מייצגת קבו־צת בובות יושבות בצוותא ונראות כנצצות במעגל. דמות בודדת אחת סוטה מהן. קו שוזר מרוסק העוקף את החבורה מצביע על הדרך שה־יחיד בחר ללכת בה למרות שהיא כרוכה בבדידות ובבידוד. ביסוד צורני בדרך מקורית זו למצבים אנושיים מופשטים מלווה באמצעים פלאסטיים שונים המדגישים את הרעיונות: ה־מגע הויזואלי הנוצר בין צבעים שו־נים שבהם צבועות הבובות, בינן ובין לוחות העץ שעליהם הן נתונות, בין הטקסטורה של העץ וזו של הקראמיקה, מוסיף מימד של דר־מאטיות, מדגיש את הניגוד בין היחיד והקבוצה ותורם להבנת הרעיונות ש־מאחורי אותם „מצבים".

מיניאטורות של פאול פוקס

לפני חדשים אחדים נערכה בבית האמנים בירושלים תערוכת מיניאטו־רות. בין היצירות המוצגות, אשר רק חלק קטן מהן יצאו מגדר מוד־מסים קטנים דגנו על האיכויות הנד־רשות למיניאטורה, בלטו אלה של פאול פוקס. בימים אלה מוצגת תע־רוכת־יחיד של האמן בגלריה „אנגל" בירושלים. בתערוכת־יחיד זו בולטים עוד יותר אותם יתרונות אשר אפיינו את יצירותיו שהוצגו אז באותה תע־רוכה קבוצתית.

פוקס הוא אמן־עולה אשר הגיע לא מכבר מרומניה. בארץ כרוצאו הערכו בתחום המיניאטורות ואף הוזמנה להציגן בתערוכה בפאריס.

במבט ראשון נראית התערוכה כ־תערוכת־בולים צבעונית. כל המו־צגים גדולים אך מעט במימדותיו של בול בגודל בינוני. הרקע השחור שעליו מודבקים הציורים „מכתוך" אף הוא את מימדיהם ומבליט את צבעוניותם. לפני שנראים הפרטים הזעירים במדויק נראות המיניאטורות כאלו הדו הקטנה של ציורי הרנסאנס, הן מבחינת הנושאים והן מבחינת סולם הגוונים. דיוקנאות שעל גבי מיניאטורות אחרות נראות כאלו הן היקף לדמויות־תבליט שעל גבי מט־בעות רומיים עתיקים.

במבט מקרוב אפשר לגלות כי התמונות הללו אינן אלא חלק מ־עלילה סוריאליסטית עשירה מורכבת מעשרות פרטים.

על אחת המיניאטורות, למשל, נר־אה זוג דמויות מפוארות, מלך ומלכה אולי. הכתרים אשר לראשיהם מעבירים אותם אל עולם בעל תוקיה משלו שבו כתר יכול להיות גם כלוב וכד צפור כלואה. בציור אחר נראה מינור בחברת ציפור ארוכה־כנפים, כשהם נשקפים מצל גוף מגוררי. בתוך הגוף — דמות אדם קפואה הנראית כאגדודה אשר אינה מודעת כלל למאורע הפיוטי המתרחש כ־עליה.

שתי מיניאטורות אחרות בהן נראות דמויות אדם אשר שרשי־עץ משתר־גים מהן, מזכירות את עולם הסמלים של מאגרים ושל הלפגנג הוטר איש האסכולה הפנטאסטית הוינאית.

מבחינה צורנית, אין הפרטים הללו, המשורטטים בקפידה רבה יוצרים תחושה של דחיסות ואינם מכבידים על המיתבר. על אף המימדים הזעי־רים מצליח האמן לשמור על איזון בלא בין כל חלקי הקומפוזיציה ולתת מרחב־מחיה מספיק לכל פרט ופרט. מבחינה תוכנית לעומת זאת, לא תמיד ניתן להשתכנע מנחיצותם של פרטים שונים לבנית העלילה. דומה כי פוקס אינו מסתפק בסמליות מצומצמת ומנסה להפוך כל מרכיב בציורו לסמל בפני עצמו. משום כך קשה לקבוע בודאות אם אכן קיים קשר בין רבדי העלילה השונים.

כך למשל, נראים באחת המיני־אטורות שני דיוקנאות־נשים. למעשה אלו שלש דמויות שכן השלישית משולבת בדמות פרפר ואינה נתפסת במבט ראשון. במרחק — נראית דמות אדם ועירה תלויה על עץ. לעץ עצמו — דמות אשה בתנוחה־זיקוק. קו־ם מתח סובב בין דמותו הטראגית של התלוי ובין אותו עץ מרקה. הקשר בין הדמויות המתבשלות ובין הסביבה שלצידן נראה מקרי בהחלט.

אותו עושר משמעויות המופיע ב־יצירות רבות, „חונק" במידה רבה את העלילה ומכביד על הבנתה. עושר זה נמצא בניגוד בולט לאותו שפע צורני מאורגן היטב שאין בו משום גודש.

השבוע בבית הסופר בירושלים

בית הסופר על שם חיים נחמן ביאליק(?) — בית הסופר

18.1.74 — 13.1.74

יום ראשון 5.00 אחה"צ	סופרי ילדים ויצירותיהם — פגישת עם עודד בורלא. מנחה: מנחם רגב.
7.30 בערב	סימפוזיון על הנושא: „הספר והסרט כחוויה אמנותית". משתתפים: הסופר חנוך ברטוב, פרופ' אליהוא כ"ץ, הבמאי דוד פרלוב. מנחה: ד"ר י. ניר. במסגרת הדיון יוקרן סרט.
יום שני 5.00 אחה"צ	סדנא יוצרת — שירה. מדריך המשורר ס. כרמי.
יום שלישי 5.00 אחה"צ	סדנא יוצרת — פרוזה. מדריך הסופר יורם קניוק.

חשוב לקבלני בנין

פיגומים ממתכת
המונעים בחשמל

לכל עבודות בחזית הבנין
המעלים ומורידים פועלים וחומר.

* חסכוני * זול

בפרטים, לפנות בכתב:
„מטלוקס"
רח' ההגנה 2, דירה 8,
גבעה צרפתית, ירושלים

מרכז הנ[...] — איר[...] — תל־אביב — בית [...] — הרצאה — תיכנון נבנים מבחינה [...] — הצעות לשיטות [...] — ירושלים — בית ה[...] — הרצאה — הצעות לשיטות [...] — חיפה — בית ה[...] — הרצאה — תיכנון נבנים מבחינה [...] — באר־שבע — בית יציב — הרצאה — הצעות לשיטות [...] — מרכז ה[...] — שיעורים ביש[...] — מאת: [...] — של יהודי בריה[...] — ימי החוץ של [...] — מאת: [...] — אנחנו הם וארץ [...] — מאת: [...] — חוקים להגות [...] — מאת: ד"ר [...] — שואה וגבורה — שוים לתולדות [...] — מאת: ישר[...] — שיעורים במחשב [...]

בידור

לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע

תיאטרוני ישראל

התיאטרון הלאומי הבימה

בך אוהבים האחרים
קומדיה
תל־אביב האולם הגדול
מוצ"ש 12.1 ב־8.30
יום א' 13.1 ב־7.30

הבעל הנצחי
תל־אביב האולם הקטן
מוצ"ש 12.1 ב־8.30

הו. הו. יוליה
טרגדיה מוסיקלית
מאת אפרים קישון
תל־אביב האולם הקטן
יום ב' 14.1 ב־7.30
יום ג' 15.1 ב־7.30

הצגות בכורה
כמו דמעה בים
עפ"י ספור מאת
מנס שפרבר
תל־אביב האולם הגדול
מוצ"ש 19.1 ב־8.30
יום א' 20.1 ב־7.30
טל' הקופה בת"א 283742

התיאטרון הקאמרי

כטוב בעיניכם
קומדיה
מאת ויליאם שקספיר
מוצ"ש 12.1 תל־אביב
יום א' 13.1 תל־אביב
יום ב' 14.1 נהריה
יום ג' 15.1 חיפה

מלון פלזה
קומדית
מאת ניל סיימון
יום א' 13.1 בית קשת
יום ב' 14.1 תל־אביב
יום ג' 15.1 תל־אביב
יום ד' 16.1 תל־אביב

יעקבי ולידנטל
(שם זמני)
הצגות אחרונות
מוצ"ש 12.1 ב־7.00—9.30
צוותא

במוראל גבוה
יום א' 13.1 צה"ל

הכרטיסים להצגות בת"א במחיר 5 עד 8 ל"י

התיאטרון העירוני חיפה

הצגת בכורה
מבקר המדינה
מאת נ. גוגול
מוצ"ש 12.1 חיפה
יום א' 13.1 חיפה

אנשים קשים
מין קומדיה
מפעל אמנות לעם
יום ג' 15.1 גדרה
הצגת התיאטרון הקאמרי

כטוב בעיניכם
יום ג' 15.1 חיפה
יום ד' 16.1 חיפה

עפולים אחרונים
מוצ"ש 26.1 ירושלים
יום א' 27.1 ירושלים

בשרות צבאי
מחר 12.1 צה"ל

במה 2
הצגות בכורה
נשים במלחמה
מחזה תעודי

כרטום בבקון

הזוותא לתרבות מתקדמת

אבן גבירול 30 ת"א, טל. 250156/7

הערב 11.1 ב־9.00 — בימת צוותא מציגה „אהבת ש־היתה... ו'" מאת: ארנון תמיר ובביומו. בביצוע: מרים ברנשטיין כהן, אברהם בן־יוסף, רות מימון.
ב־12.00 — צוותא מארחת את יוסי בנאי בלווי תזמורת. ניהול מוסיקלי: ירון גרשובסקי, נגנים: יוסי לוי — גיטרה וחליל, פפו לוי — כלי הקשה, עפי פרנקל — גיטרה בס, ירון גרשובסקי — פסנתר חשמלי וצ'מבלו.
בתכנית מאת: נסים אלוני, יוסי בנאי, דן אל־מגור, נעמי שמר, יהונתן גפן, ג'ורג' בראסנס, ג'ורג' מוסטקי, ז'ק ברל ועוד. הפקה: בידור לעם — נעם סמל.

שבת 12.1 צוותא מגישה — סדרה 11:11, עונה שלישית, שחרית מס' 10 ב־11.11.
ברכה עדן — אלכסנדר תמיר — שני פסנ־תרים. „סולני ירושלים" — אנסמבל כלי קשת של עולים חדשים. משתתפים לפי סדר הא"ב: אדוארד גורין — כינור, ורה ווידמן — כינור, מירון ימפולסקי — צ'לו, דניאל פרטקין — כינור, אלמה ריכטר — ויולה, סניה רמיניאק — צ'לו, דורה שוורצברג — כינור, זאב שטיינברג — ויולה.
התכנית: 1) י.ס. באך — קונצ'רטו בדו מינור לשני פסנתרים וכלי־קשת. 2) י.ס. באך — קונ־צ'רטו בדו מג'ור לשני פסנתרים וכלי קשת. 3) פ. מנדלסון — שמיניה במי במול מג'ור לכלי קשת, אופוס 20. הקונצרט בסיוע המחלקה התרבותית של משרד הקליטה.

מוצ"ש 12.1 ב־7.00 וב־9.30 — צוותא והתיאטרון הקאמרי מציגים: יעקובי ולידנטל (שם זמני).

גדולי כוכבי הקולנוע של הוליבוד

סטפן בויד | ג'ין סיברג | ג'יימס מייסון | קורט יורגנס | ממפיס סלים

בסרט המתח והסקס
של הבמאי רומן גרי
נשיקת המוות

הצגת בכורה ארצית
בקולנוע „בן־יהודה" ת"א
שבוע 4
צבעים ✱ מסך רחב ✱ רק למבוגרים
בקרוב: „חן" ירושלים, „גילת" באר־שבע

התיאטרון העירוני חיפה — הצגות בכורה
מבקר המדינה

מאת נ. גוגול ● נוסח עברי: יעקב שבתאי ● בימוי: עדנה שביט
תלבושות: עדנה שביט וגילה לחט ● תאורה: יחיאל אורגל
משתתפים: עודד קוטלר, יוסי ידין, מרדכי בן־זאב, רינה רוזנבאום, ג'טה מונטה, מיכאל כפיר, אלכס מונטה, גיורא שמאי, שמואל וולף, יוסי יבלונקה, צבי הלפרין, שמואל קלדרון, ציונה גסט.

מוצ"ש 12.1 ב־6.30 חיפה | יום ב' 14.1 ב־6.30 חיפה | יום א' 20.1 ב־8.15 חיפה
יום א' 13.1 ב־8.15 חיפה | מוצ"ש 19.1 ב־6.30 חיפה | יום ב' 21.1 ב־8.15 חיפה

קליף
טל 822171
- ✱ FREDY & PAT צמד ארוטי מפריס
- ✱ החלונות הגבוהים
- ✱ תיקי דיין
- ✱ רותי נבון
- ✱ רולן בויס — צמד אקרובטים מספרד

אנו מציגים בימים: חמישי, שישי ומוצ"ש
כמו כן פתוח בשבת בשעה 5.00

היכל מועדון התיאטרון
בימת הבידור הקל
בהנהלת: אלי בביאר
642542, 660900
הערב יום ששי ומחר מוצ"ש
- ✱ אורי זוהר
- ✱ רומן שרון
- ✱ מיס ג'ודי — במופע חשפנות נועז
- ✱ עמוס הודיני — אלוף הקוסמים
- ✱ ז'ילבר ושרי — צמד זמרים

חיילים שימו לב! כרטיסי הנחה אך ורק בקופת המועדון.

רסיטל עם
אילנית
חיפה „אורה" הערב 11.1 בשעה 9.30
ירושלים „בינייני" מוצ"ש 12.1 בשעה 8.30
כרטיסים: חיפה בבריטניה, ירושלים כנגא ולאי הערב ובערבי ההופעות בקופה

התיאטרון העממי א. דשא (פשנל)
לקבוצות ומוסדות רוקוקו טל 248824

להקת „כוורת" — סיפורי פוגי
יפו „אלהמברה" הערב 11.1
2 הצגות
ב־9.00 וב־11.00
חיפה „שביט" מחר מוצ"ש 12.1 ב־9.30

חדש! התקליט שציפית לו — סיפורי פוגי „כוורת"
להשיג בחנויות

פסטיבל — הגשש החיוור
חולון „רינה" הערב 11.1 ב־9.30
יפו „אלהמברה" מחר מוצ"ש 12.1 ב־9.30

הודעה חשובה לתושבי גבעתיים!
התיאטרון העממי הפסיק להציג בגבעתיים בגלל מיכי השעשועים, הנכם מוזמנים לבוא להצגותינו בת"א

גבי עמרני
בקומדיה החדשה של אלי שגיא
מחזבר „אנשי הגוריל"
בני הדוקטור
באר־שבע, קולנוע „קרן", הערב 11.1.74 ב־9.00
תל־אביב, אולם „האהל", מוצ"ש, 12.1.74 ב־8.30

בידור לעם נועם סמל מציג: הופעה חד־פעמית — לפי היתר מיוחד מצה"ל
לתושבי חיפה והסביבה
גדי יגיל ✱ יגאל בשן
בלווי תזמורת בת 6 נגנים
חיפה „שביט" הערב 11.1 בשעה 9.00 בערב
כרטיסים נמכר ובערב ההופעה בקופת „שביט"

לא צריך להיות האלוף יריב
כדי להגיע לק"מ ה־101
ב־9 לירות
אתה נמצא בק"מ ה־101
אוירה נעימה ואינטימית
בפיאנו בר ה־101
ככר מלכי ישראל 5

DRIVE-IN CINEMA TEL-AVIV
קולנוע דרייב־אין ת"א טל: 777177

בשעה 5.15 סרט נפלא לילדים: שבת בלילה ונערה

חבורת האמיצים

בשעה 7.15 הצגה תחרה: שרון האמיצי: ג'וני וייסמילר בסרטו הטוב ביותר:

טרזן נגד הנאצים

הצגת בכורה ארצית
שבוע 2
כל ערב ב־9.30

בקרוב: המשולש

תכניתו של מני פאר
האמרגן מלך-בקי מלך מגיש
מנחה ראיונות · גשה

תל־אביב
„בית־דור" אבן גבירול 30
הערב 11.1 ב־10.30
אורחים: צוות עתהאים בחו... הספר — „המחדל", עוזי פ... עמוס מלה, רוחי ארגמן, פ... „אני עבן או שנא"
כרטיסים: הבקה-מלך-בקי 24 ת"א טל. 247257/8/9

דודו דותן
כלבו-בידור
עירית דותן

תל־אביב
„בית ציוני אמריקה"
הערב 11.1
בשעה 10.30
כרטיסים בבניינים
משרדי הבקה-מלך-בקי 24 ת"א טל. 247257/8/9

במועדון הלילה של כפר הנופש
החוף הירוק
- ✱ דודו ועירית דותן
- ✱ רקודים לצלילי תזמורת „להקת הצעירים"

הזמנות במקום לטל. 053-25553
הערב 11.1.74

„כוכבו" מגלה עתיד
ברמה בינלאומית
לוינסקי 73 ת"א
טלפון 615360
— פתוח כל היום —

יעל כהנא מציגה
במסע מוסיקלי
עם
המלחין־זמר
שלמה גרוניך
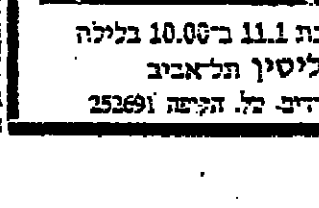
הערב, ליל שבת 11.1 ב־10.00 בלילה
בבית ליסין תל־אביב
כרטיסים בבניינים. טל. הקופה 252691

הסרב בר בר'ם
רקודים לטרנטים עם להקה „נערי החצר" והופעה הלך... בהופעות אקזוטיות
רותי גבון והפיצעות
...

הזוותא
ב־9.00 „אהבת שהיתה... ו'" מאת: ארנון תמיר ובביצוע: מרים ברנשטיין כהן, אברהם בן־יוסף, רות מימון
תל־אביב

תיאטרון הבימה
מעונין
בניצבים להצגה
המעונינים מתבקשים לפנות למשרד התיאטרון כל יום בין השעות 10—14

סנדקית ושמה קופי

50 Top-Grossing Films
[WEEK ENDING AUGUST 15]

שרט מקומה מס' 1 בטבלת ההכנסות ...

COFFY

הצגת בכורה ארצית ● ממוצ"ש 12.1.74

בקולנוע "אופיר" תל־אביב

מסרטי שבעה כוכבים ✱ בצבעים ✱ רק למבוגרים

חדש

סיפור האהבה של אמילי ברונטה,
של האוהבים הצעירים, מתאורר
הבריאות לחיים בכל ההיקף והצבע של
האושר, של כל התשוקה, הכאב,
השנאה, האכזבות, האלימות והטוהר שבהן

אנקת גבהים
Wuthering Heights

לפי דרישת הקהל — הקרנה חוזרת

בקולנוע ארנון ירושלים

במוצ"ש 9—7 ובמשך כל השבוע: 9—7—4

בקרוב: פאר חיפה

השבוע בבתי הקולנוע

תל־אביב
במוצאי שבת: 7.15 — 9.30
חול: 4.30—7.15—9.30

אסתר: הנסיכה ואספת קופי
אורדע: 7.00, 9.30 שבוע 4 בשורה על המהנה
גורדון: פורסט טלה, שלוה בסרט הסודיים
גת: שבוע 2 הלבד פתיאו ברלי האריס
...

חיפה
במוצאי שבת: 6.45, 9.00
כיפור חול: 4.00, 6.45, 9.00

אורדן: המעגל הסגור
אורה: סוזן ג'ורג' בלהבות לבייבוסקופ
אמפי: שבוע 4 פורי דוק מנהטן עם הגמל השחור
אספרמון: שודדי הרכבת
ארמון: 4 זבובים על קטיפה אפורה
בית־רוטשילד: פליני — סטיריקון
גלאור: ריימונד כהן ג'ק יהודים נרצבים בשחור
חן: שבוע 4 מה האשר לנערה ערומה
כרמל־פנים: פראי באפלה
מוריה: שבוע 6 סטיב מקווין הבריחה
מירון: שודדי הקרמה
ציון: ברקרר 4.45, 6.30, 8.45
עצמון: ג'וליאנו ג'מה גם מלאכים אוכלים שעועית
פאר: דקאמרון מס' 2
רון: ז'אן לואי טרינטיניאן אן מרגרט המזימה
שביט: סוניה לורן אהבה, היום והמחר
שביט (בית יוסף): שיר השמה ביהנום
...

ירושלים
במוצאי שבת: 7.00 — 9.00
כיפור חול: 4.45—7.00—9.00

אדיסון: ג'יימס אודיו גוגל: רוד הלב המגבי
אוריון: שבוע 3 פיגר לנצח נגר
אוריון: שבוע 3 ברוס לי הדרקון
ארגנע: הנרסם בוגהולץ, סילבה קושינה מאמריקה באהבה
ארנון: פימותי וללמו, אמה קולדר מעל אנקת גבהים
הבירה: 9.00, 6.30 לור גיבן גילדון חסמן 55 יום בפקין
חן: שבוע 3 הצגת בכורה המשימה על האריטניה
ירושלים: דונלד סטרלנד אליוט גולד
סמדר: ז'אן לונג בסרט הקרטה הקרב המשולש
עדן: ג'יימס גארנר עיוות פלקם לאוצרו
רון: שבוע 2 מה האשר לנערה ערומה

רמלה
המגדל: 7.15, 9.30 הבנבחמרים

לוד
בשעות: 7.00, 9.00

ראשון־לציון
בשעות: 6.45, 9.00

נס־ציונה

רחובות
בשעות: 6.15, 8.30

אשדוד
בשעות: 7.00, 9.15

קרית מלאכי
בשעות: 7.00, 9.15

רמת־גן גבעתיים
בשעות: 7.15, 9.30

עכו
קרית־שמונה
עפולה
בשעות: 6.30, 8.00
פרדס־חנה
חדרה
בשעות: 7, 9.30
הרצליה
בשעות: 7.00, 9.00
רעננה
נתניה
כפר־סבא
בשעות: 7.00, 9.15
קרית אונו
פתח תקוה
בשעות: 7.00, 9.00
אור־יהודה
יפו
בשעות: 7.00, 9.15
בת־ים
בשעות: 7.15, 9.30
חולון
בשעות: 7.15, 9.30

"החאן" מחדש את פעילותו

להקת "החאן" בבימויו של
מייקל אלפרדס
ערב מזרחוני ציבוב
מוצ"ש 12.1 ● יום ב' 21.1
יום ה' 17.1 ● מוצ"ש 26.1

"סינימה חאן"
בכל יום שישי 2 הצגות 21.00 וב־23.00
פרסים וכרטיסים במשרדים.
בקרוב — מועדון "סינימת ספורט".
כל יום ה' — סרטים לחובבי ספורט.

החוג למוסיקה קאמרית ירושלים
מוצ"ש 19.1 ב־7.30 בערב
השלישיה הישראלית
בתכנית: מוצארט, מרטינו, בראהמס.
כרטיסים במספר מצומצם בערב המופע בקופה.

ערב פולקלור לתיירים
עם להקת "ענבל"
בכל יום רביעי בשעה 9.00 בערב.

שיפודית החאן
שיפודי בשר ומטעמים
במחירים עממיים.
פתוח בכל ערב מ־7.00 עד 2 לפנות בוקר.

"מועדון החאן" ו"פיאנו באר"
ערב ערב
הזמנת מקומות בטלפון 68283.

ככר דוד רמז טלפון: 68281/2

בית־הצנחן
רמת־גן
מוצאי שבת 12.1.74
בידור וריקודים
ציפי שביט
ותזמורת
ריקודים לצלילי
להקת הכוכבים הכחולים
מוסיקה לריקודים
החל משעה 20.00.
כרטיסים להשיג בקופת בית־הצנחן בערב ההופעה רח' רוקח כניסה מדרך אבא־הלל 155 (על פי שילוט).

בימות במועדון התיאטרון
ת"א מנדלי 7 טל' 230039

מסע הקסמים
הצגה לילדים
בהשתתפות: רונית פורת, ישראל בורוכוב, דודו אלהרר, דב רייזר
מחר — 11.00 לפנה"צ, 4.00 אחה"צ

המלחמה האחרונה (שם זמני)
התכנית הסטירית החדשה
הערב — 2 הצגות 9.00—11.30
מוצ"ש — 2 הצגות 8.00—10.30
כרטיסים ב"לאן" 231655, ביתר המשרדים, ולפני המופע בקופת המועדון.

Lee עושה אנשים יפים

נתן גלבוע
מציג
שמעון דז'יגן
עם להקה מובחרת
אז מ'לעבט
דער'לעבט מען!
בימוי: ניקו ניתאי
"...דז'יגן מבדיק שוב"
דייר ח. נמיר, "הארץ"
הצגות אחרונות
תל־אביב "אהל־שם" מוצ"ש 12.1 ב־6.45 ו־9
נצרת "נוריות" הערב 11.1 ב־8.45
ר"ג "בית התזמורות" יום ב' 14.1 ב־7.30

מועדון קולנוע הוד
הערב יום ו' 11.1
בשעה 10.00 — הסרט
שכירי חרב
עם
רוד טיילור ✱ ג'ים בראון
דיזינגוף 101 ת"א

בית ציוני אמריקה
מחר מוצ"ש ב־8.00
פרדי דורה
בלי צנזורה
תכנית בידור אקטואלית בעברית

—פרספקטיבה—
ברחוב קפלן 8 ת"א
הערב ב־10.00
"PSYCHO"
Hitchcock
בהצגת: "שעות נואשות"
Humphry Bogart
Frederic March

מועדון 77
פתוח ערב ערב
אוירה אינטימית ומיוחדת
הנחה לחיילים
השבוע:
✱ מרגלית אנקורי
כוכבת מחזמר שיער
מועדון 77
בן יהודה 77 ת"א
טלפון 230000

עירית ירושלים
המחלקה לתרבות

ערב נגינה שירה ומשחק עם האמן גדי יגיל

ולהקת פולקלור לאומית משוודיה "וסטרדלה",
כמו כן יופיעו האמנים שהתנדבו לבדר חיילי צה"ל.

שירי עמים	נגני סולו
חני מולדובן	צבי רוזנפלד — מסור
איה כרמל	הרצל סיגלוב — גיטרה
אנה סמושי	דיויד דקלבאום — בנג'ו
צבי בן פורת וחבורת זמר רן	סמי ויסקין — "מנדולינה"

מנחה: שמעון שוקק

המופע יתקיים בבית העם רח' בצלאל 11, ירושלים
במוצאי שבת 12.1.74 בשעה 7.30 בערב.
התכנית בשתוף עם האגודה למען החייל ומשרד לקליטת העליה.
כרטיסים במחיר אחיד —.4 ל"י במשרד כהנא ובקרטאים ובערב המופע בקופת בית העם.
ההכנסות קודש לאגודה למען החייל.

אבישלום דרורי מהפנט
...
פרטים בטל. 266349
תל־אביב

להקות מחול בת־שבע
תל־אביב
"נחמני" ב־8.30
מוצ"ש 12.1 למנויים י"ג
במקום ההופעה שנדחתה מ־25.12
הכרטיסים כוחם יפה לתאריך זה.
ירושלים
"תיאטרון ירושלים"
מוצ"ש 2.2 ב־8.30
למנויים.
כרטיסים במשרדי הכרטיסים בת"א, בערבי ההופעה בקופת "נחמני". ירושלים: כהנא ובערב בקופה.

מועדון הצפון
מזמינכם לרקוד ולבלות
במוצ"ש 12.1.74
באולמי רות
ברח' בן־יהודה 84 ת"א
(מול קולנוע "בן־יהודה")
עם להקת
"המשכנעים"
ליד המיקרופון
רוני מנדס
בתכנית האמנותית
זמר הנשמה
דורון כהן

קולנוע שרון נתניה
טל' 22909
בו בבד עם פאר תל־אביב
לאורה אנטונלי
איזה מין עוזרת
7.00 — 9.15

סינמטק מרתף
בקולנוע סינמה 1 (ידין)
11.1.74 הלילה
8.45 — "התפוז"
10.45 — "ציפורים"

מועדון רון
מזמינכם לבלות ולהנות
במוצ"ש 11.1.74
✱ ערב ריקודים
✱ הגרלות
בבנק קולנוע מקסים ת"א
(המלך ג'ורג' 48 קומה א')

הסינמטק הישראלי
הסינמטק הישראלי מודיע ...

מועדון המקסים
לסטודנטים לאקדמאים ולגילאי 25 +
במוצ"ש 12.1.74
ריקודים
לצלילי תזמורת מעולה
הנרקיסים
המלך ג'ורג' 48 ת"א

קולנוע בימות
רח' אבן גבירול 30
הערב 11.1.74
בשעות 8.30—10.30
בסיס ✱
סודי ביותר
עם: רוק הדסון וקלאודיה קרדינלה

מכזמן الأصل

هكذا من الأصل

לימודים

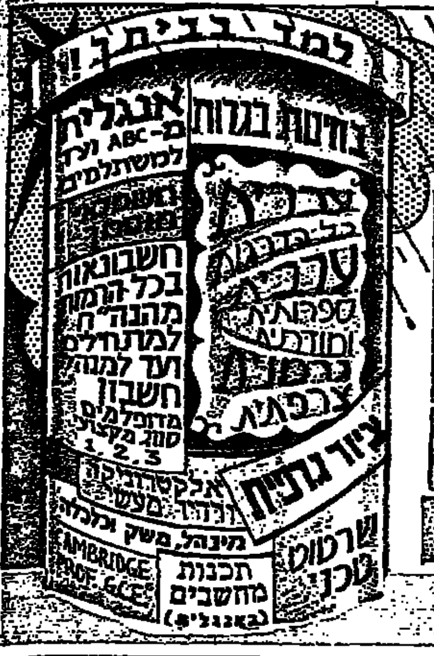

יש לך סיכוי ללמוד אותו חינם-
במסגרת מבצענו המיוחד בן יוגרלו

כרבבות אשר למדו במכונינו, תהנה גם אתה משיטת הלימוד היחידה במינה המופעלת על ידינו בארץ מזה 36 שנים בהצלחה רבה. למד בביתך, בזמנך, בקצב שלך! מבחר רב של מקצועות לבחירתך! שלח עוד היום תלוש וקבל מדריך חנם וכל הפרטים של המבצע.

שם
כתובת
אני מעונין בשטח
בע.

בן יהודה 2, ירושלים ת.ד. 1259 | פינסקר 2, תל־אביב ת.ד. 4637 | בלפור 9, חיפה ת.ד. 4123

חדש - הקורס היעיל ביותר
לאנגלית
חינם - חודש נסיון

אנו טוענים שבידנו הקורס היעיל והמענין ביותר בעולם כולה.
כיצד אנו יכולים להוכיח זאת? זה פשוט. אנו מציעים הקופה של ארבעה שבועות לנסיון, בה תנסה ותחליט אם הנך מרוצה מהלימוד. אם אתה לא מרוצה נחזיר לך את כל שכר הלימוד בסוף החודש, ללא היסוס.
בידנו להציע לך הצעה זו, היות והסדרה החדשה של „אנגלית שוטפת" בת ששה ספרים, עמדה במבחן בשנה שעברה אצל יותר מ־2000 תלמידים. השיטה הינה יעילה יותר אצל 95 מתוך 100 תלמידים.
שיטה זו מענינת! תלמידים מתקדמים בעלי השכלה תיכונית או אוניברסיטאית בדרך כלל מצטרפים למחזור בספרים: 4, 5 או 6. בכל אחד מהספרים בדרגה המתקדמת ישנו מידע מעודכן על נשאים מודרניים כמו חוקת ארה"ב וסמכויות הנשיא, בעיות הנוער, הנצרות מלקיחת סמים ואלכוהול וכן ניתוח המצלמה הנסיות אינסטמטיות שניתן ביחידה על צילום בספר הנשאים המבדחים הנם „נימוסים בחברה המערבית" וכן „מיסים והפנעות מחם".
בספרים שברמות הביטניות והההתלתיות התלמיד יכול להשתמש בנסיעה לחו"ל בכל משפט שהוא למד. כמו כן ישנו חומר קריאה שמהווה מדריך נסיעה ללונדון, ניו־יורק, ושינגטון, המלא פרטים מדויקים כמו בסדר „ניו־יורק ב־10 דולר ליום".
במשך שני החודשים הראשונים יכול תלמיד מתחיל באמת ללמוד אנגלית שתאפשר לו להסתדר בלונדון. לאחר ארבעת חודשים נוספים ידיעתו תאפשר לו להסתדר ולפעול בכל מקום בעולם.
הלימוד בביתה הוא דינמי הרבה יותר ממה שמקובל לשער. תלמד אנגליה שוטפת ממש — המאפשרת לך להבין הרצאה ברמה אוניברסיטאית ולהביע את עצמך בדיבור שוטף וטוב או לקרוא ספר רגיל ללא עזרת מילון.
בסוף ספר 5 ידיעתך תהיה מספקת בכדי לעבור את מבחן הבגרות. (אנו מציעים כתות לבני הנעורים בשעות אחה"צ המאוחרות — פעם בשבוע).
בסוף ספר 6 יעברו התלמידים את מבחן טופל — המבחן הנדרש בכל תלמיד הרוצה ללמוד באוניברסיטה אמריקאית. תנתן תעודה על השגת ידיעת אנגלית שוטפת. עד עתה עברו כל התלמידים שנגשו לספר מבחן זה!
גם בכיתות הקורס ללשון בעלות המהיר הגבוה ביותר התשלום הוא רק 3.15 ל"י לשיעור.
אנו מציעים גם קורס גבוה לשיחה לכל אלו הקוראים ומדברים אנגלית. הצעת חודש הניסיון בתוקף [illegible] זו בעינה עומדת.
לשם פרטים נוספים ובוחן שיבוץ הכנס לאולפן בכל יום בין השעות 4—7 בערב (בתל־אביב פתוח האולפן גם בבוקר בין 9—11.30).

אולפן אמריקאי
ירושלים: רח' שלמון 1 (בכיכר ציון)
תל־אביב: רח' אסתר המלכה 5 (ע"י דיזנגוף, בין [illegible] דיזנגוף לרח' פרישמן)
חיפה: רח' ביאליק 13 (הדר)

ציור ותיכנון אופנה

המרכז לאופנה
Institut de Coupe et de Haute Couture.

נפתחים קורסי ערב
מתקבלות בעלות כשרון ונתונים מתאימים. בוגרות הקורסים יקבלו הפניה לבתי־אופנה ומקומות עבודה אחרים בהתאם להשיגיהן.
לקבלת פרטים, נא לצלצל טלפון: 739193 ת"א, או גזרי ושלחי את התלוש הרצ"ב.

לכבוד
המרכז לאופנה, ת.ד. 36239 ת"א, למש: 85.
נא לשלוח לי פרוספקט חינם על הקורסים.
שם
כתובת ... טל

מסגרות עגלות של מוסדות בתי־ספר ...
בית הפקיד
בחודש ינואר יפתחו הקורסים הבאים:
כתיבה במכונה
פקידות כללית
הנהלת חשבונות
פרטים והרשמה במזכירות בית הספר רחוב מאיר 44 חיפה, טל. 524103, בין השעות 08.00—19.00.

הנהג.
הצטרף למסיעי חיילים־טרמפיסטים

![ORT logo]

אורט ישראל - מבוגרים
למד שפות במעבדה לשונית
החודש נפתחים הקורסים הבאים:
ערבית מדוברת — 16.1.74
ימי לימוד א', ד'
אנגלית מדוברת (שלב ב') — 17.1.74
ימי לימוד ב', ה'
הלימודים מתקיימים בשיטה אור־קולית בשעות הערב
פרטים והרשמה:
שדרות דוד המלך 39, טל. 267436 או 264193, ת"א
כל יום בין השעות 8.00 בבוקר עד 19.00 בערב.
יום ו' — עד שעה 13.00.

בית ספר גבוה לציור בתל־אביב
רח' קלישר 5, טל. 57346, ת.ד. 29191, ת"א
נמשכת ההרשמה לחוג לציור
שליד בית־הספר
פרטים במשרד ביה"ס כל יום בין השעות 9—12 לפנה"צ ובימים ב' ה' גם בשעות 4—6 אחה"צ
ההנהלה

בידור

א. ברמן מציג:
קרקס
„ברצלונה"
ממוצ"ש 12.1 עד יום ה' 17.1 (כולל)
בחדרה
במגרש ע"י תחנת „אגד"
במוצ"ש 12.1 ב־5.45 וב־8.00
ויום יום 2 הצגות ב־4.00 וב־7.00
כרטיסים בחדרה, כאיר יצחק, רוטשילד 17 טל. 24333, משרד לתווך „עמי", רח' הנשיא 34 טל. 23630, בנתניה משרד „סימבל".
למוסדות וקבוצות מאורגנות במודיעין של עיריית חדרה.

ממוצ"ש 19.1 עד יום ה' 24.1
הקרקס באשדוד
בחסות העיריה
בפארק העירוני רובע ב'
במוצ"ש 19.1 2 הצגות ב־5.45 וב־8.00
ויום יום ב־4.00 אחה"צ וב־7.00 בערב
מכירת כרטיסים באשדוד במשרד „יהב" הלרמן טלפון 22796
לקבוצות מאורגנות כרטיסי הנחה

ההופעות באשדוד מתקיימות עבור כל האזור כולל אשקלון והסביבה

בקרוב הקרקס בבאר־שבע

מועדון
„האגם"
בפארק הלאומי בר"ג
מזמינכם הערב
ובמוצ"ש
לרקוד ולהתבדר
לצלילי תזמורת
„האלמוגים"
בתוכנית:
זמר תזמורת חילאויר
משה נוי
מחיר כניסה 10.00 ל"י
כולל משקה חריף
במוצאי־שבת
כניסה 5 ל"י ליחיד

קולנוע **סינמה 1**
תל־אביב
רח' יונה הנביא 2 (שפת הים) טל. 57952
סרט המתח של השנה

הינשוף
אלכס קורד ★ סמנתה אגר ★ ג'ין מרץ ★ נדיה מילר
שבוע 5 ואחרון
3 הצגות ליום 4:30—7.15—9.30

אגודת הסטודנטים אוניברסיטת ת"א
מועדון בר־מינן
יום שישי 11.1.74
החל משעה 9.00 בערב
ריקודים
תוכנית אומנותית:
דרורה חבקין
דודו טופז
במקביל יוקרן באולם „בר שירה"
סרט סאטירי מעולה
בהשתתפות:
דונלד סטרלנד
בשעות 22.00 ו־24.00
יום שבת
בשעה 9.00 בערב
יוקרן
סרט מעולה
באודיטוריום בר שירה
בהשתתפות
אוליבר ריד
לאחר מכן ובמקביל
ריקודים באולם „בר מינן"
הכניסה רק עם תעודת סטודנט בלבד!

האגודה לקידום תרבות
התיאטרון לילדים ולנוער
„גן הדרור"
מאת: מיקל פיין
עברית: עדה בן־נחום
בימוי: לאונרד שך
מוסיקה: מל קלר
תפאורה ותלבושות: לידיה פינקוס־גני
תאורה: בן־ציון מוניץ
משתתפים (לפי הא"ב): מוסקו אלקלעי, ורדה אמיר, עוזיאל אשרום, רפי טיילור, דליה כהן, משה נתן, מלי סיטו, לואיס רוזנברג, חנה ריבר ודני שחר

10.1.74	יום ה' „שביט"	גבעתיים	10.00
11.1.74	יום ו' „שביט"	גבעתיים	10.00
13.1.74	יום א' „אסתרי"	נתניה	4 אחה"צ
14.1.74	יום ב' „חן"	טבריה	11.00
15.1.74	יום ג' „אביב"	טבריה	11.00
16.1.74	יום ד' „דקל"	פרדס חנה	10.00
17.1.74	יום ה' „דקל"	פרדס חנה	10.00
18.1.74	יום ו'	נהריה	10.00
20.1.74	יום א' „גורית"	נצרת עלית	10.30
21.1.74	יום ב' מרכז תרבות וספורט	יהוד	9.00
23.1.74	יום ד' מרכז קהילתי	נתיבות	10.30

משרד החינוך והתרבות, רח' צבי ברוק ד, טל. 51409 ת"א

מועדון 2.2
★ ריקודים לצלילי תקליטים באווירה שקטה ונעימה
★ 21.30 סרט:
ציידי המרגלים
★ 23.30 סרט:
ינג צה הגועש
בימי שלישי:
ריקודי עם ומועדון 2.2

הסינמטק הישראלי

12.1 ב־18.30: **אופרה בגרוש** — מאבסט לפי ברכט וקורט וייל. הופקה — יעקב ברקן/קצר פריץ בלילה/קצר
יוקרנו גם ב־14.1 ב־21.00 וב־17.1 ב־18.30
12.1 ב־21.00: **רצף** — הניגב קארלסון לפי קנוט הבמון. תעדיף לילה — תמנע רנון/קצר סרט קצר של רוברט האס
יוקרנו גם ב־14.1 ב־18.30 וב־17.1 ב־21.00
16.1 ב־17.00: **תיק איפקרס** — סידני פיורי האדם הגדול — יעקב ברקן/קצר (בשיתוף מועצת הנוער עיריית ת"א־יפו)
16.1 ב־18.30 וב־21.00: **מבשתי בצועגים כאוטריים** — פטרוביץ
18.1 ב־14.30: **אדם הגדול — איקירו**: קורוסאווה
טל' קופה 235865
משרד 284425

שבוע 2 בקולנוע פאר ת"א | שבוע 1 בקולנוע שרון נתניה

בגן־הוואי הערב ובכל ליל שבת
תזמורת הוואי
ליד המיקרופון הזמר **רוני בונדס**
מחירים עממיים

בארשבע „גילת" הערב יום ו' 11.1 ב־9
ת"א „בית החייל" מחר מוצ"ש ב־8.30
חיפה „אורה" יום ו' 18.1 ב־9.00
ירושלים „בית העם" מוצ"ש 19.1 ב־8.30

מפגש האמנים
חצות וחצי
רח' המסגר 51 ת"א
יום ששי שבת 11/12.1.74
בתכנית
★ הזמר
משה הלל
★ תזמורת הצברים
המועדון פועל כדיסקוטק בכל יום שני ורביעי

המרדף החשאי
המרגל שידע יותר מדי מבוקש ע"י הק.ג.ב. ונתון בלחץ האנגלים. האם בבריחה לחיים ימצא את החופש?
לינו ונטורה
לאה מסארי

הצגת בכורה ארצית
ממוצ"ש 12.1.74 בקולנוע „הוד" ת"א, 9.30, 7.15, 4.30
בצבעים
מסרטי נת, מפיצי סרטי מ.ג.מ. בישראל

לימודים

חינוך על־יסודי · בי"ס לאכסטרנים · בגרות • • • רדיו אלקטרוניקה · פקידות · חשבונאות • • •

אוניברסיטת תל־אביב

הודעה על פתיחת הרישום לשנת הלימודים תשל"ה

ללימודים לקראת התואר הראשון
ביום שלישי כ"א בטבת תשל"ד 15.1.74
עד יום ראשון ב' באדר תשל"ד 24.2.74

יחידות הלימוד:

- פאקולטה למדעי הרוח
- פאקולטה לאמנויות
- (לרבות האקדמיה למוסיקה)
- פאקולטה למדעי החברה
- בי"ס למוסמכים במינהל עסקים — החוג לחשבונאות
- פאקולטה למדעים מדויקים
- פאקולטה למדעי החיים
- פאקולטה למשפטים
- פאקולטה להנדסה
- פאקולטה לרפואה

בי"ס לרפואה:
א. לימודים לקראת התואר דוקטור לרפואה
ב. ביה"ס ללימודי המקצועות בתקשורת
בי"ס ללימודי המשך ברפואה — החוג לסיעוד.
בית להדרכה ולהשתלמות עובדי חינוך
מסגרת בית הספר לחינוך)

מועמדים המשרתים בצה"ל או המתעתדים לנסוע לחו"ל מתבקשים לפנות בכתב לקבלת טופסי רישום במועדים דלעיל.

חוברת הסברה וטופסי רישום ניתן לקבל אישית או בכתב על גבי גלויה במשרד הרישום בבנין מכסיקו, קרית האוניברסיטה, רמת אביב החל מיום ג' כ"א בטבת 15.1.

שעות קבלה: בימים א'–ה' בשעות 08.00—14.00
בימי ד' גם בשעות 15.00—17.00
טלפון 411191־3־2

למד תכנות IBM בביתך בזמנך הפנוי!

אנו מציעים לך להתחיל ללמוד תכנות בביתך בזמנך הפנוי. בשיטה האמריקאית המוכחת והמצליחה לכל אחד – למדו עשרות אלפי גברים ונשים בעולם כולו את מקצוע התכנות בביתם.
המכונים האמריקאיים יציידו אותך בידע הדרוש. ישלחו אליך את חומרי העזר השונים, וידריכו את תכניותיך דרך מחשב IBM 360 העומד לרשות המוסד. לימוד שלוש שפות תכנות, אסמבלר, קובול, ר.פ.ג.

לקבלת פרוספקט חינם כולל מבחן פסיכוטכני עצמי להתאמה מקצועית, גזור ושלח במעטפה אל: המכונים האמריקאיים ת.ד. 28124 תל־אביב למס' 7

השם: ______ גיל: ____
כתובת: ______ טל. ____
משלח יד: ______ השכלה: ____

המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב
I.T.S. INTERNATIONAL TECHNICAL SCHOOL

מכון דן להשכלה ולהשתלמויות

תל־אביב, ירושלים, חיפה

ההרשמה לאוניברסיטה החלה!

האם את(ה) מוכן(ה)?
הרשם עוד השבוע לקורס המרוכז

אנגלית הכנה לאוניברסיטה

לקראת בחינות המיון באפריל 1974
והצטרף למאות בוגרינו שהצליחו בבחינות
✱ לחיילים הנחה ✱ גם קורס בכתב

קורס מרוכז ההרשמה עד **18.1**

הכנה לטכניון
לבוגרי המגמה הריאלית לאוגוסט 1974

קורסים לאנגלית
בשיטה אמריקאית — ENGLISH 900
מתחילים, מתקדמים, משתלמים

פרטים והרשמה: בשעות 4—8 בערב
ת"א: בבין הגימנסיה „הרצליה", ז'בוטינסקי 106 ובמרכז, דוד המלך 11, 9—1 לפנה"צ בלבד
טלפון ומזכירת אוטומטית 24 שעות 268128

הלימודים בת"א בבנין גמנסיה „הרצליה"

האם אתה אוהב לצייר?

האם אתה מוכשר בגראפיקה? האם אתה מוכן ללמוד את אמנות הגראפיקה בביתך בזמנך הפנוי? בסוף 9 שיעורי המכונים האמריקאים להשכלה בכתב יכתם בביתך את כשרונך והתאמתך למקצוע הגראפיקה!

לכבוד
„המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב", ת.ד. 28124 תל־אביב, למס' 77
אבקשכם לשלוח אלי, ללא כל התחייבות מצידי, חוברת הסברה ומבחן התאמת כשרון למקצוע הגראפיקה.
1 שם: ______ כתובת ______ טל. ______

המכונים האמריקאים להשכלה בכתב

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מועצת הפועלות / ארגון אמהות עובדות, חיפה

בית־ספר למטפלות אמנה

רח' חגיתה, נוה שאנן, חיפה, טלפון: 222177

מחזור חדש למטפלות יפתח ב־1.3.1974

המעוניינות החל מגיל 17 ומעלה תפנינה למשרד בית הספר כל יום בשעות לפני הצהרים

כתיבה במכונת תלמדו ב־12 שעות
בבי"ס למסחר „דימור" ת"א, רח' דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה עיוורת / פיקוח ______

למדי אופנה בביתך

המרכז שופנה
Institut de Coupe et de Haute Couture

חסכי מאות לירות!

תפרי וגזרי לעצמך את שימלתך ומלבושך בביתך ובזמנך הפנוי.

אנו בשיתוף עם המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב נלמדך לגזור ולתפור שמלות, חצאיות, מכנסיים, וכו' בהתאם לקצב והיכולת האישית שלך.

— גזרי ושלחי במעטפה סגורה —
לכבוד (1)
המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב, ת.ד. 28124 ת"א, למס: 90.
על הקורס המורחב לבגדי נשים. אבקשכם לשלוח לי חינם פרוספקט
שם ______ כתובת ______
______ גיל ______

לכל גיל והשכלה

כתיבה במכונה

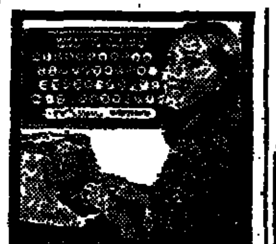

בשיטה אורקולית חדשה! (AUDIO-VISUAL METHOD)
אנגלית או עברית
— בשיטה עיוורת
● רק שעה לימוד ביום במשך 12 ימים רצופים ובשעה הנוחה לך
● הצלחה מידית מובטחת

השיעה שבשמוש בצה"ל
הדגמות חינם!
טל: 624281

סייט אנד סאונד
ת"א: אלנבי 98
י־ם: מלך ג'ורג' 5

השלוחה האקדמית

המועד האחרון להחזרת שאלוני ההרשמה ללשכות הגיוס הוא ה־18 בינואר 1974

יכולים להרשם תלמידים הלומדים בכתות י"ב של בתיה"ס השונים.
פרטים נוספים, חוברות הסברה וטפסי הרשמה אפשר לקבל בבתי הספר ובלשכות הגיוס האזוריות.

צבא הגנה לישראל

בית־ספר מכני תיכון

לימודים אקסטרניים לבגרות
אורט ישראל

לימודי ערב לבחינות

בגרות ומוקדמות חיצוניות
למועד אוקטובר 74

הלימודים בתל־אביב וכפר־סבא

לימודי השלמה לבחינות גמר
בבתי ספר מקצועיים תלת וארבע שנתיים

פרטים והרשמה:
מזכירות ביה"ס, שד' דוד המלך 39 תל־אביב
טל. 269165
בימים א'—ה' 8.00—15.00
ביום ו' 8.00—12.00

פרוספקט יועבר לכל דורש!

בית ספר לאכסטרנים אישלק

בפיקוח משרד החינוך והתרבות

נמשכת ההרשמה לכיתות ערב

פרטים והרשמה:
תל־אביב: ויצמן 53, טל. 263185, 8—1, 5—7
ירושלים: בית ספר כי"ח ע"ש אגריפס, 5—7
חיפה: רח' שבתאי לוי, טל. 520797, 8—11, 4—7
חולון: בית ספר רביבים, רח' השומר, 5—7
נס ציונה: מועצת פועלי נס ציונה, 4—6
רעננה: מועצת פועלי רעננה, 4—7

יש בעיות?

אי־אפשר להגיע, התחבורה אינה מסודרת...

יש פתרונות!

למד בבית ובכתה בצורה משולבת
בחר לך נושא לעסוק בו בכל שעה שתרצה
אלקטרוניקה
חשמלאי מוסמך
שרטוט
גזירה ותפירה
הנהלת חשבונות

הלימודים מתחילים עם ההרשמה!!!

פרטים והרשמה באכסניות הראשי: ת"א, שכ' מונטיפיורי, שד' הר הצופים 6, טל. 267436, 32634, 264193

המכון להשתלמות מקצועית משולבת
משרד העבודה
אורט ישראל

גרפיקה

נפתחים קורסי ערב בתל־אביב • בחיפה

מתקבלים רק בעלי כשרון ונתונים מתאימים לאחר מיון קפדני. בוגרי הקורסים יקבלו הפניה למקומות עבודה מתאימים — בהתאם להישגיהם.
לקבלת פרטים נא לצלצל לטל. 739193 ת"א, טל. 668046 חיפה.

או מלא וגזור:
לכב' המדרשה לגרפיקה ולציור, (1)
שליד „סטודיו ציור", ת.ד. 36239 תל־אביב
נא לשלוח לי פרוספקט על קורסי גרפיקה
שמי ______ גיל ______
כתובתי ______

נערה

אם הנך אוהבת ילדים ומעוניינת לרכוש מקצוע יפה ומעניין הרשמי לקורס למטפלות המתחיל את לימודיו בראשית חודש מרץ.
במשך תקופת הלימודים ניתנים לך כלכלה, דיור, דמי כיס ובגדי עבודה.

תנאי תקבלה:
מגיל 17 ומעלה. השכלה 10 שנות למוד לפחות.

פרטים נוספים: במשרד ביה"ס למטפלות
כל יום בין השעות 7.30—13.30 טלפון 02—531252 רח' החלוץ 47 ירושלים
במשרד אם וילד, רח' דוד המלך 40 טלפון 03—257321 תל־אביב.

טכניקום

נפתחים קורסים חדשים בלמודי יום וערב
אלקטרוניקה־טלויזיה
חשמלאים מוסמכים
אלקטרוניקה תקשורת
סוג 2 (אלקטרונאים מוסמכים)
בפיקוח
משרד העבודה
חיפה הרצל 44. ת"א בן יהודה 28

טכניקום

גרפיקה
עיצוב גרפי, אריזות, ביתנים לתערוכה
שרטוט
מכונות, בנין וארכיטקטורה, עיצוב פנים
חיפה, הרצל 44. ת"א בן יהודה 28

מכذا من الأصل

مكان الأصل

דרושים

משרד התקשורת
דרושים דוורים

לחלוקת דואר בתל-אביב

לדואר תל-אביב דרושים בדחיפות עובדים לחלוקת דואר.

תנאי העבודה כוללים:

א. **שכר** — ההכנסה החודשית ברוטו של דוור (כולל כ־40 שעות נוספות בחודש) היא:

	רווק	נשוי+1	נשוי+2
בשנה הראשונה	685 ל"י	1,020 ל"י	1,060 ל"י
בשנה השניה	1,035 ל"י	1,080 ל"י	1,115 ל"י
בשנה השלישית	1,100 ל"י	1,145 ל"י	1,180 ל"י
בשנה הרביעית	1,120 ל"י	1,160 ל"י	1,200 ל"י
בשנה החמישית	1,200 ל"י	1,250 ל"י	1,285 ל"י

ב. **הטבות שונות**

1) החזרת הוצאות נסיעה.
2) ביגוד שערכו כ־600.— ל"י לשנה.
3) קצובת הבראה בשיעור של 200 עד 400 ל"י לשנה לפי שנות הוותק.

ג. **השתלמות**

הדוורים משתתפים בקורסים להשלמת השכלתם.

המועמדים מתבקשים לפנות לדואר ת"א, רח' התרש 8, למר נס, מס' טלפון 03־36315 או 03־37761.

מ.ל.ל.

מכון לסטטיסטיקה ולמיכון משרדי בע"מ

ללשכת השירות לעיבוד נתונים הגדולה בישראל

דרושים:

1. **מנהלי חשבונות**
2. **פקידי תיאום וביצוע של עיבודים ממוכנים**
3. **מפעילי מחשב 370 I.B.M.**

למועמדים בעלי נסיון בעבודת עיבוד נתונים באמצעות מחשבים. מובטחת עבודה רבת אתגר ועניין.

בפרטים נא לפנות בצירוף קורות חיים למשרדנו ברחוב קרליבך 12 תל־אביב, טל: 264102־3־4

אוניברסיטת תל-אביב

דרושים/ות

לפאקולטה להנדסה - מכנאי אלקטרוניקה

לפתוח ובניה מערכות ניסוי בתחום האנלוגי והספרתי למעבדות הוראה ומחקר באלקטרוניקה; עבודות אחזקה של מיכשור אלקטרוני מגוון וחדיש.

הכישורים הדרושים: נסיון של שנתיים לפחות. הדרגה: בהתאם לכישורים.

על המעוניינים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים, פרטים על נסיון בעבודה ושם המשרה על גבי המעטפה, אל מזכירות הפאקולטה להנדסה, אוניברסיטת תל־אביב, רמת־אביב, עד ליום 16.1.1974.

להנהלת חשבונות - מפעילי נשיאל

לעבודה בשעות אחה"צ.

הכישורים הדרושים: נסיון של 5 שנים לפחות. על המעוניינים להתקשר לטלפון מס' 416111/213.

למחלקת המנגנון - נערות

עד גיל 17, לעבודה משרדית.

רצויה הבנת השפה האנגלית.

על המעוניינות, לפנות ישירות אל ענף כח־אדם, מחלקת המנגנון, בנייני המינהלה, קרית האוניברסיטה, רמת־אביב.

עיסוק

חברה לקדום הכונה ותעסוקה בע"מ

ת"א, שדרות בן ציון 12, טל. 231173, 232661

דרושים

מהנדס מכונות — נהול מפעל (1) נהול מכני ואחזקה (2) נהול והכנון ייצור (3) הכנון המצר וייזוד (4) כהנדס ראשי (5)
מהנדס ייצור — תכנון ותקוח ייצור (6)
נהול ייצור (7) נהול מחלקה חדשה (8)
מהנדס בנין — ביצוע (10, 9, 8) לחו"ל (11)
מנהל עבודה — מחכת (12) בנין (13)
מזכירה/פקידה ראשיה (15) נהול משרד (16)
מנהל חשבונות ראשי — נסיון בתעשיה (17)
נסיון בכספים ומסוי (18) ע/מנהיר (19)

האוניברסיטה העברית בירושלים

מודיעה על משרה פנויה של:

מהנדס אינסטלציה - במחלקת המשק-גבעת רם

מכרז מס' 11/74

תיאור התפקיד — אחראי על אחזקה, תכנון ובצוע התקנות, ובדיקת תכניות של מערכות אינסטלציה סניטרית, כולל קוי אספקת מים, רשתות ביוב, נקוז, אויר דחוס וכו'; נהול צוות עובדים.

דרישות התפקיד — ידיעת השפות עברית ואנגלית (וידיעת שפה זרות נוספת רצויה); השכלה אקדמית — מהנדס מכונות; נסיון של 5 שנים לפחות (נסיון בשטח אינסטלציה סניטרית).

הדרגה — 5—6 בדירוג המהנדסים.

*

על המעונינים לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים עד תאריך 24.1.74 אל: מחלקת כח אדם, קרית האוניברסיטה העברית, ירושלים מיקוד 91009 ולציין על המעטפה „מועמד למשרה מס' 11/74".

כור מתכת בע"מ

לאגף פרויקטים דרושים

★ **מהנדס בנין**
★ **מכנאי בנין**
★ **מנהל עבודה**

עם 5 שנות נסיון בביצוע ופיקוח על עבודות בניה מתועשת, ידיעת השפה העברית על־בוריה, העבודה — באיזור חיפה.

המעוניינים יתקשרו לטלפון 03־849111 קו 22 לקביעת ראיון

אורט ישראל

לבתי ספר „אורט" באזור ת"א והמרכז

דרושים מורים

למקצועות הבאים:

1. מתימטיקה
2. פיסיקה
3. חינוך גופני
4. כתבנות
5. גיאוגרפיה

מדריכים למסגרות ותרטות

נא לפנות למחלקה הטכנית־פדגוגית שד' דוד המלך 39 תל־אביב, טל. 269165.

כל-בו שלום

לכל-בו שלום
דרושים
מוכרים מקצועיים
בעלי נסיון וידע:

* בענף הרהיטים
* בענף הלבשה לגברים

תנאים טובים למועמדים המתאימים

על המעוניינים לפנות למחלקת המנגנון כל יום בין השעות 11—9 לפנה"צ, פרט לימי שישי

לש. ברידמן בע"מ ירושלים

דרושה

פקידת מנגנון ראשית

התפקיד כרוך בקליטת עובדים תוך טיפול בנושאי מנגנון ומינהלה

מועמדות רציניות בעלות נסיון המוכנות ליום עבודה ארוך (ימים א'—ה' 7.00—16.20, כולל שתי הפסקות, יום ו' 7.00—11.50) מתבקשות לפנות בדחיפות למחלקת המנגנון במפעל, טלפון 524161 ירושלים

— סודיות מובטחת —

תדיראן

למעבדות הפתוח

דרושים

1. **טכנאי/הנדסאי אלקטרוניקה** — פתוח מערכות ספרתיות
2. **מסגר דגמים**
3. **מחסנאי** — רצוי עם נסיון
4. **הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה**

•

מועמדים מתאימים יפנו ישירות למפעל — טל' 764511 או לת.ד. 648 תל־אביב

למפעל
עץ הזית

דרושים

* **טכנאי "יצור מתחיל**
* **אנשי אחזקה:**

1. מכונאי תעשיה (לא מכונאי רכב)
2. מסגרים — רתכים.
3. נערים מתלמדים למסגריה.

בדבר פרטים נא לפנות למפעל עץ הזית, קרית אריה, ת.ד. 193 — פתח־תקוה.

למפעל תעשייתי ברחובות

דרושה

מנהלת חשבונות

סוג ג', רצוי נסיון של 1—2 שנים.

בתשובה נא לפנות לת.ד. 33157 ת"א עבור מספר 783.

למעבדות טרבינול (ישראל) בע"מ — אשדוד

דרושים

1. **מנהלי עבודה** — לניהול מחלקות ייצור, בעלי ניסיון בניהול צוות עובדים.
2. **עובדי יצור** — להפעלת מתקנים במשמרות.
3. **מחסנאי** — כישורים: ידיעת השפה העברית על בוריה ידיעת השפה האנגלית, בעל נסיון בעבודה מחסן.

המעונינים יפנו בכתב לת.ד. 2 אשדוד למחלקת כח אדם.

— סודיות מובטחת —

לחברת בנין ארצית

דרוש/ה

מנהל/ת חשבונות

עצמאי/ת

נסיון של 5 שנים לפחות.

עבודה רצופה.

מועמדים רציניים מתבקשים לפנות לת.ד. 5712 תל־אביב, בציון פרטים אישיים ונסיון קודם.

למוסד מחקר מדעי באזור ת"א

דרוש

כימאי פיזיקלי

בעל תואר MSc או PHD

עם נסיון בעבודה

המעוניינים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים, השכלה ונסיון בעבודה קודמת לת.ד. 8034, יפו

אוניברסיטת חיפה

דרוש

חשב משכורת

הכישורים הדרושים: מנהל חשבונות סוג ג' או ד', השכלה תיכונית, נסיון בהכנה משכורות וחישובי משכורות, רצוי נסיון בהכנת משכורות למחשב.

*

בהצעת מועמדות נא לפנות בכתב לאוניברסיטת חיפה, מחלקת כח־אדם.

למוסד בנקאי

דרוש

עוזר למבקר פנימי

הכישורים: בעל הסמכה בראיית חשבון או על סף גמר הלימודים; נסיון קודם של 3—5 שנים בהנהלת חשבונות ו/או ביקורת; שליטה מלאה בעברית וידיעה טובה באנגלית.

•

בדבר פרטים נא לפנות לת.ד. 1462 תל־אביב, עבור 300.

— סודיות מובטחת —

לחברה קבלנית גדולה לכבישים ועבודות עפר בחדרה

דרושים מיד

1. **הנדסאי / טכנאי** — רצוי עם נסיון קודם של שנה לפחות בתכנון וחישובי כמויות של כבישים ועבודות עפר.
2. **מודד** — עם נסיון קודם של שנה לפחות במדידות לכבישים ועבודות עפר.

המעוניינים יפנו לטלפון 063־23263 063־22263 לקביעת ראיון. למועמדים המתאימים מובטחים תנאים טובים

פנינה
סניף ירושלים

דרוש

טכנאי שרות
למכונות כביסה

לתפקיד בעל סיכויי התקדמות טובים בעל קטנוע או מכונית

לפנות טלפון 02־284115 בשעות העבודה

למכלול בטכניון בחיפה

דרושות

1. **נערה** — לעבודה עם קהל (מכירות)
2. **נערה לניהול תקליטיה** — שעות העבודה 07.45—14.45

*

לקביעת ראיון נא לפנות לרפי, חיפה טלפון 225183, 223854

לחברת הסעת תיירים בנתניה

דרושים

מורי דרך מוסמכים

תינתן הלוואה לרכישת רכב בתנאים נוחים

ת.ד. 1106 נתניה טל. 91263—053 בשעות העבודה

דרושה
מזכירה

* נסיון בניהול משרד ועבודות מזכירות
* ידיעה מושלמת בהדפסה בעברית ובאנגלית
* 5 שעות עבודה

לפנות טלפונית 267359 תל־אביב בשעות 7.30 בבוקר 12.00 בצהרים

חברה פיננסית במרכז תל־אביב

מחפשת

מרכזנית וכתבנית

למשרה חלקית משעה 12.30 עד 17.00

דרישות המשרה: ידיעת הפעלת מרכזיה קטנה כתיבה במכונה עברית, שליטה בעברית ויכולת לנהל שיחה באנגלית!

נא לפנות בכתב למנהל המנגנון ת.ד. 1688 תל־אביב או בטלפון 622256 לגב' דורים

למפעל תעשייתי גדול באזור חיפה

דרושה פקידה

בעלת נסיון בחשוב משכורות

פרטים בטלפון 913618—04, 911532—04

לחברת בניה גדולה בחיפה

דרושה פקידה

לאחר שרות צבאי.

דוברת אנגלית, בעלת כושר טיפול בקבלת לקוחות וקהל.

ידיעת הדפסה במכונת כתיבה.

לפנות בכתב לת.ד. 828 חיפה

לחברה קבלנית

דרוש

מנהל עבודה

לניהול פרויקט בשונים בקנה מידה גדול.

* עבודה קבועה ותנאים טובים מובטחים

לפנות לטלפונים 820102 — 826459

למחסן שווק מזון בפתח־תקוה

דרוש

מחלק עם מסחרית

עד 4 טון

תנאים טובים למתאים (אפשרי בלי רכב)

להתקשר פרי הגליל, טלפון 907773

לוח מעריב

המשרד הראשי: בית מעריב, רחוב קרליבך 2.
הסניף המרכזי לקבלת מודעות בת"א: שדרות רוטשילד 33.
מ־8 בבוקר עד 6 בערב
מחיר מלה: ביום חול — 1.25 ל"י. בערבי־שבתות וחגים — 1.50 ל"י

לטובתך — הקדם
למסור מודעתך
ל"לוח מעריב" —
ביחוד לערב שבת

"מעריב" מפרסם אלפי מודעות "לוח" מסחריות ומשרדיות. עד כמה שזה אפשרי לראות לפני שתתכן המודעות לא יפורסם ולא יוליך שולל. בכל מקרה שמסוגנר הזכות את חותמה, אנא פנה למכון למסחר הוגן, רחוב אחוזת בית 3 תל־אביב עם מספר המודעה ומספר מרקים על המסרה.

דירות

חדר מרוהט ליחיד יצחקאל הנו 12 תל־אביב פרייס (כלבו שלום).

להשכיר בצפון ת"א חדר מרוהט ...

(המשך המדור בעמוד 8)

דירות להשכרה

הרצליה: 3 בדמ"ש דירת חדר + טלפון, ק"מ. בטק"ל 229994 ...

(המשך המדור בעמוד 8)

וילות ובתים

בית דו־משפחתי + דונם ...

(המשך המדור בעמוד 8)

דירות מרוהטות

(המשך המדור בעמוד 8)

ביקוש דירות

(המשך המדור בעמוד 8)

דירות להחלפה

להחלפה בתל־אביב 3 חדרים ...

חפצי קרובים

חדרים מרוהטים

דירות

קבלני בנין

דירות למכירה

(המשך המדור בעמוד 8)

כולם אוגרים?!...

הלוח מס' 1 "אוגר" כל שבוע
אלפי מודעות קטנות (ויעילות)

לוח מעריב

העתון הנפוץ ביותר במדינה

מודעות ל־ לוח מס' 1 מעריב מתקבלות:

בתל־אביב: בית "מעריב" מחלקת המודעות רח' קרליבך 2; סניף "מעריב", תל־אביב, שדרות רוטשילד 33; בסניפי "דחף" דיזנגוף 116 (פתוח עד חצות), אלנבי 123, בן־יהודה 7

בירושלים: סניף "מעריב" רח' הלל 14/16; סניף "דחף": בכתובתו החדשה רח' יפו 43

בחיפה: סניף "מעריב" רח' הנביאים 32; סניף "דחף" הרצל 11 ובכל משרדי הפרסום

בבאר־שבע: סניף "מעריב" רח' הפלמ"ח 81; סניף "דחף" רח' ההסתדרות 78

בכל סוכנויות "מעריב" בארץ ובכל משרדי הפרסום

מכאן الأصل

مكزامن الأصل

עורף מעריב

המשרד הראשי: בית מעריב, רחוב קרליבך 2:
הסניף המרכזי לקבלה מודעות בת"א: שדרות רוטשילד 33. מ־8 בבוקר עד 6 בערב

מחיר מלה: ביום חול — 1.25 ל"י בערבי־שבתות וחגים — 1.50 ל"י

כלי רכב

שרותי רכב

מנועים לאחר שיפוץ כללי: טריומף, פוקסהול, ג'יפ, דודג' מנוף בצ"מ, ראשון לציון — אזור התעשיה טלפון 948173

מכוניות למכירה

ב.מ.וו. 1600, 1970, במצב טוב, מסם לשנה, יד ראשונה. 266989

פורד קורטינה 68 אחרי אוברול + רדיו + מסם טלפון 853362

אודי 100 ל.ס. 72 אוטומטית + מזגן ורדיו 773427

עבודה

הצעות עבודה

דרושה עוזרת במשכורת הגונה + בישול. 326479

דרושה אשה לטפל בתינוק ד' במשק בית לחצי יום הוכחות ל"י. 418961

הכשרה לעבודה

ביקוש עבודה

בתי ספר לנהיגה

צלום

מכוניות להשכרה

ביקוש מכוניות

אופנועים וקטנועים

(המשך המדור בעמוד 8)

עורף מעריב
המשרד הראשי: בית מעריב, רחוב קרליבך 2;
הסניף המרכזי לקבלת מודעות בת"א: שדרות רוטשילד 33,
מ-8 בבוקר עד 6 בערב
מחיר מלה: ביום חול — 1.25 ל"י; בערבי שבתות וחגים — 1.50 ל"י

שידוכים

בית המכתבית אמתר לוין ... רחוב קרליבך ... טלפון 283897 ...

משכיל 28/170, חטובה + רכב ת.ד. 4599 ת"א (+ טלפון).

אמיד (46), מעוניין בידידה דיסקרטית עד 35 מתיפה והקי ריות. ת"ד 2234 חיפה.

מהנדס 27/170 מעוניין להכיר בחורה נאה ת"ד 158 רחובות.

צעיר 25 מעוניין בידידות עם אשה ת"ד 1111 חיפה.

גרושה 169/45 מסודרת נאה ותרבותית מעוניינת במתאים ת"ד 11071 ת"א.

גרושה (בלי) 168/37 נאה ר משכילה מעוניינת בנאה ומשכיל 28—35 גבוה אשכנזי ת.ד. (פר טית) 6186 תל-אביב.

נאה 28 מעוניין בידידה דיס קרטית ת.ד. 7247 ר"ג.

פרופ' 24/180 נוהר מעוניין בנח מדה ת.ד. 78 נתניה.

פרופ'! גרושה 165/47, אירופ אית, אקדמאית, מודרנית, רצי נית, בעלת רכוש מעוניינת להכיר גבר משכיל מסודר בגיל מתאים למטרת נישואין, לכתוב ת.ד. 240 בת-ים.

אירופאי 46/165 מעוניין באיר ופאית לנשואין לכתוב: סניף "מעריב" שד' רוטשילד 33 ת"א למספר ר/6729/8.

פרופ' 2 רווקות 22/160, 24/170 אירופאיות, נחמדות, מעונינות באירופאים נאים ורציניים עד 35 נכוחים, לנישואין, ת.ד. 301 נתניה.

פרופ'! גבר נאה 43/174 משכיל ומסודר מעוניין במתאימה נאה עד 32 טלפון 723116 רמת-גן.

רווק 26/175 נוהר מעוניין משר כיל מעוניין במתאימה. ת.ד. 538 הרצליה.

אלמן מסורתי מבוסס ומסודר מעוניין באשה מסורתית עד 35 טלפון 04—526961 אחה"צ.

רווק 35 מהנדס אירופאי נאה ומסודר ת"ד 7382 ירושלים.

מהנדס גרוש 31/176 ללא ילדים צבר מעוניין באלמנה נאה אשכנזי ילד ה"ר 36819 ת"א טלפון 03-447629 בשעות 17—20.

נשים ובחורות הברויות ללא הגבלה לנישואים וידידות טל' 281572.

אלמן 32 יליד הארץ מסודר ר משכיל, ת.ד. 7382 ירושלים.

פרופ' 45/168 גרוש, רוצה לבנות בית חם עם נחמדה ואינטליגנטית ת.ד. 2150 ירושלים למס' 309.

2 חיילי מילואים רווקים בגיל 21, מעוניינים להתכתב עם בחורות בגיל 20—24, רצוי לצרף תמונה. ת.ד. 2154/ל עבור שייקה ומיקי ה"בינדזונים".

מכירה לכבבד (בהתאם לגיל, גובה, הופעה, השכלה וכו') ב "רעים" טלפונים 03-282933 — 04-667348.

גרוש 38 מסודר מעוניין בנאה ללא ילדים למטרה רצינית — 04-640727.

נכר 33/186, גרוש + 2, משכילה בלונדינית יפה ת.ד. 6453 ת"א.

פרופ' כהנרב בבין 175/30 נאה מאוד מסודר בכל מעוניין ב' יפהפיה ומיצילת עד 23 ת.ד. 6358 ת"א.

עולה 43 נבוה תרבותי ר נאה חוכב מוסיקה עלמית ידי פת להכיר משכילה בעלת הבר נות דומות "עומר" 284829.

פרופ' אלמן מבוסס רציני + מבוגרת 45/178 ילדים בנפימיה ... ראשון-לציון.

רווק נוהר 30/175 מסודר — מנהל באשראי מעוניין בידידות. ת.ד. 1334 תל-אביב ל/63632.

יפה, אקדמאית, תמירה (40) ... "עומר" 284829.

דק לאינטליגנטית יפה בעלת חוש יצירה, אקדמאי 30/180 ... "עומר" 284829.

את חפרה לי מאוד, כתבי אל רווק 26/172 בת.ד. 1094 קרית — טבעון.

צעיר נחמד מחתין לפלאוג טלפון 04-531850.

(המשך המדור בעמוד 8)

חוגים

הנהגה! הברויות בלתיישנור תיות פורום ת"ד 18035 תל אביב.

קורס בהורה אקדמאית צעירה טלפון 03-53636.

המרויה לתרבותיים מהארץ ד כתי"ל, אגודה שלוב תל-אביב, הירקון 11, טלפון 444050 אחה"צ.

קבוצות אקספרסיביות להבנה האני והזולת "סיבין" כפר שמריהו ת.ד. 808 טלפון 03-937398.

ההכשרה ... 23/170 מוכן ללמוד ... 208 הרצליה.

קייטנת מריטציה ... 751246.

קורס בישול ... 1193.

מקום שם קרים לשתיה ... 54874.

קבוצות פסיכולוגיות ... 225154.

(המשך המדור בעמוד 8)

קניות

מאר וגרישף קונה רהיטים ... 825681.

קונה רהיטים פריג'ידרים ... 926736 גם בשבת.

קונה ירושות ... 873593.

קונה ... 50591.

"קרליקונדייטר" קונה כל מיני חי ... 53362.

"קרליקונדייטר" טלפון 874245 ...

(המשך המדור בעמוד 8)

מטבעות ומדליות

הגלריה הישראלית למטבעות ... 220648, 621303.

קונים ומוכרים מטבעות ומדלי יות ... 613829.

מעוניין לקנות מטבעות כסף, מטבעות זהב ומדליות כסף וזהב ... 445442.

קונה ומוכר מטבעות ומדליות ... 756403, 623073.

למכירה בית למדינה פלטינה ... 418440.

קונה ומוכר מטבעות ומדליות ... 285774.

פרטי, מעוניין לקנות ולמכור מטבעות זהב ופלטינה. 290903.

אספן מעוניין במטבעות ... 949129.

(המשך המדור בעמוד 8)

בולים

מעוניין לקנות אוסף בולי ישראל ... ת"ד 1639 ת"א עבור מ/2.

מכירה ... בולי ישראל ואירופה ...

תנורי בישול ואפיה

תנור אפיה וגריל חשמלי ... 911629 ...

תנור אפיה גז (אמריקאי) 4 מבערים ... 03—756390 בערבים.

תנור בישול ואפיה ... 750 ל"י. 457626.

תנורי חימום

מכירה, התקנה, תיקון תנורים ... 36581 בערב.

תנור חימום חשמלי 2 קילוואט ... 03—284277.

מכירות

בהזדמנות מכונת דפוס ... טלפון 799482 אחר הצ'.

מכשיר ... אמריקאי ... 743102.

פינת כתיבה אנגלית ... 57807.

למכירה בהזדמנות שני חדרים ... 299482.

... 58186.

... 241644.

... 233922.

... 286154.

... 259031.

... 418440.

... 440226.

... 986121.

... 288743.

(המשך המדור בעמוד 8)

מקררים

מקררים "אמקור" חדשים ד משומשים בתשלומים, החלפות, השכרת מחירים ... 100 סל' 223766.

קניה ומכירה של מקררים ... 821864.

מקרר "אמקור" 10 ר ... 829554.

מקרר "אמקור" ... 245339.

"מקרר" ... 31997.

מקרר אמקור במצב טוב ... 764091.

... 748985.

... 56443.

... 70641.

... 732594.

... 849482.

... 03-252737.

... 229216.

... 842491.

... 226386.

... 428481.

... 779978.

... 781263.

... 451212.

(המשך המדור בעמוד 8)

רהיטים

למכור "ארונומיט" — בולח ... 823362.

רהיטים דגים בהזדמנות ...

"פרמיר" — רהיטי מתכת ... 241306.

... 615061.

... 860659.

... 459237.

... 863620.

... 783734.

... 03-252737.

... 287536.

... 448382.

... 169213.

(המשך המדור בעמוד 8)

טלוויזיות

27 ל"י, ביטוח טלוויזיה ... 243224.

תיקון כל סוגי הטלוויזיות ... 03-243003.

... 55558.

... 228321.

... 775335.

... 243445, 224467.

... 824535.

... 03-36245.

... 741879.

(המשך המדור בעמוד 8)

מכונות כביסה

מכונות כביסה במחירים נד' ... 223766.

... 941863.

... 03-413691.

... 766113.

... 847631.

(המשך המדור בעמוד 8)

טכסים

הדבקה מספים ע"י ... 366476.

חיות בית

"פריויים" — לכלבים המתגבר עים! ... 242836.

בהזדמנות! גור זאבים ... 222363.

... 926757.

... 983668.

... 234513.

... 754037.

... 445345.

... 04-529283.

... 372425.

... 747449.

... 03-910071.

... 245293.

... 03-592336.

... 281036.

(המשך המדור בעמוד 8)

כלי נגינה

מעוניין באמפליפייר ... 0573912.

... 745721.

... 231045.

... 245293.

... 239691.

... 336458.

... 35682.

... 739480.

... 721953.

... 732685.

... 730761.

... 415648.

... 03-947309.

... 851585.

... 728619.

(המשך המדור בעמוד 8)

דודי שמש וחשמל

"אלדדי" הדוד נוזל? צלצל ... 268054 ... 776902 ...

... 04-645872.

... 32590.

... 257292.

... 825678.

... 280933.

(המשך המדור בעמוד 8)

הלבשה

שמלת כלה ... 875961 ...

שמלת חופה ... 972536 ...

שטיחים

למכירה שטיח ... 239280.

שטיח ... 799066.

התאמות ומסגים

... 288970.

... 258618.

... 267682.

טיולים

טיולים ... 16120 ירושלים.

ריקודים

... 185 ת"א.

... 26.

مكان الأصل

לוח מעריב

עסקים

בהזדמנות מזנון נייד מתקפל ביותר למכירה טלפון 057-5335

למכירה בית־מלאכה לקרמיקה עם ביו"ש. טלפון 244714

[illegible]

משרדים

להשכרה משרד, 9 חדרים עם טלפון, במצב מצוין ברח' יהודית הלוי, אנגלו־סכסון תל־אביב. טל' 242341

בשכ"ת משרדים ברח' יצחק שדה 34 ת"א — 280653 בשעות הצהרים.

[illegible]

מגרשים

דרוש מגרש לבנייה עד 600 מ"ר באשקלון אפרידר־ברנע — טלפון 051-5840

[illegible]

חקלאות

למכירה פרות חלב משובחות ...

[illegible]

(המשך המדור בעמוד 8)

טרקטורים

[illegible]

(המשך המדור בעמוד 8)

הלוואות

[illegible]

(המשך המדור בעמוד 8)

תעודות מלווה

[illegible]

(המשך המדור בעמוד 8)

הודעות רשמיות

משרד המסחר והתעשיה

הודעה למכרז 14/74

[illegible]

המועד האחרון להגשת ההצעה הוא ד' בשבט תשל"ד שעה 12.00 בצהרים 30.1.74

[illegible]

שעורים

[illegible]

(המשך המדור בעמוד 8)

לימודים

[illegible]

שרותים

[illegible]

(המשך המדור בעמוד 8)

אולמות

[illegible]

(המשך המדור בעמוד 8)

מבני תעשיה

[illegible]

תריסים

[illegible]

בתי מלאכה

[illegible]

שונות

[illegible]

חנויות

[illegible]

(המשך המדור בעמוד 8)

מחסנים

[illegible]

נופש

[illegible]

לוח אשדוד

דירות

[illegible]

דירות למכירה

[illegible]

וילות ובתים

[illegible]

לוח ירושלים

סניף „מעריב" לקבלת מודעות בירושלים: רחוב הלל 14/16, פתוח מ־8 בבוקר עד 6.30 בערב

דירות

[illegible]

קבלני בנין

[illegible]

דירות למכירה

[illegible]

וילות ובתים

[illegible]

דירות להשכרה

[illegible]

חדרים מרוהטים

[illegible]

ביקוש דירות

[illegible]

מגרשים

[illegible]

שעורים

[illegible]

אולמות

[illegible]

חיות בית

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

מכוניות למכירה

[illegible]

עסקים

18%—20% רבית הקבל בערבויות בנקאיות ומוסדיות. „אור להשקעות" 286355

חנויות

[illegible]

משרדים

[illegible]

מבני תעשיה

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

הכשרה לעבוד

[illegible]

ביקוש עבודה

[illegible]

מכירות

[illegible]

מקררים

[illegible]

דודי שמש וחשמל

[illegible]

כלי נגינה

[illegible]

מחסנים

[illegible]

המשך „לוח ירושלים" בעמוד 8

לוח חיפה

סניף „מעריב" לקבלת מודעות בחיפה: [illegible]

[illegible]

לוח חיפה

סניף „מעריב" לקבלת מודעות בחיפה:
רחוב הנביאים 32. פתוח מ־8 בבוקר עד 7 בערב

תערוכות

בגלריה לאמנות בחיפה, פיא 38א' טל. 80480 — ברות של מוזיאונים ו־ פתוח כל יום בשעות 10—14, 22—20 בשבת.

דירות

קבלני בנין

דירות למכירה

דירות מרוהטות

וילות ובתים

דירות להשכרה

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

מכוניות למכירה

קטנועים

מגרשים

תנורי חימום

הצעות עבודה

הכשרה לעבודה

ביקוש עבודה

מכירות

מקררים

רהיטים

כלי נגינה

חיות בית

טלוויזיות

עסקים

דרושים כספים בערבות בנקאית או בערבות מוסדות בתנאים מצויינים „בשמת" חברה להשקעות ומימונים בע"מ, חיפה: רחוב הרצליה 1 טלפונים: 529406 — 529406, תל־אביב: ככר מלכי ישראל 19 טלפונים: 246211/2 — 230640.

אולמות

בתי מלאכה

מכונות כביסה

מסעדות

חנויות

להשכרה חנות (ע"י תחנת דלק) העצמאות, מתאימה למשרד/מזנון וכו', 223412.

למכירה ברוה"ה הס 20 3 חנויות תפוסות ומחסן פנוי בדבר פרטים לפנות לחביב טל' 660947.

מכירת חנות ריקה למכירה בקרית ים א' פרטים 715518.

משרדים

להשכיר משרדים 3—4½ מרכז הכרמל ע"י הרופא. טל' 81348, פרט לשבת.

משרד בשכ"ח הדר 18 ו־2 מרכז חוה"ל 668685.

בהדר 4 חדרים + טלפון 100 1½ + טלפון 300 הנאמן 662795.

בנווה שאנן בשכ"ח 2 + טלפון ושרותים 528739 ובערב 532802.

בהדר 3, 4 בשכ"ח משרד + טלפון ודיהום. טלפון 533552.

מבני תעשיה

דרוש בשכירות מבנה לבית מלאכה מבני במפרץ או קרית ביאליק 100—200 מ"ר לפנות בערב טל' 345014.

בניני תעשיה להשכרה באיזור התעשיה קרית ביאליק 714379 בערב מ־7.00 662607.

מחפש מבנה במפרץ לבית מלאכה קטן, לפנות בערב טל' 04—721352.

מעוניין במבנה תעשייתי 100 מ"ר מינימום רצוי מפרץ חי' 86795.

שיעורים

מודעות למדור זה בשבועון הנוער הישראלי „מעריב לנוער", אפשר למסור ב„מעריב" רח' הנביאים 32 חיפה ובכל משרדי הפרסום. מחיר המודעה — 1.25 ל"י כל מלה.

אנגלית למבוגרים ולמתקדמים בשיעורים פרטיים, בתוספת מעבדה לשונית. חיפה — 667040.

שעורים ע"י מורה בערבית ועברית טל' 04'243275 בערב.

שעורים מתמטיקה פיזיקה לתיכון והכנה לטכניון ת.ד. 9696 חיפה.

באמנות רישום וציור בקבוצות קטנות בבקר פרטים 252410.

המשך „לוח חיפה" בעמוד 8

לוח נתניה

דירות

משמש בריוקאי, תווך כללי, דירות, חנויות, עסקים, מגרשים, השקעות, הרצל 19, 053'25006.

מיכאל אברם, דירות, חנויות, עסקים, מגרשים, הרצל 9, טל' 053—24941.

קבלני בנין

בדפי זהב תמצא רשימת קבלנים בסוג קבלנים כלליים לבנין.

דירות למכירה

וילות ובתים

ביקוש דירות

ביטוח

מכוניות למכירה

בדפי זהב תמצא רשימה של כתובות מכוניות בסוג מכוניות.

דודי שמש וחשמל

בדפי זהב תמצא רשימת הספקים בסוג דודי שמש וחשמל.

מגרשים

פרסומים

מודעות למדור זה ול„מעריב" מתקבלות ב„הרבנות", שד' בנימין 7 (בנין אנד) טל' 22949 נתניה, פתוח מ־8 עד 13.00 ומ־16.00 עד 19.00.

שרותים

בדפי זהב רשימת מלטשי מרצפות בסוג: מרצפות, ליטוש והברקה.

לוח הנגב

דירות למכירה

וילות ובתים

למכירה בערד וילה 4 חדרים. טלפון 02—526072.

דירות להשכרה

מכוניות למכירה

פרסומים

לוח רחובות

דירות למכירה

דירות להשכרה

הצעות עבודה

ביקוש דירות

פרסומים

مكان الأصل

مكان الأصل

דרושים

אלסינט בע"מ
- מכשור מדעי

אלסינט הינה חברה בינלאומית העוסקת בפתוח, ייצור ושווק של מכשור מדעי ואלקטרוני וכן מוצרים אלקטרומכניים מתוחכמים.
מחזורה השנתי כ־40 מיליון לירות. במפעלה שבחיפה מועסקים כ־700 עובדים והחברה נמצאת במלוא תנופת הפתוח.
לאלסינט חברות בת בארה"ב, גרמניה המערבית, צרפת ואנגליה ובימים אלה משלימה החברה הקמתו של מפעל חדש לאלקטרוניקה בזכרון יעקב.
המפעל החדש מוקם ליד תחנת הרכבת שבזכרון יעקב ובשל מיקומו הנוח יאפשר גישה מהירה ונוחה לפוטנציאל מקצועי מכל כיוון, לרבות עתלית, חדרה, נתניה ועוד.

עם התרחבותנו דרושים לנו העובדים הבאים: —

למפעל בזכרון־יעקב

* **מהנדס אלקטרוניקה בכיר** (משרה אחת)
  לתפקיד ראש שטח האחראי על 5 פרויקטים נדרש נסיון של 7 שנים לפחות באלקטרוניקה ספרתית ואנלוגית.
* **מהנדס אלקטרוניקה בכיר** (3 משרות)
  לתפקיד ראש פרויקט נדרש נסיון של 4 שנים באלקטרוניקה ספרתית ואנלוגית.
* **מהנדסי אלקטרוניקה זוטרים**
  (4 משרות) לעבודות פיתוח מעניינות
* **מנהל מחלקת בדיקה סופית**
  התפקיד מתאים למהנדס או טכנאי אלקטרוניקה בכיר ומנוסה
* **מנהל בית־מלאכה מכני. מנהלן**
  לריכוז עבודות האדמיניסטרציה והמשק של המפעל נדרשת השכלה מתאימה וכן ידע ונסיון בעבודות ארגון ומנהל.
* **מזכירה בכירה**
  לנהול עצמאי של משרד המפעל ידיעת השפה האנגלית הכרחית.
* **פקידה כתבנית**
  לעבודות משרדיות מגוונות כולל הדפסה עברית ואנגלית.
* **מבקר איכות**
  בעל השכלה והכשרה בבקורת איכות של מוצרי אלקטרוניקה.
* **מנהל עבודה**
  לניהול צוות העוסק בייצור מכשירי אלקטרוניקה. נדרשת הסמכה של טכנאי או הנדסאי אלקטרוניקה
* **טכנאי אלקטרוניקה**
  לעבודות מגוונות ואחראיות בנושאי פתוח וייצור.
* **כתב טכני**
  בעל נסיון בכתיבה ועריכה של ספרי מכשור בעברית ובאנגלית.
* **עובד תעוד ודוקומנטציה**
  יועדף טכנאי־הנדסאי אלקטרוניקה או מכניקה עם נסיון קודם.
* **מנהל חשבונות מדופלם**
  בעל נסיון במפעל תעשייתי — יועדף בעל השכלה בראיית חשבון.
* **כרסמים, חרטים, פחחים**
  לבצוע עבודות פח של מכשור אלקטרוני
* **נשים**
  לעבודות הרכבה של מכשירי אלקטרוניקה הכשרה בשכר מלא תנתן במפעלנו שבחיפה ובתקופת הקורס תובטח הסעה מאורגנת.

למפעלנו בחיפה

* **מהנדס אלקטרוניקה בכיר**
  לתפקיד ראש שטח מכשור גרעיני. נדרש נסיון של 7 שנים לפחות בפתוח מכשור אלקטרוני־גרעיני וכן נסיון נהולי.
* **מהנדס אלקטרוניקה ומערכות בכיר**
  לתפקיד ראש שטח אלקטרוניקה רפואית. נדרש נסיון עשיר באלקטרוניקה ספרתית ואנלוגית, מערכות אלקטרומכניות וכן נסיון ניהולי.
* **ראש יחידת מחשבים**
  לארגון וניהול יחידת מחשב חדשה, בעל ידע ונסיון רב בניתוח מערכות ובתכנות, וכן נסיון עבודה קודם עם מחשב בורוז 1714.
* **תכנת - מנתח מערכות**
  בעל נסיון בשפות קובול R.P.G.
* **ראש פרויקט בנושאי מכניקה**
  התפקיד מיועד למהנדס מכניקה בכיר בעל נסיון בתכנון מערכות דינמיות וידע באלקטרוניקה.
* **טכנאי אלקטרוניקה**
  לעבודות פתוח מעניינות ומגוונות.
* **מכשירנים, מכנאים ובוגרי בתי־ספר מקצועיים**
  לעבודות ייצור והרכבה של מכשור מכני ואלקטרוני.
* **מנהל מחסן הכיבים**
  בעל נסיון רב וידע בניהול מחסן רכיבים אלקטרוניים.
* **מחסנאי ראשי**
  לניהול מחסן מוצרים מוגמרים ואחריות לבצוע משלוחים. נדרש נסיון רב בעריכה ומשלוחים.
* **כתבים טכניים**
  לכתיבה ועריכה של ספרי מכשור בעלי נסיון בתחומי האלקטרוניקה ושליטה מושלמת בשפה האנגלית.
* **מתכנן טכני לווד אלקטרוני**
  לעבודה מעניינת בנושאי פתוח. נדרש נסיון קודם כמהנדס או טכנאי מכניקה.
* **כרסמים, חרטים**
  לעבודה מקצועית ואחראית ליד מכונות משוכללות.
* **צבעים, פחחים**
  לעבודות פח של מכשירי אלקטרוניקה.

נא לפנות בכתב בציון פרטים מלאים למחלקת כח אדם

חיפה ת.ד. 5258 טלפון 04-536182

מרכז רפואי סורוקה בנגב
בית החולים — והמחוז
דרושות
מרפאות בעיסוק
במשרות שלמות או חלקיות
תינתן עזרה בדיור
על המעוניינות לפנות לאחראית על המחלקה לריפוי בעיסוק בבית החולים או להנהלת בית החולים בשעות לפני הצהריים

מרכז רפואי סורוקה בנגב
בית החולים — והמחוז
דרושות
פיזיותרפיסטיות
במשרות שלמות או חלקיות
תינתן עזרה בדיור
על המעוניינות לפנות לאחראית על המכון הפיזיותרפי בבית החולים או להנהלת בית החולים בשעות לפני הצהריים

מרכז רפואי סורוקה בנגב
בית החולים — והמחוז
דרושות
עובדות סוציאליות
בעלות תואר אקדמאי
במשרות שלמות או חלקיות
תינתן עזרה בדיור
על המעוניינות לפנות לאחראית על השרות הסוציאלי בבית החולים או להנהלת בית החולים בשעות לפני הצהריים

מרכז רפואי סורוקה בנגב
בית החולים — והמחוז
דרושות
מזכירות רפואיות
במשרות שלמות או חלקיות
הגיל אחרי שרות צבאי ועד 40
ידיעת השפות עברית ואנגלית הכרחית
תינתן עזרה בדיור
על המעוניינות לפנות להנהלת בית החולים בשעות העבודה הרגילות

למכון תערובת מרכזי בסביבת תל־אביב
דרושים:
1. **מחסנאי** — לקבלת חומרי גלם ולמסירת תערובת מוכנה, כימיקלים וכו'. רצויה ידיעה חומרים.
2. **עוזר לאחראי לאחזקה** — מכונאי/חשמלאי, בוגר בי"ס מקצועי.
3. **מערבלן** — להכנת תערובת במערבל.

בהצעות מפורטות נא לפנות בכתב למפעלי „הספקה" פתח תקוה, ת.ד. 2269 תל־אביב

לחברת שרותים בחיפה
דרושה
פקידה
בעלת נסיון במגע עם קהל
שעות עבודה: 7.30—16.00
* אפשרי גם סידור לעבודה עם הפסקת צהריים ממושכת
עבודה קבועה!
לפנות בכתב: ת.ד. 2455 חיפה עבור „פקידה"

למפעל העוסק בפיתוח מנועים
דרושים
1. **מהנדס מכונות** — לעבודה בפיתוח מנועים. רצוי נסיון קודם בשטח תכנון מכונות ידע בשפה האנגלית הכרחי.
2. **שרטט/ת באותו השטח**

תנאים טובים למועמדים המתאימים
נא להתקשר לטלפון: 063-24591.

תדיראן
למפעל הסוללות ברחובות — דרושים
1. **מנהל משמרת** — הפעלה ופקוח על צוות עובדים התמצאות בסיסית בהפעלה מכונות ייצור. רצוי רקע תאורטי בניהול עבודה
2. **מהנדס אלקטרוניקה** — פתוח תכנון מערכות הספק. נסיון בתכנון מערכות, מעגלי הספק תכנון שנאים ומעגלי בקרה אלקטרוניים
3. **מסגר מכני לעבודות אחזקה** — מסגר עצמאי לבית מכונות וציוד עזר לייצור. רצוי ידע בפנאומטיקה ובהפעלת מכונות לעבוד שבבי. בוגר בי"ס מקצועי
4. **מכונאי אחזקה** — מכונאי עצמאי לאחזקת ציוד אוטומטי לייצור המוני. רצוי ידע בפנאומטיקה. בוגר בי"ס מקצועי

מועמדים מתאימים יפנו לשם קביעת ראיון לטלפון 950056, רחובות

חברת נפרט [ישראל] בע"מ
דרושה
מזכירה בכירה
בעלת נסיון, ידיעה מושלמת אנגלית עברית, הדפסה בשתי השפות. העבודה היא ליום עבודה רצוף, חמישה ימים בשבוע 8.00 עד 17.00.
נא לפנות טלפונית לקביעת ראיון לטל' 755969 רח' קרן היסוד 4 (ליד אוניברסיטת בר־אילן).
תנאים מצוינים למועמדת המתאימה

לחברת „משמר" סניף ת"א
דרוש מפקח לילה
* בעל רכב
* בעל טלפון
* תושב אזור תל־אביב
* נסיון בפקוח על עובדים
* גיל 45—30

נא לפנות בכתב בפרטי קורות חיים, נסיון בעבודה הנדרשת וסוג הרכב לת.ד. 1465 תל־אביב.

לבית חולים בילינסון
דרושים באופן דחוף
1. **חשמלאים מוסמכים**
2. **טכנאי קירור**
3. **אינסטלטור**

— קיימת אפשרות לדיור במקום לרווקים. —
על המעוניינים לפנות למחלקת המשק, במקום.

ארקיע קווי התעופה בישראל בע"מ
דרוש
מחסנאי טכני
לאחר שירות צבאי, רצוי יוצא חיל־אויר
לפנות לת.ד. 834 תל־אביב

ויצ"ו עולמית — מועצת הפועלות
בית הספר תיכון חקלאי עיינות
דרוש
מרכז הדרכה
בפנימית המוסד. מועמד בעל השכלה מתאימה הפיזוג בחינוך. נדרש לגור במקום. קיימת אפשרות להעסקת בת זוג.
בקשות בצרוף תולדות חיים של המועמד ובת זוגו יש להפנות עד 18.1.74 לפנימיית הנוער בעיינות.

דרושים!!!
1. **בחור** — לשליחויות ועזרה במפעל (עם רשיון נהיגה לטילון)
2. **בחורות** — לתפירה על אוברלוק
3. **גזרנים**

„עלמקרי" ל.מ. קובץ בע"מ בית־חרושת לבגדי ים, טל: 820569

דרושה
פקידה עצמאית
רצוי ידע בהנהלת חשבונות
נסיון של 3 שנים לפחות
שעות העבודה: 8.00—15.00
נא לפנות: ת.ד. 16460 ת"א

דרושים
עובד/ת סוציאלי/ת
לעבודה בבית־חולים
הכישורים:
בוגר/ת אוניברסיטה בעבודה סוציאלית.
רצוי נסיון עבודה בתחום הבריאות.
קיימת אפשרות לעבודה חלקית.
המעונינים/ות מתבקשים/ות לפנות בכתב לת.ד. 2883 תל־אביב ולהמציא העתק מתעודות ההסמכה והמלצות, ולפרט תולדות חיים ונסיון עבודה.

סריק אינק. SERIC Inc.
דרוש/ה
שרטט/ת - טכנאי/ת חשמל
נסיון שנתיים לפחות.
טל' 33892, 39444 ת"א.

דרושות
קבוצות שלד
לבנין קומגי"ם בנתניה
לפנות: רח' הרצל 51
סניף סולל בונה, נתניה
טלפונים: 053-28934, 053-23958

דרוש
מהנדס בנין
לעבודות תאום ופקוח על פרויקט בינוי, בערך של כ־20 מיליון לירות, בירושלים
רצוי בעל נסיון של לפחות 3 שנים בעבודת תאום ופקוח
תנאים טובים למהנדס המתאים
לפנות בכתב ת.ד. 4397 ת"א עבור „מהנדס בנין"

י"ז טבת תשל"ד

טכנאים · בימאים · שרטטים

בע"מ
A SUBSIDIARY OF ...

דרושים

דרושים

אלקטרוניקה

דרוש

נדסים · טכנאים · בינאים · שרטטים · מחסנאים • • • **דרושים** • • • מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים • • •

קולסו בע"מ
A SUBSIDIARY OF KULICKE AND SOFFA USA
ייצור מכשירים אולטרה מדוייקים
חיפה, קרית המדע, ת.ד. 7206 טל. 520071

דרושים

חרטים } מעולים
כרסמים
אפשר גם כעבודה חלקית בשעות אחה"צ והערב.

מכשירנים
בוגרי בי"ס מקצועי ו/או יוצאי חיל אויר ו/או חיל תמוש. העבודה בהרכבת מכשירים אלקטרו-מכניים עדינים. ידיעת אנגלית יתרון.

מכשירנים
לתפקידי בקורת איכות למכשירים עדינים. ידיעת אנגלית יתרון.

קדום מקצועי · קדום כלכלי · עתיד בטוח

אוניברסיטת בר-אילן
מודיעה על משרות פנויות במחלקת המשק:

1. **חשמלאים מקצועיים**
מכרז מס' 5/74
הכישורים: בוגרי בי"ס מקצועי לחשמלאות או מסיימי קורס חשמל בצה"ל; נסיון של שנתיים לפחות.

2. **נגרים מקצועיים**
מכרז מס' 6/74
הכישורים: בוגרי בי"ס מקצועי, נסיון של 4 שנים לפחות.

3. **חצרנים לאחזקת בניין**
מכרז מס' 7/74
הכישורים: בעלי נסיון בעבודות אחזקה שגרתיות; יכולת ביצוע של תיקונים שוטפים.

נא לפנות בכתב בציון מס' המכרז אל: מחלקת המנגנון, אוניברסיטת בר אילן, רמת-גן.

לחברה תעשייתית מתקדמת באזור תל-אביב

דרושים:

הנדסאי/טכנאי ייצור

לעבודה בתכנון, מעקב, ובצוע פרויקט פיתוח

הכישורים: יכולת קריאה וכתיבה באנגלית טכנית.
רצויה ידיעה ב-PERT.
נסיון של 3 שנים לפחות.

טכנאי ייצור/תמחירן

לעבודה בהכנת תקציב ומעקב על הוצאות של פרויקט בפיתוח

הכישורים: נסיון של 3 שנים לפחות.
יכולת קריאה וכתיבה באנגלית וידיעה בשמוש דו"חות מחשב.

למועמדים המתאימים: תנאי עבודה טובים, אפשרויות קידום.

● נא לפנות אל: ת.ד. 9050 תל-אביב

דרושים

א. בנאים — ו. שרברבים
ב. טפסנים — ז. טכנאי מיזוג אויר
ג. נגרי בנין — ח. מנהלי עבודה בבנין
ד. חשמלאים מתקנים — ט. מהנדס בנין
ה. מסגרי בנין — י. מהנדס חשמל
יא. ארכיטקט
יב. מנהל/ת חשבונות
יג. מש"קי אפסנאות
יד. קציני אפסנאות

● המעוניינים יפנו לת.ד. 33411 תל-אביב 61330 עבור ג'

למשרד גדול של רואה חשבון בת"א דרושים:

בוחנים
בוחנים מרכזיים

*

המעוניינים לרבות סטודנטים וסטודנטיות בראיית חשבון יפנו בכתב יד ובציון פרטים על השכלתם ומקומות עבודה קודמים לת.ד. 888 תל-אביב מיקוד 61000 או טלפון 51791 לשם קביעת ראיון אישי.

לעבודה מענינת

דרושות:
מזכירות

* יוצאות צבא
* השכלה תיכונית

●

המעוניינות תפנינה לת.ד. 33156 ת"א בצרוף קורות חיים

דרוש
אחראי
על בטיחות במפעל

על המועמד להיות טכנאי מוסמך בעל נסיון בנושאי בטיחות.

על המעוניינים לפנות לת.ד. 33411 ת"א 61330 ולצרף תולדות חיים בכתב יד, כתובת ומספר טלפון.

סודיות מובטחת

מוסד למחקר ופיתוח
מעוניין
באקדמאי בכיר
לטיפול בסגל האקדמאי

העבודה הינה מעניינת ובלתי שגרתית.

מקום העבודה באיזור חיפה

הכשורים הדרושים: בעל תואר שני או תואר דוקטור במדעי הטבע, עם נסיון בנושאי כח-אדם

המעוניינים מתבקשים לשלוח קורות חייהם, השכלתם ונסיונם המקצועי הקודם לת.ד. 9757, חיפה 31096 (עבור 12), ולציין מס' טלפון להתקשרות

— סודיות מובטחת —

למפעל טכנולוגי חדיש בגבעתיים

דרושים:

טכנאי אלקטרוניקה
טכנאי מכונות

על המועמדים להיות בעלי יכולת הבעה בכתב.
למועמדים המתאימים מובטחת —
* משרה מקצועית מענינת
* תנאים סוציאליים גבוהים
* קביעות לאחר תקופת נסיון

● לפנות לת.ד. 827 גבעתיים, או לטל. 746681.

NCR
דרוש למשרדנו בתל-אביב עובד לתפקיד של
פקיד/עוזר למחסנאי
לחצי משרה.

הכישורים הדרושים: נסיון כמחסנאי; נסיון כפקיד; ידיעה בסיסית בבונחים לועזיים. עדיפות תנתן למועמד מעל לגיל 50.

נא לפנות בכתב-יד תוך ציון קורות חיים ל-N.C.R. מיפוטוך וכשירי בע"מ, ת.ד. 1089 ת"א 61000 עבור מס' משרה 46-39. סודיות מובטחת.

דרוש
פריזריסט
מעולה

● על המעוניינים לפנות לת.ד. 33411 ת"א 61330 עבור מ.ג. ולציין תולדות חיים ופירוט נסיון בכתב יד, כתובת ומספר טלפון.

— סודיות מובטחת —

מפעל בטחוני בחיפה

דרושים:

מכונאי וחשמלאי רכב
מסגרים - רתכים
חשמלאי ומסגרי אחזקה
כרסמים, משקים, פתחים
פועלי תעשיה

מובטחים: שכר בהתאם לרמה מקצועית; אפשרויות קידום ורתבות; קביעות ותנאים סוציאליים מלאים; הכשרה מקצועית לחסרי מקצוע.
הסעה: מובטחת לכל הכיוונים באזור, וכן משולם זמן נסיעה לתושבים הגרים במקומות הבאים וסביבתם: נצרת עילית, מגדל העמק, כרמיאל, נהריה, עכו, חדרה.
לפנות: חיפה, חוף הכרמל (מול בית הקברות העירוני) מחנה ב'/258 — מחלקת כח-אדם.
בימים: א'–ה' בין השעות 07.00—18.00
ו' בין השעות 07.00—13.00
אוטובוס אליט מס' 45 מרחוב שמירא בחיפה ● טלפון 04-691682.

ליחידת מחשב של בנק בת"א

דרושים

* **מנתחי מערכות**
* **תוכניתנים**
* **מפעילים** (עבודה במשמרות)

עדיפות תינתן לבעלי נסיון

המעוניינים יגישו הצעות מועמדותם לת.ד. 1687 תל-אביב (ולציין על גבי המעטפה עבור מנגנון)

חברת ברום ים המלח בע"מ

דרוש
מנהל חשבונות

הכישורים הדרושים:
1. סוג 2 בהנהלת חשבונות
2. ידיעה בהכנת שכר
3. רצויה ידיעת השפה האנגלית

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב, למנהל חשבונות ראשי, ת.ד. 180, באר-שבע, 84100.

למוסד מחקרי בסביבות חיפה

דרוש
כלכלן

נדרש נסיון קודם של מספר שנים בתקציב ובתמחיר

■

המעוניינים יפנו לת.ד. 9757 חיפה 31096 (עבור „כלכלן"), בצירוף תולדות חיים, השכלה, נסיון מקצועי ומספר טלפון להתקשרות

לקונצרן תעשייתי חדיש

דרוש
עורך דין צעיר

השולט בשפות עברית ואנגלית
עבודה מעניינת סודיות מובטחת
נא לפנות לת.ד. 86 תל-אביב

למלון בירושלים

דרוש
מנהל חשבונות
בעל נסיון

נא לפנות בציון פרטים מלאים לת.ד. 2656 ירושלים

למפעל תעשייתי גדול

דרושים:
מסגרי אחזקה

תנאים הולמים למתאימים
לפנות ת.ד. 1578 תל-אביב

מרכז לחשוב אלקטרוני בע"מ
רח' ההסתדרות 99 ת"א טל. 268202

דרושה
פקידה-טלפוניסטית

בדבר פרטים נא לפנות בשעות העבודה לטלוניה.

למפעל מתכת בחיפה

דרושים

מנהל חשבונות ראשי
ידע והבנה בהנהלת חשבונות תמחירית. נסיון של מספר שנים בתפקיד דומה. ידיעת אנגלית הכרחית.

מזכירה למחלקת אספקה
הדפסה עברית—אנגלית, הבנה בתהליכי יבוא, נסיון קודם בעבודה — יתרון.

כתבנית אנגלית
לאחר שרות צבאי.

הצעות בצרוף פרטים נוספים נא להפנות לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 535 (מיקוד 31040).

מרכז רפואי סורוקה — דרושות **מרפאות בעיסוק** ... **פיזיותרפיסטיות** ... **עובדות סוציאליות** ... **מזכירות רפואיות** ...

1. **מחסנאי** 2. **עוזר לאחזקה** 3. **מערבלן**

לחברת שרותים — **דרושה פקידה** — בעלת נסיון ... שעות עבודה: 7.30– ... * אפשרי גם סידור ... עם הפסקת צהריים ... עבודה קבועה ... לפנות בכתב: ת.ד. ... עבור „פקידה"

למפעל העוסק בפיתוח — **דרושים**
1. **מהנדס מכונות** לעבודה בפיתוח ...
2. **שרטט/ת באותו השטח**
תנאים טובים למועמדים ...
נא להתקשר לטלפון ...

مكان الأصل

דרושים

מקור

שרותי מידע ישראליים בע"מ

אנו מחפשים:

- מנהל מפעל פלסטיק — לחיפה.
- מהנדס מפעל — לבאר־שבע.
- המחירן חברה — נסיון בתעשיה.
- קניין מפעל — נסיון רב.
- ס/מנהל — השבונות ראשי — לחברה עסקית.
- מזכירה עברית אנגלית — לחברה פרטית.

מקור לשרותכם:

"מקור" תל־אביב, רח' גורדון 65 ת.ד. 33366 טל. 248211

למפעלנו באורון

דרושים לצורכי הרחבה

★ **מהנדס מכונות**

★ **שרטטי מכונות**

★ **חשמלאי תעשיה**

● נא לפנות למח' כח אדם

ת"ד 420 באר־שבע

חברת פוספטים בנגב בע"מ

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה

דרושים

★ **פקיד אפסנאות / אספקה**

מהות התפקיד: הכנת הזמנות מקומיות לחו"ל לציוד, חלפים וכימיקלים, התכתבות עם ספקים.

הכישורים הדרושים: ידיעת השפות עברית ואנגלית הכרחית. בעלי נסיון קודם יועדפו.

★ **מפעילים**

למתקנים כימיים חדשים המוקמים במפעל. העבודה מעניינת ומהווה אתגר. למועמדים המתאימים אפשרויות קידום טובות.

הכישורים הדרושים: 10—8 כתות, רקע טכני רצוי.

בדבר פרטים נוספים נא לפנות בכתב יד ובצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 99 חיפה, מיקוד 31000.

דרוש

למפעל מתפתח

לבורנט כימיה

בוגר בי"ס מקצועי לעבודה בשטח האנליטי לאחר שירות צבאי.

● המעונינים מתבקשים לפנות לת.ד. 33411 עבור מ ת"א 61330, ולצרף תולדות חיים בכתב יד, כתובת ומספר טלפון.

— סודיות מובטחת —

חברת ביתן דימונה

מחפשת

עבור מפעל בדימונה

סגן מנהל

מחלקת כח אדם

על המעונינים לפנות בכתב לת.ד. 2147 תל־אביב עבור „סגן מנהל מח' כח אדם"

אוניברסיטת הנגב

מכרז מספר 73/25

אוניברסיטת הנגב מודיעה על משרה פנויה:

במזכירות האקדמית

ראש מדור סגל אקדמי

תאור התפקיד:

מטפל בחומר הקשור במינויים והעלאות בדרגה של חברי הסגל לאקדמי באוניברסיטה. מספק שרותי מזכירות לועדת משנה להעלאות ומינויים ולועדות המקצועיות. כפוף למזכיר האקדמי ופועל לפי הנחיותיו.

הכישורים הדרושים:

בוגר תיכון, עדיפות לבעל תואר אקדמי בתחום המינהל. ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעה טובה בשפה האנגלית. נסיון מינהלי של 4 שנים לפחות (לא בתפקיד של מזכירה). יכולת להתבטא בכתב בע"פ. יכולת ונסיון בניהול צוות עובדים.

הדרגה המוצעת:

י"ב—י"ד בדרוג האחיד או 2—1 בדרוג מח"ר.

המשרה הינה מלאה

למועמד מחוץ לבאר־שבע תנתן עזרה בדיור.

פניות בכתב בצרוף תולדה חיים והמלצות יש לשלוח עד יום ו' 18.1.74 אל מחלקת המנגנון, אוניברסיטת הנגב ת.ד. 2053, באר־שבע. מיקוד 84120.

למכרות נחושת תמנע בע"מ

דרושים

מפעילי ציוד מכני כבד

בעלי רשיון ג' ומעלה לעבודה זמנית או קבועה במכרה הפתוח

מועמדים מתאימים יפנו לראיון אישית למשרדי החברה בת"א, הקריה, רח' ס' מס' 2 (מול קול ישראל) טל' 255451 בימי ד' בין השעות 09.00—13.00 ו־16.00—18.00 אחה"צ, מצוידים בפנקס מלואים ותעודת שחרור מצה"ל.

המועמדים שיבחרו יידרשו להתיישב באילת ושדה בדיור תנתן.

מרכבים מפעלי מתכת בע"מ

פתח־תקוה קרית אריה

דרושים

1. **מסגרים - רתכים**
2. **רתכי חשמל**
3. **רתכים CO_2**

על המעונינים לפנות טלפון 913044 או ישירות למפעל למנהל כח אדם

חברת בניה דינמית מחפשת

מנהל

לעבודות גמר

בשכונת וילות במרכז הארץ.
הכרחי נסיון של 3 שנים לפחות.
רצוי שיוכל להביא עמו 1—2 פועלי תיקון וגמר.

חוזה עבודה לתקופה ארוכה

לטלפון 54597 ת"א.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

מודיע על המצאות המשרות הפנויות:

באגף ארגון ותכנון

פקידת קלט/פלט

הגדרת התפקיד: דווח נתונים ובדיקת דו"חות המחשב.

הכשירויות הדרושות: נסיון קודם של 5—3 שנים בעבודות פקידות; רצוי בוגר/ת קורס תכנות ו/או הנהלת חשבונות.

מספר המשרה: את. ד'/30

במזכירות למודי הסמכה

מנהל יחידת המחשה

הכשירויות הדרושות: הנדסאי או טכנאי המתמצא בתחזוקה והיקון מכשירי המחשה; כושר מינהלי להפעלת יחידת שרות ומתן יעוץ לחברי סגל על בחירה והפעלת ציוד להמחשה.

מספר המשרה: להה/31.

מועמדים מתאימים הנוגים לדרישות יפנו בכתב בציון קורות חיים ונסיון קודם עד יום 25.1.74 בציון מספר המשרה, אל אגף כח אדם, הטכניון, קרית הטכניון, חיפה. מיקוד: 32000.

הנדסת התפלה לישראל (תהליך זרחין) בע"מ

דרושים

מסגרים

בוגרי בית ספר מקצועי
עם נסיון של שלש שנים

תנאים טובים
למועמדים המתאימים

לפנות טלפונית טל. 417171

דור בימיקלים בע"מ

מפעל המתנול

דרוש

חשמלאי תעשייתי

רצוי עם רשיון מוסמך
אפשרות לעבודה זמנית

★

להתקשר טלפון 04—726952
בין השעות 08.00—15.00

בית מרס

מרכז הרהיט הגדול בישראל מן היצרן לצרכן

דרושים

מוכרים

בגיל 25—45

מוכרות

בגיל 25—35

המעונינים יפנו לבית מרס, רח' הרצל 158 תל־אביב, טל. 822898, בשעות 9.00 בבוקר עד 13.00 בצהריים

LIFE

תבניות לייף (1972) בע"מ

שד' ההסתדרות מפרץ חיפה

לייצור תבניות דרושים:

חרטים / כרסמים

נא לפנות לישראל — טל. 720126(04)

דרוש

איש אחזקת ציוד

עם כשר ניהול צוות עובדים

למפעל באזור ראשל"צ

נא לפנות לת.ד. 33111 ת"א
עם פרטים מלאים

איזה מקצוע תלמד איזה משכורת תקבל איך תקדם מעמדך

כשתבוא לעבוד במכרה התת-קרקעי בתמנע

מקצוע — לאחר קורס מקצועי, תרכוש את מקצוע הכריה המודרני, המקיף קשת רחבה של נושאים, מקידוח ועד להפעלת כלים מכניים משוכללים.

משכורת — ממשכורת התחלתית של כ־1280 ל"י, ברוטו, (גם בתקופת לימודיך) תוכל תוך שנים ספורות להגיע למשכורת כפולה.

קידום — לפניך — מסלול קידום מקצועי פתוח. החל מכורה עצמאי, ועד למנהל משמרת.

דיור — לרווקים ולבעלי משפחות מובטח דיור.

לפרטים: המועמדים יפנו אישית למזכירות משרדי החברה בת"א — הקריה רח' ס' מס' 2 (מול קול ישראל) טל. 255451 בכל יום ד' בין השעות 9—11 בבוקר ו־16.00—18.00 אחה"צ, או למח' כודאדם בתמנע וכן ליועצי התעסוקה ברחבי הארץ. יש להביא פנקס מלואים, תעודת שחרור ותעודת זהות.

בוא לתמנע לעתיד טוב יותר, לך ולמשפחתך

לשכת הפרסום המשכבתית

הום חוּם

ארונות קיר ומטבחים

דרושים

נגרים - מרכיבים

- ★ בעלי מקצוע מעולים בנגרות.
- ★ בעלי נסיון בהרכבת ארונות קיר ומטבח.
- ★ עדיפות תנתן לבעלי רכב מסחרי סגור.

למועמדים רציניים מוצעת עבודה מעניינת וכדאית.

לפנות תל־אביב: דרך פ"ת 156 טל. 842119־03 258441 (יצחק).

למבצע שווק ארצי

דרושים:

סטודנטים וצעירים

- ★ כושר הסבר ושכנוע
- ★ בעלי רשיון נהיגה מעל שנה
- ★ מעל גיל 21
- ★ בעלי הופעה נאה

אנו מציעים

משכורת גבוהה — רכב צמוד
הוצאות אשל

נא לפנות: טלפון 746927 למר פלד

למפעל מתכת גדול
בסביבות ת"א דרוש:

חשמלאי אחזקה בכיר

לאיש המתאים תנאי שכר מוסים.

מועמדים רציניים יפנו בכתב בפירוט קורות חיים בצרוף המלצות לת.ד. 1549 ת"א עבור „ר".

למפעל אלקטרוניקה באזור חיפה

דרושים

★ **מהנדס/הנדסאי מכירות**

הכישורים הדרושים:
מהנדס/הנדסאי אלקטרוניקה
נסיון של שנתיים לפחות במכירת צ' אלקטרוני

★ **מזכירה**

הכישורים הדרושים:
ידיעת עברית ואנגלית כולל הדפסה בשתי השפות; נסיון קודם בעבודות מזכירות רצוי נסיון ביבוא.

תנאים טובים למועמדים המתאימים
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים
לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 536
(מיקוד 31040)

מפעל גדול להלבשה

מחפש

עבור הכנת קולקציות

PATTERN MAUER תדמן

מעולה

על המעונינים לפנות בכתב לת.ד. 2147 תל־אביב עבור „תדמן"

ל..מגטון, אלקטרוניקה"
בע"מ דרושים:

טכנאי אלקטרוניקה

לשרות והתקנות

לבעלי טלפון ורכב עדיפות

נא להתקשר לטלפונים
723001 ו־726850

לא. סיניבר ושות' מהנדסים בע"מ

דרושים

- **טלפוניסטית**
- **מסגרים**
- **חרטים**
- **מכונאים**
- **רתכים**

נא לפנות לטלפון 741175 — 748117, לעוז.

דרוש למפעל קטן וידוע למוצרים
קוסמטיים וכימיים בעל רשיונות ייצור
ונציגויות בלעדיות לישראל מצד חברות בינלאומיות ידועות־שם

מנהל מסחרי/שותף

אפשרות עבודה על בסיס שכר בלבד ו/או על בסיס שותפות פעילה עם השקעה.

כישורים:
נסיון בשיטות שיווק וקידום מכירות מודרניים; דמיון וכושר שכנוע; אינטליגנציה, יוזמה ודינמיות.

רק מועמדים רציניים ובעלי נסיון מתבקשים להתקשר טלפונית למנהל המפעל — טלפון 963835 אחרי שעה 17.00. סודיות מובטחת.